

0191

ธรรมเนียม ประจวบเหมาะ. อุตสาหกรรมท่องเที่ยวกับความมั่นคงแห่งชาติ. เอกสารวิจัย

ส่วนบุคคล วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร, 2528 - 2529.

วัตถุประสงค์ในการวิจัย เพื่อระบุชี้ปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวทั้งระดับมหภาคและจุลภาคที่เกิดขึ้นแล้ว กำลังจะเกิด หรืออาจจะเกิดขึ้น อันส่งผลกระทบต่อเสถียรภาพความมั่นคงแห่งชาติในด้านการเมือง เศรษฐกิจ และสังคมจิตวิทยา รวมทั้งเสนอแนะแนวทางกว้าง ๆ และข้อยุติในการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคเหล่านี้ เพื่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะได้ดำเนินการศึกษาวิเคราะห์และวิจัยในรายละเอียด ไว้วางแผนดำเนินการแก้ไขให้เกิดผลทางปฏิบัติ

ปัจจุบันอุตสาหกรรมท่องเที่ยวของไทย เป็นอุตสาหกรรมที่ทำรายได้เป็นสินค้าออกสูงสุดที่มีส่วนเสริมสร้างเสถียรภาพของความมั่นคงแห่งชาติสูงมาก รัฐบาลได้ยึดถือเป็นอุตสาหกรรมหลักในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ สืบเนื่องจากอุตสาหกรรมหลักแขนงอื่น ๆ ของประเทศกำลังประสบปัญหาอย่างรุนแรง อาทิ ราคาผลผลิตทางการเกษตรตกต่ำและประสบปัญหาการส่งออก ปัญหาด้านสิ่งทอถูกกีดกันในเชิงการค้าระหว่างประเทศ ปัญหาผลผลิตเริ่มมีราคาตกต่ำ เป็นต้น อย่างไรก็ตาม อุตสาหกรรมท่องเที่ยวก็มีผลเสียอยู่มาก หากปราศจากการวางแผนควบคุมและป้องกันที่ดีและมีประสิทธิภาพ

ปัญหาและอุปสรรคพื้นฐานของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวก็คือ การขาดความเข้าใจถึงอุปลักษณะและขอบเขตที่อุตสาหกรรมท่องเที่ยวมีต่อกิจกรรมแขนงต่าง ๆ ในระบบเศรษฐกิจและสังคมของชาติ โดยที่การท่องเที่ยวแทรกซึมอยู่แทบทุกส่วนทุกสาขา และขาดการวิเคราะห์วิจัยผลกระทบที่มีต่อเศรษฐกิจแขนงต่าง ๆ เป็นเหตุให้ไม่สามารถจำกัดวงของปัญหาและอุปสรรคขาดการประสานงานเพื่อแก้ไขและควบคุมให้สอดคล้องมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ ในการกำหนดแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ซึ่งเป็นแผนแม่บทในการพัฒนาประเทศ ยังไม่มีการนำการท่องเที่ยวเข้าไปร่วมกับแผนพัฒนาด้านอื่น ๆ นอกจากด้านการพัฒนาระบบการผลิต การตลาด เทคโนโลยีและการสร้างงานเท่านั้น ทั้ง ๆ ที่การท่องเที่ยวมีส่วนเกี่ยวข้องกับการพัฒนาแขนงต่าง ๆ มากมาย

ผลของอุปสรรคพื้นฐานดังกล่าว ทำให้ขาดการจัดลำดับความสำคัญในการพัฒนาประเทศว่าจะต้องเน้นด้านใด มากน้อยเพียงใด การกำหนดเป้าหมายทางการท่องเที่ยว จะกำหนดให้ชัดเจนรายได้เพื่อช่วยลดปัญหาเศรษฐกิจของประเทศเท่าใด จะคำนึงถึงคุณภาพหรือปริมาณเพื่อให้กำหนดแผนการตลาดได้สอดคล้องกับเป้าหมาย รวมทั้งในการกำหนดการลงทุนด้านการตลาด

(งบประมาณ) ในสัดส่วนที่เหมาะสมในแต่ละตลาด และอัตราการลงทุนต่อหัวนักท่องเที่ยว (Cost per head) ทั้งนี้ โดยพิจารณาเปรียบเทียบกับประเทศคู่แข่งในภูมิภาคเดียวกันประกอบ นอกจากนี้ จะต้องมีการวางกลยุทธ์ทางการตลาด อาทิ การกำหนดราคาค่าบริการในช่วงนอกฤดูกาลท่องเที่ยว ฯลฯ เป็นต้น เพื่อให้มีอัตราเติบโตของนักท่องเที่ยวสม่ำเสมอตลอดปี

ในด้านนโยบายภาษีของรัฐ ควรมีการศึกษาหามาตรการที่จะเอื้ออำนวยต่อการกระตุ้นให้เกิดการเติบโตของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว และมีสัดส่วนเหมาะสมที่จะต้องลงทุนตอบสนองคืนสู่อุตสาหกรรมนี้ มาตรการที่ควรคำนึงในด้านนี้ ได้แก่ การลดภาษีธุรกิจท่องเที่ยว เช่น โรงแรม บริษัทนำเที่ยว ฯลฯ การจัดตั้งร้านค้าปลอดภาษี (Duty - Free Shop) การยกเว้นภาษีอากรบางประเภทเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยว เช่น ภาษีอุปกรณ์เผยแพร่ในการประชุมนานาชาติ ฯลฯ การกำหนดช่วงเวลาที่จะเพิ่มภาษีได้ในบางฤดูกาล มาตรการต่าง ๆ เหล่านี้ควรมีการวางแผนร่วมกับหน่วยงานการท่องเที่ยวอย่างใกล้ชิด

ปัญหาการลงทุนด้านโครงสร้าง สิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ อาทิ ที่พักแรม โครงสร้างพื้นฐานต่าง ๆ เป็นต้น ยังขาดการศึกษาวเคราะห์ในด้านอุปสงค์และอุปทานทางการท่องเที่ยวอย่างถี่ถ้วนเพื่อใช้เป็นกลไกกำหนดแผนการลงทุนให้เกิดผลต่อเศรษฐกิจของชาติโดยรวม และสอดคล้องกับนโยบายการตลาด เช่น ควรจะลงทุนในภาคไหน ที่ใด ด้านใด อย่างไร ควรเปิดแหล่งท่องเที่ยวใหม่ ๆ หรือไม่ ฯลฯ ให้เหมาะสมกับอัตราการขยายตัวของนักท่องเที่ยวและไม่เกิดการสูญเปล่าทางเศรษฐกิจ

ด้านระบบการเมืองและการปกครอง ทั้งในส่วนภูมิภาคและท้องถิ่น ควรมีการศึกษาเพื่อพัฒนารูปแบบการปกครองที่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนา และจัดระเบียบอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ประกาศกฎหมายแม่บทในการดูแลคุ้มครองธุรกิจท่องเที่ยว รวมทั้งพิจารณาปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวข้องต่าง ๆ ที่มีอยู่ อาทิ กฎหมายที่ดิน กฎหมายผังเมือง กฎหมายควบคุมอาคารและสิ่งก่อสร้าง กฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค ฯลฯ ให้ประยุกต์ใช้กับการท่องเที่ยวได้เหมาะสม เพื่อเป็นกลไกในการควบคุมการพัฒนาการท่องเที่ยว ตลอดจนการกำหนดอำนาจผู้รับผิดชอบดำเนินการตามกฎหมายเหล่านี้ให้มีประสิทธิภาพ

ทางสังคมจิตวิทยา ควรเน้นนโยบายด้านวัฒนธรรม โดยจัดให้มีการทำแผนหลักศึกษาและรวบรวม จัดทำทำเนียบข้อมูลด้านวัฒนธรรมสาขาต่าง ๆ เพื่อจัดลำดับความสำคัญในการอนุรักษ์มรดกวัฒนธรรมแห่งชาติ กำหนดแนวทางการพัฒนาที่เกื้อกูลเอกลักษณ์ของประเทศ วางแผนป้องกันการเสื่อมสลาย กำหนดแนวทางระยะยาวในการปลูกฝังและเผยแพร่โดยเฉพาะอย่างยิ่งในหมู่เยาวชนของชาติเหล่านี้ควรมีการกำหนดไว้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 6 (2530 - 2534) ให้ชัดเจน

การประชาสัมพันธ์ด้านภาพพจน์ของประเทศก็เช่นเดียวกัน จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการมีแผนแม่บทในการกำหนดและแจกแจงภารกิจหน้าที่ให้หน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องรับผิดชอบ ดำเนินการประชาสัมพันธ์เอกลักษณ์และภาพพจน์ของประเทศให้สอดคล้องกันและกัน รวมทั้งการวางมาตรการในการควบคุมการเผยแพร่ภาพพจน์อันอาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่ประเทศโดยรวม

จะต้องมีการศึกษาและปรับปรุงรูปแบบของกิจกรรมการท่องเที่ยวให้เหมาะสมกับสภาพการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยว เพื่อให้สามารถจัดปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งไม่ว่าจะเป็นรูปแบบใดจะต้องมีฐานด้านกฎหมายและงบประมาณที่เพียงพอรองรับและเอื้ออำนวยให้สามารถพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวในส่วนภูมิภาคและท้องถิ่นได้อย่างเต็มเม็ดเต็มหน่วยและมีประสิทธิภาพในการดำเนินการ

0192

พจนา สวนศรี. การจัดการท่องเที่ยวโดยการมีส่วนร่วมของประชาชน. กรุงเทพฯ : โครงการ
ท่องเที่ยวเพื่อชีวิตและธรรมชาติ. มูลนิธิอาสาสมัครเพื่อสังคม , ม.ป.ป.

มูลนิธิอาสาสมัครเพื่อสังคม ได้ทดลองทำโครงการท่องเที่ยวเพื่อชีวิตและธรรมชาติตั้งแต่ปี พ.ศ. 2537 และทำต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน (พ.ศ. 2539) รวมทั้งสิ้น 12 ครั้ง และจากการประเมินผลพบว่า การทำโครงการนี้องค์กรชาวบ้านและองค์กรพัฒนาเอกชนในพื้นที่ ได้เผยแพร่งานพัฒนา ผู้เข้าร่วมโครงการเข้าใจงานที่ชาวบ้านและองค์กรพัฒนาเอกชนทำมากขึ้น และมีการกระจายรายได้สู่ชาวบ้านที่เป็นสมาชิกในการจัดการอาหาร ที่พักและเป็นผู้นำทาง รวมทั้งมีรายได้เข้ากองทุนของหมู่บ้านจากการบริจาคของผู้เข้าร่วมโครงการ ในส่วนของสื่อมวลชนได้ให้ความร่วมมือให้การประชาสัมพันธ์ทุกครั้ง ทำให้เรื่องราวของชุมชนได้เผยแพร่ไปในวงกว้าง ในขณะที่การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ได้ประกาศว่าการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์เป็นยุทธศาสตร์หนึ่งของ ททท. แต่ยังคงขาดรูปแบบที่ชัดเจนมารองรับตามหลักการที่ว่า “ คนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมและได้รับประโยชน์จากการท่องเที่ยว ”

มูลนิธิได้ทดลองศึกษาเรื่องการจัดการท่องเที่ยวอย่างมีส่วนร่วม โดยมีกรณีศึกษา คือ ชุมชนชาวประมงพื้นบ้าน เกาะยาวน้อย อำเภอกะยง จังหวัดพังงา ซึ่งเกาะยาวเป็นเกาะขนาดใหญ่ตั้งอยู่ในอ่าวพังงา เป็นเกาะที่มีศักยภาพด้านการท่องเที่ยว คือ มีเกาะแก่งมากมาย มีถ้ำหินปูน มีจุดดำน้ำดูปะการัง มีป่าชายเลนสมบูรณ์ มีบึงกาโล และมีวิถีชีวิตชาวประมงพื้นบ้านที่น่าสนใจ แต่ในช่วงก่อนปี พ.ศ. 2537 มีความเสื่อมโทรมของทรัพยากรชายฝั่ง เนื่องจากการบุกรุกป่าชายเลน การใช้เครื่องมือประมงที่ผิดกฎหมาย ทำให้เหี่ยวทะเลและปะการังถูกทำลาย ทำให้ชาวบ้านรวมตัวกันก่อตั้งชมรมชาวประมงพื้นบ้าน อำเภอกะยงขึ้นเพื่ออนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมชาวฝั่ง ทำให้ท้องทะเลฟื้นตัวอย่างรวดเร็วภายใน 6 เดือน แต่อย่างไรก็ตามปัญหาการใช้เครื่องมือประมงผิดกฎหมาย ก็ยังคงดำรงอยู่ แต่ลดจำนวนลงต่อมาได้มีการจัดตั้งองค์กรชาวบ้านในการจัดการท่องเที่ยวโดยความร่วมมือของมูลนิธิอาสาสมัครเพื่อสังคมและองค์กรพัฒนาเอกชน ทำให้ชาวบ้านเห็นความสำคัญของการที่คนภายนอกมารับรู้ปัญหา ชาวบ้านมีบทบาทในการบริหารจัดการทั้งในเรื่องเนื้อหาและการจัดการและผู้เข้าร่วมเข้าถึงวิถีชีวิตของชุมชนจากการแลกเปลี่ยนและพักร่วมกับชาวบ้าน สำหรับโครงสร้างการจัดการ ในการรองรับผู้เข้าร่วมโครงการนั้นมีการจัดการเรื่องที่พัก อาหาร การเดินทาง โปรแกรมในการท่องเที่ยวการให้ความรู้ และการกำหนดราคา โดยมูลนิธิอาสาสมัครเพื่อสังคม จะทำหน้าที่เผยแพร่ประชาสัมพันธ์หาผู้สนใจเข้าร่วมโครงการ ให้ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของพื้นที่ ข้อควรปฏิบัติในหมู่บ้านแก่ผู้เข้าร่วมโครงการ สอบถาม

ความคาดหวัง และประเมินผลหลังสิ้นสุดโครงการ องค์การพัฒนาเอกชนในพื้นที่ จะเตรียมความพร้อมชาวบ้าน ในการรองรับเป็นวิทยากรเสริมเนื้อหาองค์กรชาวบ้าน คัดเลือกบ้าน ประสานงานในพื้นที่เป็นวิทยากร

การจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวที่เกาะยาวนี้ ชาวบ้านไม่ได้คำนึงถึงรายได้เป็นเรื่องหลักแต่มองว่าเป็นกิจกรรมหนึ่งในการเผยแพร่ปัญหาให้คนภายนอกรับรู้ และการที่ได้พานักท่องเที่ยวไปในที่ต่าง ๆ นั้นเป็นการพาไปด้วยความเต็มใจ ภาคภูมิใจในสิ่งที่ตนเองมี สิ่งสำคัญก็คือ การได้แลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกัน บทบาทของมูลนิธิอาสาสมัครเพื่อสังคม คือ ทำหน้าที่กระตุ้นให้คิด วิเคราะห์ปัญหา ร่วมวางระบบในการบริหารให้มีการกระจายบทบาทความรับผิดชอบไปรังไร ในการบริหาร ได้รับคำตอบแทนที่เป็นธรรม และร่วมสรุปบทเรียนทุกครั้ง หลังจบโปรแกรม เป็นการสร้างเวทีการแลกเปลี่ยนที่ไม่ใช่เพียงเรื่องการจัดการท่องเที่ยวอย่างเดียว แต่ได้ร่วมกับนักพัฒนาในพื้นที่ใช้เวทีประชุมเพื่อคุยเรื่อง อื่น ๆ ที่เป็นปัญหาของชุมชนด้วย ไม่ได้แยกเรื่องตัวออกจากกระบวนการพัฒนาชุมชน บทบาทขององค์กรพัฒนาเอกชนพื้นที่ จะช่วยประสานกับชาวบ้านในพื้นที่ ช่วยบอกสถานการณ์ในชุมชนในขณะนั้น จากการทำงานร่วมกับชาวบ้านทำให้มูลนิธิอาสาสมัครเพื่อสังคมทราบว่า หากกิจกรรมที่ทำเหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของชุมชนจะสามารถพัฒนากิจกรรมนั้นได้ ระบบบริหารการจัดการต้องให้ชาวบ้านมีส่วนร่วมในกิจกรรม มีความโปร่งใสในการจัดสรรผลประโยชน์ ต้องทำให้เป็นธรรมและชัดเจน และคนทำงานและชาวบ้านต้องวิเคราะห์ปัญหาร่วมกัน และมองการพัฒนาแบบเป็นองค์รวมไม่แยกส่วน สำหรับผลกระทบที่คาดว่าจะเกิดขึ้น คือ การเปลี่ยนอาชีพจากชาวประมงเป็นการพึ่งพารายได้จากการท่องเที่ยวแทนที่จะพึ่งตนเองทางการประมงได้ นอกจากนี้ยังต้องคำนึงถึงขีดจำกัดในการรองรับนักท่องเที่ยว และผลที่จะเกิดขึ้นถ้าจำนวนนักท่องเที่ยวมีมากเกินไป การกว้านซื้อที่ดินเพื่อการท่องเที่ยว โครงการพัฒนาของรัฐ เช่น การก่อสร้างถนนเชื่อมระหว่างเกาะ อาจนำมาสู่การเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตชุมชน

บทบาทของมูลนิธิฯ ในอนาคต คือ ช่วยพัฒนาความคิดที่ว่า การท่องเที่ยวเป็นวิธีการเพื่อการแลกเปลี่ยนความคิด เผยแพร่ปัญหา ไม่ใช่แสวงหารายได้หรือกำไรสูงสุด โดยไม่สามารถพึ่งพาตนเองได้ การท่องเที่ยวต้องมีการกระจายตัวที่สมดุล ไม่ใช่เพียงกลุ่มแคบ ๆ นอกจากนี้มูลนิธิฯ ยังมีบทบาท ในการพัฒนาประสิทธิภาพการสื่อสารและเนื้อหาทางวิชาการเสริมแก่ชาวบ้าน ในเรื่องต่าง ๆ เช่น การสามารถอธิบายระบบนิเวศในเชิงวิชาการได้ เพื่อให้ชาวบ้านสามารถพัฒนาตนได้ในระยะยาว การมองถึงมิติการพัฒนาชุมชนโดยรวม เป็นเรื่องที่ชาวบ้านจะต้องรู้เท่าทันต่อความเปลี่ยนแปลงและตัดสินใจกำหนดทิศทางของตนเองได้

0193

สมาคมภูมิศาสตร์แห่งประเทศไทยและวิทยาลัยครูกาญจนบุรี. การสัมมนาทางวิชาการประจำปี
2530 เรืองบทบาทของภูมิศาสตร์กับการพัฒนาการท่องเที่ยว ณ โรงแรมริเวอร์
 แคว กาญจนบุรี. วันที่ 26 - 29 ตุลาคม 2530. กาญจนบุรี : สมาคมฯ , 2530.

ในปี 2530 รัฐบาลได้ประกาศให้เป็นปีท่องเที่ยวไทย พร้อมทั้งมีนโยบายที่จะพัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศไทยให้เจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้นไป แต่เนื่องจากการท่องเที่ยวเป็นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการใช้พื้นที่ การจัดสรรพื้นที่เพื่อประกอบกิจกรรมใด ๆ ของนักท่องเที่ยว เพื่อให้เกิดผลอย่างคุ้มค่าตามศักยภาพของทรัพยากรที่มีอยู่แต่ละแห่งนั้น จำเป็นจะต้องพิจารณาสภาพทางภูมิศาสตร์ด้านต่าง ๆ ประกอบด้วย แต่นักภูมิศาสตร์ไทยยังไม่ได้มีการอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นต่าง ๆ เหล่านั้น ตลอดจนบทบาทของนักภูมิศาสตร์ในการมีส่วนช่วยพัฒนาทรัพยากรการท่องเที่ยวของประเทศ ประกอบกับภาคตะวันตกเป็นภูมิภาคแห่งหนึ่งที่มีแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ ๆ หลายแห่งของประเทศ ซึ่งจังหวัดกาญจนบุรีซึ่งตั้งอยู่ในภูมิภาคที่มีทรัพยากรท่องเที่ยวมากมาย ดังนั้นสมาคมภูมิศาสตร์แห่งประเทศไทยและวิทยาลัยครูกาญจนบุรีจึงจัดให้มีการสัมมนาทางวิชาการครั้งนี้ขึ้น ซึ่งเป็นการสัมมนาการท่องเที่ยวเชิงภูมิศาสตร์เป็นครั้งแรก การสัมมนาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 4 ประการ คือ

1. เพื่อพิจารณาบทบาทของภูมิศาสตร์กับการพัฒนาการท่องเที่ยวของท้องถิ่นและของประเทศ
2. เพื่อระดมและรวบรวมแนวความคิดในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงภูมิศาสตร์
3. เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ระหว่างผู้สนใจในการท่องเที่ยว
4. เพื่อประโยชน์ในการถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวในการศึกษาระดับต่าง ๆ

การสัมมนาครั้งนี้มีวิธีดำเนินการด้วยการระดมแนวความคิดจากวิทยากรและผู้เข้าร่วมสัมมนาด้วยการบรรยาย อภิปราย เสนอผลงานทางวิชาการหรืองานวิจัย ซึ่งสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ สมาคมภูมิศาสตร์แห่งประเทศไทยได้รวบรวมบทความทางวิชาการต่าง ๆ ที่ได้จากการสัมมนาและที่เกี่ยวข้องกับการสัมมนาดังนี้ การพัฒนาการท่องเที่ยว : ความเห็นเชิงภูมิศาสตร์ , การท่องเที่ยว : กิจกรรมเชิงภูมิศาสตร์สมัยใหม่ , ภูมิศาสตร์ในการวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยว , สถานภาพทางภูมิศาสตร์ต่อการท่องเที่ยว , แผนที่เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยว , The Recreational Resources of the Mac Sa Valley : viewed in some theoretical context, การกระตุ้นเพื่อให้เกิดการท่องเที่ยว , กลยุทธ์การขายบริการท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรี , แนวความคิดสำหรับการเสริมสวยเมืองท่องเที่ยว

เที่ยว , แผนหลักพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย , การศึกษาข้อมูลเบื้องต้น เพื่อจัดตั้งศูนย์รวมแหล่งบริการโรงแรมและการบันเทิง , ข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวในประเทศไทย , นิเวศวิทยากับการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว , สิ่งแวดล้อมสำคัญ : การท่องเที่ยวเชิงระบบ , การประเมินผลกระทบจากโครงการพัฒนาการท่องเที่ยวที่มีต่อสภาพแวดล้อม : กรณีศึกษาจังหวัดเชียงราย , ผลกระทบจากการท่องเที่ยวที่มีต่อการตั้งถิ่นฐานและการใช้ที่ดินในเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี , บทบาทและศักยภาพของการพัฒนาการท่องเที่ยวภาคตะวันตก , สถานภาพและการพัฒนาการท่องเที่ยวของกาญจนบุรีในปัจจุบันและอนาคต , อุทยานแห่งชาติเอราวัณในด้านการท่องเที่ยว , ตลาดน้ำ , แหล่งท่องเที่ยวของอำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี , ผลกระทบจากการท่องเที่ยวในเชิงภูมิศาสตร์ , การวางแผนการใช้ที่ดินเพื่ออุตสาหกรรมท่องเที่ยว , ภูมิศาสตร์กาญจนบุรี , บทบาทของนักภูมิศาสตร์ต่อการพัฒนาการท่องเที่ยว

0194

เกษม จันทรแก้ว และคณะ. การประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมของการท่องเที่ยวต่อเกาะเสม็ด

จังหวัดระยอง. กรุงเทพฯ : โครงการบัณฑิตศึกษา สาขาวิทยาศาสตร์-

สิ่งแวดล้อม ภาควิชาอนุรักษ์วิทยา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
2531.

วัตถุประสงค์ของการศึกษาคือ

1. เพื่อประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวต่อสภาพ
ธรรมชาติของเกาะเสม็ดในการเป็นทรัพยากรนันทนาการที่สำคัญของจังหวัดระยอง
2. เพื่อศึกษากิจกรรมและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวและการท่องเที่ยว รวมทั้ง
ลักษณะโครงสร้างของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวที่มีผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมธรรมชาติของเกาะ
เสม็ด
3. เพื่อนำข้อมูลมาประยุกต์ในการวางแผนการจัดการและแก้ไขผลกระทบ
สิ่งแวดล้อมของเกาะเสม็ดให้เกิดผลประโยชน์สูงสุดของการเป็นแหล่งอุตสาหกรรมท่องเที่ยวอย่าง
มีประสิทธิภาพ

จากการประเมินผลกระทบที่เกิดจากการท่องเที่ยวโดยใช้วิธี EIA Method ทำให้
ทราบถึงผลกระทบที่เกิดขึ้น โดยผลกระทบที่เกิดขึ้นนั้นมีทั้งทางบวกและทางลบ ซึ่งหมายความว่า
การท่องเที่ยวที่เข้าไปสู่เกาะเสม็ด เกิดทั้งผลดีและผลเสีย ดังนี้

ผลกระทบทางบวก

1. ทางด้านเศรษฐกิจ - จะเห็นว่าการมีนักท่องเที่ยวพากันไปพักผ่อนหรือ
พักแรมบนเกาะเสม็ด ทำให้ภาวะเศรษฐกิจบนเกาะดีขึ้น โดยผู้ประกอบการจะได้ผลประโยชน์มาก
ที่สุด รองลงมาคือ ประชากรในท้องถิ่น ซึ่งถ้ายังมีปริมาณนักท่องเที่ยวมากเพียงไร รายได้ที่จะได้
รับก็จะสูงตามไปด้วย
2. ทางด้านอาชีพ - การมีนักท่องเที่ยวไปเที่ยวบนเกาะแห่งนี้ทำให้มีการเปลี่ยน
แปลงทางด้านอาชีพ จากอาชีพประมงมาเป็นพ่อค้า แม่ค้าหรือผู้ขายบริการ ซึ่งเป็นการเพิ่มรายได้
อีกทางหนึ่งให้กับครอบครัวและยังช่วยลดปัญหาการว่างงาน เพราะในปัจจุบันอาชีพทางประมงนั้น
มีแรงงานเพียงพอและรายได้ทางด้านนี้ไม่สู้ดีนัก เพราะจำนวนปลาในบริเวณดังกล่าวมีจำนวนต่ำ
ลง
3. ทางด้านคมนาคม - เมื่อมีนักท่องเที่ยวมากจำเป็นต้องมีการอำนวยความสะดวก
สะดวกในด้านต่าง ๆ เกิดขึ้น ที่เห็นชัดเจนคือ ทางด้านการคมนาคม ซึ่งมีความสะดวกขึ้นกว่าเดิม

แม้จะไม่ดีนัก แต่ก็ดีกว่าดีขึ้น โดยมีรถรับส่งระหว่างจุดต่าง ๆ และมีเรือรับส่งระหว่างเกาะกับฝั่ง เพิ่มขึ้นกว่าเดิม นอกจากนี้ในเกาะก็ยังมีย่านทางโดยสารทางเรือระหว่างท่าเรือต่าง ๆ

ผลกระทบทางลบ

1. การใช้ที่ดิน - เมื่อนักท่องเที่ยวเข้าไปต้องมีสิ่งก่อสร้างต่างๆ เพื่ออำนวยความสะดวกเพิ่มขึ้น เช่น ที่พักแรมหรือร้านอาหารของ ด้วยเหตุนี้จึงมีการจัดสร้างสิ่งต่าง ๆ ขึ้น กระจัดกระจายอยู่ทั่วไปตามเกาะต่าง ๆ โดยไม่มีการวางแผนล่วงหน้า ซึ่งถ้าปล่อยปัญหานี้ต่อไปก็จะมีปัญหาในเรื่องของการใช้ที่ดินในที่ต่าง ๆ ไม่เหมาะสม

2. ป่าไม้ - ซึ่งเป็นผลมาจากข้อ 1 กล่าวคือ เมื่อมีการสร้างที่พักหรือสถานที่อำนวยความสะดวกเพิ่มขึ้นก็ต้องมีการใช้พื้นที่เพิ่มขึ้น ก็จะทำให้เกิดการบุกรุกพื้นที่ป่ามากขึ้น จะทำให้สภาพป่าที่ไม่สมบูรณ์อยู่แล้วจะยิ่งเสื่อมสภาพไปในที่สุด

3. ของเสียที่เกิดขึ้น - เมื่อมีประชากรจำนวนมากอาศัยอยู่ในที่จำกัดก็ต้องมีของเสียต่าง ๆ เกิดมากขึ้นเช่นกัน ตัวอย่างที่เห็นได้ชัด คือ ขยะ อุจจาระหรือน้ำทิ้ง ซึ่งอันนี้ถ้าไม่มีวิธีป้องกันแก้ไขโดยด่วนแล้วก็จะส่งผลให้ชายหาดที่สวยงามนั้นเสื่อมสภาพไป ซึ่งจากผลการสำรวจเป็นที่ยืนยันว่า ได้มีขยะตกค้างตามชายหาดและมีการปล่อยของเสียลงสู่ทะเลโดยตรง โดยดูจากปริมาณ Coliform bacteria ที่ตรวจพบในน้ำทะเล ซึ่ง bacteria เหล่านี้มาจากมนุษย์ ปัญหาทางด้านนี้จึงควรรีบแก้ไขโดยด่วน

4. ขนบธรรมเนียมประเพณี - นักท่องเที่ยวที่เป็นชาวต่างชาติส่วนใหญ่นิยมที่จะมาอาบแดดตามชายหาดซึ่งอาจอยู่ในลักษณะเปลือยหรือกึ่งเปลือย ซึ่งบนเกาะนี้ก็มีย่านนักท่องเที่ยวชาวไทยซึ่งส่วนใหญ่เป็นเยาวชน อาจทำให้เกิดลัทธิเลียนแบบ ซึ่งจะเป็นการทำลายขนบธรรมเนียมและวัฒนธรรมที่ดีของไทย

5. น้ำดื่มและน้ำใช้ - เมื่อนักท่องเที่ยวมากความต้องการน้ำก็จะสูงขึ้นเป็นเงาตามตัว จึงเกิดปัญหาการขาดแคลนน้ำดื่มและน้ำใช้ ซึ่งต้องสั่งมาจากฝั่งทำให้มีราคาแพง และได้มีพ่อค้ากลุ่มหนึ่งผลิตน้ำดื่มขึ้นมาโดยใช้ขั้นตอนและกระบวนการที่ไม่ถูกต้อง โดยจากการตรวจสอบพบเชื้อโคลิฟอร์มในน้ำดื่ม ซึ่งเป็นอันตรายต่อผู้บริโภค

6. ราคาสินค้า - การมีนักท่องเที่ยวเข้าสู่เกาะเสม็ดทำให้ราคาของสินค้าต่าง ๆ สูงขึ้น โดยพ่อค้ามุ่งหวังในกำไรมากเกินไป ราคาสินค้าจึงไม่เป็นธรรมแก่ผู้บริโภค ทำให้ค่าครองชีพบนเกาะเสม็ดสูงตามไปด้วย ซึ่งถ้าเป็นเช่นนี้ต่อไปจะทำให้นักท่องเที่ยวลดจำนวนลง เพราะไม่สามารถสู้ราคาสินค้าที่ไม่เป็นธรรมได้

7. อาชญากรรม - แม้ในปัจจุบันผลกระทบทางด้านนี้จะไม่ค่อยมีมากแต่เป็นที่เชื่อแน่ว่าในอนาคตต้องเกิดปัญหานี้แน่นอน เมื่อมีจำนวนนักท่องเที่ยวจะเพิ่มสูงขึ้นในขั้นตอนนี้ จึงควร

หาทางแก้ไขและป้องกันเอาไว้ล่วงหน้าเพราะถ้ามีปัญหานี้กับนักท่องเที่ยวแล้ว แน่นอนว่าผู้มาเที่ยวต้องลดจำนวนลงอย่างรวดเร็ว

8. การก่อสร้าง - จากสถิติของนักท่องเที่ยวที่ใช้บริการในเขตอุทยานแห่งชาติ เขาแหลมหญ้า - เกาะเสม็ดนั้นมีแนวโน้มสูงขึ้นมาก ดังนั้น อุทยานแห่งชาติควรที่จะควบคุมการก่อสร้าง โดยอาศัยตามพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ อุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า - เกาะเสม็ด จึงควรจัดระเบียบการก่อสร้างให้มีประสิทธิภาพสูง มิฉะนั้นแล้วประชาชนจะบุกรุกยึดพื้นที่ของอุทยานแห่งชาติและจะก่อให้เกิดปัญหาในการควบคุมบำรุงดูแลอุทยานแห่งชาติเป็นไปด้วยความลำบาก

0195

ธรรมศาสตร์, มหาวิทยาลัย. และคณะกรรมการศาสตร์และสื่อสารมวลชน. **การประชุมว่าด้วย
แนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยว ณ โรงแรมไฮแอทเซ็นทรัลพลาซา**
กรุงเทพมหานคร 16 มีนาคม 2530. กรุงเทพฯ : การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย
ไทย, 2530.

การประชุมครั้งนี้เป็นการร่วมเสนอความคิดเห็นเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวของประเทศไทย ผู้เข้าร่วมประชุมประกอบด้วยผู้แทนจากส่วนราชการต่าง ๆ ธุรกิจเอกชน ผู้ว่าราชการจังหวัดและรองผู้ว่าราชการจังหวัด วิทยากรได้ร่วมเสนอความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้คือ สำนักบริการท่องเที่ยว เป็นสิ่งที่ควรสร้างขึ้น และเป็นสิ่งที่จำเป็นต้องศึกษาความชอบหรือพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวให้ลึกซึ้ง และจะต้องมีหลักการจูงใจให้คนร่วมมือโดยชี้ให้เห็นถึงผลประโยชน์ที่จะได้รับการท่องเที่ยว ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับผู้มีส่วนที่จัดการท่องเที่ยว ก็จำเป็นที่จะต้องเรียนรู้จุดอ่อน และจุดแข็งของตน ต้องปรับปรุงความพร้อม ซึ่งหมายถึงความพร้อมของสินค้าและการให้บริการ ต้องมองออกไปข้างหน้าให้ยาวไกล นอกจากนี้ภาพพจน์ก็เป็นสิ่งสำคัญ ควรมีการแก้ไขภาพพจน์ที่ไม่ดีซึ่งมีเงื่อนไขหลายข้อ ที่สำคัญคือ ต้องยอมรับความจริงต้องรับฟังแหล่งข่าวที่ถูกต้อง ผู้ที่จะช่วยแก้ไขภาพพจน์ควรเป็นบุคคลที่ทุกฝ่ายยอมรับ ถ้าภาพพจน์เป็นภาพพจน์ที่ดีอยู่แล้วก็ต้องเสริมหรือตอกย้ำลงไป ถ้าไม่มีภาพพจน์เลยก็ควรที่จะต้องสร้างขึ้นมา การโฆษณาและประชาสัมพันธ์เป็นสิ่งสำคัญ ต้องมีการประชาสัมพันธ์ลักษณะเด่นของประเทศและหาเหตุผลมาสนับสนุนลักษณะเด่นของเราด้วย ในการวางแผนประชาสัมพันธ์ จำเป็นต้องยึดหลัก 3 ประการคือ ต้องกำหนดวัตถุประสงค์ให้แน่นอน กำหนดเป้าหมายให้แน่นอนและจะต้องทราบว่ากลุ่มเป้าหมายเป็นใคร

เนื่องจากประเทศไทยจำเป็นต้องใช้การท่องเที่ยวเป็นเครื่องมือในการผ่อนคลายนโยบายทางเศรษฐกิจ ดังนั้น จึงควรมีการใช้ทรัพยากรด้านต่าง ๆ ด้านการสื่อสารเพื่อให้มีการกระจายแหล่งท่องเที่ยวออกไปสู่ท้องถิ่นต่าง ๆ ให้มากที่สุด เพื่อพัฒนารูปแบบการท่องเที่ยวให้เหมาะสมกับพัฒนาการของท้องถิ่น เพื่อให้นักท่องเที่ยวมาเที่ยวจำนวนมากขึ้นและต่อเนื่องเพื่อทำให้คนในท้องถิ่นเข้าใจหลักการนำการท่องเที่ยวมาแก้ปัญหาเศรษฐกิจของชาติและร่วมกันสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อธุรกิจการท่องเที่ยว และเพื่อให้อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวพัฒนาไปอย่างเป็นระเบียบ สามารถติดตามประเมินผล และควบคุมทิศทางการพัฒนาให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ได้ และมีพื้นฐานที่มั่นคงยิ่งขึ้น กลยุทธ์ในการประชาสัมพันธ์ คือ ใช้ทรัพยากรด้านการสื่อสารและการประชาสัมพันธ์เพื่อสนับสนุนพัฒนาการของแหล่งท่องเที่ยว รวม

ทั้งบุคลากร ผลผลิตและบริการที่มีอยู่ในท้องถิ่นต่าง ๆ เพื่อให้ดึงดูดนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ กระตุ้นให้แต่ละท้องถิ่นทำการสื่อสารและประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวอย่างอิสระด้วยสื่อต่าง ๆ โดยเป็นผู้ผลิตและเผยแพร่ข่าวสารเองภายในท้องถิ่น โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในส่วนกลางกระจายอำนาจและทรัพยากรต่าง ๆ ให้แก่ท้องถิ่นให้มากที่สุด การพัฒนาการท่องเที่ยวในแต่ละท้องถิ่นจะเกิดความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันมากขึ้น มีความคล่องตัวยิ่งขึ้น และการที่จะสำเร็จตามวัตถุประสงค์จะขึ้นอยู่กับ การสื่อสารเพื่อให้เกิดการผลิตเพื่อการท่องเที่ยวภายในท้องถิ่น การสื่อสารและประชาสัมพันธ์ด้านการตลาด และการสื่อสารเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ ให้ความรู้ทางวิชาชีพด้านการท่องเที่ยวแก่คนในท้องถิ่น นอกจากนี้ระบบการสื่อสารและอุปกรณ์การสื่อสารในท้องถิ่น ระบบการคมนาคม ก็ล้วนเป็นสิ่งสำคัญต่อพัฒนาการท่องเที่ยวของท้องถิ่นทั้งสิ้น

จากการสำรวจความเห็นภาคเอกชน พบว่ามีข้อเสนอที่จะทำให้การประสานงานระหว่างหน่วยงานเป็นไปในทิศทางที่จะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการดำเนินงานโดยส่วนรวมดังนี้คือ ความต้องการให้มีการประชุมวางแผน โครงการหลัก พร้อมทั้งระบุหน่วยงานที่รับผิดชอบ ต้องการงบประมาณที่เพียงพอ ต้องการให้มีการติดตาม และรายงานผลการปฏิบัติงานตลอดเวลา ต้องการให้มีการจัดโครงการส่งเสริมเทศกาล ต้องการให้มีการจัดทำปฏิทินปฏิบัติงาน ต้องการให้มีแผนการทำงานที่ต่อเนื่อง ต้องการให้รัฐเป็นผู้นำในการประสานงาน ต้องการให้การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยมีตัวแทนในจังหวัดและให้ความรู้แก่ภาคเอกชน ต้องการให้มีการเสริมสร้างกิจกรรมท่องเที่ยวในลักษณะร่วมมือกันและต้องการให้มีการประสานงานกันล่วงหน้า สำหรับข้อเสนอของภาคเอกชน สำหรับการส่งเสริมการท่องเที่ยวไทยคือ การปรับปรุงสถานที่ท่องเที่ยว การควบคุมความปลอดภัยในการคมนาคม และปรับปรุงกฎหมายมีบทลงโทษที่รัดกุม ระเบียบขาด เพื่อลงโทษผู้ประพฤติผิดแก่นักท่องเที่ยวให้ได้ผลยิ่งขึ้น สำหรับการดำเนินงานของรัฐ ควรนำกลยุทธ์การตลาดมาส่งเสริมการท่องเที่ยวให้ได้ผลยิ่งขึ้น โดยมีแผนงานที่แน่นอนมีนโยบายที่ต่อเนื่อง และมีการประสานงานที่ดีระหว่างภาครัฐ และภาคเอกชน ควรเสริมสร้างภาพพจน์รวมของประเทศ นอกจากนี้รัฐควรปรับปรุงด้าน การคมนาคม การประชาสัมพันธ์ ข้อมูลเอกสาร ส่งเสริมบริการของรัฐให้มีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะด้านบุคลากร และอนุรักษ์สภาวะแวดล้อม เอกลักษณ์ วัฒนธรรม ข้อเสนอแนะอื่น ๆ และนโยบายที่รัฐบาลควรจัดทำคือ ควรส่งเสริมการจัดประชุมนานาชาติ จังหวัดใกล้เคียงกันควรจัดโครงการร่วมกันเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยว ภาคที่ไม่มีสถานที่ท่องเที่ยวมากนัก เช่น ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ควรได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐ เพื่อพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้มากขึ้น ควรมีการก่อตั้งองค์กรเพื่อพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวอย่างจริงจังในส่วนต่าง ๆ ของประเทศ ควรพิจารณาขั้นตอนและกฎหมายต่าง ๆ ให้มีความคล่องตัวต่อนักท่องเที่ยว และให้ความสะดวก

รวดเร็วยิ่งขึ้น และรัฐควรมีนโยบายให้ความสำคัญในการส่งเสริมการท่องเที่ยวแก่จังหวัดต่าง ๆ
เท่าเทียมกัน

0196

วิริยา คุณสุข. การมีส่วนร่วมของผู้ประกอบการสถานที่พักตากอากาศในการพัฒนาคุณภาพ
 สิ่งแวดล้อมบริเวณแหล่งท่องเที่ยวเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี, วิทยานิพนธ์
 ปริญญาโท สาขาวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม บัณฑิตวิทยาลัย
 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 2535.

ในการศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะการมีส่วนร่วมของผู้ประกอบการสถานที่พักตากอากาศต่อการพัฒนาคุณภาพสิ่งแวดล้อมบริเวณแหล่งท่องเที่ยว โดยได้ศึกษาลักษณะการมีส่วนร่วมจากการเข้าร่วมในกิจกรรมที่มีผลต่อการพัฒนาสิ่งแวดล้อมในบริเวณแหล่งท่องเที่ยวทั้งหมด 5 กิจกรรม คือ กิจกรรมการปลูกต้นไม้ กิจกรรมซ่อมแซมหรือก่อสร้างถนนหรือสะพาน กิจกรรมการรักษาความสะอาดชายหาด กิจกรรมจัดหาถังขยะรองรับแหล่งท่องเที่ยว และกิจกรรมรณรงค์อนุรักษ์ปะการังและสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ และวัดระดับการมีส่วนร่วมจากกิจกรรมทั้ง 5 ที่ผู้ประกอบการได้มีส่วนร่วม นอกจากนี้ยังศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางสังคมและประชากร ได้แก่ ระดับการศึกษา ภูมิฐานะ ระยะเวลาอยู่อาศัยและความรู้ความเข้าใจด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ที่คาดว่าจะมีความสัมพันธ์ต่อการมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพสิ่งแวดล้อมของผู้ประกอบการ โดยผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลโดยนำแบบสอบถามไปสัมภาษณ์ประชากร ซึ่งเป็นผู้ประกอบการสถานที่พักตากอากาศ อันได้แก่ เจ้าของ ผู้จัดการ หรือผู้ควบคุมดูแลกิจการสถานที่พักตากอากาศบริเวณแหล่งท่องเที่ยวเกาะสมุย รวมทั้งสิ้น 151 แห่ง

ผลการศึกษาพบว่า ผู้ประกอบการส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในกิจกรรมการพัฒนาสิ่งแวดล้อมโดยมีส่วนร่วมในกิจกรรมรักษาความสะอาดชายหาดมากที่สุด รูปแบบที่ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ใช้ในการเข้าร่วมกิจกรรมได้แก่ แสดงความคิดเห็น ร่วมบริจาคเงิน และร่วมสมทบแรงงาน นอกจากนี้ยังพบว่าผู้ประกอบการส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางสังคมและประชากรกับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพสิ่งแวดล้อมของผู้ประกอบการ พบว่า การศึกษามีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของผู้ประกอบการแต่เป็นความสัมพันธ์ในทางตรงกันข้ามกับสมมติฐาน คือ ผู้มีการศึกษาดำจะมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพสิ่งแวดล้อมมากกว่าผู้มีการศึกษาสูง ทั้งนี้อาจมีปัจจัยอื่นเข้ามาเกี่ยวข้อง เช่น อายุ ประสบการณ์ในการดำรงชีวิตและสถานที่เกิด ส่วนปัจจัยอื่น ๆ ได้แก่ ระยะเวลาอยู่อาศัย ภูมิฐานะและความรู้ความเข้าใจด้านสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ พบว่าไม่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพสิ่งแวดล้อม

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัยมีดังนี้ คือ

1. หน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องควรกำหนดให้มีการจัดตั้งโรงบำบัดน้ำเสียในสถานประกอบการขนาดใหญ่และควรมีการศึกษาความเหมาะสมเพื่อจัดตั้งระบบบำบัดน้ำเสียรวมในแต่ละเขตชุมชน เพื่อสถานประกอบการขนาดเล็กและแหล่งชุมชน เพื่อป้องกันการปล่อยน้ำเสียที่ไม่ได้รับการบำบัดลงสู่ชายหาด
2. ควรมีการรณรงค์การมีส่วนร่วมในกิจกรรมรณรงค์อนุรักษ์ปะการังและสิ่งแวดล้อมอื่นโดยประชาสัมพันธ์ชี้ให้เห็นความสำคัญของปะการัง โดยมีหน่วยราชการเป็นแกนนำ พร้อมทั้งศึกษาความเป็นไปได้ในการจัดตั้งองค์กร โดยการรวมตัวกันของผู้ประกอบการในการรณรงค์อนุรักษ์ปะการังและทรัพยากรได้ทะเล
3. รัฐควรปรับปรุงระบบสาธรรณูปโภคและสาธรรณูปการให้ดีขึ้น เช่น เพิ่มจำนวนโทรศัพท์สาธารณะตามแหล่งท่องเที่ยวและแหล่งชุมชนให้เพียงพอกับความต้องการของนักท่องเที่ยวและประชาชนในแหล่งชุมชน ปรับปรุงถนนให้มีมาตรฐานดีขึ้น เพิ่มจำนวนถังขยะเพื่อรองรับขยะตามแหล่งท่องเที่ยวให้เพียงพอ
4. จากการสังเกตของผู้วิจัย พบว่า สุขาภิบาลหรือเอกชนนำขยะไปทิ้งหรือกำจัดขยะบริเวณจุดชมวิว ดังนั้น ควรให้สุขาภิบาลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องศึกษาความเหมาะสมในการปรับปรุงระบบการกำจัดขยะ ควรย้ายที่กำจัดขยะจากจุดชมวิวไปอยู่บริเวณอื่นที่ห่างไกลจากบริเวณแหล่งท่องเที่ยว

0197

ธีรยุทธ เกียรติพิริยะวงศ์. การศึกษาพฤติกรรมการใช้บริการร้านอาหารและภัตตาคารของ

นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศในประเทศไทย วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ

ภาควิชาเศรษฐศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 2529.

อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวนับว่าเป็นอุตสาหกรรมที่สำคัญต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศเป็นอย่างมาก อุตสาหกรรมทางด้านอาหารเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ที่ก่อให้เกิดรายได้และการจ้างงานในปี 2523 - 2525 รายได้จากค่าอาหารเพิ่มขึ้นในอัตราที่ลดลง ในขณะที่นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่เข้ามาในประเทศไทยมีจำนวนสูงขึ้น ดังนั้นจึงสมควรที่จะมีการศึกษาพฤติกรรมการใช้บริการร้านอาหาร

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงพฤติกรรมการบริโภคอาหารของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่มีต่อการใช้บริการร้านอาหารและภัตตาคารในประเทศไทย ปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการในการใช้บริการร้านอาหารและภัตตาคารในประเทศไทย เพื่อเสนอแนะแนวทางในการส่งเสริมการท่องเที่ยวอันเป็นการเพิ่มรายได้จากการท่องเที่ยวให้สูงขึ้นโดยใช้ข้อมูลจากการสำรวนักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยวในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ 2528 ตามโครงการแนวทางการพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย จำนวน 137 ตัวอย่าง

การวิเคราะห์ใช้วิธีวิเคราะห์ในเชิงบรรยายและการวิเคราะห์ในเชิงปริมาณโดยศึกษาพฤติกรรมการบริโภคของนักท่องเที่ยวตามกลุ่มสัญชาติ อายุ และอาชีพของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ ผลการวิเคราะห์พบว่านักท่องเที่ยวในกลุ่มสัญชาติตะวันตกออกกลางมีค่าใช้จ่ายทางด้านอาหารสูงกว่านักท่องเที่ยวสัญชาติอื่น ๆ รองลงมาได้แก่ นักท่องเที่ยวสัญชาติอเมริกาและแคนาดา กลุ่มสัญชาติยุโรป และเอเชียและแปซิฟิก ตามลำดับ

ผลการศึกษาเพื่อแยกทำการศึกษาตามสัญชาติ พบว่านักท่องเที่ยวทุกกลุ่มสัญชาติ จะใช้บริการในร้านอาหารตามโรงแรมเป็นส่วนใหญ่ในอาหารมื้อเช้า ส่วนมื้ออื่น ๆ นั้น กลุ่มสัญชาติอเมริกาและแคนาดาจะรับประทานอาหารในร้านอาหารไทยในมื้อกลางวันและมื้อเย็น ปัจจัยที่มีส่วนทำให้กลับมาใช้บริการอีกครั้ง ได้แก่ รสชาติอาหาร การบริการ ความสะอาดของภาชนะเครื่องใช้ กลุ่มสัญชาติยุโรปจะรับประทานอาหารในร้านอาหารไทยในมื้อกลางวันและมื้อเย็น โดยมีจำนวนมื้อเฉลี่ยสูงในร้านอาหารประจำชาติ ปัจจัยที่ทำให้กลับมาใช้บริการอีกครั้งได้แก่ รสชาติอาหาร การบริการ ระดับราคา ความสะอาด กลุ่มสัญชาติตะวันตกออกกลาง อาหารกลางวัน และอาหารเย็นจะรับประทานในร้านอาหารประจำชาติบ่อยครั้งที่สุด อาหารที่ชอบได้แก่อาหารไทย ปัจจัยที่ทำให้กลับมาใช้บริการอีกครั้ง ได้แก่ รสชาติอาหาร บริการ สุขอนามัย ความ

สะอาดของเครื่องใช้ กลุ่มสัญชาติเอเชียและแปซิฟิก อาหารมื้อกลางวันและมื้อเย็นจะรับประทานในร้านอาหารไทย โดยชอบอาหารไทยมากที่สุด ปัจจัยที่ทำให้กลับมาใช้บริการอีกครั้ง คือ รสชาติอาหาร ราคาอาหาร การบริการ บรรยากาศของร้านอาหาร

เมื่อพิจารณาแยกตามอาชีพของนักท่องเที่ยวพบว่า นักท่องเที่ยวที่มีอาชีพนักวิชาชีพ จะมีค่าใช้จ่ายทางด้านอาหารสูงสุด รองลงมาได้แก่ อาชีพผู้ใช้แรงงานหรือปฏิบัติงานบริการ ผู้บริหารหรือดำเนินการ ผู้ไม่ได้ประกอบอาชีพ แม่บ้านหรือช่วยธุรกิจครอบครัว กลุ่มผู้ปฏิบัติงานธุรการหรือธุรกิจการค้าและกลุ่มนักเรียนนักศึกษาตามลำดับ นักท่องเที่ยวที่มีอายุระหว่าง 35 - 44 ปี จะมีค่าใช้จ่ายทางด้านอาหารสูงกว่าช่วงอายุอื่น ๆ

ผลการศึกษาในเชิงปริมาณพบว่า ทุกกลุ่มของนักท่องเที่ยวที่จำแนกตามสัญชาติอาชีพ อายุ นั้น รายได้ถาวรและจำนวนวันพักจะเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อค่าใช้จ่ายในการรับประทานอาหารอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยมีความสัมพันธ์ในทางบวกทั้งสองปัจจัย ยกเว้นในกลุ่มนักเรียนนักศึกษาและกลุ่มผู้ที่มีอายุต่ำกว่า 25 ปี จะพบว่าปัจจัยรายได้ถาวรไม่มีนัยสำคัญทางสถิติกับค่าใช้จ่ายทางด้านอาหาร

แนวทางในการเสนอแนะที่ได้จากการศึกษา คือ ควรหามาตรการในการดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเข้ามาพักอยู่ในประเทศไทยนานวันขึ้น โดยอาจใช้กลยุทธ์ทางด้านอาหารมาเป็นจุดดึงดูดความสนใจ ทางด้านการประชาสัมพันธ์ ในหน่วยงานที่มีงบประมาณจำกัด น่าจะพิจารณาประชาสัมพันธ์กลุ่มที่มีศักยภาพในการใช้จ่ายสูงเป็นอันดับแรกและให้ข่าวสารที่ตรงกับความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศและการประชาสัมพันธ์ที่ดีควรเข้าถึงตัวนักท่องเที่ยวให้มากที่สุด หน่วยงานที่รับผิดชอบทางการท่องเที่ยวควรจะได้มีการพัฒนาส่งเสริมทางด้านอาหารโดยให้ข่าวสารที่สนองความต้องการต่าง ๆ ของนักท่องเที่ยวและแจ้งให้เจ้าของร้านหรือภัตตาคารได้ทราบ ทางด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยว ควรมุ่งไปยังกลุ่มสัญชาติตะวันออกกลางเป็นอันดับแรก โดยเลือกกลุ่มอาชีพนักวิชาชีพ นักท่องเที่ยวที่มีอายุ 35 ปีขึ้นไป

ทางด้านภาคเอกชน เจ้าของร้านอาหารและภัตตาคาร ควรปรับปรุงและพัฒนาทางด้านรสชาติอาหาร การบริการ ความสะอาดของเครื่องปรุงและอุปกรณ์ที่ใช้ อันจะเป็นปัจจัยที่ดึงดูดให้นักท่องเที่ยวกลับมาใช้บริการร้านของตน ส่วนมากบริษัทธุรกิจนำเที่ยวก็ควรเน้นประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับเรื่องอาหารในประเทศต่าง ๆ ให้เหมาะสมกับพฤติกรรมหรือความต้องการของเขา และในการจัดโปรแกรมรับประทานอาหารของนักท่องเที่ยวก็ควรคำนึงถึงสัญชาติของนักท่องเที่ยวให้มาก

0198

นิสิตปริญญาโทสาขาสังคมวิทยาประยุกต์ รุ่นที่ 2. การพัฒนาการท่องเที่ยวเกี่ยวกับการอนุรักษ์

สิ่งแวดล้อมจังหวัดเชียงใหม่. รายงานการวิจัยหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
(สังคมวิทยาประยุกต์) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 2539.

วัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาถึงแผนการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและแนวทางในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างการพัฒนาการท่องเที่ยวกับแนวคิดในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมว่าไปในทิศทางเดียวกันหรือขัดแย้งกัน

วิธีดำเนินการวิจัย คณะผู้วิจัยได้กำหนดหน่วยประชากรแบบโควต้า ในสัดส่วนผู้ประกอบการแหล่งท่องเที่ยว : กลุ่มนักท่องเที่ยว : กลุ่มผู้อยู่อาศัยใกล้เคียง เท่ากับ 2 : 2 : 4 โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบสอบถามและการสัมภาษณ์

ผลการวิจัยในด้านข้อมูลพื้นฐานของประชาชนผู้อยู่อาศัยใกล้โครงการ พบว่าส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 26 - 35 ปีมากที่สุด สมรสแล้ว และมีการศึกษาอยู่ในระดับต่ำกว่าประถมศึกษา มีการประกอบธุรกิจส่วนตัว / ค้าขาย และส่วนใหญ่เป็นผู้ที่เกิดที่นี่ ไม่ได้ย้ายถิ่นมาจากที่อื่น การทดสอบสมมติฐานพบว่า ลักษณะทางเศรษฐกิจ (รายได้) ความคิดเห็นต่อแหล่งท่องเที่ยวและพฤติกรรมด้านสิ่งแวดล้อม (การกำจัดขยะ) มีความสัมพันธ์กับประโยชน์ที่ได้รับจากแหล่งท่องเที่ยวทั้งทางตรงและทางอ้อม

ผลการศึกษาของกลุ่มนักท่องเที่ยวพบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นเพศชายมีอายุต่ำกว่า 25 ปี มีการศึกษาอยู่ในระดับต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย และเป็นนักท่องเที่ยวที่มาจากจังหวัดอื่น ส่วนใหญ่กำลังศึกษาอยู่ สำหรับพฤติกรรมการท่องเที่ยวและความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวพบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เคยมาท่องเที่ยวที่จังหวัดเชียงใหม่แล้ว โดยใช้ระยะเวลาในการท่องเที่ยวมากกว่า 3 วัน นักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวโดยพาหนะส่วนตัวกับกลุ่มเพื่อน การทดสอบสมมติฐานพบว่า ลักษณะทางสังคมเศรษฐกิจ ไม่มีผลต่อความคิดเห็นที่มีต่อแหล่งท่องเที่ยว ส่วนพฤติกรรมการท่องเที่ยวบางประการได้แก่ การเคยมาเที่ยวที่เชียงใหม่ ความประทับใจในความรู้ที่ได้รับจากแหล่งท่องเที่ยวและพฤติกรรมกาทิ้งขยะมีผลต่อความคิดเห็นต่อแหล่งท่องเที่ยว ส่วนพฤติกรรมการท่องเที่ยวอื่น ๆ ไม่มีผลต่อความคิดเห็นที่มีต่อแหล่งท่องเที่ยว

ผลการศึกษากลุ่มเจ้าของกิจการ / ผู้บริหารแหล่งท่องเที่ยว พบว่าผู้บริหารกิจการส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุอยู่ในช่วงต่ำกว่าหรือเท่ากับ 30 ปี มีการศึกษาอยู่ในระดับประถมศึกษาตอนต้น มีกิจการประเภทร้านขายของที่ระลึก ซึ่งดำเนินกิจการมาไม่เกิน 9 ปี และส่วนใหญ่เป็นเจ้าของกิจการเอง เจ้าของกิจการ / ผู้บริหารส่วนใหญ่จะมีการดำเนินงานและแผน

งานในด้านการท่องเที่ยวที่ไม่สอดคล้องกับแผนพัฒนาการท่องเที่ยว อย่างไรก็ตามพบว่าแผนงานที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาการท่องเที่ยวของกลุ่มผู้ประกอบการที่มีแผนงาน ซึ่งประกอบด้วยการให้บริการและส่งเสริมการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว การให้ความสะดวกและความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยว การกำหนดกฎเกณฑ์เชิงพัฒนาแก่ผู้ประกอบการรายใหม่ การส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ โดยไม่ตัดไม้ทำลายป่า/ ธรรมชาติ เป็นต้น เจ้าของกิจการส่วนใหญ่จะไม่มีการดำเนินงานและแผนงานที่เกี่ยวกับการอนุรักษ์/ การรักษาสิ่งแวดล้อมด้านทรัพยากรการท่องเที่ยว ส่วนเจ้าของกิจการที่มีการดำเนินงานหรือแผนงานในเรื่องดังกล่าวประกอบด้วยแผนงานในด้านการพัฒนาและรักษาสภาพเดิมของธรรมชาติ การประชุมวางแผนการวางแผนการอนุรักษ์/ การรักษาสิ่งแวดล้อมด้านทรัพยากรการท่องเที่ยว การจัดทำระบบบำบัดน้ำเสียก่อนทิ้ง การดูแลรักษาความสะอาดของแหล่งท่องเที่ยว เป็นต้น

0199

ละเอียด ศีลาน้อย. การประเมินผลการใช้สื่อของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) ใน
ตลาดญี่ปุ่น, วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาสื่อสารมวลชน
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ 2534.

วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงสภาวะแวดล้อม ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลผลิต
ของการใช้สื่อของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) ในตลาดญี่ปุ่นโดยใช้แบบจำลอง CIPP
เป็นแบบจำลองในการประเมินผล

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณประกอบกัน
โดยการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ จะใช้ศึกษาและวิเคราะห์เอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในการประเมินผล
สภาวะแวดล้อม ปัจจัยนำเข้า กระบวนการและผลผลิตของการใช้สื่อ ส่วนการศึกษาวิจัยเชิง
ปริมาณจะศึกษาเพื่อประกอบการประเมินผลผลิตของการใช้สื่อของ ททท. ในตลาดญี่ปุ่น ซึ่งจะใช้
แบบสอบถามรวบรวมข้อมูลจากนักท่องเที่ยวชาวญี่ปุ่น กลุ่มตัวอย่าง 100 คน

ผลการศึกษาวิจัยพบว่า การศึกษาสภาวะแวดล้อมของการใช้สื่อของ ททท. ใน
ตลาดญี่ปุ่นเอื้ออำนวยต่อการกำหนดวัตถุประสงค์ทางการตลาดท่องเที่ยวของไทยเป็นอย่างมาก
และนโยบายของรัฐบาลไทยก็ให้การส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างเต็มที่ และจากการเติบโตของ
จำนวนนักท่องเที่ยวชาวญี่ปุ่นตลอดมา ก็ทำให้สามารถกำหนดวัตถุประสงค์การใช้สื่อของการท่องเที่ยว
แห่งประเทศไทยในตลาดญี่ปุ่นได้อย่างเหมาะสม

ในการประเมินผลปัจจัยนำเข้าของการใช้สื่อของ ททท. ในตลาดญี่ปุ่นพบว่า
ททท. ได้มีการจัดสรรงบประมาณบุคลากร วัสดุอุปกรณ์ เวลาและกำหนดแผนการปฏิบัติงานไว้
อย่างเหมาะสม มีการจัดสรรงบประมาณให้สูงกว่าตลาดอื่น มีการว่าจ้างบริษัทโฆษณาทำการ
โฆษณาและมีการใช้ตลาดผสมผสานร่วมในการเผยแพร่การตลาดด้วย ซึ่งน่าจะทำให้บรรลุวัตถุประสงค์
ที่ตั้งไว้ได้

ในการประมวลผลกระบวนการของการใช้สื่อของ ททท. ในตลาดญี่ปุ่นพบว่า ได้
มีการปฏิบัติงานตามแผนงานที่ได้วางไว้อย่างครบถ้วนและใช้จ่ายงบประมาณตามที่ได้วางแผนไว้
มีกิจกรรมการดำเนินงานด้านการเสนอขาย โฆษณา ประชาสัมพันธ์ ผลิตอุปกรณ์ช่วยขายและส่ง
เสริมการขาย ยกเว้นการว่าจ้างผู้แทนทางการตลาดไม่ได้มีการดำเนินงานในส่วนนี้ เนื่องจากสภาพ
ตลาดยังไม่มีคามจำเป็นและยังเป็นการประหยัดงบประมาณอีกส่วนหนึ่งด้วย

ในการประเมินผลผลิตของการใช้สื่อของ ททท. พบว่านักท่องเที่ยวชาวญี่ปุ่นได้
เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยมากเกินกว่าเป้าหมายที่ได้ตั้งไว้ นับว่าเป็นการดำเนินงานที่

มีประสิทธิภาพและเมื่อเปรียบเทียบค่าใช้จ่ายที่ ททท. ได้ใช้ในการดำเนินงานการตลาดญี่ปุ่นกับจำนวนนักท่องเที่ยวชาวญี่ปุ่นที่เดินทางเข้ามาแล้วจะพบว่า ค่าใช้จ่ายต่อหัวต่ำมาก และจากแบบสอบถามนักท่องเที่ยวชาวญี่ปุ่น กลุ่มตัวอย่างที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทย พบว่านักท่องเที่ยวชาวญี่ปุ่นมีความพอใจต่อสื่อที่ ททท. ใช้ พอใจกับข้อมูลข่าวสารที่ได้รับและระบุว่าสื่อมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้ามาท่องเที่ยวยังประเทศไทยและมีความประทับใจ เมื่อได้รับข้อมูลข่าวสารเรื่องเมืองไทยขณะอยู่ในประเทศญี่ปุ่น นับว่าเป็นการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพ

สำหรับข้อเสนอแนะจากการวิจัย ผู้วิจัยได้เสนอให้การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยขยายผลการตลาดในเขตสำคัญให้มากขึ้น และอาจเปิดสำนักงานสาขาเพิ่มขึ้นด้วยก็ได้ และได้เสนอให้มีการศึกษาวิจัยสาร หรือ เนื้อหาข้อมูลเกี่ยวกับการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยเน้นใช้สื่อไปถึงนักท่องเที่ยวชาวญี่ปุ่น เพื่อชักจูงใจให้นักท่องเที่ยวชาวญี่ปุ่นเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทย โดยรวบรวมค่าใช้จ่าย ในเรื่องการเดินทางทุก ๆ รายการและของทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้เพื่อให้ทราบถึงต้นทุนต่อหัวที่แท้จริง เพื่อนำไปพิจารณาประกอบการกำหนดแผนการตลาดต่างประเทศ ได้อย่างเหมาะสมต่อไป

0200

ณัฐภา เกื้อหนุน. ชุดการสอนภาษาฝรั่งเศสเพื่อการสื่อสารด้านการท่องเที่ยวเรื่องการนำเที่ยววัด
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเซนต์จอห์น กรุงเทพมหานคร,
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ - การสอน
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 2532.

วัตถุประสงค์ของการวิจัย เพื่อสร้างชุดการสอนภาษาฝรั่งเศสเพื่อการสื่อสารด้านการ
การท่องเที่ยว เรื่องการนำเที่ยววัด สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเซนต์จอห์น
กรุงเทพฯ เพื่อหาประสิทธิภาพของชุดการสอนที่สร้างขึ้นตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 และเพื่อ
เปรียบเทียบคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนชุดการสอน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนโรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี กรุงเทพฯ
จำนวน 11 คน และนักเรียนโรงเรียนเซนต์จอห์น กรุงเทพฯ จำนวน 30 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ชุดการสอนภาษาฝรั่งเศสเพื่อการสื่อสารด้านการท่องเที่ยวเรื่องการนำเที่ยววัด
จำนวน 3 หน่วย

2. แบบทดสอบ เพื่อวัดความรู้ก่อนและหลังเรียนชุดการสอน จำนวน 3 ชุด

ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพของชุดการสอนที่สร้างขึ้นนี้ สูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน
80/80 ที่ตั้งไว้ คือ มีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 90.05 / 84.16 อันเป็นค่าเฉลี่ยของชุดการสอน
ทั้ง 3 หน่วย ซึ่งหมายความว่านักเรียนสามารถเรียนจากชุดการสอนและทำแบบฝึกหัดในชุดการ
สอนได้ถูกต้อง เฉลี่ยแล้วสูงกว่าคะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบหลังเรียน

คะแนนหลังเรียนของชุดการสอนแต่ละหน่วยมีค่าเพิ่มขึ้นตามลำดับ ซึ่งหมายถึง
ความว่าชุดการสอนแต่ละหน่วยช่วยให้นักเรียนเพิ่มขึ้น ความรู้ในเรื่องการนำเที่ยววัด นักเรียน
สามารถสะสมความรู้จากหน่วยที่ 1 เรื่องการให้ชื่อ ข้อมูลของวัดที่สำคัญ และจากหน่วยที่ 2 เรื่อง
สถาปัตยกรรมและสิ่งประดับตกแต่งภายในวัดมาประยุกต์ใช้ในหน่วยที่ 3 เรื่องการนำชมวัดพระ
แก้ว ซึ่งเน้นการสนทนาและบทบาทสมมติ แสดงให้เห็นว่าชุดการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นนี้มีประ
สิทธิภาพและมีความตรงตามเนื้อหาและวัตถุประสงค์จริง เมื่อเรียนจบแล้วนักเรียนสามารถนำชม
วัดพระแก้วได้

แบบทดสอบทั้ง 3 ชุด ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้นโดยวิเคราะห์เนื้อหาและจุดมุ่งหมายเชิง
พฤติกรรมตามแผนการสอนในชุดการสอนที่สร้างขึ้นและได้ผ่านการตรวจสอบแก้ไขจากคณะ
กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญแล้วนั้น ปรากฏว่านักเรียนบางคนสามารถทำ

คะแนนสอบก่อนเรียนได้มากกว่าเกณฑ์มาตรฐานของข้อสอบอิงเกณฑ์ ดังนั้น ผู้วิจัยได้ปรับปรุงตัวข้อสอบใหม่ อย่างไรก็ตาม เมื่อเปรียบเทียบคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนแล้วก็ยังคงมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่าชุดการสอนชุดนี้ สามารถช่วยเพิ่มพูนความรู้ให้แก่ นักเรียน ได้จริง เพราะฉะนั้นชุดการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นนี้สามารถนำไปใช้สอนนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ยังพบว่าในการเรียนการสอนโดยใช้ชุดการสอนนี้ การสร้างบรรยากาศในการเรียนเป็นสิ่งสำคัญมาก

จากการสังเกตและสัมภาษณ์นักเรียนทั้ง 2 โรงเรียนปรากฏว่านักเรียนส่วนใหญ่ชอบเรียนชุดการสอนชุดนี้ โดยให้เหตุผลดังนี้ คือ

1. เรื่องการท่องเทียวเป็นเรื่องที่นักเรียนกำลังให้ความสนใจ
2. การเรียนด้วยชุดการสอนทำให้นักเรียนรู้สึกว่าการที่เรียนง่ายมาก แม้นักเรียนที่เรียนอ่อนในวิชาภาษาฝรั่งเศสทั่วไปก็สามารถตอบคำถาม พูดบทสนทนาและแสดงบทบาทสมมติหน้าชั้นได้
3. นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียนอยู่ตลอดเวลาเริ่มตั้งแต่การนำเข้าสู่บทเรียน และกิจกรรมที่หลากหลาย ตลอดจนการแสดงบทบาทสมมติ
4. ในการปฏิบัตินักเรียนสามารถทราบผลได้ทันที อันเป็นการเสริมแรงให้แก่ นักเรียน ได้ดี
5. บรรยากาศในห้องเรียนช่วยให้นักเรียนรู้สึกว่าเป็นการร่วมกันทำกิจกรรมมากกว่าเป็นการเรียน ครูมีโอกาสดึงดูดนักเรียนทุกคนโดยการเดินดูและให้คำปรึกษาอย่างทั่วถึง
6. นักเรียนพอใจที่ครูเปิดเทปเพลงไทยเดิมให้นักเรียนฟังในขณะที่เขียนแบบฝึกหัด อันเป็นการสร้างบรรยากาศและทำให้เกิดจินตนาการ
7. เมื่อเรียนชุดการสอนจบทั้ง 3 ชุดแล้ว นักเรียนหลายคนอาจจะลองนำชาวฝรั่งเศสชมวัดพระแก้วอันเป็นการปฏิบัติจริงและเป็นช่องทางให้นักเรียนประกอบอาชีพได้

0201

सानนท์ สุขศรี. ศึกษาปัจจัยทางภูมิศาสตร์บางประการที่มีอิทธิพลต่อนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศในจังหวัดสงขลา. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 ประสานมิตร 2532.

วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยทางภูมิศาสตร์ที่สำคัญบางประการที่มีอิทธิพลต่อนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่มาท่องเที่ยวในจังหวัดสงขลา โดยศึกษาทำความเข้าใจปัจจัยต่าง ๆ ของการท่องเที่ยวเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว โดยได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับจำแนกกลุ่มนักท่องเที่ยว การเดินทางของนักท่องเที่ยว ศึกษาปัจจัยดึงดูดนักท่องเที่ยว รูปแบบการได้รับข่าวสารการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว และประเภทของสินค้าที่นักท่องเที่ยวนิยมซื้อ

ผลการศึกษาพบว่านักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่มาเที่ยวในจังหวัดสงขลา จำแนกได้เป็น 7 กลุ่มตามแหล่งที่มาของนักท่องเที่ยวจากประเทศมาเลเซีย สิงคโปร์ ยุโรป อเมริกา ออสเตรเลีย เอเชียตะวันออกเฉียงใต้และกลุ่มจากประเทศอื่น ๆ นักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวจังหวัดสงขลามากที่สุดคือ นักท่องเที่ยวชาวมาเลเซีย เป็นเพศชายและอยู่ในวัย 20 - 30 ปีมากที่สุด

ปัจจัยดึงดูดนักท่องเที่ยวมากที่สุดคือ สถานเริงรมย์ โดยเฉพาะนักท่องเที่ยวชาวมาเลเซีย รองลงมาคือสิงคโปร์ ปัจจัยดึงดูดนักท่องเที่ยวจะมีอิทธิพลดึงดูดนักท่องเที่ยวแตกต่างกันขึ้นอยู่กับกลุ่มนักท่องเที่ยว คือกลุ่มนักท่องเที่ยวจากประเทศมาเลเซียและสิงคโปร์ ปัจจัยที่ดึงดูดได้มากที่สุดแก่ปัจจัยทางวัฒนธรรมได้แก่ สถานเริงรมย์ สินค้า ส่วนนักท่องเที่ยวจากกลุ่มประเทศยุโรป อเมริกา ออสเตรเลีย เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ปัจจัยทางกายภาพ เช่น หาดทราย น้ำตก เกาะ อุทยานนกน้ำ นอกจากแตกต่างกันตามกลุ่มนักท่องเที่ยวแล้วยังแตกต่างกันตามเพศและตามวัยของนักท่องเที่ยว

รูปแบบการได้รับข่าวสารการท่องเที่ยว ส่วนใหญ่นักท่องเที่ยวจะได้รับข่าวสารจากการบอกเล่าของเพื่อนนักท่องเที่ยวและถือว่าข่าวสารรูปแบบนี้ดีที่สุดเพราะเป็นข่าวสารที่แพร่กระจายไปได้เร็วไม่ต้องลงทุนโฆษณาเผยแพร่ข่าวสารมาก กลุ่มนักท่องเที่ยวที่ได้รับข่าวสารประเภทนี้เป็นกลุ่มนักท่องเที่ยวจากประเทศใกล้เคียง ส่วนกลุ่มประเทศอื่น ๆ ได้รับข่าวสารจากการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

การเดินทางของนักท่องเที่ยวเดินทางมาทางบกโดยใช้รถยนต์เป็นพาหนะในการเดินทางและส่วนใหญ่มาโดยรถของบริษัทนำเที่ยว

ประเภทสินค้าที่นักท่องเที่ยวนิยมซื้อมากที่สุดคือ เสื้อผ้า รองลงมาได้แก่ สินค้าประเภทเครื่องหนัง นักท่องเที่ยวที่นิยมซื้อได้แก่ ชาวมาเลเซียและสิงคโปร์ ส่วนนักท่องเที่ยวกลุ่ม

ประเทศยุโรป ออสเตรเลีย อเมริกา และเอเชียตะวันออก นิยมซื้อสินค้าประเภทหัตถกรรม และ
เหตุผลของนักท่องเที่ยวที่นิยมซื้อสินค้าเมื่อมาเที่ยวส่วนใหญ่ตอบว่าเพราะราคาถูก

0202

สิทธิรัตน์ ปาจิณบุรารักษ์ และคณะ. การวิจัยพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวเพื่อกำหนด

สมรรถนะทางสังคมที่ยอมรับได้ของพื้นที่ชายหาดกรณีศึกษา : ชายหาดชะอำ.

กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย, 2530.

วัตถุประสงค์ เพื่อหาปริมาณความหนาแน่นที่นักท่องเที่ยวพึงพอใจต่อการมาท่องเที่ยวและพักผ่อน ซึ่งปริมาณความหนาแน่นที่นักท่องเที่ยวพึงพอใจนั้นถือว่าเป็นความเหมาะสมหรือความพอดีที่ชายหาดชะอำควรจะรับนักท่องเที่ยวได้โดยไม่ควรสร้างสิ่งดึงดูดใจใด ๆ เพื่อให้ปริมาณนักท่องเที่ยวเกินไปจากจุดความเหมาะสมนี้ ในการศึกษาได้ใช้แนวความคิดทางด้านจิตวิทยา มาศึกษาพฤติกรรมการพักผ่อนของนักท่องเที่ยวโดยมีลักษณะส่วนบุคคลของนักท่องเที่ยว พฤติกรรมการพักผ่อนของนักท่องเที่ยว ปัจจัยทางด้านสภาพแวดล้อมและบริการการท่องเที่ยวของชายหาดอำเป็นตัวแปรอิสระและระดับความหนาแน่นที่นักท่องเที่ยวประเมินเพิ่มขึ้นจากความหนาแน่นปัจจุบันเป็นตัวแปรตาม การเก็บและรวบรวมข้อมูลได้ใช้แบบสอบถามสัมภาษณ์นักท่องเที่ยวจำนวน 450 ชุด

จากการประมวลผลข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์ พบว่านักท่องเที่ยวที่มาพักผ่อนยังชายหาดส่วนใหญ่เป็นนักท่องเที่ยวแบบมาเช้า - เย็นกลับ ลักษณะการท่องเที่ยวคือจะมาเป็นกลุ่มเพื่อนและครอบครัวและมีรถมาเอง นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นวัยรุ่นและวัยหนุ่มสาว อายุเฉลี่ย 27 ปี เป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง มีภูมิลำเนาอยู่ภาคกลางและกรุงเทพฯ มากที่สุด มีระดับการศึกษาค่อนข้างสูง คือ ระดับอาชีวศึกษาถึงปริญญาตรี มีอาชีพรับราชการและรับจ้างมากที่สุด พฤติกรรมในการพักผ่อนนิยมเล่นน้ำทะเล รับประทานอาหารและสังสรรค์ โดยใช้บริการการท่องเที่ยวที่มีอยู่คือ เก้าอี้ผ้าใบ ร่ม ห่วงยางเล่นน้ำที่มีอยู่บริเวณชายหาด

นักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นด้านดีต่อสภาพชายหาดมากคือ มีความพึงพอใจต่อความร่มรื่น ความสงบ ความเป็นระเบียบ และปริมาณที่เหมาะสมของบริเวณชายหาด และปริมาณองค์ประกอบต่าง ๆ บนหาด โดยส่วนใหญ่นักท่องเที่ยวพอใจต่อปริมาณผู้คนบนหาดขณะนั้น หรืออาจกล่าวได้ว่าชายหาดชะอำปัจจุบันมีนักท่องเที่ยวไม่เกินสมรรถนะทางสังคมที่ยอมรับได้

การประเมินระดับสมรรถนะทางสังคมที่ยอมรับได้ โดยคำนวณหาปริมาณนักท่องเที่ยวสูงสุด (เป็นความหนาแน่น คน / ไร่) ที่นักท่องเที่ยวเริ่มรู้สึกไม่พึงพอใจ อึดอัด หรือรำคาญ พบว่ามีระดับสมรรถนะ ฯ เฉลี่ย 128.51 คน / ไร่ โดยในระดับ 61 - 90 คน / ไร่ มีมากที่สุดถึงร้อยละ 22.0 และค่อย ๆ ลดลงในระดับความหนาแน่นมากหรือน้อยกว่าตามลำดับโดยการ

กระจุกตัวของระดับสมรรถนะฯ อยู่ระหว่าง 30 - 120 คน / ไร่

0203

สามารถ ป๋อกตั้ง. ผลของการท่องเที่ยวต่อกิจกรรมทางเศรษฐกิจในเขตสุขภาพลำนาน

จังหวัด ชลบุรี, วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ ภาควิชาภูมิศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2532.

วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบทบาทของการท่องเที่ยวที่มีต่อการสร้างงานของประชากรในสุขภาพลำนาน จังหวัดชลบุรี จัดลำดับความสำคัญของกิจการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว การเคลื่อนที่ของผู้ประกอบการ แรงงานและวัตถุดิบเพื่อบริการแก่นักท่องเที่ยว ตลอดจนศึกษา ปัญหา อุปสรรคและแนวทางในการพัฒนาการท่องเที่ยวในสุขภาพลำนาน

การท่องเที่ยวมีบทบาทต่อการสร้างงานของประชาชนในท้องถิ่นเห็นได้จากผู้ประกอบการเกี่ยวกับการท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีภูมิลำเนาอยู่ในสุขภาพลำนาน มีเพียงส่วนน้อยเท่านั้นที่มีภูมิลำเนาในสุขภาพลำนาน แต่เกือบทั้งหมดมีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดชลบุรี นอกจากนี้ การท่องเที่ยวยังสร้างงานให้กับสมาชิกในครอบครัว หรือพนักงานหรือลูกจ้างของผู้ประกอบการที่ต้องการแรงงานช่วยในการผลิตสินค้า และบริการเฉลี่ยรายละ 7 คน โดยกิจการที่ต้องการแรงงานมากที่สุด คือ กิจการด้านภัตตาคารและสวนอาหาร ซึ่งต้องการแรงงานเฉลี่ยรายละ 18 คน สำหรับรายได้ของผู้ประกอบการแต่ละรายขึ้นอยู่กับแรงงานหรือผู้ร่วมงานมากที่สุด รองลงมาคือตำแหน่งหน้าที่ในการทำงาน อายุและขนาดของพื้นที่ที่ใช้ประกอบกิจการ ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาจัดลำดับความสำคัญของกิจการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว โดยใช้รายได้ที่ได้จากการที่นักท่องเที่ยวใช้จ่ายเพื่อซื้อสินค้าและบริการจากผู้ประกอบการด้านต่าง ๆ เป็นเกณฑ์ แล้วพบว่า กิจการที่สร้างรายได้ให้สูงที่สุด คือ ภัตตาคารหรือสวนอาหาร ห้องอาหาร โรงแรมหรือบังกาโล สถานบริการหรือสถานเริงรมย์ การผลิตสินค้าของที่ระลึก ร้านขายของที่ระลึก หาบเร่ขายของที่ระลึก และกิจการให้เช่าจักรยานน้ำ สกูเตอร์ หรือ เรือ ตามลำดับ

ค่าใช้จ่ายรวมของนักท่องเที่ยวแต่ละรายเฉลี่ย 500 บาท ซึ่งจะใช้จ่ายมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับระยะทางในการเดินทางมาจากภูมิลำเนา พาหนะที่ใช้เดินทาง และจำนวนคนที่ร่วมเดินทางมาด้วย กล่าวคือ ผู้ที่มาจากภาคเหนือมีการใช้จ่ายสูงที่สุด รองลงมาคือผู้ที่มาจากภาคกลางและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคใต้ และภาคตะวันออก ตามลำดับ ส่วนผู้ที่เดินทางมาด้วยรถประจำทาง หรือรถรับจ้างจะใช้จ่ายต่ำกว่าผู้ที่เดินทางมาโดยรถส่วนตัว

การเคลื่อนที่ของผู้ประกอบการและแรงงานที่ประกอบกิจการเกี่ยวกับการท่องเที่ยว ปรากฏว่าส่วนใหญ่มีการเคลื่อนที่ที่อยู่ในสุขภาพลำนานเอง เนื่องจากเป็นกิจการขนาดเล็ก ใช้ทุนดำเนินการไม่มาก ไม่ต้องใช้แรงงานที่มีฝีมือหรือทักษะสูง เป็นแรงงานภายใน

ครอบครัว ส่วนผู้ประกอบการที่อพยพมาเพื่อประกอบอาชีพเกี่ยวกับการท่องเที่ยวในเขตสุขาภิบาลแสนสุข เป็นผู้อพยพมาจากภายในจังหวัดชลบุรีทั้งสิ้น

แหล่งที่มาของสินค้าและวัตถุดิบที่นำมาแปรรูปเพื่อจำหน่ายแก่นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มาจากภายในท้องถิ่น เช่น มะพร้าว ใช้ในการผลิตข้าวหลามหนองมน และน้ำตาลสด อาหารทะเลและอาหารทะเลตากแห้งได้จากท่าเรือเขาสามมุข และอ่างศิลาครกหินได้จากหินภายในตำบลอ่างศิลา เป็นต้น สินค้าบางประเภทได้จากอำเภออื่นภายในจังหวัดชลบุรี เช่น เครื่องจักสานจากอำเภอพนัสนิคม สำหรับวัตถุดิบที่ได้จากต่างจังหวัด ได้แก่ หินที่ใช้ทำครก บางส่วนได้จากจังหวัดตากและเพชรบูรณ์ ไม้ไผ่ที่ใช้ทำข้าวหลามได้จากจังหวัดเพชรบูรณ์

ปัญหาของการพัฒนาการท่องเที่ยวในสุขาภิบาลแสนสุขที่สำคัญ ได้แก่ การขาดความเป็นระเบียบของผู้ประกอบการเกี่ยวกับการท่องเที่ยว โดยเฉพาะผู้ที่หาบเร่ขายของที่ระลึกและขายอาหาร ปัญหาการจราจรติดขัดในวันหยุดและวันนักขัตฤกษ์ ปัญหาการรักษาความสะอาดบริเวณแหล่งท่องเที่ยว ปัญหาการขาดความควบคุมการใช้ที่ดินที่เหมาะสมโดยการปล่อยให้สร้างสิ่งก่อสร้างรุกล้ำลงไปในพื้นที่และปัญหาการปล่อยน้ำเสียจากโรงงานอุตสาหกรรมและชุมชนลงในทะเล ซึ่งก่อให้เกิดมลภาวะ

0204

เพ็ชรรัตน์ คงเจริญ. ปัญหาการนำความรู้ภาษาอังกฤษไปใช้ในชีวิต ปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาจากสถาบันฝึกอบรมวิชาการโรงแรมและการท่องเที่ยว การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยตามการรับรู้ของตนเองและหัวหน้างาน, วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต ภาควิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2534.

วัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาปัญหาการนำภาษาอังกฤษไปใช้ในการปฏิบัติงานเพื่อจุดประสงค์ทางสังคมและการปฏิบัติหน้าที่ของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญา 2531 และ 2532 จากสถาบันฝึกอบรมวิชาการโรงแรมและการท่องเที่ยว การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ตามการรับรู้ของตนเองและหัวหน้างาน กลุ่มตัวอย่างได้แก่ผู้สำเร็จการศึกษา จำนวน 138 คน และหัวหน้างานของผู้สำเร็จการศึกษา จำนวน 72 คน จากโรงแรม 36 แห่ง

ผลการวิจัยพบว่าเกี่ยวกับปัญหาการนำภาษาอังกฤษไปใช้เพื่อจุดประสงค์ทางสังคม ผู้สำเร็จการศึกษาจากสถาบันฝึกอบรมวิชาการโรงแรมและการท่องเที่ยวและหัวหน้างานมีความเห็นว่า ผู้สำเร็จการศึกษามีปัญหาในระดับน้อยในเรื่องการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการกล่าวขอโทษและตอบรับคำขอโทษ การขออนุญาต การขอร้อง การถาม - ตอบ เรื่องวันและเวลา การแสดงความคิดเห็นและความรู้สึก การแนะนำและการให้ข้อมูล การเชิญหรือการชักชวน

เกี่ยวกับปัญหาการนำภาษาอังกฤษไปใช้เพื่อการปฏิบัติหน้าที่ ผู้สำเร็จการศึกษาและหัวหน้างานมีความเห็นว่า ผู้สำเร็จการศึกษาจากแผนกบริการอาหารและเครื่องดื่ม แผนกครัวและแผนกแม่บ้านมีปัญหาการนำไปใช้เพื่อการปฏิบัติหน้าที่ในระดับน้อยในเรื่องการรับแขก การรับสั่งอาหาร การจ่ายค่าอาหาร การแก้ปัญหาเมื่อลูกค้าหนี การบริการอาหารแบบบุฟเฟ่ การทำความสะอาดและการจัดเตรียมห้องพัก แต่สำหรับแผนกบริการส่วนหน้า ผู้สำเร็จการศึกษาและหัวหน้างานมีความเห็นว่ามีปัญหาในระดับน้อยที่สุดในเรื่องการรับจองห้องพัก การบริการด้านแคชเชียร์ การบริการต่อโทรศัพท์ การต้อนรับและบริการ

0205

สุภาวดี คงเจริญ. **ทัศนคติของผู้ใช้เอกสารภาษาไทยด้านการท่องเที่ยวของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารบัณฑิต ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2536.**

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเอกสารภาษาไทยด้านการท่องเที่ยวของงานพัฒนาข่าวสารการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยในด้านเนื้อหาและรูปแบบของเอกสารและเพื่อศึกษาทัศนคติของผู้ใช้ที่มีต่อเอกสารภาษาไทยด้านการท่องเที่ยว ในด้านความต้องการและการใช้เนื้อหาและรูปแบบของเอกสารรวมทั้งวัตถุประสงค์ในการใช้เอกสาร ประโยชน์ที่ได้รับและปัญหาในการใช้

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้คือ คนไทยทั่วไปไม่จำกัดเพศ วัยที่มาขอรับเอกสารภาษาไทยด้านการท่องเที่ยว จากงานพัฒนาข่าวสาร การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานส่วนกลาง ถนนราชดำเนินนอก จำนวน 384 ราย เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลคือ แบบสำรวจเนื้อหาและรูปแบบของเอกสารและแบบสอบถาม

ผลการวิจัยพบว่าผู้ใช้เอกสารส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์ในการใช้เอกสารเพื่อประกอบการเดินทางท่องเที่ยวของตนเอง และได้รับประโยชน์จากการใช้เอกสาร เป็นคู่มือในการเดินทางท่องเที่ยวในด้านการนำเสนอเนื้อหาของเอกสาร ซึ่งจำแนกเป็น 10 หัวข้อ พบว่าเนื้อหาที่นำเสนอสอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้ 4 หัวข้อในระดับมากที่สุด ได้แก่ แผนที่จังหวัด หรือภาค สิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยว ด้านที่พัก สถานที่ท่องเที่ยว และภูมิศาสตร์สภาพทั่วไป ในส่วนของรูปแบบของเอกสารสอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้ 2 หัวข้อในระดับมากที่สุดเช่นกันได้แก่ การจัดเนื้อหาสถานที่ท่องเที่ยวตามเขตการปกครองและสัญลักษณ์ / ภาพประกอบแสดงสถานที่ท่องเที่ยว

ในการใช้ ความพึงพอใจและความต้องการเนื้อหาของเอกสาร พบว่าหัวข้อเนื้อหาที่ผู้ใช้นำไปใช้ในระดับมากที่สุดคือสถานที่ท่องเที่ยว เรื่องการเดินทางไปยังสถานที่ท่องเที่ยว หัวข้อเนื้อหาที่ผู้ใช้พึงพอใจในระดับมากที่สุด คือ วัฒนธรรม (เรื่องศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน) หัวข้อเนื้อหาที่ผู้ต้องการในระดับมากที่สุด คือ แผนที่จังหวัดหรือภาค (เรื่องการคมนาคม) เมื่อเปรียบเทียบการใช้ ความพึงพอใจ และความต้องการเนื้อหาต่าง ๆ ของเอกสารพบว่า ไม่สอดคล้องกันคือ ผู้ใช้ให้ความพึงพอใจเนื้อหาในระดับปานกลาง แต่มีความต้องการในระดับมาก

ในส่วนของรูปแบบพบว่า รูปแบบของเอกสารที่ผู้ใช้พึงพอใจและต้องการสูงสุดตรงกันในระดับปานกลางในหัวข้อสัญลักษณ์ / ภาพประกอบ แผนที่แสดงสถานที่ท่องเที่ยว เมื่อ

เปรียบเทียบความพึงพอใจกับความต้องการรูปแบบด้านต่าง ๆ ของเอกสาร พบว่าผู้ใช้มีความพึงพอใจและมีความต้องการรูปแบบของเอกสารในระดับปานกลางสอดคล้องกัน

0206

ปัญจมา เปมะโยธิน. ความเข้าใจในเอกสารจริงภาษาฝรั่งเศสเพื่อการท่องเที่ยวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนรัฐบาล เขตการศึกษา 8, วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาศึกษาศาสตร์ - การสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 2529.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความเข้าใจในเอกสารจริงภาษาฝรั่งเศสเพื่อการท่องเที่ยวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนรัฐบาล เขตการศึกษา 8 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 261 คน ที่เลือกเรียนวิชาภาษาฝรั่งเศสเพื่อการท่องเที่ยวในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2537 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบทดสอบวัดความเข้าใจในเอกสารจริง ภาษาฝรั่งเศสเพื่อการท่องเที่ยว จำนวน 55 ข้อ

จากผลการวิจัยปรากฏว่าความเข้าใจในเอกสารจริงภาษาฝรั่งเศสเพื่อการท่องเที่ยวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนรัฐบาล เขตการศึกษา 8 ต่ำกว่าเกณฑ์ร้อยละ 60 แสดงว่านักเรียนส่วนมากยังมีปัญหาในเรื่องความเข้าใจในเอกสารจริงภาษาฝรั่งเศสเพื่อการท่องเที่ยว โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาเกี่ยวกับเรื่องของคำศัพท์ ความรู้รอบตัวเกี่ยวกับประเทศไทยบางอย่าง รวมทั้งการสรุปใจความสำคัญที่ปรากฏอยู่ในเอกสารจริงต่าง ๆ

ปัญหาสำคัญเหล่านี้แทรกอยู่ในเอกสารจริงบางประเภท เช่น ในเรื่องของคำศัพท์ อาจแทรกอยู่ในใบโฆษณาของโรงแรม เพราะในการโฆษณาต้องใช้ศัพท์บางคำที่จะดึงดูดความสนใจของลูกค้าให้เข้ามาพักในโรงแรมของตนมาก ๆ แต่นักเรียนอาจไม่ทราบความหมายของคำศัพท์นั้น ๆ จึงไม่สามารถหาคำศัพท์อื่นมาใช้แทนคำที่พบในใบโฆษณาได้ ส่วนในเรื่องของความรู้รอบตัวเกี่ยวกับประเทศไทยนั้น อาจจะอยู่ในรูปภาพต่าง ๆ เช่น ภาพชาวเขา ภาพวัฒนธรรมประเพณีต่าง ๆ หรือ ในข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่และวันสำคัญต่าง ๆ เป็นต้น ความรู้เหล่านี้เป็นสิ่งจำเป็นอย่างหนึ่งในการท่องเที่ยว เพราะสามารถใช้ประกอบการอธิบาย เพื่อให้นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติรู้จักประเทศไทยมากขึ้น แต่อาจเป็นเพราะนักเรียนขาดความสนใจสิ่งรอบตัวหรือสิ่งนั้นอาจไกลตัวนักเรียนเกินไป จึงทำให้นักเรียนไม่สามารถตอบคำถามได้ตรงตามที่ต้องการ

นอกจากนี้การสรุปใจความสำคัญจากการอ่านเอกสารจริง ก็นับว่ายังเป็นปัญหาสำคัญเช่นกัน อาจเป็นไปได้ว่าเอกสารจริงนั้น นักเรียนไม่เคยพบเห็นมาก่อนเช่นแบบฟอร์มหรือจดหมายจองห้องพักในโรงแรมต่าง ๆ หรือนักเรียนอาจไม่มีความรอบคอบในการอ่านและตอบคำถาม ทั้ง ๆ ที่ข้อมูลที่ให้มามีคำตอบที่ถูกต้องระบุอย่างชัดเจนแล้วก็ตาม

0207

ทวีเกียรติ กฤษณามระ. แนวทางการดำเนินนโยบายการเงินและการคลังเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยว.

กรุงเทพฯ : วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร, 2529.

เอกสารวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาวิเคราะห์บทบาทของนโยบายการเงินและการคลัง ในการส่งเสริมการท่องเที่ยวและให้ข้อเสนอแนะการปรับปรุงนโยบายการเงินและการคลัง เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว เพื่อเป็นแนวทางของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะดำเนินการศึกษา วิเคราะห์ และวิจัยในรายละเอียด พร้อมกับวางแผนดำเนินการให้เกิดผลทางปฏิบัติต่อไป

ผลการวิจัยพบว่านโยบายการเงินและการคลังของภาครัฐบาลมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยว โดยเฉพาะอย่างยิ่งเป็นพื้นฐานและเกื้อหนุนต่อการดำเนินงานของธุรกิจการท่องเที่ยวภาคเอกชน ถือได้ว่าเป็นนโยบายการท่องเที่ยวที่สำคัญของภาครัฐบาลอีกประการหนึ่ง ในระยะที่ผ่านมาการดำเนินนโยบายการเงินและการคลังที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวค่อนข้างน้อย และรัฐบาลได้กำหนดนโยบายการคลังและการเงิน โดยไม่ค่อยคำนึงถึงผลกระทบต่อการท่องเที่ยว และไม่ได้ให้ความสำคัญในการนำนโยบายและมาตรการทางการเงินและการคลังมาใช้เป็นเครื่องมือในการส่งเสริมและสนับสนุนการท่องเที่ยว

นโยบายการเงินมีประเด็นที่ควรพิจารณา 3 ประเด็น คือ

1. อัตราแลกเปลี่ยน - การดำเนินนโยบายการเงินให้ค่าเงินบาทเปลี่ยนแปลงตามค่าของกลุ่มสกุลเงินของประเทศคู่ค้าที่สำคัญ เป็นการดำเนินนโยบายที่เหมาะสมและเอื้ออำนวยต่อการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยว แต่ปัญหาที่พบคือ การที่นักท่องเที่ยวไม่ได้รับความสะดวกและไม่ได้รับความเป็นธรรมในการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ

2. มาตรการการเงินเกี่ยวกับการควบคุม การปริวรรตเงินตราต่างประเทศ แม้ธนาคารแห่งประเทศไทยจะได้ผ่อนคลายการนำเงินจากต่างประเทศออกของนักท่องเที่ยวต่างประเทศได้ไม่เกิน คนละ 10,000 ดอลลาร์สหรัฐอเมริกาก็ตาม แต่ปัญหาที่เกิดขึ้นและก่อความเดือดร้อนรำคาญแก่นักท่องเที่ยวต่างประเทศที่ไม่ทราบและรู้เท่าไม่ถึงการณ์ในทางปฏิบัติ คือ การถูกยึดเงินส่วนที่เกินจำนวนและอาจถูกดำเนินคดี เหตุที่เป็นเช่นนี้เนื่องจากขาดการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่กฎหมายและระเบียบการของประเทศไทยแก่นักท่องเที่ยว ทำให้นักท่องเที่ยวบางคนไม่ประทับใจและสร้างภาพพจน์ที่ไม่ดีต่อประเทศไทย

3. สินเชื่อเพื่อธุรกิจการท่องเที่ยว เป็นมาตรการทางการเงินที่สำคัญในการส่งเสริมและสนับสนุนธุรกิจการท่องเที่ยวภาคเอกชน ในระยะที่ผ่านมาธนาคารแห่งประเทศไทยยังมิได้กำหนดนโยบายการให้สินเชื่อเพื่อการลงทุนเกี่ยวกับการท่องเที่ยวในอัตราดอกเบี้ยต่ำ จึงทำให้

ธนาคารพาณิชย์ และสถาบันการเงินอื่น ๆ ปลดปล่อยสินเชื่อแก่ธุรกิจการท่องเที่ยวบางประเภทที่ควรจะได้รับส่งเสริมและสนับสนุนค่อนข้างน้อยและในอัตราดอกเบี้ยสูง ทำให้ธุรกิจการท่องเที่ยวเจริญช้ากว่าที่ควร

นโยบายการคลังเกี่ยวกับการจัดสรรเงินจากภาครัฐบาล มีประเด็นที่ควรพิจารณา 3 ประเด็น คือ

1. การจัดสรรเงินจากภาครัฐบาล เพื่อพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานมีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวเป็นอย่างยิ่ง ในระยะที่ผ่านมาแม้ภาครัฐบาลจะได้ทุ่มเทการจัดสรรเงินจากภาครัฐบาลเป็นจำนวนมาก เพื่อลงทุนในโครงสร้างระบบบริการพื้นฐานที่จำเป็นต่อความเป็นอยู่ของประชาชน และได้กลายมาเป็นสิ่งสำคัญที่สนับสนุนการท่องเที่ยว คือ สนามบิน ถนน ไฟฟ้า ประปา และโทรศัพท์ แต่การตัดสินใจในการดำเนินการลงทุนของภาครัฐบาลส่วนใหญ่มักจะล่าช้าไม่ทันกับการขยายตัวของการท่องเที่ยว ทำให้การจัดหาระบบบริการพื้นฐานไม่สอดคล้องกับความต้องการและการขยายตัวของการท่องเที่ยว

2. การจัดสรรงบประมาณเพื่อพัฒนาและอนุรักษ์ทรัพยากรการท่องเที่ยวที่มีบทบาทสำคัญในด้านการทำนุบำรุงรักษาทรัพยากรการท่องเที่ยวให้เป็นสินค้าดึงดูดนักท่องเที่ยวที่มีบทบาทสำคัญในด้านการทำนุบำรุงรักษาทรัพยากรการท่องเที่ยวให้เป็นสินค้าดึงดูดนักท่องเที่ยว ในระยะที่ผ่านมารัฐบาลได้จัดสรรงบประมาณเพื่อพัฒนาในด้านนี้ค่อนข้างน้อย

3. การจัดสรรงบประมาณเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวด้านการตลาด เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยนั้น ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2527 รัฐบาลได้ตระหนักถึงความสำคัญ จึงได้สนับสนุนงบประมาณเพิ่มเติมจากเดิม ทำให้สัดส่วนการลงทุนกับรายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น แต่สัดส่วนดังกล่าวก็ยังต่ำกว่าประเทศคู่แข่งที่สำคัญในภูมิภาคเดียวกันคือ ประเทศสิงคโปร์และมาเลเซีย

นโยบายการคลัง เกี่ยวกับการให้สิ่งจูงใจ และผลกระทบด้านภาษีอากรมีประเด็นสำคัญ คือ

1. ภาษีอากรและระเบียบปฏิบัติ

- ภาษีการค้ามีอัตราสูง มีความซ้ำซ้อนและการประเมินที่ไม่เป็นธรรม โดยเฉพาะภาษีการค้าที่เรียกเก็บจากกิจการโรงแรมมีอัตราสูงกว่าประเทศใกล้เคียง ทำให้ต้นทุนของผู้ประกอบการโรงแรมสูงและทำให้เสียเปรียบในการแข่งขัน

- ภาษีการเดินทางออกนอกราชอาณาจักร เป็นอุปสรรคขัดขวางต่อการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยว เป็นสาเหตุทำให้ประเทศอื่น ๆ ใช้มาตรการตอบโต้ อีกทั้งรัฐบาลได้ภาษีดังกล่าวเพียงเล็กน้อย

- ระเบียบปฏิบัติเกี่ยวกับการขอรับใบผ่านภาษีอากรของคนต่างด้าว ไม่ส่งเสริมการท่องเที่ยว เพราะก่อให้เกิดความล่าช้าและความไม่สะดวกแก่นักท่องเที่ยวที่ประสงค์จะเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวและพำนักอยู่ในประเทศไทยเป็นระยะเวลานานเกินกว่า 90 วัน

2. ภาษีสรรพสามิต การเก็บภาษีไวน์ และสุราที่นำเข้าจากต่างประเทศในอัตราสูงเกินไป ทำให้ราคาของเครื่องบริโภคดังกล่าวซึ่งจำเป็นต่อชีวิตประจำวันของนักท่องเที่ยวมีราคาสูง เมื่อเปรียบเทียบกับประเทศใกล้เคียง

3. อากาศสกปรกที่ลดหย่อนแก่ธุรกิจการท่องเที่ยวค่อนข้างน้อยและระเบียบพิธีการเกี่ยวกับการแสดงรายการของนำเข้าไม่ประทับใจแก่นักท่องเที่ยว

4. ร้านค้าปลอดภาษี การดำเนินการจัดตั้งทำได้ล่าช้าทำให้เสียเปรียบประเทศคู่แข่งในภูมิภาคเดียวกัน และการกำหนดนโยบายให้รัฐวิสาหกิจเป็นผู้ดำเนินการร้านค้าปลอดภาษี โดยไม่เปิดโอกาสให้ภาคเอกชนดำเนินการในขณะนี้ ไม่สามารถสนองบริการแก่นักท่องเที่ยวได้เต็มที่

5. ค่าธรรมเนียมการใช้สนามบินของผู้โดยสารออกจากสนามบินเป็นเรื่องหลุมพราง และไม่เอื้ออำนวยต่อการท่องเที่ยว

0208

คารากร เจียมวิจักขณ์. ประสิทธิภาพของสื่อความหมายธรรมชาติ เพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับสภาพพื้นที่และทรัพยากรธรรมชาติแก่นักท่องเที่ยวของอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ จังหวัดนครราชสีมา, วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 2532.

วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะและสภาพทั่วไปทางเศรษฐกิจและสังคมของนักท่องเที่ยวที่ไปอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ ศึกษาถึงชนิดและประสิทธิภาพของสื่อความหมายธรรมชาติ ศึกษาความคิดเห็นของสื่อความหมายธรรมชาติของนักท่องเที่ยวที่มีต่อสื่อความหมายธรรมชาติต่าง ๆ ที่ต้องการให้อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่จัดทำ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการวางแผนการจัดการด้านโปรแกรมสื่อความหมายธรรมชาติในบริเวณอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ กลุ่มนักท่องเที่ยวตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ได้แก่ นักท่องเที่ยวที่ได้เดินทางไปเยือนอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ จำนวน 250 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มตัวอย่างวิธี Accidental sampling การเก็บข้อมูลใช้วิธีนำแบบสอบถามไปสัมภาษณ์

ผลการศึกษาพบว่า นักท่องเที่ยวที่เข้าไปเยือนพื้นที่อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่เป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง มีผู้มาท่องเที่ยวอยู่ในวัยหนุ่มสาว มีช่วงอายุต่ำกว่า 20 ปี ไปจนถึง 29 ปี และเป็นผู้ที่มีการศึกษาในระดับอุดมศึกษาขึ้นไป นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ประกอบอาชีพรับราชการและนักเรียนนักศึกษา มีนักท่องเที่ยวเกินครึ่งหนึ่งมีที่อยู่ปัจจุบันอยู่ในกรุงเทพมหานคร

แหล่งข่าวสารที่ทำให้นักท่องเที่ยวทราบเกี่ยวกับอุทยานฯ ส่วนมาก คือ นิตยสารและวารสารที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยว ส่วนวัตถุประสงค์ในการมาอุทยานฯ ส่วนใหญ่มาเพื่อพักผ่อนหย่อนใจ นักท่องเที่ยวที่ไปเยือนอุทยานฯ จะไปกับเพื่อนที่อยู่ในวัยใกล้เคียงกันและมีสมาชิกในกลุ่มไม่มาก ยกเว้นการจัดทัศนศึกษา อบรมสัมมนา หรือการเข้าค่ายเยาวชนที่มาเป็นกลุ่มใหญ่สำหรับยานพาหนะที่นักท่องเที่ยวมานั้น นิยมเดินทางโดยรถยนต์ส่วนตัว นิยมพักค้างแรมมากกว่าไปเช้าเย็นกลับ และส่วนใหญ่พักค้างแรมในบ้านพักของอุทยานฯ กิจกรรมนันทนาการกลางแจ้งที่นักท่องเที่ยวนิยมใช้ในการพักผ่อนในบริเวณอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่มากที่สุด คือ การเดินชมทิวทัศน์ รองลงมาคือ การถ่ายรูปและการเล่นน้ำตกหรือเล่นน้ำในลำธาร ส่วนกิจกรรมที่ได้รับความนิยมลำดับท้าย ๆ คือ เวทีกลางแจ้งและหอดูสัตว์

ตัวอย่างสื่อความหมายธรรมชาติที่นักท่องเที่ยวเห็นว่ามีในอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่มากที่สุด 3 อันดับแรก คือ เครื่องหมายและแผ่นป้าย ศูนย์บริการนักท่องเที่ยวและสื่อบุคคล (เจ้าหน้าที่) ตามลำดับนักท่องเที่ยวกว่าครึ่งมีความเข้าใจในความหมายและวัตถุประสงค์ของศูนย์

บริการนักท่องเที่ยวได้อย่างถูกต้อง สำหรับการเข้าไปใช้บริการด้านต่าง ๆ ในศูนย์ของนักท่องเที่ยว คือ เข้าไปชมนิทรรศการมากที่สุด ส่วนการซื้อของที่ระลึกนั้น นักท่องเที่ยวใช้บริการน้อยที่สุด สำหรับความพอใจในการให้บริการด้านต่าง ๆ ภายในศูนย์ นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่พอใจเจ้าหน้าที่ให้การต้อนรับและมีอัธยาศัยดีและภายในศูนย์ฯ สามารถให้ความรู้ ความเข้าใจและความเพลิดเพลินได้เป็นอย่างดี ส่วนความเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อสถานที่ตั้งศูนย์บริการนักท่องเที่ยว ส่วนใหญ่เห็นว่าเหมาะสมดีแล้ว

การจัดลำดับชนิดของสื่อที่ให้ความรู้ความเข้าใจในสภาพพื้นที่และทรัพยากรธรรมชาติต่อนักท่องเที่ยว พบว่า 3 อันดับแรก คือ เครื่องหมายและแผ่นป้าย ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว แผ่นพับ ตามลำดับ ส่วนลำดับกลาง ๆ คือ สไลด์ประกอบคำบรรยายและโปสเตอร์ และลำดับท้าย ๆ คือ วีดีโอ และ แผ่นปลิว

ส่วนการทราบสภาพพื้นที่ภายในอุทยานฯ ก่อนมาของนักท่องเที่ยวนั้น ส่วนใหญ่จะทราบสภาพพื้นที่มาก่อนแล้ว โดยเฉพาะน้ำตกเหวสุวัตและน้ำตกเหวนรก ตามลำดับ และน้ำตกที่นักท่องเที่ยวก่อนมาทราบแต่ไม่ค่อยมากนัก ได้แก่ น้ำตกมะนาว และน้ำตกผาชมภู เป็นต้น สำหรับนักท่องเที่ยวเมื่อได้มาเยือนอุทยานฯ แล้วพบว่า สภาพพื้นที่ที่ก่อนมานักท่องเที่ยวทราบแต่ไม่มากนัก หลังมานักท่องเที่ยวได้ทราบเพิ่มมากขึ้น มีดังต่อไปนี้ คือ น้ำตกผากระจาย น้ำตกผาตะแบก น้ำตกมะนาว และน้ำตกผาชมภู เป็นต้น

สำหรับนักท่องเที่ยวก่อนมาเยือนอุทยานฯ การทราบแหล่งกิจกรรมนั้น นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ทราบกิจกรรมการส่องสัตว์มากที่สุด รองลงมาคือ การเล่นแคมป์ไฟและจุดชมวิว ตามลำดับ และเมื่อหลั้มาเยือนอุทยานฯ แล้ว พบว่ามีกิจกรรมที่ทราบเพิ่มขึ้นมากกว่าก่อนมา คือ เวทีกลางแจ้งและการนำศึกษาธรรมชาติเป็นกลุ่ม

ส่วนสื่อชนิดต่าง ๆ ที่นักท่องเที่ยวเห็นว่าเป็นประโยชน์และต้องการให้อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่จัดทำขึ้นเรียงตามลำดับความต้องการ 5 อันดับแรก คือ รายการโทรทัศน์ ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว แผ่นพับ วารสาร และโปสเตอร์ ตามลำดับ

0209

สุชาติ สัยละมัยและคนอื่น ๆ การใช้โมเดลอุปสงค์ค่าใช้จ่ายในการเดินทางวิเคราะห์แหล่งท่องเที่ยว
อุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า - หมู่เกาะเสม็ด, กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัย
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย, 2531.

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์การทำงานของระบบราคาต่อการจัดสรรทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยวซึ่งเป็นสินค้าที่ไม่ผ่านตลาด โดยใช้วิธีสร้างโมเดลอุปสงค์ค่าใช้จ่ายการเดินทางวิเคราะห์แหล่งท่องเที่ยว เพื่อให้ทราบประโยชน์ของแหล่งท่องเที่ยวต่อสังคม เพื่อประเมินความต้องการแหล่งท่องเที่ยวในอนาคต และเพื่อศึกษาพฤติกรรมการใช้ประโยชน์แหล่งท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว

การสร้างโมเดลอุปสงค์ค่าใช้จ่ายการเดินทางใช้วิธีการแบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 2 ระดับ คือ ระดับเขตซึ่งเป็นการจัดกลุ่มนักท่องเที่ยวตามแหล่งที่มาเข้าด้วยกันตามเขต และระดับบุคคลเป็นการวิเคราะห์ด้วยข้อมูลของนักท่องเที่ยวแต่ละราย เมื่อกำหนดให้การเดินทางพักผ่อนขึ้นอยู่กับปัจจัยเดียว ปัจจัยอื่นคงที่ การวิเคราะห์โมเดลระดับบุคคลปรากฏว่าตัวแปรที่สามารถอธิบายอธิบายอุปสงค์การเดินทางมาพักผ่อน ได้แก่เวลาเดินทางไปแหล่งท่องเที่ยวแข่งขัน และค่าใช้จ่ายไปเกาะเสม็ด ซึ่งอธิบายได้ว่าเกาะเสม็ดเป็นแหล่งท่องเที่ยวแข่งขันกับแหล่งท่องเที่ยวประเภทเดียวกัน การเลือกเดินทางไปพักผ่อนเกาะเสม็ด เนื่องจากระยะทางใกล้กว่าแหล่งท่องเที่ยวอื่น ส่วนการวิเคราะห์โมเดลข้อมูลแบบแบ่งเขตปรากฏว่าตัวแปรที่สามารถอธิบายอุปสงค์การเดินทางพักผ่อนได้ดีที่สุดคือค่าพาหนะเดินทาง ซึ่งอธิบายได้ว่าเมื่อค่าพาหนะเดินทางไปเกาะเสม็ดสูงขึ้น นักท่องเที่ยวจะเดินทางไปพักผ่อนและเสม็ดน้อยลง

จากการนำโมเดลมาวิเคราะห์แหล่งท่องเที่ยวเกาะเสม็ดปรากฏว่าการประเมินประโยชน์ของแหล่งท่องเที่ยวมีมูลค่าประมาณ 476.17 ล้านบาทต่อปี หรือคิดเป็นความพอใจจะจ่ายของนักท่องเที่ยวเฉลี่ยต่อคนเท่ากับ 2,632.6 บาทต่อปี การพยากรณ์ความต้องการแหล่งท่องเที่ยวในอนาคต ซึ่งขึ้นอยู่กับการเพิ่มของประชากรและตัวแปรด้านรายได้ ปรากฏว่าอัตราการเพิ่มของจำนวนนักท่องเที่ยวเกาะเสม็ด จะสูงกว่าอัตราการเพิ่มของรายได้ จากการพยากรณ์จำนวนนักท่องเที่ยวในอนาคตด้วยวิธีนี้ คาดว่าในปี พ.ศ. 2540 จะมีนักท่องเที่ยวมาเยือนเกาะเสม็ดจำนวน 293,279 คน ผลการวิเคราะห์ความยืดหยุ่นของอุปสงค์ต่อราคาหรือค่าธรรมเนียมนำอุทยานฯ ปรากฏว่า เมื่อกำหนดค่าธรรมเนียมสูงกว่า 30 บาท/ครั้ง ค่าความยืดหยุ่นจะเท่ากับศูนย์ และที่ระดับค่าธรรมเนียมต่ำกว่า 30 บาท/ครั้ง ค่าความยืดหยุ่นจะมีแนวโน้มมากกว่าหนึ่ง เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงจำนวนครั้งพักผ่อนจะสูงกว่าการเปลี่ยนแปลงค่าธรรมเนียม

จากผลการศึกษาชี้ให้เห็นว่า ในการจัดการท่องเที่ยวในอุทยานฯ สามารถใช้
มาตรการราคาหรือค่าธรรมเนียมเป็นเครื่องมือ เพื่อช่วยในการกำหนดรายได้ปรับปรุงพื้นที่
อุทยานฯ และเป็นเครื่องมือควบคุมจำนวนนักท่องเที่ยว ให้อยู่ในปริมาณที่เหมาะสมกับขีดความ
สามารถรองรับของทรัพยากร

0210

วิทยา บัณฑิตกฤษฎดา. การใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่เพื่ออำนวยความสะดวกในการเดินทางเพื่อ
พัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวแห่งชาติ. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร,
2538.

เนื่องจากการท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมหนึ่งที่ทำรายได้ระดับสูงให้แก่ประเทศ และมีแนวโน้มที่จะสูงขึ้นทุกปี ทั้งนี้เนื่องจากปัจจัยเกื้อหนุนต่าง ๆ เช่น สภาพการไร้สงครามระหว่างประเทศ และการเปิดตลาดการค้าโดยเสรี ทำให้การดำเนินการด้านธุรกิจเป็นไปอย่างกว้างขวาง ทุกประเทศต่างพยายามหาทางที่จะนำเงินตราเข้าประเทศด้วยการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้มีการเดินทางเข้ามาในประเทศมากขึ้น เช่น การประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว การจัดสัมมนา การจัดการประชุม และการจัดการแข่งขันกีฬาขึ้นในประเทศของตน นักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้า - ออกประเทศไทยส่วนใหญ่มักจะเดินทางโดยทางเครื่องบิน ส่งผลให้สายการบินพาณิชย์ต่าง ๆ พยายามสร้างความประทับใจให้แก่ผู้โดยสาร เพื่อจะได้เลือกใช้บริการจากสายการบินของตน บริษัทการบินของไทยก็อยู่ในข่ายที่จะต้องแข่งขันกับสายการบินอื่น ๆ จึงต้องมีการปรับปรุงกิจการด้านต่าง ๆ ให้เป็นที่พอใจแก่ผู้เดินทางมากที่สุด

วัตถุประสงค์ของการวิจัย คือ เพื่อศึกษาความต้องการการใช้เทคโนโลยีในการให้ความสะดวกรวดเร็วและแน่นอนต่อการสำรองที่นั่งในเครื่องบิน ที่พักและยานพาหนะ เพื่อการพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของประเทศไทย โดยกลุ่มตัวอย่างได้แก่ ผู้เดินทางจากประเทศไทยโดยสายการบินต่าง ๆ ทั้งเพื่อการท่องเที่ยว ธุรกิจ หรือเหตุผลอื่น ๆ

ผลการวิจัยพบว่า ผู้เดินทางเป็นชายมากกว่าหญิง ที่แต่งงานแล้วมากกว่าผู้เป็นโสด ส่วนใหญ่เป็นนักธุรกิจ รองลงมาคือ ข้าราชการ ผู้เดินทางเพื่อการพักผ่อนหรือท่องเที่ยวมีปริมาณสูงสุด รองลงไปคือเพื่อไปศึกษาและดูงาน ส่วนมากเดินทางไปมากกว่า 2 แห่ง โดยใช้เวลาไม่เกิน 2 สัปดาห์เป็นการเดินทางไปยังประเทศในทวีปเอเชียมากที่สุด รองลงมาคือ ยุโรปและอเมริกาตามลำดับ

ปัญหาและอุปสรรคที่พบเรียบจากระดับสูงไประดับต่ำ มีดังนี้ คือ

1. ปัญหาด้านการเปลี่ยนถ่ายเครื่องบินที่เป็นปัญหามาก คือ การต้องเสียเวลาเนื่องจากการคอยเครื่องบินที่จะบินต่อ จนบางครั้งทำให้พลาดเวลานัดหมาย หรือต้องไปคอยนานเกินสมควร บางครั้งก็ต้องขนย้ายสัมภาระเอง ทำให้เกิดความเหนื่อยทั้งกายและใจ

2. ปัญหาด้านการเปลี่ยนแปลงแผนการเดินทางซึ่งอาจเกิดขึ้นได้ด้วยเหตุผลต่าง ๆ กัน ที่เป็นปัญหามากคือ การขอเปลี่ยนแปลงสายการบิน เนื่องจากเจ้าหน้าที่ใช้เวลาเนิ่นนานเกินไปที่จะตรวจสอบว่าผู้เดินทางจะสามารถเดินทางโดยสายการบินอื่นใดได้บ้าง ทั้งบางครั้งก็ต้องคืนตั๋วเพื่อไปซื้อใหม่แทนที่จะโอนตั๋วกันได้ทันที

3. ปัญหาด้านการสำรองที่นั่ง ที่พักระหว่างทาง ซึ่งเป็นปัญหามากคือ การเปลี่ยนแปลงเวลาเดินทางโดยสายการบิน ซึ่งส่วนใหญ่จะมาทราบที่สนามบิน หากใช้เวลาคอยไม่นานนักก็คงไม่มีปัญหา แต่บางครั้งใช้เวลาเนิ่นนานสมควร จะกลับเข้าเมืองก็เกรงจะไปไม่ทัน หรือหากจะดำเนินการสำรองที่นั่งและที่พักใหม่ก็ไม่คุ้มค่า จำต้องรออยู่ที่สนามบิน โดยเฉพาะถ้าเป็นเที่ยวกลางคืนก็ยิ่งทรมานมากขึ้นไปอีก ปัญหานี้เป็นปัญหาที่เกิดขึ้นได้แก่ทุกคน

4. ปัญหาด้านการตรวจสอบกระเป๋าเดินทาง รวมทั้งการตรวจคนเข้าเมืองและการศุลกากร ที่เป็นปัญหามากคือ ความไม่สะดวกในการร้องเรียนกรณีที่กระเป๋าหรือสัมภาระได้รับความเสียหายในระหว่างการขนย้าย ในบางครั้งความล่าช้าที่เกิดขึ้นทำให้สิ่งของในกระเป๋าสูญหายไป

5. ปัญหาเกี่ยวกับสภาพที่พักและยานพาหนะ ที่เป็นปัญหามากคือ ความไม่สะดวกในการใช้สถานที่สำหรับให้บริการ เช่น ห้องสุขา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในเส้นทางที่ใช้เวลาบินหลาย ๆ ชั่วโมง ในส่วนที่ที่พักปลายทางหากต้องผ่านตัวแทน บางครั้งจะต้องจ่ายเงินด้วยราคาสูงกว่าปกติเป็นการเอาเปรียบผู้โดยสารเกินสมควร

ข้อเสนอแนะในการวิจัย คือ

1. ควรจะได้ใช้เครื่องมือสื่อสารที่ทันสมัย เช่น ระบบคอมพิวเตอร์ออนไลน์ เพื่อสะดวกต่อการสำรองที่นั่ง การเปลี่ยนแปลงแผนการเดินทาง การจองที่พัก เพื่อให้ความสะดวกแก่ผู้เดินทางอันจะก่อให้เกิดความประทับใจที่จะใช้บริการของสายการบินนั้น ๆ

2. ควรมีการฝึกอบรมและพัฒนาพนักงานบริการให้เป็นผู้เต็มใจที่จะทำหน้าที่ให้บริการ

3. ควรมีการปรับปรุงระบบการตรวจคนเข้าเมือง การศุลกากรให้มีความสะดวกรวดเร็วยิ่งขึ้น

4. ควรจัดหาระบบรักษาความปลอดภัยที่มีความทันสมัยและแน่นอน

5. ควรหาทางให้การบินเป็นไปตามตารางการบินให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้

0211

วีระ กระสินธุ์ และโนรี ใจใส. รายงานการวิจัยเรื่อง ศักยภาพและแนวโน้มการขยายตัวทางด้าน
อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของจังหวัดสุราษฎร์ธานี, 2538.

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศักยภาพและความพร้อมในการรองรับการขยายตัว
ทางด้านอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของจังหวัดสุราษฎร์ธานี ศึกษาแนวโน้มการขยายตัวของอุต
สาหกรรมท่องเที่ยวว่ามีแนวโน้มเช่นไร และศึกษาว่ามีสิ่งใดที่เป็นปัญหาและอุปสรรคต่อการ
ขยายตัวดังกล่าว พร้อมทั้งเสนอแนะแนวทางป้องกันแก้ไขปัญหาและอุปสรรคเหล่านั้น เพื่อ
สนับสนุนส่งเสริมให้จังหวัดสุราษฎร์ธานี ได้รับประโยชน์จากการขยายตัวด้านการท่องเที่ยวให้
มากที่สุดและยั่งยืนที่สุด

ผลการวิจัยพบว่าจังหวัดสุราษฎร์ธานี มีศักยภาพและความพร้อมที่จะรองรับการ
ขยายตัวทางด้านอุตสาหกรรมท่องเที่ยวสูง เนื่องจากมีทรัพยากรท่องเที่ยวทั้งด้านธรรมชาติที่
สวยงาม ทั้งภูเขา ทะเล เขื่อน อุทยาน น้ำตก แหล่งศิลปวัฒนธรรม พุทธสถาน แหล่งโบราณ
วัตถุ มีแหล่งผลิตภัณฑ์อาหารทะเลและพืชผักผลไม้อุดมสมบูรณ์มาก ทางภาคราชการ เอกชนและ
นักธุรกิจต่างก็ร่วมมือกันในการสนับสนุนส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างดี มีการเตรียมปรับปรุง
บริการด้านโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ไว้รองรับการขยายตัวทางการท่อง
เที่ยวให้พอเพียงสำหรับอนาคต

สำหรับแนวโน้มการขยายตัวด้านการท่องเที่ยวของจังหวัดสุราษฎร์ธานี พบว่าจะมี
การขยายตัวเพิ่มขึ้นได้อีกมาก โดยพิจารณาจากสถิติของนักท่องเที่ยวที่เดินทางมายังจังหวัดนี้มี
สถิติเพิ่มขึ้นโดยตลอด ยกเว้นในกรณีที่เหตุการณ์ต่าง ๆ ไม่เป็นปกติ และขณะเดียวกันผู้รับผิดชอบ
ด้านการท่องเที่ยวทั้งระดับประเทศ ระดับจังหวัดและท้องถิ่น ต่างก็พยายามทุ่มเททรัพยากร งบ
ประมาณ มีการกำหนดนโยบาย มาตรการและกลยุทธ์ต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว เพื่อดึงดูด
ให้นักท่องเที่ยวเดินทางมายังจังหวัดสุราษฎร์ธานีเพิ่มมากขึ้น และจากการสำรวจความคิดเห็นของ
ผู้เกี่ยวข้องโดยตรงกับอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ทั้งภาครัฐ องค์กรเอกชนและประชาชน ต่างก็
มองเห็นว่าจังหวัดสุราษฎร์ธานีมีแนวโน้มการขยายตัวทางด้านอุตสาหกรรมท่องเที่ยวอยู่ใน
ระดับสูง

ในด้านสิ่งที่เป็นปัญหาและอุปสรรคและแนวทางแก้ไข การวิจัยครั้งนี้พบว่า ยังมี
ปัญหาเรื่องการคมนาคมโดยเฉพาะทางอากาศ ที่มีเที่ยวบินระหว่างกรุงเทพฯ และเกาะสมุยยังไม่

เพียงพอ และการเดินทางข้ามฟากโดยเรือเฟอร์รี่จากท่าเรืออำเภอคอนสารไปเกาะสมุยก็ไม่สะดวก และมีน้อยเกินไป จะต้องเร่งรัดปรับปรุง เพิ่มเที่ยวบินและเที่ยวเรือโดยด่วน ปัญหาและอุปสรรค รองลงมาคือ การวางแผนประสานงานและส่งเสริมการท่องเที่ยว ปัญหาด้านอาชญากรรม และ ปัญหาสิ่งแวดล้อมเหล่านี้จะต้องมีการปรับปรุง ควบคุมดูแลและเอาใจใส่โดยผู้รับผิดชอบมากยิ่งขึ้น ส่วนผลกระทบด้านต่าง ๆ ที่เกิดจากการขยายตัวของการท่องเที่ยวที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม วัฒนธรรมประเพณี สังคม เศรษฐกิจและค่าครองชีพ อาจป้องกันและแก้ไขโดยภาคราชการให้เหมาะสม ก็จะสามารถจัดปัญหาผลกระทบจากการขยายตัวด้านอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ได้

0212

จุฑามาศ ไชยสร. การศึกษาศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวในจังหวัดแม่ฮ่องสอน, ปริญญานิพนธ์หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอก ภูมิศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2536.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทำการสำรวจข้อมูลและศึกษารายละเอียดของแหล่งท่องเที่ยวจำนวน 49 แห่งในจังหวัดแม่ฮ่องสอน และศึกษาศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวเพื่อนำมาทำการเปรียบเทียบศักยภาพและจัดลำดับศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดแม่ฮ่องสอน รวมทั้งการศึกษาถึงปริมาณการท่องเที่ยว กับศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวแต่ละแห่งในจังหวัดแม่ฮ่องสอน

กลุ่มตัวอย่างได้แก่ แหล่งท่องเที่ยวจำนวน 49 แห่ง นักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศที่เดินทางมายังจังหวัดแม่ฮ่องสอน และบริษัทนำเที่ยวในจังหวัดแม่ฮ่องสอน

ผลการศึกษาพบว่า แหล่งท่องเที่ยวทั้ง 49 แห่ง มีศักยภาพต่างกัน โดยที่แหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพสูงสุดคือ วัดจองคำ - วัดจองกลาง ที่ตั้งอยู่ในอำเภอเมือง และแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพต่ำสุด คือ ถ้ำแม่ลาเกะ ที่ตั้งอยู่ในอำเภอขุนยวม

จากการศึกษาได้จัดลำดับศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวตามศักยภาพ กลุ่มที่มีศักยภาพสูง เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์และศาสนสถาน เนื่องจากเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความสะดวกในการเข้าถึง ถนนที่ใช้สัญจรเป็นถนนคอนกรีตหรือถนนลาดยาง ระยะทางไม่ห่างจากชุมชนมาก ใช้เวลาในการเดินทางไม่นาน ประกอบกับแหล่งท่องเที่ยวประเภทนี้อยู่ในเขตชุมชน จึงได้รับการบริการทางด้านสาธารณูปโภคจากชุมชนได้หลายประการ แหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพปานกลางเป็นแหล่งท่องเที่ยวตามธรรมชาติ เนื่องจากในเรื่องสิ่งอำนวยความสะดวกและการบริการจะมีไม่ครบถ้วน ทำให้มีศักยภาพต่ำกว่าแหล่งท่องเที่ยวกลุ่มแรก แต่จะมีความพร้อมในเรื่องของสภาพแวดล้อมที่มีสภาพเป็นไปตามธรรมชาติ ไม่ค่อยได้รับการดัดแปลงให้เปลี่ยนไปจากเดิมมากนัก ส่วนแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพต่ำเป็นแหล่งท่องเที่ยวตามธรรมชาติทั้งหมด เมื่อพิจารณาตัวแปรต่าง ๆ พบว่าแหล่งท่องเที่ยวกลุ่มนี้มีความสะดวกในการเข้าถึงต่ำ แต่ในเรื่องของสภาพแวดล้อมและคุณค่าของแหล่งท่องเที่ยวสูงเนื่องจากเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่อยู่ไกล ไม่ถูกรบกวนจากนักท่องเที่ยว

จากการศึกษาพบว่า ศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวตามธรรมชาติ แหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์และศาสนสถาน และแหล่งท่องเที่ยวทางศิลปวัฒนธรรมมีความแตกต่างกัน โดยแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์และศาสนสถานมีค่าศักยภาพสูงกว่าแหล่งท่องเที่ยวตามธรรมชาติ และแหล่งท่องเที่ยวทางศิลปวัฒนธรรมมีศักยภาพสูงกว่าแหล่งท่องเที่ยวตามธรรมชาติ

จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวกับปริมาณนักท่องเที่ยวพบว่า ศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับปริมาณนักท่องเที่ยว แสดงให้เห็นว่าแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพสูง จะมีปริมาณนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยวแห่งนั้นเป็นจำนวนมากด้วย

0213

ศิริธร สุวรรณเลิศ. แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวในจังหวัดชุมพร, วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต ภาควิชาการวางแผนภาคและเมือง บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย 2533.

ปัจจุบันธุรกิจการท่องเที่ยวในจังหวัดชุมพรเริ่มมีการตื่นตัว และมีการเคลื่อนไหวลงทุนสร้างโรงแรมขนาดใหญ่ที่ได้มาตรฐานเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทย และชาวต่างประเทศ เนื่องจากจังหวัดชุมพรเป็นจังหวัดหนึ่งในภาคใต้ที่มีสถานที่ท่องเที่ยวและพักผ่อนหย่อนใจอยู่มากมาย ไม่ว่าจะเป็นหาดทรายที่สวยงาม แนวปะการัง เกาะต่าง ๆ น้ำตก และถ้ำต่าง ๆ ซึ่งคาดว่าจะสามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวได้ ดังนั้น จึงควรมีการส่งเสริมกิจกรรมการท่องเที่ยวในจังหวัดชุมพรเพื่อให้อุตสาหกรรมท่องเที่ยวเป็นสิ่งเสริมสร้างสภาพเศรษฐกิจให้แก่ประชากรในพื้นที่ต่อไป

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มจำนวนนักท่องเที่ยวและจำนวนวันพักเฉลี่ยของนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศที่เดินทางเข้ามาพำนักในจังหวัดชุมพร และเพื่อกระจายนักท่องเที่ยวไปยังแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ และเสนอแนวทางพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวประเภทต่าง ๆ ในจังหวัดชุมพร โดยนำไปเปรียบเทียบกับจังหวัดในภาคใต้ด้วยกัน ซึ่งเป็นที่นิยมของนักท่องเที่ยว และเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการสำรวจภาคสนาม สัมภาษณ์นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ แล้วจึงนำมาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์โปรแกรม SPSS เพื่อนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาจังหวัดชุมพร

จากการศึกษาวิจัยสามารถสรุปได้ว่า จังหวัดชุมพรเป็นจังหวัดที่ตั้งอยู่เหนือสุดและใกล้กรุงเทพฯ มากที่สุดในบรรดา 14 จังหวัดในภาคใต้ อีกทั้งยังมีแหล่งท่องเที่ยวซึ่งส่วนใหญ่เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติเป็นจำนวนมาก และเมื่อพิจารณาถึงคุณค่าด้านความพร้อมในการรับนักท่องเที่ยวและสภาพแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยวแล้ว สามารถจัดกลุ่มแหล่งท่องเที่ยวตามลำดับศักยภาพได้ 4 กลุ่มใหญ่ คือ กลุ่มที่ 1 เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพสูง ควรได้รับการพัฒนาเป็นลำดับแรกสุด เช่น ถ้ำรับร่อ อ่าวทุ่งวัวแล่น เกาะมัดตรา หาดอรุณทัย การดำน้ำดูปะการังและตกปลา ฯลฯ กลุ่มที่ 2 เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพค่อนข้างสูง ควรได้รับการพัฒนาเป็นลำดับรองลงมาได้แก่ เกาะไข่ และแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นงานประเพณีหรือเทศกาลของจังหวัด กลุ่มที่ 3 เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพปานกลาง เช่น หมู่บ้านชาวประมงอ่าวมะม่วง ถ้ำเขาเกียบ และถ้ำ

ธารลดใหญ่ และกลุ่มที่ 4 เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพทางการท่องเที่ยวต่ำ ซึ่งจะต้องรอรับการพัฒนานในลำดับถัดไป สำหรับการสาธารณูปโภค และสาธารณูปการ พื้นฐานในจังหวัดชุมพรพบว่ามีการให้บริการไฟฟ้า น้ำประปา การกำจัดขยะ และการสื่อสารโทรคมนาคม อยู่ในตัวอำเภอและตัวเมือง ซึ่งส่วนใหญ่ก็จัดขึ้นเพื่อให้บริการแก่ประชาชนในพื้นที่เป็นหลัก

เมื่อนำจังหวัดชุมพรมาเปรียบเทียบกับจังหวัดต่าง ๆ อันได้แก่ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ สุราษฎร์ธานี และภูเก็ต จะเห็นได้ว่า สภาพพื้นฐานโดยทั่วไปไม่แตกต่างกันมากนัก มีเพียงจังหวัดภูเก็ตที่มีความโดดเด่นในโครงสร้างการผลิตเพื่อบริการและสาธารณูปโภค แต่หากมีการเปรียบเทียบอุปทานการท่องเที่ยวด้านแหล่งท่องเที่ยวของแต่ละจังหวัดแล้ว จะพบว่าต่างก็ประกอบไปด้วยแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติเป็นจำนวนมาก อันได้แก่ ชายหาด ทะเล และเกาะแก่งต่าง ๆ อันเนื่องมาจากมีสภาพภูมิประเทศที่มีชายฝั่งทะเลยาวตลอดเหนือจดใต้ ในด้านประเพณีและวัฒนธรรมก็มีความคล้ายคลึงกันมาก แต่เป็นที่น่าสังเกตว่านักท่องเที่ยวนิยมไปท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ตและจังหวัดสุราษฎร์ธานี มากที่สุด ทั้งนี้เนื่องมาจากมีสาธารณูปโภคต่าง ๆ ครบครัน และสามารถเดินทางได้อย่างสะดวกสบายและรวดเร็วโดยทางเครื่องบิน ขณะที่นักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวจังหวัดชุมพรใช้บริการรถนำเที่ยวและขับรถไปเองเป็นส่วนใหญ่ และเนื่องจากความเหมือนกันในหลาย ๆ ด้านนี้เอง จึงทำให้เกิดการแย่งนักท่องเที่ยวกันในช่วงฤดูกาลท่องเที่ยวทะเลคือระหว่างเดือนมกราคม - เมษายน เป็นเหตุให้จังหวัดที่มีศักยภาพด้านการท่องเที่ยวดีกว่าจังหวัดอื่นเช่น จังหวัดชุมพร มีนักท่องเที่ยวนิยมไป และพักค้างคืนน้อยกว่าที่ควรจะเป็น

จากข้อมูลต่าง ๆ ที่กล่าวมาในข้างต้น จึงพอจะสรุปได้ว่า จังหวัดชุมพรมีแนวโน้มในการพัฒนาเป็นจังหวัดที่เหมาะสมในการท่องเที่ยวได้ จากการได้เปรียบด้านที่ตั้ง และทรัพยากรที่น่าสนใจเพียงแต่ยังขาดการพัฒนาในด้านสาธารณูปโภค สาธารณูปการในการท่องเที่ยว และการโฆษณาประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว เช่น จังหวัดภูเก็ต สุราษฎร์ธานี และจังหวัดอื่น ๆ ดังนั้นในการพัฒนาจังหวัดชุมพร จึงควรเร่งดำเนินการพัฒนาสาธารณูปโภค และสาธารณูปการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวโดยยึดหลักพัฒนาควบคู่กับการอนุรักษ์ธรรมชาติเดิมไว้ และทำการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพสูงก่อน พร้อมทั้งโฆษณาเชิญชวนนักท่องเที่ยวและขอความร่วมมือจากบริษัทนำเที่ยวที่มาจากจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ให้แวะมาเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดชุมพรด้วย พร้อมทั้งเสนอให้นักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวจังหวัดสุราษฎร์ธานีและภูเก็ตให้แวะเที่ยวจังหวัดชุมพรก่อนหรือหลังจากที่ไปเที่ยวจังหวัดนั้น ๆ แล้ว อีกทั้งจัดให้มีการฟื้นฟูงานเทศกาลประเพณีต่าง ๆ ตามช่วงเวลาของฤดูกาลท่องเที่ยวของจังหวัด เพื่อสร้างความประทับใจ และสามารถรองรับนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศได้ ทั้งจะทำให้นักท่องเที่ยวจากแหล่งต่าง ๆ สนใจจังหวัดชุมพรและไปเที่ยวตามแหล่งต่าง ๆ มากขึ้น ซึ่งจะเป็นการเพิ่มวันพำนักเฉลี่ยและค่าใช้จ่ายเฉลี่ยของ

นักท่องเที่ยวในจังหวัดชุมพรให้สูงขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน และคาดหวังให้ชุมพรเป็นตลาดการท่องเที่ยวที่สำคัญต่อไปในอนาคต

0214

จุฑามาศย์ นิลเช่น, ม.ล. การศึกษาเพื่อการวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดสระบุรีและพื้นที่ใกล้เคียง (ลพบุรี), วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ ภาควิชาการวางแผนภาคและเมือง บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2531.

นับตั้งแต่ปี 2525 เป็นต้นมา อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวได้มีการเติบโตนำหน้ากิจกรรมทางเศรษฐกิจสาขาอื่น ๆ ก่อให้เกิดผลประโยชน์โดยตรงต่อระบบเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ เนื่องจากทรัพยากรการท่องเที่ยวเป็นสิ่งที่ดำรงอยู่แล้ว และสามารถลงทุนด้วยงบประมาณต่ำและได้ผลตอบแทนสูงเมื่อเทียบกับอุตสาหกรรมอื่น ๆ นำเงินตราเข้าประเทศและลดการขาดดุลการค้าของประเทศเป็นอย่างมาก นอกจากนี้ยังเป็นการสร้างงานและกระจายรายได้ไปสู่ส่วนภูมิภาคอีกด้วย การศึกษาเพื่อวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยวในจังหวัดสระบุรี และพื้นที่ใกล้เคียงเป็นอีกหนทางหนึ่งที่จะนำแนวทางที่ถูกต้องและก่อให้เกิดความสมดุลย์ในการใช้ทรัพยากรท่องเที่ยวให้เกิดประโยชน์สูงสุด

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปทางกายภาพ เศรษฐกิจและสังคม ตลอดจนความเป็นมาทางประวัติศาสตร์ของพื้นที่ รวมทั้งทรัพยากรการท่องเที่ยวทุกประเภทที่มีอยู่ในพื้นที่จังหวัดสระบุรีและพื้นที่ใกล้เคียงอันนำมาซึ่งแนวทางในการพัฒนา และส่งเสริมการท่องเที่ยว โดยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลทางกายภาพ เศรษฐกิจและสังคม ลักษณะประชากร ทรัพยากรทางการท่องเที่ยว และโครงการพัฒนาการท่องเที่ยวในอนาคตจากหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งทำการสำรวจภาคสนามเพื่อเก็บข้อมูลในพื้นที่ศึกษาด้วย ในการศึกษาครั้งนี้แบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ ศึกษาพื้นฐานโดยทั่วไปทางกายภาพ เศรษฐกิจและสังคม ส่วนที่ 2 ศึกษาทรัพยากรและตลาดการท่องเที่ยวตลอดจนโครงสร้างพื้นฐานของระบบสาธารณูปโภคสาธารณูปการ ส่วนสุดท้ายเป็นการเสนอแนวทางในการพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัดสระบุรีและจังหวัดใกล้เคียง คือ จังหวัดลพบุรี

จากการศึกษาสามารถสรุปได้ว่า จังหวัดสระบุรีและพื้นที่ใกล้เคียง คือ ลพบุรี เป็นจังหวัดในภาคกลาง อยู่ในโครงข่ายใกล้เคียงกับจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เป็นดินแดนซึ่งมีประวัติศาสตร์อารยธรรมของมนุษย์สมัยก่อนประวัติศาสตร์ มีวิวัฒนาการของความเจริญในอดีตสืบทอดมาจนถึงปัจจุบัน และมีแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญประเภทศิลปวัฒนธรรมและธรรมชาติซึ่งเป็นสิ่งดึงดูดนักท่องเที่ยวชาวไทยและต่างประเทศเป็นจำนวนมาก จึงมีศักยภาพในการพัฒนาการท่องเที่ยว

สูง อีกทั้งยังมีความได้เปรียบในด้านที่ตั้งเนื่องจากตั้งอยู่ใกล้กรุงเทพฯ สามารถเดินทางได้โดยสะดวก รวดเร็ว แหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญในจังหวัดสระบุรี คือ มณฑปพระพุทธบาท , วัดและถ้ำพระโพธิสัตว์ และแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติในเขตอำเภอมวกเหล็ก ส่วนในจังหวัดลพบุรี ได้แก่ พระปรางค์สามยอด , พระราชวังนารายณ์ราชนิเวศน์ , อ่างเก็บน้ำห้วยซับเหล็ก ฯลฯ สำหรับโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกในการท่องเที่ยวของจังหวัดลพบุรีและสระบุรี พบว่ามีความพร้อมมากในเขตเทศบาลเป็นส่วนใหญ่ ส่วนในบริเวณท้องที่อำเภอต่าง ๆ ก็มีเพื่อบริการประชาชนในท้องถิ่นนั้น และพบว่าจังหวัดสระบุรีมีแหล่งท่องเที่ยวอยู่ทุกประเภท การคมนาคมมีความสะดวกมากเพราะเป็นศูนย์กลางของการคมนาคมสู่แหล่งท่องเที่ยวอื่น ๆ จึงมีความได้เปรียบที่จะทำการพัฒนามากกว่าจังหวัดลพบุรี

สำหรับแนวทางในการพัฒนาการท่องเที่ยวในจังหวัดสระบุรีและพื้นที่ใกล้เคียง เห็นว่าควรพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดทั้งสองโดยกำหนดบทบาทในการท่องเที่ยวของจังหวัดสระบุรีและจังหวัดลพบุรีเป็นพื้นที่วงจรท่องเที่ยวของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยใช้ความหลากหลายของแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดสระบุรี และความเป็นเอกลักษณ์ของอารยธรรมในจังหวัดลพบุรีเป็นแรงดึงดูดนักท่องเที่ยว ควรกำหนดนโยบายให้มีการพัฒนาการท่องเที่ยวควบคู่ไปกับการพัฒนาอุตสาหกรรม สนับสนุนความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชนโดยเพิ่มกิจกรรมและให้ความสำคัญในการอนุรักษ์ป่าต้นน้ำลำธาร รวมทั้งขยายอุปสงค์ความพร้อมทางการท่องเที่ยวและนำมาซึ่งรายได้ กระจายรายได้แก่ภูมิภาคนี้เพื่อความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจต่อไป

0215

คัคนา ธรรมเกษม. การศึกษาเพื่อวางแผนใช้ที่ดินเมืองท่องเที่ยว : เทศบาลตำบลชะอำ,

วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาวิชาการวางแผนภาคและเมือง บัณฑิต

วิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2531.

ชะอำเป็นเมืองชายทะเลเมืองหนึ่งที่กำลังได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยว เนื่องจากความสวยงามของธรรมชาติชายฝั่งทะเล ตลอดจนสภาพแวดล้อมที่สวยงามของชะอำ ซึ่งนักท่องเที่ยวสามารถเดินทางด้วยความสะดวกจากกรุงเทพฯ ใช้เวลาเพียง 2 ชั่วโมงครึ่งโดยทางรถยนต์ เหตุนี้จึงทำให้การขยายตัวในด้านการบริการการท่องเที่ยวของชะอำเป็นไปอย่างรวดเร็ว สถานที่พัก ร้านอาหาร รวมทั้งสถานบริการอื่น ๆ มีการขยายตัวอย่างไม่มีแผนควบคุม และชี้นำซึ่งอาจทำให้เกิดความเสื่อมโทรมอย่างรวดเร็วแก่แหล่งท่องเที่ยวได้เหมือนกับหลายแห่งที่ได้สูญเสียความเป็นธรรมชาติไปแล้ว เหตุนี้จึงจำเป็นต้องมีการเตรียมการวางแผนสร้างนโยบายและมาตรการเพื่อรองรับประชากรที่อยู่อาศัยในท้องถิ่น และนักท่องเที่ยวที่จะต้องเพิ่มขึ้น รวมทั้งการเตรียมการป้องกันและแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่จะเกิดตามมาในอนาคต

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อให้เข้าใจถึงสภาพ บทบาท และปัญหาต่าง ๆ ของเมืองชะอำ เพื่อกำหนดคุณค่าศักยภาพของพื้นที่ เป็นแนวทางการใช้ทรัพยากรอย่างมีคุณค่า และวางแผนการใช้ที่ดินของเทศบาลตำบลชะอำในอนาคต

ผลการศึกษาพบว่า ชะอำ มีลักษณะพื้นที่ยาวคล้ายสี่เหลี่ยมผืนผ้า สามารถแบ่งออกเป็น 3 ส่วนตามลักษณะกายภาพของพื้นที่ คือ ส่วนที่ 1 เป็นพื้นที่ส่วนริมฝั่งติดชายทะเล ตลอดแนวเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ ซึ่งส่วนมากยังเป็นชายหาดที่ค่อนข้างสงบ ต่อมาเมื่อมีการส่งเสริมการท่องเที่ยวขึ้น จึงทำให้พื้นที่บริเวณชายฝั่งมีแนวโน้มที่จะขยายอาณาเขตอาคารประเภทบ้านพักตากอากาศและโรงแรมออกไปมากขึ้น พื้นที่ส่วนที่ 2 หรือตอนกลางของพื้นที่ตามแนวถนนเพชรเกษม มีศูนย์กลางชุมชนชะอำ ซึ่งเป็นที่ตั้งของสถานที่ราชการและมีแนวโน้มที่จะขยายตัวจากศูนย์กลางออกไปโดยรอบในอนาคต ส่วนที่ 3 เป็นฝั่งตะวันตกของพื้นที่ คือ หลังทางรถไฟสายใต้ ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ทำการเกษตร เป็นชุมชนชนบท การพัฒนาหรือเปลี่ยนแปลงน่าจะเป็นไปได้ช้ากว่าบริเวณอื่น และจากการศึกษาสภาพกายภาพ ทรัพยากร เศรษฐกิจและสังคม ได้ชี้ให้เห็นว่าระดับชุมชนของเทศบาลตำบลชะอำกำลังอยู่ในระหว่างการเติบโตขยายตัว โดยเฉพาะด้านการท่องเที่ยว เพราะได้รับการส่งเสริมจากหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน ประกอบกับสภาพภูมิประเทศ

ภูมิอากาศและทรัพยากรที่เอื้ออำนวยโดยเฉพาะพื้นที่ชายฝั่งตะวันออก และยังมีระบบการคมนาคมขนส่งที่สะดวก จึงทำให้ชะอำเป็นสถานที่ตากอากาศที่ได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นในอัตราที่สูง นักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวในเขตชะอำโดยมากเป็นนักท่องเที่ยวชาวไทย ซึ่งนิยมมาพักผ่อนในวันหยุดสุดสัปดาห์และเทศกาล ในระยะ 4 - 5 ปีที่ผ่านมากิจการบ้านพัก บังกาโล โรงแรม และร้านค้า ร้านอาหาร เกิดขึ้นมาเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวจำนวนมากบริเวณริมหาด โดยเฉพาะหาดชะอำ ซึ่งเมื่อมีการพัฒนาเมือง พัฒนาการท่องเที่ยวขึ้นมานั้นย่อมเกิดปัญหาผลกระทบตามมา เช่น ปัญหาคุณภาพสิ่งแวดล้อม ปัญหาการบุกรุกที่ดิน ผลกระทบต่อระบบนิเวศชายฝั่ง และสิ่งแวดล้อมที่จำเป็นต่อมนุษย์ นอกจากนี้ยังต้องมีการเร่งรัดพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและบริการต่างๆ เพื่อให้เพียงพอสำหรับนักท่องเที่ยวและประชากรในท้องถิ่นอีกด้วย

การศึกษานี้จึงได้เสนอผังแม่บทจาก 2 แนวความคิดร่วมกัน คือ แนวความคิดหลายศูนย์กลาง และแนวความคิดการมีชุมชนตามแนวยาว โดยกำหนดให้การใช้ที่ดินเพื่อกิจกรรมการท่องเที่ยวอยู่ตามแนวชายฝั่งทะเล มีมาตรการป้องกันปัญหาด้านสภาพแวดล้อมและระบบนิเวศชายฝั่ง รวมถึงมาตรการต่าง ๆ ด้านผังเมือง ที่พักอาศัยของประชากรท้องถิ่นให้ตั้งอยู่บริเวณศูนย์กลางชุมชนชะอำเก่าและสี่แยกบ้านห้วยทรายเหนือ ส่วนกิจกรรมพาณิชยกรรมให้อยู่บริเวณถนนเพชรเกษมทั้ง 2 ข้าง และอุตสาหกรรมการเกษตรอยู่ตอนใต้ของพื้นที่และมีการกำหนดสงวนพื้นที่ที่เหมาะสมกับการเกษตรไว้ด้วย นอกจากนี้ยังเสนอผังการจัดระบบถนนและจราจร ผังโครงสร้างระบบประปา และระบบระบายน้ำ รวมไปถึงกฎหมายที่จะนำมาใช้ร่วมกับการวางแผนการใช้ที่ดินเพื่อสงวนรักษาพื้นที่และทรัพยากรที่มีคุณค่าบริเวณชายหาดชะอำ ให้ชะอำเป็นที่น่าสนใจสำหรับนักท่องเที่ยวและน่าอยู่สำหรับคนในท้องถิ่นตลอดไป

0216

สุนิสา โพธิ์เตี้ย. การศึกษารูปแบบการพัฒนาการของชุมชนหัวหิน อันเนื่องมาจากการท่องเที่ยว,
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาวิชาการวางแผนภาคและเมือง
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2535.

หาดหัวหิน เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความสำคัญและได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยวเป็นจำนวนมาก เนื่องจากเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความพร้อมทางทรัพยากร โดยเฉพาะชายหาดอันสวยงามและเงียบสงบเหมาะแก่การพักผ่อนหย่อนใจ ดังนั้น หัวหินจึงเป็นพื้นที่หนึ่งที่ถูกกำหนดให้เป็นพื้นที่ในการวางแผนพัฒนาเพื่อเป็นศูนย์กลางหลักของการท่องเที่ยวของจังหวัด ประจวบคีรีขันธ์ที่ให้บริการทั้งทางด้านที่พัก การสื่อสาร คมนาคม การบริการและแหล่งท่องเที่ยว รองรับการท่องเที่ยวเพื่อการพักผ่อนหย่อนใจที่ไม่ต้องการกิจกรรมมากนัก รวมทั้งรองรับนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศที่เดินทางมาท่องเที่ยวทั้งแบบเข้าไปเย็นกลับและแบบพักแรม

ปัจจุบันหัวหินยังคงเติบโต มีความสำคัญด้านการท่องเที่ยวและเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่อยู่ไม่ไกลจากกรุงเทพฯ มากนัก ทำให้นักท่องเที่ยวเดินทางไปเยี่ยมเยือน และพักผ่อนตากอากาศกันตลอดปี และมีจำนวนมากขึ้นเป็นเหตุให้ชุมชนหัวหินมีการเปลี่ยนแปลงทางด้านต่าง ๆ เพื่อรองรับการขยายตัวของการท่องเที่ยว ทั้งทางด้านโครงสร้างพื้นฐานและบริการสาธารณะโดยเฉพาะอย่างยิ่งในระยะ 2 - 3 ปีที่ผ่านมา ชุมชนหัวหินมีการเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดินอย่างรวดเร็ว การใช้ที่ดินเป็นไปเพื่อธุรกิจและพาณิชยกรรมที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวมากขึ้น ทำให้ร้านค้าและบ้านพักตากอากาศที่อยู่คู่หาดหัวหินมาเป็นเวลานานกลายเป็นโรงแรมและอาคารชุดพักอาศัยเพื่อรองรับการขยายตัวของการท่องเที่ยวที่เกิดขึ้น หากเป็นเช่นนี้ต่อไปความงามตามธรรมชาติของชุมชนหัวหินจะถูกทำลายและเสื่อมโทรมลง เช่นเดียวกับแหล่งท่องเที่ยวชายทะเลแห่งอื่น ๆ ทำยที่สุดการขยายตัวของชุมชนหัวหินอาจถึงจุดอิ่มตัวและลดความสำคัญในการเป็นแหล่งท่องเที่ยวลงก็ได้

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้จึงมุ่งที่จะศึกษาพัฒนาการของชุมชนหัวหินที่เกิดขึ้นจากอดีตจนถึงปัจจุบัน อันเป็นผลสืบเนื่องมาจากการท่องเที่ยว เพื่อที่จะทราบถึงการเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในชุมชนหัวหิน โดยเฉพาะในด้านการตั้งถิ่นฐานและการใช้ที่ดิน ซึ่งการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวนี้อาจจะเป็นลักษณะที่ก่อให้เกิดทั้งผลดีและผลเสียที่ไม่พึงปรารถนาต่อชุมชนหัวหิน

อีกทั้งยังจะส่งผลต่อสภาพการท่องเที่ยวในชุมชนหัวหินต่อไปในอนาคต ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการวางแผน การเสนอแนวทางแก้ปัญหาและปรับปรุงในด้านต่าง ๆ ตลอดจนแนวทางการพัฒนาที่เหมาะสม อันจะเป็นประโยชน์ต่อชุมชนหัวหินต่อไป โดยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลเอกสารที่เกี่ยวข้องจากแหล่งต่าง ๆ และทำการสังเกตโดยการพิจารณาปรากฏการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในพื้นที่ศึกษา การสัมภาษณ์และสอบถามเรื่องราวต่าง ๆ จากบุคคลในท้องถิ่น ถึงข้อเท็จจริง และปัญหาต่าง ๆ เพื่อนำไปศึกษาวิเคราะห์ต่อไป

ผลการศึกษาพบว่า ชุมชนหัวหินเริ่มมีบทบาททางด้านการท่องเที่ยวหลังจากมีการเดินทางรถไฟสายได้ถึงชุมชนแห่งนี้ในสมัย รัชกาลที่ 6 โดยเป็นแหล่งท่องเที่ยวตากอากาศของเจ้านายชั้นสูงในระยะแรกและเป็นที่ยอมรับของบุคคลทั่วไปในเวลาต่อมา ในช่วงแรกมีการกระจุกตัวของชุมชนอยู่บริเวณริมหาดและสถานีรถไฟ และมีการขยายตัวขึ้นเรื่อย ๆ ตามแนวชายฝั่งทะเล ส่วนชุมชนดั้งเดิมยังเป็นชุมชนเกษตรกรรม และมีศูนย์กลางการค้าและบริการอยู่ที่ตลาดต้นมะขาม หลังจากที่มีการสร้างตลาดน้ำ และมีการถนนเพชรเกษม ตัดผ่านพื้นที่ในเวลาต่อมา ทำให้ชุมชนหัวหินมีการขยายตัวออกมาทางด้านถนนเพชรเกษม โดยมีศูนย์กลางการค้าและบริการอยู่ที่ตลาดน้ำ ปัจจุบันชุมชนหัวหินยังเติบโตและมีความสำคัญด้านการท่องเที่ยว มีการเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดินอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะบริเวณชายหาดมีการก่อสร้างอาคารสูงเพื่อเป็นที่พักตากอากาศ ขณะเดียวกันทำให้บริเวณชุมชนศูนย์กลางมีการกระจุกตัวหนาแน่นมากขึ้น ก่อให้เกิดปัญหาทางด้านสภาพแวดล้อมเสื่อมโทรม ความสับสนของการใช้ที่ดิน การจราจรแออัด และการขาดสาธารณูปโภคและสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ

ในอนาคตเพื่อให้ชุมชนหัวหินเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวตากอากาศแบบสงบของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ที่มีความพร้อมในด้านบริการมากที่สุด จึงควรมีการวางแผนการใช้ที่ดินสาธารณูปโภค สาธารณูปการ และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ และมีการกำหนดมาตรการอนุรักษ์และพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเล โดยควบคุมการใช้ที่ดินในศูนย์กลาง และจัดทำโครงการบำบัดน้ำเสียของชุมชน รวมถึงมาตรการอื่น ๆ ควบคู่ไปด้วย

0217

สุริยวรรณ ฉัตรอนันตเวช. ผลของกิจกรรมฟัง - พูดภาษาอังกฤษ สำหรับนักศึกษาการท่องเที่ยวและการโรงแรมโดยการใช้การปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนในห้องเรียน, วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาศึกษาศาสตร์ - การสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 2537.

วัตถุประสงค์ของการวิจัย เพื่อสร้างกิจกรรมฟังและพูดภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาการท่องเที่ยวและการโรงแรม โดยการใช้การปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนในห้องเรียน เพื่อใช้ในการจองห้องพักทางโทรศัพท์ การลงนามเพื่อเข้าพักและการสอบถามสถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจ ทดสอบผลของกิจกรรมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น และศึกษาทัศนคติของนักศึกษาที่มีต่อกิจกรรมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้มาจากการสุ่มแบบเฉพาะเจาะจงเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 3 วิชาเอกการโรงแรมและการท่องเที่ยว คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยพายัพ ที่กำลังเรียนรายวิชา English Conversation for Hotel and Tourism (MT 384) ในภาคฤดูร้อน ปีการศึกษา 2536 - 2537 จำนวน 30 คน

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. สร้างแผนการสอนโดยจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักการปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนในห้องเรียน ในหัวข้อตามหน้าที่ทางภาษาทั้ง 3 หน้าที่ คือ
 - Making a reservation by phone
 - Checking in at the hotel reservation counter
 - Enquiring about interesting places
2. นำแผนการสอนและกิจกรรมที่สร้างขึ้นไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบและทำการแก้ไขปรับปรุงให้เรียบร้อย
3. สร้างแบบทดสอบ 1 ชุด เพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ในการใช้ภาษาตามหน้าที่ดังกล่าวในข้อ 1 โดยใช้แบบทดสอบนี้ก่อนและหลังการสอนไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบและทำการแก้ไขปรับปรุงให้เรียบร้อย
4. สร้างแบบสอบถามวัดทัศนคติของนักศึกษาที่มีต่อกิจกรรมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นแล้วนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบและทำการแก้ไขปรับปรุงให้เรียบร้อย

5. นำแบบทดสอบที่สร้างขึ้นไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างก่อนการสอน เพื่อวัดความสามารถของนักศึกษาก่อนการสอนด้วยกิจกรรมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น (post - test)
6. นำแผนการสอนที่ได้รับการแก้ไขเรียบร้อยแล้วไปดำเนินการทดลองสอนด้วยตนเองกับกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้เวลาทั้งสิ้น 7 คาบเรียน ๆ ละ 50 นาที
7. นำแบบทดสอบชุดเดิมไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างหลังการสอน เพื่อวัดความสามารถของนักศึกษา เมื่อได้รับการสอนโดยกิจกรรมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น (post - test)
8. นำแบบสอบถามทัศนคติของนักศึกษาที่มีต่อกิจกรรมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ไปให้นักศึกษาทำภายหลังสิ้นสุดการสอนหลังการเรียน
9. นำกระดาษคำตอบมาตรวจให้คะแนน
10. นำคะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบของกลุ่มตัวอย่างมาหาค่าเฉลี่ย
11. นำแบบทดสอบถามทัศนคติของนักศึกษาที่มีต่อกิจกรรมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มาดูผลทัศนคติของนักศึกษา

ผลการวิจัยพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษในทักษะ ฟัง - พูด ของนักศึกษาส่วนใหญ่ เมื่อนำมาสรุปผลโดยรวมแล้วจะเห็นว่าผลอยู่ในเกณฑ์ดี กล่าวคือค่าเฉลี่ยในหัวข้อการจองห้องพักทางโทรศัพท์ และการลงนามเพื่อเข้าพักอยู่ในเกณฑ์ดี ส่วนค่าเฉลี่ยในหัวข้อการสอบถามสถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจอยู่ในเกณฑ์ดีมาก จากผลการวิจัยนี้แสดงให้เห็นว่ากิจกรรมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นนั้นมีประสิทธิภาพดี และเหมาะที่จะนำไปใช้ในการฝึกทักษะ ฟัง - พูด ของนักศึกษาได้เป็นอย่างดี นอกจากนั้นผลจากแบบสอบถามยังแสดงให้เห็นว่านักศึกษาส่วนใหญ่มีทัศนคติที่ดีต่อกิจกรรมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นอีกด้วย

0218

สุริย์ บุญญานพวงศ์. ผลกระทบจากการส่งเสริมการท่องเที่ยว : กรณีศึกษาจังหวัดแม่ฮ่องสอน.

(เชียงใหม่) : สถาบันวิจัยสังคม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2539.

การท่องเที่ยวเป็นกิจกรรมที่นำรายได้จำนวนมากมาสู่พื้นที่ที่เป็นแหล่งท่องเที่ยว และการที่กิจกรรมนี้เกิดขึ้นโดยอาศัยองค์ประกอบต่าง ๆ ที่มีอยู่แล้วในท้องถิ่น เช่น สภาพภูมิประเทศที่งดงาม ศิลปวัฒนธรรม สถาปัตยกรรม ฯลฯ ทำให้คนในชุมชนมักจะคิดว่ากิจกรรมการท่องเที่ยวเป็นกิจกรรมที่ไม่ต้องลงทุน ซึ่งเป็นเหตุผลที่ทำให้ทรัพยากรการท่องเที่ยวถูกใช้ไปโดยขาดการบำรุงรักษาอย่างถูกต้องเหมาะสม

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์สำคัญ คือ การเสนอแนวทางในการดำเนินงานส่งเสริมการท่องเที่ยวที่สอดคล้องกับศักยภาพของทรัพยากรต่าง ๆ ในพื้นที่ท่องเที่ยวโดยเลือกศึกษาในพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน เนื่องจากเป็นพื้นที่ท่องเที่ยวที่เพิ่งเปิดใหม่ในช่วงเวลาไม่ถึง 10 ปี และมีทรัพยากรการท่องเที่ยวที่ทรงคุณค่าหลายประเภท

การสำรวจเก็บรวบรวมข้อมูล ใช้วิธีการสำรวจข้อมูลจากแหล่งข้อมูล ทั้งแหล่งทุติยภูมิและปฐมภูมิ ได้แก่ การรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร รายงานสถิติ แผนที่ การสัมภาษณ์บุคคลที่เป็น Key Informat เพื่อวิเคราะห์ถึงการพัฒนาการท่องเที่ยวและภาพรวมของเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในด้านต่าง ๆ ของชุมชน นอกจากนี้ ยังทำการสัมภาษณ์ประชากรตัวอย่างเพื่อทราบถึงความคิดเห็นและทัศนะต่าง ๆ ต่อการท่องเที่ยว และผลกระทบที่เกิดขึ้นโดยทำการสัมภาษณ์ประชากรในชุมชนที่มีการท่องเที่ยวและไม่มีการท่องเที่ยว

ผลการศึกษาได้พบว่า ความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในชุมชนได้เกิดขึ้นอย่างช้า ๆ ในช่วงเวลา 40 ปีที่ผ่านมา แต่ในช่วง 10 ปีมานี้ การท่องเที่ยวได้เป็นตัวเร่งให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในชุมชนอย่างรวดเร็ว การพัฒนาด้านการคมนาคม การบริการสาธารณูปโภค และสาธารณูปการต่าง ๆ รวมทั้งการบริการทางสังคมอื่น ๆ ได้รับการสนับสนุนมากขึ้น เพื่อให้สามารถรองรับกิจกรรมการท่องเที่ยวได้อย่างเหมาะสม กิจกรรมการท่องเที่ยวได้ส่งผลทำให้เกิดการขยายตัวของชุมชนมากขึ้น มีการใช้ที่ดินประเภทที่อยู่อาศัยและพาณิชยกรรมเพิ่มขึ้น ประชากรในชุมชนที่มีกิจกรรมการท่องเที่ยวเข้าไป มีรายได้เพิ่มขึ้น มีโอกาสและทางเลือกในการประกอบอาชีพและการศึกษาสูงขึ้น พร้อม ๆ กับค่าครองชีพที่ขยับตัวสูงขึ้น ขณะที่ชุมชนที่ไม่มีการท่องเที่ยวเข้าไปยังขาดโอกาสดังกล่าวอยู่มาก

ผลกระทบที่เกิดขึ้นจากกิจกรรมการท่องเที่ยว นอกจากการเปลี่ยนแปลงทางด้านกายภาพและเศรษฐกิจแล้ว ยังส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงทาง สังคม วัฒนธรรม ประเพณีของชุมชน

ชนอีกด้วย และการเปลี่ยนแปลงในส่วนนี้เป็นไปในทางลบมากกว่าทางบวก ซึ่งเป็นผลกระทบกลับ มาสู่การขยายตัวของกิจกรรมการท่องเที่ยวด้วย เนื่องจากองค์ประกอบทางด้านสังคม วัฒนธรรม เป็นส่วนหนึ่งของทรัพยากรการท่องเที่ยวของจังหวัดแม่ฮ่องสอน อย่างไรก็ตาม ผลการวิเคราะห์ ได้พบว่า การเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรมที่เกิดขึ้น มิได้เกิดจากกิจกรรมการท่องเที่ยว เพียงอย่างเดียว หากแต่เป็นเพราะความอ่อนแอของวัฒนธรรมเองด้วย เนื่องจากประชากรในท้องถิ่นขาดความรู้ความเข้าใจถึงแก่นแท้ของวัฒนธรรม ประเพณีของตนเอง ทำให้ไม่สามารถด้าน กระแสของวัฒนธรรมใหม่ ๆ ที่เข้ามาได้

แม้ว่าประชากรในจังหวัดแม่ฮ่องสอนจะมีความตระหนักดีถึงผลกระทบที่เกิดขึ้น ในชุมชน แต่ทุกคนก็ยังต้องการที่จะให้กิจกรรมการท่องเที่ยวดำเนินอยู่ต่อไป แม้แต่ภาครัฐและ ธุรกิจเอกชนก็มีความเห็นที่สอดคล้องกันกับประชาชนทั่วไป และได้มีการกำหนดแนวทางและ แผนการดำเนินงานเกี่ยวกับการส่งเสริมการท่องเที่ยวไว้หลายประการทั้งในระยะสั้นและระยะยาว ดังนั้น เพื่อที่จะสามารถรักษาสสมดุลระหว่างอิทธิพลของกิจกรรมการท่องเที่ยว กับการเปลี่ยนแปลงทางด้านกายภาพเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม จึงจำเป็นที่จะต้องมีการและวิธีการ หลายประการที่จะต้องดำเนินงาน อาทิ

- การกำหนดเขตพื้นที่ท่องเที่ยว เพื่อป้องกันไม่ให้มีการขยายกิจกรรมการ ท่องเที่ยวในพื้นที่ที่มีคุณค่าสูงทางด้านธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ โบราณคดีและศิลปสถาปัตยกรรม เพราะพื้นที่เหล่านี้เปราะบางต่อการถูกทำลาย

- มีการเตรียมความพร้อมในด้านสิ่งบริการ และบุคลากรที่จะให้บริการในแหล่ง ท่องเที่ยว ก่อนที่จะมีการเปิดแหล่งท่องเที่ยวให้นักท่องเที่ยวเข้าไปเยี่ยมชมโดยเฉพาะการเตรียม ความพร้อมทางด้านบุคลากร ซึ่งเป็นส่วนสำคัญที่สุดที่จะช่วยให้นักท่องเที่ยวเกิดความประทับใจ ในกิจกรรมการท่องเที่ยวและสถานที่ท่องเที่ยว เพราะบุคลากรการท่องเที่ยวจะเป็นผู้ที่สามารถ สร้างความเข้าใจเกี่ยวกับคุณค่าของทรัพยากรในแหล่งท่องเที่ยวได้ดีที่สุด รวมทั้งเป็นผู้ทำหน้าที่ดู แลรักษาทรัพยากรการท่องเที่ยวได้อย่างมีประสิทธิภาพที่สุด

- ควรมีการพัฒนากิจกรรมที่สนับสนุนกิจกรรมการท่องเที่ยวให้แก่ประชากรใน ชุมชนที่ไม่มีการท่องเที่ยว เช่น การส่งเสริมการผลิตสินค้าหัตถกรรม การแปรรูปผลิตผลทางการ เกษตร ฯลฯ ทั้งนี้เพื่อที่จะช่วยให้เกิดการกระจายรายได้ของกิจกรรมท่องเที่ยวอย่างทั่วถึง

- ต้องมีการสังคายนาระหว่างผู้อาวุโส และนักวิชาการด้านวัฒนธรรมในท้องถิ่น เพื่อกำหนดรูปแบบวัฒนธรรม ประเพณีที่ถูกต้องตามแบบแผนเดิม รวมทั้งมีการสนับสนุน ส่ง เสริมให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแก่นแท้ของวัฒนธรรม ประเพณี แก่คนในท้องถิ่น ทั้งนี้เพื่อให้ เกิดความเข้มแข็งในวัฒนธรรมของคนในท้องถิ่น และทำให้การอนุรักษ์ รักษาวัฒนธรรม

ประเพณี และการปฏิบัติตามขนบธรรมเนียมประเพณีเป็นไปในแบบแผนที่ถูกต้อง โดยเฉพาะในกลุ่มเยาวชน

- การพัฒนากิจกรรมการท่องเที่ยว โดยเฉพาะการท่องเที่ยวทางประเพณีเป็นสิ่งที่ต้องพิจารณาโดยรอบคอบ และควรเป็นการพิจารณาร่วมกันระหว่างภาครัฐ เอกชน และประชาชนในท้องถิ่นที่เป็นเจ้าของประเพณี เพื่อให้กิจกรรมนี้เป็นกิจกรรมที่ช่วยส่งเสริมความเข้าใจในวัฒนธรรมประเพณีของท้องถิ่น มิใช่กิจกรรมที่สร้างความตึงเครียดแก่นักท่องเที่ยว แต่ก่อให้เกิดความรู้สึกรักหวงแหนในความรู้สึกรักของประชาชนในท้องถิ่น

0219

เกษตรศาสตร์, มหาวิทยาลัย, คณะเศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจ. การศึกษาเพื่อวางแผน

พัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัด แพร่ น่าน อุตรดิตถ์ พะเยา. กรุงเทพฯ :

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2530.

การศึกษาเพื่อวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยว จังหวัดแพร่ น่าน อุตรดิตถ์ พะเยา นี้ได้จัดทำขึ้นเพื่อรวบรวมข้อมูลในด้านต่าง ๆ ที่สำคัญและเป็นพื้นฐานในการวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยวในพื้นที่โครงการอันได้แก่ ลักษณะทางกายภาพและภูมิศาสตร์ สภาพทางเศรษฐกิจและสังคม ตลาดการท่องเที่ยว ทรัพยากรการท่องเที่ยว ความพร้อมของเมืองและโครงสร้างพื้นฐาน สาธารณูปโภคและสาธารณูปโภค จากข้อมูลที่ได้รวบรวมไว้ได้ทำการวิเคราะห์เพื่อนำมาใช้เป็นพื้นฐานในการกำหนดแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวในพื้นที่โครงการทั้งในระยะสั้น และระยะยาว ตลอดจนเสนอแนะโครงการต่าง ๆ ที่ควรจัดทำตามขั้นตอนของการพัฒนาการท่องเที่ยวต่อไป ผลการศึกษาทั้งหมดสามารถสรุปได้ดังนี้

พื้นที่โครงการอันได้แก่พื้นที่บริหารราชการ 4 จังหวัด คือ อุตรดิตถ์ แพร่ น่าน และพะเยา หรือที่เรียกรวมกันว่า “ล้านนาตะวันออก” ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกของภาคเหนือของประเทศไทย อาชีพหลักของประชากรในพื้นที่คือ การเกษตร จึงปรากฏว่าฐานะทางเศรษฐกิจของประชากรในพื้นที่อยู่ในระดับค่อนข้างต่ำเมื่อเทียบกับของประชากรในพื้นที่ใกล้เคียง ดังนั้นจึงมีความจำเป็นที่จะต้องลดช่องว่างนี้ลงโดยการเร่งรัดพัฒนาเศรษฐกิจของพื้นที่โครงการ และการพัฒนาการท่องเที่ยวก็เป็นส่วนหนึ่งที่จะเข้าไปเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจดังกล่าว สำหรับแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวนั้นควรเน้นการพัฒนาแบบพึ่งพากันและกันกับพื้นที่ใกล้เคียง ไม่ควรเป็นไปในลักษณะแข่งขัน เนื่องจากพื้นที่โครงการมีระดับการพัฒนาและฐานทรัพยากรการท่องเที่ยวที่ดีกว่าพื้นที่ใกล้เคียง และควรจัดให้มีการพัฒนาการท่องเที่ยวเกิดขึ้นในลักษณะที่แตกต่างไปจากที่เกิดขึ้นในพื้นที่ล้านนาตะวันตกและภาคกลางตอนบน ซึ่งเท่ากับเป็นการสร้างพื้นที่การท่องเที่ยวในลักษณะใหม่ และเนื่องจากปัจจุบันเส้นทางหลักที่เข้าสู่พื้นที่ล้านนาตะวันตก 2 สาย ได้ตัดผ่านเข้าสู่พื้นที่โครงการ ดังนั้นการพัฒนาจึงควรกระทำในลักษณะที่มีการรักษาผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นอยู่แล้วและเน้นไปในลักษณะร่วมเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน โดยให้แต่ละจังหวัดในกลุ่มได้รับประโยชน์จากการพัฒนาที่เกิดขึ้นโดยทั่วถึงกัน ซึ่งจากสภาพที่ตั้งของจังหวัดทั้งสี่จะเห็นได้ว่าควรให้ความสนใจกับจังหวัดน่านเป็นพิเศษ เพราะที่ตั้งของจังหวัดน่านอยู่ลึกเข้าไปในพื้นที่โครงการพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัดน่าน จะส่งผลให้จังหวัดอุตรดิตถ์ แพร่ และพะเยาได้รับ

ประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากการพัฒนาด้วย เพราะทั้งสามจังหวัดเป็นเมืองที่ต้องผ่านก่อนเข้าสู่จังหวัดน่าน

อย่างไรก็ตามในการพัฒนาการท่องเที่ยวนั้นจะต้องมีการพัฒนาตัวเมืองควบคู่ไปกับการพัฒนาทรัพยากรการท่องเที่ยว สาธารณูปโภค และบริการด้านการท่องเที่ยวต่าง ๆ ด้วย ทั้งนี้เพราะตัวเมืองเป็นฐานที่พักของนักท่องเที่ยว ซึ่งในการพัฒนาตัวเมืองนั้นจะต้องกำหนดบทบาทของเมืองก่อนโดยคำนึงถึงการพัฒนาการท่องเที่ยวที่จะเกิดขึ้นในอนาคตและบทบาทของตัวเมืองที่มีต่อกิจกรรมอื่น ๆ ฉะนั้นเพื่อให้ตัวเมืองต่าง ๆ ในพื้นที่โครงการแบ่งความรับผิดชอบต่อกิจกรรมที่เกิดขึ้น จึงกำหนดบทบาทของแต่ละเมืองให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพที่เป็นอยู่ในขณะนี้คือ

เมืองพะเยา กำหนดให้เป็นเมืองเป็นศูนย์บริการสำหรับนักท่องเที่ยวผ่านหรือเป็นประตูเชื่อมพื้นที่ล้านนาตะวันตกและล้านนาตะวันออก ซึ่งหมายความว่าควรพัฒนาตัวเมืองให้มีความสามารถที่จะให้บริการแก่นักท่องเที่ยวซึ่งเดินทางมาจากล้านนาตะวันตกระยะทางไกลในตอนกลางวันโดยไม่พักค้างแรมที่พะเยา ดังนั้นบริการที่จำเป็นที่จะต้องพัฒนา คือ ร้านอาหาร สถานพยาบาล สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง ฯลฯ แต่ทั้งนี้ไม่รวมบริการด้านที่พัก

เมืองอุตรดิตถ์ กำหนดให้เป็นเมืองศูนย์ราชการและประตูผ่านเข้าสู่ล้านนาตะวันออกจากทิศใต้ ซึ่งหมายความว่าต้องพัฒนาความพร้อมของเมืองในด้านสถานที่พักแรมสำหรับข้าราชการและผู้ที่ไม่เข้าร่วมประชุมและสัมมนาในพื้นที่โครงการและพื้นที่ใกล้เคียง นอกจากนี้ยังรวมถึงบริการและความสะดวกอื่น ๆ สำหรับผู้เดินทาง เช่น ร้านอาหาร สถานพยาบาล โทรศัพท์ และ สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง เป็นต้น

เมืองแพร่ กำหนดให้เป็นเมืองศูนย์กลางการพาณิชย์ของล้านนาตะวันออกเนื่องจากจังหวัดแพร่เป็นศูนย์เชื่อมจังหวัดอื่น ๆ ในล้านนาตะวันออก และโดยที่ถือว่าเป็นเมืองผ่าน จึงจำเป็นต้องพัฒนาบริการที่คาดว่าจะเป็นที่ต้องการของนักธุรกิจผู้ผ่านไปยังจังหวัดอื่น ๆ อย่างเพียงพอ เช่น ด้านที่พัก ด้านอาหาร แหล่งบันเทิง ฯลฯ

เมืองน่าน กำหนดให้เป็นเมืองศูนย์กลางการท่องเที่ยวของล้านนาตะวันออกเนื่องจากจังหวัดน่านมีทรัพยากรการท่องเที่ยวหลายประเภทโดยเฉพาะแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่มีศักยภาพสูงในอนาคต เช่น ดอยภูคา ดอยผาจิ และเมื่อพิจารณาจากที่ตั้งพบว่ากำหนดยุทธศาสตร์ให้จังหวัดน่านซึ่งอยู่ในส่วนลึกสุดของพื้นที่โครงการเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวย่อมจะเกิดผลดีแก่ทุกจังหวัดในพื้นที่โครงการ และทำให้ไม่มีปัญหาในการแข่งขันกับตัวเมืองใหญ่อื่น ๆ ที่อยู่รอบข้าง นอกจากนี้เมื่อพิจารณาจากสภาพทางเศรษฐกิจของจังหวัดน่านพบว่า ประชากรมีรายได้ต่อหัวต่ำมาก ดังนั้น การกำหนดให้ตัวเมืองน่านเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวจึงนับเป็นมาตรการสำคัญที่จะช่วยยกระดับรายได้ของประชากรให้ดีขึ้น และยิ่งไปกว่านั้น จากการศึกษาสภาพเส้นทางท่องเที่ยวภาค

เหนือพบว่า ปัจจุบันตัวเมืองน่านถูกใช้เป็นที่พักแรมของบริการนำเที่ยวหลายบริษัท อีกทั้งสภาพเส้นทางหลวงหมายเลข 101 ที่เข้าสู่ตัวเมืองน่านได้มีการปรับปรุงเป็นเส้นทางหลวงชั้นดีสามารถเดินทางได้ด้วยความเร็วและปลอดภัย ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้นจึงได้กำหนดให้ตัวเมืองน่านเป็นศูนย์การท่องเที่ยวของพื้นที่ล้านนาตะวันออก ซึ่งหมายความว่าจะต้องมีการพัฒนาความพร้อมทุกด้านในอันที่จะให้บริการแก่นักท่องเที่ยว เช่น ที่พัก ร้านอาหาร การสื่อสาร บริการนำเที่ยว บริการการเงิน ความปลอดภัยและแหล่งบันเทิง ฯลฯ

ในการพัฒนาการท่องเที่ยวนั้นได้กำหนดแนวทางการพัฒนาออกเป็น 2 ระยะ คือ

1. การพัฒนาในระยะสั้น (ในระยะ 5 ปีแรก) การพัฒนาควมมุ่งไปยังตลาดนักท่องเที่ยวภายในประเทศ

โดยการพัฒนาเมืองให้สามารถบริการนักท่องเที่ยวและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้มีสภาพสมบูรณ์พร้อมจะรองรับนักท่องเที่ยวได้ ซึ่งจากข้อจำกัดด้านงบประมาณจึงได้ศึกษาความสำคัญของแหล่งท่องเที่ยวของทั้ง 4 จังหวัดให้เห็นชัดเพื่อเป็นแนวทางให้ทราบว่าในระยะสั้นนั้นควรจะเลือกพัฒนาสถานที่ท่องเที่ยวใดก่อน และจากผลการศึกษาพบว่าในระยะ 5 ปีแรกควรทำการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวทางกายภาพ 48 แห่ง ซึ่งส่วนใหญ่เป็นวัด รองลงมาเป็นสถานประวัติศาสตร์ และแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติตามลำดับ โดยจะพัฒนาสถานที่ท่องเที่ยวหลักที่มีความสำคัญสูงก่อน แล้วจึงพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวที่มีความสำคัญรองลงมาต่อไป ขณะเดียวกันก็ควรพัฒนาทรัพยากรการท่องเที่ยวประเภทเทศกาลงานประเพณี งานหัตถกรรมและสินค้าพื้นเมืองควบคู่ไปด้วย อันเป็นการส่งเสริมและฟื้นฟูศิลปวัฒนธรรมของล้านนาตะวันออกให้โดดเด่นยิ่งขึ้น

2. การพัฒนาในระยะยาว ภายหลังเมื่อโครงสร้างการท่องเที่ยวทั้งทางด้าน

ทรัพยากรการท่องเที่ยว ตัวเมืองและบริการอันจำเป็นได้รับการพัฒนาแล้วในระยะสั้น ควรมีการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติที่สำคัญและมีศักยภาพสูง แต่ยังไม่ได้เปิดในเวลาอันใกล้ เช่น ดอยภูคา ดอยผาจิ ดอยคิ้ว ให้เป็นแหล่งดึงดูดนักท่องเที่ยว ขณะเดียวกันก็ควรนำทรัพยากรที่มีอยู่เดิมมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด เช่น กว๊านพะเยา เขื่อนสิริกิติ์ ฯลฯ นอกจากนี้ควรมีกิจกรรมด้านการตลาดดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเข้ามาเที่ยวในพื้นที่โครงการมากขึ้น และใช้จ่ายมากขึ้น เพื่อให้เกิดผลด้านการท่องเที่ยวขึ้นทั่วบริเวณพื้นที่โครงการ ทั้งนี้โดยจะเน้นถึงจุดเด่นของการท่องเที่ยวในล้านนาตะวันออก ซึ่งได้แก่ความงามตามธรรมชาติโดยเฉพาะพื้นที่ภูเขาและแหล่งน้ำ ตลอดจนประวัติศาสตร์ การต่อสู้ทางการเมืองและการทหารก็เป็นที่น่าสนใจของนักท่องเที่ยวเช่นเดียวกับลักษณะของวัฒนธรรมและอารยธรรม รวมทั้งความเป็นอยู่ของชนกลุ่มน้อย เช่น ชาวเขาบางเผ่า เป็นต้น

นอกจากนี้ยังอาจพัฒนาให้มีการท่องเที่ยวในรูปแบบของการจัดทัวร์ป่า (Jungle tour) การเดินป่า (Trekking) และการขับรถชมวิวดมเส้นทางสายท่องเที่ยวต่าง ๆ ที่มีทิวทัศน์สองข้างทางเป็นป่าและภูเขาที่สวยงาม

0220

เชียงใหม่, มหาวิทยาลัย. ภาควิชาวิศวกรรมโยธา. การศึกษาศักยภาพการพัฒนาลุ่มน้ำกก.

(เชียงใหม่) : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

สำนักนายกรัฐมนตรี, 2537.

วัตถุประสงค์ของการศึกษาตามที่กำหนดโดยสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เป็นการดำเนินการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลด้าน อุตุ - อุทกวิทยา ข้อมูลโครงการและแผนงานพัฒนาแหล่งน้ำต่าง ๆ ของลุ่มน้ำกกที่มีอยู่ ทำการประเมินศักยภาพในการพัฒนาแหล่งน้ำทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ ตลอดจนวิเคราะห์ความต้องการใช้น้ำเพื่อเสนอแผนการพัฒนาลุ่มน้ำ การจัดลำดับความสำคัญก่อนหลังของโครงการพัฒนาลุ่มน้ำ ทั้งในการพัฒนาระยะสั้นและระยะยาว

บริเวณลุ่มน้ำกกมีพื้นที่ครอบคลุมจังหวัดเชียงรายและเชียงใหม่ สภาพภูมิประเทศส่วนใหญ่เป็นภูเขาและป่าไม้ แหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญจึงเป็นแหล่งท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติ เช่น คอยอ่างขาง บ่อน้ำร้อนฝาง การล่องแก่งน้ำแม่กก การเดินป่า ส่วนแหล่งท่องเที่ยวประเภทวัฒนธรรมประเพณีของชาวไทยภูเขาที่สำคัญได้แก่ หมู่บ้านกะเหรี่ยงรวมมิตร อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย ในปัจจุบันจังหวัดเชียงรายกำลังพัฒนาให้เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยว 4 เชียง คือ เชียงราย เชียงตุง เชียงรุ้ง และเชียงใหม่ นอกจากนั้นแล้ว แหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงนอกเขตลุ่มน้ำกกของจังหวัดเชียงราย ได้แก่ สามเหลี่ยมทองคำ อำเภอเชียงแสน และการค้าชายแดนอำเภอแม่สาย นอกจากนี้ยังมีแหล่งท่องเที่ยวใหม่ ๆ ที่เพิ่งได้รับการพัฒนา ได้แก่ คอยแม่สลอง พระราชดำหนักคอยตุง และท่าเรืออำเภอเชียงแสน ซึ่งเป็นท่าเทียบเรือล่องแม่น้ำโขง ส่วนโบราณสถานที่สำคัญในแถบบริเวณลุ่มน้ำกก ได้แก่ วัดพระสิงห์ ตั้งอยู่ในเขตเทศบาลเมืองเชียงราย สันนิษฐานว่าเคยเป็นที่ประดิษฐานพระพุทธรูปองค์ พระธาตุคอกยจอมทอง ตั้งอยู่บนคอกยจอมทองริมฝั่งแม่น้ำกก ในเขตเทศบาลเมืองเชียงราย, เมืองฝาง ตั้งอยู่ในเขตสุขาภิบาลเวียงฝาง, เวียงสุทโธ เป็นเนินดินอยู่ใกล้เมืองฝางโบราณ เป็นสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ คือ พม่า ใช้เป็นที่ตั้งทัพของพระเจ้าสุทโธธรรมราชา ซึ่งได้ยกทัพมาตีเมืองฝาง

ในปัจจุบันการท่องเที่ยว ในบริเวณแถบลุ่มแม่น้ำกกกำลังขยายตัว และจะเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดการขยายตัวทางเศรษฐกิจของจังหวัดที่ตั้งอยู่ในเขตลุ่มน้ำกก คือ เชียงใหม่ และเชียงราย ต่อไปในอนาคต

(การศึกษาศักยภาพการพัฒนาลุ่มน้ำกก เป็นการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลด้าน
อุตุ - อุทกวิทยา โครงการและแผนพัฒนาลุ่มน้ำเป็นส่วนใหญ่ มีการกล่าวถึงการท่องเที่ยวไว้เพียง
เล็กน้อย ในหัวข้อทรัพยากรการท่องเที่ยว หน้า (2 - 28) - (2 - 29)

0221

ไทม์อเมริกัน, สมาคม. ผลกระทบของการพัฒนาอุตสาหกรรมและการท่องเที่ยวต่อสิ่งแวดล้อม

และคุณภาพชีวิต ณ โรงแรมสยามเบย์ชอร์ พัทยา 27 - 28 มกราคม 2532.

กรุงเทพฯ : การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2532.

การท่องเที่ยวเป็นกิจกรรมที่ทำรายได้จำนวนมากสู่พื้นที่ที่เป็นแหล่งท่องเที่ยว กิจกรรมท่องเที่ยวส่วนใหญ่มักอาศัยองค์ประกอบที่มีอยู่แล้วในท้องถิ่น เช่น สภาพภูมิประเทศที่งดงาม โบราณสถาน ศิลปวัฒนธรรม ฯลฯ ผู้ที่ดำเนินกิจกรรมการท่องเที่ยวอันหมายรวมถึง ผู้ประกอบการ และนักท่องเที่ยว ส่วนใหญ่มักลืมนึกถึงผลกระทบต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นภายหลังการทำการกิจกรรมเหล่านั้น เป็นเหตุให้ทรัพยากรการท่องเที่ยวถูกใช้ไปโดยขาดการบำรุงรักษาอย่างถูกต้องเหมาะสม

การสัมมนาครั้งนี้จัดขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์สำคัญ 3 ประการ คือ

1. เพื่อป้องกันผลกระทบทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติและคุณภาพชีวิต อันเกิดจากการพัฒนาอุตสาหกรรมและการท่องเที่ยว
 2. เพื่อเสริมสร้างและก่อให้เกิดความตระหนัก สำนึกในหน้าที่และความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ผู้ประกอบการ และประชาชนที่มีต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม
 3. เพื่อเสนอแนวทางคุ้มครองทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งอาจถูกผลกระทบเนื่องจากการพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวให้ยั่งยืนและมั่นคงต่อไป
- โดยผู้ร่วมอภิปรายประกอบด้วย ศาสตราจารย์คำรบลักข์ สุรัสวดี นายธรรมนุญ ประจวบเหมาะ นายประวิทย์ รุยาพร นางผ่องศรี จันท้าว นายวิจิตร ณ ระนอง นายทองใบ ทองเปาด์ และมีนายชัยยา พูนศิริวงศ์ อธิบดีกรมประชาสัมพันธ์เป็นผู้ดำเนินการอภิปราย

ผลจากการอภิปรายสามารถสรุปได้ว่า เมื่อพิจารณาถึงสิ่งแวดล้อมที่ปรากฏในปัจจุบันแล้ว จะเห็นได้ว่าสาเหตุแห่งปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมส่วนหนึ่งเกิดขึ้นจากการขาดความรู้ความเข้าใจที่ดี เพียงพอต่อความสำคัญของปัญหาทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม ประกอบกับการมีนิสัยและพฤติกรรมที่รักความสะดวกสบายของประชาชน และนักท่องเที่ยวทำให้เกิดปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมขึ้น

นอกจากนี้ความสำเร็จของการส่งเสริมการท่องเที่ยวที่ผ่านมา ได้ก่อให้เกิดการขยายตัวในด้านต่าง ๆ เพื่อรองรับการท่องเที่ยวที่เพิ่มมากขึ้น ปัญหาสิ่งแวดล้อมส่วนหนึ่งนั้นเกิดขึ้นเนื่องจากการขาดการจัดทำแผนรองรับการท่องเที่ยว หรือมีการวางแผนที่ยังไม่สมบูรณ์ หรือยังไม่รัดกุมเพียงพอ นอกจากนี้แล้วส่วนหนึ่งยังขาดการปฏิบัติตามแผนที่ได้กำหนด อันนำไปสู่ปัญหา

การใช้ทรัพยากรเพื่อการท่องเที่ยวที่ไม่ถูกต้อง จึงก่อให้เกิดปัญหาสิ่งแวดล้อมตามมา หากพิจารณาในแง่กฎหมายที่กำหนดไว้แล้ว สาเหตุหนึ่งที่เกิดปัญหาสิ่งแวดล้อม คือ ผู้มีอิทธิพลในท้องถิ่นและประชาชนบางส่วน มักหลบเลี่ยงและไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย นอกจากนี้ผู้รักษากฎหมายบางส่วนยังมิได้ให้ความสนใจเท่าที่ควรในการที่จะควบคุมดูแลให้มีการปฏิบัติตามกฎหมาย

ปัญหาจากการพัฒนาการท่องเที่ยว ที่ผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของประชาชน ส่วนหนึ่งเกิดขึ้นจากความแตกต่างด้านวัฒนธรรม เศรษฐกิจ และสังคม ระหว่างนักท่องเที่ยวและประชาชนในท้องถิ่น ประกอบกับการขาดความรู้ความเข้าใจที่ดีพอ ในเรื่องขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมของแต่ละฝ่าย ทำให้เกิดการประพฤติปฏิบัติที่ขัดแย้งกับวัฒนธรรมเดิมในท้องถิ่น รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงในทางที่เสื่อมลงของวัฒนธรรมของผู้ที่เกี่ยวข้อง ในการให้บริการแก่นักท่องเที่ยว

ความแตกต่างทางด้านสภาพเศรษฐกิจและสังคมของนักท่องเที่ยว ส่วนหนึ่งได้ก่อให้เกิดการปฏิบัติตามในลักษณะของการลอกเลียนแบบ เช่น ความฟุ่มเฟือยในการบริโภค การเปลี่ยนแปลงในส่วนของการสนิยมต่าง ๆ นอกจากนี้แรงจูงใจทางเศรษฐกิจส่วนหนึ่งได้ก่อให้เกิดปัญหาอาชญากรรม โจรกรรม การฉกฉวยโอกาสในเรื่องของการให้บริการและการขายสินค้าต่าง ๆ รวมถึงปัญหาการขายบริการทางเพศ และปัญหาโสเภณีเด็ก

ปัญหาด้านคุณภาพชีวิตที่เกิดขึ้น สาเหตุสำคัญส่วนหนึ่งเกิดจากการเตรียมการรองรับการท่องเที่ยวที่ยังไม่พร้อม เช่น ความด้อยโอกาสในการศึกษาของประชาชนในท้องถิ่น การขาดการแนะแนวในการประกอบอาชีพที่เป็นพื้นฐานของการบริการนักท่องเที่ยว การขาดความเคารพกฎหมาย และไม่ปฏิบัติตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด เป็นต้น นอกจากนี้หากพิจารณาในด้านนักท่องเที่ยวแล้วจะเห็นว่า การให้ข้อมูลแก่นักท่องเที่ยวให้เข้าใจถึงลักษณะวัฒนธรรมและประเพณีของท้องถิ่นยังไม่เพียงพอ รวมทั้งการไม่พร้อมในการรักษาความปลอดภัย

จากปัญหาที่กล่าวมาแล้วในข้างต้น พบว่าประชาชนยังมีความตระหนักและจิตสำนึกในเรื่องการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมน้อยมาก ดังนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งในภาครัฐบาลและเอกชนจึงควรเพิ่มบทบาทในการสร้างเสริมความตระหนักและจิตสำนึกในเรื่องการอนุรักษ์ดังกล่าว รวมถึงการวางแผนทางและนโยบายการคุ้มครองทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทั้งนโยบายการคุ้มครองระดับชาติและระดับท้องถิ่น เพื่อคุ้มครองให้ทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์และคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดี เป็นสิ่งที่ยั่งยืนคู่กับมนุษยชนตลอดไป

0222

ศรัณยา ศรีรัตนะ. การศึกษาปัจจัยที่กำหนดพฤติกรรมการใช้จ่ายและระยะเวลาพำนักของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ, วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ ภาควิชาเศรษฐศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2535.

อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวมีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทยตั้งแต่ พ.ศ. 2525 เป็นต้นมาจนถึงปัจจุบัน รายได้จากอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว สามารถนำเงินตราต่างประเทศเข้าสู่ประเทศได้สูงเป็นอันดับหนึ่ง ในการดำเนินธุรกิจภาคบริการ เนื่องจากรายได้จากการท่องเที่ยวระหว่างประเทศเกิดจากผลคูณของค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนต่อวัน กับระยะเวลาพำนักเฉลี่ยคูณกับจำนวนนักท่องเที่ยว*****

และได้นำไปวิเคราะห์ร่วมกับปัจจัยที่มีอิทธิพลในการกำหนดค่าใช้จ่ายและระยะเวลาพำนักเฉลี่ยของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศซึ่งปัจจัยเหล่านี้ได้แก่ ระดับรายได้ของนักท่องเที่ยว เพศและอายุของนักท่องเที่ยว สัญชาติ จุดประสงค์ที่มา อาชีพของนักท่องเที่ยว รวมถึงต้นทุนต่อหน่วยในหมวดในหมวดสำคัญ ๆ 5 หมวด คือ ต้นทุนต่อหน่วยในหมวดค่าที่พัก ต้นทุนต่อหน่วยในหมวดค่าเดินทางภายในประเทศ ต้นทุนต่อหน่วยในหมวดค่าอาหารและค่าเครื่องดื่ม ต้นทุนต่อหน่วยในหมวดค่าบันเทิง และต้นทุนต่อหน่วยในหมวดค่าซื้อของที่ระลึก

จากการศึกษาพบว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลในการกำหนดค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศมากที่สุด คือ ปัจจัยทางด้านจุดประสงค์ที่มาประเทศไทยของนักท่องเที่ยว ปัจจัยรองลงมาได้แก่ ปัจจัยทางด้านระดับรายได้ของนักท่องเที่ยว และสัญชาติของนักท่องเที่ยวตามลำดับ และพบว่าปัจจัยทั้ง 3 มีความสำคัญในการกำหนดค่าใช้จ่ายเฉลี่ยของนักท่องเที่ยวถึงร้อยละ 70 และปัจจัยดังกล่าวยังมีผลต่อตัวแปรตาม คือ ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยของนักท่องเที่ยวในทางบวกทุกตัว หมายความว่า ถ้าปัจจัยทั้ง 3 ตัว คือ จุดประสงค์ที่มาเมืองไทยของนักท่องเที่ยว รายได้ และสัญชาติ เพิ่มขึ้นจะมีผลทำให้ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยของนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น สำหรับปัจจัยที่มีอิทธิพลในการกำหนด

ระยะเวลาพำนักเฉลี่ยของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศมากที่สุด คือ ปัจจัยทางด้านจุดประสงค์ที่ มาประเทศไทยของนักท่องเที่ยว รองลงมาได้แก่ ต้นทุนต่อหน่วยในหมวดสำคัญ 2 หมวด คือ ต้นทุนต่อหน่วยในหมวดค่าที่พัก และต้นทุนต่อหน่วยในหมวดค่าซื้อของที่ระลึก ส่วนปัจจัยทางด้าน อาชีพและสัญชาติของนักท่องเที่ยวมีอิทธิพลรองลงมาตามลำดับ ถ้าปัจจัยเหล่านี้เปลี่ยนแปลงจะมี ผลทำให้ระยะเวลาพำนักเฉลี่ยของนักท่องเที่ยวเปลี่ยนแปลงไปด้วย

จากผลการศึกษาข้างต้น สามารถสรุปแนวทางในการส่งเสริมและพัฒนากการ ท่องเที่ยวได้เป็น 2 แนวทางหลัก แนวทางแรกคือ การส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยเน้นการเพิ่มค่าใช้จ่าย เฉลี่ยของนักท่องเที่ยว และแนวทางที่สอง คือ การส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยเน้นการเพิ่มระยะ ระยะเวลาพำนักเฉลี่ยของนักท่องเที่ยว ซึ่งอาจทำได้โดยการใช้สื่อชักชวนนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ เจาะจงเฉพาะกลุ่มนักท่องเที่ยวที่มีรายได้สูงกว่า US\$ 10,000 ต่อปี และนักท่องเที่ยวจากอเมริกา เหนือ เพราะจากการศึกษาพบว่านักท่องเที่ยวทั้งสองกลุ่มทำให้ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยสูงขึ้น นอกจากนี้ควร ส่งเสริมให้เอกชนลงทุนในเรื่องสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับนักท่องเที่ยว เพื่อชักชวนให้ชาวต่าง ประเทศเข้ามาจัดประชุม สัมมนาในประเทศไทยมากขึ้น จะทำให้ระยะเวลาพำนัก คือระยะเวลา ระหว่างการประชุมรวมกับระยะเวลาท่องเที่ยวภายหลังการประชุมเสร็จสิ้นยาวนานขึ้นกว่าเดิม

ดังนั้น เมื่อเราทราบถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลในการกำหนดค่าใช้จ่ายและระยะเวลา พำนักเฉลี่ยของนักท่องเที่ยว แล้วนำปัจจัยเหล่านี้มาเป็นแนวทางในการวางแผนทางการท่องเที่ยว เพื่อเพิ่มรายได้ให้แก่ประเทศ แต่นอกเหนือจากการส่งเสริมการท่องเที่ยวแล้ว ก็ควรมีนโยบายเพื่อ ป้องกันปัญหาที่จะเกิดจากการท่องเที่ยว เพื่อว่าผลประโยชน์ที่ได้จากการท่องเที่ยวจะไม่ก่อให้เกิด ปัญหาระยะยาวแก่ประเทศไทยในอนาคต

0223

ประภัทร สุทธาเวช. บทบาทในการเมืองของนักธุรกิจท้องถิ่นในฐานะกลุ่มผลประโยชน์,
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาวิชาการปกครอง บัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2534.

จากการที่เศรษฐกิจของโลกเกิดการผันผวนและส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจของ
สินค้าไทยทั้งทางด้านเกษตรกรรมและอุตสาหกรรมในตลาดโลกนับตั้งแต่ 2524 เป็นต้นมา ทำให้
รัฐบาลเริ่มหันมาให้ความสนใจอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ซึ่งมีได้ถูกกระทบกระเทือนไปด้วย แต่
กลับมีส่วนช่วยพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศชาติให้เจริญรุดหน้าไปเป็นอันมาก รัฐบาลจึงได้ส่งเสริม
และสนับสนุนอุตสาหกรรมประเภทนี้อย่างจริงจัง เป็นผลให้อุตสาหกรรมท่องเที่ยวขยาย
ตัวอย่างรวดเร็ว และนักธุรกิจท่องเที่ยวซึ่งเป็นกลุ่มผลประโยชน์กลุ่มใหม่ได้เริ่มเข้ามามีบทบาท
ทางการเมือง อันเนื่องมาจากรัฐบาลมีนโยบายเน้นความร่วมมือจากภาคเอกชนเพื่อการพัฒนา
เศรษฐกิจและการลงทุนที่มีแนวโน้มจะขยายตัวต่อไปในอนาคต

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์ 3 ประการ คือ

1. เพื่อศึกษาบทบาททางการเมืองของนักธุรกิจท้องถิ่นในฐานะกลุ่ม
ผลประโยชน์ว่ามีมากน้อยเพียงไร และเหตุใดจึงเป็นเช่นนั้น
2. เพื่อศึกษาบทบาททางการเมืองของนักธุรกิจท้องถิ่นในฐานะกลุ่ม
ผลประโยชน์ว่ามีแบบแผนในการแสดงออกเพื่อปกป้องผลประโยชน์ของกลุ่มอย่างไร และสถาบัน
ของกลุ่มมีความเข้มแข็ง มีระบบการดำเนินงานและการเข้าถึงกระบวนการทางการเมืองในการต่อสู้
เพื่อผลประโยชน์ของกลุ่มมากน้อยเพียงไร
3. เพื่อศึกษาถึงความคิดเห็นทางการเมืองของนักธุรกิจท้องถิ่นระดับผู้นำว่า
เป็นอย่างไร เพราะความคิดเห็นของนักธุรกิจท้องถิ่นระดับผู้นำอาจมีนัยต่อบทบาททางการเมือง
ของกลุ่ม

การสำรวจเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย ใช้วิธีการศึกษาค้นคว้าจากเอกสารและ
สิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ในการศึกษาข้อมูลระดับทุติยภูมิ นอกจากนี้ยังทำการสัมภาษณ์บุคคลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง
กับกลุ่มผลประโยชน์ทางการเมือง รวมถึงการสังเกตการณ์จากประสบการณ์ที่ผู้วิจัยปฏิบัติ
หน้าที่อยู่ในองค์กรของกลุ่มผลประโยชน์ทางการเมืองมาเป็นเวลานาน กลุ่มตัวอย่างที่นำมาทำ
การศึกษาในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ กลุ่มนักธุรกิจนำเที่ยวประเภทบริษัทนำเที่ยวแก่นักท่องเที่ยว
ชาวต่างประเทศ ซึ่งเป็นสมาชิกส่วนใหญ่ของสมาคมไทยธุรกิจการท่องเที่ยว และกลุ่มนักธุรกิจโรง

แรม ซึ่งเป็นสมาชิกส่วนใหญ่ของสมาคมโรงแรมไทย ทั้งสองสมาคมที่กล่าวมาแล้วข้างต้น นับเป็นกลุ่มผลประโยชน์ที่มีบทบาทสำคัญในธุรกิจท่องเที่ยว

ผลจากการศึกษาวิจัยพบว่า บทบาทในทางการเมืองของนักธุรกิจท่องเที่ยวในฐานะกลุ่มผลประโยชน์ยังมีน้อย กลุ่มยังไม่มีการทำหน้าที่อย่างแท้จริงในฐานะกลุ่มผลประโยชน์ในระบอบประชาธิปไตย และในบริบทของการเรียกร้องหรือต่อสู้เพื่อผลประโยชน์ กลุ่มไม่นิยมวิธีรุนแรง เช่น การประท้วง หรือการกระทำใด ๆ ที่กระทบต่อหน่วยงานของรัฐหรือรัฐบาล แต่กลุ่มนิยมใช้วิธีชี้แจงข้อเท็จจริง พร้อมเสนอแนวทางแก้ไข และการมีบทบาทใด ๆ ทางการเมืองแต่ละครั้งมักขึ้นอยู่กับผู้นำกลุ่มเป็นสำคัญ จึงพอสรุปได้ว่าบทบาทในทางการเมืองของนักธุรกิจท่องเที่ยวในฐานะกลุ่มผลประโยชน์ยังมีไม่สูงนัก เนื่องจากกลุ่มยังไม่เข้มแข็งพอ กลุ่มแสดงออกซึ่งบทบาทของตนเป็นครั้งคราว เมื่อมีเหตุการณ์ใดมากระทบกับการดำเนินงานของกลุ่มเท่านั้น นอกจากนั้นแล้วยังพบว่าความคิดเห็นทางการเมืองของผู้นำกลุ่มมีนัยสำคัญต่อบทบาทในทางการเมืองของกลุ่มเป็นอย่างมาก และจากการวิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ ที่สามารถรวบรวมได้พบว่ากรณีที่นักธุรกิจท่องเที่ยวมีบทบาทในบทบาทในทางการเมืองน้อย เนื่องมาจากปัจจัยทางด้านการเมือง สังคม วัฒนธรรมทางการเมือง โครงสร้างของกลุ่มรวมถึงความคิดเห็นทางการเมืองของผู้นำกลุ่มไม่เอื้ออำนวยให้กลุ่มผลประโยชน์ทางการเมืองท่องเที่ยว มีบทบาทในทางการเมืองได้เท่าที่ควร

0224

อรรถ แก้วประสพ. นโยบาย กรอ. กับการส่งเสริมการท่องเที่ยว : ศึกษาเฉพาะกรณีของ กรอ.

จังหวัดกาญจนบุรี, วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต ภาคศึกษารัฐศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2532.

ในภาวะเศรษฐกิจโลกมีความผันผวนทางการค้าและการเงินระหว่างประเทศ ทำให้มีการแข่งขันทางการค้าระหว่างประเทศอย่างรุนแรง เพื่อปกป้องผลประโยชน์ทางการค้า ทำให้ภาครัฐบาลและภาคเอกชนต้องร่วมมือกันมากขึ้นเพื่อแก้ไขปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นในทางเศรษฐกิจ รัฐบาลจึงได้กำหนดแนวทางการประสานความร่วมมือระหว่างภาครัฐกับภาคเอกชนไว้อย่างชัดเจน ตามนโยบายของรัฐบาลที่ได้แถลงไว้ต่อรัฐสภา เมื่อวันที่ 25 สิงหาคม 2531 เกี่ยวกับนโยบายเศรษฐกิจที่เน้นให้ภาคเอกชนมีบทบาทหลักในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศตามระบบเศรษฐกิจเสรี โดยภาครัฐบาลเป็นผู้สนับสนุนเพื่อส่งเสริม แสวงหา พัฒนา และขยายตลาดการค้าและการท่องเที่ยว ตลอดจนการลงทุนจากต่างประเทศ เพื่อการสร้างงานและถ่ายทอดเทคโนโลยี

จากผลการดำเนินงานของคณะกรรมการ กรอ. ในช่วง 2 ปีแรกรัฐบาลเริ่มประสบความสำเร็จในการให้ภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการคลี่คลายปัญหาทางเศรษฐกิจในระดับหนึ่ง ต่อมาจึงได้ขยายระบบ กรอ. ไปสู่ภูมิภาค โดยกำหนดนโยบายสนับสนุนให้มีการจัดตั้ง กรอ. จังหวัดและหอการค้าจังหวัดขึ้น โดยมีกระทรวงมหาดไทยเป็นผู้ดำเนินการและให้คำแนะนำ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์นโยบาย กรอ. ว่าเมื่อนำไปปฏิบัติในส่วนภูมิภาคหรือในระดับจังหวัด แล้วประสบความสำเร็จหรือไม่ มีปัญหาและอุปสรรคประการใด รวมถึงเสนอแนะความเห็นที่จำเป็นสำหรับการปรับปรุงแก้ไขปัญหาดังกล่าว ที่ค้นพบ เพื่อให้การดำเนินงาน กรอ. จังหวัดมีประสิทธิภาพขึ้นในการขยายแนวคิดกระบวนการ กรอ. และเป็นแนวทางในการศึกษาค้นคว้าและวิจัยต่อไปในภายหน้า อีกทั้งนำผลการวิจัยมายืนยันว่าตัวแบบของ Van Horn & Van Meter มีความเหมาะสมกับการวิเคราะห์นโยบาย กรอ.

การสำรวจเก็บรวบรวมข้อมูล ใช้วิธีการสำรวจข้อมูลจากแหล่งข้อมูลทั้งจากเอกสารขั้นต้น (Primary Source) และเอกสารขั้นรอง (Secondary Source) รวมถึงการสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้อง ทั้งโดยตรงและโดยอ้อม คือ สัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ (Informal) และแบบที่มีแนวคำถาม (Interview Schedule)

เนื่องจากจังหวัดกาญจนบุรี เป็นจังหวัดที่มีแหล่งท่องเที่ยวมากและถูกจัดให้เป็นจังหวัดศูนย์กลางแหล่งท่องเที่ยวของภาคตะวันตก มีรายได้จากการท่องเที่ยวต่อปีเป็นลำดับหนึ่งของจังหวัด จึงได้มีการจัดตั้ง กรอ. จังหวัดกาญจนบุรีขึ้น จากการศึกษาพบว่า การดำเนินนโยบาย

กรอ. จังหวัดกาญจนบุรีไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควรทั้ง ๆ ที่มีการกำหนดโครงสร้างองค์กร รูปแบบวิธีการทำงานคล้าย ๆ กับ กรอ. ส่วนกลาง จากการสัมภาษณ์และจากเอกสารต่าง ๆ ของทางราชการพบว่า ตั้งแต่จัดตั้ง กรอ. จังหวัดกาญจนบุรีแล้วยังไม่มีการประชุมคณะกรรมการ กรอ. แต่อย่างใด จากสภาพปัญหาที่กล่าวมาแล้วข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า สาเหตุสำคัญ 6 ประการ คือ

1. ผู้ว่าราชการจังหวัดมิได้ให้ความสนใจ และเอาใจใส่งาน กรอ. จังหวัดเท่าที่ควร ไม่เรียกประชุม ทำให้ไม่มีการกระตุ้นคณะกรรมการ กรอ. จังหวัดให้ดำเนินงาน ประกอบกับขาดความต่อเนื่องในการดำเนินนโยบาย กรอ. จังหวัด เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงโยกย้ายผู้ว่าราชการจังหวัดและไม่มีการสานต่อนโยบาย

2. หอการค้าจังหวัดยังไม่มีคามเข้มแข็งพอ จึงไม่มีบทบาทใด ๆ ทำให้ไม่มีปัญหาเสนอเข้า กรอ. จังหวัดเพื่อพิจารณา เนื่องจากหอการค้าจังหวัดมีสมาชิกน้อย และสมาชิกแต่ละคนล้วนมีภาระจากธุรกิจส่วนตัว จึงไม่มีเวลามารวมตัวเพื่อประกอบกิจกรรมของหอการค้า นอกจากนั้น คณะกรรมการหอการค้า และเจ้าหน้าที่ของส่วนราชการยังไม่มีคามเข้าใจดีพอและขาดประสบการณ์ในเรื่องหอการค้า

3. ประสิทธิภาพในการทำงานของเลขานุการ กรอ. จังหวัด และทีมงาน ซึ่งจะต้องประสานงานระหว่างส่วนราชการด้วยกันและระหว่างภาครัฐกับภาคเอกชน เพื่อให้งาน กรอ. จังหวัดประสบผลสำเร็จตามนโยบายที่ได้กำหนดไว้ ยังมีน้อย

4. มีหน่วยงานหลายหน่วยงานในจังหวัด ทำหน้าที่กำกับดูแลและส่งเสริมการท่องเที่ยวของจังหวัด ทำให้ไม่ค่อยมีปัญหา หรือมีปัญหาที่ไม่ใช่เรื่องใหญ่จนต้องเข้าที่ประชุม กรอ. จังหวัด

5. ปัญหาการขาดแคลนทรัพยากรของสำนักงานเลขานุการ กรอ. จังหวัด ที่มีอัตรากำลังเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงาน กรอ. จังหวัด ไม่เพียงพอและไม่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณ ในการบริหารงาน กรอ. จังหวัดเลย ตลอดจนขาดอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ที่ทันสมัยและมีประสิทธิภาพ

6. ขาดการติดตามประเมินผลงาน กรอ. จังหวัดจากหน่วยงานส่วนกลาง ซึ่งมีสำนักนโยบายและแผนมหาดไทย (สนผ. มท.) เป็นผู้รับผิดชอบในการที่จะกระตุ้นให้จังหวัดดำเนินงาน กรอ. จังหวัด อย่างต่อเนื่อง และได้ผลจริงจัง

นอกจากนั้น จากการศึกษายังพบว่าทั้งภาครัฐบาลและภาคเอกชนยังไม่เข้าใจบทบาทของ กรอ. จังหวัดดีพอ ทั้งนี้ เนื่องมาจากการกำหนดวัตถุประสงค์ที่ไม่ชัดเจนทำให้ผู้ที่ปฏิบัติเกิดความสับสน และอีกประการหนึ่ง คือ การประชาสัมพันธ์ที่ไม่ทั่วถึง ส่วนใหญ่จะจำกัดอยู่

ในวงแคบเฉพาะภาครัฐบาล จึงทำให้การดำเนินนโยบาย กรอ. จังหวัด ไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร

ในอนาคต หากการดำเนินนโยบาย กรอ. ในระดับจังหวัดประสบผลสำเร็จ องค์กร กรอ. จังหวัด อาจถูกยุบไปแต่ยังมีการดำเนินงานในรูปแบบของ กระบวนการ กรอ. อยู่ หรืออาจมีการขยายลงไปสู่ กรอ. อำเภอ ได้เช่นกัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับรัฐบาลซึ่งจะเป็นผู้กำหนดนโยบายที่ต่อเนื่องและเหมาะสมเพื่อให้การปฏิบัติอันจะนำไปสู่ความสำเร็จบรรลุวัตถุประสงค์ในการพัฒนาประเทศต่อไป

หมายเหตุ * กรอ. = คณะกรรมการร่วมภาครัฐบาลและเอกชน เพื่อแก้ไขปัญหาทางเศรษฐกิจ

0225

ลำพอง ศรีทับทิม. ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อสภาพแวดล้อมทางกายภาพ

บริเวณสะพานข้ามแม่น้ำแคว จังหวัดกาญจนบุรี, วิทยานิพนธ์ปริญญา

มหาบัณฑิต สาขาวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตร
ศาสตร์ 2535.

วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพแวดล้อมทางกายภาพบริเวณสะพานข้ามแม่น้ำแคว
ในปัจจุบัน และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภูมิหลังของนักท่องเที่ยว รูปแบบและลักษณะของการ
ท่องเที่ยวและกิจกรรมการพักผ่อน กับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อสภาพแวดล้อมทาง
กายภาพบริเวณสะพานข้ามแม่น้ำแคว เพื่อนำผลที่ได้จากการศึกษาวิจัยมาใช้เป็นแนวทางในการ
ปรับปรุงหรือแก้ไขให้พื้นที่สถานที่สามารถจะเกิดความพึงพอใจต่อนักท่องเที่ยวได้ เพื่อจะได้ไป
ใช้ประกอบการวางแผนการพัฒนาสภาพแวดล้อมทางกายภาพบริเวณสะพานข้ามแม่น้ำแควอย่างมี
ทิศทางที่เหมาะสม ทั้งนี้เพื่อให้สาธารณชนสามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างต่อเนื่องยาวนาน

กลุ่มตัวอย่างในการศึกษากำหนดให้เป็นนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมายัง
บริเวณสะพานข้ามแม่น้ำแคว มีอายุตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไป จำนวน 364 คน ซึ่งได้จากการสุ่มตัวอย่าง
แบบแบ่งเป็นชั้นภูมิ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสัมภาษณ์อย่างมีโครงสร้าง ซึ่งมีคำถามปลาย
เปิดและปลายปิด

ภูมิหลังของนักท่องเที่ยวกลุ่มตัวอย่างเป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง มีอายุมากกว่า
20 - 30 ปี เป็นโสดมากที่สุด ประกอบอาชีพเป็นลูกจ้างเป็นส่วนใหญ่ ที่อยู่อาศัยมีทั้งที่อยู่ใน
กาญจนบุรี กรุงเทพมหานคร และจังหวัดอื่น ๆ และอาศัยอยู่ในเขตเทศบาลเมือง

จากการศึกษาสภาพแวดล้อมทางกายภาพบริเวณสะพานข้ามแม่น้ำแควในสภาพ
ปัจจุบัน เมื่อนำเอาความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวมาพิจารณาประกอบ พบว่าอยู่ในขั้นเตือนภัย ทั้ง
นี้เนื่องมาจากองค์ประกอบต่าง ๆ ของสภาพแวดล้อมในบริเวณสะพานข้ามแม่น้ำแคว อันได้แก่
สภาพความร่มรื่นของต้นไม้ สิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ การบริการ ความสะดวกในการเดินทาง
เข้ามาท่องเที่ยว อาคารและสิ่งปลูกสร้างตลอดแนวชายฝั่งแม่น้ำแคว ขณะนี้องค์ประกอบบางอย่าง
เริ่มที่จะสร้างความไม่พึงพอใจและไม่ประทับใจให้แก่นักท่องเที่ยว จากการศึกษาวิจัยพบว่านัก
ท่องเที่ยวเริ่มมองเห็นความไม่สะอาดในบริเวณสะพานข้ามแม่น้ำแคว มีขยะทิ้งเกลื่อนกลาดจึงเห็น
สมควรให้มีที่รองรับขยะเพิ่ม แผ่นป้ายและสัญลักษณ์ต่าง ๆ ที่บอกเตือนภัยมีน้อยและไม่ชัดเจน
แพอาหาร ร้านอาหาร ร้านขายของที่ระลึกมีมากมาย ห้องสุขาซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นและทางเทศบาลจัด

บริการให้ฟรี ในช่วงสุดสัปดาห์สะพานข้ามแม่น้ำแควห้องสุขาไม่สะอาดและส่งกลิ่นเหม็น ส่วนห้องสุขาของเอกชนก็คิดค่าบริการแพงเกินไป

นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ที่เดินทางมายังบริเวณสะพานข้ามแม่น้ำแคว มีวัตถุประสงค์เพื่อท่องเที่ยวและพักผ่อนโดยตรง นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่จะมากันเป็นกลุ่มใหญ่เป็นกลุ่มผู้ร่วมงานและเพื่อน โดยใช้รถยนต์เป็นพาหนะในการเดินทาง มีความสะดวกในการเดินทางมายังบริเวณสะพานข้ามแม่น้ำแคว มีระยะเวลาในการท่องเที่ยวครั้งนี้เป็นลักษณะมาเช้า - เย็นกลับ นักท่องเที่ยวที่พักผ่อนบริเวณสะพานข้ามแม่น้ำแคว ส่วนใหญ่มีกิจกรรมการพักผ่อนทั้งแบบสนุกสนานและแบบสงบ โดยที่กิจกรรมที่นักท่องเที่ยวทำมากที่สุดคือ เดินเล่นบนสะพานข้ามแม่น้ำแคว รองลงมาคือซื้อของที่ระลึก ถ่ายภาพและชมการแสดงแสงและเสียง

นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมตามธรรมชาติของบริเวณสะพานข้ามแม่น้ำแคว คือ ความเหมาะสมของบรรยากาศในการท่องเที่ยวเพื่อการพักผ่อนหย่อนใจอันเนื่องมาจากริมฝั่งแม่น้ำแควเป็นธรรมชาติ มีบ้านเรือนปลูกอยู่ประปราย มีต้นไม้ให้ความร่มรื่น เงียบสงบ และเหมาะสำหรับการท่องเที่ยวเพราะน้ำไม่ไหลเชี่ยว มีปริมาณน้ำเต็มลำน้ำแคว ไม่มีสิ่งกีดขวางทางน้ำ สำหรับสภาพแวดล้อมทางกายภาพตามธรรมชาติที่นักท่องเที่ยวไม่พึงพอใจ คือ ในแม่น้ำแควมีจำนวนเรือหางยาวมากเกินไป ทำให้เกิดเสียงดังรบกวนความเงียบสงบ การเล่นน้ำในแม่น้ำแควไม่เหมาะสมเพราะมีคนมาก การเล่นน้ำอาจเป็นการไม่สุภาพกับสถานที่ เพราะส่วนใหญ่นักท่องเที่ยวเดินเล่นบนสะพานและบริเวณสะพานไม่สะอาดเกิดจากมีขยะให้มองเห็นทั่วไปทั้งริมน้ำและบนบก อันเนื่องมาจากริมฝั่งแม่น้ำแควมีแพอาหาร ร้านอาหารที่สร้างขึ้นลงไปในลำน้ำแควทำให้เกะกะสายตา และนักท่องเที่ยวไม่พึงพอใจกับทางเดินข้าง ๆ สะพานที่คับแคบชำรุดและยังไม่ได้รับการซ่อมแซม

จากการศึกษาสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่มนุษย์สร้างขึ้นบริเวณสะพานข้ามแม่น้ำแคว นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจในเรื่องสถานที่จอดรถที่มีความปลอดภัย (รถไม่หาย) ถึงแม้ว่าจะต้องเสียค่าบริการในการดูแลรถก็ตาม สถานที่จอดรถอยู่ไม่ไกลจากบริเวณสะพานข้ามแม่น้ำแควมีที่จอดรถพอเพียง และสะดวก จำนวนนักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวก็เหมาะสมมีไม่มากไม่น้อยจนเกินไป มีความปลอดภัยจากการถูกจี้ ปล้น ทำร้ายร่างกาย ทะเลาะวิวาท และพึงพอใจกับสภาพโดยลักษณะรวมทั่ว ๆ ไปเกี่ยวกับสิ่งปลูกสร้างในบริเวณสะพานข้ามแม่น้ำแคว ที่ตั้งแผ่นป้ายเหมาะสมสำหรับสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่มนุษย์สร้างขึ้นที่นักท่องเที่ยวไม่พึงพอใจคือ จำนวนที่รองรับขยะที่น้อยเกินไป การสร้างแพอาหาร ร้านขายของที่ระลึก แพลก แพล่องที่สร้างขึ้นลงไปมากในแม่น้ำแควเพื่อจะได้มองเห็นสะพานข้ามแม่น้ำแควได้ชัดเจน หรือเพื่อชมการแสดงแสงและเสียงใน

ช่วงงานสัปดาห์สะพานข้ามแม่น้ำแคว ห้างสุขาไม่สะอาดส่งกลิ่นเหม็น ไม่สะดวกและมีจำนวน
น้อยเกินไป

0226

สุวดี ศรีเบญจกลางกูร. การประเมินมูลค่าประโยชน์ของแหล่งนันทนาการในเขตเมือง : ศึกษาเฉพาะกรณีสวนสัตว์ดุสิต กรุงเทพมหานคร, วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารบัณฑิต สาขาวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 2529.

ในการศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อที่จะประเมินมูลค่าประโยชน์ทางนันทนาการของสวนสัตว์ดุสิต ซึ่งเป็นการคำนวณจากมูลค่าที่ไม่ปรากฏเป็นตัวเงินชัดเจนให้ปรากฏออกมาเป็นมูลค่าในรูปตัวเงินอย่างชัดเจน และเพื่อทดสอบว่าวิธีการวิเคราะห์ต้นทุนการเดินทางมีความเหมาะสมหรือไม่ที่จะนำมาใช้ประเมินมูลค่าประโยชน์ของสวนสัตว์แห่งนี้ ซึ่งอยู่ในรูปของมูลค่าของเต็มใจที่จะจ่ายของผู้มาท่องเที่ยวที่มีต่อแหล่งนันทนาการดังกล่าว

วิธีการศึกษาใช้แบบสอบถามสัมภาษณ์ผู้มาท่องเที่ยวที่มีที่อยู่อาศัยในกรุงเทพฯ และมาเที่ยวสวนสัตว์ดุสิต จำนวนตัวอย่างสำหรับการศึกษา คือ 321 ตัวอย่างและทำการรวบรวมตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย

ผลการศึกษาพบว่าประชาชนที่มาใช้บริการทางนันทนาการ ณ สวนสัตว์ดุสิตเป็นผู้ที่อาศัยอยู่ตามเขตต่าง ๆ ในกรุงเทพมหานครโดยส่วนใหญ่ผู้ที่อาศัยอยู่ในเขตเมืองชั้นในและชั้นกลางจะมีจำนวนการมาใช้บริการมากกว่าผู้ที่อยู่อาศัยในเขตเมืองชั้นนอก ทั้งนี้เนื่องจากสวนสัตว์ดุสิตตั้งอยู่ในเขตเมืองชั้นใน และการคมนาคมโดยรอบมีความสะดวกสบาย ประกอบกับสวนสัตว์แห่งนี้มีลักษณะเด่นที่แตกต่างจากสวนสาธารณะอื่น ๆ ในกรุงเทพฯ ในด้านการมีสัตว์นานาชนิดให้ชม รวมทั้งภายในบริเวณสวนสัตว์แห่งนี้ได้รับการตกแต่งให้สวยงามและมีความร่มรื่นเหมาะแก่การพักผ่อนหย่อนใจ ผู้ที่มาท่องเที่ยวเป็นผู้ที่อยู่ในช่วงอายุระหว่าง 21 - 40 ปี มีรายได้ระดับปานกลาง หรือค่อนข้างต่ำ โดยส่วนใหญ่ประกอบอาชีพรับจ้างในหน่วยงานของเอกชนหรือรับราชการ เมื่อทำการแปลงค่าของเวลาในการเดินทางเป็นค่าเงินและนำมารวมกับค่าใช้จ่ายที่เป็นตัวเงินที่เสียไปในการเดินทางทั้งไปและกลับจากที่อยู่อาศัยของผู้มาท่องเที่ยว โดยเฉลี่ยในแต่ละเขตถึงสวนสัตว์ดุสิต รวมทั้งค่าธรรมเนียมผ่านประตู พบว่ามีค่าใช้จ่ายในการเดินทางทั้งหมดเฉลี่ยครั้งละประมาณ 39.20 บาทต่อคน แต่เนื่องจากผู้มาท่องเที่ยวมีรายได้ปานกลางหรือค่อนข้างต่ำดังที่กล่าวมาแล้ว และค่าใช้จ่ายในการเดินทางแต่ละครั้งค่อนข้างสูง จึงทำให้ลักษณะการมาใช้บริการพักผ่อนหย่อนใจในบริเวณสวนสัตว์ดุสิตของผู้มาท่องเที่ยวจะมานาน ๆ ครั้ง แต่ทั้งนี้ไม่ได้หมายความว่าผู้ที่ไม่มาพักผ่อนที่สวนสัตว์ดุสิตทั้งหมดจะไปใช้บริการนี้จากสวนสาธารณะที่ทดแทนได้อื่น ๆ ซึ่งชี้ให้เห็นว่าสวนสัตว์ดุสิตเป็นแหล่งนันทนาการที่ได้รับการยอมรับในการมาพักผ่อนหย่อนใจจาก

ประชากรเป็นอย่างมาก ทั้งที่ค่าใช้จ่ายโดยเฉลี่ยที่ใช้ในการเดินทางไปสวนสัตว์คูสตีมีมูลค่าสูงกว่าเมื่อเทียบกับค่าใช้จ่ายของการเดินทางไปยังแหล่งนันทนาการทดแทนแห่งอื่น ๆ

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจมาพักผ่อนหย่อนใจของประชากรกรุงเทพฯ จากการศึกษครั้งนี้มีเพียงปัจจัยเดียวคือ ค่าใช้จ่ายทั้งหมดในการเดินทางระหว่างที่พักกับสวนสัตว์คูสตีของผู้มาท่องเที่ยว โดยค่าใช้จ่ายทั้งหมดในการเดินทางนี้มีอิทธิพลต่ออัตราการมาท่องเที่ยว ส่วนปัจจัยอื่น ๆ ได้แก่ระดับรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ระดับการศึกษาสูงสุด ค่าใช้จ่ายทั้งหมดในการเดินทางไปยังแหล่งนันทนาการทดแทนอื่น ๆ และความหนาแน่นทางประชากรต่อพื้นที่ไม่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจในการมาพักผ่อนหย่อนใจ ณ สวนสัตว์คูสตี

สำหรับการศึกษาเพื่อประเมินมูลค่าประโยชน์ของสวนสัตว์คูสตีนี้ เป็นการประเมินมูลค่าจากมูลค่าความเต็มใจที่จะจ่ายของผู้มาท่องเที่ยวที่มีต่อการได้มาพักผ่อนหย่อนใจ ณ สวนสัตว์แห่งนี้ ซึ่งแสดงออกมาในรูปความเต็มใจที่ยอมสละเงินเพื่อใช้ในการเดินทางมาพักผ่อนที่สวนสัตว์คูสตี โดยทั้งนี้มีมูลค่าเงินค่าใช้จ่ายทั้งหมดในการเดินทาง ซึ่งประกอบด้วยค่าพาหนะ ค่าเสียเวลา และค่าธรรมเนียมผ่านประตู นั้นมีค่าเท่ากับอรรถประโยชน์ที่ผู้มาเที่ยวได้รับ ซึ่งจะเป็นมูลค่าที่สะท้อนให้เห็นถึงมูลค่าประโยชน์ที่แท้จริงของสวนสัตว์แห่งนี้ในแง่ของผู้มาท่องเที่ยวและใช้วิธีการวิเคราะห์ต้นทุนการเดินทางเพื่อประมาณการเส้นอุปสงค์ของผู้ท่องเที่ยวที่มีต่อสวนสัตว์คูสตี ซึ่งเป็นเส้นอุปสงค์ที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนครั้งของการมาท่องเที่ยวของ ประชากรในกรุงเทพฯ กับค่าใช้จ่ายทั้งหมดในการเดินทางจากที่พักถึงแหล่งนันทนาการแห่งนี้ระดับต่าง ๆ แล้วทำการคำนวณค่าของมูลค่าความเต็มใจที่จะจ่ายที่ผู้มาท่องเที่ยวที่ยินดีจ่ายเพื่อให้ได้รับบริการนันทนาการ ณ สวนสัตว์แห่งนี้ ซึ่งจะเป็นตัวแทนของมูลค่าประโยชน์ที่เป็นตัวเงิน โดยการหาพื้นที่ใต้เส้นอุปสงค์ทั้งหมดในการประเมินมูลค่าประโยชน์ด้วยวิธีการดังกล่าวนี้ ได้ทำการทดสอบแล้วว่าการใช้วิธีการวิเคราะห์ต้นทุนการเดินทางมีความเหมาะสมและสามารถนำมาใช้เพื่อประมาณการเส้นอุปสงค์ได้โดยค่าใช้จ่ายในการเดินทางที่มีอิทธิพลต่ออัตราการเดินทางมาท่องเที่ยวของผู้มาท่องเที่ยวสวนสัตว์คูสตีถึงร้อยละ 75.35 และมีความสัมพันธ์ในลักษณะผกผันซึ่งกันและกัน คือถ้ามีค่าใช้จ่ายทั้งหมดในการเดินทางเพิ่มขึ้นจะมีอัตราการเดินทางมาท่องเที่ยวลดลง

0227

วีระพล วงษ์ประเสริฐ. การวิเคราะห์อุปสงค์การท่องเที่ยวและค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวระหว่าง
ประเทศไทยในประเทศไทย, วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชา
เศรษฐศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2536.

การท่องเที่ยวมีความสำคัญและมีบทบาทเพิ่มมากขึ้นในการพัฒนาเศรษฐกิจของ
ประเทศ ทำให้รัฐบาลสมัยต่าง ๆ พยายามที่จะวางนโยบายการท่องเที่ยวของประเทศให้มีส่วนช่วย
ในการผลักดันเศรษฐกิจของประเทศให้มีการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น ประกอบกับในปัจจุบัน
มีความต้องการผลการศึกษาทางด้านอุปสงค์การท่องเที่ยวซึ่งเป็นส่วนที่มีความสำคัญในการศึกษา
เศรษฐกิจการท่องเที่ยวอย่างเป็นระบบ เพื่อเป็นข้อมูลในการวางแผนระยะยาว

วัตถุประสงค์ของการศึกษา เพื่อทำการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลกระทบต่ออุปสงค์การ
ท่องเที่ยวและค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศในประเทศไทย และเพื่อพยากรณ์จำนวน
นักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยในอนาคต

โดยทำการศึกษาจากประเทศที่เป็นตลาดสำคัญของการท่องเที่ยวไทยรวมทั้งสิ้น
13 ประเทศ คือ ประเทศมาเลเซีย ญี่ปุ่น ไต้หวันฮ่องกง สิงคโปร์ เยอรมนีตะวันตก สหรัฐ
อเมริกา ออสเตรเลีย สหราชอาณาจักร เกาหลีใต้ ฝรั่งเศส อิตาลีและอินเดีย โดยใช้ข้อมูลแบบ
อนุกรมเวลาและข้อมูลแบบภาคตัดขวางในช่วงปี พ.ศ. 2525 - 2534 มาทำการวิเคราะห์เชิงปริมาณ
โดยใช้วิธีกำลังสองน้อยที่สุด และใช้เครื่องมือทางสถิติที่เรียกว่า การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ เพื่อวัด
ขนาดของผลกระทบจากตัวแปรต่าง ๆ ในแบบจำลองที่สร้างขึ้นตามแนวคิดเชิงทฤษฎี
เศรษฐศาสตร์

ผลการวิจัยพบว่าอุปสงค์การท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศใน
ประเทศไทยขึ้นอยู่กับอัตราส่วนของราคาค่าโดยสารเครื่องบินจากประเทศนักท่องเที่ยวมายัง
ประเทศไทยกับรายได้เฉลี่ยต่อหัวของคนในประเทศนักท่องเที่ยวอัตราส่วนของราคาห้องพักเฉลี่ย
ต่อวันของประเทศไทยกับรายได้เฉลี่ยต่อหัวของคนในประเทศนักท่องเที่ยว อัตราส่วนเปรียบเทียบ
ของดัชนีราคาสินค้าผู้บริโภคของประเทศนักท่องเที่ยวกับดัชนีราคาสินค้าผู้บริโภคของประเทศไทย
ตัวแปรหุ่นที่แสดงปีการท่องเที่ยวไทย และตัวแปรหุ่นที่แสดงวิกฤติการณ์ทางการเมือง

ผลการวิจัยทางด้านค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศพบว่า ปัจจัยที่มี
ส่วนในการกำหนดค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยว คือ อัตราส่วนของราคาค่าโดยสารเครื่องบินจาก
ประเทศนักท่องเที่ยวมายังประเทศไทยกับรายได้เฉลี่ยต่อหัวของคนในประเทศนักท่องเที่ยว อัตรา
ส่วนของราคาห้องพักเฉลี่ยต่อวันของประเทศไทย กับรายได้เฉลี่ยต่อหัวของคนในประเทศนัก

ท่องเที่ยว และอัตราส่วนเปรียบเทียบของดัชนีราคาสินค้าผู้บริโภคของประเทศนักท่องเที่ยวกับดัชนี
ราคาสินค้าผู้บริโภคของประเทศไทย

0228

ณัฐพงศ์ ดิษยบุตร. รูปแบบการปกครองที่เหมาะสมกับการบริหารเมืองท่องเที่ยวในทัศนะของ
ประชาชนชาวจังหวัดภูเก็ต, เอกสารวิจัยหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหา
บัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อพิจารณาปัญหา ข้อจำกัดและศักยภาพของรูปแบบการปกครองที่ใช้ในจังหวัดภูเก็ตในปัจจุบันว่ามีประสิทธิภาพเพียงพอต่อการรองรับภารกิจจากผู้ให้บริการ และต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวหรือไม่ และเพื่อประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการปกครองและรูปแบบจากทัศนะของประชาชน ในการแสวงหารูปแบบการปกครองที่เหมาะสมกับการบริหารเมืองท่องเที่ยว ซึ่งสามารถจะบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพในด้านการอนุรักษ์ความสวยงามตามธรรมชาติและการให้บริการที่ประทับใจแก่นักท่องเที่ยว

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษา คือ ประชาชนชาวจังหวัดภูเก็ตที่มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ 13 กันยายน 2535 ที่ผ่านมา และสุ่มตัวอย่างมาทำการศึกษา จำนวน 400 ตัวอย่าง โดยใช้วิธีคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างจาก 3 อำเภอและ 1 เทศบาลเมืองที่สุ่มมาได้อย่างเจาะจง การวิจัยกระทำทั้งการสำรวจเอกสารและการวิจัยภาคสนาม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม ซึ่งมีอยู่ 3 ส่วนคือ ส่วนแรกสอบถามเกี่ยวกับสภาพและลักษณะบางประการของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนที่สองใช้วัดหรือตรวจสอบระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับรูปแบบการปกครองของจังหวัดภูเก็ตในปัจจุบัน และส่วนที่สาม ใช้วัดทัศนคติเกี่ยวกับรูปแบบการปกครองที่เหมาะสมกับการบริหารเมืองท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ต

ผลการวิจัยมีดังนี้

1. ประชาชนส่วนใหญ่เป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับรูปแบบการปกครองของจังหวัดภูเก็ตในปัจจุบันระดับปานกลาง
2. ประชาชนส่วนใหญ่มีทัศนะว่ารูปแบบการปกครองของจังหวัดภูเก็ตในปัจจุบันทั้งการปกครองส่วนภูมิภาคในรูปของจังหวัด อำเภอและการปกครองส่วนท้องถิ่นในรูปของเทศบาล สุขาภิบาล ในเขตชุมชนเมืองมีความเหมาะสมกับการบริหารเมืองท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ต
3. ในทัศนะของประชาชนที่เห็นว่ารูปแบบการปกครองของจังหวัดภูเก็ตในปัจจุบันไม่เหมาะสมกับการบริหารเมืองท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ตทั้งเกาะประมาณเกือบกึ่งหนึ่ง

เห็นว่ารูปแบบการเลือกผู้ว่าราชการจังหวัดภูเก็ตโดยตรง น่าจะเป็นรูปแบบการปกครองที่เหมาะสมที่สุดกับการบริหารเมืองท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ตทั้งเกาะ

4. ระดับการศึกษาและอาชีพมีความสัมพันธ์กับระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับรูปแบบการปกครองของจังหวัดภูเก็ตในปัจจุบัน

5. อาชีพมีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อความเหมาะสมของรูปแบบการปกครองของจังหวัดภูเก็ตในปัจจุบันทั้งในรูปแบบการปกครองส่วนภูมิภาคและการปกครองส่วนท้องถิ่น

6. ประชาชนที่เคยรู้เรื่องรูปแบบการปกครองของเมืองพัทยามาก่อนส่วนใหญ่เห็นว่ารูปแบบดังกล่าว สามารถนำมาใช้ในการบริหารเมืองท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ตได้

7. ประชาชนมีแนวโน้มที่ต้องการให้มีการเลือกตั้งผู้ว่าราชการจังหวัดภูเก็ตโดยตรงในระดับปานกลางมากที่สุด

8. อาชีพมีความสัมพันธ์กับความประสงค์และการวินิจฉัยทางการเมืองของประชาชนเกี่ยวกับการเลือกตั้งผู้ว่าราชการจังหวัดภูเก็ตโดยตรง

0229

สมศักดิ์ งามพานิชย์. **ทัศนคติของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่มีต่อการส่งมอบบริการของ
ตำรวจท่องเที่ยว. เอกสารวิจัยหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2536.**

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับทัศนคติของ
นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่มีต่อการส่งมอบบริการของตำรวจท่องเที่ยว และเพื่อศึกษาความ
สัมพันธ์ระหว่างภูมิหลังของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศกับทัศนคติที่มีต่อการส่งมอบบริการของ
ตำรวจท่องเที่ยว เพื่อหาแนวทางในการแก้ไขปรับปรุงประสิทธิภาพในการส่งมอบบริการของกอง
บังคับการตำรวจท่องเที่ยวในโอกาสต่อไป

วิธีการศึกษาเป็นการวิจัยเชิงสำรวจโดยใช้แบบสอบถาม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการ
วิจัย คือ นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่มาแจ้งความหรือมาติดต่อขอรับบริการอย่างใดอย่างหนึ่งจาก
ตำรวจท่องเที่ยวหน่วยต่าง ๆ 15 หน่วยทั่วประเทศจำนวน 290 ราย

ผลการวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างภูมิหลังทางสังคมเศรษฐกิจกับความพึงพอ
ใจของนักท่องเที่ยวในแง่มหภาคนั้น นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่มีสถานภาพการสมรสเป็น
หม้ายจะมีความพึงพอใจในการส่งมอบบริการของตำรวจท่องเที่ยวสูงสุด และนักท่องเที่ยวที่มี
สถานภาพการสมรสแยกกันอยู่จะมีความพึงพอใจต่ำที่สุด นักท่องเที่ยวที่มีสัญชาติเป็นชาวอาฟริกา
จะมีความพึงพอใจในการส่งมอบบริการของตำรวจท่องเที่ยวสูงที่สุด และนักท่องเที่ยวที่มีสัญชาติ
เป็นชาวเอเชียแปซิฟิกมีความพึงพอใจต่ำที่สุด หน่วยงานที่นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศมีความพึง
พอใจในการส่งมอบบริการมากที่สุดคือ หน่วยตำรวจท่องเที่ยวเชียงใหม่ และหน่วยตำรวจท่องเที่ยว
ที่มีนักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจน้อยที่สุด 3 ลำดับเท่ากัน คือ หน่วยตำรวจท่องเที่ยวอุบลราชธานี
เชียงรายและนครสวรรค์

ส่วนความสัมพันธ์ระหว่างภูมิหลังทางสังคมเศรษฐกิจและความพึงพอใจของนัก
ท่องเที่ยวในแง่จุลภาคซึ่งในส่วนที่สำคัญพบว่า นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่มีอายุมาก จะมีความ
พึงพอใจในการส่งมอบบริการของตำรวจท่องเที่ยวในมิติการป้องกันอาชญากรรมสูงกว่า
นักท่องเที่ยวที่มีอายุน้อย นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่เป็นเพศชายจะมีความพึงพอใจในการส่ง
มอบบริการของตำรวจท่องเที่ยวในมิติการป้องกันอาชญากรรม และมิติการปราบปรามอาชญา
กรรมสูงกว่านักท่องเที่ยวที่เป็นเพศหญิง นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่มีสัญชาติเป็นอาฟริกาจะ
มีความพึงพอใจในการส่งมอบบริการของตำรวจท่องเที่ยวในมิติการรับแจ้งความ

ร้องทุกข์สูงสุดและนักท่องเที่ยวที่มีสัญชาติเป็นชาวตะวันตกกลางจะมีความพึงพอใจในมิตินี้ต่ำที่สุด นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่มีอาชีพเป็นนักธุรกิจ จะมีความพึงพอใจในการส่งมอบบริการของตำรวจท่องเที่ยวในมิติการปราบปรามอาชญากรรมสูงที่สุด และนักท่องเที่ยวที่มีอาชีพรับราชการจะมีความพึงพอใจในมิตินี้ต่ำที่สุด นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่ใช้ภาษาฝรั่งเศส จะมีความพึงพอใจในการส่งมอบบริการของตำรวจท่องเที่ยวในมิติการให้บริการข้อมูลข่าวสาร คำแนะนำต่าง ๆ และมิติการใช้ภาษาต่างประเทศมากที่สุด ส่วนนักท่องเที่ยวที่ใช้ภาษาญี่ปุ่นจะมีความพึงพอใจใน 2 มิตินี้ต่ำที่สุด นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่เข้ามาท่องเที่ยวมากกว่า 3 ครั้งขึ้นไป จะมีความพึงพอใจในการส่งมอบบริการของตำรวจท่องเที่ยวในมิติการป้องกันอาชญากรรมมากกว่านักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยวเป็นครั้งแรก นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่พักมากกว่า 12 วันขึ้นไป จะมีความพึงพอใจในการส่งมอบบริการของตำรวจท่องเที่ยวในมิติการให้บริการข้อมูลข่าวสาร คำแนะนำต่าง ๆ และมิติการบริการทางสูงกว่านักท่องเที่ยวที่เข้ามาพักเพียง 1 - 4 วัน นักท่องเที่ยวที่ไม่เคยประสบปัญหาความไม่สะดวกหรือความไม่ปลอดภัย จะมีความพึงพอใจในการส่งมอบบริการของตำรวจนักท่องเที่ยวในมิติการป้องกันอาชญากรรมและมิติการปราบปรามอาชญากรรมมากกว่านักท่องเที่ยวที่เคยประสบปัญหาดังกล่าว

นอกจากนี้ผลการวิจัยในครั้งนี้ยังพบอีกว่านักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่เข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยส่วนใหญ่จะมีอายุระหว่าง 21 - 30 ปี เป็นเพศชายและเป็นโสด มีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรี มีอาชีพหลายสาขาคละกัน สัญชาติเป็นชาวยุโรป ภาษาที่ใช้เป็นภาษาอังกฤษ เข้ามาท่องเที่ยวเป็นครั้งแรกและพักอยู่ในประเทศไทยมากกว่า 12 วัน โดยเข้ามาท่องเที่ยวด้วยตนเอง ไม่เคยประสบปัญหาความไม่สะดวกหรือความไม่ปลอดภัยและมาขอรับบริการ หรือมาติดต่อจากหน่วยตำรวจท่องเที่ยวที่กรุงเทพฯ มากที่สุด

0230

สมชาติ สุกฤตยานันท์. ความสัมพันธ์ของการแสวงหาข่าวสารด้านการท่องเที่ยวเกี่ยวกับการตัดสินใจ
 เดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศของนักท่องเที่ยวไทย, วิทยานิพนธ์ปริญญา
 มหบัณฑิต คณะวารสารศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
 2533.

วัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษากระบวนการแสวงหาข่าวสารด้านการท่องเที่ยวของนัก
 ท่องเที่ยวไทย วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางเศรษฐกิจและสังคมของนักท่องเที่ยว
 ไทยกับการตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศและวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการแสวง
 หาข่าวสารด้านการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวไทย กับ การตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยวภายใน
 ประเทศ

วิธีการวิจัย ใช้การวิจัยเชิงสำรวจแบบ ONE - SHOT POSTTEST โดยกลุ่มตัวอย่าง
 เป็นนักท่องเที่ยวไทยที่มีอาชีพต่าง ๆ กัน จำนวน 415 คน ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บ
 รวบรวมข้อมูล

ผลการวิจัยพบว่า นักท่องเที่ยวไทยเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย อายุระหว่าง
 21 - 30 ปี และมีสถานภาพการสมรสเป็นโสด ผู้ที่สมรสแล้วมักแยกครอบครัวมาอยู่เป็นครอบครัว
 เดี่ยว มีการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี

การแสวงหาข่าวสารด้านการท่องเที่ยว การให้ความสนใจกับข่าวสารด้านการท่องเที่ยว
 และระดับความรู้หรือข้อมูลที่มีอยู่ก่อนการแสวงหาข่าวสารด้านการท่องเที่ยวเพิ่มเติมอยู่ใน
 ระดับปานกลางเป็นส่วนใหญ่ สื่อโทรทัศน์ บริษัททัวร์ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย และสื่อ
 บุคคลเป็นสื่อที่นักท่องเที่ยวไทยมีความเห็นว่าให้ข่าวสารด้านการท่องเที่ยวอยู่ในระดับปานกลาง
 ส่วนสื่อวิทยุและสื่อหนังสือพิมพ์เป็นสื่อที่ให้ข่าวสารด้านการท่องเที่ยวอยู่ในระดับน้อย และ
 นิตยสารเป็นสื่อที่นักท่องเที่ยวไทยมีความเห็นว่าให้ข่าวสารด้านการท่องเที่ยวในระดับมาก การ
 แสวงหาข่าวสารด้านการท่องเที่ยว การปรึกษาและขอคำแนะนำจากแหล่งข่าวสารต่าง ๆ ส่วนมาก
 จะแสวงหาข่าวสารและปรึกษาขอคำแนะนำจากแหล่งข่าวสารต่าง ๆ จากแหล่งข่าวสารมากกว่า 1
 แหล่ง ข่าวสารด้านการท่องเที่ยวที่แสวงหาเพิ่มเติมส่วนใหญ่จะสอดคล้องกัน และในกรณีที่ข่าว
 สารไม่สอดคล้องกัน นักท่องเที่ยวไทยก็ยังคงที่จะรับข่าวสารด้านการท่องเที่ยวดังกล่าวต่อไปและมี
 การแสวงหาข่าวสารด้านการท่องเที่ยวเพิ่มเติม ซึ่งทำให้เกิดความเปลี่ยนแปลงกับข่าวสารด้านการ
 ท่องเที่ยวที่มีอยู่ก่อน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จะตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยวหลังจากได้มีการแสวงหา
 ข่าวสารด้านการท่องเที่ยวในขั้นที่ 1 คือ เมื่อได้มีการเปิดรับข่าวสารด้านการท่องเที่ยว

ลักษณะการเดินทางและการให้ความเชื่อต่อแหล่งข่าวสารด้านการท่องเที่ยว พบว่า สื่อบุคคล คือ สื่อที่นักท่องเที่ยวใช้ประกอบการตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยวบ่อยมากที่สุด ส่วนใหญ่เดินทางท่องเที่ยว 1 - 3 ครั้งต่อปี นิยมที่จะเดินทางไปเองกับเพื่อนหรือครอบครัว การต้องการพักผ่อน พบเห็นสิ่งใหม่ ๆ และได้เห็น รับรู้ รับฟังเกี่ยวกับความสวยงามของสถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ ประกอบกันทำให้เกิดความต้องการเดินทางท่องเที่ยว สถานที่ที่จะเดินทางไปเป็นปัจจัยที่นักท่องเที่ยวไทยให้ความสำคัญมากที่สุดในการตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยว ความน่าเชื่อถือของแหล่งข่าวสารที่นักท่องเที่ยวไทยส่วนใหญ่ให้ความสำคัญคือ ประสบการณ์ของแหล่งข่าวสาร

0231

อุไรวรรณ สุภรศหัตถ์รังษี. การให้บริการข่าวสารผ่านสื่อมวลชนแก่นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ
ภายในเขตเมืองพัทยา, วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาการสื่อสาร-
มวลชน บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2536.

ปัจจุบันในวงการธุรกิจ การแข่งขันในเรื่องการให้บริการ ความรวดเร็วในการให้
ข่าวสารที่ถูกต้องและการบริหารอย่างมีประสิทธิภาพ มีส่วนเป็นอย่างมากในการดำเนินการให้
ประสบผลสำเร็จ การท่องเที่ยว นับว่าเป็นธุรกิจหนึ่งที่มีการแข่งขันสูง ดังนั้น ในทุกวันนี้การให้
บริการข่าวสารด้านการท่องเที่ยวผ่านสื่อมวลชน จึงเป็นสิ่งที่มีความสำคัญ

การวิจัยเรื่อง การให้บริการข่าวสารผ่านสื่อมวลชนแก่นักท่องเที่ยวชาวต่าง
ประเทศภายในเขตเมืองพัทยา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงลักษณะการให้บริการข่าวสารผ่านสื่อ
มวลชนแก่นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศภายในเขตเมืองพัทยา และลักษณะการกระจายการบริการ
ข่าวสารผ่านสื่อมวลชนแก่นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศภายในเขตเมืองพัทยา ตลอดจนเพื่อทราบ
ถึงประเภทของข่าวสารที่ปรากฏในสื่อมวลชนที่ให้บริการแก่นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ
ภายในเขตเมืองพัทยา โดยข่าวสารที่นำมาวิจัยต้องเป็นภาษาต่างประเทศและสื่อนั้นต้องมีการ
กระจายการบริการอย่างต่อเนื่องเป็นเวลาอย่างน้อย 1 ปี และนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่เข้ามา
เมืองพัทยา สามารถจะติดตามข่าวสารได้ตามต้องการ

ระเบียบวิธีการวิจัยที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ การศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ
(Qualitative research) โดยอาศัยกรอบแนวคิดและทฤษฎีในการศึกษาที่สำคัญ ได้แก่ แนวคิดเรื่อง
การจัดการในการให้บริการ แนวคิดเรื่องการกระจาย และแนวคิดเรื่องประเภทของข่าวสาร
สำหรับแหล่งข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ ข้อมูลประเภทบุคคล และข้อมูลประเภทเอกสารอื่น
ๆ ข้อมูลประเภทบุคคลที่ใช้ในการศึกษาเป็นข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์บุคคลต่าง ๆ ให้ข้อมูล
ประเภทวิธีการให้บริการข่าวสารผ่านสื่อมวลชนแก่นักท่องเที่ยว ตลอดจนวิธีการกระจายการ
บริการข่าวสารและประเภทของข่าวสารผ่านสื่อมวลชน ข้อมูลประเภทเอกสารที่ใช้ในการศึกษา
เป็นข้อมูลที่ได้จากการค้นคว้าตามห้องสมุดต่าง ๆ รวมทั้งสถานที่ที่ไปทำการศึกษาซึ่งส่วนมากเป็น
เอกสารที่แจกฟรีแก่นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศภายในเขตเมืองพัทยา

จากการศึกษาเรื่อง การให้บริการข่าวสารผ่านสื่อมวลชนแก่นักท่องเที่ยวชาว
ต่างประเทศภายในเขตเมืองพัทยาสามารถสรุปได้ว่า ลักษณะการให้บริการข่าวสารผ่านสื่อมวลชน
แก่นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศภายในเขตเมืองพัทยา มีความหลากหลายเนื่องจากความแตกต่าง
ของนักท่องเที่ยวแต่ละคน รวมทั้งการให้บริการข่าวสารของผู้ให้บริการที่แตกต่างกันในแต่ละครั้ง

จุดมุ่งหมายในการบริการมีทั้งเพื่อให้ห้องค์การให้บริการข่าวสารเป็นไปตามที่ได้รับมอบหมาย การให้บริการเพื่อสร้างความพึงพอใจแก่นักท่องเที่ยว และการให้บริการข่าวสารเพื่อแสวงหากำไรเพื่อให้ห้องค์การสามารถดำรงอยู่ได้ ส่วนรูปแบบของการให้บริการข่าวสาร สามารถแบ่งออกได้เป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มองค์กรผู้มีหน้าที่หลักในการให้บริการข่าวสารผ่านสื่อมวลชน เช่น ห้องสมุดเมืองพัทยา ร้านหนังสือบุญรุ่งเรือง ดวงกมล กลุ่มต่อมาเป็นกลุ่มที่ให้บริการข่าวสารเพื่ออำนวยความสะดวกแก่บริการหลัก เช่น การให้บริการข่าวสารผ่านสื่อมวลชนของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ที่จัดทำเอกสารหรือหนังสือเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเพื่อสนองต่อบริการหลัก คือ การท่องเที่ยว กลุ่มสุดท้ายคือ กลุ่มที่ให้บริการข่าวสารเพื่อส่งเสริมให้การบริการของคนดียิ่งขึ้น หรือเหนือไปกว่าคู่แข่ง

ประเภทของข่าวสารที่ปรากฏในสื่อมวลชนเพื่อให้บริการแก่นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศภายในเขตเมืองพัทยา สามารถแบ่งเป็นกลุ่มใหญ่ ๆ ได้ 5 กลุ่ม คือ ข่าวสารที่มีลักษณะดึงดูดนักท่องเที่ยวไม่ว่าจะเป็นข่าวสารเกี่ยวกับธรรมชาติ และความสวยงามของชายหาด รวมทั้งสิ่งมีชีวิตใต้ทะเลของพัทยา ข่าวสารเกี่ยวกับบริการและเครื่องอำนวยความสะดวก เช่น ที่พัก ร้านอาหาร พาหนะในเมืองพัทยา ข่าวสารที่เกี่ยวกับกฎระเบียบ ถนนหนทาง และแผนที่แสดงถึงโครงสร้างเมืองพัทยา ข่าวสารที่เกี่ยวกับภาพพจน์ของเมืองพัทยา เช่น เป็นเมืองท่องเที่ยวที่มีสิ่งอำนวยความสะดวกมากมาย กลุ่มสุดท้ายเป็นข่าวสารเกี่ยวกับราคาต่าง ๆ สำหรับนักท่องเที่ยวเพื่อช่วยในการตัดสินใจ เช่น ราคาที่พักของโรงแรม ราคาเช่าเครื่องเล่นทางน้ำ เป็นต้น

ลักษณะการกระจายการบริการข่าวสารผ่านสื่อมวลชนแก่นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศภายในเขตเมืองพัทยา สามารถแบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ ลักษณะการให้บริการข่าวสารแก่นักท่องเที่ยวโดยตรง เช่น การกระจายข่าวสารผ่านดาวเทียม โทรทัศน์ วิทยุกระจายเสียง ฯลฯ และการกระจายข่าวสารในลักษณะของข่าวสารที่เกาะเกี่ยวหรืออาศัยไปกับตัวสื่อ เช่น ม้วนเทปวิดีโอ เทปเพลงคาสเซต เป็นต้น

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยคาดว่าจะช่วยให้ผู้ให้บริการข่าวสารและผู้มีหน้าที่กระจายข่าวสารเข้าใจและปรับปรุงการให้บริการข่าวสารผ่านสื่อมวลชนแก่นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศในเขตเมืองพัทยาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

0232

คัลนาค์ แจ็งใจ. สถานภาพและแนวโน้มการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการพัฒนา

อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว, วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ ภาควิชาการ

ประชาสัมพันธ์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2533.

การวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อระดมความคิดเห็นจากกลุ่มผู้เชี่ยวชาญและกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิในด้านบทบาทสถานภาพและแนวโน้มของเทคโนโลยีสารสนเทศกับการส่งเสริมอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการกำหนดแผนการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลในอนาคต

การวิจัยครั้งนี้ใช้เทคนิค EDFR ในการรวบรวมความคิดเห็นของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญและกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิทั้งด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และด้านการท่องเที่ยว โดยถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ และผู้ทรงคุณวุฒิอย่างน้อย 2 ครั้ง ครั้งแรกเป็นการสัมภาษณ์ ซึ่งมีจุดมุ่งหมายให้กลุ่มผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสถานภาพ และแนวโน้มการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในช่วงปี 2533 - 2543 ส่วนครั้งที่สองจะเป็นการตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นการให้น้ำหนักข้อความตามความคิดเห็นเท่านั้น

สถานภาพและสถานการณ์ปัจจุบันของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวไทย อยู่ในสภาพที่มีการลงทุนของเอกชนสูง โดยเฉพาะมีการสร้างที่พักและโรงแรมเพิ่มขึ้น เนื่องจากจำนวนนักท่องเที่ยวที่สูงขึ้น นอกจากนี้ยังมีการกระจายรายได้และสร้างงานให้ประชาชนในท้องถิ่นด้วย และมีการคาดการณ์ว่าในช่วง 3 - 4 ปี จะมีแนวโน้มดีขึ้นเรื่อย ๆ เพราะมีการกำหนดเป็นแผนชัดเจนในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 6 และ ฉบับที่ 7 และยังมีการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวใหม่ ๆ รวมทั้งสินค้าท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น

สถานภาพการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการพัฒนาอุตสาหกรรม
การท่องเที่ยวในปัจจุบันมีการใช้มากโดยเฉพาะด้านคมนาคมและโรงแรม แต่เทคโนโลยีสารสนเทศที่นำมาใช้ยังค่อนข้างล้าหลัง และมักนำไปใช้ด้านบริการเพื่อจัดการธุรกิจมากกว่าการให้บริการข่าวสารข้อมูลกับประชาชน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการสนับสนุนของภาครัฐบาลต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวยังไม่พอทั้งด้านงบประมาณและกำลังคน แต่อย่างไรก็ตามจากการศึกษาพบว่าเทคโนโลยีสารสนเทศมีบทบาทในการให้ความสะดวกแก่นักท่องเที่ยวในด้านข่าวสารที่รวดเร็วและถูกต้องมีบทบาทต่อการวิเคราะห์และการตัดสินใจ ทำให้ไม่ขาดจากข่าวสารข้อมูล รวมทั้งยังประหยัดคนในการให้ข่าวสาร และสามารถป้อนข้อมูลให้ผู้มีหน้าที่ในการพัฒนาและส่งเสริมด้าน

อุตสาหกรรมเอาไปใช้ประโยชน์ได้ด้วย และพบว่าทุกหน่วยงานได้พยายามนำเทคโนโลยีสารสนเทศต่าง ๆ เข้ามาใช้มากขึ้น

ในอนาคตคาดว่าจะยังคงมีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ไม่ต่างไปจากปัจจุบันนัก แต่คาดว่าจะดีขึ้นควบคู่กับเทคโนโลยี เพราะตอนนี้มีการพัฒนาเทคโนโลยีมากขึ้นโดยเฉพาะสื่ออิเล็กทรอนิกส์ และ คอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีสารสนเทศที่จะมีการนำมาใช้มากที่สุด คือ โทรศัพท์มือถือ ส่วนเทคโนโลยีสารสนเทศที่เหมาะสมและเป็นไปได้มากที่สุด คือ สื่อมวลชนอันได้แก่ หนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ ฯลฯ สำหรับเทคโนโลยีสารสนเทศใหม่ ๆ เช่น ดาวเทียมไฮโดรฟอยล์ หรือรถไฟความเร็วสูง ฯลฯ เป็นเทคโนโลยีสารสนเทศใหม่ที่สำคัญ แต่ยังไม่เหมาะสมที่จะนำมาใช้ เพราะยังขัดข้องในเรื่องงบประมาณ ตลอดจนความรู้และทักษะในการนำมาใช้ยังไม่พร้อมเพราะยังไม่มีเตรียมบุคลากรเพื่อการนี้ อย่างไรก็ตาม กลุ่มผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิมีความคิดเห็นว่า การนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้อาจทำให้อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวขยายตัวและมีคุณภาพสูงขึ้น พร้อมทั้งตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวด้วย

สำหรับข้อเสนอแนะกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นตรงกันว่า ควรมีการปรับปรุงในด้านการรักษาสภาพธรรมชาติของแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ ภาพพจน์ด้านการจราจร การรักษาความสะอาด ความปลอดภัย และราคาโรงแรมที่ได้มาตรฐาน รวมทั้งพัฒนาในด้านสิ่งอำนวยความสะดวก การบริการและการขนส่ง ควรพัฒนาแนวความคิดเกี่ยวกับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวให้ประชาชนได้เข้าใจอย่างแท้จริง โดยการโฆษณาประชาสัมพันธ์ให้มากขึ้น และจัดสัมมนาโดยระดมความคิดทั้งจากภาครัฐ ภาคเอกชน รวมถึงนักวิชาการและนักปฏิบัติ พร้อมทั้งควรมีการพัฒนาระบบสื่อสารและระบบข้อมูลให้มากขึ้น เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ตลอดจนพัฒนาประเทศด้วย

0233

รพีพล ยูวะนิยม. การประชาสัมพันธ์ของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย 2537.

การพัฒนาการท่องเที่ยวในประเทศไทยสามารถทำได้โดยไม่จำเป็นต้องลงทุนมาก
นัก เนื่องจากประเทศไทยเป็นประเทศที่อุดมไปด้วยแหล่งท่องเที่ยวทั้งทางธรรมชาติ ทางประวัติ
ศาสตร์และทางวัฒนธรรมอยู่แล้ว เพียงแต่หน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบการท่องเที่ยว เช่น การ
ท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย กำหนดนโยบายและวางแผนงานประชาสัมพันธ์ที่เหมาะสมและมีประ
สิทธิภาพก็สามารถส่งเสริม และสร้างภาพพจน์ที่ดีงามให้กับการท่องเที่ยวของประเทศได้

การศึกษาวิจัยเรื่อง การประชาสัมพันธ์ของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย มีวัตถุประสงค์
เพื่อศึกษา นโยบายและการวางแผนงานประชาสัมพันธ์ โครงสร้างและบทบาทหน้าที่ด้าน
งานประชาสัมพันธ์ รวมถึงอุปสรรคและปัญหาในการประชาสัมพันธ์ของการท่องเที่ยวแห่ง
ประเทศไทยโดยทำการเก็บข้อมูลทุติยภูมิจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง และรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิจาก
การตอบแบบสอบถามของผู้บริหารของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย จำนวน 50 คน และเจ้าหน้าที่
ที่ปฏิบัติการในกองประชาสัมพันธ์ จำนวน 10 คน โดยแบ่งคำถามออกเป็น 4 ส่วน คือ ข้อมูลส่วน
บุคคล นโยบายและการวางแผนงานประชาสัมพันธ์ โครงสร้างและบทบาทหน้าที่ด้านการประชาสัมพันธ์
และอุปสรรคและปัญหาในการดำเนินงานประชาสัมพันธ์รวม 32 ข้อ

นโยบายการประชาสัมพันธ์ของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย คือ การเผยแพร่
ข่าวสารด้านกิจกรรม โครงการ นิทรรศการ และผลการดำเนินงานขององค์การให้แก่ประชาชนทั่ว
ไปและสื่อมวลชน เพื่อสร้างภาพลักษณ์ที่ดีแก่องค์กรและประเทศ สร้างความสัมพันธ์อันดีกับสื่อ
มวลชนทุกแขนง รวมทั้งผู้เกี่ยวข้องทั้งในและนอกประเทศ รวมทั้งการเชิญสื่อมวลชนและ
บุคคลสำคัญที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจท่องเที่ยวให้มาทัศนศึกษาตามแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ

จากการศึกษานโยบายและการวางแผนงานประชาสัมพันธ์ ของการท่องเที่ยวแห่ง
ประเทศไทย ซึ่งแยกเป็นกองประชาสัมพันธ์สำนักงานใหญ่ สำนักงานในประเทศ และสำนักงาน
ต่างประเทศนั้น พบว่านโยบายและการวางแผนงานประชาสัมพันธ์ของทั้ง 3 กลุ่ม ส่วนใหญ่มีความ
คล้ายคลึงกัน และมีความสอดคล้องกันและกันทั้งในด้านนโยบาย แหล่งข้อมูลในการวางแผน การ
ประสานงานในการวางแผน ลักษณะของแผน การนำแผนงานไปปฏิบัติ ปัจจัยที่เกี่ยวข้องในการ
วางแผน และลักษณะของการวางแผน ทั้งนี้จะเป็นเพราะในการทำงานจะมีสำนักงานใหญ่เป็น
ศูนย์กลางในการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ ซึ่งต้องมีการประสานงานกันระหว่างสำนักงานใหญ่

กับสำนักงานในประเทศ และสำนักงานต่างประเทศ แต่ละกลุ่มไม่สามารถดำเนินงานเป็นเอกเทศได้ แต่ต้องพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน ปัจจัยที่เกี่ยวข้องในการวางแผนงานประชาสัมพันธ์ ได้แก่ สภาพเศรษฐกิจทั่วไทย การเมืองหรือความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ และบรรทัดฐานทางสังคม ค่านิยมและประเพณี รวมทั้งแหล่งข้อมูลในการวางแผนงานประชาสัมพันธ์ อันได้แก่ ผลลัพธ์จากการวางแผนงานครั้งก่อน และพบว่านโยบายประชาสัมพันธ์ของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยเป็นลักษณะนโยบายที่ดี กล่าวคือ หน่วยงานต่าง ๆ สามารถใช้นโยบายเป็นหลักการในการปฏิบัติภารกิจของตน สามารถประสานสัมพันธ์กับหน่วยงานอื่นซึ่งมีภารกิจแตกต่างกันออกไป และมีการกำหนดเป็นลายลักษณ์อักษร แต่การวางแผนอาจเกิดความคลาดเคลื่อนได้ เนื่องจากแหล่งข้อมูลสำคัญที่ใช้ในการวางแผน ได้แก่ ประสพการณ์ส่วนตัวของผู้วางแผน ซึ่งอาจทำให้ไม่ทราบถึงสภาพความเป็นจริงอย่างถ่องแท้ นอกจากนี้ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ไม่มีการประเมินผลการประชาสัมพันธ์โดยตรงจึงทำให้ไม่สามารถสรุปได้ว่ารายได้จากการท่องเที่ยวและจำนวนนักท่องเที่ยวที่เพิ่มขึ้น เกิดจากการประชาสัมพันธ์โดยตรงเพียงอย่างเดียวหรือไม่ ทั้งนี้เพราะ การท่องเที่ยวมีการดำเนินงานทางการตลาดเป็นหลัก ผลที่เกิดขึ้นจึงอาจมาจากการดำเนินการทางการตลาดเป็นส่วนใหญ่ก็เป็นได้

ด้านโครงสร้างและบทบาทหน้าที่ด้านการประชาสัมพันธ์ของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย กองประชาสัมพันธ์สำนักงานใหญ่ มีการแบ่งส่วนงานอย่างชัดเจน ตามหน้าที่รับผิดชอบในการดำเนินงาน ขณะที่สำนักงานในประเทศ และสำนักงานต่างประเทศส่วนใหญ่ไม่มีการแบ่งงานแต่ทำงานร่วมกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสำนักงานในประเทศอาศัยการประสานงานจากสำนักงานใหญ่เป็นหลัก และสำนักงานในต่างประเทศนั้นมีการว่าจ้างบริษัทประชาสัมพันธ์จัดทำแผนการประชาสัมพันธ์หลักให้อยู่แล้วในบางส่วน บทบาทที่สำคัญของหน่วยงานทั้ง 3 กลุ่ม มีความคล้ายคลึงกัน คือ เผยแพร่ข่าวสารด้านกิจกรรม โครงการ และผลการดำเนินงานขององค์กรแก่ประชาชนทั่วไป และสื่อมวลชน ยกเว้นกองประชาสัมพันธ์ สำนักงานใหญ่ ที่ทำหน้าที่เป็นตัวกลางประสานงานกับสำนักงานในประเทศและสำนักงานในต่างประเทศด้วย

ส่วนอุปสรรคและปัญหาในการประชาสัมพันธ์ของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย นั้นพบว่าทั้งสำนักงานใหญ่ สำนักงานในประเทศ และสำนักงานต่างประเทศ ส่วนใหญ่มีอุปสรรคและปัญหาด้านบุคลากรและงบประมาณไม่เพียงพอ จึงอาจทำให้คนหนึ่งต้องปฏิบัติงานหลายหน้าที่ อาจก่อให้เกิดสภาพงานล้นมือ และไม่สามารถดำเนินงานได้ครบตามแผนที่วางไว้

0234

วงกต จันทพานิช. บทบาทและอิทธิพลของกลุ่มผลประโยชน์ต่อการกำหนดนโยบาย : ศึกษา
เฉพาะกรณีกลุ่มผลประโยชน์ด้านธุรกิจการท่องเที่ยว, วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต ภาควิชาการปกครอง บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2533.

วัตถุประสงค์ของการวิจัยคือ เพื่อวิเคราะห์ว่า เมื่อโครงสร้างระบบการเมือง
เปลี่ยนแปลงไปในลักษณะที่พรรคการเมืองเข้าไปดำรงตำแหน่งในรัฐบาล และรัฐสภาได้เข้าไปทำ
หน้าที่ในการกำหนดนโยบาย รวมทั้งโครงสร้างกระบวนการกำหนดนโยบายเปลี่ยนแปลงไปใน
ลักษณะที่พรรคการเมืองได้เข้าไปทำหน้าที่ในการกำกับดูแลการกำหนดนโยบายแทนที่ข้าราชการ
แล้ว กลุ่มผลประโยชน์ด้านธุรกิจการท่องเที่ยว ได้ลดบทบาทและอิทธิพลต่อการกำหนดนโยบาย
ผ่านข้าราชการแล้วหันมามีบทบาทในการกำหนดนโยบายผ่านพรรคการเมือง รัฐสภา และรัฐบาล
มากขึ้น และยังคงใช้วิธีการแบบไม่เป็นทางการมากกว่าวิธีการแบบเป็นทางการหรือไม่ ซึ่งผลการ
วิจัยพบว่า แม้ว่าโครงสร้างอำนาจทางการเมืองเปลี่ยนแปลงไปในลักษณะที่พรรคการเมืองได้เข้าไป
ควบคุมอำนาจทางการเมือง โดยเฉพาะอำนาจในสถาบันฝ่ายบริหาร และได้เข้าไปควบคุมอำนาจใน
การกำหนดนโยบายด้านการท่องเที่ยวไว้โดยสิ้นเชิง รวมตลอดถึงการที่สภาผู้แทนราษฎร โดย
เฉพาะคณะกรรมการวัฒนธรรมและการท่องเที่ยวได้เข้ามาทำหน้าที่ในกระบวนการกำหนด
นโยบายด้านการท่องเที่ยวแล้ว แต่กลุ่มผลประโยชน์ด้านธุรกิจการท่องเที่ยวก็ยังคงมีบทบาทและ
อิทธิพลผ่านการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย และหน่วยงานราชการ มากกว่าพรรคการเมือง และ
คณะกรรมการวัฒนธรรมและการท่องเที่ยวและการที่กลุ่มได้มีบทบาทและอิทธิพลผ่านสถาบัน
ฝ่ายบริหารโดยเฉพาะรัฐมนตรีผู้รับผิดชอบด้านการท่องเที่ยว ก็เป็นการมีบทบาทและอิทธิพล
เนื่องจากตำแหน่งรัฐมนตรีเป็นตำแหน่งที่มีอำนาจหน้าที่ในการกำหนดนโยบายสูง ไม่ได้เกิดจาก
การที่กลุ่มเห็นว่ารัฐมนตรีผู้นี้มาจากพรรคการเมืองแต่ประการใด ซึ่งสาเหตุเป็นเพราะการท่องเที่ยว
แห่งประเทศไทย มีบทบาทและอิทธิพลต่อการกำหนดนโยบายในระดับสูง จนกระทั่งพรรค
การเมือง สภาผู้แทนราษฎร และรัฐบาลที่มาจากการเลือกตั้งต้องสูญเสียบทบาทและอิทธิพลนี้ไป
และกลุ่มผลประโยชน์ด้านธุรกิจการท่องเที่ยวจำเป็นต้องเรียกร้องผลประโยชน์ของตน ผ่านการ
ท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยเป็นส่วนใหญ่ แต่การมีบทบาทและอิทธิพลของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย
ไม่ใช่เงื่อนไขที่สำคัญที่สุดที่ทำให้สถาบันเหล่านี้ไม่สามารถแสดงบทบาทและอิทธิพล
ต่อการกำหนดนโยบายได้ หรือแสดงได้น้อยกว่าที่ควรจะเป็น ผู้วิจัยเห็นว่าเงื่อนไขที่สำคัญที่สุดอยู่

ที่พรรคการเมืองสามารถทำหน้าที่ในการรวบรวมผลประโยชน์ได้มากนักน้อยเพียงใด และรัฐบาลที่มาจากการเลือกตั้งมีนโยบายด้านการท่องเที่ยวชัดเจนเพียงใด

กลุ่มผลประโยชน์ได้ใช้วิธีการแบบไม่เป็นทางการและแบบเป็นทางการประสานกันไป และในการที่กลุ่มมีบทบาทและอิทธิพลผ่านการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยเพราะกลุ่มและการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยได้สร้างความสัมพันธ์ในลักษณะพึ่งพิง และมีการแลกเปลี่ยนผลประโยชน์ซึ่งกันและกันขึ้น นอกจากนี้กลุ่มธุรกิจการท่องเที่ยวมีบทบาทและอิทธิพลในชั้นที่นโยบายได้รับการนำไปปฏิบัติเป็นส่วนใหญ่ไม่ใช่ชั้นการริเริ่มนโยบาย แต่กลุ่มมีอิทธิพลในการยับยั้งความพยายามของรัฐที่จะควบคุมกลุ่มและธุรกิจการท่องเที่ยวได้ในระดับหนึ่ง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผลประโยชน์หรือเป้าประสงค์โดยรวมของรัฐ และของกลุ่มมีความใกล้เคียงกันตั้งแต่ปี พ.ศ. 2525 เป็นต้นมา

0235

คุ้มครองสัตว์ป่าและพรรณพืชแห่งประเทศไทย, มุลนิธิและมูลนิธิฟรีดิช เนาว์มัน. รายงานการ

ประชุมการปฏิบัติการเรื่อง อุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ - ปุย : การจัดการและการอนุรักษ์. ณ สำนักหอสมุดมหาวิทยาลัยเชียงใหม่. วันที่ 14 - 15 มีนาคม 2534 โครงการศูนย์ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ 2534.

ดอยสุเทพ - ปุย เป็นภูเขาที่มีความสำคัญอย่างยิ่งของจังหวัดเชียงใหม่ นอกจากจะเป็นที่ตั้งของวัดพระธาตุดอยสุเทพ อันเป็นที่สักการบูชาของชาวเชียงใหม่และจังหวัดใกล้เคียงแล้ว ยังมีวัดอีก 2 - 3 วัด ที่มีความสัมพันธ์ทางประวัติศาสตร์และศาสนาเกี่ยวข้องกับวัดพระธาตุดอยสุเทพ ซึ่งมีอายุยืนยาวเกือบเท่าเมืองเชียงใหม่ ปัจจุบันดอยสุเทพยังเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่อยู่ใกล้ตัวเมือง ซึ่งดึงดูดนักท่องเที่ยวจำนวนมากทั้งไทยและต่างประเทศ นอกจากนี้ในปี พ.ศ. 2524 ดอยสุเทพ - ปุย ซึ่งครอบคลุมเนื้อที่ประมาณ 16,000 ไร่ ได้รับการประกาศให้เป็นอุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ - ปุย อันเป็นการให้ความสำคัญแก่ดอยสุเทพ - ปุย ในฐานะแหล่งต้นน้ำลำธาร ซึ่งอุดมไปด้วยพืชพันธุ์และสัตว์นานาชนิด ปัจจุบันป่าดอยสุเทพ - ปุย กำลังเสื่อมสภาพลงเนื่องจากถูกบุกรุกทำลาย อันเป็นผลเนื่องมาจากการขยายพื้นที่เพื่อรองรับนักท่องเที่ยว ปัญหาในการจัดการอุทยานแห่งนี้ คือ ขาดแรงสนับสนุนในการอนุรักษ์อุทยานจากคนท้องถิ่นและนักท่องเที่ยว และถ้าไม่เร่งแก้ไขป่าแห่งนี้อาจถูกทำลายและเสื่อมสภาพลง จนสูญเสียสภาพการเป็นแหล่งพืชพันธุ์ธรรมชาติที่ดี การเป็นสถานที่ท่องเที่ยว และมรดกล้ำค่าของชาติ

วัตถุประสงค์ในการประชุมครั้งนี้ คือ เพื่อสร้างความเข้าใจและความตระหนักในสภาพทั่ว ๆ ไปของดอยสุเทพ และปัญหาการจัดการอุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ - ปุย เพื่อแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นและประสบการณ์ในการจัดการและอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ - ปุย เพื่อส่งเสริมให้เกิดการประสานงานระหว่างหน่วยงานองค์กรและประชาชนที่เกี่ยวข้องในด้านการจัดการและอนุรักษ์อุทยานดอยสุเทพ - ปุย และเพื่อแสวงหาแนวทางในการจัดการและอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ - ปุย ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยมีผู้ร่วมเข้าประชุมประกอบด้วย เจ้าหน้าที่จากหน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่หรือเกี่ยวข้องกับดอยสุเทพ - ปุย นักวิชาการ ประชาชนที่เกี่ยวข้องและสนใจ รวมทั้งผู้สังเกตการณ์จำนวนทั้งสิ้น 200 คน

สรุปผลจากการพิจารณาปัญหาและข้อเสนอแนวทางแก้ไขเกี่ยวกับอุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ - ปุย พบว่าปัญหาสำคัญของอุทยานแห่งนี้มีดังนี้ คือ การส่งเสริมการท่องเที่ยวบนอุทยานดอยสุเทพ - ปุย เกินความสามารถที่พื้นที่จะรองรับได้ ซึ่งหน่วยงานที่รับผิดชอบควรมีการศึกษาศักยภาพของอุทยานในการรองรับการท่องเที่ยวที่ไม่เกิดผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติ

และสิ่งแวดล้อม จำกัดจำนวนนักท่องเที่ยวและจัดเวลาขึ้นลงของรถให้จำนวนรถพอเหมาะที่จอดรถ และสภาพการจราจร รวมทั้งควบคุมร้านอาหารที่มีอยู่เดิมและจำกัดจำนวนร้านค้าใหม่ที่จะเพิ่มขึ้น สำหรับปัญหาเรื่อง ความประหลาดของนักท่องเที่ยวไม่เหมาะสม หน่วยงานที่รับผิดชอบควรเร่งปรับบทบาทของวัดและนักท่องเที่ยว อบรมมัคคุเทศก์เรื่องมารยาทในการเข้าวัดเพื่อแนะนำแก่นักท่องเที่ยว และกำหนดพื้นที่ที่จะให้นักท่องเที่ยวเข้าชมสวนพื้นที่บางส่วนไว้สำหรับพุทธศาสนิกชน ปัญหาประชากรในอุทยานขยายตัวเพิ่มขึ้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรหามาตรการข้อตกลงร่วมระหว่างราชการและเอกชนเพื่อควบคุมจำนวนประชากรที่ให้บริการการท่องเที่ยว ไม่ให้ชาวเขาอพยพเข้าไปเพิ่ม สำหรับผลกระทบจากการเกษตร หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรให้คำแนะนำ แก้ไขและใช้การเกษตรแบบยั่งยืนแก่เกษตรกร ปัญหาเรื่องการใช้พื้นที่ในอุทยานฯ ของหน่วยงานของรัฐ ควรระงับการอนุญาตให้หน่วยงานของรัฐใช้พื้นที่อุทยานเพิ่มขึ้นจากเดิมอย่างน้อย 1 ปี ทบทวนการใช้พื้นที่ หากไม่จำเป็นหรือผิดเงื่อนไขควรยกเลิก ปัญหาขยะและน้ำเสีย ก่อให้เกิดผลเสียต่อสภาพแวดล้อม ควรมีการจัดระบบกำจัดขยะที่มีประสิทธิภาพ ลงโทษผู้ฝ่าฝืนกฎ ให้ชุมชนวัดและส่วนราชการบนดอยมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะ ให้อาสาสมัครเยาวชนกระตุ้นความรับผิดชอบในการทิ้งขยะแก่นักท่องเที่ยว และรับผิดชอบในการเก็บขยะ สำหรับปัญหาการขาดความเข้าใจและตระหนักถึงการอนุรักษ์อุทยานดอยสุเทพ - ปุย หน่วยงานที่รับผิดชอบควรจัดตั้งศูนย์ข้อมูลธรรมชาติวิทยาเพื่อศึกษาวิจัยและเผยแพร่ผลงานให้ประชาชนทราบในรูปแบบต่าง ๆ นอกจากนี้อุทยานฯ ยังมีปัญหาเรื่องหน่วยงานอนุรักษ์และพื้นที่อุทยานฯ มีคนและงบประมาณน้อย อีกทั้งขัดแย้งกับหน่วยงานอื่น ๆ ซึ่งควรแก้ไขด้วยการจัดตั้งโครงการอนุรักษ์และพื้นที่อุทยานดอยสุเทพ - ปุย ระดับจังหวัด ประกอบด้วยตัวแทนทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และองค์กรเอกชน เพื่อวางแผนแม่บทประสานงานและผลักดันให้เกิดแผนพัฒนา และควรจัดตั้งโครงการอนุรักษ์และพื้นที่อุทยานดอยสุเทพ- ปุย ระดับชาติ ดำเนินการโดยคณะกรรมการที่แก้ไขปัญหาดอยสุเทพโดยเฉพาะเพื่อประสานงานกับคณะกรรมการระดับจังหวัด สำหรับปัญหาการทำลายป่าไม้ สัตว์ป่าของชุมชนบนดอยสุเทพ ชุมชนใกล้เคียง และบุคคลภายนอก หน่วยงานที่รับผิดชอบควรมีมาตรการในการป้องกันและควบคุม ตรวจสอบและห้ามนำอาวุธปืนเข้าไปในอุทยานฯ สำรวจสภาพป่าไม้และสัตว์ที่เหลืออยู่เพื่อเป็นข้อมูลในการอนุรักษ์และพัฒนา ส่งเสริมการปลูกป่าทดแทน ส่งเสริมการชมธรรมชาติแบบเดินศึกษา และวางแผนจัดการอุทยานฯ ในระยะยาว

แนวทางการแก้ไขปัญหาในอุทยานฯ แบ่งเป็นแผนเร่งด่วน แผน 6 เดือน และ 1 ปี ซึ่งดำเนินการ โดยหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบซึ่งประกอบด้วยหน่วยงานทั้งภาครัฐบาลและเอกชน

0236

มานิต ศิริมหาราช. ผลกระทบจากสี่เหลี่ยมเศรษฐกิจที่มีต่อธุรกิจโรงแรมในจังหวัดเชียงใหม่.”

การค้นคว้าแบบอิสระเชิงวิทยานิพนธ์ สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ 2539.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงผลกระทบจากสี่เหลี่ยมเศรษฐกิจที่มีต่อธุรกิจโรงแรมในจังหวัดเชียงใหม่ โดยที่สี่เหลี่ยมเศรษฐกิจหมายถึง เขตความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขงตอนบน อันประกอบด้วย ประเทศไทย (ภาคเหนือ) พม่า ลาว และจีนตอนใต้ (ยูนนาน) ซึ่งความร่วมมือนี้คาดว่าจะบรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ในปี พ.ศ. 2543 การศึกษานี้ เป็นการศึกษาถึงผลกระทบจากสี่เหลี่ยมเศรษฐกิจที่มีต่อปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อรายได้ และค่าใช้จ่ายของธุรกิจโรงแรม โดยที่ในกรณีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อรายได้ เป็นการวิเคราะห์เกี่ยวกับจำนวนนักท่องเที่ยวที่พักโรงแรม ระยะเวลาพำนักในโรงแรมเฉลี่ย ค่าใช้จ่ายที่พักโรงแรมเฉลี่ย รายได้จากค่าที่พักและอัตราการเข้าพักเฉลี่ย ส่วนการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อค่าใช้จ่าย ได้ทำการวิเคราะห์เกี่ยวกับ ค่าจ้างแรงงาน ประสิทธิภาพของแรงงาน ต้นทุนคงที่และต้นทุนผันแปร

การเก็บรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิ ได้ทำการเก็บรวบรวมจากแหล่งต่าง ๆ ดังนี้ คือ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานภาคเหนือเขต 1 จังหวัดเชียงใหม่ หอการค้าจังหวัดเชียงใหม่ สำนักงานส่งเสริมการลงทุนภาคเหนือ และสำนักหอสมุดมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ สำหรับข้อมูลปฐมภูมิ ผู้วิจัยได้ออกแบบสอบถามไปยังกลุ่มธุรกิจโรงแรมที่มีการดำเนินธุรกิจในจังหวัดเชียงใหม่ โดยแบ่งประชากรที่สำรวจเป็น 2 กลุ่มใหญ่ ๆ คือ กลุ่มโรงแรม และ กลุ่มเกสต์เฮาส์

ผลการวิจัยสรุปได้ว่า สี่เหลี่ยมเศรษฐกิจ จะส่งผลกระทบในด้านบวกทั้งต่อรายได้ และค่าใช้จ่ายของธุรกิจโรงแรม การวิเคราะห์ข้อมูลทุติยภูมิพบว่าการเปลี่ยนแปลงทุกปัจจัยที่มีผลกระทบต่อรายได้จะมีแนวโน้มที่เพิ่มจำนวนมากขึ้นทุก ๆ ปี จนกระทั่งในปี พ.ศ. 2548 พบว่าจำนวนนักท่องเที่ยวที่พักโรงแรมทั้งหมดจะเพิ่มขึ้นถึง 1,544,444 คน เป็นนักท่องเที่ยวชาวไทย 66,218 คน และชาวต่างประเทศ 1,478,163 คน ระยะเวลาพำนักเฉลี่ยจะเพิ่มขึ้นจาก 3.0 วัน เป็น 3.85 วัน ค่าใช้จ่ายที่พักโรงแรมเฉลี่ยของนักท่องเที่ยวชาวไทยจะเพิ่มขึ้น 831.63 บาทต่อคนต่อวัน และของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศจะเพิ่มขึ้น 254 - 47 บาท ต่อคนต่อวัน ซึ่งจากการเพิ่มขึ้นของปัจจัยทั้งสามประการดังกล่าว มีผลทำให้รายได้จากค่าที่พักของโรงแรมเพิ่มมากขึ้นทั้งสิ้น 16,622.118 ล้านบาท โดยเป็นรายได้จากนักท่องเที่ยวชาวไทย 5,258.995 ล้านบาท และรายได้จาก

นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ 11,403.123 ล้านบาท นอกจากนั้นอัตราการเข้าพักเฉลี่ยก็มีอัตราที่เพิ่มมากขึ้น เช่นเดียวกัน โดยในปี พ.ศ. 2544 จะมีอัตราการเข้าพักเฉลี่ยเพิ่มสูงขึ้น ร้อยละ 5.22 ในปี พ.ศ. 2545 เพิ่มสูงขึ้นร้อยละ 7.07 ปี พ.ศ. 2546 เพิ่มสูงขึ้นร้อยละ 5.11 ในปี พ.ศ. 2547 เพิ่มสูงขึ้นร้อยละ 3.24 และในปี พ.ศ. 2548 เพิ่มสูงขึ้นร้อยละ 1.47 ส่วนปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายของธุรกิจโรงแรมนั้นจากการศึกษาพบว่า ค่าจ้างแรงงาน ต้นทุนคงที่ และต้นทุนผันแปร มีการขยายตัวในอัตราที่ลดลง ส่วนประสิทธิภาพของแรงงานจะลดลง ซึ่งมีผลทำให้ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการปรับปรุงประสิทธิภาพของแรงงานนั้นมากขึ้น

ผู้วิจัยได้เสนอแนะเชิงนโยบายว่ารัฐบาลไทยควรจะทำให้ความสนใจในโครงการพัฒนาสี่เหลี่ยมเศรษฐกิจให้เป็นรูปธรรมมากขึ้นกว่าเดิม เพราะภาคเอกชนไม่สามารถจะผลักดันโครงการนี้ได้เต็มที่เนื่องจากข้อจำกัดต่าง ๆ มีมากมาย ดังนั้นจึงจำเป็นต้องอาศัยภาครัฐเข้ามาช่วยสนับสนุนและผลักดันโครงการนี้อย่างจริงจัง

จากการศึกษาครั้งนี้จะเห็นได้ว่า การพัฒนาสี่เหลี่ยมเศรษฐกิจ จะมีผลกระทบทำให้อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและธุรกิจต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว อาทิ ธุรกิจโรงแรมสามารถดำเนินกิจการและมีการขยายตัวที่ค่อนข้างเห็นได้ชัด ถึงแม้ว่าโครงการนี้จะก่อให้เกิดผลเสียตามมาบ้าง เช่น ปัญหาหญิงโสเภณี ปัญหาโรคเอดส์ ฯลฯ แต่ถ้าหากรัฐบาลหาทางป้องกันอย่างจริงจัง ก็ไม่น่าจะทำให้เกิดผลเสียเท่าใดนัก และเมื่อเทียบกับผลได้ที่ประเทศไทยจะได้รับ โครงการนี้น่าจะได้รับการสนใจและผลักดันให้เกิดขึ้นโดยเร็วที่สุด ซึ่งโครงการนี้ถ้าหากบรรลุตามเป้าหมายได้เร็วมากเท่าใดก็จะทำให้เกิดประโยชน์ในระบบเศรษฐกิจของไทยเพิ่มเร็วขึ้นเท่านั้น โดยเฉพาะในส่วนของภาคเหนือของประเทศซึ่งยังมีอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจต่ำกว่าอัตราการขยายตัวโดยเฉลี่ยของประเทศ

0237

อรรถัย เลิศจิตติสุทธิ. กรณีศึกษาตัวชี้วัดการเจริญเติบโตของเมืองจากการพัฒนาอุตสาหกรรมและ
การท่องเที่ยว : กรณีศึกษาจังหวัดชลบุรี และระยอง. วิทยานิพนธ์ปริญญา
 มหามบัณฑิต ภาควิชาการวางแผนภาคและเมือง บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์
 มหาวิทยาลัย , 2537.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อหาตัวชี้วัดการเจริญเติบโตของเมืองจากการ
 พัฒนาอุตสาหกรรมและการท่องเที่ยว โดยการใช้วิธีการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ในการคัดเลือก
 ตัวแปรที่มีความสำคัญต่อการชี้วัดการเจริญเติบโตของเมือง ในจังหวัดชลบุรีและระยอง

ผลการวิจัยพบว่า ตัวแปรที่สามารถใช้เป็นตัวชี้วัดการเจริญเติบโตของเมืองมี 6 ตัว
 แบ่งเป็น ตัวชี้วัดทางด้านกายภาพ ได้แก่ ความหนาแน่นของหลังคาเรือนต่อพื้นที่เมือง (หลังคา
 เรือนต่อตารางกิโลเมตร) ตัวชี้วัดทางด้านเศรษฐกิจ ได้แก่ จำนวนตลาดสด (แห่ง) ร้อยละของ
 แรงงานภาคอุตสาหกรรมต่อประชากรเมือง และจำนวนร้านค้า (แห่ง) ตัวชี้วัดทางด้านสังคม
 ประชากร ได้แก่ รายจ่ายจริงของเมือง ต่อ ประชากร (บาท / คน / ปี) และความหนาแน่นประชา
 กร (คนต่อตารางกิโลเมตร) นอกจากนี้ยังพบว่าการขยายตัวของกิจกรรมพื้นฐาน และกิจกรรม
 บริการของเมือง ทั้งในเรื่องของไฟฟ้า น้ำประปา การสื่อสาร การขนส่ง การปกครอง การค้าหรือ
 การบริการ รวมถึงปัจจัยโครงสร้างพื้นฐานของเมืองไม่ว่าจะเป็น สาธารณูปโภค สาธารณูปการ
 การคมนาคมขนส่ง จะนำไปสู่การเจริญเติบโตของเมือง โดยการเจริญเติบโตของเมืองจะมี
 ลักษณะ แผ่ขยายออกไปตามเส้นทางคมนาคม ซึ่งมีถนนสุขุมวิท เป็นแกนหลัก เนื้อเมืองจะเกาะ
 ติดถนนสุขุมวิทและถนนบางสายที่สำคัญ แต่การเจริญเติบโตของเมืองก็มีที่เกินอาณาเขตการปก
 ครอง เช่น เทศบาลตำบลศรีราชา หรือ บางเมืองที่มีการเติบโตเนื่องจากเมืองอื่น เช่น สุขุมวิทบาง
 ทราย สุขุมวิทบ้านสวน จากการพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก เมืองที่เป็นขั้วของการพัฒนา
 จะเป็นเมืองที่มีการเติบโตเร็ว และส่งผลการเจริญเติบโตไปยังเมืองใกล้เคียงในด้านที่อยู่อาศัย การ
 บริการจากเมือง การเงินและการลงทุนการค้าและบริการ รวมถึงการศึกษาและการบริการ ทางสา
 ธารณสุข

0238

กำธร กันต้วงศ์. การศึกษาผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมเมืองของโครงการอาคารชุดบริเวณริมแม่น้ำเจ้าพระยา ในเขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล. วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต ภาควิชาการวางแผนภาคและเมือง บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย , พ.ศ. 2539.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาพัฒนาการของโครงการอาคารชุด ศึกษาวิเคราะห์ ศักยภาพของพื้นที่บริเวณริมแม่น้ำเจ้าพระยาที่มีความเหมาะสมสำหรับการพัฒนาโครงการอาคารชุด และศึกษาผลกระทบที่เกิดขึ้นจากอาคารชุด โดยศึกษาจากอาคารชุดบริเวณริมแม่น้ำเจ้าพระยาในเขตกรุงเทพมหานคร และ ปริมณฑล

ผลการวิจัยพบว่า โครงการอาคารชุดบริเวณริมแม่น้ำเจ้าพระยาเกิดขึ้นในช่วงปี พ.ศ. 2535 จนถึงปัจจุบันมีจำนวนทั้งสิ้น 30 โครงการ ซึ่งศักยภาพของพื้นที่บริเวณริมแม่น้ำเจ้าพระยา ที่มีความเหมาะสมสำหรับการพัฒนาโครงการอาคารชุด มีลักษณะที่สอดคล้องกับที่ตั้งในปัจจุบันของโครงการอาคารชุดทั้ง 30 โครงการ ผลกระทบที่เกิดจากอาคารชุด จะมีระดับความเข้มข้นของผลกระทบแตกต่างกันไปในแต่ละพื้นที่ ซึ่งผลกระทบดังกล่าว ได้ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อชุมชนที่ตั้งอยู่บริเวณริมแม่น้ำและต่อภาพลักษณ์ ของกรุงเทพมหานคร สำหรับแนวโน้มในการขยายตัวของโครงการอาคารชุด บริเวณริมแม่น้ำเจ้าพระยา มีปัจจัยที่มาสนับสนุน คือ แนวโน้มของศักยภาพ ของพื้นที่ริมแม่น้ำเจ้าพระยา ซึ่งหมายถึงโครงการแก้ไขปัญหาราจรในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล โดยมีโครงการสร้างสะพานข้ามแม่น้ำเจ้าพระยา 5 แห่ง เพื่อเพิ่มศักยภาพในการเข้าถึงบริเวณริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยามากขึ้น และการพัฒนาพื้นที่ว่างริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา ที่แต่เดิมใช้เป็นโกดังเก็บของหรือโกดังเก็บสินค้าได้ถูกเปลี่ยนเป็นที่ดินสำหรับพัฒนาอสังหาริมทรัพย์

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งนี้มี 3 ประการ คือ

1. การอนุรักษ์เอกลักษณ์ริมน้ำ โดยการกำหนดให้พื้นที่ภายในโครงการที่อยู่ติดกับแม่น้ำสามารถพัฒนาได้เฉพาะการเชื่อมต่อการคมนาคมทางน้ำสาธารณะ และองค์ประกอบอาคารที่ใช้ในงานดังกล่าวเท่านั้น ควรมีการควบคุมรูปแบบทางสถาปัตยกรรมในเขตพื้นที่นอกเมืองให้มีรูปแบบที่กลมกลืนกับสถาปัตยกรรมท้องถิ่น รวมทั้งให้มีการเว้นระยะที่ว่างที่ติดริมน้ำ โดยการให้ใบอนุญาตพิเศษ F.A.R. กับจำนวนชั้นของอาคาร คือให้ระยะถอยร่นของอาคารจากริมน้ำสามารถนำไปเพิ่มจำนวนชั้นของอาคารได้ทั้งนี้ต้องอยู่ภายใต้กฎหมายควบคุมอาคาร

2. การควบคุมการขยายตัวของโครงการอาคารชุดริมแม่น้ำ โดยกำหนดอัตรา

เจริญเติบโตของโครงการอาคารชุด และอาคารขนาดใหญ่ด้วยการกำหนดโควต้า และควรกำหนดให้การก่อสร้างอาคารในเขตพื้นที่เมืองสูงกว่าในเขตพื้นที่นอกเมืองเพื่อช่วยลดอัตราการขยายตัวอย่างรวดเร็ว ผลกระทบที่มีต่อย่านพื้นที่ต่าง ๆ และลดปัญหาอาคารสูงที่ข่มอาคารขนาดเล็กในชุมชน

3. การป้องกันผลกระทบที่เกิดขึ้นในแต่ละย่าน โดยการประกาศพื้นที่ที่จะต้องควบคุมเป็นพิเศษ ที่ต้องเสนอรายงานผลกระทบต่อชุมชนเมือง และการขออนุญาตก่อสร้างต้องมีแบบขออนุญาตก่อสร้างอาคาร ที่ต้องรายงานผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมควบคู่ไปด้วย เพื่อศึกษาผลกระทบต่าง ๆ ก่อนที่จะมีการก่อสร้างโครงการ

สำหรับแผนที่จะนำมาใช้กับการจัดการและการจัดระเบียบของพื้นที่บริเวณริมแม่น้ำเจ้าพระยาที่จะไม่ให้ส่งผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมในเมือง คือ การประกาศเขตพื้นที่อนุรักษ์บริเวณริมแม่น้ำ การควบคุมการก่อสร้างอาคาร การสร้างแผนพัฒนาพื้นที่ และการสร้างกฎเกณฑ์ที่เข้มงวดต่อการทำลายสภาพแวดล้อมทางน้ำของโครงการอาคารชุด บริเวณริมแม่น้ำเจ้าพระยา

0239

ประเสริฐ พันธชาติ, สันฐ์ สโรบล และประเวศน์ คิดอ่าน. รายงานการวิจัยข้อมูลในการศึกษาเกี่ยวกับโรงแรมและการท่องเที่ยว, เชียงใหม่: ศูนย์วิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยพายัพ 2531.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อรวบรวมข้อมูลในการศึกษาเกี่ยวกับการโรงแรมและการท่องเที่ยว โดยเน้นในพื้นที่ภาคเหนือของประเทศไทยในเรื่องของนักท่องเที่ยวและทัศนคติของนักท่องเที่ยวและการบริการต่าง ๆ อันจะนำประโยชน์มาสู่การกำหนดแนวทางสำหรับการพัฒนาการโรงแรมและการท่องเที่ยวในอนาคต เครื่องมือในการเก็บข้อมูลคือ ใช้แบบสอบถามและประชากรตัวอย่างในการศึกษา คือ นักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาในจังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งมีลักษณะเป็นนักท่องเที่ยวภายในประเทศ (Domestic Tourist)

ผลการวิจัยพบว่า ลักษณะทั่วไปของนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นเพศชายและมีอายุอยู่ในช่วงระหว่าง 20 - 34 ปี ส่วนสถานภาพการสมรส นักท่องเที่ยวปี 2526 ส่วนใหญ่สมรสแล้ว ในขณะที่นักท่องเที่ยวปี 2530 ส่วนใหญ่เป็นคนโสด สำหรับอาชีพนักท่องเที่ยวแล้ว นักท่องเที่ยวปี 2526 จะเป็นกลุ่มข้าราชการส่วนใหญ่ และสัดส่วนของกลุ่มอาชีพธุรกิจเอกชนน้อยกว่านักท่องเที่ยวปี 2530 จากการศึกษาถึงจำนวนครั้งที่นักท่องเที่ยวได้เดินทางไปในจังหวัดต่าง ๆ ในภาคเหนือแล้วพบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เคยเดินทางไปท่องเที่ยวตามจังหวัดต่าง ๆ ในภาคเหนือเฉลี่ย 9 ครั้งขึ้นไป และยังคงเดินทางไปยังจังหวัดในภาคอื่น ๆ ประมาณ 1 - 2 ครั้ง ยานพาหนะในการเดินทางปกติใช้รถยนต์ส่วนตัวเป็นส่วนใหญ่ การใช้บริการการเดินทางโดยรถไฟหรือรถยนต์โดยสารประจำทางนั้นก็ยังมีอยู่บ้าง ส่วนสถานที่พักนั้นพบว่า นักท่องเที่ยวจะพักค้างคืนตามบ้านเพื่อนหรือญาติพี่น้อง ตลอดจนโรงแรมและเกสเฮาส์โดยเฉลี่ย 2 วัน 1 คืน

เกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวประเภทต่าง ๆ นั้น “น้ำตก” ได้รับความนิยมเป็นอันดับ 1 ในกลุ่มประเภทแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ “วัดและศิลปการแสดงพื้นเมือง” ได้รับความนิยมเป็นอันดับ 1 ในกลุ่มประเภทประวัติศาสตร์ สถาปัตยกรรม และศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น นอกจากนี้ยังพบว่านักท่องเที่ยวยังนิยมซื้อสินค้าบริโภค และหัตถกรรมพื้นเมืองเป็นของฝากแก่เพื่อนและญาติพี่น้องอีกด้วย

การจัดอันดับจังหวัดต่าง ๆ ที่เป็นที่ยอดนิยมของนักท่องเที่ยวปรากฏว่า จังหวัดเชียงราย เป็นจังหวัดที่มีผู้นิยมไปเที่ยวมากที่สุด รองลงมาได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่และสุโขทัย จังหวัดน่าน เป็นจังหวัดที่นักท่องเที่ยวนิยมไปเที่ยวน้อยที่สุด รองลงมาได้แก่จังหวัดกำแพงเพชร และ พิจิตร

0240

มนัส สุวรรณ , อุดม เกิดพิบูลย์ และชูเกียรติ ลีสุวรรณ. ความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมในภาคเหนือ อันเนื่องมาจากนโยบายและโครงการพัฒนาของรัฐบาลและเอกชน กับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์, เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ 2534.

วัตถุประสงค์ของการวิจัย คือ เพื่อศึกษาลักษณะและการเปลี่ยนแปลงทางด้านประชากร การศึกษา การมีงานทำ คุณภาพชีวิตของประชาชน และสภาพของทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมในพื้นที่พัฒนาภาคเหนือ อันเป็นผลมาจากนโยบายและโครงการพัฒนาที่สำคัญทั้งในอดีตที่ผ่านมา ที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน และแนวโน้มในอนาคต เพื่อวิเคราะห์รายการณ์ในพื้นที่เฉพาะถึงผลของการเปลี่ยนสภาพเศรษฐกิจและสังคมของประชาชนในพื้นที่พัฒนาภาคเหนือ อันเนื่องมาจากกิจกรรมการพัฒนาที่สำคัญของรัฐบาลและเอกชน และเพื่อเสนอแนะแนวทางและนโยบายการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้เหมาะสมกับเขตพื้นที่พัฒนาภาคเหนือทั้งในปัจจุบันและในอนาคต โดยใช้วิธีการวิจัยแบบไม่มีการทดลอง (Non - experimental design) โดยมีรูปแบบของการวิจัยในลักษณะของการศึกษาแบบตัดขวาง (Cross - sectional design) เครื่องมือในการรวบรวมข้อมูลคือ แบบสอบถามและรายการถาม สำหรับพื้นที่ที่กำหนดศึกษาคือ การส่งเสริมและพัฒนาอุตสาหกรรม กำหนดศึกษานิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ อำเภอเมืองลำพูน จังหวัดลำพูน โครงการสร้างงานในชนบท กำหนดศึกษากรณีอำเภอแม่ทา จังหวัดลำพูน และการส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวและบริการสาขาอื่น โดยกำหนดศึกษากรณีของจังหวัดเชียงราย

ผลการศึกษาแสดงให้เห็นถึงแนวโน้มของการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจของสังคมและวัฒนธรรมอย่างรวดเร็วในเขตภาคเหนือ ซึ่งทำให้เกิดทั้งผลดีและผลกระทบต่อการปรับตัวของคนบางกลุ่ม สำหรับสภาพการณ์ทางประชากรพบว่า สัดส่วนของประชากรภาคเหนือต่อประชากรทั้งประเทศจะลดลงเรื่อย ๆ ทั้งนี้เป็นด้วยสาเหตุของอัตราการเพิ่มของประชากรของภูมิภาคที่ต่ำที่สุด เมื่อเปรียบเทียบกับภูมิภาคอื่น ทำให้ประชากรวัยชรามีสัดส่วนมากขึ้น และประชาชนร้อยละ 90 ยังเป็นประชาชนชนบท และการย้ายถิ่นออกยังมีอยู่มาก สำหรับภาวะการมีงานทำของประชากรในภาคเหนือพบว่า สัดส่วนของประชาชนผู้อยู่ในวัยทำงานของภาคเหนือมีใกล้เคียงกับของประเทศมาก คือ ร้อยละ 75 โดยประมาณ กับร้อยละ 74 ตามลำดับ และส่วนใหญ่อยู่ในภาคเกษตรกรรม สำหรับสภาพทางการศึกษาและคุณภาพชีวิต จังหวัดที่อยู่ใกล้เส้นทางคมนาคมโดยเฉพาะอย่างยิ่งทางรถยนต์ และรถไฟ จะได้รับการส่งเสริมด้านการศึกษาก่อนจังหวัดอื่นที่อยู่ห่างไกลออกไป ในขณะที่โครงสร้างทางการผลิตของภูมิภาคยังคงต้องอาศัยภาคเกษตรเป็นหลัก แต่สถาบันการศึกษาด้านเกษตรกรรมมีผู้สนใจเข้าเรียนน้อยลงอย่างน่าเป็นห่วง คุณภาพชีวิตของ

ประชาชนอยู่ในเกณฑ์ดี แต่ประชาชนก็ได้รับผลบ้ำงจากการขยายตัวทางเศรษฐกิจและอุตสาหกรรม คือ ได้รับสารพิษอันมีผลต่อสุขภาพและอุบัติเหตุเพิ่มขึ้นอย่างเห็นได้ชัด

การพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย สภาพเศรษฐกิจและสังคมของประชาชนชาวเชียงรายไม่ได้เปลี่ยนแปลงมากดังที่ทุกคนเข้าใจ การพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัดเชียงรายขยายตัวเร็วเกินกว่าสภาพทั่วไปที่ควรจะเป็น อีกทั้งศักยภาพของสถานที่และกิจกรรมเกี่ยวกับการท่องเที่ยวก็ยังมิได้มีการพัฒนาอย่างเต็มที่ ที่พบว่าเป็นข้อเสียเปรียบสำหรับการท่องเที่ยวของเชียงรายด้วย คือ การที่ขาดการประสานเชิงการท่องเที่ยวและขาดกิจกรรมเกี่ยวเนื่องที่สำคัญโดยเฉพาะอย่างยิ่ง หัตถอุตสาหกรรม

เมื่อโยงสภาพการณ์ทางการท่องเที่ยวเข้ากับสภาพการณ์ทางทรัพยากรมนุษย์ พบว่าการท่องเที่ยวของจังหวัดเชียงรายยังไม่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมของประชาชนมากนัก คงมีการเปลี่ยนแปลงบ้างเฉพาะบุคคลผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเช่น ผู้ใช้แรงงานหรือผู้ประกอบการเกี่ยวเนื่องเท่านั้น ที่พบว่าจะมีผลกระทบค่อนข้างมากคือ ผลกระทบทางอ้อมที่มีต่อการซื้อ - ขายที่ดิน และการเปลี่ยนแปลงอาชีพของผู้ซื้อ - ขายที่ดิน กรณีของการเตรียมทรัพยากรมนุษย์เพื่อรองรับการขยายตัวของการท่องเที่ยวของจังหวัดเชียงราย พบว่า ยังไม่มีวิกฤตการณ์ใด ๆ ที่บ่งบอกถึงการขาดแคลนบุคลากรทั้งด้านปริมาณและคุณภาพ นอกจากนี้ยังเชื่อว่าในระยะ 2 - 3 ปีจากนี้ กิจกรรมการท่องเที่ยวของเชียงรายก็คงไม่เปลี่ยนแปลงมากนักจากสภาพในปัจจุบัน ถึงแม้การพัฒนาเพิ่มขึ้นอีกใน 2 - 3 ปีข้างหน้า การจัดเตรียมทรัพยากรมนุษย์ก็คงมิใช่ปัญหาใหญ่ สถาบันการศึกษาในท้องถิ่น เช่น วิทยาลัยครูเชียงราย และวิทยาลัยเทคนิคเชียงราย สามารถที่จะผลิตบุคลากรเพื่อตอบสนองได้ และถ้าหากมีการขาดแคลนอย่างจริงจังก็เชื่อว่าสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาในจังหวัดเชียงใหม่สามารถช่วยแบ่งเบาภาระได้ ทั้งนี้หมายรวมเฉพาะบุคลากรในระดับกลางขึ้นไปสำหรับบุคลากรระดับต่ำคงไม่มีปัญหาแต่ประการใด

ข้อเสนอแนะสำหรับเตรียมทรัพยากรมนุษย์เพื่อการท่องเที่ยวของจังหวัดเชียงราย เน้นที่ประชากร 2 กลุ่ม กลุ่มแรกคือ ผู้กำหนดนโยบาย วางแผน และประสานงานการท่องเที่ยวหน้าที่สำคัญของกลุ่มนี้ คือ หาวิธีการและมาตรการในอันที่จะใช้ศักยภาพของสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดให้เต็มที่ มีการวางแผนและประสานงานที่จะพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างมีระบบ กลุ่มที่สองคือ บุคลากรที่จะเป็นแรงงานและผู้ที่จะดำเนินการในธุรกิจต่อเนื่อง บุคคลในกลุ่มนี้ควรได้รับการส่งเสริมสนับสนุนเพื่อให้มีการทำงานและดำเนินการทางธุรกิจอย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพ หากไม่สามารถจัดหาหรือผลิตได้ภายในจังหวัด ก็ควรส่งเสริมสนับสนุนให้มีการฝึกอบรมจากภายนอกหรือไม่ก็ให้มีการชักชวนเข้ามาจากจังหวัดอื่น

ผู้วิจัยได้เสนอแนะนโยบายและมาตรการในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ดังนี้ คือ ด้านการศึกษาอบรม ควรมีการขยายการระดับศึกษาให้สูงขึ้น และพัฒนาคุณภาพของแรงงาน ให้เป็นแรงงานฝีมือ รวมทั้งให้ความสำคัญในการให้การศึกษาอบรมในระบบในการฝึกอบรมแก่แรงงานที่โยกย้ายมาจากภาคเกษตรแบบเดิม รวมทั้งผู้ที่ต้องการเปลี่ยนงานควรส่งเสริมให้ประชาชนได้ รับการศึกษาอบรมและเผยแพร่ให้มีพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการที่จะปรับตัวในสังคมที่มีความ เปลี่ยนแปลง มีทัศนคติค่านิยมที่ถูกต้อง โดยเฉพาะเรื่องความมีระเบียบวินัย มีจริยธรรม อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างดี สำหรับด้านส่งเสริมสุขภาพอนามัย ควรมีการให้ความรู้ส่งเสริมอบรมเรื่องความปลอดภัยในการทำงาน การรักษาสุขภาพอันเกิดจากการทำงาน สนับสนุนกิจกรรมเพื่อการพักผ่อน มีมาตรการควบคุมเสียง การกำจัดน้ำเสียและฝุ่นควัน ระวังรักษาเรื่องมลภาวะ นอกจากนี้การตั้ง ถิ่นฐานก็ควรมีมาตรการการตั้งถิ่นฐานที่เหมาะสมเป็นการล่วงหน้าเพื่อไม่ให้เกิดปัญหาชุมชนแออัดและเสื่อมโทรม ด้านการจ้างงาน ควรมีการเผยแพร่ความรู้ในเรื่องการจ้างงาน กฎ ระเบียบที่เกี่ยวข้องให้ทั่วถึง มีการบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจัง ดูแลด้านสวัสดิการสังคมมากขึ้น ด้านประเพณีและวัฒนธรรม ควรมีการตั้งสถาบันหรือองค์กรใหม่ ๆ เพื่อควบคุมดูแล สนับสนุน ให้ทุกฝ่ายอยู่ร่วมกันได้เพราะอาจมีการโยกย้ายของคนกลุ่มต่าง ๆ มากขึ้นในอนาคต และควรมี มาตรการอนุรักษ์ และการเปลี่ยนแปลงที่เหมาะสมของวัฒนธรรมท้องถิ่น และโครงการปรับปรุง คุณภาพของทรัพยากรมนุษย์ควรเป็นโครงการร่วมระหว่างองค์กรของภาครัฐบาลและภาคเอกชน หน่วยราชการที่รับผิดชอบจะให้ความสำคัญในเชิงตั้งรับของฝ่ายอุตสาหกรรมและบริการอย่างเดียวน ี่ได้ เพราะมีการเปลี่ยนสภาพการใช้แรงงานจากภาคเกษตรไปสู่ภาคอุตสาหกรรม ถ้าไม่มีแผนรองรับในอนาคตจะไม่มีแรงงานพอในภาคเกษตรกรรม นอกจากนี้การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับ แหล่งจ้างงาน อัตราค่าจ้าง และเงื่อนไขการทำงาน ตลอดจนกฎหมายหรือข้อระเบียบอื่น ๆ ควรได้ รับการเผยแพร่อย่างทั่วถึงและต่อเนื่อง

0241

มนัส สุวรรณ , อุดม เกิดพิบูลย์ และ จิตติพร วินิจนัยกุล. รายงานการวิจัยเรื่องผลกระทบของ
โครงสร้างทางเศรษฐกิจ (แบบใหม่) ที่มีต่อวิถีชีวิต (ปัจจุบัน) ของประชากรใน
ภาคเหนือ. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ 2539.

การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางเศรษฐกิจในภาคเหนือ เริ่มเด่นชัดเมื่อประมาณ 15 ปีที่ผ่านมา จากโครงสร้างที่เคยเน้นภาคเกษตรกรรมเป็นหลักจนถึงปัจจุบัน เศรษฐกิจในภาคเหนือ มีแนวโน้มขยายตัวในภาคอุตสาหกรรมและภาคบริการมากขึ้น ทั้งนี้เพราะปัจจัยสาเหตุของการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญคือ ความเหมาะสมทางกายภาพและทำเลที่ตั้ง โครงข่ายสาธารณูปโภค ศักยภาพด้านพลังงานและทรัพยากรมนุษย์ ความเป็นศูนย์กลางทางการเงินการธนาคาร และเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์หลัก คือ การได้มาซึ่งข้อมูลพื้นฐานที่จะเป็นประโยชน์ต่อการกำหนดกรอบแนวความคิดสำหรับการวางแผนเชิงรุกและเชิงรับในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในภาคเหนือให้สอดคล้องและเหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจที่กำลังเป็นอยู่ และสำหรับวัตถุประสงค์เฉพาะของการวิจัย คือ ศึกษารูปแบบของการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางเศรษฐกิจในภาคเหนือ และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว รวมทั้งศึกษาสภาพปัจจุบันและแนวโน้มในอนาคตของความสัมพันธ์ระหว่างการพัฒนาเศรษฐกิจในภาคเหนือของประเทศไทยกับสภาพการณ์ด้านทรัพยากรมนุษย์ ทั้งนี้จะเน้นผลกระทบของโครงสร้างทางเศรษฐกิจแบบใหม่ที่มีต่อวิถีชีวิตของประชาชนเป็นสำคัญ โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม และ แบบนำสัมภาษณ์ โดยประชากรเป้าหมายสำหรับการศึกษา คือ หัตถอุตสาหกรรมไม้แกะสลัก บ้านถวาย อำเภอดง จังหวัดเชียงใหม่ อุตสาหกรรมเพื่อการส่งออก เขตนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ อำเภอมือง จังหวัดลำพูน และกิจการการท่องเที่ยวและกิจกรรมเกี่ยวเนื่องในจังหวัด แม่ฮ่องสอน ข้อมูลที่จำเป็นสำหรับการศึกษา รวบรวมได้จากกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม คือ ข้อมูล เกี่ยวกับรูปแบบและวิวัฒนาการของการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางเศรษฐกิจภาคเหนือรวบรวมจากเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง เช่น ประธานหอการค้าจังหวัด อุตสาหกรรมจังหวัด พาณิชย์จังหวัด และแรงงานและสวัสดิการสังคมจังหวัด เป็นต้น กรณีของการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เศรษฐกิจของประชาชนรวบรวมได้จากประชาชนในพื้นที่ศึกษาโดยตรง

ผลการศึกษาพบว่า ประเด็นของการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางเศรษฐกิจที่สำคัญในภาคเหนือ สรุปได้คือ พื้นฐานทางเศรษฐกิจของภูมิภาคยังพึ่งพาภาคเกษตรค่อนข้างสูง แต่

สัดส่วนการผลิตมีแนวโน้มลดลง และการผลิตในภาคอุตสาหกรรมยังมีสัดส่วนอยู่ในระดับต่ำ และมีอัตราการขยายตัวไม่มากนัก สำหรับเศรษฐกิจภาคบริการโดยเฉพาะอย่างยิ่งกิจกรรมการท่องเที่ยวและกิจกรรมเกี่ยวเนื่องอื่น ๆ รวมตลอดจนธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ขยายตัวเพิ่มขึ้น

หัตถอุตสาหกรรมบ้านฉาง ผลการวิจัยพบว่า ลักษณะทางสังคมทั่วไปไม่มีการเปลี่ยนแปลงเด่นชัด ส่วนใหญ่จะมีแบบแผนตามบรรทัดฐานของสังคมทั่วไป เช่น ขนาดของครอบครัวไม่ใหญ่ขึ้น ระดับการศึกษาโดยทั่วไปมีแนวโน้มสูงขึ้น ในส่วนของวัฒนธรรมพบว่าแทบไม่มีอะไรที่เป็นวัฒนธรรมดั้งเดิมจะถูกเปลี่ยนแปลงไปจากการพัฒนา ทั้งนี้เพราะสาเหตุสำคัญที่ว่าประชาชนผู้ใช้แรงงานส่วนใหญ่ทำงานอยู่กับบ้านหรือละแวกบ้าน ลักษณะทางเศรษฐกิจของประชาชนก็มิได้มีอะไรเปลี่ยนแปลงอย่างเด่นชัด จากรายได้ที่ค่อนข้างจะแน่นอน แม้จะไม่มากมายนักแต่ก็ทำให้ประชาชนมีการใช้จ่ายเงินมากขึ้น เพื่อสิ่งอำนวยความสะดวกในชีวิต โดยเฉพาะอย่างยิ่งอุปกรณ์ไฟฟ้าและรถยนต์ รายได้จากการประกอบอาชีพยังไม่มากพอที่จะทำให้ประชาชนนำเงินที่ได้ไปลงทุนในกิจการอย่างอื่น

นิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ จังหวัดลำพูน การดำเนินงานของนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ ทำให้ประชาชนมีรายได้มากขึ้น สังคมมีความทันสมัยมากขึ้น และมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น แต่มีผลกระทบในด้านสังคมและวัฒนธรรมคือ ความผูกพันทางครอบครัวมีความห่างเหินมากขึ้น กิจกรรมของคนหนุ่มสาวในชุมชนลดลง พฤติกรรมการบริโภคของประชาชนมีความฟุ้งเฟ้อ และฟุ่มเฟือยมากขึ้น รวมทั้งประสบปัญหาด้านสุขภาพอนามัยเนื่องจากการรับสารพิษจากการทำงาน

การพัฒนาการท่องเที่ยว จังหวัดแม่ฮ่องสอน ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนในวัยทำงาน โยกย้ายเข้าไปทำงานในภาคบริการในตัวเมืองมากขึ้น ทำให้เด็กและคนชราอยู่กับบ้าน ซึ่งอาจมีส่วนเสียในด้านของสวัสดิภาพของชีวิต ความเป็นปึกแผ่นหรือความผูกพันภายในครอบครัวเริ่มลดลง รวมถึงการมีกิจกรรมร่วมของชุมชนก็ลดลง เริ่มมีการรับวัฒนธรรมต่างถิ่น ทั้งจากภายในประเทศและต่างประเทศเข้ามามากขึ้น ประชาชนเริ่มมีความทันสมัยและหลงใหลในวัตถุมากขึ้น พฤติกรรมการบริโภคเริ่มเปลี่ยนแปลง มีความฟุ่มเฟือยมากขึ้น สำหรับผลกระทบด้านบวกพบว่าครอบครัวมีรายได้มากขึ้นและแน่นอนขึ้น และชีวิตความเป็นอยู่ก็มีความสะดวกสบายมากขึ้นเห็นได้จากการพัฒนาสาธารณูปโภคเช่น ถนน ไฟฟ้า และการสื่อสาร เป็นต้น

ผู้วิจัยได้เสนอแนะมาตรการที่อาจนำไปเป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายและมาตรการสำหรับการพัฒนาวิถีชีวิตของประชาชนให้ดีขึ้น ดังนี้คือ มาตรการด้านการศึกษาอบรม ควรมีการฝึกอบรมเพิ่มความรู้ในแรงงาน ให้เป็นแรงงานมีฝีมือ มีความรู้ความสามารถมากขึ้น รวมทั้งปลูกฝังนิสัยและจิตสำนึกของการเป็นแรงงานที่ดีด้วย สำหรับมาตรการด้านสังคมและวัฒนธรรม หน่วยราชการควรควบคุมดูแลให้สถานประกอบการและผู้ใช้แรงงานปฏิบัติตามระเบียบ

และข้อบังคับต่าง ๆ อย่างเคร่งครัด เพื่อมิให้เกิดการเอารัดเอาเปรียบหรือกระทำการผิดสัญญา ควรสนับสนุนสวัสดิการของผู้ใช้แรงงานด้านที่พักอาศัย บริการสาธารณสุข และบริการด้านการศึกษา แก่บุตรหลานของผู้ใช้แรงงาน ควรมีการรวมตัวของผู้ใช้แรงงานเป็นกลุ่ม ชมรม เพื่อจะได้มีส่วนร่วมในการประกอบกิจกรรมและลดความขัดแย้งระหว่างผู้ใช้แรงงานด้วยกัน นอกจากนี้ควรมีมาตรการอื่น ๆ คือ ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างภาครัฐกับภาคเอกชนให้มากขึ้น เอาใจใส่ดูแลสวัสดิภาพและสวัสดิการของสังคมผู้ใช้แรงงาน เผยแพร่ข่าวสารการจ้างงาน อัตราค่าจ้าง และเงื่อนไขต่าง ๆ ในการเข้าทำงาน ตลอดจนกฎหมายและระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ เกี่ยวกับการใช้แรงงาน ควรทำอย่างต่อเนื่องและทั่วถึง

0242

พิศมัย จารุจิตติพันธ์. ผลกระทบของการพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวต่อเศรษฐกิจและ
การศึกษาในเกาะสมุย. ปรินญาณพนธ์ดุษฎีบัณฑิต สาขาพัฒนศึกษาศาสตร์
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2536.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาผลกระทบของการพัฒนาอุตสาหกรรม
ท่องเที่ยวในเกาะสมุยในด้านเศรษฐกิจ เรื่องรายได้ การจ้างงาน และค่าใช้จ่ายในการดำรงชีพและ
ในการศึกษา ทั้งในระดับชุมชนและระดับครัวเรือนโดยใช้ข้อมูลจากเอกสาร บุคคล ซึ่ง
ประกอบด้วยนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศ กลุ่มละ 150 คน หัวหน้าครัวเรือนหรือ ตัว
แทนในเกาะสมุยที่สุ่มจาก ตำบลอ่างทอง และ ตำบลดลึงงาม ตำบลละ 150 คน และตัวแทนจาก
สถานประกอบการซึ่งประกอบด้วยหน่วยธุรกิจเอกชน จำนวน 100 คน และหน่วยงานจัดการศึกษา
ในเกาะสมุยทั้งในและนอกระบบโรงเรียน จำนวน 10 คน การเก็บรวบรวมข้อมูลใช้วิธีบันทึกข้อมูล
จากเอกสาร สัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในเกาะสมุยเพื่อประเมินเกี่ยวกับความดี
ใจของนักท่องเที่ยว ความพร้อมด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว และความพร้อม
ด้านศักยภาพและโครงสร้างพื้นฐานในหมู่บ้าน เพื่อกำหนดระดับของการพัฒนาของพื้นที่ที่จะใช้
เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้แบบประเมิน 3 ชุด และสัมภาษณ์บุคคลผู้เป็นกลุ่มตัวอย่างโดยใช้แบบ
สัมภาษณ์ 4 ชุด การวิเคราะห์ข้อมูลใช้เทคนิควิธีวิเคราะห์ปัจจัย - ผลผลิต (input - output analysis)
เพื่อวิเคราะห์ผลกระทบของค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวต่อเศรษฐกิจในระดับ ชุมชน ใช้
สัมประสิทธิ์จีนิ (gini - coefficient) เพื่อวัดและเปรียบเทียบลักษณะการกระจายรายได้ของกลุ่มครัว
เรือน และใช้ Z - test เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างกลุ่มครัวเรือนในเรื่อง รายได้ การมี
งานทำ ความต้องการบริการการศึกษา และความสามารถในการใช้ภาษา ต่างประเทศ และ
เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างหน่วยธุรกิจเอกชนในเรื่องการกระจายการจ้างงาน และความ
ต้องการบริการการศึกษา

ผลการวิจัยสรุปได้ว่า รายได้ที่เกิดจากการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวในเกาะสมุย
ส่วนที่ตกแก่ชาวเกาะสมุยมีสัดส่วนเพียงเล็กน้อยเมื่อเปรียบเทียบกับรายได้ที่เกิดขึ้นทั้งหมดและ
ที่เกิดขึ้นในเกาะสมุย ดังนั้น จึงควรมีการแก้ไขปรับปรุงระเบียบการคลังให้ท้องถิ่นสามารถใช้เงิน
ภาษีที่จัดเก็บจากประชาชนในท้องถิ่นเพื่อประโยชน์ของท้องถิ่นนั้นโดยตรงในสัดส่วนที่สูงกว่าใน
ปัจจุบัน ซึ่งสามารถกระทำได้ทันทีหรือการปรับปรุงรูปแบบการปกครองส่วนท้องถิ่นให้สามารถ
พึ่งพาตนเองได้ นอกจากนี้ผลการวิจัยยังพบว่า รายได้และการจ้างงานที่เกิดจากการใช้จ่ายของ นัก
ท่องเที่ยวในเกาะสมุยที่ตกแก่ชาวสมุยส่วนใหญ่เป็นรายได้และการจ้างงานโดยตรง เพื่อแก้ไข

ปัญหานี้ รัฐควรมุ่งส่งเสริมการผลิตในสาขาเกษตรกรรมไปพร้อม ๆ กับการพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ทั้งนี้เพราะเป็นสาขาที่มีความเชื่อมโยงสูงกับสาขาบริการการท่องเที่ยวทั้งในแง่ของการเป็นแหล่งผลิตอาหารเพื่อสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวและของประชาชนที่เพิ่มขึ้น และในแง่ของการสร้างงานและสร้างรายได้ให้แก่สมาชิกในครัวเรือนส่วนใหญ่ ซึ่งประกอบอาชีพหลักในสาขาเกษตรกรรม การผลิตสาขาเกษตรกรรมที่ควรทำไปพร้อมกันอีกคือ การผลิตผลผลิตประเภทอาหาร โดยเฉพาะการทำประมงน้ำเค็มและน้ำจืดและการทำสวนผลไม้ ควรมีการแนะนำเรื่องการจัดหาพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์น้ำ และการดำเนินงานควรอยู่ในรูปการรวมกลุ่มระหว่างเกษตรกร ผลการวิจัยยังสรุปได้ว่าการพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวมีผลให้หน่วยธุรกิจเอกชนที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวโดยตรง มีการจ้างแรงงานท้องถิ่นในสัดส่วนที่น้อยกว่าหน่วยธุรกิจเอกชนที่ไม่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวโดยตรง และน้อยกว่าการจ้างแรงงานต่างถิ่น และต้องการจ้างบุคลากรที่มีความรู้ในสาขาวิชาที่มีความหลากหลายมากกว่าหน่วยธุรกิจที่ไม่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวโดยตรง ดังนั้นหน่วยงานจัดการศึกษาควรแสดงบทบาทร่วมกับการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยในการเตรียมกำลังคนเข้าสู่ตลาดแรงงาน โดยเปิดอบรมภาษาต่างประเทศและวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวแก่ผู้สนใจโดยเน้นภาคปฏิบัติ และเนื่องจากการท่องเที่ยวไม่ใช่วิธีเดียวที่จะสามารถเพิ่มพูนรายได้และช่วยการกระจายรายได้อย่างที่คาดหวัง รัฐจึงควรมีมาตรการอื่น ๆ ควบคู่ไปกับการพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวด้วย

นอกจากนี้ความแตกต่างของอิทธิพลของการพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ต่อความต้องการบริการการศึกษาของหน่วยธุรกิจเอกชนและของครัวเรือนน่าจะเป็นสาเหตุหนึ่งที่ ส่งผลให้แรงงานท้องถิ่นขาดคุณสมบัติที่เหมาะสมที่จะเข้าทำงานในหน่วยธุรกิจเอกชนที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวโดยตรง หน่วยงานจัดการศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในเกาะสมุยจึงควรแนะนำสมาชิกในครัวเรือนให้เห็นความสำคัญของการเตรียมกำลังคนในสาขาวิชาชีพต่าง ๆ เพื่อเข้าสู่ตลาดแรงงานให้มากกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ถึงแม้ว่าความต้องการในการศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษามีมากขึ้นแต่ผลการวิจัยพบว่า มีเฉพาะในพื้นที่ที่มีการพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในระดับสูง ดังนั้น การศึกษาในเรื่องนี้จึงควรให้ความสำคัญในส่วนของความต้องการศึกษาต่อจากหน่วยครัวเรือนโดยตรง มิใช่พิจารณาจากข้อมูลในระบบโรงเรียนเท่านั้น สำหรับเรื่องงบประมาณในการจัดการศึกษาพบว่า เป็นงบประมาณแบบเพิ่มเสริม (Incremental budgeting) ซึ่งไม่เหมาะสมกับท้องถิ่นที่กำลังพัฒนาเช่นเกาะสมุย หน่วยงานจัดการศึกษาควรจัดทำงบประมาณในลักษณะที่เป็น “การงบประมาณแบบแผนงาน” (Program budgeting) ซึ่งจะเป็ประโยชน์ในการกำหนดหลักสูตรและวิชาชีพที่จะเปิดสอนให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ตลาดแรงงาน และของท้องถิ่นส่วนรวมมากขึ้น และผลการวิจัยยังพบว่า การพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวใน

เกาะสมุยไม่ส่งผลให้หน่วยงานจัดการศึกษานอกระบบโรงเรียนมีความสามารถในการให้บริการ การศึกษาในสาขาวิชาชีพที่มีความหลากหลายได้มากกว่าหน่วยจัดการศึกษาในระบบโรงเรียน รัฐ ควรแก้ไขโดยการให้อิสระแก่หน่วยงานจัดการศึกษานอกระบบโรงเรียนในเกาะสมุยในการกำหนด หลักสูตรและรายวิชาชีพที่จะเปิดบริการตามความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น และการ พัฒนาการศึกษามุ่งขยายในด้านปริมาณ ก่อให้เกิดความสามารถส่วนเกินในการให้บริการ การ ศึกษา รัฐจึงควรปรับเปลี่ยนนโยบายและวิธีการพัฒนาด้านการศึกษา โดยมุ่งเน้นให้ความสำคัญใน ด้านคุณภาพและความสอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่นให้มากขึ้น

0243

พัชรินทร์ ยาระนะ. ทักษะคติของเกษตรกรชาวเขาที่มีต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ : กรณีศึกษา
 คอยภูคา อำเภอปัว จังหวัดน่าน. การค้นคว้าแบบอิสระเชิงวิทยานิพนธ์
 สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตร บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ 2537.

คอยภูคาเป็นป่าผืนใหญ่ ประกอบด้วยเทือกเขาสูงชันสลับซับซ้อน และเป็นแหล่ง
 ต้นน้ำลำธารหลายสาย มีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติ นับได้ว่าเป็นป่าบริสุทธิ์ ซึ่งมีสถานที่
 ท่องเที่ยวมากมาย ประกอบไปด้วยทิวทัศน์ที่สวยงาม น้ำตก ถ้ำ หน้าผา ธารน้ำลอด แต่ส่วน
 ใหญ่เส้นทางคมนาคมเพื่อการท่องเที่ยวยังไม่ถึง นอกจากนี้ คอยภูคายังมีพรรณไม้หายาก
 และใกล้จะสูญพันธุ์ เช่น ต้นไม้ปาล์มดึกดำบรรพ์ พันธุ์ไม้ชมพู่ภูคา เป็นต้น

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะพื้นฐานทั่วไป ทักษะคติต่ออาชีพ
 เกษตรกรรมและต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ ตลอดจนปัญหาความต้องการของเกษตรกรชาวเขา
 ที่เกี่ยวข้องกับอาชีพเกษตรกรรมและการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ พื้นที่ที่ศึกษาคือ ตำบลภูคา อำเภอ
 ปัว จังหวัดน่าน โดยสุ่มตัวอย่างจำนวน 178 คน ใช้แบบสัมภาษณ์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ทำ
 การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าสถิติต่าง ๆ คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่า
 ไคสแควร์ (Chi - square)

ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้ คือ เกษตรกรชาวเขาที่ทำการศึกษามากเป็นเพศ
 ชาย มีอายุเฉลี่ย 41.52 ปี ส่วนใหญ่อ่านหนังสือไม่ได้ สมาชิกในครอบครัวส่วนใหญ่มีประมาณ 1
 - 4 คน และส่วนใหญ่มีพื้นที่ถือครองต่ำกว่า 6 ไร่ อาชีพรับจ้างเป็นอาชีพเสริม เกษตรกร ชาวเขา
 มีรายได้เฉลี่ย 1,867 บาท ต่อครอบครัวต่อปี โดยทั่วไปนับถือศาสนาพุทธ โดยมี พระอธิการ
 วาทย์ พระสงฆ์เป็นที่เคารพนับถือเป็นผู้สั่งสอน และให้ความรู้เกี่ยวกับการดำรงชีวิตและการ
 อนุรักษ์ป่าไม้

ทักษะคติของเกษตรกรชาวเขาต่ออาชีพเกษตรกรรม และต่อการอนุรักษ์ทรัพยากร
 ป่าไม้อยู่ในเกณฑ์ที่ดี คือ เกษตรกรชาวเขามีความเห็นว่าเป็นอาชีพเกษตรกรรมเป็นอาชีพที่ดีและการ
 อนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้เป็นสิ่งจำเป็นที่ต้องทำ ในการศึกษาหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ
 ต่าง ๆ คือ เพศ อายุ การอ่านหนังสือได้ จำนวนสมาชิกในครอบครัว จำนวนพื้นที่ครอบครอง
 ความศรัทธาในผู้นำ กับตัวแปรตาม คือ ทักษะคติของเกษตรกรชาวเขาต่ออาชีพเกษตรกรรมและ
 ต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้โดยภาพรวมแล้วไม่มีความสัมพันธ์กัน มีบางประเด็นคำถามเท่านั้น
 ที่มีความสัมพันธ์กันกับตัวแปรอิสระดังกล่าว

ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ที่สำคัญ คือ ปัญหาการทำให้
 เลื่อนลอย ปัญหาไฟไหม้ป่า ปัญหาการตัดไม้ทำลายป่า เกษตรกรชาวเขาส่วนใหญ่ต้องการให้มีการ
 การปลูกป่าทดแทนพื้นที่เสื่อมโทรม มีการออกกฎหมายคุ้มครองสัตว์ป่า และจัดสรรที่ดินทำกินให้
 เกษตรกรมากขึ้น

ข้อเสนอแนะจากการศึกษาครั้งนี้ เนื่องจากพบว่าเกษตรกรชาวเขามีทัศนคติต่อ
 อาชีพเกษตรกร และให้ความสนใจต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ในเกณฑ์ที่ดี ดังนั้น แนวทาง
 การพัฒนาพื้นที่นี้ควรให้ทุก ๆ หน่วยงานระดมพลังเพื่อการทำงานในการพัฒนาส่งเสริมให้
 เกษตรกรทำการเกษตรเชิงอนุรักษ์หรือวนเกษตร เพื่อการอยู่ร่วมกันและพึ่งพาอาศัยป่าไม้โดยไม่
 สร้างปัญหาการบุกรุกทำลายป่า สามารถทำให้เกษตรกรชาวเขามีรายได้เพิ่มขึ้น มีคุณภาพชีวิตที่ดี
 และทำให้การอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

0244

สว่างวิทย์ สุทธหลวง. **ทัศนคติของประชาชนที่มีต่อแผนพัฒนาบ้านพะเยา**. การค้นคว้าแบบ
อิสระเชิงวิทยานิพนธ์ สาขาวิชาการเมืองและการปกครอง บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ 2538.

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อจะศึกษาถึงทัศนคติของประชาชนที่มีต่อ
แผนพัฒนาบ้านพะเยา เป็นการศึกษาเปรียบเทียบทัศนคติของประชาชนที่มีที่อยู่อาศัยในเขต ชุม
ชนเมืองหรือในเขตเทศบาล กับประชาชนที่อยู่ในชุมชนชนบทหรือนอกเขตเทศบาล ซึ่งแผน
พัฒนาบ้านพะเยานั้น ผู้ศึกษาได้นำประเด็นการศึกษาเฉพาะแผนพัฒนาด้านการท่องเที่ยวเป็น
ประเด็นสำคัญ รวมทั้งศึกษาถึงความสัมพันธ์ของตัวแปรต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อทัศนคติของประชา
ชน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ชาวอำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา ซึ่งใช้
การสุ่มตัวอย่างแบบผสม (Mixed Sampling Method) ในการเก็บรวบรวมข้อมูลใช้แบบสอบถาม
และการสัมภาษณ์ การวิเคราะห์ข้อมูลได้ทำการวิเคราะห์ทางสถิติโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปแบบ
SPSS (Statistical Package for Social Science) โดยใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต การทดสอบไค -
สแควร์ และการหาความสัมพันธ์ของข้อมูล

ผลการศึกษาวิจัยพบว่า ระดับการศึกษา อาชีพ และที่พักอาศัยมีความสัมพันธ์กับ
ทัศนคติของชาวอำเภอเมืองพะเยาที่มีต่อแผนพัฒนาบ้านพะเยา โดยชาวอำเภอเมืองพะเยาที่มีระดับ
การศึกษาที่ค่อนข้างสูงที่สำเร็จการศึกษาในระดับตั้งแต่อนุปริญญาหรือเทียบเท่าขึ้นไป มีแนวโน้ม
ที่จะมีความรู้ความเข้าใจหน่วยงานที่ดูแลรักษาบ้านพะเยา แผนพัฒนาบ้านพะเยา และมีทัศนคติ
ต่อการพัฒนาบ้านพะเยาเพื่อเป็นการรองรับการท่องเที่ยวในระดับสูง ขณะที่ผู้ที่มีระดับการศึกษา
ที่ต่ำกว่า มีแนวโน้มที่จะมีทัศนคติต่อการพัฒนาบ้านพะเยาเพื่อเป็นการรองรับในด้านการประมง
ในระดับที่สูงกว่าด้านอื่น นอกจากนี้ผู้ที่มีการศึกษาที่ค่อนข้างสูงยังมีแนวโน้มที่จะมีทัศนคติที่เห็น
ด้วยที่ทางราชการจะพัฒนาถนนสายกว๊าน พัฒนาปรับปรุงพื้นที่ริมกว๊าน และก่อสร้างอาคารใหม่
ให้มีลักษณะสถาปัตยกรรมแบบท้องถิ่น สำหรับชาวอำเภอเมืองพะเยาที่มีอาชีพข้าราชการมี แนว
โน้มที่จะมีความรู้ความเข้าใจต่อหน่วยงานที่ดูแลรับผิดชอบกว๊านพะเยาในระดับที่สูงกว่าและ ผู้มี
อาชีพเกษตรกรมีแนวโน้มที่จะมีทัศนคติที่เห็นด้วยที่ทางราชการจะพัฒนาปรับปรุงถนน สาย
กว๊านในระดับที่สูงกว่า ผู้ที่มีอาชีพรับจ้างและรับราชการมีแนวโน้มที่จะมีทัศนคติที่เห็นด้วยที่ทาง
ราชการจะพัฒนาปรับปรุงถนนสายกว๊านในระดับที่สูงกว่า ในด้านที่พักอาศัยพบว่าชาวอำเภอเมือง
พะเยา ที่มีที่พักอาศัยอยู่นอกเขตเทศบาล มีแนวโน้มที่จะมีความรู้ความเข้าใจต่อหน่วยงานที่ ดูแล

รับผิดชอบกว๊านพะเยา มีทัศนคติที่เห็นด้วยที่ทางราชการจะพัฒนาปรับปรุงถนนชายกว๊าน และเห็นด้วยที่ทางราชการจะพัฒนาอาคารสิ่งก่อสร้างที่เกิดขึ้นใหม่ให้มีลักษณะสถาปัตยกรรมแบบท้องถิ่น ในระดับสูงกว่า สำหรับผู้ที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลมีแนวโน้มที่จะมีความรู้ความเข้าใจว่า กว๊านพะเยามีประโยชน์ในด้านเกษตรกรรม และเห็นด้วยที่ทางราชการจะพัฒนาศูนย์ฝึกอบรมและแข่งขันกีฬาทางน้ำ ในระดับสูงกว่า

โดยภาพรวมแล้วจะเห็นว่า ชาวอำเภอเมืองพะเยาโดยส่วนใหญ่ที่อยู่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลและนอกเขตเทศบาล มีทัศนคติที่เห็นด้วยกับการพัฒนากว๊านพะเยาโดยเฉพาะแผนพัฒนาด้านการท่องเที่ยว แต่อย่างไรก็ตามยังมีชาวอำเภอเมืองพะเยาอีกส่วนหนึ่งไม่ทราบแผนพัฒนาที่ได้ดำเนินการมาบ้างแล้ว และนอกจากนี้ชาวอำเภอโดยส่วนใหญ่ไม่ค่อยเข้าใจต่อหน่วยงานที่รับผิดชอบกว๊านพะเยา

ผู้วิจัยได้เสนอแนะให้หน่วยงานที่รับผิดชอบชี้แจงประชาสัมพันธ์ถึงความรับผิดชอบต่อที่อยู่แก่ประชาชนโดยทั่วไปได้รับทราบ ชี้แจงทำความเข้าใจถึงแผนพัฒนากว๊านพะเยาในแต่ละแผนให้เกิดความเข้าใจแก่ประชาชนโดยทั่วไปและควรรับฟังข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะของประชาชนด้วย ในด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยว ถ้าจะมีการพัฒนาโครงการต่าง ๆ ด้านการท่องเที่ยว ก็ควรดำเนินการพัฒนาในส่วนที่อยู่นอกเขตเทศบาลด้วย โดยวางเป้าหมายในระยะยาวเพื่อที่จะไม่ให้เกิดความแตกต่างกันในเรื่องรายได้และความเป็นอยู่ในชีวิตประจำวันระหว่างประชาชนที่อยู่ในและนอกเขตเทศบาล นอกจากนี้ควรมีการประสานงานกันระหว่างหน่วยงานที่ดูแลรับผิดชอบกว๊านพะเยา แก้ไขปัญหาเร่งด่วนของกว๊านคือ คุณภาพของน้ำในกว๊านพะเยาและ ผู้วิจัยยังเสนอแนะว่าการพัฒนานั้นควรคำนึงถึงการอนุรักษ์ควบคู่กันไป ซึ่งเรียกว่า เป็นการพัฒนาแบบยั่งยืน (Sustainable Development) ภาครัฐต้องระมัดระวังมิให้การพัฒนาดังกล่าวเกิดผล กระทบต่อสภาพแวดล้อมธรรมชาติของกว๊านพะเยาด้วย

0245

กมลทิพย์ ล้อมลาย. **ทัศนะของนักธุรกิจเมืองเชียงใหม่ต่อผลกระทบที่ไทยจะได้รับจากโครงการ
สี่เหลี่ยมเศรษฐกิจ.** การค้นคว้าแบบอิสระเชิงวิทยานิพนธ์ สาขาวิชาการเมืองและ
การปกครอง บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ 2537.

การศึกษาค้นคว้าถึงทัศนะของนักธุรกิจเมืองเชียงใหม่ต่อผลกระทบที่ไทยจะได้รับ
จากโครงการสี่เหลี่ยมเศรษฐกิจ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ทราบถึงทัศนะของนักธุรกิจต่อผลกระทบ
จากโครงการสี่เหลี่ยมเศรษฐกิจที่มีต่อประเทศไทย ภาคเหนือและจังหวัดเชียงใหม่

กลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษาเป็นกลุ่มนักธุรกิจในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่
ในหลายสาขา การเก็บข้อมูลใช้ 2 วิธี คือ แบบสอบถามจำนวน 100 ราย และการสัมภาษณ์จำนวน
20 ราย ร่วมกับการใช้ข้อมูลแบบทุติยภูมิ นำข้อมูลที่ได้มาหาค่าทางสถิติ โดยใช้ค่าความถี่ ร้อยละ
และวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปรโดยใช้ Chi - Square ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

ผลการวิจัยพบว่า นักธุรกิจเห็นว่ารัฐบาลควรสนับสนุนโครงการนี้อย่างจริงจังใน
ทุกด้าน อาทิ สนับสนุนให้มีการลงทุน ส่งเสริมการศึกษา และการสื่อสาร รวมทั้งการหาแหล่ง
เงินทุนทั้งในและต่างประเทศอัตราดอกเบี้ยต่ำ นอกจากนี้รัฐบาลควรได้ปรับปรุงกฎหมายต่าง ๆ ที่
เกี่ยวข้อง กล่าวคือ กฎหมายคนเข้าเมือง การออกหนังสือวีซ่า และการขนส่งระหว่างประเทศให้
เหมาะสมต่อการใช้ร่วมกันทั้ง 4 ประเทศ นอกจากนี้นักธุรกิจเห็นว่าประเทศจีนและไทยจะได้
ประโยชน์จากโครงการมากกว่า เพราะมีความพร้อมด้านทุนและเทคโนโลยี ในขณะที่ลาวและพม่า
อาจจะได้ประโยชน์น้อยกว่าในระยะแรก เพราะมีความพร้อมไม่เท่าจีนและไทย แต่ 2 ประเทศ
หลังนี้มีความพร้อมด้านวัตถุดิบและแรงงาน ดังนั้นหากทั้งสี่ประเทศได้มีการประสานอย่างถูกต้อง
และเป็นธรรมทำให้อนุภูมิภาคนี้เจริญเติบโตได้อย่างดี แม้ว่าจะมีความแตกต่างด้านระบอบ การ
ปกครองก็ตามที่จะไม่เป็นอุปสรรคในการดำเนินการของโครงการมากนัก

สำหรับผลดีของโครงการสี่เหลี่ยมเศรษฐกิจที่มีต่อประเทศไทย กลุ่มนักธุรกิจ
เชียงใหม่ เห็นว่าจะช่วยทำให้เศรษฐกิจโดยรวมของภาคเหนือดีขึ้น มีการกระจายรายได้ไปสู่ ท้อง
ถิ่นเพิ่มขึ้น และสามารถลบภาพลักษณ์ของสามเหลี่ยมทองคำได้เป็นอย่างดี นักธุรกิจส่วนใหญ่มี
ความประสงค์จะเข้าร่วมลงทุนธุรกิจด้านต่าง ๆ ในโครงการ นอกจากนี้ในจังหวัดเชียงใหม่ยัง
มีความพร้อมในหลาย ๆ ด้าน อาทิ การเป็นศูนย์กลางทางด้านคมนาคม การสื่อสาร และมี สถาน
ศึกษาพร้อมที่จะช่วยผลิตบุคลากรให้สอดคล้องกับโครงการ

ในด้านผลเสียต่อประเทศ นักธุรกิจให้ทัศนะว่าจะเกิดปัญหาความมั่นคงตามแนว
ชายแดน การถ่ายเทแรงงานจากชนบทสู่เมือง สินค้าหนีภาษี และการเคลื่อนย้ายทุนและฐานการ

ผลิตไปสู่ประเทศจีน สำหรับผลเสียที่มีต่อภาคเหนือ นั้น นักธุรกิจเห็นว่าสินค้าทางการเกษตรไม่สามารถที่จะต่อสู้ในด้านราคาและคุณภาพ เกิดการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางสังคมจากสังคมเกษตรกรรมไปสู่สังคมอุตสาหกรรมแบบขาดการวางแผน ปัญหาการอพยพแรงงานจากชนบทเข้าสู่เมืองใหญ่ และการหลั่งไหลของคนต่างด้าว อันเป็นสาเหตุของปัญหาอาชญากรรม และ ชุมชนแออัดในเมือง

สำหรับผลเสียต่อธุรกิจในจังหวัดเชียงใหม่ นักธุรกิจเห็นว่า การท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่จะลดลง และหันไปสู่ประเทศจีนหรือประเทศอื่น ๆ โดยไม่ผ่านประเทศไทย และ อาจทำให้บริษัทธุรกิจเล็กต้องเลิกทำธุรกิจได้ เพราะไม่สามารถแข่งขันต่อไปได้

0246

สุพล ศิริพรรณพร. การเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยว : กรณีศึกษาบริเวณชายฝั่งทะเลเมืองระยอง. การค้นคว้าแบบอิสระเชิงวิทยานิพนธ์ สาขาวิชาภูมิศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ 2538.

การท่องเที่ยวได้มีส่วนก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมในท้องถิ่น เนื่องจากได้มีการจัดให้มีสิ่งบริการต่าง ๆ เพื่อสนองตอบความต้องการของนักท่องเที่ยว และของเสียต่าง ๆ ที่เกิดจากกิจกรรมการท่องเที่ยวนี้ บางครั้งได้มีส่วนทำให้สภาพแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยวเสื่อมโทรมลงและลดประโยชน์ที่ท้องถิ่นจะได้จากการท่องเที่ยว จึงเป็นเรื่องที่สมควรจะได้มีการศึกษาเพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจ อันจะนำไปสู่การแก้ไขและป้องกันปัญหา ซึ่งนำเข้าสู่จุดเริ่มต้นสำหรับการศึกษาค้นคว้าแบบอิสระเรื่องนี้ โดยได้เลือกชายหาดของอำเภอเมืองระยอง ซึ่งเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงในภาคตะวันออกของประเทศไทยขึ้นมาศึกษา

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาผลกระทบของการส่งเสริมการท่องเที่ยวที่มีต่อพื้นที่ชายฝั่งทะเลเมืองระยองในด้านสิ่งแวดล้อมกายภาพ เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม ในช่วงปี พ.ศ. 2510 - 2538 และศึกษาพัฒนาการของการท่องเที่ยวบริเวณชายฝั่งทะเลเมืองระยอง นอกจากนี้ยังศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมที่ชายฝั่งทะเลเมืองระยอง วิธีการศึกษาคือ การรวบรวมข้อมูลโดยการแปลภาพถ่ายทางอากาศ การวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสาร แผนที่ แบบสอบถาม แบบนำสัมภาษณ์ การสังเกต และการสำรวจภาคสนาม การวิเคราะห์ ได้ดำเนินการโดยใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหาและการวิเคราะห์เชิงปริมาณภายใต้กรอบของแนวทางการศึกษาเชิงประจักษ์และการศึกษาเชิงประวัติ

ผลการศึกษาพบว่า การเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยวบริเวณชายฝั่งทะเลเมืองระยองในช่วงปี พ.ศ. 2530 - 2538 ซึ่งเป็นช่วงที่สถานที่ท่องเที่ยวได้รับการพัฒนาแล้ว มีการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมมากกว่าช่วงปี พ.ศ. 2510 - 2522 (สถานที่ท่องเที่ยวยังไม่ได้รับการพัฒนา) และช่วงปี พ.ศ. 2523 - 2529 (สถานที่ท่องเที่ยวเริ่มได้รับการพัฒนา) โดยมีปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลง 3 ประการ ดังนี้คือ

1. การขยายตัวของสิ่งบริการสำหรับการท่องเที่ยว ได้แก่ สถานที่พักชายทะเล ร้านค้าบริเวณชายหาด สาธารณูปโภค สาธารณูปการ กิจกรรมกีฬาทางน้ำ รวมทั้งการขยายตัวของจำนวนนักท่องเที่ยวและชุมชนที่อยู่ในแหล่งท่องเที่ยวและชุมชนใกล้เคียง
2. การพัฒนาอุตสาหกรรมหนักชายฝั่งทะเลตะวันออก ได้แก่ นิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด

3. ปัญหาของสภาพแวดล้อม ได้แก่ คราบน้ำมันที่จับตัวอยู่บนชายหาด

จากปัจจัยดังกล่าวข้างต้น ได้ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมในด้านต่าง ๆ ดังนี้

3.1 ผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมทางกายภาพ อาทิ ปัญหาการบุกรุกที่

สาธารณะริมทะเลบริเวณหาดตากวน หาดแสงจันทร์ หาดปากน้ำระยอง หาดแม่รำพึง หาดก้นอ่าว หาดบ้านเพ และหาดสวนสน เพื่อสร้างที่อยู่อาศัย ร้านอาหารและที่พักตากอากาศ ปัญหาการรุกรานพื้นที่ทะเลเพื่อสร้างที่อยู่อาศัย ร้านค้าและร้านอาหารบริเวณหาดบ้านเพและปากน้ำระยอง ปัญหาการระบายน้ำเสียและการบำบัดน้ำเสียจากอาคารบ้านเรือนและสถานที่พักชายทะเลบริเวณหาดบ้านเพและหาดปากน้ำระยอง ปัญหาขยะที่มีปริมาณมากบนชายหาดบ้านเพ หาดแม่รำพึง และหาดแสงจันทร์ และปัญหาชายฝั่งถูกกัดเซาะพังทลาย บริเวณหาดทรายทอง หาดตากวน และหาดสวนสน เป็นต้น

3.2 ผลกระทบทางเศรษฐกิจ เช่น ประชาชนในท้องถิ่นมีรายได้จากการประกอบอาชีพเพิ่มมากขึ้น ค่าครองชีพสูงขึ้น มีการลงทุนในธุรกิจที่เกี่ยวข้องเนื่องจากการท่องเที่ยวมากขึ้น และปัญหาราคาที่ดินสูงขึ้น

3.3 ผลกระทบทางสังคมและวัฒนธรรม อาทิ ประชาชนในท้องถิ่นเปลี่ยนมาประกอบอาชีพที่เกี่ยวข้องเนื่องจากการท่องเที่ยว การเปลี่ยนค่านิยมของประชาชน และความขัดแย้งของประชาชนในท้องถิ่นกับเจ้าหน้าที่ของอุทยานแห่งชาติ เป็นต้น การเปลี่ยนแปลง สภาพแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยวที่เกิดขึ้นจากกิจกรรมของมนุษย์หรือตัวของมนุษย์เองมากกว่าที่เกิดจากธรรมชาติ กิจกรรมการท่องเที่ยวเป็นปัจจัยหลักที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อม โดยที่โครงการพัฒนาอุตสาหกรรมหนักชายฝั่งทะเลตะวันออกและสถานะของสภาพแวดล้อมเป็นปัจจัยรองที่ทำให้สภาพแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยวบริเวณชายฝั่งทะเลเมืองระยองเปลี่ยนแปลงไป

เพื่อบรรเทาปัญหาข้างต้น ผู้วิจัยได้เสนอแนะแนวทางดังนี้คือ ควรมีการกำหนดพื้นที่ชายฝั่งทะเลเป็นเขตท่องเที่ยว เขตอุตสาหกรรม เพื่อลดผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม แบ่งแยกการใช้ที่ดินและจัดทำผังการใช้ที่ดิน แก้ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมและทางการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ควรมีการประเมินผลจากการพัฒนาการท่องเที่ยวบริเวณชายฝั่งทะเลเมืองระยอง ควรมีการจัดทำผังเมืองรวมฉบับใหม่ ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ (Ecotourism) พื้นฟูสภาพแวดล้อมที่เสื่อมโทรม ร่วมมือกันในการกำจัดคราบน้ำมันที่ลอยตัวตามชายฝั่ง รวมกลุ่มหรือชมรมของชาวบ้าน เพื่อป้องกันและอนุรักษ์สภาพแวดล้อมชายฝั่ง หน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนควรสร้างความตระหนักและจิตสำนึกในการอนุรักษ์สภาพแวดล้อมชายฝั่งทะเลแก่ประชาชน รวมทั้งเร่งรัดให้มีการใช้มาตรการทางกฎหมายด้านต่าง ๆ ที่มีอยู่ในการควบคุมการใช้ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม

ตลอดจนเรื่องอื่นที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยวให้อยู่ในทิศทางและคุณภาพที่ต้องการอย่างมีประสิทธิภาพ

0247

สุภาภรณ์ มุสิกะโสภณ. การบริหารงานบุคคลของโรงแรมในจังหวัดเชียงใหม่ การค้นคว้าแบบ
อิสระเชิงวิทยานิพนธ์ สาขาบริหารธุรกิจ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
เชียงใหม่ 2536.

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงวิธีการบริหารงานบุคคลของโรงแรม
ในจังหวัดเชียงใหม่ ปัญหาแรงงานของโรงแรม ความคิดเห็นของแผนกบุคคลต่อสาเหตุของปัญหา
แรงงานและวิธีการแก้ไข คุณสมบัติของพนักงานที่โรงแรมต้องการ รวมทั้งศึกษาถึงปริมาณ
พนักงานของโรงแรมปัจจุบัน การวิจัยเป็นการวิจัยเชิงสำรวจจากโรงแรมจำนวน 37 โรงแรมที่มี
ห้องพักมากกว่า 60 ห้องขึ้นไป โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการสำรวจถามแผนกบุคคล
ของโรงแรม ข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS

ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้

วิธีการบริหารงานบุคคลของโรงแรม ด้านการวางแผนกำลังคนพบว่าส่วนใหญ่ใช้
ปัจจัยในการพิจารณาวางแผน ได้แก่ จำนวนห้องพัก ผลการดำเนินงานของโรงแรม จำนวน
พนักงานปัจจุบัน จำนวนเงินลงทุน และขนาดของสถานที่ การสรรหาพนักงาน ส่วนใหญ่ใช้วิธีผู้
บริหารโรงแรมชักชวนพนักงานจากโรงแรมอื่น ๆ และประกาศรับสมัครงาน และในการคัดเลือก
จะพิจารณาจากใบสมัครงานและการสัมภาษณ์ การประเมินผลการปฏิบัติงาน ส่วนใหญ่ใช้วิธีนำ
ผลงานมาเปรียบเทียบกับมาตรฐานของโรงแรมที่ตั้งไว้ การเลื่อนตำแหน่งพนักงานพิจารณาจาก
ความรู้ความสามารถและอาวุโส การฝึกอบรมพนักงานใช้วิธีส่งพนักงานไปดูงานตามโรงแรมอื่น ๆ
และจัดเองในลักษณะ In House Training และการกำหนดอัตราค่าจ้างเงินเดือนพนักงาน ส่วนใหญ่
พิจารณาถึงคุณภาพและปริมาณงาน การศึกษา ประสบการณ์ อัตราค่าจ้างของท้องถิ่น และอัตรา
ตลาดสภาพการแข่งขัน การจูงใจพนักงานใช้การเพิ่มอัตราค่าจ้างเงินเดือน เพิ่มสวัสดิการ

ผลการศึกษาปัญหาแรงงานของโรงแรมพบว่ามีปัญหา 3 ประการ คือ การขาด
แคลนพนักงาน การลาออกของพนักงาน และ คุณสมบัติพนักงานไม่เหมาะสมกับการทำงานโรง
แรม ซึ่งแผนกบุคคลให้ความเห็นว่าสาเหตุมาจากการขยายตัวด้านธุรกิจโรงแรม อัตราค่าจ้างเงิน
เดือน สวัสดิการ และระบบการบริหารงานของโรงแรมและขาดประสบการณ์ในการทำงานโรง
แรม และแนวทางแก้ไขปัญหาลำนี้ คือ สถาบันการศึกษาควรผลิตบุคลากรด้านการโรงแรมเพิ่ม
ขึ้น เพิ่มอัตราค่าจ้างเงินเดือนและเพิ่มสวัสดิการ และคัดเลือกพนักงานโดยพิจารณาจากประส
บการณ์ในการทำงานโรงแรม

ผลการศึกษาด้านคุณสมบัติของพนักงานที่โรงแรมต้องการ พบว่า คุณสมบัติของพนักงานระดับบริหารที่โรงแรมต้องการมากที่สุด คือ มีประสบการณ์ในการทำงานโรงแรม และมีความรับผิดชอบ สำหรับคุณสมบัติของพนักงานระดับปฏิบัติการที่โรงแรมต้องการมากที่สุด คือ มีระดับการศึกษาตรงกับงานที่ปฏิบัติและมีบุคลิกภาพดี สำหรับผลการศึกษาปริมาณพนักงานในโรงแรมปัจจุบันพบว่า โรงแรมในจังหวัดเชียงใหม่ทั้ง 37 โรงแรม มีจำนวนพนักงาน 6,205 คน โดยเฉลี่ยแล้วโรงแรมใช้พนักงาน 1.04 คนต่อห้องพัก

ผู้วิจัยได้เสนอแนะแนวทางในการแก้ไขปัญหาสำหรับโรงแรมและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดังนี้ คือ โรงแรมควรมีการปรับปรุงวิธีการบริหารงานบุคคลให้สอดคล้องกับขนาดของโรงแรม ระดับของโรงแรม และสิ่งอำนวยความสะดวกที่โรงแรมมีไว้บริการแก่แขกที่มาพัก ควรมีการสำรวจถึงความต้องการของพนักงานในเรื่อง ค่าจ้าง เงินเดือน และสวัสดิการ เพื่อจะได้ทราบถึงความต้องการที่แท้จริงของพนักงาน และให้ในสิ่งที่พนักงานต้องการ เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาการลาออกของพนักงาน นอกจากนี้โรงแรมควรแจ้งเรื่องปัญหาแรงงานให้หน่วยงานรัฐบาลที่เกี่ยวข้องทราบเพื่อจะได้ร่วมมือกันในการแก้ไขปัญหา และควรแจ้งให้สถาบันการศึกษาทราบถึงคุณสมบัติของพนักงานที่โรงแรมต้องการ เพื่อสถาบันการศึกษาจะได้มีข้อมูลในการจัดการเรียนการสอนให้เป็นไปตามความต้องการ

0248

สุเทพ ประเทืองโกจรณ. การศึกษาบทบาทและผลกระทบของโรงแรมชั้นหนึ่งใน

กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาวิชาการวางแผนภาค
และเมือง บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 2536.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบทบาทและผลกระทบของโรงแรมชั้นหนึ่งใน
ในกรุงเทพมหานคร การเปลี่ยนแปลงและการขยายตัวของโรงแรมชั้นหนึ่งจากอดีตถึงปัจจุบัน รวม
ถึงบทบาทของโรงแรมชั้นหนึ่งที่ต่อเนื่องในด้านต่าง ๆ และผลกระทบที่มีต่อการใช้ที่ดิน ทำการ
เก็บรวบรวมข้อมูลโดยอาศัยข้อมูลทุติยภูมิของหน่วยงานต่าง ๆ ที่มีความเกี่ยวข้องกับการ ท่องเที่ยว
และโรงแรม การสำรวจและเก็บข้อมูลภาคสนาม

ผลการวิจัยพบว่า โรงแรมในประเทศไทยเกิดขึ้นเป็นครั้งแรกในสมัยรัชกาลที่ 4
โดยสร้างเป็นเรือนไม้ขนาดเล็ก บริเวณริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา ซึ่งเป็นเส้นทางคมนาคมที่สำคัญ ต่อ
มาจึงได้มีการพัฒนารูปแบบของอาคารให้มีความใหญ่แข็งแรง มีจำนวนห้องพักมาก มีการตกแต่ง
ภายใน มีสิ่งอำนวยความสะดวกและการบริการต่าง ๆ เพิ่มขึ้น ซึ่งจะแตกต่างกันออกไปตาม มาตรฐาน
ของโรงแรมกลุ่มต่าง ๆ โรงแรมชั้นหนึ่งจะมีสิ่งอำนวยความสะดวกและบริการเพียบพร้อมมาก
ว่ากลุ่มโรงแรมอื่น ๆ โรงแรมชั้นหนึ่งเพิ่มจำนวนขึ้นมากหลังจากปี พ.ศ 2525 ที่มีการเฉลิมฉลอง
กรุงเทพ 200 ปี และปี พ.ศ. 2530 ที่เป็นปีส่งเสริมการท่องเที่ยวไทย ในช่วงระหว่างปี พ.ศ. 2530 -
2534 มีอัตราการเจริญเติบโตเฉลี่ยร้อยละ 12.50 ต่อปี ในด้านการลงทุน โรงแรมแต่ละแห่งจะมีห้อง
พักประมาณ 400 ห้อง ใช้เงินลงทุน 1.5 - 2.5 ล้านบาทต่อห้อง ส่วนใหญ่มีลักษณะเป็นการร่วมทุน
และบริหารจากเครือโรงแรมต่างชาติ โรงแรมเหล่านี้มีการกระจุกตัวอยู่มากในเขตบางรัก ปทุมวัน
และคลองเตย มีทำเลที่ตั้งอยู่ในบริเวณที่มีการเข้าถึงสะดวก ย่านธุรกิจการค้าและบริการ รวมถึง
บริเวณที่มีคุณค่าทางด้านทัศนียภาพบริเวณริมแม่น้ำ

ผลกระทบที่เกิดจากโรงแรมชั้นหนึ่ง แบ่งเป็น 2 ส่วน คือ

1. ผลกระทบทางด้านกายภาพ ในเขตบางรัก ปทุมวัน และคลองเตย ได้รับผล
กระทบในลักษณะที่คล้ายกัน คือ ทำให้มีการใช้ที่ดินเพื่อการพาณิชย์หนาแน่นมากขึ้น มีการ
พัฒนาพื้นที่มาเป็นย่านการค้าที่สำคัญ มีการดึงดูดกิจกรรมการค้าต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการ ท่อง
เที่ยวและโรงแรม รวมทั้งส่งผลกระทบในด้านการจราจร และด้านระบบสาธารณูปโภค

2. ผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจสังคม โรงแรมชั้นหนึ่งมีการลงทุนสูงและการลง
ทุนนี้ก่อให้เกิดรายได้เพิ่มขึ้นในระบบเศรษฐกิจ 1.68 เท่า ของการลงทุน โดยผลส่วนใหญ่จะอยู่ใน
สาขาการก่อสร้าง สาขาเครื่องจักรกล และสาขาอุตสาหกรรม โรงแรมชั้นหนึ่งเป็นแหล่งรายได้ที่

สำคัญของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว รายได้จากโรงแรมชั้นหนึ่งก่อให้เกิดการกระจายรายได้ไปยังสาขาการผลิตต่าง ๆ ทั้งในภาคเกษตร อุตสาหกรรม และบริการ เป็นจำนวนเงิน 1.7 -1.8 เท่า ของได้ที่โรงแรมได้รับจากนักท่องเที่ยว นอกจากนี้ทางโรงแรมยังมีอัตราการจ้างงานในระดับสูง และมีแนวโน้มที่จะเป็นแหล่งจ้างงานที่สำคัญต่อไป แนวโน้มการเติบโตและการกระจายตัวของ โรงแรมส่วนใหญ่จะอยู่ในย่านศูนย์กลางธุรกิจพาณิชยกรรม ของกรุงเทพมหานคร บริเวณสีลม สาทร และปทุมวัน และกระจายตัวออกมาตามการขยายตัวและการใช้ที่ดินของเมือง ตามแนวถนนสุขุมวิท รัชดาภิเษก พระราม 9 เพชรบุรี รามคำแหง และบางกะปิ รวมถึงการขยายตัวออกไปทางด้านฝั่งตะวันตกของกรุงเทพมหานคร หรือฝั่งธนบุรี ในบริเวณพื้นที่ที่มีเส้นทางคมนาคม เชื่อมต่อกับฝั่งพระนคร การกระจายตัวของโครงการ โรงแรมใหม่ที่ขยายตัวออกมาในพื้นที่เหล่านี้ เนื่องจากสภาพการใช้ที่ดินอย่างหนาแน่นมากในเขตพื้นที่ชั้นใน ทำให้พื้นที่ที่สามารถจะพัฒนาได้อีกมีจำนวนน้อยลง ที่ดินมีราคาสูงมาก มีปัญหาจราจรจึงมีการขยายตัวออกมาบริเวณพื้นที่รอบ ๆ ศูนย์กลางเมือง โดยมีแนวการขยายตัวออกไปตามถนน และซอยที่มีความพร้อมในด้านสาธารณูปโภค และอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ดี

การวิจัยครั้งนี้ได้มีการนำเสนอปัญหาและข้อเสนอแนะไว้ 3 ประเด็น ดังนี้

6. ปัญหาการจราจร ทำเลที่ตั้งของโรงแรมส่วนใหญ่อยู่ในย่านพาณิชยกรรมที่สำคัญตามแนวถนนสายหลัก และทางแยกหลักซึ่งเชื่อมการจราจรทิศทางต่าง ๆ ส่งผลให้เกิดปัญหาจราจรตามมา จึงควรมีการกำหนดให้โรงแรมมีพื้นที่ว่าง พื้นที่จอดรถ ที่เพียงพอกับจำนวนรถและกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจากโรงแรม

8. ปัญหาด้านสาธารณูปโภค โรงแรมชั้นหนึ่งส่วนใหญ่เป็นอาคารสูง ขนาดใหญ่ มีการประกอบกิจกรรมต่าง ๆ มาก จึงมีการใช้สาธารณูปโภคมาก ทำให้เกิดการแย่งใช้สาธารณูปโภค จึงควรที่จะมีการประสานงานระหว่างหน่วยงานด้านสาธารณูปโภคในการอนุญาตให้มีการปลูกสร้างอาคารสูงขนาดใหญ่ที่มีกิจกรรมมาก และควรมีการจัดเก็บภาษีเพิ่ม

6. ปัญหาด้านสภาพแวดล้อมจากการใช้อาคาร อาคารสูงจะบดบังทัศนียภาพทิวทางลมและแสงแดด แก่อาคารข้างเคียงที่อยู่ในแนวราบ และยังเกิดปัญหาด้านการกำจัดขยะและการระบายน้ำเสีย จึงควรที่จะมีการกำหนดให้อาคารสูงขนาดใหญ่มีที่เว้นว่างมากกว่าอาคารอื่นและกำหนดให้โครงการ โรงแรมที่จะพัฒนาขึ้นใหม่ต้องมีการศึกษาผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม เพื่อลดปัญหาต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นและเป็นแนวทางในการปฏิบัติในการดำเนินโครงการ

0249

คณะกรรมการร่วมภาคเอกชน (กกร.) จังหวัดเชียงใหม่ - ลำพูน. เอกสารประกอบการสัมมนา

ผ่านแผน 8 : เชียงใหม่ - ลำพูน จะเป็นศูนย์กลางอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขงตอนบน

ได้อย่างไร. ณ โรงแรมเชียงใหม่ฮิลล์ 3 กรกฎาคม 2539. เชียงใหม่ :

คณะกรรมการฯ , 2539.

ภาคเหนือตอนบนเป็นพื้นที่มีศักยภาพสูง และมีความพร้อมด้านโครงสร้างพื้นฐานหลายอย่างที่สามารถจะเป็นศูนย์กลางความเจริญในสี่เหลี่ยมเศรษฐกิจได้ในอนาคต คณะกรรมการกกร. จึงได้จัดให้มีการระดมความคิดเพื่อร่วมกันกำหนดแนวทางการพัฒนาให้สอดคล้องกับ ศักยภาพของพื้นที่ ซึ่งสรุปได้ว่าแนวความคิดในการพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบนควร มุ่งเน้นพัฒนาจังหวัดต่าง ๆ ที่มีลักษณะเกี่ยวเนื่องซึ่งกันและกัน และเป็นการมองภาพการพัฒนาแบบกว้าง คือครอบคลุมพื้นที่เกินกว่า 1 จังหวัด และไกลคือ มองออกไปในอนาคตที่ยาวพอสมควร (15 - 20) ตามแนวคิดนี้จะไม่พัฒนาแบบเน้นทุกด้านแต่จะเน้นเฉพาะด้านที่มีศักยภาพสูงและมีความได้เปรียบในเชิงเปรียบเทียบ โดยคำนึงถึงการตอบสนองความต้องการของพื้นที่โดยรอบและจังหวัดใกล้เคียงในระยะยาว และจากการสัมภาษณ์บุคคลสำคัญของภาคเหนือตอนบน ทั้งภาคราชการและภาคเอกชน เพื่อทราบถึงวิสัยทัศน์พบว่า กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบนจะสามารถเป็นศูนย์กลางความเจริญของภาคเหนือตอนบนและของบริเวณอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขงตอนบนได้ภายในปี พ.ศ. 2533 (ค.ศ. 2010)

ยุทธศาสตร์ที่กำหนดเพื่อการพัฒนาจังหวัดภาคเหนือตอนบนได้กำหนด บทบาทหลักและบทบาทรองของจังหวัดในภูมิภาคนี้โดยยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ได้กำหนดให้มีการพัฒนาการท่องเที่ยวแบบ “มีชีวิต” และเชื่อมโยงเส้นทางการท่องเที่ยวภายในกลุ่มจังหวัดและการท่องเที่ยวระหว่างประเทศ โดยภายใต้ยุทธศาสตร์นี้ กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบนควรพัฒนาการท่องเที่ยวในรูปแบบใหม่ ๆ และเชื่อมโยงเส้นทางการท่องเที่ยวในจังหวัดต่าง ๆ ให้ได้รับประโยชน์สูงสุด โดยจัดเส้นทางการท่องเที่ยว ในลักษณะที่นักท่องเที่ยวสามารถผ่านจังหวัดต่าง ๆ ได้อย่างทั่วถึงในรูปแบบเส้นทางครบวงจร มีการตัดถนน เชื่อมโยงจังหวัดต่าง ๆ และเปิดเส้นทางบินระหว่างแม่ฮ่องสอนและเชียงราย ส่งเสริมการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ ๆ เช่น การท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม การท่องเที่ยวเพื่อการศึกษา การท่องเที่ยวเพื่อสุขภาพ การท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ ตลอดจนการท่องเที่ยวที่ต่อเนื่องกับการประชุม ซึ่งขณะนี้การท่องเที่ยว แห่งประเทศไทยกำลังใช้เป็นยุทธศาสตร์ที่สำคัญประการหนึ่งในการดึงดูดให้เดินทางมาเที่ยวประเทศไทย การจัดสร้างศูนย์ประชุมและแสดงสินค้านานาชาติในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบนจะเป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยว

เที่ยวบริเวณนี้ได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ที่มีอยู่เดิมหรือที่จะพัฒนาขึ้น ควรเป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องกับชีวิตของคนในท้องถิ่นทางด้านใดด้านหนึ่ง เช่น มีประวัติศาสตร์อันยาวนาน หรือมีความหมายกับคนในท้องถิ่น เป็นสิ่งที่คนในท้องถิ่นสนใจอยากชมและศึกษาหาความรู้ ไม่ควรเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มี “การประดิษฐ์” ขึ้น ซึ่งไม่อาจพัฒนาให้ยั่งยืนได้

สำหรับยุทธศาสตร์ที่มุ่งเตรียมตัวรองรับสี่เหลี่ยมเศรษฐกิจโดยการกำหนดนโยบายที่มีความยืดหยุ่นสูง และการปรับเปลี่ยนได้รวดเร็ว ซึ่งการดำเนินการเพื่อรองรับมักอุเทศก์ให้มีความรู้ในด้านภาษาและวัฒนธรรมของประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาคนี้ จัดระบบการจองและสำรองที่นั่งของสายการบินต่าง ๆ ให้ทันสมัย และเชื่อมต่อกันได้ทุกสายการบิน และเปิดโอกาสให้สายการบินต่างประเทศบินตรงมาเชียงใหม่ได้ จัดระบบการตรวจสอบคนเข้าเมืองและระเบียบภาษีศุลกากรที่ผ่อนปรนและส่งเสริมการเดินทางท่องเที่ยว รวมทั้งจัดระบบการเงินและการธนาคาร ตลอดจนการใช้บัตรเครดิตต่าง ๆ ที่เอื้ออำนวยต่อการเดินทางท่องเที่ยว

การพัฒนากลุ่มจังหวัดเชียงใหม่และลำพูนเพื่อเป็นศูนย์กลางอนุภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขงตอนบน ซึ่งจุดแข็งของเชียงใหม่ - ลำพูน คือ มีอัตราความเติบโตทางเศรษฐกิจอยู่ในระดับสูงอย่างต่อเนื่อง มีศักยภาพสูงในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ มีการลงทุนของรัฐในโครงสร้าง พื้นฐานจำนวนมาก มีสถาบันการเงินทั้งธนาคารและสถาบันการเงินในรูปแบบอื่น ๆ จำนวนมากที่สุด มีการคมนาคมสะดวก มีศักยภาพสูงในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชื่อมโยงกับจังหวัดอื่น ๆ และกับประเทศเพื่อนบ้าน มีองค์ทรัพยากรเอกชนที่เข้มแข็งรวมทั้งฐานวัตถุดิบสำหรับอุตสาหกรรมเกษตรหลายประเภท แต่ก็มีปัญหาสำคัญหลายประการสำหรับปัญหาในสาขาท่องเที่ยวและบริการ พบว่าสนามบินไม่เพียงพอ เอกลักษณ์ทางศิลปวัฒนธรรมเริ่มเลือนหาย สิ่งแวดล้อมเสื่อมโทรมไม่ดึงดูดนักท่องเที่ยวเท่าที่ควร ขาดการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวใหม่ ๆ ไม่มีศูนย์แสดงสินค้านานาชาติ และการจราจรเริ่มแออัด ซึ่งถ้าจะมุ่งเน้นเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวระหว่างประเทศระดับภูมิภาคต้องดำเนินการตามแนวทางดังนี้ คือ พัฒนาเมืองให้เป็นที่ดึงดูดใจนักท่องเที่ยว ซึ่งควรมีกิจกรรม ควบคุมการใช้ที่ดินให้สอดคล้องกับการอนุรักษ์ จัดทำแผนปรับปรุงภูมิทัศน์ของเมือง จัดให้มีการอนุรักษ์โบราณสถาน โบราณวัตถุอย่างถูกวิธี แนวทางต่อมาคือ อนุรักษ์และฟื้นฟูศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น โดยมีการส่งเสริมให้มีการใช้ภาษา แต่งกาย การแสดง ที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมประเพณี ในโอกาสสำคัญต่าง ๆ ประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่องถึงขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงามของล้านนาในทุกสื่อ จัดทำแผนพัฒนาและปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ รมรณศิลป์ลูกจิตสำนึกให้ชาวเขารักและหวงแหนประเพณีวัฒนธรรมของตน รวมทั้งศึกษาการส่งเสริมการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม การท่องเที่ยวในแง่ประวัติศาสตร์ การท่องเที่ยวเพื่อสุขภาพ การท่องเที่ยวเพื่อการศึกษ และการท่องเที่ยวที่ต่อเนื่องกับการประชุม แนวทางที่ควรดำเนินการอีกประการหนึ่งคือ

ปรับปรุงการคมนาคมขนส่งให้เพียงพอโดยส่งเสริมสายการบินต่างประเทศให้บินตรงมายัง เชียงใหม่ให้มากขึ้น เพิ่มเที่ยวบินระหว่างเชียงใหม่ - กรุงเทพฯ และบริการรถไฟให้เพียงพอ นอกจากนี้ควรปรับปรุงบริการด้านอื่น ๆ คือ กำหนดให้มีการรักษาความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยว รมรงค์ให้ประชาชนปฏิบัติต่อนักท่องเที่ยวด้วยไมตรีจิต จัดตั้งศูนย์บริการการท่องเที่ยว บริเวณ สถานีรถไฟ สถานีขนส่งและสนามบินเพื่อให้บริการแก่นักท่องเที่ยว จัดทำแผนที่ตัวเมืองติดตั้งตามจุดสำคัญ ๆ และจัดอบรมบุคลากรด้านการท่องเที่ยวให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับภาษาและ วัฒนธรรมของไทยและของประเทศต่าง ๆ

0250

ประชาชาติธุรกิจ, ธนาคารกสิกรไทย และหอการค้าเขต 5. เอกสารสรุปการสัมมนาัญจรครั้งที่

6 พลิกแผ่นดินสี่แคว ร่วมสร้างพลังเศรษฐกิจลุ่มน้ำปิง วัง ยม น่าน.

ณ โรงแรมเพชรโฮเต็ล จังหวัดกำแพงเพชร. วันที่ 30 - 31 ตุลาคม 2530.

กรุงเทพฯ : ประชาชาติธุรกิจ, 2530.

วัตถุประสงค์ของการสัมมนา คือ เป็นการเสริมการพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคมของรัฐบาลในอันที่จะก่อให้เกิดการกระจายธุรกิจออกสู่ภูมิภาค และส่งเสริมโอกาสการพัฒนาส่วนรวมในธุรกิจการลงทุน เพื่อสร้างงานขึ้นในภาคเหนือตอนล่าง สนับสนุนส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ในทิศทางที่ถูกต้องเป็นธรรม รวมทั้งเพื่อก่อให้เกิดการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ของภาคเหนือตอนล่างอย่างสอดคล้องกับความเคลื่อนไหวใหม่ ๆ ในปัจจุบัน และโครงการในอนาคตของภาคเหนือตอนล่าง เช่น การพัฒนาทางด้านสินค้าเกษตร ทำเรื่อลำนํ้าจังหวัดนครสวรรค์ แนวทางการค้าชายแดนไทย - พม่า รวมไปถึงแผนการพัฒนากองท่องเที่ยวในภูมิภาค

ผู้เข้าร่วมสัมมนา คือ นักธุรกิจ นักลงทุนในกิจการพืชไร่ การทำเรื่อ การท่องเที่ยว การค้าชายแดน และผู้สนใจทั่วไป ในพื้นที่หอการค้าเขต 5 โดยผลที่คาดว่าจะได้รับคือ เร่งเร้าความสนใจในกลุ่มผู้ประกอบการธุรกิจในพื้นที่จังหวัดเป้าหมายและนักลงทุนท้องถิ่น กระตุ้นความตื่นตัวในการประสานความร่วมมือในด้านต่าง ๆ ซึ่งจะก่อให้เกิดความสามัคคีระหว่างเอกชนกับรัฐบาล ทั้งในระดับท้องถิ่นและในส่วนกลาง สร้างความสนใจของประชาชนในเขตภาคเหนือตอนล่างส่วนใหญ่ต่ออนาคตของท้องถิ่นที่ทุกคนจะต้องมีส่วนเกี่ยวข้อง และรับรู้ทั้งโดยตรงและโดยอ้อมอันจะนำไปสู่การร่วมรับผิดชอบเป็นส่วนรวม รวมทั้งการเสริมสร้างภาพลักษณ์ที่ดียิ่งขึ้นของกลุ่มผู้ร่วมจัดสัมมนาครั้งนี้

ในส่วนที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยว นั้น ได้มีการอภิปรายเรื่อง “ทศวรรษท่องเที่ยวใหม่ ลุ่มน้ำสี่แคว” โดยรองผู้ว่าการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย นายเสรี วงษ์ไพจิตร ตัวแทนจากบริษัทท่องเที่ยว นิติสารศิลปวัฒนธรรม และรองประธานหอการค้าจังหวัดกำแพงเพชร ซึ่งสรุปได้ว่าพื้นที่ที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวบริเวณลุ่มน้ำสี่แควนี้มีอาณาเขตกว้างขวางครอบคลุมพื้นที่ 8 จังหวัด และมีสภาพภูมิประเทศที่เอื้อต่อการท่องเที่ยว คือ มีอุทยานประวัติศาสตร์ โบราณสถาน และสถานที่ที่สำคัญทางศาสนาหลายแห่ง ซึ่งเป็นทรัพยากรการท่องเที่ยวที่สำคัญ ลักษณะเด่นของการท่องเที่ยวบริเวณนี้ มีจุดเด่นในแง่ของการเป็นสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ และจารีตประเพณีที่ผูกพันกับศาสนา รวมทั้งมีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่สวยงามหลายแห่ง จากการสำรวจของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยร่วมกับสถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พบว่าพื้นที่

บริเวณนี้มีอยู่ทางในการพัฒนาในด้านการท่องเที่ยวและการตลาดสูงมากถึงประมาณ 70 แห่ง สำหรับด้านการตลาดบริเวณนี้เป็นตลาดของนักท่องเที่ยวชาวไทยมากกว่าชาวต่างประเทศ สำหรับชาวต่างประเทศที่มาเที่ยวในพื้นที่มักเป็นชาวยุโรปโดยเฉพาะฝรั่งเศสและเยอรมัน ในแง่ความพร้อมของพื้นที่ที่น่าจะมีความพร้อมพอสมควรไม่ว่าจะเป็นเส้นทางคมนาคม และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เช่น โรงแรม ซึ่งสามารถรองรับนักท่องเที่ยวได้จนถึงปี 2534 โดยไม่ต้องสร้างเพิ่มเติมใหม่

ปัญหาและอุปสรรคของการพัฒนาการท่องเที่ยวบริเวณนี้มีดังนี้คือ การที่บริเวณนี้เป็นเมืองผ่านเพราะได้ถูกอิทธิพลของแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ คือ กรุงเทพมหานครและเชียงใหม่ โอกาสที่จะพัฒนาเป็นจุดหมายปลายทางต้องลงทุนสูง และระยะที่ผ่านมามีการเน้นทางด้านตลาดต่างประเทศอย่างมากซึ่งขัดกับหลักความเป็นจริง และการกระจายตัวของตลาดการท่องเที่ยวบริเวณนี้มีความสำคัญเท่าเทียมกันในแต่ละพื้นที่ ไม่สามารถแยกลักษณะเด่นได้ซึ่งจัดเป็นข้อจำกัดด้านการตลาด นอกจากนี้โครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกอาจจะต้องมีการปรับปรุงบ้างโดยเฉพาะทางรถไฟและเครื่องบิน ต้องให้อยู่ในระดับนานาชาติให้ได้ และรัฐควรสนับสนุนด้วยการกำหนดนโยบายสนับสนุนการท่องเที่ยวของท้องถิ่น ปัญหาสุดท้ายคือ การปรับปรุงและดูแลรักษาคุณภาพของแหล่งท่องเที่ยวยังขาดงบประมาณ สำหรับแนวทางในการพัฒนาการท่องเที่ยวซึ่งเสนอโดยการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย คือ ควรมีการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ ซึ่งต้องเน้นในสิ่งที่ชาวต่างประเทศให้ความสนใจโดยเฉพาะ เช่น แหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ ควรมีการปรับปรุงระบบถนน บริการอาหาร หัตถกรรม สินค้าพื้นเมือง ตลอดจนด้านข้อมูลข่าวสาร สำหรับนักท่องเที่ยวชาวไทยจะนิยมแหล่งท่องเที่ยวของชาวไทยและต่างประเทศต้องได้รับการพัฒนาในแนวทางที่สามารถตอบสนองนักท่องเที่ยวได้ทั้ง 2 ประเภท โดยเน้นคุณภาพของแหล่งท่องเที่ยวให้ชัดเจน คือ พื้นฟูศิลปวัฒนธรรมให้เด่นชัดในระดับชาติ รวมทั้งพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติให้เด่นชัดในระดับท้องถิ่น ควรให้ความสำคัญกับการท่องเที่ยวในประเทศให้มากขึ้น รวมทั้งสร้างบรรยากาศการลงทุนควบคู่ไปด้วย

ตัวแทนจากบริษัท ทัวริสโมไทย จำกัด ได้ชี้ให้เห็นปัญหาของการท่องเที่ยวในพื้นที่นี้ คือ การเป็นทางผ่าน ซึ่งจะต้องหาทางสกัดนักท่องเที่ยวให้เข้ามาในพื้นที่บ้าง วิธีหนึ่งคือต้องรวมแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่นี้และให้มีศูนย์กลางที่สุโขทัยโดยจังหวัดรอบ ๆ คอยหนุน ส่วนในเรื่องการตลาดนั้นภาครัฐและเอกชนควรร่วมมือกัน และจัดโปรแกรมให้มีความสัมพันธ์กันและวางแผนระยะยาว นอกจากนี้ จุดเด่นในเรื่องของประวัติศาสตร์ควรได้รับการดูแลรักษาต่อไป

บรรณาธิการอำนวยการ นิตยสารศิลปวัฒนธรรม ได้ให้ความเห็นว่าจุดขายที่สำคัญของบริเวณนี้ คือ ประวัติศาสตร์ที่เป็นความจริง ซึ่งเน้นว่าควรเป็นการท่องเที่ยวที่เน้นเพื่อ

การศึกษา นอกจากนั้นจะต้องมีการเสริมในเรื่องการอธิบาย และสื่อความหมายให้คนที่มา ท่อง
เที่ยวเข้าใจในสำคัญของประวัติศาสตร์ของบริเวณนี้มากกว่าที่เป็นอยู่

รองผู้ว่าการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ได้เสนอความคิดเห็นว่า ภาคเอกชนควร
มองภาพการท่องเที่ยวให้กว้างไปกว่าเรื่องสถานเริงรมย์ โดยอาจแสวงหาแนวการลงทุนด้านอื่น
ที่จะสนับสนุนการท่องเที่ยวให้มากขึ้น ซึ่งขณะนี้ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ได้ทำการสำรวจ
และจะแจกจ่ายข้อมูลให้ภาคเอกชนต่อไป

0251

โครงการพัฒนาที่สูงไทย - เยอรมัน. รายงานการศึกษาศักยภาพชุมชนกับการดำเนินธุรกิจการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ (Eco - tourism) : กรณีศึกษาในตำบลห้วยปูลิง อำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน. กรุงเทพฯ : โครงการฯ , 2540.

วัตถุประสงค์ของการศึกษาคือเพื่อร่วมกับชุมชนในการศึกษาและวิเคราะห์ ศักยภาพทางด้านกายภาพ ธรรมชาติ ศิลปะ และวัฒนธรรมของชุมชน เพื่อหาแนวทางและรูปแบบในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ (Eco - tourism) เพื่อร่วมกับชุมชนในการวิเคราะห์ศักยภาพและข้อจำกัดขององค์กรชุมชนในการดำเนินธุรกิจท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ และเพื่อกำหนดบทบาทที่โครงการพัฒนาที่สูงไทย - เยอรมัน จะสามารถช่วยเหลือและสนับสนุนการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรชุมชนต่อไป โดยมีวิธีการและขั้นตอนการศึกษา คือ ศึกษาข้อมูลพื้นฐานจากเอกสารการวิเคราะห์ระบบชนบทของโครงการพัฒนาที่สูงไทย - เยอรมัน และคณะผู้ศึกษาได้ร่วมประชุมเพื่อกำหนดประเด็นสำคัญในการศึกษาและแนวคำถาม จัดประชุมกลุ่มย่อยกับชาวบ้านและการอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและข้อมูลที่จำเป็นเพื่อความเข้าใจที่ตรงกันระหว่างผู้ศึกษาและชุมชน สัมภาษณ์ให้ข้อมูลหลัก ร่วมกับชาวบ้านในการสำรวจสภาพพื้นที่ และเส้นทางเพื่อการท่องเที่ยว สังเกตและการตีความเหตุการณ์แล้วนำมาอภิปรายข้อสรุประหว่างคณะผู้ศึกษา พื้นที่ศึกษาคือ บ้านห้วยฮี้ หมู่ที่ 8 ตำบลห้วยปูลิง อำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ผลการศึกษาพบว่า เส้นทางเดินป่าและชมธรรมชาติมีอย่างน้อย 4 เส้นทางที่สามารถพัฒนาเพื่อการท่องเที่ยวได้ กิจกรรมการเดินป่าจะเน้นไปที่การชมความงามของพรรณไม้ ไม้ดอกนานาชนิด ชมนก สัตว์ป่า และแมลง รวมทั้งการพักผ่อนในป่า เส้นทางล่องแพ 1 เส้นทางคือ จากบ้านห้วยกุ่มใหม่ ลงมายังเขื่อนผาบ่อง ทางด้านวัฒนธรรมประเพณีของท้องถิ่น มีอย่างน้อย 2 ลักษณะ คือ การสัมผัสชีวิตชุมชนชาวกระเหรี่ยง โดยการพักค้างคืนในหมู่บ้าน และรับประทานอาหารพื้นบ้านจากธรรมชาติและเพื่อสุขภาพ และการชมความงามของผ้าทอมือย้อมสีธรรมชาติและเรียนรู้วิถีการทอ การย้อม รวมถึงการศึกษาพันธุ์ไม้ให้สี ตลอดจนวิถีการใช้ประโยชน์จากธรรมชาติอย่างยั่งยืนของชุมชน นอกจากนี้ยังพบว่าชุมชนมีความสนใจอย่างมากที่จะทดลองทำธุรกิจบริการนักท่องเที่ยวที่เน้นการรักษาธรรมชาติและวัฒนธรรมท้องถิ่น

คณะผู้ศึกษามีความเห็นว่า กิจกรรมสำคัญที่ควรพิจารณาดำเนินการในระดับชุมชนเพื่อพัฒนางานด้านการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ที่ยั่งยืนและชุมชนได้ประโยชน์อย่างแท้จริงนั้นมีดังต่อไปนี้คือ งานด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยองค์กรชุมชน (Community - based Management of Natural Resources and Environment) ควรมีการจำแนกพื้นที่

ป่า / พื้นที่ทำกิน และการอนุรักษ์ การจัดการและการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว เช่น ป่าไม้ ความหลากหลายทางพืชพรรณ สัตว์ป่า นกและแมลงและเส้นทางธรรมชาติ รวมทั้งน้ำตก ถ้ำ หน้าผา ลำน้ำ ฯลฯ ควรมีการศึกษาวิจัยเพื่อการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพ (Biodiversity) และการรักษาความสะอาดของสภาพแวดล้อมในหมู่บ้านและแหล่งท่องเที่ยว สำหรับงานด้านการฟื้นฟูวัฒนธรรม ประเพณีและวิถีชีวิตดั้งเดิมที่พึ่งพาและเคารพธรรมชาติ และควรมีการพัฒนาทางเลือกเพื่อเพิ่มพูนรายได้ เช่น จากหัตถกรรมผ้า จักสาน ติ่มมิด การผลิตอาหารเพื่อสุขภาพ เช่น ผักชนิดต่าง ๆ ผลไม้ปลอดสารพิษ การทำเกษตรทางเลือก การพัฒนาผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ ที่ผลิตโดยชุมชน และพัฒนาความสามารถด้านการจัดการการบริการและการรวมกลุ่มแบบธุรกิจ

กิจกรรมที่โครงการพัฒนาที่สูงไทย - เยอรมัน ควรให้การสนับสนุน เช่น การเตรียมกลุ่มและเตรียมความพร้อมของชุมชน โดยการจัดเวทีพูดคุยในหมู่บ้าน การจัดทัศนศึกษาและแลกเปลี่ยนความรู้จากหมู่บ้านที่ทำเรื่องนี้แล้วเช่นที่ กาญจนบุรี คีรีวงส์ ประสานงานกับ ภาคธุรกิจเพื่อเชื่อมโยงกับตลาดนักท่องเที่ยว รวมทั้งการพัฒนาความรู้ความเข้าใจและสำนึกของมัคคุเทศก์และบริษัทยานพาหนะให้เห็นคุณค่า เห็นความสำคัญและประโยชน์อย่างยั่งยืนของ การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ที่ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการและให้ถือว่าชุมชนเป็นหุ้นส่วน ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความยั่งยืนในการพัฒนา ควรสนับสนุนให้มีการประสานงานกับราชการ เช่น ป่าไม้จังหวัด เขตอุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เพื่อขออนุญาตและทำความเข้าใจ ทำความตกลงว่าการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ควรจะทำได้โดยชุมชนเป็นผู้ดูแลรักษาสถานที่ท่องเที่ยวไม่ให้เสียหาย ชุมชนต้องเข้มงวดในการรักษาความสะอาดและป้องกันผลกระทบต่าง ๆ ต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และโครงการฯ ควรสนับสนุนด้านการให้คำปรึกษา เช่น การศึกษาเพื่อพัฒนาวิธีการและระบบการส่งเสริมธุรกิจชุมชน การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เป็นต้น รวมทั้งควรมีการประสานงานกับองค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อให้เกิดความสนใจและสนับสนุนชุมชนในการดำเนินงานด้านการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เป็นต้น

0252

ลลิตา โกชนพันธ์. พฤติกรรมการท่องเที่ยวในเชิงนิเวศน์สำนิจรของนักท่องเทียวในเขตอุทยาน
แห่งชาติเขาใหญ่. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาสิ่งแวดล้อมศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล 2539.

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมของนักท่องเทียวในเขต
อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ ในเชิงนิเวศน์สำนิจร ซึ่งเป็นการท่องเทียวที่มีความรับผิดชอบต่อ สิ่ง
แวดล้อม และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการท่องเทียวในเชิงนิเวศน์สำนิจรกับตัวแปรที่
ศึกษา อันได้แก่ ขนาดของกลุ่มนักท่องเทียว รูปแบบของการจัดท่องเทียว ประเภทของกลุ่ม นัก
ท่องเทียว วัตถุประสงค์หลักของการเดินทาง และการมีผู้ให้ความรู้ด้านสิ่งแวดล้อมภายในกลุ่มนัก
ท่องเทียว โดยศึกษาจากนักท่องเทียวในเขตอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ที่มีอายุตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไป
จำนวน 400 คน ในช่วงเดือนตุลาคม พ.ศ. 2538 ด้วยวิธีการวิจัยเชิงสำรวจ และการเก็บรวบรวมข้อมูล
โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล มีจำนวนตัวอย่างที่ได้จากการสุ่ม
ตัวอย่างแบบบังเอิญ 52 ตัวอย่าง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าสถิติร้อยละ ส่วน
เบี่ยงเบนมาตรฐาน ฐานนิยม และ ค่าสถิติ ไค - สแควร์ (Chi - Square test) ผลการวิจัย สรุปได้ดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีขนาดของกลุ่มมากกว่า 10 คน รูปแบบของการจัด
ท่องเทียวส่วนใหญ่จัดท่องเทียวกันเอง และมักจะเป็นประเภทกลุ่มเพื่อน วัตถุประสงค์หลักคือ
เพื่อการท่องเทียวพักผ่อนหย่อนใจและส่วนใหญ่ไม่มีผู้ให้ความรู้ด้านสิ่งแวดล้อมอยู่ภายในกลุ่ม
2. พฤติกรรมการท่องเทียวในเชิงนิเวศน์สำนิจร อยู่ในระดับที่เหมาะสมเป็นส่วน
ใหญ่ กล่าวคือ พฤติกรรมการศึกษาเรียนรู้สภาพแวดล้อม ธรรมชาติของสถานที่ท่องเทียวอยู่ใน
ระดับที่พอใช้ พฤติกรรมการรักษาความสะอาด และการจัดการของเสียต่าง ๆ ในขณะท่องเทียวอยู่
ในระดับพอใช้ พฤติกรรมการรักษาความสะอาด และการจัดการของเสียต่าง ๆ ในขณะท่องเทียว
อยู่ในระดับพอใช้ พฤติกรรมการอนุรักษ์สิ่งมีชีวิตในธรรมชาติของสถานที่ท่องเทียวอยู่ในระดับที่
เหมาะสม พฤติกรรมการช่วยส่งเสริมการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติของสถานที่ท่องเทียวใน
ระดับที่เหมาะสม แต่พฤติกรรมการเรียนรู้วัฒนธรรม วิถีชีวิตชุมชนท้องถิ่น และการช่วยเพิ่ม ราย
ได้ให้แก่ชุมชนท้องถิ่น ยังอยู่ในระดับที่ไม่เหมาะสม
3. พฤติกรรมการท่องเทียวในเชิงนิเวศน์สำนิจร จะขึ้นอยู่กับขนาดของกลุ่ม
นักท่องเทียว รูปแบบของการจัดการท่องเทียว ประเภทของกลุ่มนักท่องเทียว วัตถุประสงค์หลัก
ของการเดินทาง และ การมีผู้ให้ความรู้ด้านสิ่งแวดล้อมภายในกลุ่ม และจากการศึกษาพฤติกรรม

ในแต่ละด้าน พบว่า พฤติกรรมการเรียนรู้สภาพแวดล้อมธรรมชาติของสถานที่ท่องเที่ยวขึ้นอยู่กับรูปแบบของการจัดท่องเที่ยว ประเภทของกลุ่มนักท่องเที่ยว วัตถุประสงค์หลักของการเดินทางและการมีผู้ให้ความรู้ด้านสิ่งแวดล้อมภายในกลุ่ม ส่วนพฤติกรรมการรักษาความสะอาดจะขึ้นอยู่กับขนาดของกลุ่มนักท่องเที่ยว พฤติกรรมการอนุรักษ์สิ่งมีชีวิตในธรรมชาติของสถานที่ท่องเที่ยวขึ้นอยู่กับขนาดของกลุ่ม รูปแบบของการจัดการท่องเที่ยวและประเภทของกลุ่ม พฤติกรรมการช่วยส่งเสริมการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติของสถานที่ท่องเที่ยวขึ้นอยู่กับขนาดของกลุ่ม รูปแบบของการจัดท่องเที่ยว วัตถุประสงค์หลัก และการมีผู้ให้ความรู้ด้านสิ่งแวดล้อมภายในกลุ่ม ส่วน พฤติกรรมการเรียนรู้วัฒนธรรม วิถีชีวิตชุมชนท้องถิ่น และการช่วยเพิ่มรายได้ให้แก่ชุมชนท้องถิ่น ขึ้นอยู่กับรูปแบบของการจัดการท่องเที่ยว ประเภทของกลุ่มนักท่องเที่ยว ซึ่งพฤติกรรมที่กล่าวมานั้นมีความสัมพันธ์กับตัวแปรต่าง ๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาถึงตัวแปรซึ่งคาดว่าจะมีผลต่อพฤติกรรม การท่องเที่ยวในเชิงนิเวศน์สีเขียวของนักท่องเที่ยว โดยเฉพาะการมีผู้ให้ความรู้ด้านสิ่งแวดล้อม ภายในกลุ่มนั้น ยังไม่มีผู้ใดได้ทำการศึกษาไว้ นอกจากนี้ยังพบว่า มีผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามและการสังเกตบางส่วนไม่สอดคล้องกันนั่นคือ ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีขนาดของกลุ่มมากกว่า 10 คน และมีพฤติกรรมการเรียนรู้วัฒนธรรม วิถีชีวิตชุมชนท้องถิ่น และการช่วยเพิ่มรายได้ให้แก่ชุมชนท้องถิ่น อยู่ในระดับที่เหมาะสม แต่จากการสังเกต พบว่า ส่วนใหญ่ขนาดของกลุ่มนักท่องเที่ยวมี 1 - 5 คน และพฤติกรรมดังกล่าวอยู่ในระดับพอใช้ ซึ่งผลที่คลาดเคลื่อนนั้นอาจมาจากการสังเกตที่ได้ทำการเก็บข้อมูลโดยศึกษาพฤติกรรมส่วนใหญ่ของนักท่องเที่ยวแต่ละกลุ่ม แต่แบบสอบถามจะได้ข้อมูลจากนักท่องเที่ยวแต่ละคน ซึ่งแม้จะมีพฤติกรรมอยู่ในระดับต่างกัน แต่ก็ยังอยู่ในระดับที่ควรปรับปรุงแก้ไขเช่นกัน

ผู้วิจัยได้เสนอแนะว่าหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการรณรงค์เสริมสร้างจิตสำนึกให้นักท่องเที่ยวได้ตระหนักถึงการศึกษาเรียนรู้ควบคู่ไปกับการท่องเที่ยว นอกจากนี้ควรมีการจัดการเกี่ยวกับสื่อความหมายธรรมชาติให้ดึงดูดความสนใจ และเพียงพอต่อจำนวนของนักท่องเที่ยว รวมทั้งควรเพิ่มเจ้าหน้าที่ในการให้ความรู้ คำแนะนำต่าง ๆ ในการท่องเที่ยว ตลอดจนคอยควบคุมดูแลนักท่องเที่ยวให้มากขึ้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการรณรงค์เกี่ยวกับการรักษาความสะอาดของสถานที่ท่องเที่ยวให้มากขึ้น รวมทั้งมีการปรับปรุงนโยบาย มาตรการแก้ไขให้จริงจัง มีการควบคุมให้เข้มงวดมากขึ้น รวมทั้งการจัดเก็บขยะมูลฝอยในที่รองรับต่าง ๆ ควรกระทำอย่างสม่ำเสมอและเพิ่มถึงขยะแยกประเภทให้มากขึ้น ควรมีการรณรงค์ส่งเสริมให้ประชาชนได้เห็นถึงความสำคัญของชุมชนท้องถิ่น และส่งเสริมเผยแพร่ความรู้ให้แก่ชุมชนท้องถิ่นในการเข้ามามีส่วนร่วมกับการพัฒนาการท่องเที่ยว และควรมีการรณรงค์ส่งเสริมเผยแพร่ความรู้ต่าง ๆ เกี่ยวกับการ

ท้องถิ่นแบบนิเวศน์สัญจรให้แก่ประชาชน ควรมีการกำหนดรูปแบบ มาตรการ การจัดการให้แน่นอน และให้ความร่วมมือในการดำเนินงานกันอย่างจริงจัง

0253

วิรินทร์ เตชะปณิต. แนวทางการศึกษาการใช้ประโยชน์ที่ดินเมืองพัทธากับข้อจำกัดการให้บริการ
น้ำประปา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาวิชาการวางแผนภาคและเมือง
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2536.

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบทบาทและความสำคัญของเมือง
พัทธ การเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดินจากอดีตถึงปัจจุบัน (พ.ศ. 2530 - 2534) ลักษณะและทิศทางการ
ขยายตัวของเมือง รูปแบบการใช้ที่ดินที่เหมาะสมสำหรับอนาคต ซึ่งมีผลกระทบต่อการให้บริการ
น้ำประปา โดยขนาดของพื้นที่ศึกษาเขตการปกครองเป็นหลัก คือ เมืองพัทธ ในพื้นที่อำเภอบาง
ละมุง จังหวัดชลบุรี ครอบคลุม 4 ตำบลได้แก่ ตำบลนาเกลือ ตำบลหนองปรือ บางส่วนของตำบล
หนองปลาไหล และบางส่วนของตำบลห้วยใหญ่ รวมพื้นที่ 53.44 ตารางกิโลเมตร ทั้งนี้ไม่รวมพื้นที่
เกาะและพื้นที่ในทะเล โดยได้ทำการเก็บข้อมูลปฐมภูมิ จากการศึกษาภาคสนามโดยการสำรวจ
และสังเกตพื้นที่ อีกทั้งทำการรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิจากเอกสารของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่
ศาลาว่าการเมืองพัทธ, สำนักผังเมืองกระทรวงมหาดไทย, ศูนย์วิทยบริการ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, สำนักงานสถิติแห่งชาติ, กองการทะเบียน กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย,
องค์การส่งเสริมการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย และจากแผนที่ที่เกี่ยวข้อง แล้วจึงนำข้อมูลที่ได้นำ
วิเคราะห์ถึงปัญหาที่เกิดขึ้นกับเมืองพัทธ ความเป็นไปได้ของแผน วิเคราะห์จำนวนนักท่องเที่ยวที่
เข้ามาเที่ยวตามช่วงเวลาต่าง ๆ วิเคราะห์ถึงปริมาณการใช้น้ำประปาของโรงแรม คอนโดมิเนียม
แฟลต โรงงานอุตสาหกรรม และที่พักอาศัยทั่วไปทั้งในปัจจุบันและความต้องการในอนาคต และ
วิเคราะห์ถึงสภาพปัญหาของแหล่งน้ำเดิม เพื่อหาแนวทางแก้ไข

ผลที่ได้จากการศึกษา พบว่า เมืองพัทธมีบทบาทสำคัญในการเป็นแหล่งท่องเที่ยว
นานาชาติ อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว จึงมีอิทธิพลต่อการใช้ที่ดินและเศรษฐกิจของเมือง การ
ขยายตัวของเมืองมีลักษณะของการขยายตัวด้วยแนวชายหาดและถนนสายหลัก (Robbon Develop-
ment) ทำให้เกิดการพัฒนาระยะบริเวณริมชายหาดและบริเวณสองฟากถนนสายหลัก ในขณะที่
พื้นที่ที่ถัดจากชายหาดและพื้นที่ตอนในถูกละเลยและไม่ได้รับการพัฒนาเท่าที่ควร สำหรับแนว
ทางการใช้ที่ดินของเมืองพัทธในอนาคตนั้น เพื่อให้ชุมชนมีการขยายตัวอย่างเป็นระเบียบ และมี
พื้นที่เหมาะสมเพื่อรองรับประชากรที่จะเพิ่มขึ้น มีแนวทางในการใช้ที่ดินประเภทต่าง ๆ ดังนี้คือ
การใช้ที่ดินเพื่อการพักผ่อนหย่อนใจ และสนามกีฬา

เนื่องจากเมืองพัทยาเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวและบริการ ทำให้เมืองพัทยามีการเจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว เศรษฐกิจของเมืองพัทยาขึ้นอยู่กับการท่องเที่ยว ซึ่งก่อให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ตามมา คือ ปัญหาการระบายน้ำ ปัญหาการรुक้าที่สาธารณะ ปัญหาการจัดเก็บและกำจัดขยะมูลฝอย ปัญหาสถานะแวดล้อมเป็นพิษหรือมลภาวะ ปัญหาถนน สะพาน ทางเท้า ไม่เพียงพอ และไม่ได้มาตรฐาน ปัญหาการจราจรไม่เป็นระเบียบ ปัญหาความไม่เป็นระเบียบเรียบร้อยในเขตเมืองพัทยา ปัญหาชุมชนแออัดและแหล่งเสื่อมโทรม และปัญหาการให้บริการน้ำประปาไม่เพียงพอ

จากผลการศึกษาข้างต้น ผู้ศึกษาได้เสนอรูปแบบการใช้ที่ดินในอนาคตของเมืองพัทยา โดยให้กำหนดพื้นที่ว่าตอนในให้มีศักยภาพเพิ่มขึ้น เพื่อรองรับการขยายตัวของเมืองในอนาคตและจากการที่เมืองพัทยามีการขยายตัวอย่างรวดเร็ว รวมถึงจำนวนของประชากรที่เพิ่มมากขึ้น ทำให้ระบบสาธารณูปโภคที่รองรับไม่ทันต่อการเจริญเติบโตอย่างรวดเร็วของเมืองพัทยา ปัญหาสำคัญอย่างหนึ่ง คือ ความต้องการใช้น้ำมีแนวโน้มสูงขึ้นทุกปี จึงเกิดปัญหาในการขาดแคลนน้ำประปาในเขตเมืองพัทยา ในปัจจุบัน ทางกรมประปาพัทยา - นาเกลือ ได้ทำการแก้ไขปัญหาเร่งด่วน โดยการขยายกำลังผลิตและเพิ่มแหล่งน้ำดิบ ซึ่งในอนาคต ทางกรมประปาส่วนภูมิภาค ได้ทำการแก้ปัญหาระยะยาวโดยการก่อสร้างโรงกรองน้ำใหม่และเพิ่มแหล่งน้ำดิบอีก ทำให้ในอนาคตเมื่อระบบผลิตทั้งหมดเสร็จเรียบร้อย ก็จะคลี่คลายปัญหาการขาดแคลนน้ำประปาของเมืองพัทยาได้

0254

สรณะ นายประเสริฐ. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเพื่อการศึกษาของบุคลากรในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวทั้งในภาครัฐบาลและภาคเอกชน วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต ภาควิชาโสตทัศนศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2530.

การท่องเที่ยวในประเทศไทยได้มีการพัฒนาและยกระดับการท่องเที่ยวโดยการนำเอาแนวการจัดการท่องเที่ยวมาสัมพันธ์กับหลักการให้ความรู้ทางการศึกษา ซึ่งจะเป็นการส่งเสริมให้มีการขยายตัวในการท่องเที่ยว เนื่องจากสามารถดึงดูดใจคนจากหลาย ๆ แขนงอาชีพ หันมาสนใจสาระประโยชน์ที่จะได้รับจากการท่องเที่ยว แนวทางในการส่งเสริมการท่องเที่ยวในลักษณะที่กล่าวมานี้คือ การจัดการท่องเที่ยวเพื่อศึกษานั้นเอง

การจัดการท่องเที่ยวเพื่อศึกษานั้น เป็นการจัดการท่องเที่ยวที่มีวัตถุประสงค์และเอกลักษณ์เฉพาะตัวที่แตกต่างไปจากการจัดการท่องเที่ยวเพื่อการพักผ่อนหย่อนใจธรรมดา นั่นคือ นักท่องเที่ยวจะได้เห็นสิ่งต่าง ๆ จากสภาพความเป็นจริง ได้สังเกตธรรมชาติ ได้เรียนรู้ศิลปะ ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม ประเพณี ตลอดจนความเป็นอยู่ของประชาชนในท้องถิ่น ซึ่งจะต้องมีการวางแผนเตรียมงานที่รอบคอบและรัดกุมกว่าการท่องเที่ยวทั่ว ๆ ไป

งานวิจัยนี้ จัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเพื่อการศึกษาของบุคลากรในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ทั้งในภาครัฐและภาคเอกชน โดยบุคลากรในการท่องเที่ยวในที่นี้หมายถึง เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการท่องเที่ยวทั้งในระดับผู้บริหาร และระดับปฏิบัติการ อันได้แก่ มัคคุเทศก์ หรือ ผู้นำการท่องเที่ยว ผู้วิจัยได้ทำการเก็บข้อมูลโดยการส่งแบบสอบถามไปยังบุคลากรที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวทั้งภาครัฐบาลและภาคเอกชน จำนวน 180 ชุด ได้รับแบบสอบถามคืน 138 ชุด คิดเป็นร้อยละ 76.67 จากนั้นจึงนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ระเบียบวิธีทางสถิติ หาค่าเฉลี่ยร้อยละ ค่ามัธยฐานเลขคณิต (X) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

จากการวิจัยสามารถสรุปผลได้ว่า ในการวางแผนและเตรียมการให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว ภาครัฐบาลเห็นความสำคัญของการทำระบบข้อมูลความรู้เกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวมากที่สุด ส่วนในการปฏิบัติการ กำหนดนโยบายในการให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยวมากที่สุด การประเมินผลการให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญน้อยที่สุด ส่วนการปฏิบัติได้มีการทำระบบข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวมากที่สุด การประเมินผลการให้ความรู้แก่

นักท่องเที่ยวนัก และการจัดหาวิทยากรในท้องถิ่น ผู้ตอบให้ความสำคัญและเห็นว่าการปฏิบัติน้อยตามลำดับ

การให้ความรู้ในเรื่องต่าง ๆ แก่นักท่องเที่ยว พบว่า โดยส่วนรวมทั้งภาครัฐบาลและภาคเอกชน ต่างเน้นในเรื่องประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์และศิลปวัฒนธรรม ส่วนความรู้อื่น ๆ ที่มีความสำคัญในแง่ของการท่องเที่ยวเพื่อการศึกษา อันได้แก่ความรู้ด้านธรรมชาติวิทยาและการอนุรักษ์ธรรมชาติยังมีการปฏิบัติอยู่ในระดับต่ำ ทั้งภาครัฐและภาคเอกชนยังใช้วิธีให้มัคคุเทศก์เป็นผู้เตรียมข้อมูลและให้ข้อมูลความรู้แก่นักท่องเที่ยวด้วยตนเองเป็นส่วนใหญ่ วิธีการนำเสนอข้อมูลแบบอื่น ๆ อันได้แก่ การจัดหาวิทยากรรับเชิญ การใช้สไลด์ และภาพยนตร์ประกอบการบรรยาย ยังมีการปฏิบัติอยู่ในระดับต่ำ

ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการจัดการท่องเที่ยวเพื่อการศึกษาได้แก่ การขาดบุคลากรที่มีความรู้และประสบการณ์ในเรื่องการจัดการท่องเที่ยวเพื่อการศึกษา นักท่องเที่ยวมักสนใจแต่ความงดงาม และความบันเทิง นอกจากนั้นยังขาดเทคนิคที่จะส่งเสริมให้นักท่องเที่ยวสนใจใฝ่รู้ในสิ่งที่อยู่รอบ ๆ ตัว

0255

เอี่ยมพร เสนะเกษตร. ความต้องการและการใช้สารนิเทศของมัคคุเทศก์. วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย 2535.

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาความต้องการ , รูปแบบเนื้อหา และภาษาของ
สารนิเทศ รวมทั้งแหล่งสารนิเทศที่มัคคุเทศก์ใช้ ตลอดจนปัญหาในการใช้แหล่งสารนิเทศของ
มัคคุเทศก์ โดยทำการศึกษาจากประชากรเป้าหมาย คือ มัคคุเทศก์สังกัดบริษัทนำเที่ยวในเขต
กรุงเทพมหานคร ประเภทยายในประเทศ 38 บริษัท จำนวน 216 ราย และประเภทนำเข้า 58
บริษัท จำนวน 1,059 รวมประชากรเป้าหมายทั้งสิ้น 1,275 ราย จำนวนประชากรดังกล่าว ได้มา
จากการสำรวจข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับบริษัทและจำนวนมัคคุเทศก์ด้วยวิธีการสอบถามทางโทรศัพท์
โดยใช้รายชื่อบริษัทนำเที่ยวที่การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยรวบรวมไว้ในพ.ศ. 2531 และกำหนด
ขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้หลักความแปรผันร่วมกันระหว่างขนาดของกลุ่มตัวอย่างกับ
ความคลาดเคลื่อนที่เกิดขึ้นของ Toro Yamane มีการสุ่มตัวอย่างประชากรจากทุกบริษัทอย่างเป็นสัด
ส่วน บริษัทที่มีมัคคุเทศก์ตั้งแต่ 2 รายลงไป เมื่อคำนวณตามสัดส่วนแล้วน้อยกว่า 0.05 ให้คิดเป็น
มัคคุเทศก์ 1 คน ดังนั้น จะได้กลุ่มตัวอย่างประเภทยายในประเทศ จำนวน 57 ราย และประเภทนำ
เข้าในประเทศ 257 ราย รวมมัคคุเทศก์กลุ่มตัวอย่างที่จะศึกษาทั้งสิ้น 314 ราย แล้วจึงทำการสำรวจ
โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล รายละเอียดในแบบ สอบถามจะแบ่ง
ออกเป็น 3 ตอน คือ ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม , การใช้และความต้องการสารนิเทศ
เกี่ยวกับรูปแบบ เนื้อหา และภาษา รวมถึงการใช้แหล่งสารนิเทศ ปัญหาในการใช้แหล่งสารนิเทศ
และข้อเสนอแนะ แล้วจึงรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามทั้งหมด มา วิเคราะห์ด้วยการหาค่า
ร้อยละเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลจากการวิจัยพบว่า มัคคุเทศก์มีความต้องการและใช้สารนิเทศสอดคล้องกันในระดับปานกลางทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านประวัติศาสตร์, ความรู้ทั่วไปสำหรับมัคคุเทศก์, ศิลปวัฒนธรรม, ข้อเสนอแนะสำหรับนักท่องเที่ยว และภูมิศาสตร์ โดยหัวข้อย่อยแต่ละด้านที่มัคคุเทศก์มีความ
ต้องการและให้สูงสุด ด้านประวัติศาสตร์ ได้แก่ หัวข้อโบราณสถาน ด้านความรู้ทั่วไปสำหรับ
มัคคุเทศก์ ได้แก่ หัวข้อการให้ความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยว ด้านข้อเสนอแนะสำหรับนักท่องเที่ยว
ได้แก่ หัวข้อที่พัก และหัวข้อการปฏิบัติตนในสถานที่ท่องเที่ยวและด้านภูมิศาสตร์ ได้แก่ หัวข้อ
การคมนาคม มัคคุเทศก์มีความต้องการและใช้สารนิเทศในรูปแบบหนังสือพิมพ์สูงสุด ส่วนภาษา

ของสารนิเทศที่มัลคอล์มต้องการและใช้ในการแสวงหาสารนิเทศเพื่อปฏิบัติงานสูงสุด คือ ภาษาไทย

มัลคอล์มส่วนใหญ่ ใช้แหล่งสารนิเทศส่วนตัวมากกว่าแหล่งอื่น ปัญหาที่มัลคอล์มเหล่านี้ประสบเหมือนกันในการใช้แหล่งสารนิเทศ คือ ไม่มีเวลาไปใช้แหล่งสารนิเทศอื่นๆ ไม่ได้ได้รับความสะดวกในการใช้บริการ และสารนิเทศมีเนื้อหาไม่ตรงกับความต้องการแหล่งสารนิเทศที่อยู่ แหล่งสารนิเทศที่มีอยู่ใกล้ตัวมัลคอล์ม และอาจไม่ได้รับความสะดวกในการขอใช้บริการ อีกทั้งการประชาสัมพันธ์ของแหล่งสารนิเทศอย่างเป็นทางการไปยังไม่ทั่วถึง

0256

มรดกโลก จำกัด, บริษัท. รายงานโครงการพัฒนากิจกรรมการท่องเที่ยวในเขตอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา. กรุงเทพฯ : เพทายการพิมพ์, 2538.

อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา เป็นสถานที่ท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมที่สำคัญแห่งหนึ่ง แต่ละปีมีนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศเดินทางมาเที่ยวชมเป็นจำนวนมากและเมื่อ พ.ศ. 2534 องค์การการศึกษาวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (UNESCO) เล็งเห็นถึงคุณค่าและความสำคัญ จึงประกาศให้เป็นมรดกโลก โดยทั่วไปสถานที่ท่องเที่ยวในอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา ได้รับการทำนุบำรุงจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างสม่ำเสมอ แต่ยังไม่สามารถดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเกิดความประทับใจได้เท่าที่ควร ดังนั้น โครงการพัฒนากิจกรรมการท่องเที่ยวในเขตอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาจึงเกิดขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์หลัก 3 ประการ คือ เพื่อนำแผนงานด้านการท่องเที่ยวตามแผนแม่บท นครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาไปสู่การปฏิบัติ เพื่อหาแนวทางที่เหมาะสมในการลงทุนพัฒนากิจกรรมการท่องเที่ยว และเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวโบราณสถานอันเป็นมรดกทาง วัฒนธรรม โดยทำการศึกษาจากเอกสารทางประวัติศาสตร์ถึงขนบธรรมเนียมประเพณีที่ชาวกรุง ศรีอยุธยา ในอดีตรื้อฟื้นปฏิบัติสืบต่อกันมา เพื่อนำมากำหนดกิจกรรมต่าง ๆ รวมทั้งทำการสำรวจภาคสนามบริเวณพื้นที่อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาเพื่อกำหนดพื้นที่ที่ตั้งโครงการทำ กิจกรรม และสำรวจความคิดเห็นโดยใช้แบบสอบถามจากกลุ่มเป้าหมาย 5 กลุ่ม คือ นักท่องเที่ยวชาวไทย นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ ประชาชนในท้องถิ่น บริษัทผู้ประกอบการท่องเที่ยว และเจ้าหน้าที่ส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง สำหรับด้านเศรษฐกิจและการลงทุน ด้วยการประมาณราคา ค่าก่อสร้าง แล้วนำมาวิเคราะห์ทางการเงิน

จากการศึกษาสามารถกำหนดกิจกรรมที่จะจัดให้มีขึ้นในพื้นที่อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ กิจกรรมถาวร และ กิจกรรมทางวัฒนธรรมตามเทศกาล สำหรับกิจกรรมถาวร หมายถึง กิจกรรมที่สามารถจัดได้ตลอดทั้งปีโดยมีกิจกรรมทางวัฒนธรรมตามเทศกาลเข้ามาเสริม ซึ่งทางคณะผู้ศึกษาได้เสนอต่อการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยจำนวน 4 กิจกรรม กิจกรรมแรกคือ ตั้งศูนย์บริการข้อมูลและข่าวสารการท่องเที่ยว (Information Center) กำหนดให้มีขึ้นที่อาคารศาลากลางจังหวัดเก่า และพื้นที่โดยรอบสำหรับอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยว ทั้งในส่วนข้อมูลประวัติศาสตร์กรุงศรีอยุธยาเบื้องต้นและส่วนบริการมวลชน กิจกรรมที่ 2 คือ จัดยานพาหนะควบคุมและเส้นทางท่องเที่ยว ซึ่งประกอบด้วยโครงการรถรางไฟฟ้า โครงการรถพ่วงไฟฟ้า และโครงการเรือท่องเที่ยว กิจกรรมที่ 3 คือ จัดหมู่บ้านศิลป

หัตถกรรมและตลาดน้ำ และกิจกรรมสุดท้ายคือ ร้านจำหน่ายสินค้าที่ระลึก โดยกำหนดให้มีขึ้นบริเวณริมถนนป่าโทนหลังศาลหลักเมือง สำหรับเป็นที่จัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์จากหมู่บ้านศิลปหัตถกรรมและสินค้าปัจจุบันที่จำเป็น รวมทั้งจำหน่ายอาหารและเครื่องดื่มด้วย

ส่วนกิจกรรมทางวัฒนธรรมตามเทศกาลที่จะจัดขึ้นเสริมกิจกรรมถาวรนั้น จะเป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นตามเทศกาลต่าง ๆ ในแต่ละเดือนโดยกำหนดจากเอกสารโบราณ ได้แก่ พระราชพิธีสิบสองเดือน อันเป็นพระราชพิธีกำหนดกฎมณเฑียรบาล ตั้งแต่แรกสร้างกรุงศรีอยุธยา โดยได้คัดเลือกพระราชพิธีที่สามัญชนสามารถปฏิบัติได้มาดังนี้ คือ พระราชพิธีเดือนห้า พระราชพิธีละเล่นสูก (เถลิงศก) เมื่อสงกรานต์, พิธีวิสาขบูชา, พระราชพิธีเดือนสิบเอ็ด และพระราชพิธีเดือนสิบสอง โดยจัดขึ้นบริเวณหมู่บ้านศิลปหัตถกรรมและตลาดน้ำ นอกจากพระราชพิธีสิบสองเดือนแล้ว ที่ลานอเนกประสงค์ของหมู่บ้านยังสามารถจัดการแสดงมหรสพกลางแจ้ง เช่น การแสดงโขน การแสดงการละเล่นของเด็กไทย การแสดงการต่อสู้แบบไทยโบราณ เป็นต้น โดยผลัดเปลี่ยนหมุนเวียนกันตามความเหมาะสมทั้งภาคกลางวันและกลางคืน

นอกจากนี้ยังมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมว่า ควรมีการเร่งระยะเวลาดำเนินการให้น้อยกว่า 10 ปี เพื่อป้องกันการรุกรทำลายโบราณสถาน โดยใช้เงินงบประมาณแผ่นดินเป็นหลัก และควรรณรงค์ให้ชุมชนตระหนักถึงปัญหาและเกิดความสำนึกที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหาร จัดการ นครประวัติศาสตร์ รวมทั้งกำหนดให้มีหน่วยงานรับผิดชอบการฟื้นฟูอนุรักษ์โบราณวัตถุ และโบราณสถานของประเทศอย่างเป็นระบบ และเนื่องจากกิจกรรมต่าง ๆ กำหนดขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับแผนงานตามแผนแม่บทนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา ดังนั้น ในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยจะต้องประสานงานกับ กรมศิลปากร เพื่อทราบรายละเอียดของแผนแม่บท ตามขั้นตอนต่าง ๆ ในขั้นตอนการดำเนินงานต่อไป

0257

สถาบันการจัดการโรงแรมและการท่องเที่ยวนานาชาติ (I - TIM). การศึกษาจัดทำแผนการ
ปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวเมืองพัทยา. ม.ป.ท., 2537.

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อปรับปรุงโฉมหน้าของเมืองพัทยา โดยอาศัย
การพัฒนาสิ่งดึงดูดใจใหม่ ๆ และความหลากหลายของกิจกรรมการท่องเที่ยว รวมทั้งเพื่อพัฒนา
เมืองพัทยาให้เป็นเมืองท่าท่องเที่ยวชายทะเล เพื่อให้สามารถรองรับการพัฒนาพื้นที่บริเวณชายฝั่ง
ทะเลตะวันออกได้ โดยทำการศึกษาคอบคลุมพื้นที่บริเวณชายหาดพัทยาและจอมเทียน บริเวณ
เขาทัพพระยา และเกาะล้าน กลุ่มเป้าหมายในการศึกษาแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มใหญ่ ๆ กลุ่มแรกคือ
กลุ่มผู้ประกอบการและนักลงทุน อันประกอบด้วย นักลงทุนในโครงการต่าง ๆ เจ้าของโรงแรม
และบังกะโล , เจ้าของธุรกิจ สถานบันเทิง และห้างร้านต่าง ๆ , บริษัททัวร์นำเที่ยวทั้งที่อยู่ใน
กรุงเทพฯ และเมืองพัทยา กลุ่มที่สอง คือ กลุ่มนักท่องเที่ยวและนักทัศนาจรทั้งชาวไทยและชาวต่าง
ประเทศ โดยให้ทำแบบสอบถามชนิดมีโครงสร้าง ประกอบด้วยคำถามแบบปลายเปิดและคำถาม
แบบปลายปิด ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ชุด คือ แบบสอบถามสำหรับผู้ประกอบการและนักลงทุน แบบ
สอบถามสำหรับนักท่องเที่ยวชาวไทย และ แบบสอบถามสำหรับนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ

จากแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้ประกอบการและนักท่องเที่ยว ส่วนใหญ่เห็นว่า
แหล่งท่องเที่ยวเมืองพัทยา ยังมีศักยภาพที่สามารถจะพัฒนาเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวพักผ่อนระดับ
นานาชาติได้ต่อไป โดยควรคงความสำคัญในการเป็นศูนย์กลางบันเทิงไว้เช่นเดิม แต่ควรมีการควบ
คุมความเป็นระเบียบ ความปลอดภัย และแก้ไขภาพพจน์เกี่ยวกับการเป็นเมืองโสเภณีและโรค
เอดส์ให้หมดสิ้นไป และควรส่งเสริมให้เมืองพัทยากลายเป็นศูนย์กลางนานาชาติ อาทิ ปรับปรุงให้มี
สถานที่ออกกำลังกายกลางแจ้งบริเวณเขาทัพพระยาและเกาะล้าน สนับสนุนให้มีสถานจอดเรือ มา
ริน่า การแข่งขันวิ่งมาราธอนนานาชาติ การแข่งเจ็ตสกี สกูตเตอร์นานาชาติ การแข่งขันเรือใบ
นานาชาติที่ได้มาตรฐาน เป็นต้น นอกจากนั้น ควรส่งเสริมให้พัทยากลายเป็นศูนย์กลางการประชุมนา
ชาติ ทั้งนี้เพราะพัทยามีความได้เปรียบที่มีสถานที่จัดประชุม ซึ่งสามารถจุคนได้ถึง 5,000 คน มีที่
ตั้งไม่ไกลจากกรุงเทพฯ เป็นศูนย์กลางของกลุ่มธุรกิจอุตสาหกรรม และชุมชนขนาดใหญ่ มีสถาน
ที่พักและสิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยวอย่างเพียงพอ รวมทั้งมีการคมนาคมที่สะดวก
สบาย การจราจรไม่ติดขัด ขณะเดียวกันควรปรับปรุงและพัฒนาเรื่องมลภาวะและสภาพแวดล้อม
อย่างจริงจัง โดยเฉพาะในเรื่องการปล่อยน้ำเสียและทิ้งสิ่งของสกปรกลงทะเล การกำจัดขยะ การ
ป้องกันน้ำท่วม ตลอดจนการจัดระเบียบในเมืองพัทยาด้านหาบเร่แผงลอย รถสองแถวและการ

จรรยา รวมทั้งควรส่งเสริมให้มีการลงทุนในด้านสิ่งดึงดูดใจใหม่ ๆ ให้แก่เมืองพัทยาเพิ่มขึ้น เช่น สวนสนุก เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้สนุกสนานกับการพักผ่อน

สำหรับแนวทางการปรับปรุงและพัฒนาเมืองพัทยา ควรดำเนินการจัดระเบียบกิจกรรมการท่องเที่ยว ไม่ว่าจะเป็นสถานที่พักผ่อนริมทะเลและชายหาด ซึ่งถือได้ว่าชายหาดเป็นสิ่งที่ดึงดูดใจให้นักท่องเที่ยวมาเที่ยว ดังนั้น จึงควรจัดบริเวณชายหาดให้เป็นบริเวณที่ปลอดจากหาบเร่ แผงลอยและกำหนดเขตพื้นที่สำหรับบริการเก้าอี้ผ้าใบให้เป็นระเบียบ โดยให้เจ้าของกิจการรับผิดชอบดูแลความสะอาดในเขตของตน สำหรับกีฬาทางน้ำประเภทต่าง ๆ ควรมีการแยกโซนอย่างชัดเจนโดยใช้ทุ่นลอยเพื่อป้องกันอุบัติเหตุที่มักเกิดขึ้นบ่อย ๆ รวมทั้งสร้างท่าเทียบเรือที่ได้มาตรฐานเพื่อให้บริการแก่นักท่องเที่ยว ขณะเดียวกันควรกำหนดสถานที่สำหรับหาบเร่แผงลอย โดยจัดสถานที่ขายอาหารให้เป็นระเบียบ ซึ่งอาจทำได้โดยการเช่าที่ดินว่างเปล่าที่ห่างจากชายหาดออกไป และมีที่จอดรถสะดวกสบาย นักท่องเที่ยวสามารถเดินทางจากบริเวณสถานที่ขายของมาในบริเวณชายหาดได้ไม่ไกลนัก

การจัดระเบียบสถานเริงรมย์เป็นอีกกิจกรรมหนึ่งที่ต้องกระทำ เนื่องจากในปัจจุบันพัทยามีสถานเริงรมย์ในรูปแบบต่าง ๆ อยู่เป็นจำนวนถึง 365 แห่ง และมากกว่า 3 ใน 4 ของสถานเริงรมย์ เหล่านี้เปิดขึ้นโดยไม่ได้รับอนุญาตและได้รับการผ่อนปรนมาโดยตลอด ดังนั้น จึงควรมีการจัดระเบียบและกำหนดขอบเขตของการชักชวนนักท่องเที่ยวให้เข้าไปในร้านตน โดยไม่ให้กระทบต่อภาพพจน์ในการเป็นเมืองท่องเที่ยวในระดับนานาชาติ และควบคุมไม่ให้สถานเริงรมย์รูล้ำลงไปในทะเล ซึ่งอาจทำได้โดยการถมทะเลเพื่อให้ร้านค้าและสถานเริงรมย์เหล่านี้มาอยู่บนบกแทน ทำให้การจัดเก็บและควบคุมมลภาวะเป็นไปด้วยความสะดวก นอกจากนั้น ยังควรกำหนดขอบเขตของพื้นที่สีแดง (Red Zone) หรือพื้นที่ที่มีสถานเริงรมย์ประเภท บาร์เบียร์ ฟอร์โซว์ ฯลฯ ให้เด่นชัด รวมทั้งแก้ไขปัญหาเรื่องโสเภณี ซึ่งอาจทำได้ยากเนื่องจากมีธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับโสเภณีมากมาย หนทางที่จะควบคุมจำนวนโสเภณีได้ อาจจะมีการขึ้นทะเบียนโสเภณีในเมืองพัทยา เพื่อให้เมืองพัทยาสามารถควบคุมจำนวนและพยายามขจัดปัญหาการเพิ่มของโสเภณีในพัทยา

ปัจจุบันการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยมีโครงการจัดทำแผนปฏิบัติการจำกัดประเภทสถานประกอบการบริเวณถนนสายหลักในเขตเมืองพัทยาคือ 4 เขต คือ ทางขึ้นเขาทัพพระยาถึงสุดเขตหาดจอมเทียน ให้เป็นเขตพักผ่อนและท่องเที่ยว โรงเรียนโพธิสัมพันธ์พิทยาคาร - นาเกลือ สุดเขตเมืองพัทยา ให้เป็นเขตที่พักอาศัย เขตวัฒนธรรม รวมทั้งโรงเรียนและศาสนสถานสายหลักสุขุมวิท พัทยาเหนือ พัทยากลาง และ พัทยาใต้ ซึ่งเป็นถนนสายหลักในการนำนักท่องเที่ยวมาสู่เมืองพัทยา ห้ามเพิ่มจำนวนบาร์เบียร์ และตั้งแต่บาร์เนลีย์ - แหลม บาลีสาย ไม่จำกัดประเภทสถานประกอบการ

การดำเนินการดังกล่าวมีทั้งมาตรการในระยะสั้น โดยการขอความร่วมมือ และทำการตรวจสอบสภาพสถานประกอบการทั้งหมด และดำเนินการออกกฎหมาย เพื่อควบคุมบังคับใช้ในมาตรการระยะยาว หากการดำเนินการดังกล่าวประสบผลสำเร็จ จะทำให้เมืองพัทยา มีภาพพจน์ที่ดีขึ้น

0258

มหิดล, มหาวิทยาลัย. คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์. โครงการสังคมศาสตร์สิ่งแวดล้อม.

**แนวทางการพัฒนาทรัพยากรใต้ทะเลเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว : กรณีศึกษา
จังหวัดสุราษฎร์ธานี กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยมหิดล , 2530.**

วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพทางกายภาพของทรัพยากรใต้ทะเลและโครงสร้างรูปแบบพฤติกรรมการท่องเที่ยวประเภทความสนใจพิเศษ รวมทั้งแนวโน้มที่มีต่อการเข้าร่วมกิจกรรมดังกล่าว และศึกษาผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจการท่องเที่ยวและการบริการอุปกรณ์กีฬาทางน้ำ

วิธีการศึกษาและเครื่องมือที่ใช้ ใช้วิธีการรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูลทุติยภูมิ โดยการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง และจากบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวทั้งภาครัฐและเอกชนทั้งนักวิชาการและนักปฏิบัติ วิธีการสำรวจใช้แบบสอบถาม สัมภาษณ์และสัมภาษณ์

การศึกษาทางด้านกายภาพและชีวภาพของทรัพยากรใต้ทะเลของเกาะต่าง ๆ จำนวน 12 เกาะ ในจังหวัดชุมพรเพื่อการส่งเสริมการท่องเที่ยวประเภทความสนใจพิเศษ พบว่าบริเวณที่มีศักยภาพสมบูรณ์ของแนวปะการัง เหมาะแก่การดำน้ำตื้นและดำน้ำลึก คือ บริเวณเกาะไข่น้ำด้านทิศตะวันตก เกาะไข่น้ำด้านทิศเหนือ เกาะกระชังด้านทิศตะวันออก เกาะทะลุด้านทิศตะวันตก และ เกาะกระโหลกด้านทิศเหนือ และบริเวณที่มีศักยภาพสำหรับการตกปลา คือ หินหลักงามสำหรับด้านจังหวัดสุราษฎร์ธานี ทำการสำรวจตามข้อตกลงเบื้องต้นในการศึกษา 3 เกาะ คือ เกาะเต่า เกาะนางยวนและเกาะนางยวน พบว่า บริเวณที่มีความสมบูรณ์ของแนวปะการังดีมาก เหมาะแก่การดำน้ำตื้นและดำน้ำลึก คือ บริเวณเกาะเต่าด้านอ่าวลึก เกาะเต่าด้านหาดทรายรี เกาะเต่าบริเวณหาดและบริเวณที่มีความสมบูรณ์ของแนวปะการังในเกณฑ์ดี คือ เกาะหากเต่าด้านทิศ ตะวันออกและด้านทิศตะวันตก

การศึกษาสภาพตลาดการท่องเที่ยวประเภทความสนใจพิเศษด้านน้ำ ทั้งของจังหวัดชุมพรและสุราษฎร์ธานี ลูกค้านี้จะเป็นกลุ่มเฉพาะ ซึ่งได้แก่ สมาชิกชมรมดำน้ำต่าง ๆ ของประเทศไทยเท่านั้น สำหรับนักท่องเที่ยวประเภทความสนใจพิเศษด้านน้ำไม่สนใจเลือกจังหวัดชุมพร และจังหวัดสุราษฎร์ธานีเป็นจุดหมายปลายทาง ทั้งนี้เพราะไม่คุ้มกับค่าใช้จ่ายที่เสียไป สำหรับแหล่งตกปลาของจังหวัดสุราษฎร์ธานีเป็นที่รู้จักดีของนักท่องเที่ยวประเภทความสนใจพิเศษตกปลาทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ ซึ่งได้แก่บริเวณหมู่เกาะอ่างทอง เกาะพะงัน เกาะแค่นอก เป็นต้น

การศึกษาด้านผู้ประกอบการด้านที่พัก อาหาร/เครื่องดื่ม ในจังหวัดชุมพร มีปัญหาการดำเนินธุรกิจหลายด้าน เนื่องจากจังหวัดชุมพรยังมีตลาดการท่องเที่ยวไม่กว้างนัก รายได้กับ

รายจ่ายไม่พอคืน สำหรับในจังหวัดสุราษฎร์ธานี เกาะสมุย การประกอบธุรกิจเป็น รูป
ลักษณะระบบครอบครัวกึ่งพาณิชย์

จากการค้นพบดังกล่าว คณะผู้วิจัยได้เสนอแนวโน้มการขยายตลาดการท่องเที่ยว
ประเภทกิจกรรมพิเศษแก่นักท่องเที่ยวชาวไทยทั่วไป โดยเฉพาะกลุ่มหนุ่มสาว และสำหรับ นัก
ท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ ควรเป็นนักท่องเที่ยวที่ท่องเที่ยวอยู่บนเกาะสมุยอยู่แล้ว ดังนั้น การขยาย
ตลาดสู่ลูกค้าประเภทนี้จึงต้องให้ความรู้ในเรื่องการอนุรักษ์ทรัพยากรได้ทะเล แนวปะการัง ให้นัก
ท่องเที่ยวเกิดความตระหนักในการอนุรักษ์และเห็นคุณค่าของทรัพยากร ซึ่งจะนำไปสู่การปฏิบัติที่
ไม่ทำลายทรัพยากร

0259

นิพนธ์ พงศ์สุวรรณ, ھرรษา จรรย์แสง, อุฤต สดภูมินทร์. การศึกษาและวิเคราะห์สภาพแนวปะการังในเขตอุทยานแห่งชาติทางทะเลแถบทะเลอันดามัน. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ, 2536.

รายงานฉบับนี้เสนอข้อมูลที่เป็นผลจากการศึกษาทรัพยากรแนวปะการัง ณ บริเวณเกาะต่าง ๆ ในทะเลอันดามันในเขตอุทยานแห่งชาติทางทะเล 6 แห่ง ได้แก่ อุทยานแห่งชาติหมู่เกาะสุรินทร์ อุทยานแห่งชาติหมู่เกาะลันตา อุทยานแห่งชาติหาดนพรัตน์ธารา - หมู่เกาะพีพี อุทยานแห่งชาติหมู่เกาะลันตา และอุทยานแห่งชาติตะรุเตา รวมทั้งแนวปะการังสำคัญที่อยู่ใกล้เคียงอุทยาน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปของปะการัง รวมถึงสภาพปัญหาทำให้เกิดความเสียหายในแนวปะการังรวมทั้งเสนอข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ในการวางแผนเพื่อการจัดการทรัพยากรแนวปะการังในเขตอุทยานแห่งชาติทางทะเลแถบอันดามันและพื้นที่ใกล้เคียง

ข้อมูลที่เสนอในรายงานเป็นส่วนที่ได้วิเคราะห์จากรายงานในโครงการอาเซียน - ออสเตรเลีย ระยะแรก ซึ่งสถาบันวิจัยชีววิทยาและประมงทางทะเล ได้พิมพ์ข้อมูลทั้งหมดในเอกสารรายงาน ASEAN - Australia Cooperative Program on Marine Science : Subproject on Inventory and Monitoring on Coral Reefs, Seagrasses and Soft Bottom Communities in the Andaman Sea ปี พ.ศ. 2532 เนื้อหารายละเอียดในเรื่องทรัพยากรปะการังได้แยกวิเคราะห์มาจากผลการสำรวจ โดยวิธี Manta - tow technique สภาพแนวปะการังที่เสนอในรายงานฉบับนี้จึงเป็นของเฉพาะโซนด้านหน้าของแนวปะการัง (edge - slope zone) ซึ่งเป็นตำแหน่งที่ปะการังมีโอกาสอยู่ในสภาพดีที่สุดเมื่อเปรียบเทียบกับโซนอื่น

เนื้อหาในรายงานจำแนกข้อมูลออกเป็น 2 เรื่องใหญ่ คือ เรื่องทรัพยากรปะการังและทรัพยากรปลาในแนวปะการัง จากการศึกษาพบว่า แนวปะการังในทะเลอันดามันในเขตน่านน้ำไทย กระจายอยู่ตามเกาะต่าง ๆ ตั้งแต่เขตจังหวัดพังงาจนถึงจังหวัดสตูล โดยมีลักษณะการก่อตัวได้ดีทางด้านทิศตะวันออกและทิศเหนือของเกาะ เพราะเป็นด้านที่ไม่ได้รับอิทธิพลจากคลื่นลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ ส่วนด้านทิศตะวันตก ชายฝั่งมักเป็นแนวโขดหิน ซึ่งถล่มลาดลึกไปถึงพื้นข้างล่าง มีปะการังขึ้นอยู่บ้างเล็กน้อย หรือก่อตัวเป็นแนวปะการังได้ถ้าหากบริเวณนั้นเป็นเว้าอ่าวหรือมีเกาะอื่นที่อยู่ใกล้เคียงบังคลื่นลมไว้

ลักษณะโครงสร้างโดยภาพรวมของแนวปะการังในแต่ละแห่งแตกต่างกันค่อนข้างชัดเจนในที่นี้สามารถจำแนกกลุ่มเกาะในอุทยานฯ ออกเป็น 2 กลุ่มใหญ่ ๆ ตามลักษณะโครงสร้างของแนวปะการัง คือ

แนวปะการังน้ำลึก พบอยู่ตามเกาะต่าง ๆ ที่อยู่ใกล้ไหล่ทวีป ได้แก่ หมู่เกาะสุรินทร์ หมู่เกาะสิมิลัน และเกาะรอก ปะการังในอ่าวบางจุดสามารถก่อตัวลึกลงไปถึง 30 เมตร สภาพแวดล้อม โดยเฉพาะอย่างยิ่งคุณภาพน้ำทะเลในบริเวณนี้เหมาะสมต่อการก่อตัวของแนวปะการังมาก ความใสของน้ำโดยทั่วไปวัดได้ประมาณ 20 - 30 เมตร บริเวณเกาะสิมิลันมีความใสสูงสุด เพราะเป็นหมู่เกาะหินแกรนิตที่ประกอบด้วยเกาะขนาดเล็ก ทำให้ตะกอนที่ถูกน้ำฝนชะลงมาจากเกาะสู่ทะเล มีปริมาณน้อยมาก แต่เนื่องจากเกาะมีขนาดเล็ก (ยกเว้นเกาะ 8) จึงมีที่กำบังคลื่นลมได้น้อย ทำให้มีปริมาณปะการังไม่หนาแน่นมากนัก ในสภาพแวดล้อมเช่นนี้ทำให้หมู่เกาะสิมิลันมีจุดเด่นในเรื่องความอุดมสมบูรณ์และความหลากหลายของชนิดกัลปังหาและ ปะการังอ่อน ซึ่งเป็นจุดสนใจอันดับแรกของการดำน้ำลึก

ในกลุ่มเกาะบริเวณไหล่ทวีปนี้ หมู่เกาะสุรินทร์มีปริมาณปะการังมากที่สุด เพราะเป็นเกาะที่มีขนาดใหญ่ และมีอ่าวหรือชายฝั่งที่กำบังคลื่นลมกระจายอยู่ทั่วไป ทั้งหมู่เกาะสุรินทร์ และหมู่เกาะสิมิลัน มีความหลากหลายของชนิดปะการังมากกว่าที่อื่น เช่น ปะการังเขากวาง แปรงลำงวด (*Acropora echinata* group) และปะการัง *Seriatopora hystrix* พบเป็นชนิดที่เด่น ในขณะที่หมู่เกาะอื่นไม่พบปะการังในกลุ่มนี้เลย ส่วนเกาะรอกถึงแม้จะมีแนวปะการังที่จัดอยู่ในกลุ่มปะการังน้ำลึก แต่มีความหลากหลายของชนิดปะการังเหมือนกับกลุ่มแนวปะการังน้ำลึกปานกลาง

สำหรับแนวปะการังน้ำลึกปานกลาง กระจายอยู่ตามเกาะที่อยู่ไกลจากไหล่ทวีป ได้แก่ หมู่เกาะในอุทยานฯ แหลมสน เกาะภูเก็ต หมู่เกาะพีพี เกาะด้ามหมอก เกาะด้ามขวาน เกาะไหง เกาะกระดาน หมู่เกาะเกตุรา เกาะตะรุเตา และหมู่เกาะอาดัง - ราวี แนวปะการังสามารถก่อตัวลงถึงพื้นข้างล่างที่ระดับลึกประมาณ 8 - 15 เมตร ความใสของน้ำวัดได้ประมาณ 10 - 18 เมตร สาเหตุที่ความใสน้อยกว่ากลุ่มแรกเนื่องมาจากเป็นเกาะที่อยู่ใกล้แผ่นดินใหญ่ และส่วนใหญ่เป็นเกาะหินปูน ซึ่งเมื่อสึกกร่อนจะสลายเป็นตะกอนละเอียดแขวนลอยในน้ำ และโดยทั่วไปปริมาณแพลงตอนพืชจะมีปริมาณสูงมากทำให้น้ำมีสีเขียวตลอดปี

สำหรับการสำรวจประชากรปลาในแนวปะการัง ได้จัดแบ่งออกเป็น 3 กลุ่มย่อย คือ Target Species ซึ่งเป็นกลุ่มปลาที่มีคุณค่าทางเศรษฐกิจ ซึ่งครอบคลุมกลุ่มปะการัง ปลาเกพง ปลาหมูสี และปลาสร้อยนกเขา หรือกะพงแสม Indicator Species คือ ปลาในครอบครัว Chaetodontidae ซึ่งกินปะการังเป็นอาหารโดยตรง และใช้เป็นตัวบ่งชี้สุขภาพของแนวปะการัง Major Families คือปลากลุ่มอื่น ๆ ทั้งหมดนอกเหนือไปจากปลาทั้งสองกลุ่มดังกล่าวข้างต้น

0260

จุฬาลงกรณ์วิทยาลัย, คณะเศรษฐศาสตร์, โครงการศึกษาเพื่อปรับปรุงการจัดการสถานที่ท่องเที่ยว
ประเภทเขื่อน (กรณีศึกษาเขื่อนเขาแหลมและเขื่อนศรีนครินทร์). กรุงเทพฯ :
การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย 2534.

การกำหนดพื้นที่บริเวณเขื่อนเพื่อนำมาจัดทำเป็นโครงการตัวอย่าง ได้ทำการ
สำรวจร่วมกัน 3 ฝ่าย คือ คณะผู้ทำการศึกษา เจ้าหน้าที่การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยและเจ้าหน้าที่
ระดับสูงของเขื่อนที่ทำการศึกษาทั้ง 2 แห่ง คือ เขื่อนศรีนครินทร์ และเขื่อนเขาแหลม

เขื่อนเป็นที่นิยมของนักท่องเที่ยวมากขึ้น ก่อให้เกิดการบุกรุกอ่างเก็บน้ำและพื้นที่
ใกล้เคียงโดยการก่อสร้างบ้านเรือน ที่พักอาศัย แพพักอาศัย และแพท่องเที่ยว สถานที่ประกอบการ
ท่องเที่ยว ตลอดจนการตัดไม้ทำลายป่าในเขตหวงห้าม ปัญหาต่างๆเหล่านี้ทำให้สภาพป่าไม้ ดินน้ำ
และบริเวณใกล้เคียงเกิดสภาพเสื่อมโทรม เสียสมดุลย์ทางธรรมชาติของระบบแหล่งน้ำ ทำให้มีการ
ทิ้งของเสียและสิ่งปฏิกูลลงในอ่างเก็บน้ำ

มาตรฐานที่พักและการให้บริการต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานการท่องเที่ยว บ้านพัก
รับรองยังขาดการดูแลรักษาอย่างสม่ำเสมอ การให้บริการยังขาดแคลนบุคลากรและอุปกรณ์อำนวยความสะดวกทางด้านการพักผ่อน

การประชาสัมพันธ์ยังไม่เพียงพอ ในการส่งเสริมการท่องเที่ยว ข้อมูลที่ละเอียด
และถูกต้อง จะช่วยให้นักท่องเที่ยวประหยัดเวลาและสามารถใช้เวลาท่องเที่ยวอย่างคุ้มค่า หน่วย
ประชาสัมพันธ์ควรจะอยู่จุดที่นักท่องเที่ยวเข้าถึงสะดวก ไม่ควรตั้งอยู่ในอาคารสำนักงานปะปนกับ
หน่วยอื่นๆ การไฟฟ้าฝ่ายผลิตควรจัดตั้งเป็นศูนย์บริการนักท่องเที่ยว เป็นศูนย์ข้อมูลข่าวสารเกี่ยว
กับการท่องเที่ยวของเขื่อนเองและแหล่งท่องเที่ยวใกล้เคียง โดยมีสำนักงานภายในบริเวณเขื่อน

0261

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. การประชุมเรื่องการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการ

ท่องเที่ยวทางทะเล. ณ โรงแรมเอเชีย กรุงเทพมหานคร. วันที่ 3 ธันวาคม
2533. กรุงเทพฯ : การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2533.

การประชุมครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐบาลและเอกชนได้รับทราบข้อมูลเกี่ยวกับธุรกิจการท่องเที่ยวทางเรือของโลกในปัจจุบัน ศักยภาพการขยายตัวและแนวโน้มของธุรกิจด้านนี้ในประเทศไทย ตลอดจนรับทราบปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ในการส่งเสริมการท่องเที่ยวทางเรือ ร่วมกันพิจารณาเสนอแนะและหาแนวทางการแก้ไขปัญหามาเพื่อไปสู่ความร่วมมือในการจัดระบบการดำเนินงานและการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกและบริการที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยวทางเรือของประเทศไทยให้ก้าวหน้าต่อไป

ในการจัดประชุมครั้งนี้ได้เชิญผู้แทนหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง ผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวทางทะเล ผู้ประกอบการธุรกิจท่าเรือพาณิชย์และสื่อมวลชนมาร่วมประชุมรวมทั้งสิ้นจำนวน 120 ท่าน ทั้งนี้เป็นผู้แทนส่วนราชการและพนักงานของรัฐจำนวน 90 ท่าน ผู้แทนจากภาคเอกชนและสื่อมวลชนจำนวน 30 ท่าน

นายเสรี วังสัพิจิตร กล่าวว่า การท่องเที่ยวทางทะเลมีศักยภาพสูงมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศไทยน่าจะเป็นจุดที่นักท่องเที่ยวทะเลมาใช้บริการได้มากขึ้นในอนาคตในเรื่องของการทำเรือ เราก็มียุคที่ไม่มีท่าเรือทางการท่องเที่ยวโดยเฉพาะ แต่ก็มีโครงการที่จะปรับปรุงสร้างท่าเทียบเรือเพื่อการท่องเที่ยวที่พหุในอนาคตรื้อฟื้นขึ้น นอกจากนี้ท่านก็ได้พูดถึงเรื่องสิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ เช่น สนามบินอู่ตะเภา เป็นฐานเพื่อบริการธุรกิจประเภท Fly Cruise และสามารถที่จะเชื่อมกับสิ่งอำนวยความสะดวกบนพื้นดิน เช่น รถไฟที่มีความเร็วสูง ท่านได้พูดถึงเรื่องของชาร์เตอร์เรือยอร์ช ซึ่งให้เห็นว่าเป็นตลาดที่น่าสนใจเป็นตลาดที่อยู่ในลำดับที่มีคุณภาพ ผู้ที่ให้บริการจะไม่ทำลายสิ่งแวดล้อมของเราและได้ฝากเรื่องของกฎหมาย ระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับเรื่องนี้

นายโกวิท กุวานนท์ กล่าวว่า ปัจจุบันนโยบายทางด้านรัฐ เกี่ยวกับการขนส่งโดยเฉพาะในแผน 6 ได้เน้นในเรื่องของการขนส่งทางบกและทางอากาศเป็นส่วนใหญ่ ยังไม่ค่อยได้เน้นทางน้ำ จึงยังขาดในเรื่องสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เกี่ยวกับการท่องเที่ยวทางทะเล ท่านจึงได้เสนอแนะว่าจะนำเสนอเรื่องนี้ให้ทางสภาพัฒน์ฯ พิจารณาให้ความจำเป็นที่จะต้องนำเอาเรื่องการส่งเสริมการท่องเที่ยวทางทะเลไปใส่ไว้ในแผน 7 ให้ได้ ท่านได้เสนอให้ทราบเกี่ยวกับหน้าที่ของกรมเจ้าท่าโดยเฉพาะที่เกี่ยวกับเรื่องของการเดินเรือในน่านน้ำไทย เรื่องเกี่ยวกับท่าเรือที่มีอยู่

ในปัจจุบัน ซึ่งส่วนใหญ่ก็มุ่งไปทางด้านการพาณิชย์ ถ้าหากว่าเอกชนต้องการที่จะมาสร้างท่าเทียบเรือก็มีกระบวนการมีขั้นตอนที่จะต้องขออนุญาตต่อกรมเจ้าท่า นอกจากนี้ กรมเจ้าท่ายังมีหน้าที่เกี่ยวกับการอนุญาตให้ใช้เรือ การออกใบอนุญาตใช้เรือ การเช่าเรือจากต่างประเทศก็เช่นเดียวกัน ท่านได้ชี้แจงให้เราทราบว่า ในปัจจุบันนี้มีเอกชนที่สนใจที่จะเดินเรือในน่านน้ำไทยพอสมควร โดยเฉพาะเรือโดยสารท่านได้ยกตัวอย่างการเดินเรือระหว่างกระบี่กับเกาะพีพี ในอ่าวไทยก็มีระหว่าง กรุงเทพฯ กับสมุย และกรุงเทพฯ - พัทยา - หัวหิน - กรุงเทพฯ โดยใช้เรือที่มีความเร็วสูง เรือที่ยกค่าตัวขณะวิ่งและยังมีเรือประเภทที่ขนถ่ายสินค้าด้วย ขนยานพาหนะด้วย ขนผู้โดยสารด้วย ประเภทเรือเฟอร์รี่ก็มีด้วย

คุณสุพรรณิ เบญจฤทธิ์ กล่าวว่า จุดหนึ่งที่สำคัญมากคือ ผู้โดยสารที่มาขึ้นเรือเป็นผู้โดยสารระดับคุณภาพ ต้องการบริการที่ยอดเยี่ยม ท่านได้พูดถึงปัญหาต่าง ๆ ที่พอสรุปได้ 6 ประการ คือ

- 1) ปัญหาเกี่ยวกับท่าเรือ
- 2) ถนนที่นำไปสู่ท่าเรือที่นำผู้โดยสารมาขึ้น ยังไม่ได้คุณภาพเป็นส่วนใหญ่
- 3) เรื่องของการจัดระเบียบต่าง ๆ ของเรายังไม่ดี โดยเฉพาะเรื่องการจัดท่า ทำให้เกิดความไม่สะดวก
- 4) ขาดบุคลากรบางประเภท โดยเฉพาะมัคคุเทศก์ที่ดี ต้องนำมัคคุเทศก์มาจากกรุงเทพฯ ทำให้ต้องเสียค่าใช้จ่ายเพิ่มมากขึ้น
- 5) ระดับบริการต่าง ๆ ของเรายังไม่เหมาะสมกับผู้โดยสารที่มาทางเรือเดินสมุทร ท่องเที่ยวระหว่างประเทศ เช่น ร้านอาหารยังไม่ได้คุณภาพ
- 6) การสื่อสารคมนาคมเป็นสิ่งที่เรายังขาดมาก

คุณปาริณี ยะสินธุ ได้เสนอปัญหาเกี่ยวกับการท่องเที่ยวทางทะเล 5 ประการ คือ

- 1) สิ่งอำนวยความสะดวกมีจำกัด คือ ท่าเทียบเรือ เรือสายการบิน เรือสำเภา การบริการของการทำอากาศยาน
- 2) เรื่องกฎหมายและพิธีการต่าง ๆ ในการนำเรือเข้ามาในประเทศ ซึ่งยังมีความสับสนในเรื่องของกฎหมายและพิธีการอยู่
- 3) สิ่งแวดล้อม ได้แก่ แม่น้ำเจ้าพระยาสกปรก ทำให้มีผลกระทบต่อการระบายความร้อนของเรือ และความสกปรกโดยเฉพาะแหล่งท่องเที่ยวประเภทเกาะ
- 4) มาตรฐานความปลอดภัยของเรือ
- 5) เรื่องของการตลาด อยากจะให้ทางภาครัฐ ช่วยในเรื่องของการประชาสัมพันธ์ ให้ชาวต่างประเทศทราบแหล่งท่องเที่ยวทางทะเลมากยิ่งขึ้น และอยากให้

ชี้แจงในเรื่องการพยากรณ์สภาพอากาศให้ชัดเจนกว่าที่เป็นอยู่

ปัญหาและการพิจารณาแนวทางในการส่งเสริมการท่องเที่ยวทางทะเลจะต้องกำหนดเป้าหมายของการส่งเสริมการท่องเที่ยวทางทะเล โดยพิจารณาศักยภาพทางการตลาด ลูกค้า ขอบเขตของการส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยเรือเดินสมุทรเสียก่อน จากนั้นจึงพิจารณาปัญหาทำเทียบเรือ พัฒนาการดำเนินกิจการเดินเรือ ปัญหาระเบียบกฎหมายต่าง ๆ ปัญหาด้านสาธารณสุขโลก ปัญหาที่เกิดจากการพัฒนาที่ขาดการวางแผนและควบคุมปัญหาที่พักแรม และปัญหาการตรวจคนเข้าเมือง ซึ่งจะได้จัดลำดับความสำคัญเร่งด่วนของปัญหาทั้งหมดแล้วผลักดันให้เข้าไปในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 7 ต่อไป

0262

เนาวรัตน์ พลายน้อยและคณะ. การประเมินผลโครงการพัฒนาและอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวของ

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) พ.ศ. 2530 - 2536. กรุงเทพฯ :

คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล, 2537.

วัตถุประสงค์เพื่อจะมุ่งพิจารณาผลการดำเนินงานทั้งระบบโครงการ ตั้งแต่จุดเริ่มต้นจนถึงสิ้นสุดโครงการ รวมทั้งพิจารณาผลกระทบที่เกิดขึ้นเพื่อแสวงหาแนวทางในการพัฒนาโครงการให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป โดยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลใน 40 จังหวัด และประเมินโครงการรวมทั้งสิ้น 236 โครงการ และได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารหน่วยงานระดับสูงในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค

จากการประเมินกระบวนการดำเนินโครงการพัฒนาและอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวจากงบประมาณปกติและงบเงินกู้ OECF พบว่า ขั้นตอนในการดำเนินโครงการมีขั้นตอนต่าง ๆ มาก และแต่ละขั้นตอนต้องใช้ระยะเวลา สัดส่วนของระยะเวลาในขั้นตอนที่จำเป็นไม่สอดคล้องกับกิจกรรมในการริเริ่มโครงการส่วนใหญ่เกิดจากการริเริ่มของหน่วยงานภาครัฐ ในขั้นตอนของการอนุมัติและปรับเปลี่ยนโครงการต้องมีการปรับปรุงให้กระชับและรวดเร็วและยืดหยุ่นได้ตามกลไกตลาด ในด้านการติดตามและประเมินผลส่วนใหญ่จะให้ความสำคัญในขั้นตอนของการดำเนินโครงการ ตรวจงานรับมืองานเมื่อเสร็จสิ้นโครงการ แต่เมื่อโครงการเสร็จสิ้นแล้ว การติดตามและประเมินผลยังอยู่ในขอบเขตที่จำกัด

การประเมินทางวิศวกรรมโครงการที่ดำเนินการเสร็จแล้วพบว่า โครงการที่มีที่ตั้งแบบก่อสร้าง ความมั่นคงแข็งแรง คุณภาพงานฝีมือ คุณภาพวัสดุอยู่ในเกณฑ์ดี แต่การบำรุงรักษาสมควรได้รับการพิจารณาปรับปรุง

การประเมินทางสถาปัตยกรรมพบว่า โครงการมีประโยชน์ใช้สอยตามวัตถุประสงค์ ประสิทธิภาพการใช้งาน ความพอใจ ความประทับใจในรูปแบบทางสถาปัตยกรรมและภูมิทัศน์อยู่ในเกณฑ์ดี แต่มีโครงการบางส่วนการที่ออกแบบไม่กลมกลืนกับสภาพแวดล้อมและมีการดูแลรักษาต่ำกว่าระดับที่ควรจะเป็น

ผลกระทบทางเศรษฐกิจ จากโครงการพบว่าการเปลี่ยนแปลงด้านอาชีพและรายได้ในครัวเรือนบริเวณที่ตั้งโครงการในสัดส่วนที่ไม่สูงมากนัก แต่การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอยู่ในลักษณะที่เป็นผลดีมากกว่าผลเสีย

ประชาชนกลุ่มตัวอย่างในพื้นที่ตั้งโครงการมีทัศนคติทางบวกต่อโครงการ แต่มีส่วนร่วมน้อยกับการดำเนินโครงการในขั้นตอนต่าง ๆ อย่างไรก็ตาม ส่วนใหญ่จะได้อาศัยประโยชน์

จากโครงการในระดับและรูปแบบต่าง ๆ กัน การมีปฏิสัมพันธ์กับนักท่องเที่ยวเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นกับประชาชนในท้องถิ่นมากขึ้น ประชาชนมองเห็นผลทางบวกของโครงการที่จะมีต่อตนเอง ครอบครัวและชุมชน แต่ก็ตระหนักว่าอาจมีปัญหาคความมั่นคงในทรัพย์สิน ปัญหาการย้ายถิ่น ปัญหายาเสพติดเกิดขึ้นได้ แต่ขณะนี้ปัญหาดังกล่าวมีอยู่น้อย อย่างไรก็ตาม ปัญหาที่เริ่มเห็นชัดในบางชุมชนท่องเที่ยว คือ ปัญหาขยะและปัญหาน้ำเสีย

โครงการพัฒนาและอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวมีส่วนทำให้แบบแผนการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวเปลี่ยนแปลงไปในลักษณะที่ทำให้นักท่องเที่ยวมีการแวะท่องเที่ยวในสถานที่ท่องเที่ยวอื่น ๆ เพิ่มขึ้น นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในผลของกิจกรรมต่าง ๆ ในโครงการที่ดำเนินการไปแล้ว เนื่องจากกิจกรรมดังกล่าวสามารถอำนวยความสะดวกให้บริการต่าง ๆ ตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวได้

หน่วยงานในปัจจุบันมีแผนงานด้านการท่องเที่ยวเป็นแผนงานหนึ่งของหน่วยงาน โดยให้ลำดับความสำคัญแตกต่างกันออกไป และมีความเห็นว่าควรมีการปรับปรุงฐานข้อมูลข้อเสนอแนะที่ใช้ประกอบการวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยวของหน่วยงาน หน่วยงานเป็นจำนวนมากต้องการให้มีการจัดทำโครงการพัฒนาและอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวต่อไปอีก รวมทั้งต้องการให้มีการพัฒนาบุคลากรเพื่อรองรับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวที่กำลังมีความสำคัญยิ่งขึ้นด้วย

0263

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. สำนักบริการวิชาการ.การศึกษาทบทวนแผนพัฒนาการท่องเที่ยวเมือง
พัทธยาและจังหวัดระยอง จันทบุรี ตราด. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2534.

วัตถุประสงค์ เพื่อทำการศึกษาทบทวนแผนพัฒนาการท่องเที่ยวเมืองพัทธยาและ
จังหวัดระยอง จันทบุรี ตราด และจัดทำรายละเอียดโครงการพัฒนาต่าง ๆ ทั้งนี้ โดยให้สอดคล้อง
กับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ซึ่งมีแนวทางในการพัฒนาการท่องเที่ยวที่จะก่อให้เกิด
ประโยชน์ทางเศรษฐกิจต่อส่วนรวม โดยไม่ขัดแย้งหรือทำลายสภาวะแวดล้อม ตลอดจนสังคม
ของท้องถิ่น

ตลาดการท่องเที่ยว การท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทย ส่วนใหญ่จะอยู่ในช่วง
ฤดูร้อน ช่วงปิดภาคเรียน วันหยุดและเทศกาลต่าง ๆ ส่วนใหญ่เดินทางมาจากกรุงเทพ- มหานคร
ซึ่งเป็นตลาดต้นทางที่สำคัญ ส่วนมากเป็นเพศชายและอยู่ในวัยแรงงาน เมืองพัทธยาเป็นพื้นที่ซึ่งมี
การกระจายของนักท่องเที่ยวในกลุ่มรายได้ต่าง ๆ มากกว่าพื้นที่อื่น เนื่องจากเป็นพื้นที่ซึ่ง นักท่อง
เที่ยวกลุ่มต่าง ๆ สามารถเดินทางไปท่องเที่ยวได้สะดวกในรูปแบบต่าง ๆ ประเภทของแหล่งท่อง
เที่ยวที่ให้ความสนใจคือ แหล่งท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติ นักท่องเที่ยวส่วนมากนิยมเดินทางท่อง
เที่ยวครั้งละหนึ่งจังหวัดที่เป็นจุดหมายปลายทาง การเดินทางไปแะแหล่ง ท่องเที่ยวจังหวัดอื่น ๆ
มักจะเป็นสถานที่ซึ่งอยู่ในเส้นทางผ่านของการเดินทางท่องเที่ยวนั้น

ส่วนนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศส่วนมากมาจากกลุ่มทวีปยุโรป รองลงมาคือ กลุ่ม
เอเชียตะวันออกเฉียงใต้และแปซิฟิก เพศชายมีสัดส่วนสูงกว่าเพศหญิง ส่วนใหญ่จะให้ความสนใจกับ
แหล่งท่องเที่ยวประเภทชายหาดมากที่สุด รองลงมาคือ เกาะ ตลาดของที่ระลึกและสถานที่ทาง
ประวัติศาสตร์

จากการประเมินค่าทรัพยากรสถานที่ท่องเที่ยวพบว่า สถานที่ท่องเที่ยวของเมืองพั
ททยาและบริเวณข้างเคียงมีคุณค่าทางการท่องเที่ยวมาก ได้แก่ ชายหาดพัทยา ชายหาดนาจอมเทียน
และวัดฉนวนสังวราราม สถานที่ท่องเที่ยวของจังหวัดระยองเป็นหาดทรายชายทะเลและเกาะ สถานที่
ที่ท่องเที่ยวจังหวัดจันทบุรี มีสถานที่ท่องเที่ยวมากเป็นอันดับที่หนึ่ง และมีความหลากหลายมาก
จังหวัดตราดเป็นจังหวัดที่มีสถานที่ท่องเที่ยวน้อยที่สุดในพื้นที่ศึกษา แต่ก็เป็สถานที่ ท่องเที่ยว
ที่มีแรงดึงดูดต่อนักท่องเที่ยวค่อนข้างมาก ส่วนใหญ่เป็นสถานที่ท่องเที่ยวประเภทเกาะ หาดทราย
ชายทะเล

แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเมืองพัทยา คือ พัฒนาให้เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวระดับภาค พัฒนาสิ่งแวดล้อม วางระบบผสมผสานการท่องเที่ยว สนับสนุน กิจกรรมเสริมด้านต่าง ๆ ส่งเสริมศิลปและวัฒนธรรม พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เสริมสร้างความ มั่นคงปลอดภัยและพัฒนาพื้นที่ตอนใน

แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดระยองคือ อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม พัฒนาให้เป็นสถานที่ท่องเที่ยวชายหาดที่เงียบสงบ สนับสนุนให้พัฒนากิจกรรมเสริมต่าง ๆ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ควบคุมการพัฒนาด้วยมาตรการทางกฎหมาย พัฒนากำลังคนในธุรกิจท่องเที่ยวและสร้างความมั่นใจในความปลอดภัย

แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดจันทบุรี คือ อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ วัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม อนุรักษ์ทรัพยากรทางประวัติศาสตร์ พัฒนาให้เป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่มีสภาพหลากหลาย ควบคุมการพัฒนาด้วยมาตรฐานทางกฎหมาย พัฒนากำลังคนในธุรกิจ ท่องเที่ยว และสร้างความมั่นใจในความปลอดภัย

แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดตราด คือ เน้นการพัฒนาสถานที่ท่องเที่ยวแบบเกาะที่มีลักษณะธรรมชาติ อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภค และสร้างความมั่นใจในความปลอดภัย

0264

ประชุม สุวดี และคนอื่น ๆ. รายงานการวิจัยเรื่องแรงงานที่มีและที่ขาดแคลนในอุตสาหกรรม
ท่องเที่ยว. กรุงเทพฯ : คณะสถิติประยุกต์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์,
2536.

วัตถุประสงค์ เพื่อประมาณจำนวนแรงงานในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว จำแนกตาม
ธุรกิจและตำแหน่งหน้าที่ในปี 2535 และเพื่อประมาณจำนวนแรงงานที่ยังขาดแคลนในตำแหน่ง
หน้าที่ต่าง ๆ ในแต่ละธุรกิจ

ผลการศึกษาพบว่า ในปี 2535 มีแรงงานในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว 933, 911 คน
ซึ่งขาดแคลนประมาณ 44,858 คน

ในธุรกิจที่พักแรม ตำแหน่งงานที่ขาดแคลนบุคลากรมาก 10 อันดับแรก ได้แก่
พนักงานเสิร์ฟอาหาร เจ้าหน้าที่ต้อนรับแขก พนักงานทำความสะอาด พนักงานเก็บและทำความสะอาด
โต๊ะอาหาร ช่างซ่อมแซมทั่วไป แคชเชียร์ พ่อครัว ช่างไฟฟ้า พนักงานของ และพนักงาน
ขาย

ในธุรกิจจำหน่ายสินค้า ตำแหน่งงานที่ขาดแคลนบุคลากรมาก 5 อันดับแรกได้
แก่ พนักงานขาย แคชเชียร์ ช่างผลิตสินค้า พนักงานรักษาความปลอดภัยและพนักงานจัดซื้อจัดหา
สินค้าและวัตถุดิบ

ในธุรกิจนำเที่ยว ตำแหน่งงานที่ขาดแคลนบุคลากรมาก 5 อันดับแรก ได้แก่
มัคคุเทศก์ พนักงานขาย พนักงานต้อนรับ พนักงานออกบัตรโดยสารและจัดเส้นทางให้ลูกค้า และ
พนักงานจัดรายการท่องเที่ยว

ในธุรกิจภัตตาคารและร้านอาหาร ตำแหน่งงานที่ขาดแคลนบุคลากรมาก 5
อันดับแรก ได้แก่ พนักงานเสิร์ฟอาหาร พ่อครัว ผู้ช่วยหัวหน้าพ่อครัว กัปตันและพนักงานต้อนรับ

สำหรับธุรกิจขนส่งภาคเอกชน ตำแหน่งงานที่ขาดแคลนบุคลากรมาก ได้แก่
พนักงานต้อนรับหรือบริการบนยานพาหนะ พนักงานขับยานพาหนะ พนักงานประจำยานพาหนะ
และพนักงานขาย

เมื่อพิจารณาทุกธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมท่องเที่ยวแล้วพบว่า แรงงานที่ขาด
แคลนมากในแต่ละปี ได้แก่ ผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการขาย การตลาดและบริการ การเตรียมอาหาร
และเครื่องดื่ม ช่างซ่อมบำรุงและผู้ปฏิบัติงานที่ทางด้านการเงินและการบัญชี

0265

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า วิทยาเขตเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์. **คู่มือการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว “หมู่บ้านช้าง” จังหวัดสุรินทร์.** กรุงเทพฯ : สถาบันฯ., ม.ป.ป.

จังหวัดสุรินทร์เป็นจังหวัดหนึ่งทางภาคอีสานตอนใต้ ซึ่งมีชื่อเสียงทางด้านการท่องเที่ยว โดยเฉพาะในเรื่องของการจัดงานแสดงของช้าง ซึ่งเริ่มจัดมาตั้งแต่ปี พ.ศ.2503 บ้านตากลาง ต.กะโพ อ.ท่าตูม จ.สุรินทร์ เป็นหมู่บ้านที่มีการเลี้ยงช้างมากที่สุดในจังหวัด และเป็นสถานที่ฝึกช้างสำหรับแสดงในงานแสดงของช้างด้วย สถาปนิศาสตร์ของบ้านตากลาง เป็นสถานที่สวยงาม น่าท่องเที่ยว โดยเฉพาะส่วนที่เป็นดินดอนหาดทรายสามเหลี่ยมที่แม่น้ำมูลและแม่น้ำชี ไหลมาบรรจบกัน บ้านตากลางจึงมีความเหมาะสมควรจะได้รับการพัฒนาหมู่บ้านช้าง ให้มีมาตรฐานและมีกิจกรรมให้สอดคล้องกันกับนักท่องเที่ยวที่จะมาชมได้ตลอดปี

การพัฒนาบ้านตากลางมีจุดมุ่งหมายในการพัฒนา 6 ประการ คือ เพื่อดำเนินการพัฒนามุ่บ้านในเชิงท่องเที่ยว เพื่อจูงใจให้นักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศเดินทางไปท่องเที่ยว ลดการเดินทางไปต่างประเทศและส่งเสริมให้ท่องเที่ยวภายในประเทศแทน เพื่อเพิ่มแหล่งท่องเที่ยวแห่งใหม่ โดยใช้วัดตุ๊กติมที่มีอยู่แล้วให้เป็นประโยชน์ เพื่อกระจายรายได้ไปสู่ท้องถิ่นเพื่อให้เจ้าของช้างมีรายได้ในท้องถิ่นตนเองแทนการนำช้างไปหากินในถิ่นอื่น เพื่อส่งเสริมให้เกิดการท่องเที่ยวในภาคอีสานตอนใต้ และเพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวจังหวัดสุรินทร์

การศึกษาเพื่อพัฒนาบ้านตากลางให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว แบ่งการศึกษาออกเป็น 2 ส่วน คือ การศึกษาจากเอกสารและข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวหมู่บ้านช้าง โดยศึกษาถึงวิธีการและหลักเกณฑ์ในการจัดตั้งบริเวณ ภูมิสถาปัตย์ การสุขาภิบาล การออกแบบสถาปัตยกรรม และการอนุรักษ์สภาพแวดล้อมตามธรรมชาติ และการศึกษาโดยการสำรวจแหล่งท่องเที่ยวหมู่บ้านช้างเพื่อหาลักษณะที่ตั้ง การจัดผังบริเวณภูมิสถาปัตย์ การสุขาภิบาล การออกแบบสถาปัตยกรรม การลงทุนและการดำเนินงาน เพื่อประเมินหาข้อดี ข้อเสีย รวมทั้งปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาโครงการ

แนวทางในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวหมู่บ้านช้าง จ.สุรินทร์ แบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ

1. การพัฒนาหมู่บ้านช้าง โดยการจัดทำป้ายชี้ทางเข้าให้เด่นชัด ปรับปรุงถนนเข้าหมู่บ้านให้รถยนต์เข้าถึงได้โดยสะดวกทุกฤดูกาล ปรับปรุงระบบสาธารณูปโภค เช่น ไฟฟ้า น้ำประปา

โทรศัพท์ จัดหามาตรการการรักษาความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยว และ จัดบริการข้อมูล ข่าวสาร และเอกสารที่เกี่ยวข้องกับหมู่บ้านช้าง

2. การพัฒนาบ้านตากกลาง โดยจัดตั้งศูนย์วัฒนธรรม เพื่อทำการแสดงเรื่องราวของชาวส่วยหรือกุ่ม การจับช้าง การเลี้ยงช้าง รวมทั้งการแสดงศิลปพื้นเมืองต่างๆ จัดหาบริเวณฝึกและแสดงของช้าง และจัดช้างให้ประจำอยู่ในหมู่บ้าน 20 - 30 เชือก ตลอดปี ให้บริการขี่ช้าง จัดสาธิตการทอผ้าและผลิตภัณฑ์งานฝีมือ และจัดสถานที่บริการอาหาร เครื่องดื่ม พร้อมบริการห้องน้ำ-ห้องส้วม

3. การพัฒนาส่วนที่เป็นดินคอนหาดทรายสามเหลี่ยมปากแม่น้ำ โดยการจัดผังบริเวณและสภาพแวดล้อม จัดสถานที่พักและสถานที่พักผ่อนให้นักท่องเที่ยว จัดสถานที่บริการอาหารเครื่องดื่ม พร้อมบริการห้องน้ำ-ห้องส้วม จัดสถานที่ขายของที่ระลึก จัดสถานที่ในการดูช้างอาบน้ำ และการจัดให้มีบริการขี่ช้าง

0266

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. รายงานการสำรวจค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยว พ.ศ. 2529,
กรุงเทพฯ : การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2530.

วัตถุประสงค์หลักคือการศึกษาให้ทราบถึงรูปแบบและค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาเที่ยวประเทศไทยและของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางไปยังต่างประเทศ เพื่อให้ทราบถึงรายได้อันเกิดจากการที่ชาวต่างประเทศนำเงินมาใช้จ่ายในประเทศไทยและรายจ่ายอันเกิดจากการที่นักท่องเที่ยวชาวไทยไปใช้จ่ายในต่างประเทศ

ปี 2529 นักท่องเที่ยวระหว่างประเทศเดินทางเข้ามาประเทศไทยจำนวน 2,818,092 คน เพิ่มขึ้นจากปี 2528 ร้อยละ 15.28 ใช้เวลาพำนักภายในประเทศไทยโดยเฉลี่ย 5.93 วัน เพิ่มขึ้นจากปี 2528 จำนวน 0.35 วัน โดยมีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนต่อวัน 2,233.28 บาท ก่อให้เกิดรายได้จากการท่องเที่ยวแก่ประเทศไทยประมาณ 37,321.01 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2528 ร้อยละ 17.48

สำหรับนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางออกไปเที่ยวนอกประเทศ พิจารณาเฉพาะนักท่องเที่ยวที่ถือหนังสือเดินทางมีจำนวนทั้งสิ้นประมาณ 402,109 คน ใช้เวลาท่องเที่ยวในต่างประเทศโดยเฉลี่ย 8.95 วัน ค่าใช้จ่ายระหว่างการท่องเที่ยวโดยเฉลี่ยต่อคนต่อวันประมาณ 2,652.47 บาท ก่อให้เกิดค่าใช้จ่ายด้านการท่องเที่ยวประมาณ 9,545.92 ล้านบาท ทั้งนี้ไม่รวมค่าโดยสารเครื่องบินไป - กลับ

0267

สการินทร์ โพธิวาสวริน. ผลกระทบทางเศรษฐกิจของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในจังหวัด
เชียงใหม่เปรียบเทียบกับระดับประเทศ วิทยานิพนธ์ปริญญาโท
สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ 2536.

วัตถุประสงค์คือ

1. วิเคราะห์ผลกระทบต่อการทวิรายได้จากการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวไทยและ
นักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ โดยวัดทั้งผลกระทบทั้งหมด ผลกระทบทางตรง ผลกระทบทางอ้อม
และผลของการทวิรายได้

2. วิเคราะห์ผลกระทบต่อการจ้างงานจากการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวไทยและ
นักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ

ผลการศึกษาพบว่าการท่องเที่ยวภายในประเทศของนักท่องเที่ยวไทยจะก่อให้เกิด
ผลทางเศรษฐกิจในด้านการทวิรายได้ สูงกว่าการท่องเที่ยวภายในประเทศของนักท่องเที่ยวระหว่าง
ประเทศ ส่วนการท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่ของนักท่องเที่ยวไทยจะก่อให้เกิดผลทางเศรษฐกิจ
ในด้านการทวิรายได้ ต่ำกว่าการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ

ผลต่อการเพิ่มรายได้ประชาชาติหรือผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศนั้นพบว่า การ
ใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวไทยภายในประเทศ 1 ล้านบาท ในปี พ.ศ. 2535 จะก่อให้เกิดรายได้โดยตรง
0.365 ล้านบาท และรายได้โดยอ้อม 1.421 ล้านบาท ดังนั้น ก่อให้เกิดรายได้ทั้งหมดประมาณ 1.786
ล้านบาท และก่อให้เกิดการทวิรายได้ประมาณ 1.42 โดยก่อให้เกิดการทวิรายได้สูงสุดในสาขา
โลหะ (2.19) รองลงมาคือสาขากสิกรรม (2.03) และสาขาสิ่งทอ (1.89)

ส่วนการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศภายในประเทศ 1 ล้านบาท ในปี
พ.ศ. 2535 จะก่อให้เกิดรายได้โดยตรง 0.329 ล้านบาท และรายได้โดยอ้อม 1.402 ล้านบาท ดังนั้น
ก่อให้เกิดรายได้ทั้งหมด 1.731 ล้านบาท และก่อให้เกิดการทวิรายได้ประมาณ 1. โดยก่อให้เกิดการ
ทวิรายได้สูงสุดในสาขากสิกรรม (3.43) รองลงมาคือสาขาอุตสาหกรรมอาหาร (2.36) และสาขา
ผลิตภัณฑ์โลหะ (1.69)

การใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวไทยในจังหวัดเชียงใหม่ 1 ล้านบาท ในปี พ.ศ. 2535
จะก่อให้เกิดรายได้โดยตรง 0.263 ล้านบาท และรายได้โดยอ้อม 1.294 ล้านบาท ดังนั้น ก่อให้เกิด
รายได้ทั้งหมดประมาณ 1.557 ล้านบาท และก่อให้เกิดการทวิรายได้ประมาณ 1.29 โดยก่อให้เกิด
เกิดการทวิรายได้สูงสุดในสาขาโลหะ (2.29) รองลงมาคือสาขาสิ่งทอ (1.91) และสาขากสิกรรม
(1.88)

ส่วนการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศในจังหวัดเชียงใหม่ 1 ล้านบาท ในปี พ.ศ. 2535 จะก่อให้เกิดรายได้โดยตรง 0.293 ล้านบาท และรายได้โดยอ้อม 1.331 ล้านบาท ดังนั้น ก่อให้เกิดรายได้ทั้งหมด 1.624 ล้านบาท และก่อให้เกิดการทวีรายได้ประมาณ 1.33 โดย ก่อให้เกิดการทวีรายได้สูงสุดในสาขาสีกรรม (2.06) รองลงมาคือสาขาอุตสาหกรรมอาหาร(1.77) และสาขาสัตว์ (1.54)

การท่องเที่ยวภายในประเทศของนักท่องเที่ยวไทยจะก่อให้เกิดผลทางเศรษฐกิจในด้านการจ้างงาน สูงกว่าการท่องเที่ยวภายในประเทศของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศในปีเดียวกัน ส่วนการท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่ก็ให้ผลเช่นเดียวกัน

เมื่อพิจารณาผลทางด้านการจ้างงานภายในประเทศ ปี พ.ศ. 2535 พบว่าการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวไทยประมาณ 25,983.16 บาท จะก่อให้เกิดการจ้างงาน 1 คน และการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศประมาณ 27,016.28 บาท ถึงจะก่อให้เกิดการจ้างงาน 1 คน ซึ่งในปี พ.ศ. 2535 การท่องเที่ยวภายในประเทศของนักท่องเที่ยวไทยก่อให้เกิดการจ้างงานทั้งหมดประมาณ 6,020,281 คน ส่วนการท่องเที่ยวภายในประเทศของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศจะก่อให้เกิดการจ้างงานทั้งหมด 3,159,923 คน

เมื่อพิจารณาผลทางด้านการจ้างงานในจังหวัดเชียงใหม่ ปี พ.ศ. 2535 พบว่า การใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวไทยประมาณ 1,178,994.10 บาท จะก่อให้เกิดการจ้างงาน 1 คน และการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ 1,260,870.60 บาท ถึงจะก่อให้เกิดการจ้างงาน 1 คน ซึ่งในปี พ.ศ. 2535 การท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่ของนักท่องเที่ยวไทยจะก่อให้เกิดการจ้างงานทั้งหมดประมาณ 4,643 คน ส่วนนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศจะก่อให้เกิดการจ้างงานทั้งหมดประมาณ 2,033 คน

0268

เพียงจันทร์ ลิขิตเอกราช. การกระจายรายได้จากการท่องเที่ยว : กรณีศึกษางานมหรหรรพ์ไม้ดอก
ไม้ประดับในจังหวัดเชียงใหม่ วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาวิชา
เศรษฐศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ 2535.

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาแบบแผนค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่
2. เพื่อศึกษาการกระจายรายได้จากการท่องเที่ยวไปสู่ธุรกิจขนาดใหญ่ ขนาด
กลาง และขนาดเล็กที่รองรับการท่องเที่ยว
5. เพื่อศึกษาภาระต้นทุนระหว่างรัฐกับเอกชนและสัดส่วนรายได้จากการจัดงาน
ที่ตกแก่ภาคเกษตร ภาคอุตสาหกรรมและภาคบริการ

การเก็บข้อมูลใช้การออกแบบสอบถามนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศ
ที่มาเยือนจังหวัดเชียงใหม่จำนวน 200 ตัวอย่าง และเลือกผู้ประกอบการตัวอย่างที่เกี่ยวกับการ
ท่องเที่ยว จำนวน 80 ราย

การศึกษาพบว่าค่าใช้จ่ายเฉลี่ยของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาจังหวัด
เชียงใหม่โดยค่าใช้จ่ายที่มากที่สุดคือ ค่าพาหนะเดินทาง รองลงมาเป็นค่าสินค้าที่ระลึก ค่าที่พัก ค่า
อาหาร ค่าสถานบันเทิง และ ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ส่วนนักท่องเที่ยวต่างชาติค่าใช้จ่ายมากที่สุดคือ
ค่าสินค้าที่ระลึก รองลงมาเป็นค่าที่พัก ค่าพาหนะเดินทาง ค่าอาหารและค่าสถานบันเทิง ตัวแปรที่
มีอิทธิพลมากที่สุดสำหรับนักท่องเที่ยวชาวไทยได้แก่ รายได้ รองลงมาได้แก่ เพศ โดยนักท่องเที่ยว
ชาวไทยที่มีค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวมากที่สุดคือ นักท่องเที่ยวที่มีรายได้มากกว่า 20,000 บาท
ต่อเดือนและเป็นเพศหญิง ส่วนนักท่องเที่ยวต่างชาติ ตัวแปรที่มีอิทธิพลมากที่สุด ได้แก่ อาชีพ
และเพศ ตามลำดับ นักท่องเที่ยวต่างชาติที่มีค่าใช้จ่ายมากที่สุดคือ นักท่องเที่ยวที่เป็นนักธุรกิจหรือ
ผู้บริหารและเป็นเพศหญิง

การจัดงานไม้ดอกไม้ประดับในช่วงวันที่ 7 - 9 กุมภาพันธ์ 2535 ก่อให้เกิดรายได้
จากการท่องเที่ยวแก่จังหวัดและเกิดรายได้เพิ่มจากปกติโดยจะกระจายไปสู่ธุรกิจประเภทพาหนะ
เดินทางมากที่สุด ส่วนธุรกิจประเภทขายสินค้าที่ระลึกและธุรกิจประเภทที่พักก็ได้รับรายได้สูงเช่น
กัน ธุรกิจขนาดใหญ่ที่ได้รับผลประโยชน์มากที่สุดคือ ธุรกิจประเภทพาหนะเดินทางและโรงแรม
โดยธุรกิจที่ร่วมลงทุนในการจัดงานไม้ดอกไม้ประดับในครั้งนี้คือ กลุ่มธุรกิจทางด้านโรงแรม
และธุรกิจท่องเที่ยว การใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวที่มีค่าใช้จ่ายต่อวันน้อย จะมีการกระจายรายได้ไป
สู่ธุรกิจขนาดกลางและเล็กเท่าเทียมกับที่กระจายไปสู่ธุรกิจขนาดใหญ่

ในด้านการจัดงานไม้ดอกไม้ประดับ นักท่องเที่ยวชาวไทยมีความประทับใจต่อการจัดงานมากกว่านักท่องเที่ยวต่างชาติเล็กน้อย แต่สิ่งที่ลดความประทับใจของนักท่องเที่ยวก็คือ ปัญหาการจราจร

สิ่งที่สร้างความประทับใจในการมาเที่ยวจังหวัดเชียงใหม่ครั้งนี้ ตามความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่างชาติ คือ อาหารที่มีราคาถูกและมีรสชาติอร่อย ส่วนนักท่องเที่ยวชาวไทยก็มีความพอใจในเกณฑ์ที่ดีต่อสาธารณูปโภคต่าง ๆ ที่ให้บริการ แต่สิ่งที่ลดระดับความพึงพอใจในสายตาของนักท่องเที่ยวคือ ปัญหาการจราจรติดขัด สภาพสิ่งแวดล้อมที่เป็นพิษและบ้านเมืองสกปรก

0269

ศิริจันทร์ เชื้อสุวรรณ. ความพึงพอใจของพนักงานโรงแรมในจังหวัดเชียงใหม่ วิทยานิพนธ์
ปริญญาโทบริหารธุรกิจ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
2536.

วัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาถึงความพึงพอใจ ลำดับความพึงพอใจและความพึงพอใจ
ในงานโดยภาพรวมของพนักงานโรงแรมระดับบริหารและระดับปฏิบัติการ

กลุ่มตัวอย่างคือพนักงานของโรงแรมที่มีจำนวนห้องพักมากกว่า 150 ห้องขึ้นไป
ในจังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งมีอยู่ 14 แห่ง จำนวน 275 ตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
คือ แบบสอบถาม

จากการศึกษาความพึงพอใจในงาน ได้แยกปัจจัยที่เกี่ยวกับการทำงานเป็น 12
ปัจจัยตามทฤษฎีของเฮิร์ชเบอร์ก ซึ่งประกอบด้วย ความสำเร็จในการทำงาน การได้รับการยอมรับ
ลักษณะของงานที่ทำ ความรับผิดชอบ ความก้าวหน้าและเติบโต นโยบายและการบริหารงาน
การบังคับบัญชา ความสัมพันธ์กับบุคคลในหน่วยงาน สภาพการทำงาน ผลตอบแทน ความมั่นคง
และชีวิตส่วนตัว

ผลการศึกษาพบว่า พนักงานระดับบริหาร เป็นชายมากกว่าหญิงเล็กน้อย มีอายุอยู่
ในช่วง 30 - 34 ปี มากกว่าช่วงอื่น ส่วนใหญ่สมรสแล้ว มีการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรีหรือ
เทียบเท่าขึ้นไป ระยะเวลาการทำงานในองค์กรปัจจุบัน 1 - 3 ปี และมีรายได้ต่อเดือนในช่วง 5,001
- 7,000 บาท มากกว่าช่วงอื่น ส่วนพนักงานระดับปฏิบัติการเป็นชายและหญิงใกล้เคียงกัน มีอายุต่ำ
กว่า 25 ปี มากกว่าช่วงอื่น ส่วนใหญ่ยังเป็นโสด การศึกษาส่วนมากอยู่ในระดับ ม.6 หรือ ปว.ช.
หรือเทียบเท่า ระยะเวลาการทำงานในองค์กรปัจจุบัน 1 - 3 ปี และมีรายได้ต่อเดือน ในช่วง 3,001 -
5,000 บาท มากกว่าช่วงอื่น

พนักงานระดับบริหารและปฏิบัติการมีความพึงพอใจมากในปัจจัยความรับผิดชอบ ความสัมพันธ์กับบุคคลในหน่วยงาน การบังคับบัญชา ความสำเร็จในการทำงานและชีวิต
ส่วนตัว พนักงานทั้ง 2 กลุ่ม มีความพึงพอใจปานกลางในปัจจัยความก้าวหน้าและเติบโต ความมั่นคง
และผลตอบแทน ส่วนปัจจัยที่พนักงานระดับบริหารมีความพึงพอใจมาก แต่พนักงานระดับ
ปฏิบัติการมีความพึงพอใจปานกลาง ได้แก่ การได้รับการยอมรับ ลักษณะของงานที่ทำ ความก้าวหน้า
และเติบโต นโยบายและการบริหารงาน และสภาพการทำงาน

ลำดับความพึงพอใจในปัจจัยที่เกี่ยวกับการทำงานทั้ง 12 ด้านของพนักงานโรงแรมระดับบริหาร เป็นดังนี้ 1. ความรับผิดชอบ 2. ความสัมพันธ์กับบุคคลในหน่วยงาน 3. ความ

สำเร็จในการทำงาน 4. ชีวิตส่วนตัว 5. การบังคับบัญชา 6. ลักษณะของงานที่ทำ 7. สภาพการทำงาน 8. นโยบายและการบริหารงาน 9. การได้รับการยอมรับ 10. ความก้าวหน้าและเติบโต 11. ความมั่นคง 12. ผลตอบแทน สำหรับพนักงานระดับปฏิบัติการก็มีลำดับความพึงพอใจในปัจจัยที่เกี่ยวกับการทำงานสอดคล้องกับพนักงานระดับบริหาร จะต่างกันเฉพาะลำดับที่ 3, 4 และ 5 ซึ่งได้แก่ ปัจจัยการบังคับบัญชา ความสำเร็จในการทำงานและชีวิตส่วนตัว ตามลำดับ

ความพึงพอใจของพนักงานโดยภาพรวม พนักงานระดับบริหารมีความพึงพอใจในงานโดยภาพรวมมาก ส่วนพนักงานระดับปฏิบัติการมีความพึงพอใจในงานโดยภาพรวมปานกลาง

จากผลการวิจัยมีข้อเสนอแนะสำหรับทางโรงแรมดังนี้

1. ควรเน้นการสร้าง ความพึงพอใจในงานของพนักงาน โดยเฉพาะระดับปฏิบัติการให้เพิ่มมากขึ้นในเรื่องของรายได้ การเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถ ความก้าวหน้าในตำแหน่งงาน สวัสดิการ บรรยากาศในการทำงาน ความเพียงพอของอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ เป็นต้น

2. ควรให้ความสำคัญกับปัจจัยที่พนักงานทั้งในระดับบริหารและระดับปฏิบัติการมีลำดับความพึงพอใจท้าย ๆ ซึ่งได้แก่ ปัจจัยความก้าวหน้าและเติบโต ความมั่นคงและผลตอบแทน

3. แนวทางการจูงใจ

- กำหนดเงื่อนไขของการจูงใจไว้
- ให้มีการประชุมเพื่อเปิดโอกาสให้พนักงานได้แสดงและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน
- จัดฝึกอบรม ศึกษานอกสถานที่ เพื่อเพิ่มพูนความรู้
- จัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อเสริมสร้างความรัก ความสามัคคีและเข้าใจอันดีต่อกันระหว่างพนักงานกับองค์กรและระหว่างพนักงานด้วยกัน
- ให้พนักงานมีส่วนในการปรับปรุงงานที่รับผิดชอบ
- พัฒนาโครงสร้างการจ่ายผลตอบแทนให้เกิดแรงจูงใจ

0270

ปริยาลักษณ์ สำเพงศ์. การศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับศัพท์ภาษาฝรั่งเศสสำหรับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในประเทศไทย. เชียงใหม่: คณะมนุษยศาสตร์ สาขาวิชาฝรั่งเศส, 2531.

วัตถุประสงค์

1. รวบรวมศัพท์ภาษาฝรั่งเศสที่ใช้ในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวไว้เป็นหมวดหมู่
2. เพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับศัพท์เฉพาะต่าง ๆ ที่ใช้ในวงการท่องเที่ยว รวมทั้งศัพท์ภาษาอังกฤษที่ใช้เป็นคำทับศัพท์ในภาษาฝรั่งเศส

3. เพื่อให้ทราบคำแปลศัพท์เฉพาะจากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษ
4. เพื่อให้คำอธิบายเป็นภาษาฝรั่งเศสสำหรับคำไทยที่ยังไม่มีคำแปล
5. เพื่อยกระดับการใช้ภาษาฝรั่งเศสเพื่อการท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐาน
6. สาขาวิชาภาษาฝรั่งเศสจะได้มีเอกสารเสริมการเรียนการสอน

การเก็บข้อมูลใช้แบบสอบถามจำนวน 150 ชุด ไปยังผู้ประกอบการด้านท่องเที่ยว ได้แก่ ผู้ทำงานในหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ โรงแรม บริษัทท่องเที่ยว ร้านอาหารและร้านค้า ซึ่งพบว่าผู้ใช้ภาษาฝรั่งเศสส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี ส่วนใหญ่เรียนภาษาฝรั่งเศสจากสถานศึกษาของรัฐ และมีการเพิ่มพูนความรู้จากการเรียนรู้จากงานที่ทำ จากการจ้างครูมาสอนพิเศษ จากการไปอยู่ในประเทศที่พูดภาษาฝรั่งเศส และจากการเรียนที่สมาคมฝรั่งเศส ตามลำดับ

แบบสอบถามการใช้พจนานุกรม ฝรั่งเศส - ไทย , ไทย - ฝรั่งเศส ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ใช้เพื่อช่วยในการทำงาน เหตุผลที่ใช้เพราะไม่ทราบศัพท์ภาษาฝรั่งเศสของคำที่ต้องการใช้ ไม่แน่ใจในศัพท์ภาษาฝรั่งเศสที่คิดว่าทราบแล้ว ต้องการทราบวิธีออกเสียงและต้องการทราบคำเหมือนหรือคำตรงข้าม ตามลำดับจากมากไปน้อย ส่วนผู้ที่ตอบว่าไม่ใช้ให้เหตุผลว่ามีข้อมูลเกี่ยวกับศัพท์จากแหล่งอื่นอยู่แล้ว ไม่ซื้อพจนานุกรมใช้เพราะแพง รู้จักศัพท์ที่ใช้ทุกคำแล้วและไม่อยากเสียเวลาเปิดตามลำดับ

ผู้ตอบแบบสอบถามมีความต้องการใช้ศัพท์ภาษาฝรั่งเศสมากที่สุดในด้านต่อไปนี้ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การเดินทางท่องเที่ยว การติดต่อได้ตอบ การค้า , วัฒนธรรม ประเพณี ชีวิตประจำวันของคนไทย ธรรมเนียมปฏิบัติ การแต่งกายแบบไทย , สถาปัตยกรรมไทย และที่เกี่ยวกับศาสนาพุทธ ศิลปะ หัตถกรรม ประวัติศาสตร์ , การโรงแรม การประกอบการขนส่ง , สื่อมวลชน โทรคมนาคม สัตว์ต่าง ๆ , ศาสนาความเชื่อ , ด้านนันทนาการ , อาหาร , เสื้อผ้า เครื่องแต่งกาย , การเงิน ธนาคาร ภูมิศาสตร์ สัตว์ - พืช - ผัก ผลไม้ไทย และด้านการประกอบอาชีพ เศรษฐศาสตร์ กฎหมาย ข่าวดังและเหตุการณ์ปัจจุบัน

แบบสอบถามสำหรับนักท่องเที่ยวต่างชาติ ซึ่งผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถาม จำนวน 200 ชุด ไปตามแหล่งต่าง ๆ ได้แก่ โรงแรม บ้านพักแรม บริษัททัวร์ต่าง ๆ ในเชียงใหม่และกรุงเทพฯ และที่อื่น ๆ เช่น ท.ท.ท. เชียงใหม่ , สถานีรถไฟ , สนามบิน เป็นต้น

ผลการสำรวจพบว่า นักท่องเที่ยวต่างชาติรู้จักเมืองไทยโดยจากการบอกเล่าของเพื่อนฝูง อ่านพบจากการโฆษณาในสิ่งตีพิมพ์ต่าง ๆ จากบริษัทท่องเที่ยว จากเพื่อนและบริษัทท่องเที่ยว จากเพื่อนและสิ่งตีพิมพ์ และจากเพื่อน การโฆษณาและบริษัทท่องเที่ยว ตามลำดับ

จุดประสงค์ในการมาเยือนเมืองไทยส่วนใหญ่เพื่อการท่องเที่ยวอย่างเดียว นอกจากนี้เพื่อศึกษาโบราณสถานทางประวัติศาสตร์และศิลปวัฒนธรรมและเพื่อธุรกิจ

ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อมัคคุเทศก์ พนักงานต้อนรับ ฯลฯ และคนไทยทั่วไปที่ได้ติดต่อพบปะโดยใช้ภาษาฝรั่งเศสเป็นสื่อ พบว่า

- ผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยวทั่ว ๆ ไปมีความเข้าใจในการฟังอยู่ในระดับน่าพอใจ สามารถอธิบายเป็นภาษาฝรั่งเศสอยู่ในระดับดีและปานกลาง

- มัคคุเทศก์และผู้นำทัวร์ การใช้ศัพท์ทั่ว ๆ ไปอยู่ในเกณฑ์ใช้ได้ แต่ในบางด้านผู้พูดยังรู้ศัพท์ภาษาฝรั่งเศสจำกัดอยู่เช่น ในด้านการค้า - อุตสาหกรรม ประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์ ศิลปะหัตถกรรม พุทธศาสนา และพฤกษศาสตร์ เป็นต้น ความรู้ด้านวัฒนธรรมอยู่ในเกณฑ์ดี ด้านศีลธรรม - จริยธรรม ส่วนใหญ่มีความซื่อสัตย์ มีความเต็มใจในการบริการและมีความพร้อมในการให้บริการ

- เกี่ยวกับการจัดแผนการท่องเที่ยว จะเน้นด้านการท่องเที่ยวมากเกินไป ทำให้ไม่เห็นความเป็นไปตามธรรมชาติของผู้คนหรือสถานที่ท่องเที่ยว ส่วนใหญ่จะเน้นทัวร์วัดกับชมโรงงานหัตถกรรมแล้วก็ซื้อของที่ระลึกเท่านั้น

สิ่งที่นักท่องเที่ยวสนใจมากที่สุดในการมาเยือนเมืองไทย เรียงตามลำดับจากมากไปน้อยได้แก่ การติดต่อพบปะกับคนไทย การชมแหล่งหัตถกรรมและซื้อของที่ระลึก การชมโบราณสถาน ศิลปไทย ภูมิประเทศ พุทธศาสนา ความเป็นอยู่และวัฒนธรรมประเพณี และชีวิตยามราตรี ตามลำดับ

ข้อเสนอแนะจากนักท่องเที่ยวต่างชาติ

1. การไปชมวัดและโบราณสถาน ถ้ามีมัคคุเทศก์ที่เชี่ยวชาญทางพุทธศาสนาหรือประวัติศาสตร์ หรือทางสถาปัตยกรรมทางพุทธศาสนาโดยตรงจะน่าสนใจมากกว่านี้

2. อยากให้พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวที่ไปยาก ๆ และต้องเดินไป ให้มีมากขึ้นและปลอดภัยขึ้น แต่ไม่ต้องการให้ตัดถนนจนถึงที่เพราะจะทำให้ธรรมชาติเสีย

3. โรงแรมใหญ่ ๆ หรือร้านอาหารใหญ่ ๆ น่าจะมีพนักงานพูดภาษาฝรั่งเศสบ้าง

(หรือมากกว่าที่เป็นอยู่)

0271

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. เอกสารประกอบการสัมมนาโครงการถวายเป็นความรู้ด้านการ

ปรับปรุงและอนุรักษ์วัดแต่พระสงฆ์ ณ ศาลาการเปรียญ วัดถ้ำก่อ อ.เมือง

จ.แม่ฮ่องสอน วันที่ 6 กันยายน 2537. การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2537.

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเป็นการเสนอรูปแบบแนวทางและวิธีการที่เหมาะสมในการปรับปรุงและอนุรักษ์วัด โบราณสถาน ตลอดจนศิลปกรรมในวัด ให้พระภิกษุสงฆ์ได้รับทราบและเข้าใจอันจะเป็นการรักษาสภาพแวดล้อมและเอกลักษณ์ท้องถิ่นให้คงไว้

2. เพื่อให้พระสงฆ์ได้ทราบถึงบทบาทและขอบเขตอำนาจหน้าที่ของตนในการพัฒนาวัด

3. เพื่อให้ทราบถึงบทบาทหน้าที่ของหน่วยงานต่าง ๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการร่วมปรับปรุงและอนุรักษ์วัดและโบราณวัตถุ

4. เพื่อให้วัดยังคงดำรงสถานภาพเป็นสถานที่ปฏิบัติธรรมและศูนย์รวมแห่งจิตใจของพุทธศาสนิกชนอยู่ต่อไป

กลุ่มเป้าหมายคือ พระภิกษุสงฆ์จากวัดต่าง ๆ ทั้งที่เป็นสถานที่ท่องเที่ยวและ/หรือที่มีความสำคัญหรือมีโบราณวัตถุสถานที่น่าสนใจในจังหวัดแม่ฮ่องสอนประมาณ 70 รูป

การดำเนินโครงการจะใช้ระยะเวลา 1 วัน โดยมีลักษณะเป็นการเชิญวิทยากรและผู้เชี่ยวชาญจากหน่วยงานสถาบันต่าง ๆ มาบรรยายและตอบข้อซักถามซึ่งมีหัวข้อบรรยายดังนี้

“วัดกับการท่องเที่ยว” โดย ชยาภรณ์ ชื่นรุ่งโรจน์ วัดเป็นสถานที่ที่มีความผูกพันกับมนุษย์มาตั้งแต่อดีต ไม่ว่าจะเป็นชนชาติใด ศาสนาใด จากบันทึกต่าง ๆ ก็เป็นที่ยืนยันได้ว่า ว่าจะจะเป็นชนชั้นกษัตริย์ ขุนนางหรือสามัญชน ล้วนออกเดินทางท่องเที่ยวโดยมีศาสนกิจเป็นแรงจูงใจ วัดกับการท่องเที่ยวจึงมีความผูกพันกับมาช้านาน และด้วยความผูกพันกันเช่นนี้เอง ต่างฝ่ายต่างยังประโยชน์ซึ่งกันและกัน พอจะกล่าวได้ดังนี้ วัดเป็นสถานที่ที่มีประโยชน์นานาประการโดยเฉพาะด้านการเป็นแหล่งดึงดูดใจสำคัญ วัดเป็นศูนย์รวมความศรัทธา จึงเป็นที่รวบรวมศิลปกรรมและแฝงไปด้วยอารยธรรม ความเจริญต่าง ๆ แม้ปัจจุบันวัดจะมีบทบาทน้อยลงไปจากอดีต แต่หากพระจะมีบทบาทในการช่วยดูแลรักษาสถานและศาสนสมบัติ สามารถให้คำแนะนำช่วยเหลือรวมทั้งสอดส่องดูแลพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของนักท่องเที่ยว ก็จะเป็นหนทางหนึ่งที่จะช่วยให้อภาพพจน์ของวัดและพระในสังคมดีขึ้น วัดก็จะเป็นสถานที่ที่มีผู้คนอยากเดินทางไปเยี่ยมชมและเมื่อมีนักท่องเที่ยวเดินทางไปเยี่ยมชมวัด วัดก็จะได้รับประโยชน์ในรูปของรายได้จากการประกอบ

ธุรกิจต่าง ๆ ทั้งทางตรงและทางอ้อม อย่างไรก็ตามในการพัฒนาวัด เพื่อวัตถุประสงค์ด้านการท่องเที่ยว เป็นเรื่องที่จะต้องพิจารณาอย่างรอบคอบ การพัฒนาวัดจึงควรมีรูปแบบแตกต่างไปจากการพัฒนาทรัพยากรการท่องเที่ยวอื่น ๆ ต้องคำนึงถึงในแง่ของการอนุรักษ์ศิลปกรรม สถาปัตยกรรม และสิ่งแวดล้อมให้เหมาะสม รวมทั้งคำนึงถึงกิจกรรมต่อเนื่องต่อลักษณะทางกายภาพของวัด

“แนวทางปฏิบัติของพระสงฆ์ในการอนุรักษ์โบราณสถาน” โดย เขตชาติ

เทพไชย ความหมายของการอนุรักษ์โบราณสถานก็คือ การดูแลรักษาสิ่งก่อสร้างที่มีคุณค่าทางด้านศิลป ประวัติศาสตร์ โบราณคดีให้คงไว้ โดยมีที่มาของปัญหาเริ่มมาจากการที่โบราณสถานทางภาคเหนือ ซึ่งเป็นศูนย์รวมของมรดกทางศิลปวัฒนธรรมกำลังประสบกับสภาวะวิกฤต จากการถูกรื้อถอนปรับปรุง แก้ไขเปลี่ยนแปลง เพื่อก่อสร้างอาคารใหม่ทดแทนของเดิมอย่างไร้กรอบและทิศทาง ทำให้โบราณสถานที่มีคุณค่าทางด้านสถาปัตยกรรมเดิมนั้นเสื่อมค่าเสียหาย ยากที่จะฟื้นฟูกลับคืนสู่สภาพเดิมได้ เป็นที่น่าวิตกว่าการสูญเสียสิ่งเหล่านี้ ทำให้เอกลักษณ์และมรดกทางศิลปวัฒนธรรมหมดตามไปด้วย ความเสื่อมของโบราณสถานมีสาเหตุอยู่หลายประการ ได้แก่ การกระทำของมนุษย์ทั้งโดยความตั้งใจและไม่ตั้งใจ การกระทำของสัตว์ ด้านวัสดุที่นำมาก่อสร้างโบราณสถานและด้านสภาพภูมิศาสตร์และสภาพแวดล้อม โดยแนวทางในการจัดการโบราณสถานก็ต้องอาศัยหลักการบริหารเช่นเดียวกันคือ การวางแผน การจัดองค์กร การอำนวยการและการควบคุม

“อนุรักษ์ธรรมชาติและศิลปวัฒนธรรม : มาพัฒนาวัดให้น่าชื่นชมกันเถอะ” โดย พงศธร เกษสำลี วัดมรดกทางศิลปวัฒนธรรมอันสำคัญของชาติ นอกจากจะเป็นที่พึ่งทางกายและใจ ตลอดจนเป็นศูนย์รวมของไทยมาแต่โบราณแล้ว แต่ในปัจจุบันวัดหลายแห่งได้กลายสภาพไปเนื่องจากความจำเป็นทางเศรษฐกิจ เช่น วัดกลายเป็นท่าขนทราย กลายเป็นตลาดขายของ กลายเป็นสวนสนุก เป็นต้น หรือไม่วัดที่มีเศรษฐกิจดีก็จะกระทำให้สิ่งที่คิดว่าเป็นการพัฒนา เช่น สร้างโบสถ์ใหม่ให้ใหญ่กว่าเก่าทั้งที่โบสถ์หลังเล็กของเดิมก็ยังใช้ได้ดี เพราะฉะนั้นจึงต้องมีการพัฒนาหรืออนุรักษ์วัดให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบัน โดยในขั้นแรกควรศึกษาถึงความเป็นมาและคตินิยมในการสร้างวัดเสียก่อน ขึ้นต่อไปก็ศึกษาปัญหาและความต้องการของวัด ซึ่งองค์ประกอบหลักของปัญหาของวัดแบ่งได้ 3 ประเภท คือ ผังบริเวณ ตัวอาคารและองค์ประกอบอื่น ๆ ในด้านของผังบริเวณ สำหรับขั้นตอนการแก้ไขปัญหาก็ขึ้นอยู่กับกำลังเงิน มีเท่าไรก็ทำเท่านั้น เริ่มตั้งแต่เรื่องสำคัญและจำเป็นก่อนค่อย ๆ ไล่ไป

“คู่มือการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวทางด้านกายภาพประเภทวัดภาคเหนือ” กล่าวถึงลักษณะเด่นของสถาปัตยกรรมและศิลปกรรมของโบสถ์และวิหารแบบล้านนาและแบบพม่า ปัญหาทางกายภาพของโบราณสถานในวัดภาคเหนือ ได้แก่ ปัญหาเรื่องการขาดการวางแผนการควบคุมการใช้ที่ดินในบริเวณวัด สภาพแวดล้อมและองค์ประกอบภูมิสถาปัตยกรรมและปัญหา

กายภาพของอาคารโบราณสถาน ส่วนแนวทางการพัฒนาและการแก้ปัญหาได้แก่ การจัดการใช้ที่ดินในวัด จัดระบบสัญจรภายในให้สอดคล้องกับการใช้ที่ดิน การอนุรักษ์สถาปัตยกรรมและองค์ประกอบภูมิสถาปัตยกรรม รวมถึงเหตุผลต่าง ๆ ที่ควรพิจารณาในการดำเนินการอนุรักษ์และพัฒนาสภาพแวดล้อมของอาคารที่มีคุณค่าทางประวัติศาสตร์

“วัดกับการท่องเที่ยว” โดย ละเอียด ศิลาน้อย วัดเป็นศาสนสถาน เป็นทรัพยากรทางการท่องเที่ยวในหมวดของศิลปวัฒนธรรมและโบราณวัตถุสถาน และเป็นสถานที่เปิด จึงมีผู้สัญจรแวะเวียนมาเยี่ยมชมวัดเป็นประจำ วัดจึงจำเป็นต้องจัดระเบียบการเข้าชมวัดให้เหมาะสม จำเป็นต้องพร้อมในด้านต่าง ๆ ไว้คอยต้อนรับและอำนวยความสะดวก เช่น ที่จอดรถ บริการห้องน้ำห้องส้วม สถานที่จำหน่ายสินค้าที่ระลึก ร้านค้าขายอาหารเครื่องดื่ม เป็นต้น

“แนวทางการบริหารวัดด้านการอนุรักษ์ศิลปกรรม” โดย ศิริชัย นฤมิตรเรขการ

1. จัดทำบัญชีรายการโบราณสถาน โบราณวัตถุและศิลปวัตถุทุกแห่ง ทุกชิ้นในวัด โดยระบุลักษณะอายุ ประวัติความเป็นมา ที่รวมตั้งแต่กำเนิดไปถึงการบูรณะปฏิสังขรณ์แต่ละครั้ง คุณค่าทางศิลปกรรม สิ่งก่อสร้างหรือสิ่งของแต่ละชิ้นควรมีภาพกำกับไว้ด้วย

2. จัดการดูแลสถานที่และสิ่งของต่าง ๆ ที่ขึ้นบัญชีไว้ให้อยู่ในสภาพดี

0272

เชียงใหม่, วิทยาลัยครู. สหวิทยาลัยล้านนา เอกสารประกอบการสัมมนาเรื่องแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ในจังหวัดเชียงใหม่. ณ วิทยาลัยครูเชียงใหม่ 17 - 20 มิถุนายน 2530. เชียงใหม่ : วิทยาลัยครูฯ , 2530.

ในปัจจุบันรัฐบาลมีนโยบายที่จะให้ประชาชน นักศึกษาและนักเรียนในท้องถิ่น ได้ความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม ประเพณี โบราณสถาน โบราณวัตถุในท้องถิ่นตน เพื่อให้เกิดการอนุรักษ์ ส่งเสริมและเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมในท้องถิ่นต่อไป แต่เนื่องจากข้อมูลเกี่ยวกับท้องถิ่นยังไม่เป็นที่แพร่หลายโดยทั่วไป บางเรื่องและบางท้องถิ่นกำลังอยู่ในระหว่างการศึกษาค้นคว้าและบางเรื่องบางแห่งได้เริ่มเผยแพร่บ้างแล้ว หน่วยงานของรัฐโดยเฉพาะสถาบันในท้องถิ่นที่เป็นที่ตั้งของศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดจะต้องรับผิดชอบดำเนินการเผยแพร่ข้อมูลเรื่องราวในท้องถิ่นให้สมาชิกในสังคมได้ศึกษาและเข้าใจ ดังนั้น การสัมมนาครั้งนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ในเมืองเชียงใหม่ เพื่อให้เป็นไปตามนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ กรมการศาสนา และกรมศิลปากร ในการอนุรักษ์ ส่งเสริมและพัฒนาแหล่งวัฒนธรรมของชาติ และเพื่อให้เป็นประโยชน์ต่อบุคลากรผู้เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว นอกจากนี้ยังมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เป็นประโยชน์ในการเรียนการสอนเรื่องราวในท้องถิ่น ในการสัมมนาครั้งนี้จะเน้นข้อมูลเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ชุมชนโบราณ เช่น เวียงกุมภาม เวียงท่ากาน และเวียงเชียงใหม่ นอกจากนี้จะได้ศึกษาเกี่ยวกับเอกลักษณ์และวิวัฒนาการของบ้านและวัดในล้านนา เช่น วัดพระสิงห์ วัดสวนดอก วัดเชียงมั่น เป็นต้น รวมทั้งประเพณีที่สำคัญ เช่น ประเพณีการแห่กลองหลวง ประเพณีการทานตุง เป็นต้น

การสัมมนามีการบรรยายและนำชมสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ในเวียงเชียงใหม่

0273

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยและมูลนิธิพิทักษ์สิ่งแวดล้อมและการท่องเที่ยว. เอกสารสรุปผล

การประชุมเชิงปฏิบัติการ Ecotourism Network '96. ณ ห้องเพลินิจิต โรง

แรมอิมพีเรียล. 6 มีนาคม 2539. กรุงเทพฯ : การท่องเที่ยวฯ , 2539.

ปัจจุบันการประกอบธุรกิจนักท่องเที่ยวในรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์หรือ Ecotourism กำลังได้รับความสนใจจากผู้เดินทางท่องเที่ยวทั้งในประเทศและต่างประเทศ สำหรับประเทศไทยจากสถิติพบว่า อัตราการเพิ่มของบริษัทนำเที่ยว ในลักษณะนี้มีกระจายทั่วไปทั้งในกรุงเทพมหานคร เชียงใหม่ ภูเก็ต กาญจนบุรี ซึ่งจังหวัดเหล่านี้ถือเป็นจังหวัดหลักในการท่องเที่ยว ดังนั้นการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยในฐานะเป็นหน่วยงานหลักด้านการท่องเที่ยวได้เล็งเห็นความสำคัญในเรื่องนี้จึงจัดการสัมมนาโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ สร้างความเข้าใจร่วมกันเกี่ยวกับเรื่องการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ และบทบาทขององค์กรที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เพื่อรับทราบถึงสถานการณ์และร่วมกำหนดมาตรฐาน ในการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของประเทศไทยและเพื่อสร้างเครือข่ายประสานงานในเรื่องการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

ดร. สุวิทย์ ยอดมณี ได้บรรยายถึงความเป็นไปได้ในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในประเทศไทย ซึ่งสรุปได้ว่าประเทศไทยเป็นประเทศที่มีศักยภาพสูง เพราะมีแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติจำนวนมาก ขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรม ที่เป็นเอกลักษณ์ แต่มีประเด็นที่ควรคำนึงคือ การค้นหาและการรักษาแหล่งท่องเที่ยว การพัฒนาสถานที่ท่องเที่ยว การจัดเตรียมบุคลากรรองรับ และการป้องกันไม่ให้ประเพณีวัฒนธรรมท้องถิ่นถูกทำลายหรือถูกทำให้เสื่อม โดยสรุปแล้วการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ต้องมีการศึกษาวางแผนอย่างรอบคอบ มีการปรึกษาหารือร่วมกันทุกระดับ จัดตั้งเครือข่ายร่วมกัน ปฏิบัติงานอย่างมีเอกภาพ มีประสิทธิภาพ จึงจะสามารถทำให้การพัฒนาการท่องเที่ยวและการรักษาสีเขียวสิ่งแวดล้อมดำเนินไปได้พร้อม ๆ กัน และเอื้อประโยชน์ต่อกันแนวทางที่นำไปสู่ความสำเร็จคือ ต้องมีความร่วมมือจากอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและอุตสาหกรรมอื่น ๆ อย่างมีเอกภาพ มีมาตรการคัดเลือกนักท่องเที่ยว ผู้ประกอบการมีบทบาท โดยเป็นผู้กำหนดวิธีการปฏิบัติ และผู้ตรวจสอบดูแลการประกอบกิจการการท่องเที่ยว ภาครัฐและเอกชนร่วมกันจัดตั้งสภาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว เพื่อดำเนินการกำหนดแผนหลักพัฒนาการท่องเที่ยว ส่งเสริมให้ประเด็นกิจกรรมพิทักษ์สิ่งแวดล้อม เป็นจุดขายสำหรับอุตสาหกรรมท่องเที่ยว เผยแพร่ข่าวสารข่าวสารให้แก่สมาชิก นักท่องเที่ยว พัฒนาบุคลากรร่วมกับสถาบันการศึกษาในท้องถิ่น รัฐต้องมีบทบาทในการจัดทำกลยุทธ์ และแผนในการพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว นอกจากนี้การพัฒนาโครงการขนาดใหญ่ โดยภาครัฐ ต้องทำ

รายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อม และกำหนดขีดความสามารถในการรองรับ และภาครัฐและเอกชน ร่วมกำหนดมาตรฐานต่าง ๆ เช่น มาตรฐานการใช้พลังงาน เป็นต้น

นายกราเดช พยัฆวิเชียร ได้กล่าวถึงสถานการณ์เชิงอนุรักษ์ ในอดีตจนถึงปัจจุบัน สรุปได้ว่า นักท่องเที่ยวมีความเปลี่ยนแปลง โดยมีสาเหตุจากความกดดันของสังคมเมือง มีความต้องการธรรมชาติมากขึ้น และการท่องเที่ยวถูกพัฒนาไปในรูปอุตสาหกรรมมากขึ้นจนไม่สามารถตอบสนองความต้องการขั้นพื้นฐานได้ นักท่องเที่ยวจึงนิยมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์มากขึ้น การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยได้กำหนดนโยบายการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ปี 2538 - 2539 ขึ้นใช้เป็นการชั่วคราว โดยได้รับการเห็นชอบจากคณะกรรมการการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สิ่งที่จะดำเนินการร่วมกับส่วนราชการอื่น ๆ คือ เรื่องการหาพื้นที่รองรับเพิ่มเติม โดยความจริงที่ว่า พื้นที่อนุรักษ์มีความละเอียดอ่อนเปราะบางไม่สามารถจะพัฒนาเพื่อรองรับการท่องเที่ยวได้ทุกแห่ง ขณะเดียวกันก็มีความต้องการเข้าไปในพื้นที่อ่อนไหวเหล่านี้สูงมาก เพราะการเดินทางของคนไทยจะมีลักษณะกระจุกตัวเฉพาะในวันหยุดทำให้เกิดช่วงวิกฤติของแหล่งท่องเที่ยว และมีการกระจุกตัวด้านสถานที่ เช่น อุทยานแห่งชาติฯ ซึ่งมีจำนวนไม่มากนัก จึงจำเป็นต้องหาพื้นที่รองรับเพิ่มเติม ในปัจจุบัน ททท. ได้จัดตั้งคณะทำงานร่วมกับกรมป่าไม้ในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ รวมทั้งกำหนดหน้าที่ในการปฏิบัติ ซึ่งมีการกำหนดและวิเคราะห์ร่วมกัน โดยคำนึงถึงกรณีต่าง ๆ เพื่อกำหนดพื้นที่ที่ยอมรับสามารถตอบสนองผู้ประกอบการได้

ดร. วรินทร์ วงศ์หาญเขาว์ ได้บรรยายถึงเรื่องเครือข่ายประสานงานความจำเป็นเร่งด่วนที่ต้องเร่งจัดตั้ง ซึ่งมีข้อที่ควรพิจารณา 4 ประการคือ การจัดการผลประโยชน์ ส่วนหนึ่งจะต้องตกอยู่กับชุมชน จำกัดปริมาณนักท่องเที่ยวให้เหมาะสมการตลาด การกำหนดกลุ่มเป้าหมาย และวางตำแหน่งสินค้า และการกำหนดมาตรฐานสินค้า ประเด็นที่ควรพิจารณาในการจำกัดปริมาณนักท่องเที่ยว ถ้าเน้น Carrying Capacity มากอาจจะเกิดการไม่คุ้มทุน ดังนั้นจึงควรจัดทัวร์ผสมกันระหว่างทัวร์กลุ่มใหญ่ (Mass tourism) และ Eco - Tourist จึงจะคุ้มทุน สำหรับหน่วยงานที่จะเข้ามาอยู่ในเครือข่ายคือ ททท. หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง องค์กรสำคัญ คือกรมป่าไม้ กรมทางหลวง การไฟฟ้าฝ่ายผลิต กระทรวงมหาดไทย เป็นต้น นอกจากนี้ยังต้องประกอบด้วย นักวิชาการที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม ป่าไม้ สังคมวิทยา ชาวบ้านผู้รับผลประโยชน์ ซึ่งมีความ ห่วงเห่นและอนุรักษ์ องค์กรพัฒนาเอกชน (NGOs) รวมทั้งผู้ประกอบการนำเที่ยวโดยหน่วยงานและบุคลากรทั้งหมดดังกล่าว ต้องร่วมมือกันจัดตั้งเป็นองค์กรเพื่อปฏิบัติงานพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์หน้าที่ขององค์กร คือ วางแผนแม่บทในการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ กำหนดวิธีปฏิบัติ กำหนดมาตรฐานการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ โดยมีสถาบันรับรองและการทำการตลาด การโฆษณา สร้างเครือข่ายในต่างประเทศ

นายสุกฤษฎ์ สุรางกูร ได้บรรยายพิเศษเรื่อง Ecotourism : Ethics or Eco sell สรุปได้ว่า การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์เป็นที่ยอมรับกันมากขึ้นและเป็นรูปแบบการท่องเที่ยวที่มีอัตราการเจริญสูงสุดในหลาย ๆ ประเทศ มีความแตกต่างกับการท่องเที่ยวแบบดั้งเดิม การพัฒนาหรือจัดการเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ หมายถึง องค์ประกอบ 3 ประการคือ ต้องมีการสร้างจิตสำนึก และความเข้าใจในธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งบุคคลที่เกี่ยวข้อง โดยมีวิธีการต่าง ๆ ประการที่สองคือ ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว Ecotourist มักเป็นผู้สนใจเรียนรู้ และไม่ค่อยสนใจความสะดวก กลุ่มนี้ต้องการบริการและสิ่งอำนวยความสะดวกที่ให้ความรู้ความเข้าใจทางสภาพแวดล้อมมากกว่า จึงต้องมีคนสื่อความหมายธรรมชาติในแง่มุมต่าง ๆ ทั้งระดับ กว้างและลึก ประการสุดท้ายคือ การมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่น เพื่อให้ชุมชนได้รับประโยชน์จากการท่องเที่ยวทั้งทางตรงและทางอ้อม รวมทั้งทำให้ชุมชนตระหนักถึงความสำคัญคุณค่าของทรัพยากร และเกิดการอนุรักษ์ในชุมชน ในทางปฏิบัติต้องมีการวางแผนและแนวทางที่ชัดเจน สำหรับผู้ประกอบการควรมีการกำหนดจริยธรรมและบรรทัดฐานขยายผลให้กว้างขึ้น ผู้ประกอบการต้องมีความรับผิดชอบไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม

0274

รัชชัช อาทรรุระสุข และคณะ. โครงการศึกษาความสามารถในการรองรับได้ด้านการท่องเที่ยว
บริเวณน้ำตกแม่กลาง ยอดดอย น้ำตกวชิรธาร น้ำตกลิวิภูมิ ก.ม. 31 และน้ำตก
แม่ยะ อุทยานแห่งชาติดอยอินทนนท์. กรุงเทพฯ : ภาควิชาสังคมศาสตร์ คณะ
สังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล, 2536.

อุทยานแห่งชาติดอยอินทนนท์ นับเป็นอุทยานแห่งชาติที่สำคัญยิ่งในระบบพื้นที่
คุ้มครองของประเทศ ทั้งนี้เนื่องจากพื้นที่ดังกล่าวครอบคลุมระบบนิเวศน์ทางธรรมชาติและให้
ประโยชน์ทั้งในแง่ของ การป้องกันรักษาต้นน้ำลำธาร ป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน เป็น
แหล่งสงวนพันธุ์พืช เป็นที่อยู่อาศัยของสัตว์ ตลอดจนเป็นสถานที่สำหรับการศึกษาวิจัยและการ
พักผ่อนนันทนาการ จากเหตุผลดังกล่าวกรมป่าไม้ได้ตระหนักถึงผลกระทบต่อระบบนิเวศน์
บริเวณแหล่งท่องเที่ยวภายในอุทยานแห่งชาติ จึงได้มอบหมายให้มีการศึกษา ความสามารถในการ
รองรับได้ด้านการท่องเที่ยว และนันทนาการบริเวณน้ำตกแม่กลาง ยอดดอย น้ำตกวชิรธาร น้ำตกลิ
วิภูมิ ก.ม.31 และน้ำตกแม่ยะ อุทยานแห่งชาติดอยอินทนนท์โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อให้ทราบถึง
ความสามารถในการรองรับได้ด้านการท่องเที่ยวบริเวณน้ำตกแม่กลาง ยอดดอย น้ำตกวชิรธาร
น้ำตกลิวิภูมิ ก.ม.31 และน้ำตกแม่ยะ อุทยานแห่งชาติดอยอินทนนท์ เพื่อศึกษาแนวทางในการ
พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อใช้ประโยชน์พื้นที่ให้มีประโยชน์สูงสุดทาง
นันทนาการ โดยให้สอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่ และเพื่อศึกษามาตรการและแนวทางในการ
ลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสมและเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ และเกิดผลกระทบต่อระบบ
นิเวศน์และการท่องเที่ยวน้อยที่สุดตามหลักการจัดการอุทยานแห่งชาติ

การดำเนินการวิจัยได้ออกสำรวจแหล่งท่องเที่ยวในบริเวณที่ศึกษา เพื่อรวบรวม
ข้อมูลทางกายภาพ ชีวภาพ สภาพแวดล้อม และระบบนิเวศน์ของพื้นที่ศึกษา บันทึกสถิติ
นักท่องเที่ยวแต่ละบริเวณแหล่งท่องเที่ยวตั้งแต่ พ.ศ. 2531 - 2535 สุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวบริเวณ
แหล่งท่องเที่ยวทุกจุดรวม 330 ราย เพื่อทราบข้อมูลพื้นฐานลักษณะและรูปแบบของการท่องเที่ยว
ความคิดเห็นต่อสิ่งอำนวยความสะดวกด้านต่าง ๆ ตลอดจนสอบถามถึงสภาพปัญหาบริเวณแหล่ง
ท่องเที่ยว และข้อเสนอแนะจากกลุ่มตัวอย่าง นอกจากนี้ยังได้สัมภาษณ์ผู้นำชุมชน ซึ่งเป็นราษฎร
ชาวเขาที่อาศัยอยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติ โดยการสัมภาษณ์ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน กรรมการ
หมู่บ้าน กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อทราบถึงสภาพทั่วไปของชุมชนการมีส่วนร่วมของชุมชนใน
การรักษาทรัพยากรธรรมชาติในเขตอุทยานแห่งชาติ ความคิดเห็นของผู้นำชุมชนต่อการท่องเที่ยว
และแหล่งท่องเที่ยวในอุทยานแห่งชาติ ความคิดเห็นของผู้นำชุมชนต่อเจ้าหน้าที่ป่าไม้ในเขต

อุทยานแห่งชาติ ศึกษาสภาพปัญหาและการบริหารจัดการอุทยานแห่งชาติจากเจ้าหน้าที่ป่าไม้ในเขตอุทยานแห่งชาติ โดยการสัมภาษณ์หัวหน้าอุทยานแห่งชาติ เจ้าหน้าที่พิทักษ์ป่า เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องกับการบริการและอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยว เพื่อทราบความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ที่มีต่อนักท่องเที่ยว และราษฎรชาวเขาที่อาศัยอยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติ ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหาต่าง ๆ บริเวณแหล่งท่องเที่ยว ตลอดจนความคิดเห็นที่มีต่อสภาพแวดล้อม บริเวณแหล่งท่องเที่ยวด้านกายภาพ ชีวภาพ ระบบนิเวศน์ของแหล่งท่องเที่ยว ประกอบกับการศึกษาแนวความคิดที่เกี่ยวข้องกับขีดความสามารถในการรองรับได้ด้านการท่องเที่ยว เพื่อประมวลเป็นภาพรวมของปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลต่อการกำหนดขีดความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยวในบริเวณแหล่งท่องเที่ยวที่ศึกษา ผลจากการศึกษาสรุปได้ดังนี้คือ บริเวณน้ำตกแม่กลาง สามารถรองรับนักท่องเที่ยวได้ไม่เกิน 600 คน/ช่วงเวลา บริเวณยอดดอยสามารถรองรับนักท่องเที่ยวได้ไม่เกิน 350 คน/ช่วงเวลา บริเวณน้ำตกกว๊นสามารถรองรับนักท่องเที่ยวได้ไม่เกิน 150 คน/ช่วงเวลา บริเวณ กม. 31 (ที่ทำการอุทยานแห่งชาติ) สามารถรองรับนักท่องเที่ยวประเภทไม่ค้างคืนได้ไม่เกิน 650 คน/ช่วงเวลา และสามารถรองรับนักท่องเที่ยวประเภทค้างคืนได้ไม่เกิน 550 คน/วัน บริเวณน้ำตกลิขุมสามารถรองรับนักท่องเที่ยวได้ไม่เกิน 120 คน/ช่วงเวลา บริเวณน้ำตกแม่ยะสามารถรองรับนักท่องเที่ยวได้ไม่เกิน 2,000 คน/ช่วงเวลา

ในส่วนของการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน เพื่อการใช้ประโยชน์พื้นที่ให้มีประโยชน์สูงสุดทางนันทนาการในบริเวณแหล่งท่องเที่ยวนั้น ควรเพิ่มห้องสุขา ปรับปรุงลานจอดรถ และทางเดินเท้า สถานที่กางเต็นท์ เตาเผาขยะ ถังขยะเพิ่มและปรับปรุงบ้านพักเจ้าหน้าที่ให้มีปริมาณเพียงพอ และมีคุณภาพดีกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

สำหรับมาตรการและแนวทางในการลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสมและเป็นไปได้ในทางปฏิบัติคือ ควบคุมการใช้ประโยชน์พื้นที่ของราษฎรชาวเขาอย่างเคร่งครัด มิให้มีการบุกรุกทำลายป่า ควบคุมและจัดตั้งหน่วยงานป้องกันไฟป่าบริเวณน้ำตกแม่ยะ พร้อมทั้งรณรงค์ให้ราษฎรชาวเขา ชาวไทยพื้นราบ และนักท่องเที่ยวร่วมกันป้องกันไฟป่า และมีความตระหนักต่อการสูญเสียทรัพยากรป่าไม้ สัตว์ป่า คุณภาพดินและน้ำ ตลอดจนขอความร่วมมือจากหน่วยงานทางวิชาการ เช่น มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ กองวัดคูมิพิษการเกษตร กรมวิชาการเกษตร ให้ทำการวิเคราะห์วิจัยคุณภาพน้ำและตะกอนดินในบริเวณแหล่งท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง หัวหน้าอุทยานแห่งชาติคอยอินทนนท์ ควรประสานงานกับหัวหน้าหน่วยงานอื่น ๆ ที่เข้ามาใช้พื้นที่ในเขตอุทยานแห่งชาติ จัดฝึกอบรมเพื่อให้ความรู้แก่เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานเหล่านั้น โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ระดับล่างซึ่งเป็นฝ่ายปฏิบัติ เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจ และเกิดความตระหนักในสำคัญของการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติภายในเขตอุทยานแห่งชาติคอยอินทนนท์

0275

สัณฐาน ใจเอื้อ. ความคาดหวังของผู้นำท้องถิ่นต่อการศึกษาเพื่อใช้ประโยชน์ต่อการท่องเที่ยว
ของอำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหาร
คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ 2538.

การศึกษาเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคาดหวังทางการศึกษาที่เหมาะสม
ต่อธุรกิจท่องเที่ยว และเพื่อแสวงหารูปแบบของการศึกษาและเนื้อหาสาระเพื่อมุ่งไปสู่การพัฒนา
เศรษฐกิจและวัฒนธรรมท้องถิ่นที่เหมาะสม กลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ผู้นำท้องถิ่น
ทุกระดับผู้บริหาร ตัวแทนธุรกิจท่องเที่ยว พระสงฆ์ระดับเจ้าอาวาส เจ้าหน้าที่สุขาภิบาล จำนวน
218 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล และใช้โปรแกรมสำเร็จรูป
SPSS ในการประมวลข้อมูล

ผลจากการศึกษาพบว่า กลุ่มประชากรส่วนใหญ่เป็นเพศชาย สถานภาพสมรส
มีอายุอยู่ในระหว่าง 19 ปี ถึง 60 ปีขึ้นไป วุฒิการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษาถึงปริญญาตรี
ภูมิถิ่นกำเนิดเกิดที่เกาะสมุยร้อยละ 54.5 ประชากรกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ได้รับผลประโยชน์จาก
การท่องเที่ยวมีความเห็นด้วยกับการที่เกาะสมุยกลายเป็นแหล่งท่องเที่ยว ในแต่ละปีมีนักท่องเที่ยว
เป็นจำนวนมาก เพราะมีปัจจัยดึงดูดหลายประการเช่นทรัพยากรทางทะเลที่สวยงาม ธรรมชาติป่า
ไม้และน้ำตกเป็นต้น ในขณะที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยว ส่งผลดีต่อชาวเกาะสมุย เช่น เป็นแหล่งสร้าง
รายได้ให้แก่คนในท้องถิ่น อันเป็นผลมาจากการจ้างงานของธุรกิจท่องเที่ยว

กลุ่มประชากรตัวอย่างมีความคิดเห็นว่าการศึกษาในเกาะสมุยยังไม่เหมาะสมและ
สอดคล้องกับความต้องการของสภาพท้องถิ่น จึงมีความต้องการให้สถาบันการศึกษาสนับสนุน
และส่งเสริมการศึกษาเกี่ยวกับสายวิชาชีพในระดับอาชีวศึกษาถึงปริญญาตรี เพื่อรองรับกับสถาน
การณ์ท่องเที่ยวในเกาะสมุยปัจจุบัน

ผลจากการศึกษาแสดงให้เห็นว่ากลุ่มประชากรมีความคาดหวังต่อรูปแบบ
ทางการศึกษา ตามลักษณะเนื้อหาดังนี้

การศึกษาในระบบโรงเรียน (Formal Education) คือต้องการให้มีการเรียนการ
สอนในระดับอาชีวศึกษาถึงระดับปริญญาตรี ในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวซึ่งสามารถ
แบ่งออกเป็น 5 ระดับการศึกษาได้แก่ 1) การศึกษาวิชามัธยมศึกษา 2) การศึกษาวิชาชีพระยะสั้น
ไม่เกิน 1 ปี 3) การศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิคหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.
) 4) การศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิคหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)
หรือระดับอนุปริญญา 5) การศึกษาระดับปริญญาตรี

การศึกษาวิชาชีพที่สามารถนำไปประกอบอาชีพในแหล่งท่องเที่ยวเช่น วิชาการบริหารธุรกิจ วิชาการโรงแรม การประกอบอาหาร การบริการในรูปแบบต่าง ๆ

การศึกษานอกระบบโรงเรียน (Non - formal Education) คือต้องการศึกษาเกี่ยวกับทัศนคติการพึ่งตนเองเกี่ยวกับเศรษฐกิจ การศึกษาเกี่ยวกับการเกษตร และการศึกษาเกี่ยวกับการผลิตศิลปหัตถกรรมจากวัสดุที่มีอยู่ในท้องถิ่นในรูปแบบของการอบรมวิชาชีพระยะสั้นไม่เกิน 1 ปี หรือ ระยะเวลา 1 - 3 ปี หรือรูปแบบการเรียนการสอนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพโดยใช้ระบบการศึกษาทางไกลในสาขาวิชาที่เหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น

การศึกษาไม่เป็นทางการ (Informa Education) คือต้องการศึกษาจากประเพณีวัฒนธรรมท้องถิ่น จากวิถีชีวิตและการดำรงชีพในครอบครัว ชุมชน และสังคม โดยการศึกษาจากการเข้าร่วมกิจกรรมในชุมชน

การศึกษาจากสื่อมวลชน สื่อสารหรือสื่อโทรคมนาคมในชีวิตประจำวัน โดยการศึกษาห้องสมุดประชาชน ที่อ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้าน หรือแหล่งบริการข่าวสารทั้งในภาครัฐและเอกชน

การศึกษาที่ได้รับจากประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ในหน่วยธุรกิจรวมถึงวิชาชีพต่าง ๆ ที่มีอยู่ในท้องถิ่น

จากผลการศึกษาดังกล่าว ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

6. ประเพณีวัฒนธรรมท้องถิ่น หน่วยงานของรัฐ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย และผู้นำท้องถิ่นควรร่วมมือกันสนับสนุนและฟื้นฟูประเพณีวัฒนธรรมท้องถิ่น ให้เป็นรูปลักษณะของเกาะสมุยโดยเฉพาะ เช่น ประเพณีชักพระ - ทอดผ้าป่า ประเพณีชนควาย การแสดงของลิงในรูปแบบของการเข้าร่วมกิจกรรมจากชุมชน

4. การพัฒนาด้านการเกษตรและอุตสาหกรรมในครัวเรือน หน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับอาชีพของชาวเกาะสมุย ควรให้การสนับสนุนและส่งเสริมการผลิตในอาชีพที่มีอยู่เดิมให้มีประสิทธิภาพการผลิตที่สูงขึ้น เช่น การเกษตร การประมง ปศุสัตว์ และการผลิตทางด้านศิลปหัตถกรรมจากวัสดุในท้องถิ่น ในรูปแบบของการอบรมวิชาชีพระยะสั้น หรือแปลงสาธิต

8. การท่องเที่ยว การพัฒนาการท่องเที่ยว ควรคำนึงถึงความสมดุลระหว่างนักท่องเที่ยวกับสาธารณูปโภคที่มีอยู่ในท้องถิ่น โดยพิจารณาขีดความสามารถในการรองรับของพื้นที่นั้น ๆ ในขณะเดียวกันการสนับสนุนการใช้ประโยชน์จากวัสดุในท้องถิ่นและผลผลิตของคนในท้องถิ่น และควรคำนึงถึงคุณภาพของการทำงาน การจ้างแรงงานของคนในท้องถิ่นเป็นปัจจัยสำคัญอีกประการหนึ่งในการวางแผนการท่องเที่ยวในอนาคต

4. การศึกษา การจัดการศึกษาในท้องถิ่นควรใช้ภูมิปัญญาของคนในท้องถิ่นให้เกิดประโยชน์มากที่สุด โดยเน้นการศึกษาเพื่อการพึ่งตนเองกล่าวคือ การสร้างความตระหนักและจิตสำนึกที่ถูกต้อง พัฒนาการเรียนการสอนจากชี้นำมาเป็นการวิเคราะห์ และการกระจายอำนาจ การจัดการศึกษาสู่ชุมชนพร้อมทั้งปรับปรุงหลักสูตรและเนื้อหาวิชาให้สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น

0276

สุทธิเกียรติ จิราธิวัฒน์. บทบาทธุรกิจท่องเที่ยวและการโรงแรมที่มีผลต่อความมั่นคงและมั่งคั่ง
ของประเทศ. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร, 2532.

อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและการโรงแรมนั้นนอกจากจะทำรายได้ให้กับประเทศ
ในปีหนึ่งๆเป็นมูลค่ากว่า 50,000 ล้านบาทแล้ว ยังก่อให้เกิดการจ้างงาน การกระจายรายได้ไปสู่
ประชาชน ไม่ว่าจะเป็นแรงงานทั้งทางตรงและทางอ้อมในปีหนึ่งๆไม่ต่ำกว่า 2 ล้านคน ทั้งนี้ทำให้
การพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทยเจริญรุดหน้ายิ่งขึ้น ตลอดจนเสริมสร้างความเจริญมั่งคั่งให้กับ
ประเทศ นอกจากนี้ประเทศไทยได้ชื่อว่าเป็นประเทศอันดับที่ 17 ของประเทศผู้นำทางด้านการท่อง
เที่ยวของโลก

จากข้อมูลดังกล่าว ทำให้รัฐบาลเล็งเห็นความสำคัญของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว
และการโรงแรม โดยมีการกำหนดนโยบายแผนพัฒนาการท่องเที่ยวลงในแผนพัฒนาเศรษฐกิจ
และสังคมแห่งชาติ ซึ่งในปัจจุบันนี้ (ปี พ.ศ.2532) แผนพัฒนาการท่องเที่ยวมีผลใช้บังคับมาเป็น
ฉบับที่ 6 (พ.ศ.2530 - 2534)

การท่องเที่ยวสามารถทำรายได้ให้กับประเทศไทยเป็นมูลค่าถึง 2,000 ล้านบาทหรือ
สหรัฐ จึงสามารถสร้างความมั่งคั่งให้กับประเทศได้ และการจัดทำแผนพัฒนาการท่องเที่ยว จะต้อง
กระทำอย่างต่อเนื่องและสอดคล้อง ซึ่งจะเป็นการช่วยส่งเสริมสนับสนุนและพัฒนากิจกรรมท่องเที่ยว
ไทยให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น แต่ทั้งนี้ ปัจจัยสำคัญที่จะทำให้แผนพัฒนาการท่องเที่ยวไทยประสบ
ผลสำเร็จได้นั้น ทางหน่วยงานราชการและภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและ
การโรงแรมจะต้องให้ความร่วมมือและประสานงานกันอย่างจริงจัง จึงจะสามารถนำแผนมาปฏิบัติ
ให้เกิดประโยชน์ได้ ควรมีการศึกษาวิจัยถึงปัญหาและอุปสรรคต่างๆ รวมทั้งสาเหตุที่มาของปัญหา
และแนวทางแก้ไขและพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว การส่งเสริมอุตสาหกรรมท่องเที่ยว
เป็นประเด็นสำคัญที่รัฐบาลต้องเร่งส่งเสริมอย่างจริงจัง รัฐบาลควรประชาสัมพันธ์จุดเด่นของ
ประเทศไทย บูรณะสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ สร้างเส้นทางคมนาคมให้สะดวก หามาตรา
การให้ความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยว จัดปัญหาระเบียบพิธีการเข้าเมืองที่ซับซ้อน ตลอดจนจัดหา
หรือลดภาษีขาเข้าแก่สินค้าที่เราผลิตเองไม่ได้แต่เป็นที่ต้องการของนักท่องเที่ยว จัดหาของที่ระลึกที่
เหมาะสมจำหน่ายแก่นักท่องเที่ยว

0277

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. ฝ่ายวิชาการ. กองสถิติและวิจัย. รายงานการสำรวจ และศึกษา
 รายละเอียดและทัศนคติที่มีต่อประเทศไทยของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่
 เดินทางเข้ามายังราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2529. กรุงเทพฯ : การท่องเที่ยว-
 แห่งประเทศไทย, 2529.

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาให้ทราบถึงรูปแบบการเดินทางท่องเที่ยว
 และพฤติกรรม ตลอดจนทัศนคติและความรู้สึกของนักท่องเที่ยวที่มีต่อประเทศไทย รวมทั้งศึกษา
 ถึงความพร้อมหรือไม่พร้อมในแหล่งท่องเที่ยวประเภทต่าง ๆ ตลอดจนความเห็นของนักท่องเที่ยว
 ที่มีต่อสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในแหล่งท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวได้ไปเยี่ยมชม ขอบเขตการ
 ศึกษาครอบคลุมเฉพาะนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่เป็นตลาดหลัก 13 ตลาด ที่เดินทางเข้ามายัง
 ราชอาณาจักรไทย คือ สหรัฐอเมริกา เยอรมันตะวันตก ฝรั่งเศส สแกนดิเนเวีย สหราชอาณาจักร
 ออสเตรเลีย ญี่ปุ่น อินเดีย มาเลเซีย สิงคโปร์ฮ่องกงและไต้หวัน การเก็บข้อมูลทำโดยวิธีการสัมภาษณ์นักท่องเที่ยวกลุ่มตัวอย่างที่กำลังเดินทางออก ณ จุดเดินทางออกทาง
 อากาศและทางบก โดยจำนวนตัวอย่างทำอากาศยาน 2,287 ตัวอย่าง สำหรับทางบกจำนวนกลุ่ม
 ตัวอย่าง 441 ตัวอย่าง รวมจำนวนกลุ่มตัวอย่าง 2,728 ตัวอย่าง โดยได้กระจายตัวอย่างจำแนก
 ตามถิ่นที่อยู่ของนักท่องเที่ยวตามสัดส่วนของจำนวนนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้าประเทศไทยในปี
 พ.ศ. 2528

ในด้านแหล่งท่องเที่ยว ได้ทำการสำรวจนักท่องเที่ยวได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น
 จำนวน 1,122 ตัวอย่าง โดยกระจายไปตามแหล่งท่องเที่ยวตามภูมิภาคต่าง ๆ ของประเทศไทย 5
 ประเภท คือ แหล่งท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติ ประเภทศิลปวัฒนธรรม โบราณสถาน ประเภท
 ชายทะเล ประเภทกิจกรรมที่มนุษย์สร้างขึ้น และประเภทตัวเมือง

ผลการศึกษาพบว่า ลักษณะการเดินทางของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่เดินทางมาท่องเที่ยวส่วนใหญ่จะเป็นชายมากกว่าหญิง อายุอยู่ระหว่าง 25 - 34 ปี มีอาชีพส่วนใหญ่เป็นนักบริหารและนักวิชาชีพ รายได้เฉลี่ยของนักท่องเที่ยวอยู่ระหว่าง 1,001 - 1,500 เหรียญสหรัฐมากที่สุด จุดมุ่งหมายในการเดินทางส่วนใหญ่จะเป็นการพักผ่อนมากกว่าอย่างอื่น ๆ วิธีการจัดการเดินทาง นักท่องเที่ยวจากทุกตลาดจะเดินทางโดยการจัดการเดินทางเองมากกว่าการใช้บริการของบริษัทนำเที่ยว และนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวประเทศไทยส่วนใหญ่ จะเคยเดินทางมาแล้วและกลับมาเที่ยวซ้ำอีกเป็นครั้งที่สองหรือมากกว่าสามครั้ง การทราบข่าวสารและรู้จักประเทศไทย พบว่าส่วนใหญ่ทราบจากคำบอกเล่าของเพื่อนที่เคยเที่ยวมาแล้ว และการเดินทาง

มาท่องเที่ยวประเทศไทย นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศจะท่องเที่ยวประเทศอื่น ๆ ในแถบเอเชียด้วย การใช้บริการของบริษัทนำเที่ยว โดยส่วนใหญ่นักท่องเที่ยวจะใช้บริการบริษัทนำเที่ยวช่วยในการจองตั๋วเครื่องบินมากที่สุด สิ่งจูงใจที่ทำให้นักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวประเทศไทยปรากฏว่า แหล่งท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติ แหล่งท่องเที่ยวศิลปวัฒนธรรม โบราณสถาน ประวัติศาสตร์ และความสวยงามของชายหาดเป็นสิ่งที่นักท่องเที่ยวอยากจะได้สัมผัส สำหรับทัศนคติของนักท่องเที่ยวต่อสภาพการท่องเที่ยวในประเทศไทย พบว่า ความมีอัธยาศัยไมตรีของคนไทยเป็นความชอบอันดับหนึ่งของนักท่องเที่ยว และสำหรับสิ่งที่ปัญหาของนักท่องเที่ยวได้แก่ การเข้าใจในเรื่อง ภาษา มาตรการรักษาความปลอดภัย สภาพแวดล้อม การจราจร ความสะอาด ซึ่งจะต้องปรับปรุงแก้ไขต่อไป ในด้านสิ่งอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยวพบว่า นักท่องเที่ยวให้ความพอใจต่อการได้ท่องเที่ยวประเทศไทยมากกว่าประเทศอื่น ๆ ในแถบเอเชียโดยให้เหตุผลว่าประเทศไทยได้เปรียบในเรื่องค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวต่ำกว่าประเทศอื่น ๆ ในแถบเดียวกัน ในขณะที่สิ่งอำนวยความสะดวกของประเทศไทย ไม่ด้อยกว่าประเทศอื่น และอาจดีกว่าในแง่ที่ให้บริการที่ประทับใจ ตลอดจนความสวยงามของแหล่งท่องเที่ยวประเภทต่าง ๆ ที่มีอยู่ในประเทศที่นักท่องเที่ยวสามารถที่จะเลือกไปท่องเที่ยวได้ โดยความสะดวกสบายที่เรามีให้มากกว่าประเทศอื่น ๆ

จากการวัดระดับความพอใจของนักท่องเที่ยวที่ให้ความพอใจต่อการท่องเที่ยวในประเทศไทยเป็นสิ่งที่ชี้ให้เห็นถึงความพร้อมของสถานที่ท่องเที่ยวในแต่ละประเภทได้เป็นอย่างดี แม้จะมีปัญหาบ้างด้านการขาดการให้ข่าวสารในแหล่งท่องเที่ยวบางพื้นที่ และการคมนาคมตลอดจนความสะอาดของแหล่งท่องเที่ยวก็เป็นสิ่งที่แก้ไขได้

0278

ธรา วาณิชย์เจริญ. แนวทางการจัดบริการสวัสดิการสังคมแก่ประชาชน ที่รับผลกระทบจากการพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว : ศึกษาเฉพาะกรณี ตำบลบ่อผุด อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ 2533.

การศึกษาเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชนซึ่งเป็นผลมาจากการพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ตลอดจนศึกษาความต้องการบริการสวัสดิการ สังคมของประชาชนในพื้นที่ทำการศึกษา โดยพิจารณาจากบริการด้านการประกันรายได้ บริการด้านที่อยู่อาศัย บริการด้านสุขภาพอนามัย บริการด้านการศึกษา การจ้างงานและสวัสดิการแรงงาน และบริการด้านความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน การศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้กำหนดกลุ่มประชากรตัวอย่างในหมู่บ้านเจ็ดย้อยและเจ็ดย้อยใหญ่ จำนวน 135 ครัวเรือน โดยมีวิธีการศึกษาดังนี้ คือ ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร ศึกษาแผนงานพัฒนาอำเภอเกาะสมุยในเรื่องเกี่ยวกับบริการสวัสดิการสังคม การสังเกตแบบมีส่วนร่วมและการศึกษาแบบเจาะลึกเฉพาะกรณี (Case Study) การนำเสนอข้อมูลเสนอในเชิงพรรณนา (Descriptive) ใช้สถิติในรูปของตัวเลขที่เป็นคำร้อยละ (Percent)

ผลการศึกษาปัญหาและความต้องการของประชาชน ในด้านบริการสวัสดิการสังคมพบว่ามีปัญหาดังนี้ ด้านบริการการศึกษา พบว่าประสบปัญหาในเรื่องค่าเล่าเรียนของสมาชิกในครอบครัว ปัญหาวิชาเรียนไม่ตรงกับความต้องการ ด้านบริการสุขภาพอนามัย พบว่ามีปัญหาในเรื่องการบริการไม่ทั่วถึง เจ้าหน้าที่พูดจาไม่สุภาพ แพทย์และพยาบาลมีไม่เพียงพอ ไม่มีรถโดยสารเข้าไปถึงโรงพยาบาล เป็นต้น สำหรับบริการด้านที่อยู่อาศัยและที่ทำกินพบว่า ประสบปัญหาในเรื่องการทำมาหากินลำบากมากขึ้น ที่ดินมีคุณภาพต่ำลง บริการด้านการจ้างงานและสวัสดิการแรงงาน พบว่า ประชาชนที่เป็นลูกจ้างประสบปัญหาดังนี้คือ ปัญหาค่าจ้างแรงงานต่ำ ชั่วโมงการทำงานมากเกินไป ไม่ค่อยมีโอกาสดูพักผ่อน ประชาชนที่เป็นนายจ้างมักประสบปัญหาเกี่ยวกับการขาดแคลนลูกจ้าง และลูกจ้างลาออกจากงานบ่อย ๆ สำหรับบริการด้านความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน พบว่าประชาชนส่วนใหญ่รู้สึกว่าการปลอดภัยในชุมชนมีน้อยลงเนื่องจากมีคดีอาชญากรรมเกิดขึ้นบ่อย ๆ ปัญหาที่สำคัญอีกประการหนึ่ง คือ ปัญหาอุบัติเหตุจากยานพาหนะ ซึ่งมีสถิติเพิ่มสูงขึ้น เฉลี่ยวันละ 4.6 คน บริการด้านสาธารณสุขพบว่ามีปัญหาในเรื่องขาดแคลนน้ำโดยเฉพาะในฤดูแล้ง ปัญหาไฟฟ้าขัดข้องบ่อย ๆ และปัญหาบริการโทรศัพท์ไม่ทั่วถึงและเพียงพอ โดยเฉพาะในสถานประกอบการต่าง ๆ

ผู้ศึกษาได้เสนอแนะแนวทางการจัดบริการสวัสดิการสังคมแก่ประชาชนต่อ
 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดังนี้ ในด้านสวัสดิการทางการศึกษา ควรมีการปรับปรุงหลักสูตรการ
 สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น ในทุกระดับการศึกษา หลักสูตรดังกล่าวได้แก่ ภาษาอังกฤษชั้น
 พื้นฐานในธุรกิจท่องเที่ยว งานบริการต้อนรับนักท่องเที่ยว มัคคุเทศก์ และการผลิตของที่ระลึก
 โดยใช้วัสดุในท้องถิ่น เป็นต้น สวัสดิการด้านสุขภาพอนามัย ควรมีการให้ความรู้แก่ประชาชนใน
 ด้านป้องกันและรักษาโรคเป็นระยะ สถานพยาบาลควรมีการเตรียมพร้อมทั้งด้านบุคลากรและ
 อุปกรณ์ทางการแพทย์ ในด้านสาธารณสุขควรส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมอย่างถูกสุขลักษณะ
 ควรเพิ่มงบประมาณในการกำจัดขยะและสิ่งปฏิกูลให้มากขึ้น พร้อมทั้งเร่งประชาสัมพันธ์ให้
 ประชาชนผู้ประกอบการและนักท่องเที่ยวช่วยกันรักษาความสะอาดของชุมชน บริการในด้านการ
 ประกอบอาชีพ ควรส่งเสริมให้ประชาชนมีความรู้ด้านวิชาการเกษตรแผนใหม่ ตลอดจนปลูกพืช
 เศรษฐกิจใหม่ ๆ อบรมอาชีพอุตสาหกรรมในครัวเรือนเพื่อเป็นการเสริมรายได้ สนับสนุนให้มีการ
 ตั้งกลุ่มเกษตรกร มีมาตรการการนำเข้าผลิตภัณฑ์มะพร้าวและปาล์มน้ำมันจากต่างประเทศ มีการ
 ประกันราคามะพร้าว บริการด้านการว่าจ้าง และสวัสดิการแรงงาน ควรมีการกำหนดนโยบายให้
 ประชาชนในท้องถิ่นสามารถเข้าร่วมประกอบอาชีพเกี่ยวกับอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ให้ความรู้
 อบรมทักษะให้ประชาชนในการประกอบอาชีพธุรกิจท่องเที่ยว มีการกำหนดอัตราค่าจ้างและชั่วโมง
 ทำงานที่เหมาะสม บริการด้านความมั่นคงและปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ควรมีมาตรการ
 เข้มงวดและเด็ดขาดแก่ผู้ที่ฝ่าฝืนกฎระเบียบจราจร เพิ่มกำลังเจ้าหน้าที่ตำรวจให้มากขึ้น บริการ
 ด้านสาธารณสุขโรค ควรเร่งพัฒนาแหล่งน้ำ ตลอดจนส่งเสริมให้ประชาชนกักเก็บน้ำไว้ในฤดู
 แล้ง เพิ่มบริการไฟฟ้าโทรศัพท์ให้ทั่วถึงและเพียงพอ ในด้านการคมนาคมควรมีการขยายให้ถนน
 สร้างถนนใหม่ ในด้านบริการทั่วไปเกี่ยวกับปัญหาสภาพแวดล้อม ควรเร่ง ประชาสัมพันธ์
 ให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีจิตสำนึก โดยมีมาตรการทางกฎหมายที่เข้มงวดแก่ผู้ฝ่าฝืน และทำลาย
 ควบคุมดูแลการดำเนินธุรกิจท่องเที่ยวอย่างใกล้ชิดภายใต้กฎระเบียบของกฎหมาย เร่งออกโฉนดที่ดิน
 เพื่อป้องกันการบุกรุกที่สาธารณะ ห้ามเอกชนปิดกั้นถนนเป็นถนนส่วนบุคคล ตลอดจน
 ดำเนินการใช้กฎหมายควบคุมการก่อสร้างอาคารอย่างจริงจัง มาตรการที่สำคัญคือ กำหนด
 นโยบายการใช้ที่ดินที่แน่ชัดและจะต้องมีผลบังคับใช้ในทางกฎหมายอย่างแท้จริง เพื่อให้การควบคุม
 การใช้ที่ดินในชุมชนและในเกาะสมุยดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ นโยบายของรัฐบาลนั้นควร
 สอดคล้องกันทั้งในระดับชาติ จังหวัดและระดับท้องถิ่น โดยมีการวางแผนล่วงหน้า ควรมีการ
 ประสานงานระหว่างหน่วยราชการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การพัฒนาการท่องเที่ยวในชุมชนและ
 ในเกาะสมุยดำเนินไปในทิศทางที่เหมาะสม

0279

สันทัด จีระธรรมสุนทร. การบริการข่าวสารบนเครื่องบินของบริษัทรการบินไทยจำกัด.

วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชานิเทศศาสตร์พัฒนาการ

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2533.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบถึงลักษณะของการบริการข่าวสารบนเครื่องบินของบริษัทรการบินไทย จำกัด ด้วยวิธีการวิจัยถึงคุณภาพ โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก และการสังเกตโดยการเข้าไปมีส่วนร่วม

ผลการศึกษาพบว่า มีการบริการข่าวสารลักษณะต่าง ๆ แก่ผู้โดยสาร แต่ผู้วิจัยคาดว่าข่าวสารประเภทความบันเทิงจะมีบทบาทสูงสุดในการสร้างความพึงพอใจให้ผู้โดยสารในอนาคตอันใกล้ และคาดว่าข่าวสารประเภทอื่น ๆ จะลดความสำคัญลง เนื่องจากผู้โดยสารจะคุ้นเคยกับสาระที่มีเนื้อความเหมือนเดิม ในขณะที่ข่าวสารประเภทความบันเทิงมีสิ่งใหม่ ๆ ที่ไม่ซ้ำกัน ผลที่ออกมาอยู่เรื่อย ๆ การจัดระเบียบการบริการข่าวสารแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ การจัดระเบียบในลักษณะใช้เวลาเป็นหลัก และการจัดลำดับโดยใช้ความสำคัญและราคาโดยสารเป็นหลัก นอกจากนี้ผู้วิจัยยังพบว่า การสร้างคุณค่าทางด้านการบริการข่าวสารมีส่วนที่ทำให้เกิดภาวะสมดุลย์ขึ้นในการบริการโดยรวม ผลก็คือผู้โดยสารเกิดความพึงพอใจ และพนักงานฯ สามารถ “ควบคุม” ผู้โดยสารให้อยู่ในความสงบเรียบร้อย สามารถทำให้การเดินทางเป็นไปอย่างปลอดภัย และพนักงานฯ เองสามารถทำงานได้อย่างเต็มที่ และการนำทฤษฎีไซเบอร์เนติกมาใช้ในการอธิบายการบริการข่าวสารทำให้เข้าใจถึงระบบการไหลเวียนของข่าวสารบนเครื่องบินในแง่ของกลไก การควบคุมการไหลเวียนของข่าวสาร ระหว่างพนักงานฯ กับผู้โดยสาร และระหว่างพนักงานฯ ด้วยกัน ในขั้นที่จะรักษาความสมดุลย์ให้เกิดขึ้นในระบบหรือบรรลุเป้าหมายของการให้บริการข่าวสารในระดับหนึ่ง ถึงแม้ว่าระบบการให้บริการข่าวสารจะไม่ได้ได้รับความสนใจจากบริษัทเท่าที่ควร การสร้างคุณค่าให้เกิดขึ้นกับงานบริการทางด้านข่าวสารประกอบด้วยองค์ประกอบดังนี้คือ ลูกค้ำ ปฏิสัมพันธ์ กระบวนการ และผู้จัดหาทรัพยากร แต่ในปัจจุบันการบินไทยให้ความสำคัญเพียงองค์ประกอบทางด้านปฏิสัมพันธ์เท่านั้น แต่ด้านอื่น ๆ ยังให้ความสำคัญน้อยมาก นอกจากนี้ราคาค่าโดยสารเป็นตัวกำหนดสิทธิ ทรัพยากร และความต้องการของ ผู้โดยสาร

ผู้วิจัยได้เสนอแนะการแก้ไขบริการข่าวสารบนเครื่องบินไว้ดังนี้คือ ควรกำหนดกลยุทธ์ และการวางแผนและกำหนดนโยบายอย่างชัดเจนเกี่ยวกับการบริการข่าวสารบนเครื่องบิน ทั้งนี้เนื่องจากการแข่งขันทางด้านนี้ได้ทวีความรุนแรงและเข้มข้นมากขึ้น ถ้าการบินไทยยังต้องการรักษาความเป็นสายการบินชั้นนำของโลกควรจัดองค์กรและเจ้าหน้าที่ให้เพียงพอเพื่อที่จะได้

ดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยที่จัดให้องค์กรนี้ขึ้นตรงต่อกรรมการผู้อำนวยการใหญ่ เพราะหน่วยงานนี้มีงานที่ต้องทำอยู่มากมาย ฝึกอบรมพนักงานฯ ให้มีความชำนาญในการบริการ ข่าวดสาร ผลิตภัณฑ์สื่อความทุกประเภทเป็นประจำวัน นอกจากนี้หน่วยงานนี้ยังเป็นแหล่งรายได้ที่มาจากค่าโฆษณา ลักษณะงานดังกล่าวมานี้สายการบินชั้นนำอื่น ๆ ได้ประสบความสำเร็จมาแล้ว เนื่องจากพนักงานฯ ไม่มีความชำนาญทางด้านการบริการข่าวดสาร ดังนั้นจึงควรปรับโครงสร้างของชุดพนักงานฯ ในแต่ละเที่ยวบิน เช่นการเพิ่มพนักงานฯ ที่มีความชำนาญทางด้านการบริการข่าวดสาร เที่ยวบินละ 1 - 2 คน โดยขึ้นอยู่กับชั่วโมงบิน และเพื่อให้การบริการบนเครื่องบินประเภทต่าง ๆ รวมทั้งการบริการข่าวดสารมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ควรจำแนก ผู้โดยสารในชั้น ต่าง ๆ ออกจากกันในทุกเที่ยวบิน นั่นคือเที่ยวบินกรุงเทพฯ - ฮองกง ใน 1 วันมี 3 เที่ยวบิน โดยที่ในแต่ละเที่ยวบิน จัดให้มีการบริการเพียงชั้นเดียวเท่านั้น ลักษณะดังกล่าวจะทำให้การบริการด้านทรัพยากรทางด้านข่าวดสารและด้านอื่น ๆ มีประสิทธิภาพมากขึ้น สามารถตอบสนองความต้องการของผู้โดยสารโดยไม่ต้องคำนึงถึงความแตกต่างในเรื่องสิทธิใด ๆ

0280

สุขเกษม โยธาสุมทร. งานบริการข่าวสารเพื่อการประชาสัมพันธ์ของรัฐบาลในต่างประเทศ ศึกษา
โครงสร้างและการปฏิบัติงานของสถานเอกอัครราชทูตไทย สำนักงานแถลงข่าว
ไทย และการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ประจำกรุงลอนดอน. วิทยานิพนธ์
ปริญญาโทบริหารธุรกิจ คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัย
ธรรมศาสตร์ 2530.

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวิเคราะห์และเปรียบเทียบเกี่ยวกับงาน
ด้านการบริการข่าวสารเพื่อการประชาสัมพันธ์ของรัฐบาลในต่างประเทศ โดยศึกษาถึงหน่วยงาน 3
หน่วยงานของไทย ซึ่งประจำอยู่ ณ กรุงลอนดอน ในการศึกษาดังกล่าวจะครอบคลุมถึงนโยบาย
และแผนการดำเนินงานในปัจจุบัน ปัญหาอุปสรรคข้อเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปรับปรุงระบบ
การประชาสัมพันธ์ในอนาคต ซึ่งจะชี้ให้เห็นว่า การทำการประชาสัมพันธ์นั้นจะต้องใช้ขบวนการ
ทางความรู้ และกระทำอย่างเป็นระบบมากขึ้น โดย การดำเนินงานจำเป็นจะต้องนำเอาปฏิบัติ
การทางการสื่อสารในรูปแบบต่าง ๆ อาทิ เช่น การบริการทางข่าวสาร การใช้จิตวิทยามาใช้
ประกอบกับเทคโนโลยีสมัยใหม่ เพื่อให้มีประสิทธิภาพและได้ผลให้มากที่สุด ดังนั้น อาจกล่าว
ได้ว่า นอกจากจะศึกษาถึงระบบการบริหารงานและวิธีการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ของหน่วย
งาน ดังกล่าวข้างต้น ยังจะศึกษาถึงยุทธวิธีของการใช้สื่อต่าง ๆ ให้เหมาะสม ในการดำเนินงาน
ประชาสัมพันธ์ด้วยเช่นกัน

ขอบเขตของการศึกษา คือ เพื่อศึกษาถึงความสำคัญของการบริการข่าวสารเพื่อ
การประชาสัมพันธ์ โดยเฉพาะการบริการข่าวสารในรูปแบบต่าง ๆ ในการประชาสัมพันธ์หน่วยงาน
ของรัฐในต่างประเทศ ว่าสามารถดำเนินนโยบายที่กำหนดไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากน้อยเพียง
ใด เพื่อศึกษาเปรียบเทียบถึงการกำหนดนโยบายโครงสร้างในการบริหารงาน วิธีการ รูปแบบ
ข้อแตกต่าง หรือคล้ายคลึงกันในการดำเนินการประชาสัมพันธ์ในต่างประเทศของแต่ละหน่วยงาน
ดังกล่าว และเพื่อนำข้อมูลและความรู้ที่ได้รับจากการศึกษามาเป็นแนวทางและข้อเสนอแนะในการ
ปรับปรุงระบบการประชาสัมพันธ์ในด้านต่างประเทศให้เกิดความเหมาะสมประสิทธิภาพ และ
ประสิทธิผลแก่ประเทศชาติต่อไปในอนาคต

วิธีการศึกษาคือค้นคว้าข้อมูลจากเอกสารและรวบรวมข้อมูลจากหน่วยงานต่าง ๆ
ที่ตั้งอยู่ในกรุงลอนดอน รวมทั้งการแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็น หรือสอบถามกับเจ้าหน้าที่ซึ่งรับผิดชอบ
ขอบในงานด้านต่าง ๆ ที่อยู่ในขอบเขตการศึกษา โดยเฉพาะผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการกำหนด
นโยบายของหน่วยงานดังกล่าว

จากผลของการสรุปวิเคราะห์ เปรียบเทียบ และปัญหาต่าง ๆ ของหน่วยงานทั้ง 3 คือ สถานเอกอัครราชทูตไทย สำนักงานแอลงข้าวไทย และการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ประจำกรุงลอนดอน สรุปได้ว่ามีผลดังนี้คือ มุ่งในจุดประสงค์เดียวกันคือ ประชาสัมพันธ์ ประเทศไทยในทุกรูปแบบและวิถีทาง โดยอาศัยสื่อและเทคโนโลยีสมัยใหม่เท่าที่จะมีอยู่ เพื่อ ส่งเสริม รักษาผลประโยชน์ เกียรติภูมิ และภาพพจน์ที่ดีของชาติ ความมั่นคง การได้ตอบแก้ไข ข้าว ตลอดจนเสริมสร้างชื่อเสียงของชาติในต่างประเทศต่อไป การดำเนินการประชาสัมพันธ์ส่วนใหญ่จะอยู่ใน รูปแบบของแผนระยะยาวและต่อเนื่องเพื่อก่อให้เกิดผลดีในด้านการประชาสัมพันธ์ กับต่างประเทศ ตลอดจนให้ความสำคัญต่อการดำเนินการประชาสัมพันธ์เพื่อมุ่งสนองการ สร้างระบบและหน่วยงานโดยเน้นเพื่อปฏิบัติการประชาสัมพันธ์ กลุ่มเป้าหมายต่าง ๆ ด้วยเช่นกัน นอกจากนี้ยังส่งเสริมความเข้าใจและความสัมพันธ์อันดีระหว่างประเทศไทยกับต่างประเทศ โดย เผยแพร่ นโยบายของประเทศทั้งทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม ตลอดจนเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงามของไทยด้วย สำหรับข้อบกพร่องมีดังนี้คือ เมื่อได้ดำเนินการ ประชาสัมพันธ์ไปแล้ว ต่อมาไม่ได้มีการประเมินผลของการประชาสัมพันธ์อย่างมีแบบแผนและ ต่อเนื่อง จึงยังไม่สามารถที่จะสรุปปัญหาและข้อเท็จจริงได้ ซึ่งอาจจะมีสาเหตุจากการขาดแคลน งบประมาณและบุคลากร เป็นต้น สื่อต่าง ๆ ที่ใช้ในการประชาสัมพันธ์ ต่างฝ่ายต่างผลิตบางครั้ง อาจจะเกิดการซ้ำซ้อนกัน ทำให้เสียเวลาและงบประมาณซึ่งควรจะมีศูนย์กลางในการผลิตข่าวสาร หรือสื่อแห่งเดียวเพื่อไม่ให้เกิดการทำงานซ้ำซ้อนกันทั้งนี้ทำให้เกิดความรวดเร็วในการ ประชาสัมพันธ์ ทั้งยังประหยัดงบประมาณอีกด้วย หากพิจารณาในแง่แนวนโยบาย สื่อและกิจกรรมต่าง ๆ ตลอดจนกลุ่มเป้าหมาย จะเห็นได้ว่าส่วนใหญ่จะคล้ายคลึงกัน ดังนั้นถ้าหากมีการ ประสานกันหรือแบ่งภาระหน้าที่กันก็ย่อมจะทำให้การประชาสัมพันธ์ในต่างประเทศมีความ คล่องตัวและเกิดประสิทธิภาพแก่ประเทศชาติเป็นอย่างดี

สำหรับปัญหาและอุปสรรคของหน่วยงานทั้ง 3 มีดังนี้คือ ปัญหาโครงสร้างและ การบริหาร เนื่องจากหน่วยงานทั้ง 3 สังกัดขึ้นอยู่กับส่วนราชการต่าง ๆ หลายส่วนราชการด้วยกัน และไม่มีกฎหมายกำหนดเพื่อเป็นหลักในการบริหารงานไว้ จึงทำให้เกิดการขาดการประสานงาน ในรูปแบบของการร่วมมือกันทำ (Teamwork) ที่ดี ขาดการวางแผนร่วมกัน ขาดเอกภาพในการ บังคับบัญชา ปัญหาด้านบุคลากร เนื่องจากข้าราชการและพนักงาน เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานใน ต่างประเทศ สังกัดต่างกระทรวง ต่างสำนักต่างกรม การประสานงานขณะนี้จึงขึ้นอยู่กับ ตัวบุคคลเป็นสำคัญ นอกจากนี้ยังมีปัญหาเรื่องขาดการวางแผนกำลังคนร่วมกัน ทำให้ขาดความ คล่องตัวในการปฏิบัติงานและไม่มีประสิทธิผลเท่าที่ควร ปัญหาด้านงบประมาณและระเบียบการ เบิกจ่ายเงินของคลัง โดยเฉพาะด้านงบประมาณที่ใช้ในการดำเนินงานไม่เพียงพอ ปัญหาการ

บริหาร งบประมาณ ซึ่งใช้ระเบียบและวิธีปฏิบัติเหมือนส่วนราชการในประเทศทำให้ขาดความคล่องตัว ปัญหาการรวบรวม รายงานและการเผยแพร่ข้อมูล หน่วยงานแต่ละแห่งเก็บรวบรวมข้อมูลและสารสนเทศเฉพาะในส่วนที่ตนเกี่ยวข้องและรับผิดชอบอยู่ ยังไม่มีการรวบรวมให้เป็นระบบ ข้อมูลที่สามารถใช้ประโยชน์ในการทำงานร่วมกันได้ และปัญหาสุดท้ายคือปัญหาสถานที่ ทำการ เนื่องจากสำนักงานที่ทำการของแต่ละแห่งตั้งอยู่กระจัดกระจายทำให้สิ้นเปลืองงบประมาณ และไม่เอื้ออำนวยให้การประสานงานเป็นไปอย่างคล่องตัว และทันต่อเหตุการณ์

ผู้วิจัยได้เสนอแนะให้พิจารณาปรับปรุงโครงสร้างของหน่วยงานให้มีลักษณะเป็น Unified Structure เพื่อความมีเอกภาพของหน่วยงาน ปรับปรุงระเบียบบริหารต่าง ๆ หน่วยงานต่าง ๆ ควรพิจารณาปรับปรุงความเหมาะสมของจำนวนค่าใช้จ่ายต่าง ๆ เกี่ยวกับการรับรองเพื่อหาข่าวสาร และข้อมูลในการปฏิบัติงาน เพื่อให้เหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจและความจำเป็น ซึ่งเป็นการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า ในระยะยาวควรปรับปรุงโครงสร้างของหน่วยงานมีลักษณะเป็น Unified Structure พิจารณาจ้างบุคคลภายนอกที่มีความชำนาญเฉพาะด้านเข้ามาเป็นที่ปรึกษา หรือมาร่วมปฏิบัติงานกับข้าราชการให้มีฐานะเป็นลูกจ้างพิเศษ สร้างที่ทำงานของ สำนักงานต่าง ๆ ให้มาอยู่รวมกันในสถานที่แห่งเดียว ซึ่งจะสามารถอำนวยความสะดวกแก่ผู้มาติดต่อแล้ว ยังจะเป็นการประหยัดงบประมาณในด้านการลงทุนอีกด้วย

0281

ศิลปากร, มหาวิทยาลัย. คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์. คู่มือการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวทางด้าน

กายภาพประเภทวัด เล่มที่ 2 : วัดในภาคเหนือ. (ม.ป.ท. : ม.ป.พ., ม.ป.ป.)

วัตถุประสงค์ของการศึกษาคือ เพื่อให้ทราบถึงสภาพปัจจุบันและปัญหาที่เกิดขึ้นกับวัดในภาคเหนือ โดยเฉพาะปัญหาที่เกิดกับลักษณะทางกายภาพของวัดและเพื่อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาลักษณะทางกายภาพของวัดให้เหมาะสมกับบทบาทสำคัญของวัดในปัจจุบันและในอนาคต

ลักษณะของวัดในภาคเหนือจำแนกได้เป็น 2 ลักษณะใหญ่ ๆ ได้แก่ วัดล้านนาและวัดไทยใหญ่ วัดล้านนาจะรวมตัวอยู่ในบริเวณจังหวัดเชียงใหม่ และลำพูน ส่วนวัดไทยใหญ่จะอยู่ในบริเวณจังหวัดลำปาง

ลักษณะสำคัญของผังบริเวณสถาปัตยกรรมและองค์ประกอบภูมิสถาปัตยกรรมคือแนวแกนหลักของวัดจะวางตัวอยู่ในแนวตะวันออก ตะวันตกโดยมีอาคารและสิ่งก่อสร้างสำคัญของวัดอยู่ในแนวแกนนี้ คือโบสถ์ วิหาร เจดีย์ เมื่อนับเรียงจากประตูทางเข้าเข้าไป การจัดผังบริเวณจะมีการเน้นองค์ประกอบภายในวัดให้มีความรู้สึกกว้างเปิดโล่ง เพราะไม่ได้มีการปิดล้อมพื้นที่ด้วยกำแพงแก้วหรือระเบียงคต สถาปัตยกรรมจะระบุแน่ชัดถึงรูปแบบตามลักษณะเฉพาะของสถาปัตยกรรมล้านนา และสถาปัตยกรรมซึ่งได้รับอิทธิพลของพม่า

คตินิยมดั้งเดิมนิยมปลูกต้นไม้ใหญ่ที่เป็นต้นไม้ท้องถิ่นภาคเหนือและไม่นิยมปลูกหญ้าในบริเวณลานวัด เนื่องจากในงานประเพณีต่าง ๆ จะใช้ลานวัดในการประกอบกิจกรรมและเนื่องจากลักษณะอากาศที่หนาวเย็นทั้งปี ทำให้ลักษณะของโบสถ์ วิหาร วิหารโถง จะคู้หน้ากั เตี้ยไม่สูงโปร่งเหมือนกับวัดในภาคกลาง และยังมีลักษณะเด่นในการใช้ไม้สักเป็นวัสดุสำคัญในการก่อสร้าง

ปัญหาที่เกิดขึ้นได้แก่

1) ปัญหาเรื่องการขาดการวางแผนและควบคุมการใช้ที่ดินภายในวัดและบริเวณข้างเคียง ที่ดินเขตพุทธาวาส สังฆาวาส ไม่ได้แยกเป็นสัดส่วนอย่างชัดเจน เป็นผลให้เกิดกิจกรรมที่เกิดขึ้นปะปนกัน อาคารตลอดจนสิ่งก่อสร้างต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นมาในระยะหลัง ๆ เพื่อสนองประโยชน์ใช้สอยนั้น ตั้งอยู่ในตำแหน่งที่ไม่เหมาะสม

2) ปัญหาสภาพแวดล้อมที่เกิดขึ้นจากการก่อสร้างอาคารและสิ่งก่อสร้างใหม่ๆ ที่มีรูปแบบที่ไม่เหมาะสม และการจัดองค์ประกอบภูมิสถาปัตยกรรม เช่น แก้วสีนาม โคมไฟ ฯลฯ ที่ไม่สอดคล้องกับประโยชน์ใช้สอย ทำให้สภาพแวดล้อมโดยส่วนรวมไม่กลมกลืนกัน และความเด่นสง่าของโบราณสถานลดลงไป

3) ปัญหาการทำลายโบราณสถาน อันเนื่องจากสภาพดินฟ้าอากาศ ที่สำคัญได้แก่น้ำและความชื้น

4) ปัญหาเรื่องที่เกิดจากการท่องเที่ยวเข้ามามีบทบาทในวัด เป็นผลทำให้เกิดกิจกรรมที่ต่อเนื่องกับกิจกรรมการท่องเที่ยวเข้ามาใช้พื้นที่ภายในบริเวณวัด

ข้อเสนอแนะในเรื่องของผังบริเวณ ได้แก่

- 1) จัดการใช้ที่ดินภายในบริเวณวัดใหม่ให้เป็นสัดส่วน
- 2) เสนอแนะตำแหน่งที่ตั้งกิจกรรมให้สอดคล้องกับการใช้ที่ดินในผังบริเวณของวัด

7) ยึดหลักเกณฑ์ผังไว้ซึ่งบรรยากาศและสภาพแวดล้อมซึ่งส่งเสริมคุณค่าโบราณในวัด

4) การเพิ่มพื้นที่ของเส้นทางสัญจรหรือการปรับเส้นทางสัญจร (ทางเท้า) ภายในวัดให้เป็นวงรอบ

5) เสนอแนะให้พื้นที่จอดรถเดิมภายในวัดไปอยู่ในที่ใหม่นอกบริเวณวัด

ข้อเสนอแนะในเรื่องของสถาปัตยกรรม

- 3) เสนอแนะการอนุรักษ์สถาปัตยกรรม ซึ่งสัมพันธ์กับการออกแบบผังบริเวณ
- 4) เสนอแนะรูปแบบของการปรับปรุงองค์ประกอบสถาปัตยกรรมในลักษณะที่ใช้งานได้หลายชนิด และวัดสามารถดำเนินการเองได้

ข้อเสนอแนะในเรื่ององค์ประกอบภูมิสถาปัตยกรรม

- 2) ใช้การจัดภูมิสถาปัตยกรรมในการแบ่งเขตการใช้ที่ดินภายในวัด
- 3) การปลูกต้นไม้ควรคำนึงถึงประโยชน์ใช้สอยเป็นสำคัญที่สุด พยายามหลีกเลี่ยงผลกระทบที่จะทำลายโบราณสถาน

3) เพิ่มเติมองค์ประกอบภูมิสถาปัตยกรรมตามกิจกรรมให้เหมาะสม เช่น ม้านั่ง ถังขยะ ร้านขายของ และห้องน้ำ

0282

ศิลปากร, มหาวิทยาลัย. คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์. คู่มือการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวทางด้าน
กายภาพประเภทวัด เล่มที่ 3 วัดในภาคอีสาน. (ม.ป.ท : ม.ป.พ. , ม.ป.ป.)

วัตถุประสงค์ของการศึกษาเพื่อให้ทราบถึงสภาพปัจจุบันและปัญหาที่เกิดขึ้นกับวัดในภาคอีสาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาที่เกิดขึ้นทางกายภาพอันสัมพันธ์กับกิจกรรมต่าง ๆ ตามบทบาทหลักของวัด และเพื่อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาผังบริเวณให้เหมาะสมกับบทบาทของวัดในปัจจุบันและอนาคต วัดที่เลือกขึ้นมาเป็นตัวอย่างคือวัดพระธาตุเรณู วัดหนองป่าพง และวัดศาลาลอย

วิธีการศึกษาใช้หลักการทฤษฎีและแนวคิดต่าง ๆ มาใช้ในการวิเคราะห์ เพื่อสรุปผลและเสนอแนะแนวทางในการพัฒนา เช่นเดียวกับที่อ้างอิงในคู่มือการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวทางด้านกายภาพประเภทวัดเล่มที่ 2 : วัดในภาคเหนือ

วัดในภาคอีสานสามารถจำแนกได้เป็น 4 ประเภทคือ

- 3) วัดพระธาตุ - เป็นตัวแทนและเป็นศูนย์รวมของคนในชุมชนขนาดต่าง ๆ เน้นความสำคัญที่องค์พระธาตุเจดีย์ ซึ่งเป็นศูนย์รวมความเคารพศรัทธาของประชาชน
- 4) วัดป่า - เป็นลักษณะพิเศษของภาคอีสาน เกิดขึ้นจากความศรัทธาในองค์พระสงฆ์ที่ปฏิบัติธรรม โดยใช้ความวิเวกของธรรมชาติเป็นสื่อ เน้นความสำคัญที่พระสงฆ์ เน้นลักษณะเฉพาะของธรรมชาติที่ก่อให้เกิดความวิเวกเหมาะแก่การปฏิบัติธรรม
- 6) วัดซึ่งมีการออกแบบสถาปัตยกรรมร่วมสมัย - มีทั้งวัดในเมืองและวัดป่า เน้นความสำคัญของสถาปัตยกรรมร่วมสมัยที่เกิดขึ้นใหม่เป็นจุดดึงดูดความสนใจ
- 4) วัดพื้นบ้าน - มีสิมหรือโบสถ์พื้นบ้านเป็นศูนย์รวมความศรัทธา เป็นวัดที่ไม่พบอยู่ในเส้นทางการท่องเที่ยวหลัก แต่เป็นประเด็นที่น่าสนใจที่ควรส่งเสริมให้มีการอนุรักษ์วัดประเภทนี้ไว้เพื่อการเพิ่มเส้นทางการท่องเที่ยวในอนาคต

ลักษณะสำคัญขององค์ประกอบภูมิสถาปัตยกรรม วัดประเภทวัดพระธาตุไม่นิยมปลูกต้นไม้ใหญ่รอบบริเวณองค์พระธาตุแต่จะปลูกในบริเวณสังฆวาสนอย่างหนาแน่น พื้นผิวลานรอบองค์พระธาตุเป็นพื้นแข็ง ส่วนบริเวณว่างอื่น ๆ เป็นพื้นดิน ไม่ปลูกพืชคลุมดิน พื้นที่ที่ระบุเป็นบริเวณจอดรถส่วนใหญ่ไม่ใช้ลานจอดรถพื้นแข็ง ใช้ลานดินปนทรายทึบแน่น เพื่อสามารถเปลี่ยนเป็นลานเอนกประสงค์ได้เมื่อมีกิจกรรมอื่น ๆ ทางเท้าจะเป็นทางเท้าถาวรแต่สำหรับวัดอื่น ๆ เป็นทางเท้าธรรมชาติคือดินปนทรายทึบแน่น

ปัญหาที่เกิดขึ้น

1) ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการใช้ที่ดินในวัดไม่แบ่งสัดส่วนและระบุกิจกรรมกับการใช้ที่ดินที่ชัดเจนทำให้กิจกรรมปะปนกัน อาคารต่าง ๆ ที่สร้างในวัดเกิดขึ้นจากการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าไม่ได้เตรียมการไว้ในผังแม่บท ทำให้ตำแหน่งและการบริการเกิดปัญหา ปัญหาเหล่านี้ส่วนใหญ่เป็นปัญหาของวัดประเภทวัดพระธาตุซึ่งมีผู้คนเข้าสักการะและประกอบกิจกรรมต่าง ๆ เป็นจำนวนมาก และมีความถี่ของการบริการสูง

2) ปัญหาสภาพแวดล้อมที่เกิดจากการต่อเติมอาคาร การสร้างอาคารกึ่งถาวรปะปนกับโบราณสถาน ตลอดจนการใช้องค์ประกอบภูมิสถาปัตยกรรมและผังบริเวณที่ไม่เหมาะสมกับกิจกรรมและการใช้สอย

3) ปัญหาการทำลายโบราณสถานอันเนื่องมาจากความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ และการทำลายอันเนื่องมาจากสภาพภูมิอากาศ

4) ปัญหาของกิจกรรมการท่องเที่ยวที่เข้ามามีบทบาทวัด ซึ่งมีผลกระทบต่อลักษณะทางกายภาพของวัดก่อให้เกิดความไม่เป็นระเบียบ และทำลายสภาพแวดล้อมของวัด

ข้อเสนอแนะในการพัฒนาผังบริเวณ คือ ควรจัดการใช้ที่ดินในวัดให้เป็นสัดส่วนไม่ปะปนกัน ยึดหลักเกณฑ์การคงไว้ซึ่งบรรยากาศ สภาพแวดล้อม และองค์ประกอบที่สำคัญของวัดเป็นหลัก และปรับพื้นที่ของเส้นทางสัญจรทางเท้าให้เป็นวงรอบ

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสถาปัตยกรรม คือ ควรอนุรักษ์สถาปัตยกรรมที่สัมพันธ์กับการพัฒนาผังบริเวณ หากจำเป็นต้องเพิ่มเติมหรือต่อเติมสถาปัตยกรรม ไม่ควรต่อเติมสถาปัตยกรรมหลักหรือโบราณสถาน ควรดัดแปลงการใช้พื้นที่โดยละเว้นการต่อเติมองค์ประกอบถาวร

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับองค์ประกอบภูมิสถาปัตยกรรม คือ ใช้หลักการออกแบบภูมิสถาปัตยกรรมแบ่งเขตการใช้ที่ดินในวัด การปลูกต้นไม้ควรคำนึงถึงประโยชน์ใช้สอย และเพิ่มเติมองค์ประกอบภูมิสถาปัตยกรรมตามกิจกรรมให้เหมาะสม

0283

นิธนา เมลื่องนนท์. ปัจจัยการสื่อสารที่มีผลต่อการเลือกใช้บริการของการบินไทย : ศึกษา

กรณีผู้โดยสารชั้นธุรกิจในเส้นทางบินระหว่างประเทศ. วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัย ธรรมศาสตร์
2534.

วัตถุประสงค์

1. ศึกษากรณีเปรียบเทียบการให้ความสำคัญระหว่างการสื่อสารเชิงวัจนะกับ
อวัจนะในความคิดเห็นของผู้โดยสารชั้นธุรกิจในเส้นทางบินระหว่างประเทศ
2. ศึกษาปัจจัยการสื่อสารประเภทต่าง ๆ ที่มีผลให้ผู้โดยสารชั้นธุรกิจเลือกใช้บริการ
การบินไทย
3. ศึกษาการป้อนกลับ (Feedback) จากผู้โดยสารชั้นธุรกิจในการบินไทยเผยแพร่ออกไป
ประเทศที่มีต่อปัจจัยการสื่อสารประเภทต่าง ๆ ที่การบินไทยเผยแพร่ออกไป
4. ศึกษาประสิทธิภาพของการสื่อสารระหว่างบุคคลของพนักงานต้อนรับภาคพื้น
และพนักงานต้อนรับบนเครื่องบินขณะให้บริการแก่ผู้โดยสาร
5. นำหลักการสื่อสารมาประยุกต์ใช้ในการตลาด การประชาสัมพันธ์
ภาพพจน์ของ บริษัทการบินไทย จำกัด และภาพพจน์ของประเทศไทยโดยรวม

วิธีการวิจัยเป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยใช้แบบสอบถามซึ่งจัดทำเป็น 2 ภาษาคือ
ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้คือผู้โดยสารชั้นธุรกิจที่ใช้บริการการบินไทยใน
เส้นทางบินระหว่างประเทศ ขณะนั่งรอเวลาเครื่องบินออกเดินทางภายในห้องรับรองพิเศษ ณ
ท่าอากาศยานกรุงเทพ

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้โดยสารชั้นธุรกิจที่เดินทางในเส้นทางภาคพื้น
เอเชียและเส้นทางข้ามทวีป เป็นผู้โดยสารที่มีภูมิลำเนาอยู่ในทวีปเอเชียเป็นส่วนใหญ่และทวีปยุ
โรปรองลงมา เป็นผู้โดยสารเพศชายมากกว่าเพศหญิง อยู่ในกลุ่มอาชีพผู้จัดการ ผู้เชี่ยวชาญและ
ระดับบริหารมากเป็นอันดับหนึ่ง ส่งผลให้จุดประสงค์ของการเดินทางในครั้งนี้เป็นการเดินทาง
เพื่อประกอบธุรกิจในอัตราสูงที่สุด นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นกลุ่มลูกค้าประจำของ
การบินไทย โดยให้เหตุผลว่าการบินไทยให้บริการดีเป็นอันดับหนึ่ง รองลงมาเป็นเพราะภาพพจน์ดี
และการโฆษณาดีเป็นอันดับสุดท้าย

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่แสดงความคิดเห็นว่าภาษาท่าทางของพนักงานต้อนรับภาค
พื้นและพนักงานต้อนรับบนเครื่องบิน อยู่ในเกณฑ์ดีเป็นที่น่าพอใจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งความสุภาพ

และการยืมเข็มแจ่มใสเป็นกันเอง ในขณะที่พนักงานต้อนรับภาคพื้น ยังควรปรับปรุงในส่วนของการให้ความสนใจดูแลอย่างทั่วถึง และพนักงานต้อนรับบนเครื่องบินควรปรับปรุงในส่วนของการยืมเข็มแจ่มใสให้ดีขึ้น ส่วนการบริการก็อยู่ในเกณฑ์ดีเป็นที่น่าสนใจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการให้เกียรติแก่ผู้โดยสารและการเอาใจใส่ดูแลอย่างทั่วถึง ในขณะที่พนักงานต้อนรับภาคพื้นยังควรปรับปรุงเรื่องการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า และพนักงานต้อนรับบนเครื่องบินควรปรับปรุงในเรื่องความสามารถในการใช้ภาษาพูด

การโฆษณาของการบินไทย กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เคยเห็นโฆษณาของการบินไทย สื่อโฆษณาที่เห็นมากที่สุดและชื่นชอบมากที่สุดคือสื่ออนิตยสาร รองลงมาคือสื่อโทรทัศน์ ขณะที่สื่อที่พบเห็นน้อยที่สุดคือสื่อภาพยนตร์และชื่นชอบน้อยที่สุดคือสื่อภาพยนตร์และสื่อวิทยุ นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความรู้สึกว่า โฆษณาของการบินไทย สวยดีและเข้าใจง่าย สำหรับความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพของสื่อโฆษณาประเภทต่าง ๆ กับการเลือกใช้บริการของการบินไทย พบว่าผู้โดยสารจำนวนเกือบครึ่งหนึ่งไม่ตอบ ไม่ว่าจะเป็นสื่อประเภทใด อย่างไรก็ดีผู้โดยสารยังมีความคิดเห็นสื่อโทรทัศน์น่าจะเป็นสื่อที่มีประสิทธิภาพสูงที่สุด ตามด้วยสื่ออนิตยสาร และสื่อหนังสือพิมพ์

ในส่วนของภาพพจน์ของการบินไทยพบว่าภาพพจน์ของการบินไทยอยู่ในเกณฑ์ดีในขณะที่ภาพพจน์ด้านการบริการของพนักงานต้อนรับภาคพื้นและบนเครื่องบินอยู่ในเกณฑ์ดีมาก รองลงมาคือภาพพจน์เกี่ยวกับความสะดวกสบายของเครื่องบิน และความปลอดภัยของเที่ยวบิน สำหรับภาพพจน์ที่ยังต้องปรับปรุงคือภาพพจน์เกี่ยวกับการตรงต่อเวลาของเที่ยวบิน

0284

บุญลือ กษเสนีย์. ความรู้และความตระหนักของประชาชนในท้องถิ่นของประชาชนในท้องถิ่นที่มีต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมบริเวณสถานที่ท่องเที่ยวชายทะเล : ศึกษาเฉพาะกรณี เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต สาขาสิ่งแวดล้อม บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล 2532.

การวิจัยนี้มุ่งศึกษาความรู้และความตระหนักของประชาชนในท้องถิ่นที่มีต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมบริเวณสถานที่ท่องเที่ยวชายทะเล โดยศึกษาตัวแปรเพศ อายุ ลักษณะการประกอบอาชีพระดับการศึกษา สถานภาพสมรส ระดับรายได้ ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในท้องถิ่นและพฤติกรรมการรับข่าวสาร ว่ามีผลต่อความรู้และความตระหนักในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมสถานที่ท่องเที่ยวชายทะเลหรือไม่ อย่างไร ในการวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสอบถามเก็บข้อมูลจากประชาชนในเกาะเสม็ด จังหวัดระยอง จำนวน 96 คน พร้อมการจัดสนทนากลุ่ม

ลักษณะส่วนบุคคลของประชากรกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นหัวหน้าครัวเรือนซึ่งเป็นเพศชาย อายุระหว่าง 30 - 39 ปี ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาประถมศึกษาและต่ำกว่า ระดับการศึกษาสูงสุดของสมาชิกในครัวเรือนส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาประถมศึกษา มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่เกี่ยวข้องส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาประถมศึกษา มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่ประกอบอาชีพครัวเรือนละ 2 คน เมื่อ 5 ปีที่แล้วส่วนใหญ่ประกอบอาชีพหลักที่ไม่เกี่ยวกับการท่องเที่ยว และส่วนใหญ่ไม่ได้ประกอบอาชีพรอง ในปัจจุบันส่วนใหญ่ประกอบอาชีพหลักเกี่ยวกับการท่องเที่ยว ซึ่งส่วนใหญ่ไม่มีปัญหาในการประกอบอาชีพหลัก ประชาชนบนเกาะเสม็ดมีรายได้ 2,500 - 5,000 บาทต่อเดือน ประชากรกลุ่มตัวอย่างครึ่งหนึ่งของผู้ให้สัมภาษณ์มีภูมิลำเนาเดิมอยู่ที่เกาะเสม็ด ระยะเวลาที่อาศัยอยู่บนเกาะเสม็ดมากกว่า 20 ปี สาเหตุของประชาชนบางส่วนที่ย้ายมาอยู่บนเกาะเสม็ด ย้ายมาเพื่อประกอบอาชีพและส่วนใหญ่ไม่คิดจะย้ายไปอยู่ที่อื่น

ผลการวิจัยพบว่าประชาชนในท้องถิ่นมีความรู้ ความตระหนักต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมบริเวณสถานที่ท่องเที่ยวเกาะเสม็ดในระดับสูง ในส่วนที่เกี่ยวกับความรู้และความตระหนักพบว่าประชากรกลุ่มตัวอย่างเพศชายและเพศหญิงมีความตระหนักเกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมบริเวณสถานที่ท่องเที่ยวเกาะเสม็ดไม่แตกต่างกัน โดยผู้ที่มีระดับการศึกษา สูงกว่ามีความตระหนักมากกว่าผู้ที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่า ผู้ที่อาศัยในท้องถิ่นน้อยกว่ากลับมีความตระหนักมากกว่าผู้ที่อาศัยอยู่ในท้องถิ่นมากกว่า ผู้ที่ประกอบอาชีพหลักเกี่ยวกับการท่องเที่ยว จะมีความตระหนักมากกว่าผู้ที่ประกอบอาชีพหลักที่ไม่เกี่ยวกับการท่องเที่ยว

ประชาชนในท้องถิ่นส่วนใหญ่มีพฤติกรรมการรับข่าวสารในระดับปานกลางและผู้ที่ไม่มีพฤติกรรมการรับข่าวสารที่แตกต่างกันจะมีความตระหนักที่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1) กองสนเทศและส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม สำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ควรจะมีการเผยแพร่ความรู้ในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมบริเวณสถานที่ท่องเที่ยวชายทะเลไปยังประชาชนในท้องถิ่นให้มากขึ้น

2) เจ้าหน้าที่อุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า - หมู่เกาะเสม็ด ต้องคอยประสานงานกับเจ้าของกิจการท่องเที่ยว ประชาชนในท้องถิ่นและนักท่องเที่ยวให้ปฏิบัติตามกฎระเบียบข้อบังคับของอุทยานแห่งชาติอย่างเคร่งครัด ควรจัดให้มีการอบรมให้ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการอนุรักษ์ปะการังและปลาที่สวยงามแก่ชาวประมง และเจ้าหน้าที่ควรจะเข้าไปช่วยเหลือและประสานงานกับเจ้าของบังกาลีและร้านอาหารในการกำจัดขยะและบำบัดน้ำเสีย

3) สำนักงานจังหวัดระยองต้องประสานงานกับการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ในการกำหนดนโยบาย แผนและมาตรการในการส่งเสริม รักษาและพัฒนาคุณภาพสิ่งแวดล้อมชายทะเล

0285

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. กองวิชาการและฝึกอบรม. **สัมมนาวิสัยทัศน์การพัฒนา**

บุคลากรในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว. ณ โรงแรมพญาปาร์ค เมืองพัทยา

วันที่ 11 - 12 กันยายน พ.ศ. 2539. กรุงเทพฯ : การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2539.

วัตถุประสงค์ในการสัมมนาครั้งนี้คือเพื่อให้สถาบันการศึกษา และหน่วยงานธุรกิจการท่องเที่ยว ได้รับทราบถึงสถานการณ์แรงงานอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในปัจจุบัน เพื่อระดมความคิดเห็นในการพิจารณาเสนอแนวทางเพื่อการผลิตและพัฒนาบุคลากรให้ไปโดยเหมาะสม ทั้งด้านคุณภาพ มาตรฐาน ความทันสมัย และปริมาณให้สนองตอบความต้องการ แรงงานในระดับต่าง ๆ ของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว รวมทั้งเพื่อเสนอผลการสัมมนาต่อ คณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาท่องเที่ยวแห่งชาติพิจารณาแก้ไขปัญหาในระดับนโยบายต่อไป

ผู้เข้าร่วมสัมมนาประกอบด้วย ผู้แทนธุรกิจการท่องเที่ยว โรงแรม ภัตตาคาร ร้านอาหาร การบิน ขนส่ง สินค้าที่ระลึกและธุรกิจที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยว อาจารย์จากสถาบันการศึกษาที่เปิดสอนด้านการโรงแรมและการท่องเที่ยว ผู้แทนจากหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องจากส่วนกลางและส่วนภูมิภาค

บุคลากรในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวนั้น จำเป็นต้องมีการฝึกอบรมเป็นพิเศษโดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านภาษา ซึ่งควรมีการลงทุนให้ส่งบุคลากรไปศึกษาต่างประเทศ และควรมีการร่วมมือกันระหว่างภาครัฐและเอกชนในการพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว เนื่องจากภาครัฐมีปัญหา คือสถานที่ฝึกปฏิบัติสำหรับบุคลากรไม่พอเพียง หรือไม่ได้มาตรฐาน เอกชนควรมีการฝึกอบรมบุคลากรให้สามารถปฏิบัติงานได้ในสถานการณ์จริง ถ้าต้องการบุคลากรที่มีคุณภาพ ควรมีการฝึกอบรมครู/อาจารย์ ผู้สอน ได้ไปศึกษาดูงานในกิจการจริง เช่นในบริษัทนำเที่ยว โรงแรมต่าง ๆ หาผู้มีความรู้ความสามารถที่ทำงานในวงการท่องเที่ยว การโรงแรมไปช่วยสอนเป็นการแลกเปลี่ยนจ้างผู้มีความรู้ความสามารถทั้งในประเทศและต่างประเทศ มาเป็นผู้ฝึกอบรม และนำระบบจากต่างประเทศมาใช้ โดยการเชิญหรือจ้างผู้เชี่ยวชาญด้านอุตสาหกรรมท่องเที่ยว มาฝึกอบรมให้หรือจัดตั้งเป็นสถาบันฝึกอบรม ซึ่งลักษณะเช่นนี้ต้องใช้ค่าใช้จ่ายค่อนข้างสูง ดังนั้นรัฐบาลหรือเอกชนอาจให้ทุนการศึกษา เพื่อให้นักเรียนเข้ามาเรียนได้ สำหรับปัญหาที่เกิดขึ้นจากการผลิตกำลังคนที่ผ่านมามีเกิดจากการขาดการประสานงานที่ดี ไม่มีการรวมกลุ่มกันทางวิชาชีพ ขาดความต่อเนื่องของกิจกรรม ของงานของโครงการ ผู้ที่จะเข้ามาปฏิบัติงานในสาขานี้ยังขาดเจตคติที่ดีในเรื่องของวิชาชีพ นอกจากนี้ยังไม่มีแนวคิดค่าใช้จ่ายในการผลิตและพัฒนาบุคลากรทางการท่องเที่ยว เพื่อ

นำมาขอการสนับสนุนจากรัฐบาล และการกำกับควบคุมดูแล การผลิตกำลังคนของหน่วยงานที่ผลิตบุคลากร ยังขาดการประสานงานที่ดี ควรมีการกำกับในเชิงมาตรฐานความร่วมมือกัน เพื่อผลิตบุคลากรที่มีคุณภาพในอนาคต

การสัมมนากลุ่มแบ่งเป็น 3 กลุ่มคือ

กลุ่มที่ 1 แนวทางการพัฒนาบุคลากรสาขาการโรงแรม

กลุ่มที่ 2 แนวทางการพัฒนาบุคลากรสาขาบริการนำเที่ยว

กลุ่มที่ 3 แนวทางการพัฒนาบุคลากรสาขาธุรกิจ การท่องเที่ยวอื่น ๆ

ผลการสัมมนาสรุปได้ดังนี้คือ

กลุ่มที่ 1 สถานการณ์ปัญหาแรงงานในปัจจุบัน คือ ปริมาณบุคลากรที่สถาบันการศึกษาผลิตมีไม่เพียงพอ คุณภาพของแรงงานที่ผลิตออกมาไม่ตรงกับความต้องการของธุรกิจโรงแรม และมีอัตราการเปลี่ยนงานสูง ความร่วมมือในการพัฒนาคุณภาพและผลิตแรงงานเพิ่มระหว่างภาคธุรกิจและสถาบันการศึกษาควรดำเนินการดังนี้คือ ประชาสัมพันธ์ให้ผู้เข้าศึกษาและประกอบอาชีพนี้มากขึ้น ธุรกิจโรงแรมควรร่วมมือกับสถาบันการศึกษาโดยรับครู อาจารย์ เข้าฝึกงานในสถานประกอบการ ให้นักศึกษาฝึกปฏิบัติงานจริง ให้ความร่วมมือในการใช้สถานที่ วัสดุอุปกรณ์ ควรส่งบุคลากรมาช่วยสอน และไม่เอาเปรียบนักศึกษาที่เข้าฝึกงาน สำหรับสถาบันการศึกษาควรเปิดโอกาสให้ภาคเอกชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดหลักสูตรเปิดโอกาสให้ภาคเอกชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการคัดเลือกนักศึกษา ให้นักศึกษาได้มีโอกาสเรียนรู้และได้รับประสบการณ์ตรงจากสถานประกอบการ มีการนิเทศการฝึกปฏิบัติของนักศึกษาอย่างจริงจัง และเปิดหลักสูตรรองรับเพื่อให้โอกาสแก่ผู้ทำงานแล้ว เน้นรูปธรรมของความร่วมมือระหว่างภาคธุรกิจกับสถาบันการศึกษาโดยใช้ระบบทวิภาคี จัดตั้งสมาคมหรือองค์กร เพื่อเป็นศูนย์กลางของการพัฒนาสถาบันการศึกษาที่เปิดสอนด้านการโรงแรมและการท่องเที่ยว โดยแข่งขันทักษะด้านบริการระหว่างสถาบันทั้งระดับชาติและนานาชาติ แลกเปลี่ยนความรู้ ตำรา วัสดุอุปกรณ์ และขอความร่วมมือสถานประกอบการ สมาคมโรงแรมไทยในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค และ ททท. เพื่อผลิตบุคลากรสนองตอบความต้องการของตลาดแรงงาน

กลุ่มที่ 2 สภาพปัญหาด้านการพัฒนาบุคลากรสาขาบริการนำเที่ยวในปัจจุบันมีปัญหหลายด้าน คือ ด้านหลักสูตร มีปัญหาคือไม่ครอบคลุม ไม่สอดคล้องไม่มีเอกภาพ และความรู้ภาษาต่างประเทศยังไม่ดีพอ กลุ่มได้เสนอวิธีการแก้ไขปัญหาคือ ปรับหลักสูตรให้มีความสอดคล้อง กับความต้องการของตลาดแรงงาน จัดตั้งองค์กรรวมที่มาจากทุกหน่วยงานโดยมี ททท. เป็นแกนหลัก และปรับหลักสูตร โดยจัดให้มีรายวิชาภาษาต่างประเทศเป็นวิชาเลือก สำหรับกิจกรรมนั้นควรมีให้มีการจัดตั้งกรรมการพัฒนาหลักสูตร โดยประกอบด้วยผู้มีอำนาจในการตัดสินใจ

และผู้รับผิดชอบเรื่องหลักสูตรควรเป็น ทพท. สถานประกอบการ กระทรวง ทบวง กรม และสมาคม สำหรับปัญหาด้านผู้เรียนพบว่า ผู้เลือกเรียนด้านนี้น้อยและไม่มีคุณภาพ นอกจากนี้เจตคติของผู้เรียนยังไม่ถูกต้องและวุฒิของผู้จบการศึกษาไม่พร้อมที่จะทำงานบริการ วิธีการแก้ไขคือ ประชาสัมพันธ์ให้มากขึ้นทุกระดับ สร้างแรงจูงใจ เช่น ให้ทุนการศึกษา กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือกเข้าเรียน และกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการต่ออายุใบอนุญาตให้เป็นมัลติเทสต์ กิจกรรมที่ควรจัดเพื่อแก้ปัญหานี้คือปลูกฝังเจตคติค่านิยมแก่ผู้เรียน ผู้รับผิดชอบควรเป็นกระทรวง ทบวง กรม สถานประกอบการ ปัญหาด้านผู้สอน คือ ขาดบุคลากรในสาขาท่องเที่ยว ขาดหน่วยงานในการประสานงานเพื่อพัฒนาบุคลากร และค่าตอบแทนต่ำไม่มีแรงจูงใจ วิธีแก้ไขคือ จัดตั้งองค์การ/หน่วยงาน ที่เป็นผู้ประสานการพัฒนาบุคลากร โดยเชิญวิทยากรจากสถานประกอบการ จัดการศึกษาดูงาน/ให้ทุนการศึกษาและฝึกงานทั้งในและต่างประเทศ โดยความร่วมมือกับเอกชน และปรับปรุงระเบียบราชการด้านค่าตอบแทน/อนุญาตให้ ข้าราชการครูดำเนินธุรกิจได้ ผู้รับผิดชอบการแก้ปัญหาคควรเป็นกระทรวงการคลัง สำหรับปัญหาด้านสถานที่และอุปกรณ์ คือ ขาดแคลนสถานที่อุปกรณ์ในการฝึกงาน ขาดการประสานงานในการฝึกปฏิบัติ และนโยบาย / งบประมาณไม่ได้รับการสนับสนุน วิธีการแก้ไข คือสนับสนุนให้มีการใช้อุปกรณ์ร่วมกัน จัดทำและแปลตำราจัดตั้งหน่วยงานกลางในการประสานงาน ปรับนโยบายและเพิ่มงบประมาณ กิจกรรมที่ควรจัดคือการร่วมมือและประสานงานกันตั้งกรรมการประสานงาน วิเคราะห์ วิจัย ผู้รับผิดชอบการแก้ปัญหาคควรเป็นสถานศึกษาและสถานประกอบการ ทพท. กระทรวง ทบวง กรม สำนักงานงบประมาณ

กลุ่มที่ 3 ปัญหาในการพัฒนาบุคลากรสาขาธุรกิจการท่องเที่ยวอื่น ๆ ซึ่งหมายถึงธุรกิจด้านการคมนาคมขนส่ง ร้านค้าของที่ระลึก ภัตตาคารร้านอาหาร และสถานที่ท่องเที่ยวและสถานบริการ มีปัญหาดังนี้คือ ปัญหาเรื่องบุคลากรมีคุณสมบัติไม่ตรงตามความต้องการของตลาดแรงงาน การแก้ไขปัญหาคือการเพิ่มความรู้โดยการจัดอบรมสัมมนาเชิญวิทยากรบรรยายเพิ่มทักษะและประสบการณ์ตรง เช่น การดูงาน การฝึกอบรม อบรมเชิงปฏิบัติการ ส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือระหว่างสถาบันการศึกษาและธุรกิจเอกชนอย่างจริงจัง รวมถึงจัดทำหลักสูตรร่วมกัน เช่น ทวิภาคี ปัญหาการผลิตบุคลากรไม่เพียงพอต่อความต้องการของตลาดแรงงาน ควรมีการณรงค์และสนับสนุนให้มีการเปิดสอนหลักสูตรด้านอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในสถาบันการศึกษาเพิ่มมากขึ้น ประชาสัมพันธ์ ชักจูง ให้มีผู้สนใจศึกษาด้านอุตสาหกรรมท่องเที่ยวมากขึ้น เช่นการแนะแนว การให้ทุนการศึกษา ปัญหาบุคลากรขาดจิตสำนึกในการให้บริการที่ดีต่อวิชาชีพ และการปฏิบัติงานควรแก้ปัญหาคโดย เสริมสร้างทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพ เช่น การจัดอบรมคุณธรรม จริยธรรม สร้างจรรยาบรรณ ให้เป็นแนวทางในการปฏิบัติที่ดี เชิญผู้ที่ประสบความสำเร็จ ใน

ธุรกิจนั้น ๆ มาเล่าประสบการณ์ที่ดีให้ฟัง และผู้สอนควรสอดแทรกคุณธรรมเวลาสอนด้วย ปัญหาบุคลากรไม่มีใจรักและศรัทธาในวิชาชีพนั้น ควรสร้างทัศนคติที่ดีในวิชาชีพและ คัดเลือกบุคลากรที่มีความตั้งใจเรียนและ/หรือ มีความสนใจจริง ๆ และสร้างค่านิยมที่ดีต่อวิชาชีพมาตรฐานในการบริการของบุคลากรยังต่ำกว่ามาตรฐาน ขาดมาตรฐานในการให้บริการควร แก้ปัญหาโดยเพิ่ม ความรู้โดยการอบรม ประชุม สัมมนา เชิญวิทยากรบรรยายเพิ่มทักษะและประสบการณ์ตรง และส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือ ระหว่างสถาบันการศึกษาและธุรกิจเอกชน ควรทำอย่างจริงจัง รวมถึงการจัดทำหลักสูตรร่วมกันสำหรับบุคลากรมีอัตราการเปลี่ยนงานสูง ควรเพิ่มสวัสดิการค่าตอบแทน และปัญหาบุคลากรขาดโอกาสในการพัฒนาตนเองทั้งในระดับบริหารและปฏิบัติการควรแก้ไข โดยสร้างจิตสำนึกและทัศนคติของผู้ประกอบการให้เห็นคุณค่าของบุคลากร ออกไปประกาศเกียรติคุณให้แก่สถานประกอบการที่ให้ความร่วมมือและ ประชาสัมพันธ์และโฆษณาให้แก่สถานประกอบการที่ให้ความร่วมมือ สำหรับหน่วยงานที่รับผิดชอบในการแก้ปัญหาเหล่านี้ ควรเป็นหน่วยงานทั้งในภาครัฐและเอกชน

0286

จุฬาทิพ ชอปปรรม. ทักษะของผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวต่อบทบาทของตำรวจท่องเที่ยว
(ศึกษาเฉพาะกรณีผู้ประกอบการธุรกิจการท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ต). วิทยานิพนธ์
ปริญญาโทบริหารธุรกิจ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
2531.

การศึกษาเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อที่จะศึกษาถึงทักษะของผู้ประกอบการธุรกิจการท่องเที่ยวต่อบทบาทของตำรวจท่องเที่ยวที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน และเพื่อศึกษาความคาดหวังของผู้ประกอบการธุรกิจการท่องเที่ยวต่อการปฏิบัติงานของตำรวจท่องเที่ยว รวมทั้งยังเป็นการศึกษาเพื่อนำข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นที่ได้รับจากผู้ประกอบการธุรกิจการท่องเที่ยวมาใช้ในการปรับปรุงแก้ไขพัฒนาการปฏิบัติงานของตำรวจท่องเที่ยวให้ดียิ่งขึ้น สำหรับประชากรที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษา คือ ผู้ประกอบการธุรกิจการท่องเที่ยว 5 ประเภท ได้แก่ ธุรกิจนำเที่ยว ธุรกิจโรงแรม นักท่องเที่ยว ธุรกิจภัตตาคาร ร้านอาหาร สถานบริการและสถานที่ตากอากาศสำหรับนักท่องเที่ยว ธุรกิจการขายของที่ระลึกและธุรกิจการกีฬาสำหรับนักท่องเที่ยวรวมทั้งสิ้น 200 คน โดยวิธีการให้ผู้ประกอบการธุรกิจการท่องเที่ยวกรอกแบบสอบถามด้วยตนเองและการวิเคราะห์ข้อมูล โดยการหาอัตราส่วนร้อยละ ค่ามัธยฐานเลขคณิต ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษาปรากฏว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ร้อยละ 53 เป็นเพศชาย อายุผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวอยู่ระหว่าง 20 - 30 ปี ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับอนุปริญญา - ปริญญาตรี และมีอายุการทำงานเป็นระยะเวลา 1 - 5 ปี ผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวส่วนใหญ่ ร้อยละ 26.50 มีรายได้เฉลี่ยประมาณเดือนละ 2,000 - 4,000 บาท เกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวต่อปัญหาความไม่สะดวกของนักท่องเที่ยว แยกพิจารณาเป็น 2 กรณี กรณีแรกเป็นปัญหาที่เกี่ยวกับอาชญากรรม อันได้แก่ลักทรัพย์ ชิงทรัพย์ ปล้น ทุกฉ้อโกง ยกยอกทำให้เสียทรัพย์ รวมทั้งปัญหาการประทุษร้ายต่อร่างกายและชีวิตนักท่องเที่ยวนั้น เกิดขึ้นน้อย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะตำรวจท่องเที่ยวได้ให้คำแนะนำเกี่ยวกับสวัสดิภาพ และความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยวเป็นอย่างดี สายตรวจของตำรวจท่องเที่ยวผ่านมาในบริเวณแหล่งท่องเที่ยวและ สถานบริการเสมอ รวมทั้งตำรวจท่องเที่ยวก็ได้จัดทำประวัติผู้เกี่ยวข้องกับธุรกิจการท่องเที่ยว อย่างมีประสิทธิภาพมากด้วย กรณีที่สองเป็นปัญหาที่ไม่เกี่ยวกับอาชญากรรม อันได้แก่ ปัญหา นักท่องเที่ยวถูกตามตื้อเสนอขายสินค้าหรือบริการ และปัญหาถูกปลอมปนสินค้าหรือเสนอขายสินค้าต่ำกว่ามาตรฐาน อันปัญหาที่ผู้ประกอบการท่องเที่ยวเห็นว่า เป็นปัญหาที่นักท่องเที่ยวประสบกันมาก ทั้งนี้เพราะธุรกิจการท่องเที่ยวในจังหวัดภูเก็ตมีการ แข่งขันกันสูง และต้นทุน

ของสินค้าในปัจจุบันสูงขึ้น รวมทั้งกำลังพลของตำรวจท่องเที่ยวใน แผนก 7 (ภูเก็ต) กองกำกับการ 8 กองปราบปราม มีน้อยเกินไปไม่สามารถที่จะให้บริการต่าง ๆ แก่นักท่องเที่ยว ตลอดจนควบคุมดูแลผู้ประกอบการกิจการท่องเที่ยวได้อย่างทั่วถึง จึงทำให้ปัญหา ดังกล่าวเกิดมากขึ้น

เกี่ยวกับวิธีปฏิบัติงานของตำรวจท่องเที่ยว ผู้ประกอบการกิจการท่องเที่ยวมีความเห็นว่าการหาข้อมูล เกี่ยวกับคนร้าย และวิธีการกระทำผิดของคนร้ายยังไม่มีประสิทธิภาพ รวมทั้งควรปรับปรุงแก้ไข ให้ตำรวจท่องเที่ยว ผู้ประกอบการกิจการท่องเที่ยวและหน่วยงานอื่น ๆ ในภาครัฐบาลมีการประสานงานมากยิ่งขึ้น เพื่อให้เกิดความร่วมมือช่วยเหลือกันในการปฏิบัติงานต่อไป อย่างไรก็ตาม ผู้ประกอบการกิจการท่องเที่ยวแสดงความไม่แน่ใจในด้านการสืบสวนหาตัวคนร้าย และการระงับเหตุร้ายของตำรวจท่องเที่ยว

นอกจากนี้ผู้ประกอบการกิจการท่องเที่ยวส่วนใหญ่เห็นว่าตำรวจท่องเที่ยวสามารถควบคุมดูแลยานพาหนะที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวได้อย่างเที่ยงตรง แต่ในบางด้านผู้ประกอบการกิจการท่องเที่ยวยังไม่แน่ใจในการปฏิบัติงานของตำรวจท่องเที่ยว เช่น การให้บริการแก่นักท่องเที่ยวของตำรวจท่องเที่ยวสุภาพและเป็นกันเองเพียงพอ การประชาสัมพันธ์ระหว่างตำรวจท่องเที่ยวกับ ผู้ประกอบการกิจการท่องเที่ยว รวมทั้งไม่แน่ใจว่า การปฏิบัติงานของตำรวจเป็นการเข้าซื้อกับตำรวจท้องถิ่น นอกจากนี้ผู้ประกอบการกิจการท่องเที่ยวเสนอแนะให้ตำรวจท่องเที่ยวปรับปรุงแก้ไขภาษาต่างประเทศให้ดียิ่งขึ้น เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติงาน

สำหรับในภาพรวมแล้วอาจกล่าวได้ว่า ผู้ประกอบการกิจการท่องเที่ยวมีความเห็นว่าการปฏิบัติงานของตำรวจท่องเที่ยวทำให้บรรยากาศในการประกอบการกิจการท่องเที่ยวเป็นไปอย่างราบรื่น ซึ่งส่งผลให้นักท่องเที่ยวเกิดภาพพจน์ที่ดีต่อการท่องเที่ยวในประเทศไทยเป็นอย่างยิ่ง

สำหรับความคาดหวังของผู้ประกอบการกิจการท่องเที่ยวต่อการปฏิบัติงานของตำรวจท่องเที่ยวนั้น ผู้ประกอบการกิจการท่องเที่ยวคาดหวังไว้ 4 ประการคือ ประการที่หนึ่งให้ตำรวจท่องเที่ยวขยายงานจากระดับกองกับการ เป็นกองบังคับการประการที่สองให้ตำรวจท่องเที่ยวประสานงานกับธุรกิจเอกชนให้มากขึ้น ประการที่สามให้ตำรวจท่องเที่ยวมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีขึ้นและประการสุดท้าย ให้ตำรวจท่องเที่ยวจัดอาสาสมัครที่มีความสามารถด้านภาษาต่างประเทศช่วยเหลือการปฏิบัติงาน

ผู้ศึกษาเสนอแนะว่า ควรมีการประสานงานภายใน กล่าวคือ ตำรวจท่องเที่ยว ควรประสานความร่วมมือกับตำรวจหน่วยอื่น ๆ เพื่อร่วมกันป้องกันและปราบปราม รวมทั้งเอื้ออำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยวและประชาชนโดยทั่วไปนอกจากนั้น ควรมีประสานงานระหว่างองค์กร คือระหว่างตำรวจท่องเที่ยวกับหน่วยงานอื่น ๆ ทั้งหน่วยงานรัฐบาลและองค์กรเอกชนที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการท่องเที่ยว โดยการประสานงานนั้นควรกำหนดเป็นนโยบาย และขณะ

เดียวกันควรมีการกำหนดแผนงานในทางปฏิบัติด้วย นอกจากนั้นควรมีการประชาสัมพันธ์งานของตำรวจท่องเที่ยวให้นักท่องเที่ยวและประชาชนทั่วไปได้ทราบและเข้าใจ รวมทั้งเห็นความสำคัญของตำรวจท่องเที่ยวโดยการเผยแพร่ทางสื่อสารมวลชนต่าง ๆ ขณะเดียวกัน ตำรวจท่องเที่ยวจำเป็นต้องมีการพัฒนาตนเองด้วยการฝึกอบรมหลักสูตรต่าง ๆ โดยเฉพาะด้านภาษาต่างประเทศ และเทคนิค ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ การสร้างเสริมบุคลิกภาพที่ดี เป็นต้น

นอกเหนือจากการพัฒนาบุคลากรดังกล่าวแล้ว ควรมีการปรับปรุงเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพกำลังพลของตำรวจท่องเที่ยวด้วยการเพิ่มอัตรากำลังให้มากยิ่งขึ้น ควบคู่กับการเพิ่มอุปกรณ์การปฏิบัติงานที่ทันสมัย และเพียงพอกับความต้องการในการปฏิบัติงานด้วย

นอกจากนี้ ตำรวจท่องเที่ยวสมควรที่จะได้มีมาตรการจำกัดจำนวนประกอบธุรกิจการท่องเที่ยวเพื่อให้การควบคุมดูแลเป็นไปอย่างทั่วถึง อันจะทำให้การปฏิบัติงานของตำรวจท่องเที่ยวเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

0287

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. สถาบันวิจัยสังคม. ผลการศึกษาและวิเคราะห์สถานการณ์การลงทุน

ของธุรกิจการท่องเที่ยวภาคใต้. กรุงเทพฯ : การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2533.

วัตถุประสงค์ของการศึกษาคือ เพื่อรวบรวมข้อมูลและรายละเอียดของธุรกิจการท่องเที่ยวที่สำคัญในพื้นที่ที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญในแต่ละภูมิภาค โดยครอบคลุมด้านการบริหารและสิ่งอำนวยความสะดวกทุกประเภท ที่ดำเนินอยู่แล้วโดยภาคเอกชนอย่างชัดเจนและจัดเป็นหมวดหมู่ตามขนาดของธุรกิจแต่ละประเภท เพื่อศึกษาศักยภาพและความเป็นไปได้เบื้องต้นทางด้านการลงทุน ตลอดจนแนวโน้มรูปแบบการลงทุน ซึ่งสามารถใช้เป็นแนวทางในการชี้แนะและสนับสนุนการลงทุนแก่ภาคเอกชน ให้มีระดับมาตรฐานตรงต่อความต้องการของตลาดอย่างต่อเนื่องในระยะยาว และเพื่อสนับสนุนแนวทางการพัฒนาประเทศในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 6 ที่มุ่งจะปรับปรุงโครงสร้างการผลิตของประเทศ โดยมุ่งแก้ไขสภาพ มิให้ชุมชนแต่ละชุมชนพึ่งรายได้จากผลผลิตทางการเกษตรแต่เพียงอย่างเดียว

พื้นที่การศึกษาครอบคลุมแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของแต่ละภูมิภาค และพื้นที่ภาคใต้ จะศึกษาในจังหวัดภูเก็ต หาดใหญ่/สงขลา สุราษฎร์ธานี และอำเภอสุไหงโกลก โดยประเภทของธุรกิจที่จะทำการศึกษาคือ สถานที่พักแรม ภัตตาคาร/ร้านอาหาร ธุรกิจการผลิต และจำหน่ายสินค้าของที่ระลึก ธุรกิจการจัดนำเที่ยว ธุรกิจการขนส่ง ธุรกิจเพื่อการสนันทนาการ และธุรกิจประเภทอื่น ๆ

เพื่อให้ นักลงทุนได้ทราบถึงความเป็นไปได้สำหรับการลงทุนในธุรกิจประเภทต่าง ๆ ของแต่ละจังหวัดจึงได้มีการกำหนดระดับความสามารถ (Rating) ของแนวโน้มการลงทุนในธุรกิจต่าง ๆ โดยปัจจัยที่นำมาพิจารณาในการกำหนด Rating มี 11 ตัว แบ่งเป็นปัจจัยที่สนับสนุนทางลงทุน 9 ตัว และเป็นปัจจัยที่มีผลเสียต่อการลงทุน 2 ตัว แล้วนำมาจัดเรียงลำดับความสำคัญในแต่ละธุรกิจด้วยตารางการตัดสินใจ (Decision Matrix) ที่พิจารณาร่วมกันจากผู้เชี่ยวชาญหลายท่าน โดยการกำหนดน้ำหนักของปัจจัยต่าง ๆ ที่คาดว่าจะมีผลต่อการลงทุน ตามวิธีการ Delphi Method และจากตารางการตัดสินใจ สามารถประเมินประเภทธุรกิจที่ควรสนับสนุนในแต่ละจังหวัดในภาคใต้ได้ดังนี้

จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีธุรกิจที่ควรสนับสนุนให้มีการลงทุน 5 ประเภทธุรกิจ ทั้งนี้ หลังจากที่มีผู้เชี่ยวชาญหลายท่านได้กำหนดระดับน้ำหนักของปัจจัยที่มีผลต่อการลงทุน จนได้คะแนนรวมเฉลี่ยตามที่ปรากฏในตารางข้างต้นแล้ว พบว่าในจังหวัดสุราษฎร์ธานีควรสนับสนุนให้มีการลงทุนเกี่ยวกับธุรกิจ ศูนย์อาหารทะเลระดับสากล ศูนย์ท่องเที่ยวซึ่งเป็นศูนย์รวมวัฒนธรรม

ธรรมชาติได้ และธุรกิจจัดนำเที่ยวมากที่สุดตามลำดับ ส่วนธุรกิจที่พักแรมขนาด C1 ขึ้นไป ธุรกิจขนส่งด้วยการสร้างท่าเทียบเรือขนาดใหญ่ และธุรกิจเพื่อสันตนาการ เป็นประเภทธุรกิจที่มีคะแนน การสนับสนุนการลงทุนเชิงบวก แต่อยู่ในระดับต่ำ ซึ่งหมายถึงว่าธุรกิจประเภทหลังนี้ยังอาจไม่ต้องรับเรื่องให้มีการลงทุน ณ ตอนนี้อยู่

จังหวัดสงขลา มีธุรกิจที่ควรสนับสนุนให้มีการลงทุน 5 ประเภทธุรกิจ ทั้งนี้หลังจากที่ผู้เชี่ยวชาญหลายท่านได้กำหนดระดับน้ำหนักของปัจจัยที่มีผล ต่อการลงทุนจนได้คะแนนรวมเฉลี่ยตามที่ปรากฏในตารางแล้ว พบว่าในจังหวัดสงขลาควรสนับสนุนให้มีการลงทุนเกี่ยวกับธุรกิจ ศูนย์อาหารขนาดใหญ่ริมทะเลสาปสงขลา หรือบ้านแพที่ท่องเที่ยวในทะเลสาปสงขลามากที่สุด รองลงมาควรสนับสนุนให้มีการลงทุนที่ที่พักแรมขนาด B ขึ้นไป ธุรกิจจัดนำเที่ยวที่มีรูปแบบมาตรฐาน และธุรกิจเพื่อการสันตนาการ ตามลำดับ นอกจากนี้ ผู้เชี่ยวชาญยังคิดเห็นว่าให้มีการพัฒนาธุรกิจขนส่ง โดยการสร้างกระเช้าไฟฟ้าไปยังเขาดังกวน ซึ่งจะเป็นการเสริมกับธุรกิจนำเที่ยวด้วย แต่อย่างไรก็ตามระดับของน้ำหนักคะแนนที่กำหนดยังอยู่ในเกณฑ์ต่ำ

จังหวัดภูเก็ต มีธุรกิจที่ควรสนับสนุนให้มีการลงทุน 3 ประเภทธุรกิจ ทั้งนี้หลังจากที่ผู้เชี่ยวชาญหลายท่านได้กำหนดระดับน้ำหนักของปัจจัย ที่มีผลต่อการลงทุนจนได้คะแนนรวมเฉลี่ยตามที่ปรากฏในตารางแล้ว พบว่า ในจังหวัดภูเก็ตควรสนับสนุนให้มีการลงทุนเกี่ยวกับธุรกิจศูนย์ผลิต/จำหน่ายสินค้า ของที่ระลึก และศูนย์รวมอาหารทะเลมากที่สุด ส่วนธุรกิจที่พักแรมขนาด B ขึ้นไป ได้รับน้ำหนักของคะแนนการสนับสนุนในระดับที่ต่ำมาก

จังหวัดนราธิวาส (อำเภอสุไหงโกลอก) มีธุรกิจที่ควรสนับสนุนให้มีการลงทุน 4 ประเภทธุรกิจ ทั้งนี้หลังจากที่ผู้เชี่ยวชาญหลายท่านได้กำหนดระดับน้ำหนักของปัจจัยที่มีผลต่อการลงทุนได้คะแนนรวมเฉลี่ยตามที่ปรากฏในตารางข้างต้นแล้ว พบว่าในอำเภอสุไหงโกลอกควรสนับสนุนให้มีการลงทุนในธุรกิจนำเที่ยวมากที่สุด เพื่อสร้างจุดสนใจแก่นักท่องเที่ยว นอกเหนือจากการหาความบันเทิงจากหญิงบริการ หรือสิ่งบันเทิงยามราตรีเท่านั้น ซึ่งจะเป็นการขยายกลุ่มนักท่องเที่ยวที่มีคุณภาพมากขึ้นส่วนธุรกิจที่ควรสนับสนุนให้มีการลงทุนในระดับรองลงมาได้แก่ ธุรกิจร้านอาหาร/ภัตตาคาร ธุรกิจการจำหน่ายสินค้าของที่ระลึก และธุรกิจเพื่อการสันตนาการตามลำดับ

0288

วิไลลักษณ์ สุวจิตตานนท์. การกำหนดนโยบายและแผนการสื่อสารเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว

“ศึกษาเฉพาะกรณีพฤติกรรมการรับข่าวสารของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่

มาเที่ยวจังหวัดพระนครศรีอยุธยา” วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชา
สื่อสารมวลชน คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัย
ธรรมศาสตร์ 2532.

วัตถุประสงค์ในการวิจัยคือ

1. เพื่อศึกษาสภาพลักษณะทางประชากรและสังคม ลักษณะการเดินทางและ
ลักษณะข่าวสารที่ดึงดูดใจให้นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศมาเที่ยวจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
2. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการรับข่าวสารของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่มาเที่ยว
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
3. เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดหรือปรับปรุงนโยบายและแผนการสื่อสารให้
สอดคล้องและเกิดประสิทธิภาพต่อการท่องเที่ยวในทิศทางที่ถูกต้องและเหมาะสม

วิธีการศึกษาในส่วนแรกเป็นการวิจัยเชิงปริมาณโดยใช้แบบสอบถาม กลุ่มตัว
อย่างเป็นนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศทั่วไปที่มาเที่ยวจังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 310 คน
ส่วนที่สองเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพที่ศึกษาจากเอกสารที่เกี่ยวข้องกับนโยบายและแผนการส่งเสริม
การท่องเที่ยว โดยนำข้อมูลที่ได้จากส่วนแรกมาพิจารณาร่วมกันเพื่อเสนอแนะและปรับปรุง
นโยบายและแผนการส่งเสริมการท่องเที่ยวให้มีทิศทางที่สอดคล้องต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของ
ประชาชนในแหล่งท่องเที่ยว นั้น ๆ อันเป็นเป้าหมายหลักของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม แห่ง
ชาติ

ลักษณะทางประชากรและสังคมของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ พบว่า กลุ่มตัว
อย่างมีภูมิลำเนาในยุโรปเป็นส่วนใหญ่ และมีจำนวนเพศชายและเพศหญิงใกล้เคียงกัน ส่วนใหญ่
เป็นกลุ่มวัยหนุ่มสาวซึ่งมีการศึกษาในระดับปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรี ซึ่งเป็นกลุ่มของผู้ที่มี
อาชีพลูกจ้างและมีสถานภาพเป็นโสด ลักษณะการเดินทางมาเที่ยวจังหวัดพระนครศรีอยุธยาส่วน
มากจะเดินทางมาเป็นส่วนตัวและสื่อที่สามารถเข้าถึงกลุ่มตัวอย่างมากที่สุดคือ หนังสือพิมพ์ รอง
ลงมากคือ วิทยุ โทรทัศน์และนิตยสาร

ในด้านการได้รับข้อมูลเกี่ยวกับจังหวัดพระนครศรีอยุธยาของกลุ่มตัวอย่าง ปรากฏว่าส่วนใหญ่จะทราบข้อมูลจากทั้งในและนอกประเทศไทย โดยแหล่งข้อมูลหรือสื่อที่มีลักษณะ
เป็นทางการนอกประเทศไทยนั้นส่วนใหญ่มาจากบริษัทนำเที่ยว ส่วนสื่อสิ่งพิมพ์เฉพาะกิจได้รับ

จากหนังสือแนะนำเที่ยวจำนวนสูงสุด และถ้าเป็นสื่อมวลชนก็ได้รับจากหนังสือพิมพ์ นิตยสาร เป็นส่วนใหญ่ สำหรับแหล่งข้อมูลหรือสื่อที่มีลักษณะเป็นทางการในประเทศไทยนั้น สื่อระหว่างบุคคลได้รับจากบริษัทนำเที่ยวเป็นส่วนใหญ่ ส่วนสื่ออื่น ๆ ก็พบว่า ถ้าเป็นสื่อสิ่งพิมพ์เฉพาะกิจ ส่วนมากจะได้รับข้อมูลจากจุลสาร (Brochure) สื่อมวลชนก็จะได้รับจากหนังสือพิมพ์และนิตยสาร มากเช่นเดียวกับสื่อต่างประเทศไทย ในด้านทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อสื่อต่างประเทศไทย พบว่าส่วนใหญ่เห็นว่าสื่อที่สะดวกที่สุดที่จะรับข้อมูลข่าวสารคือสื่อระหว่างบุคคล สื่อที่น่าเชื่อถือมากที่สุดคือสื่อสิ่งพิมพ์และสิ่งพิมพ์เฉพาะกิจ ส่วนสื่อในประเทศไทยนั้นส่วนใหญ่เห็นว่าสื่อที่สะดวกและน่าเชื่อถือมากที่สุดเป็นสื่อระหว่างบุคคล และสำหรับลักษณะข่าวสารที่ดึงดูดใจกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ก็คือ ภาพของโบราณสถานและปฏิมากรรมในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา งานเขียน และการพูดคุยหรือบอกเล่าที่เกี่ยวกับประวัติศาสตร์และปฏิมากรรมของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา นอกจากนี้ส่วนใหญ่แล้วนักท่องเที่ยวมาเที่ยวในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาในลักษณะส่วนตัว และส่วนใหญ่ก็เดินทางมาคนเดียวเป็นครั้งแรก อีกทั้งหลังจากได้เที่ยวชมแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ แล้วก็คิดว่าเมื่อกลับไปก็จะแนะนำจังหวัดพระนครศรีอยุธยาให้กับเพื่อนหรือญาติ

จากการศึกษาค้นคว้านโยบายและแผนการส่งเสริมการท่องเที่ยว ปรากฏว่า หน่วยงานระดับจังหวัดยังไม่มีนโยบายและแผนงานหลักด้านการประชาสัมพันธ์เพื่อการส่งเสริมการท่องเที่ยว ดังนั้น หากจังหวัดพระนครศรีอยุธยาได้มีการวางแผนงานด้านการประชาสัมพันธ์ก็จะช่วยให้การท่องเที่ยวของจังหวัดมีการเติบโตมากขึ้นโดยการพิจารณาใช้สื่อต่าง ๆ ผสมผสานกัน (Multi - media) เพื่อเสริมด้านการตลาดให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

0289

จุฑาทพร สุรเชษฐคมสัน. การศึกษาอุปสงค์การท่องเที่ยวในจังหวัดภูเก็ต วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
2532.

การท่องเที่ยวได้เจริญเติบโตจนกลายเป็นอุตสาหกรรมที่สามารถทำรายได้สูง เป็น
อันดับหนึ่งให้แก่ประเทศไทยในรอบ 8 ปีที่ผ่านมา และจังหวัดภูเก็ตก็เป็นแหล่งท่องเที่ยวหลักของ
ภาคใต้ที่รู้จักกันอย่างแพร่หลาย จนทำให้จำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นในอัตราสูงทุกๆ ปี ก่อให้เกิด
รายได้เข้าสู่จังหวัดเป็นจำนวนมาก และมีส่วนช่วยลดการขาดดุลการชำระเงินของประเทศด้วย

วัตถุประสงค์ในการศึกษานี้เพื่อทราบถึงโครงสร้างของอุปสงค์และสภาพการ
ท่องเที่ยวภายในจังหวัดภูเก็ต และศึกษาถึงปัจจัยต่าง ๆ ที่เป็นตัวกำหนดอุปสงค์หรือจำนวนนักท่องเที่ยว
รวมทั้งการพยากรณ์อุปสงค์ของการท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ตในอนาคต

การศึกษานี้อาศัยข้อมูลทุติยภูมิระหว่างปี พ.ศ. 2520 - 2530 มาวิเคราะห์เชิง
พรรณนาเกี่ยวกับโครงสร้างของอุปสงค์และสภาพการท่องเที่ยวภายในจังหวัดภูเก็ต และวิเคราะห์เชิง
ปริมาณเกี่ยวกับการศึกษาหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่างๆ กับอุปสงค์หรือจำนวนนักท่องเที่ยว
ทั้งหมดในจังหวัดภูเก็ต ซึ่งจำแนกเป็นนักท่องเที่ยวชาวไทยและนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ 10
สัญชาติ ซึ่งใช้การวิเคราะห์ทางสถิติโดยอาศัยสมการถดถอยเชิงซ้อนเพื่อหาคำตอบ รวมทั้งทำการ
พยากรณ์จำนวนนักท่องเที่ยวทั้งหมดระหว่างปี 2531 - 2534

ผลการศึกษาพบว่า จำนวนนักท่องเที่ยวในจังหวัดภูเก็ตมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นทุกปี
และตลาดนักท่องเที่ยวหลักของภูเก็ตได้แก่นักท่องเที่ยวจากยุโรป อเมริกา เอเชียและชาวไทย
ในการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ของปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลกระทบต่อจำนวนนักท่องเที่ยวทั้งหมดใน
จังหวัดภูเก็ต โดยพิจารณาเฉพาะตัวแปรที่มีนัยสำคัญทางสถิติแสดงให้เห็นว่าจำนวนห้องพักของ
โรงแรมทั้งหมดในจังหวัดภูเก็ต จำนวนเที่ยวบินที่เสนอบริการ ณ ท่าอากาศยานสากล จังหวัดภูเก็ต
และตัวแปรหุ่นที่แสดงเหตุการณ์พิเศษในปีที่มีการส่งเสริมการท่องเที่ยวในจังหวัดภูเก็ต ส่งผล
กระทบให้จำนวนนักท่องเที่ยวทั้งหมดเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ ถ้าปัจจัยต่าง ๆ
แต่ละตัวดังกล่าวเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่เพิ่มขึ้นจะทำให้จำนวนนักท่องเที่ยวทั้งหมดเปลี่ยน
แปลงไปในทิศทางที่เพิ่มขึ้นด้วย โดยกำหนดให้ปัจจัยอื่น ๆ คงที่ ในขณะที่จำนวนเที่ยวบริการของ
รถโดยสารระหว่างจังหวัด ณ สถานีขนส่งจังหวัดภูเก็ต ส่งผลกระทบให้จำนวนนักท่องเที่ยวทั้ง
หมดเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางตรงกันข้าม กล่าวคือ ถ้าปัจจัยดังกล่าวเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่

เพิ่มขึ้นจะทำให้จำนวนนักท่องเที่ยวทั้งหมดเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่ลดลง โดยกำหนดให้ปัจจัยอื่น ๆ คงที่

0290

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สัมมนาเรื่องการพัฒนาบุคลากรสาขาการท่องเที่ยว. ณ โรงแรมเอเชีย กรุงเทพมหานคร. วันที่ 30 - 31 สิงหาคม 2533 กรุงเทพฯ : การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2533.

การขยายตัวของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของประเทศไทยในระยะเวลาที่ผ่านมา เป็นผลให้ธุรกิจประเภทต่าง ๆ ในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวมีความต้องการแรงงานเพิ่มขึ้นทั้งในด้านจำนวนและคุณภาพ หน่วยงานและสถาบันการศึกษาต่าง ๆ ได้จัดให้มีการศึกษาอบรมในสาขาวิชาธุรกิจการโรงแรมและการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นในระดับอุดมศึกษาต่าง ๆ เป็นจำนวนมาก เพื่อให้มีจำนวนแรงงานเพียงพอต่อความต้องการของธุรกิจบริการด้านการท่องเที่ยวในปัจจุบัน

การสัมมนาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อให้สถาบันการศึกษาธุรกิจท่องเที่ยว และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ร่วมกันพิจารณาให้ข้อคิดเห็นและร่วมมือกันในการกำหนดแนวทางการจัดหลักสูตร การศึกษาวิชาธุรกิจการโรงแรมและการท่องเที่ยว ให้เป็นไปอย่างเหมาะสมกับความต้องการของตลาดแรงงานให้มากที่สุด ทั้งในด้านจำนวนและคุณภาพ และให้หลักสูตรในแต่ละระดับการศึกษา มีความสอดคล้องและต่อเนื่องกัน รวมทั้งให้สถาบันการศึกษาซึ่งจัดการศึกษาหลักสูตรวิชาธุรกิจการโรงแรมและการท่องเที่ยวมีความเข้าใจตรงกัน และจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นการอภิปรายระดมความคิดเห็นให้ข้อเสนอเกี่ยวกับการจัดหลักสูตรการศึกษาวิชาการโรงแรมและการท่องเที่ยว โดยเชิญผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งเป็นตัวแทนจากหน่วยงานการศึกษา ธุรกิจท่องเที่ยว ธุรกิจโรงแรม เป็นผู้เสนอปัญหาและนำการอภิปรายโดยมีผู้แทนคณะกรรมการพัฒนาบุคลากรสาขาการท่องเที่ยว ดำเนินการอภิปราย พร้อมทั้งมีการแบ่งกลุ่มสัมมนาในการพิจารณาแนวทางการศึกษาหลักสูตรวิชาการโรงแรมและการท่องเที่ยวแต่ละระดับ ผู้เข้าร่วมสัมมนาประกอบด้วยผู้แทนหน่วยงาน สถาบันการศึกษา ธุรกิจการท่องเที่ยวที่เกี่ยวข้อง คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ทบวงมหาวิทยาลัย กระทรวงศึกษาธิการ กรมอาชีวศึกษา กรมการฝึกหัดครู กรมการศึกษานอกโรงเรียน คณะกรรมการการศึกษาเอกชน มหาวิทยาลัย วิทยาลัยสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล และสถาบันการศึกษาที่เปิดสอนวิชาธุรกิจโรงแรมและการท่องเที่ยว สมาคมสถาบันอุดมศึกษาเอกชน สมาคมไทยธุรกิจการท่องเที่ยว สมาคมโรงแรมไทย สมาคมมัคคุเทศก์อาชีพ คณะอนุกรรมการพัฒนาบุคลากรสาขาการท่องเที่ยว คณะทำงานพัฒนาบุคลากรสาขาธุรกิจโรงแรม และคณะทำงานพัฒนาบุคลากรสาขาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว รวมประมาณ 150 คน

จากการสัมมนา สามารถสรุปได้ว่าอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมบริการความเจริญเติบโตของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวมีผลต่อเนื่องกับความต้องการบุคลากรเพิ่มเติมในอัตราที่ค่อนข้างสูง บุคลากรเหล่านี้เป็นผู้ให้บริการโดยตรงแก่นักท่องเที่ยว ความพอใจและความประทับใจของนักท่องเที่ยวต่อบริการที่ได้รับเป็นจุดที่จะต้องแข่งขันของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ซึ่งประกอบด้วยธุรกิจมากมายหลายประเภท ซึ่งล้วนแต่ต้องการบุคลากรที่มีคุณลักษณะระดับการศึกษาต่าง ๆ กัน ซึ่งหากสถาบันการศึกษาสามารถผลิตได้ใกล้เคียงหรือตรงกับความต้องการ หลากหลายเหล่านั้นได้ จะช่วยเร่งความเจริญรุดหน้าของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวภายในประเทศเป็นอย่างมาก

การอภิปรายในช่วงแรกได้ชี้ให้เห็นว่าการกำหนดนโยบายการศึกษาระดับชาติโดยเฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับสาขาบริการทางด้านการท่องเที่ยวโดยตรงนั้น น่าจะมีการศึกษาในรายละเอียดอย่างลึกซึ้งถึงความต้องการแรงงานในสาขานี้ เพื่อจะได้มีการวางแผนพัฒนาทรัพยากรบุคคล ที่จะตอบสนองต่อธุรกิจท่องเที่ยวได้อย่างแท้จริง ทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ ในระดับต่าง ๆ ซึ่งมีความต้องการมากน้อยแตกต่างกันไป

จากการสัมมนากลุ่มเกี่ยวกับแนวทางการจัดหลักสูตรสาขาการโรงแรมและการท่องเที่ยวซึ่งแบ่งเป็น 3 กลุ่ม ตามระดับวุฒิการศึกษา กลุ่มแรก คือ กลุ่มการศึกษาระดับวุฒิประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปว.ช.) ซึ่งกลุ่มมีมติให้เพิ่มการสอนวิชาทรัพยากรการท่องเที่ยวในสาขาวิชาการโรงแรมด้วย เนื่องจากนักท่องเที่ยวอาจสอบถามเกี่ยวกับวัฒนธรรมหรือประวัติศาสตร์ ดังนั้น พนักงานหรือนักเรียนทางด้านการโรงแรม ความรู้พื้นฐานทางด้านนี้ด้วย รวมถึงเสนอให้มีการปรับปรุงบุคลิกภาพนักศึกษาให้รู้จักควบคุมอารมณ์ มีจิตใจรักบริการ รู้จักกาลเทศะ และมีความรู้ด้านภาษาเพิ่มอย่างน้อยอีก 1. ภาษานอกจากภาษาอังกฤษ และพูดถึงปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น เช่น การขาดแคลนบุคลากรในวิชาเฉพาะ การขาดความร่วมมือระหว่างภาครัฐบาลและภาคเอกชน ขาดสถานที่ฝึกปฏิบัติงาน และค่าตอบแทนไม่เพียงพอ และกลุ่มที่ 2 คือ กลุ่มการศึกษาระดับวุฒิประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) และอนุปริญญา เสนอความคิดให้จัดทำหลักสูตรซึ่งเป็นมาตรฐานของอาเซียน และได้วิเคราะห์ว่าการสอนวิชาพื้นฐานในด้านการพัฒนาบุคลิกภาพของผู้เรียนควรจะพัฒนาทั้งภายนอกและภายในคือ ทั้งจิตใจและการปฏิบัติ และกลุ่มที่ 3 คือ กลุ่มการศึกษาระดับวุฒิปริญญาตรี เสนอว่าควรมีการเตรียมความพร้อมในเรื่องบุคลากรที่จะสอน เพื่อให้การเรียนการสอนมีมาตรฐานเป็นที่ยอมรับของทบวงมหาวิทยาลัย

0291

สำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ. โครงการวางแผนการพัฒนาและจัดการทรัพยากร
และสิ่งแวดล้อมบริเวณพื้นที่ชายฝั่งทะเลทั่วประเทศ. แผนการจัดการอุทยานแห่ง
ชาติตะรุเตา จังหวัดสตูล (พ.ศ. 2533 - 2537). กรุงเทพฯ , 2533.

อุทยานแห่งชาติตะรุเตา เป็นอุทยานแห่งชาติทางทะเลแห่งแรกของประเทศไทย
ตั้งอยู่ในเขตตำบลเกาะสาหร่าย อำเภอเมือง จ.สตูล ประกอบด้วยเกาะขนาดต่าง ๆ จำนวน 51 เกาะ
โดยสามารถจัดแบ่งเป็นหมู่เกาะได้ 2 กลุ่ม คือ หมู่เกาะตะรุเตา และหมู่เกาะ อาดัง - ราวี
ทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญของอุทยานแห่งชาติตะรุเตาได้แก่ หาดทรายและแนวปะการังอันสวย
งาม ด้วยตระหนักถึงความสำคัญและบทบาทของอุทยานแห่งชาติที่มีต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและ
สังคมของประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2530 - 2534) ได้กำหนด
ให้มีการจัดทำแผนแม่บทเพื่อการจัดการอุทยานแห่งชาติและเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เพื่อใช้เป็น
เครื่องมือและแนวทางในการจัดการพื้นที่อนุรักษ์ดังกล่าวอย่างมีระบบและต่อเนื่อง

การจัดทำแผนการจัดการอุทยานแห่งชาติตะรุเตาได้เริ่มดำเนินการตั้งแต่เดือน
มกราคม 2531 ควบคู่กับการจัดทำแผนการจัดการอุทยานแห่งชาติ หาดนพรัตน์ธารา - หมู่เกาะพีพี
โดยเป้าหมายรวมของแผนการจัดการฉบับนี้ ก็เพื่อใช้เป็นกรอบในการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ภายใน
อุทยานแห่งชาติตะรุเตา ซึ่งส่งผลไปถึงการพัฒนาสังคมและเศรษฐกิจในภูมิภาคโดยมีเป้าหมาย
เฉพาะ คือ เพื่อสงวนและดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติ และทรัพยากรทางวัฒนธรรมเพื่อประโยชน์
แก่การศึกษา ค้นคว้าวิจัย และใช้เป็นองค์ประกอบสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของชุม
ชนท้องถิ่นและภูมิภาค อีกทั้งสนับสนุนกิจกรรมท่องเที่ยวและนันทนาการและการพัฒนาด้านการ
ท่องเที่ยวที่สอดคล้องกับระบบธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของอุทยานแห่งชาติ รวมถึงสนับสนุนให้
มีโปรแกรมสื่อความหมายธรรมชาติ และการสร้างความตระหนัก ที่ทำให้สาธารณชนได้เข้าใจ
และตระหนักถึงสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรชายฝั่ง ตลอดจนความสำคัญของอุทยานที่มีต่อชุมชน
ท้องถิ่นและภูมิภาค สนับสนุนให้มีการกระจายผลประโยชน์ทั้งทางตรงและทางอ้อมกันเกิดจากกิจ
กรรมการจัดการและการพัฒนาต่าง ๆ ของอุทยานไปสู่ราษฎรท้องถิ่นและเปิดโอกาสให้ราษฎรท้องถิ่น
ส่วนราชการต่าง ๆ ของจังหวัด และหน่วยราชการต่าง ๆ ของส่วนกลางเข้ามามีส่วนร่วมในการจัด
การและการพัฒนาอุทยาน

แผนการจัดการฉบับนี้มีลักษณะเป็น Issue - Oriented หรือเป็นการเน้นการแก้ไข
ปัญหาต่าง ๆ ซึ่งปรากฏอยู่ในปัจจุบัน โดยแบ่งประเด็นปัญหาออกเป็น 4 กลุ่มใหญ่ ๆ คือ ทรัพยากร

ทางทะเลและสิ่งแวดล้อมธรรมชาติ , การท่องเที่ยวและนันทนาการ , เศรษฐกิจและสังคม และการบริหารอุทยานและการประสานงาน

ในส่วนของทรัพยากรทางทะเลและสิ่งแวดล้อมธรรมชาติได้แบ่งการจัดการออกเป็น 4 ประเด็น

ประเด็นแรก คือ การจัดการปะการัง ซึ่งมีการจัดการโดยติดตั้งทุ่นหมายแนวเขตปะการัง และทุ่นลอยสำหรับผูกเรือบริเวณแนวปะการังที่กำหนดให้เป็นเขตนันทนาการโดยเฉพาะ พร้อมทั้งให้ความรู้เกี่ยวกับธรรมชาติแก่นักท่องเที่ยว ผู้ประกอบการเรือทัวร์และชาวประมง และศึกษาหาวิธีการจัดปลาดาวหนาม โดยขอความร่วมมือไปยังมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ และ/หรือ ศูนย์วิจัยชีวทางทะเลภูเก็ต ประเด็นที่ 2 คือ การจัดการคุณภาพน้ำ โดยออกแบบและจัดสร้างระบบการกำจัดขยะและน้ำเสียที่อ่าวพันตะมะสะกาและที่แหลมสน รวมทั้งฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ของอุทยานฯ ให้เข้าใจถึงวิธีการตรวจสอบคุณภาพน้ำแบบง่าย ๆ และตรวจสอบคุณภาพน้ำบริเวณอ่าวพันตะมะสะกา และบริเวณแหลมสน ทุก 15 วัน ในช่วงฤดูท่องเที่ยวเพื่อใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการแก้ไขปัญหาคุณภาพน้ำ ประเด็นที่ 3 คือ สัตว์น้ำ จัดการโดยจัดระบบลาดตระเวนทางเรือในบริเวณที่มีการกระทำผิด พรบ. อุทยานแห่งชาติและ พรบ. ประมงอย่างสม่ำเสมอ จัดวิธีการอนุรักษ์เต่าทะเลเพิ่มขึ้น โดยรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการวางไข่ พร้อมทั้งเสนอให้มีการเพาะฟักลูกเต่าก่อนปล่อยลงสู่ทะเล และเสนอให้มีการกำหนดขอบเขตห้ามเรือประมงจับสัตว์น้ำ ประเด็นสุดท้ายคือ ป่าไม้และสัตว์ป่า จัดการโดยสนับสนุนให้มีการศึกษาวิจัย และติดตามผลเกี่ยวกับสัตว์ป่าชนิดที่สำคัญและกำลังจะสูญพันธุ์ไปจากอุทยานฯ และขอความร่วมมือจากสถาบันด้านวิชาการให้นักวิจัยเข้าศึกษาผลกระทบเกี่ยวกับการเก็บรังนกนางแอ่นของเอกชน เพื่อกำหนดเงื่อนไขการให้สัมปทานและมั่นใจว่าประชากรนกนางแอ่นยังคงปริมาณที่ให้ผลผลิตยั่งยืนถาวรตลอดไป

ในส่วนของการท่องเที่ยวและนันทนาการ ได้มีการแบ่งการจัดการออกเป็น 3 ประการ ประการแรก คือ การสื่อความหมายธรรมชาติและสร้างความตระหนักแก่สาธารณชน โดยให้ความรู้แก่ผู้เข้ามาใช้ประโยชน์เกี่ยวกับสภาพพื้นที่ทรัพยากรธรรมชาติและวัฒนธรรมระบบของธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และความสำคัญของอุทยานทางทะเลต่อการพัฒนาเศรษฐกิจสังคม ในชนบทของประเทศโดยรวม ประการที่ 2 คือ พัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกโดยยึดถือปัจจัยข้อกำหนดต่าง ๆ เกี่ยวกับการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และส่งเสริมการท่องเที่ยวที่เปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวได้สัมผัสธรรมชาติและทรัพยากรทางวัฒนธรรมของสิ่งที่เป็นเกณฑ์ ประการที่สาม คือ ความปลอดภัยของนักท่องเที่ยวโดยกำหนดให้เรือที่ให้บริการแก่นักท่องเที่ยว มีขนาด สภาพ และความพร้อมในระบบให้ความปลอดภัย รวมทั้งจัดให้มีเจ้าหน้าที่ประจำบนหอคอยชายฝั่งและลาดตระเวนดูแลนักท่องเที่ยวอย่างสม่ำเสมอ

ในส่วน of เศรษฐกิจและสังคม แบ่งการจัดการออกเป็น 2 ประการ ประการแรก คือ การพัฒนาชุมชนเกาะลิเป๊ะ ซึ่งเป็นชุมชนหลักและเป็นส่วนหนึ่งของอุทยานแห่งชาติตะรุเตา ซึ่งจะส่งผลทางบวกต่อการจัดการทรัพยากรของอุทยานฯ และสนับสนุนให้เป็นจุดหมายปลายทางของการท่องเที่ยวและพักผ่อนอีกจุดหนึ่ง ประการที่ 2 คือ จัดการบทบาทของอุทยานแห่งชาติตะรุเตาในการพัฒนาท้องถิ่นและภูมิภาค โดยพยายามให้ราษฎรท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวให้มากขึ้น รวมทั้งให้ความรู้ให้มีความรู้ทักษะในการบริการ และพิจารณาจัดสรรเงินรายได้จากค่าธรรมเนียมต่าง ๆ อย่างน้อย 10% แก่โครงการพัฒนาต่าง ๆ ของชุมชนรอบอุทยานฯ

สำหรับประเด็นปัญหาสุดท้าย คือ การบริหาร การจัดการและการประสานงาน ได้แบ่งการจัดการออกเป็น 3 ประการ ประการแรก คือ การจัดการด้านนโยบาย กฎหมายและการปฏิบัติตามกฎหมาย โดยการกำหนดเป็นนโยบายการจัดการและพัฒนาอุทยานแห่งชาติตะรุเตาเป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานด้านต่าง ๆ จัดตั้งหน่วยพิทักษ์อุทยานแห่งชาติทางทะเล และศูนย์รักษาการณ์ชายฝั่ง เพิ่มและจัดโปรแกรมการออกลาดตระเวนทางทะเลอย่างมีระบบ รวมทั้งพิจารณาและกำหนดแนวทางเรื่องการอนุญาตให้สัมปทานเก็บรังนกนางแอ่น ประการที่สอง คือ การจัดการด้านการบริหารบุคลากรและงบประมาณ โดยการปรับปรุงโครงสร้างการบริหาร และเสนอกรมป่าไม้ให้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการร่วมระดับสูง เพื่อแก้ไขปัญหาความขัดแย้งในกรรมสิทธิ์ที่ดิน และจัดให้มีระบบการทำแผนปฏิบัติงานประจำปี และทำแผนอัตรากำลังที่สอดคล้องกับแผนปฏิบัติงานรวมทั้ง ฝึกอบรมและปรับปรุงสวัสดิการของข้าราชการ พนักงานและเจ้าหน้าที่ทุกระดับ ประการสุดท้าย คือ การจัดการด้านประสานงานโดยการเสนอแต่งตั้งคณะอนุกรรมการอุทยานแห่งชาติตะรุเตา และขออนุมัติจ้างหรือบรรจุเจ้าหน้าที่ประสานงานประจำอุทยานเพื่อทำหน้าที่ประสานงานด้านต่าง ๆ กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเสนออุทยานแห่งชาติตะรุเตาเป็นมรดกทางธรรมชาติของโลก (World Natural heritage Site) เพื่อความร่วมมือด้านการป้องกันรักษาทรัพยากร การจัดการและศึกษาวิจัยในอนาคต

0292

แสงไทย นรารายณ์. แนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวหลัก จังหวัดภูเก็ต. วิทยานิพนธ์
ปริญญาโทบริหารธุรกิจ ภาควิชาการวางแผนภาคและเมือง บัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2534.

วัตถุประสงค์ของการศึกษาคือ เพื่อศึกษาสภาพทั่วไป พัฒนาการและแนวโน้มของการท่องเที่ยวและแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นอยู่ในปัจจุบันของจังหวัดภูเก็ต เพื่อศึกษาสภาพปัญหาแยกแยะผลกระทบของการท่องเที่ยวที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางกายภาพทั้งที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติและมนุษย์สร้างขึ้น เพื่อกำหนดนโยบาย เป้าหมาย และวัตถุประสงค์ในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวหลักของจังหวัดภูเก็ต เพื่อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวหลัก ของจังหวัดภูเก็ต โดยมีขอบเขตพื้นที่ศึกษาคือ พื้นที่จังหวัดภูเก็ต เน้นรูปแบบการใช้ที่ดินเพื่อการท่องเที่ยวที่สำคัญ 4 บริเวณ คือ อำเภอเมืองภูเก็ต หาดป่าตอง หาดกะตะ - กระรน หาดราไวย์

การเก็บรวบรวมข้อมูลทำโดยการศึกษาพื้นฐาน พัฒนาการท่องเที่ยวและสภาพที่เป็นอยู่ในปัจจุบันของจังหวัดภูเก็ต จากข้อมูลทุติยภูมิต่าง ๆ และจากการสำรวจและศึกษาผลกระทบทางกายภาพของการท่องเที่ยวที่มีต่อพื้นที่ โดยอาศัยการศึกษา สำรวจวิเคราะห์พื้นที่ที่ได้รับผลกระทบ โดยทำการศึกษาในพื้นที่จังหวัดภูเก็ต เน้นรูปแบบการใช้ที่ดินเพื่อการท่องเที่ยว 4 บริเวณ คือ อำเภอเมืองภูเก็ต หาดป่าตอง หาดกะตะ - กระรน หาดราไวย์

จากการศึกษาพบว่า อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวทำให้การขยายตัวทางเศรษฐกิจของจังหวัดภูเก็ตขยายตัวในอัตราที่สูงมาก ทั้งนี้เนื่องจากจังหวัดภูเก็ตมีทรัพยากรเพื่อการท่องเที่ยวทั้งทางธรรมชาติ บริการ และขนบธรรมเนียมประเพณีที่เอื้ออำนวยต่อการมาเยือนค่อนข้างสูง และได้มีการพัฒนาเพื่อสนองความต้องการและรสนิยมของผู้มาเยือน ซึ่งรูปแบบการพัฒนาได้ส่งผลทางด้านการใช้ที่ดิน ระบบชุมชน และสภาพเศรษฐกิจของจังหวัดภูเก็ต นอกจากนั้น ยังพบว่าชุมชนเทศบาลเมือง หาดป่าตอง หาดกะตะ - กระรน และหาดราไวย์ มีทำเลที่ตั้งและทำเลสัมพัทธ์เหมาะสมที่จะวางแผนพัฒนาให้เป็นชุมชนรูปแบบหลายศูนย์กลาง (Multiple Model or Poly Centric) เพื่อรองรับการขยายตัวในทุก ๆ ด้าน ซึ่งเหมาะสมกับแนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวหลัก จังหวัดภูเก็ต พร้อมทั้งเสนอรูปแบบและองค์ประกอบการใช้ที่ดินเพื่อการท่องเที่ยวในพื้นที่ 4 แห่ง โดยกำหนดให้พื้นที่อำเภอเมืองภูเก็ตทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางพาณิชยกรรม ศูนย์ราชการ และบริการสาธารณูปโภค สาธารณูปการ ชุมชนหาดป่าตองทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยว พักตากอากาศ แบบสนุกสันทนาการและสถานเริงรมย์ ชุมชนหาดกะตะ - กระรน ทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยว พักตากอากาศแบบสงบเงียบและเล่นน้ำทะเล ส่วนหาดราไวย์ควรกำหนดให้เป็นศูนย์

กลางการท่องเที่ยวประเภทศิลปวัฒนธรรม นอกจากนี้ยังเสนอแนะมาตรการการแก้ไขปัญหาและการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวหลักให้บรรลุวัตถุประสงค์ ซึ่งประกอบด้วยมาตรการด้านการผังเมือง ด้านกฎหมาย ด้านการเงินและงบประมาณ และเจ้าหน้าที่ รวมทั้งความร่วมมือจากประชาชนในชุมชนทั้ง 4 พื้นที่ด้วย

0293

ไว จามรมาน และคนอื่น ๆ . โครงการศึกษากิจกรรมการตลาดการท่องเที่ยวของภาคเอกชน.

(กรุงเทพฯ) : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2536.

ในปัจจุบันธุรกิจการท่องเที่ยวต่างดำเนินกิจกรรมการตลาดด้วยนโยบายและทิศทางที่แตกต่างกันออกไป จึงมีความจำเป็นต้องศึกษาหาทิศทางรวมเพื่อทำให้เกิดความสอดคล้องในการส่งเสริมและร่วมมือกันระหว่างภาครัฐบาลและภาคเอกชน ในภาคเอกชนของแต่ละประเทศให้ความสำคัญกับการดำเนินกิจกรรมการตลาดในอัตราส่วนที่สูงขึ้น ซึ่งการศึกษาเปรียบเทียบแสดงให้เห็นทิศทางและภาพรวมของการแข่งขันได้ชัดเจนขึ้น การศึกษาดังกล่าวทำให้สามารถกำหนดนโยบายรวมและทิศทางร่วมกันของกิจกรรมการตลาดได้อย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกัน อันจะเป็นแนวทางในการดำเนินกิจกรรม ในระยะกลางของการส่งเสริมการท่องเที่ยว

โครงการศึกษากิจกรรมการตลาดการท่องเที่ยวของภาคเอกชนมีวัตถุประสงค์ เพื่อทราบถึงการดำเนินกิจกรรมการตลาดการท่องเที่ยวของหน่วยงานภาครัฐกิจเอกชน ในเรื่องจำนวนประเภท ลักษณะและวิธีการดำเนินงาน ปัญหาและอุปสรรค ตลอดจนค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการดำเนินงานเพื่อเปรียบเทียบการดำเนินกิจกรรมการตลาดการท่องเที่ยวพร้อมทั้งงบประมาณของหน่วยงานภาครัฐกิจเอกชน และหน่วยงานรัฐบาลในปัจจุบัน และศึกษาแนวโน้มการดำเนินกิจกรรมการตลาดในระยะเวลา 3 ปีข้างหน้า และเพื่อเสนอแนะแนวทางการดำเนินการตลาดการท่องเที่ยว ระหว่างหน่วยงานภาครัฐบาลและภาครัฐกิจเอกชนให้มีความสอดคล้องประสานกัน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการดำเนินการตลาดในแต่ละตลาดท่องเที่ยว

โดยเนื้อหาได้กล่าวถึงกรอบทฤษฎีเกี่ยวกับการตลาดการท่องเที่ยว ตลาดการท่องเที่ยวโลก และแนวโน้มการท่องเที่ยวไทย การวิเคราะห์กลยุทธ์ธุรกิจการท่องเที่ยว กิจกรรมการตลาดท่องเที่ยวของภาคเอกชนและภาครัฐบาล วิเคราะห์เปรียบเทียบกลยุทธ์การตลาดของไทยกับประเทศคู่แข่งคือ สิงคโปร์ มาเลเซีย ฮองกง และอินโดนีเซีย ซึ่งสามารถสรุปตามประเด็นที่ทำการวิเคราะห์ได้ 8 ประเด็นหลัก ประเด็นแรกคือ วิเคราะห์คู่แข่งของการท่องเที่ยวไทย ซึ่งในการศึกษานี้ คือ มาเลเซีย สิงคโปร์ อินโดนีเซีย และฮองกง พบว่าคู่แข่งสำคัญของประเทศไทยในปัจจุบัน คือ สิงคโปร์ แต่เป็นไปในลักษณะการท่องเที่ยวต่างกันในตลาดเดียวกัน โดยมีอินโดนีเซีย เป็นคู่แข่งในอนาคต ประเด็นที่ 2 คือ วิเคราะห์กลยุทธ์การตลาดของประเทศคู่แข่งพบว่า ประเทศสิงคโปร์ ขยายตลาดในเอเชียแปซิฟิก โดยทำการโฆษณาไปยังผู้บริโภคร่วมกับบริษัทท่องเที่ยวขนาดใหญ่ รวมทั้งส่งเสริมการขายร่วมกับสายการบิน และ จัดงานเทศกาลนานาชาติ ส่วนฮองกง ได้ขยายตลาดเข้าไปยังเมืองรอง (secondary city) ในตลาดเป้าหมายมากขึ้น ทำ

การประชาสัมพันธ์และสร้างข่าวน่าสนใจเกี่ยวกับฮ่องกง จัด Road Show ในเมืองต่าง ๆ พร้อมทั้งเจรจากับบริษัทท่องเที่ยวให้จัดโปรแกรมในฮ่องกงมากขึ้น สำหรับประเทศมาเลเซีย ได้ขยายตลาดในต่างประเทศมากขึ้น โดยใช้การประชาสัมพันธ์และทัศนศึกษาสัมพันธ์ พร้อมทั้งเข้าร่วมในงานนิทรรศการและงานส่งเสริมการขายการท่องเที่ยว และประเทศอินโดนีเซียได้ขยายตลาดในต่างประเทศมากขึ้น โดยใช้ธรรมชาติที่สวยงาม และวัฒนธรรมที่หลากหลายในการประชาสัมพันธ์ ส่วนประเทศไทยเองได้เน้นการตลาดเข้าสู่ผู้บริโภค ขยายสำนักงานในต่างประเทศ รวมทั้งสนับสนุนนโยบายการบินพาณิชย์เพื่อให้ประเทศไทยเป็นประตูเข้าสู่อินโดจีน ประเด็นที่ 3 คือ วิเคราะห์งบประมาณ เมื่อพิจารณางบประมาณการส่งเสริมการตลาดเปรียบเทียบระหว่างประเทศ คู่แข่งทั้ง 4 กับประเทศไทย พบว่า สิงคโปร์ ได้รับงบประมาณการส่งเสริมการท่องเที่ยวสูงสุด ประเด็นที่ 4 คือ กิจกรรมการตลาดของธุรกิจเอกชนไทย แบ่งออกเป็น 4 ประเภท คือ โรงแรม บริษัทท่องเที่ยว ธุรกิจการบิน และธุรกิจอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ประเด็นที่ 5 คือ แนวโน้มในการดำเนินกิจกรรมการตลาดในระยะ 3 ปีข้างหน้า การท่องเที่ยวไทย ซึ่งมีแนวโน้มเติบโตเพิ่มขึ้น แต่มีปัญหาภาพพจน์จากการปฏิวัติรัฐประหาร และการค้ำคั่งของการจราจร ประเด็นที่ 6 คือ แนวโน้มในการดำเนินกิจกรรมการตลาด มีแนวโน้มว่าโรงแรมจะเสนอราคาเหมาะสมรวม (Package price) แก่ลูกค้า และการลดราคาต่าง ๆ อยู่ในการเสนอราคาต่อบริษัทท่องเที่ยวในต่างประเทศเป็นส่วนใหญ่ ประเด็นที่ 7 คือ แนวทางการดำเนินกิจกรรมการตลาดร่วมกันระหว่างภาครัฐบาลกับภาคธุรกิจเอกชน ซึ่งแบ่งได้ดังนี้ คือ การโฆษณาร่วมกัน การจัดทัศนศึกษาสัมพันธ์ การจัดพิมพ์ร่วมกันและการส่งเสริมการขายร่วมกัน ประเด็นสุดท้ายคือ ข้อเสนอแนะ ซึ่งประกอบด้วย ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับโครงสร้างการบริหาร งบประมาณ การส่งเสริมการตลาดต่างประเทศ การสร้าง Travel Trade Center และการเตรียมระบบ Destination Database.

0294

บัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, สถาบัน. ศูนย์บริการวิชาการ. ผลกระทบของการท่องเที่ยวต่อการ
กระจายรายได้ของประชาชนในท้องถิ่น. ม.ป.ท., 2537.

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปริมาณรายได้ที่ธุรกิจต่าง ๆ ได้รับเนื่อง
จากการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยว โดยพิจารณาทั้งธุรกิจที่เกี่ยวข้องโดยตรงและธุรกิจต่อเนื่อง รวม
ถึงการกระจายตัวของผลประโยชน์ไปยังกลุ่มต่าง ๆ เพื่อเป็นแนวทางส่งเสริมให้รายได้จากการท่อง
เที่ยวมีการกระจายอย่างเป็นธรรม โดยทำการศึกษาค่าใช้จ่ายที่นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่าง
ประเทศที่เดินทางมาท่องเที่ยวใน 7 จังหวัด คือ กรุงเทพมหานคร กาญจนบุรี ชลบุรี (พัทยา)
นครราชสีมา เชียงใหม่ สงขลา (หาดใหญ่) และภูเก็ต ใช้จ่ายเพื่อซื้อสินค้าและบริการใน 7 จังหวัด
ที่ทำการศึกษ ซึ่งครอบคลุมตั้งแต่ ค่าห้องพัก ค่าอาหารและเครื่องดื่ม ค่ายานพาหนะขนส่ง ค่า
บริการนำเที่ยว ค่าบันเทิงเริงรมย์ และค่าใช้จ่ายในการซื้อของที่ระลึก รวมทั้งจัดเก็บข้อมูลเกี่ยวกับ
ลักษณะสำคัญของนักท่องเที่ยว เช่น เชื้อชาติ เพศ อายุ อาชีพ วัตถุประสงค์ของการมาเยือน ฯลฯ
ข้อมูลพฤติกรรมการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวเพื่อศึกษา เช่น ประเภทของธุรกิจที่ใช้บริการ ประเภท
สินค้าและบริการที่ได้รับ ปริมาณเงินและวิธีการจ่ายชำระเงินให้แก่ธุรกิจแต่ละประเภท ตลอดจน
ข้อมูลด้านการดำเนินการและด้านการผลิตของธุรกิจที่ให้บริการเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวทั้งโดย
ตรงและโดยอ้อม ด้วยการใช่แบบสอบถามอันประกอบด้วย แบบสอบถามนักท่องเที่ยว และแบบ
สอบถามธุรกิจและแรงงาน แล้วจึงนำข้อมูลที่ได้มาทำการวิเคราะห์และคำนวณหามูลค่าการ
กระจายเงินรายได้ของโครงการศึกษานี้ซึ่งประกอบด้วย รูปแบบและมูลค่าการแจกแจงรายได้รวม
ของท้องถิ่นและ รูปแบบและมูลค่าการแจกแจงรายได้ของธุรกิจแต่ละประเภทภายในท้องถิ่น นอก
จากนั้นผู้วิเคราะห์ยังได้ค้นคว้าข้อมูลทุติยภูมิ อันได้แก่ ข้อมูลต้นทุนการผลิตผลิตผลและผลิตภัณฑ์
เกษตร ต้นทุนการผลิตสินค้าและของที่ระลึก เพื่อนำมาประกอบการวิจัยครั้งนี้ด้วย

จากการศึกษาสามารถสรุปพฤติกรรมการใช้จ่ายของกลุ่มนักท่องเที่ยวพบว่า นัก
ท่องเที่ยวตัวอย่างในแต่ละจังหวัดที่ทำการศึกษ ใช้จ่ายเงินอย่างน้อย 3 หมวด อันได้แก่ ค่าห้องพัก
ค่าอาหารและค่ายานพาหนะ แหล่งการใช้จ่ายเงินจะกระจุกตัวอยู่ในตัวเมืองที่มีความเจริญมากกว่า
นอกเมือง และมักใช้จ่ายด้วยเงินสดเป็นส่วนใหญ่ สำหรับสินค้าและบริการที่เป็นที่นิยมในหมู่นัก
ท่องเที่ยวกลุ่มตัวอย่างคือ สินค้าและบริการที่มีเอกลักษณ์ของความเป็นไทย เช่น รถตุ๊กตุ๊ก เสื้อผ้า
อัญมณีและเครื่องประดับ ผ้าไหม ร่ม เครื่องจักสาน และไม้แกะสลัก

สำหรับการวิเคราะห์โครงสร้างและมูลค่าของรายได้ที่เกิดขึ้นจากการใช้จ่ายเงิน
ของนักท่องเที่ยวในธุรกิจต่าง ๆ รวม 5 ประเภท (ที่พักแรม อาหาร บันเทิงและสันทนาการ ยาน

พาหนะขนส่ง สินค้าของที่ระลึก) เริ่มจากเงินที่ถูกจ่ายไปยังผู้ขายสินค้าและบริการโดยตรงของนักท่องเที่ยวและถัดมาเป็นรายได้ที่เกิดขึ้นกับผู้ประกอบการและกลุ่มบุคคลที่เป็นเจ้าของปัจจัยการผลิตและวัตถุดิบต่าง ๆ ความเชื่อมโยงระหว่างธุรกิจเหล่านี้ อาจเป็นความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นภายในท้องถิ่นเดียวกัน หรือเกิดขึ้นข้ามท้องถิ่นได้ และข้อมูลการกระจายเงินรายได้ที่ได้จากข้อมูล ภาคสนามเป็นบรรทัดฐานในการแสดงผลการกระจายรายได้ในแต่ละพื้นที่ศึกษา และพบว่ารูปแบบและมูลค่าการกระจายเงินรายได้ในแต่ละพื้นที่ค่อนข้างจำกัดอยู่ในกลุ่มต่าง ๆ คือ กลุ่มเกษตรกรปลูกผัก ผลไม้และดอกไม้ กลุ่มธุรกิจค้าส่งจากการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยว กลุ่มเกษตรกรขายหนังสือ กลุ่มเกษตรกรเลี้ยงไหม กลุ่มเกษตรกรปลูกไม้ไผ่ และกลุ่มเกษตรกรปลูกไม้ที่ใช้เป็นวัตถุดิบในการแกะสลัก ส่วนกลุ่มธุรกิจและบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการใช้จ่ายเงินของนักท่องเที่ยวกลุ่มตัวอย่างของโครงการศึกษานี้ประกอบด้วย กลุ่มเจ้าของธุรกิจ กลุ่มแรงงาน กลุ่มธุรกิจผลิตภัณฑ์สำเร็จรูป ผลิตภัณฑ์กึ่งสำเร็จรูปและบริการ กลุ่มเกษตรกร และสาธารณูปโภค

0295

วันทนี วุฒเคนัยราษฎร์. การวิเคราะห์เชิงภูมิศาสตร์ของธุรกิจนำเที่ยวในเขตเทศบาลนคร

เชียงใหม่. การค้นคว้าอิสระเชิงวิทยานิพนธ์ สาขาวิชาภูมิศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ 2535.

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 4 ประการคือ ศึกษาพัฒนาการของการท่องเที่ยวและธุรกิจนำเที่ยว พิจารณารูปแบบ การกระจายตัว และทำเลที่ตั้งของธุรกิจนำเที่ยวในปัจจุบัน ศึกษาความเสี่ยงและความไม่แน่นอนกับพฤติกรรมในการตอบสนองต่อความเสี่ยงและความไม่แน่นอน และวิเคราะห์ความเชื่อมโยงของธุรกิจนำเที่ยวด้วยกัน และธุรกิจนำเที่ยวกับธุรกิจอื่น

การศึกษาครั้งนี้ใช้วิธีเชิงประวัติในการเรียบเรียงพัฒนาการการท่องเที่ยวและธุรกิจนำเที่ยวในเชียงใหม่ ในด้านการแบ่งประเภท ขนาด และบทบาทหน้าที่เป็นการสำรวจจากธุรกิจนำเที่ยวทั้งหมด 107 แห่ง ส่วนความเสี่ยงและความไม่แน่นอน รวมทั้งความเชื่อมโยงของธุรกิจนำเที่ยวกับธุรกิจอื่นเป็นการสัมภาษณ์จากผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยว ตัวอย่างจำนวน 30 แห่ง การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติเชิงพรรณนา ส่วนการอธิบายการกระจายตัวของธุรกิจนำเที่ยวใช้วิธีดัชนีเพื่อนบ้านใกล้เคียง (Nearest Neighbor Index) การวิเคราะห์ข้อมูลนำเสนอในรูปของ ร้อยละ แบบจำลอง ตารางและแผนที่

ผลการศึกษาพบว่า พัฒนาการการท่องเที่ยวเป็นผลสืบเนื่องมาจากศักยภาพทางพื้นที่ที่เหมาะสมทั้งลักษณะของสภาพธรรมชาติและวัฒนธรรมที่โดดเด่น รวมทั้งการได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาลเป็นอย่างดี ทำให้เกิดธุรกิจนำเที่ยวเพื่อรองรับการท่องเที่ยว ซึ่งธุรกิจนำเที่ยวที่เกิดขึ้นมีทั้งธุรกิจนำเที่ยวในท้องถิ่น และธุรกิจนำเที่ยวที่เป็นสาขาหรือเครือข่ายจากกรุงเทพฯ และต่างประเทศ รูปแบบของธุรกิจนำเที่ยวนั้นสามารถอธิบายได้ 3 ลักษณะ คือ ธุรกิจนำเที่ยวที่ให้บริการตามกลุ่มนักท่องเที่ยวเป้าหมาย รูปแบบการให้บริการ และขนาดของธุรกิจนำเที่ยว การกระจายตัวของธุรกิจนำเที่ยวมีการกระจายตัวแบบรวมกลุ่ม โดยธุรกิจนำเที่ยวขนาดใหญ่และขนาดกลางมีทำเลที่ตั้งอยู่ในบริเวณย่านศูนย์กลางการค้าและใกล้กับธุรกิจโรงแรม ในขณะที่ธุรกิจนำเที่ยวขนาดเล็กมีทำเลที่ตั้งใกล้ชิดกับธุรกิจบ้านรับรอง ธุรกิจนำเที่ยวขนาดกลางมีทำเลที่ตั้งอยู่ในบริเวณย่านศูนย์กลางการค้าและใกล้กับธุรกิจโรงแรม ในขณะที่ธุรกิจนำเที่ยวขนาดเล็กมีทำเลที่ตั้งใกล้ชิดกับธุรกิจบ้านรับรอง ธุรกิจนำเที่ยวขนาดใหญ่และขนาดกลางต้องเผชิญกับความเสี่ยงและความไม่แน่นอนที่ไม่สามารถคาดการณ์และควบคุมได้ จึงตอบสนองต่อความเสี่ยงและความไม่แน่นอนโดยการจัดองค์การภายในของธุรกิจ การจัดรายการนำเที่ยวและารสำรวจเส้นทางใหม่ ๆ และการคัดเลือกควบคุมมัคคุเทศก์ ส่วนธุรกิจนำเที่ยวขนาดเล็กรับรู้ความเสี่ยงและความไม่แน่นอนใน

เรื่องของการแข่งขันกับธุรกิจนำเที่ยวขนาดเล็กด้วยกัน ซึ่งมีการตอบสนองการรับรู้นี้โดยการดำเนินธุรกิจร่วมกับกิจการอื่น หรือแบ่งกับกิจการอื่นของตน การเน้นการบริการ การเพิ่มเติมรายการนำเที่ยว และการเปิดสาขาย่อย ในด้านความเชื่อมโยงกับธุรกิจอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว นั้น ธุรกิจนำเที่ยวทั้ง 3 ขนาด มีลักษณะความเชื่อมโยงแบบการแข่งขันกัน การส่งเสริมกัน การร่วมสถานที่กันและการเป็นองค์ประกอบร่วมกัน ทั้งนี้ในธุรกิจนำเที่ยวขนาดใหญ่และขนาดกลางส่วนใหญ่มีความเชื่อมโยงกับธุรกิจอื่น ในลักษณะการเป็นองค์ประกอบร่วมกัน ขณะที่ธุรกิจนำเที่ยวขนาดเล็กนั้นมีความเชื่อมโยงในลักษณะการเป็นองค์ประกอบร่วมกันและการแข่งขันเป็นหลัก ถึงแม้ว่าแนวโน้มของธุรกิจนำเที่ยวจะมีจำนวนเพิ่มขึ้นโดยเฉพาะในธุรกิจนำเที่ยวขนาดเล็ก ซึ่งอาจก่อให้เกิดปัญหาในด้านคุณภาพการให้บริการ ดังนั้น รัฐบาลควรออกกฎหมายเพื่อควบคุมธุรกิจนำเที่ยวโดยเร่งด่วน เพื่อขจัดปัญหาธุรกิจนำเที่ยวที่มีพฤติกรรมในการหลอกลวงนักท่องเที่ยว ซึ่งคาดว่าจะการศึกษาครั้งนี้จะเป็นข้อมูลให้กับการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยในการพิจารณาและพัฒนาคุณภาพของธุรกิจนำเที่ยว และอุปสรรคในการดำเนินธุรกิจดังกล่าว นอกจากนี้ ททท. จังหวัดเชียงใหม่ ควรมีการสำรวจและจัดทำสถิติของธุรกิจนำเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่ทุกปี พร้อมทั้งมีการแยกประเภทการให้บริการ เพื่อเป็นประโยชน์ในการทราบความเคลื่อนไหวและความเปลี่ยนแปลงของธุรกิจนำเที่ยวประเภทต่าง ๆ ในขณะที่ยังไม่มีกฎหมายควบคุมธุรกิจนี้โดยตรง สำหรับสมาคมธุรกิจท่องเที่ยวจังหวัดเชียงใหม่ ควรมีการประชาสัมพันธ์และจัดกิจกรรมเพื่อให้ธุรกิจนำเที่ยวขนาดเล็กเข้ามามีส่วนร่วมกับสมาคมฯ เพราะในปัจจุบันธุรกิจนำเที่ยวที่เป็นสมาชิกทางสมาคมฯ จะเป็นธุรกิจนำเที่ยวขนาดใหญ่และขนาดกลางเท่านั้น และหน่วยงานของรัฐและภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวควรมีการร่วมมือกันอย่างจริงจังในการอนุรักษ์ธรรมชาติและสภาพแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยว รวมทั้งประเพณีและวัฒนธรรมอันดีงาม เพื่อให้เป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่น ให้คงอยู่เป็นที่สนใจของนักท่องเที่ยวตลอดไป

0296

นันทา อาจแย้มสรวล การศึกษาลักษณะภาษาในวารสารเพื่อการท่องเที่ยว ปี พ.ศ. 2529

วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2531.

วัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อศึกษาลักษณะภาษาวารสารเพื่อการท่องเที่ยวปี พ.ศ. 2529 ข้อมูลที่นำมาใช้เป็นวารสารรายเดือน 7 เล่ม จำนวน 84 ฉบับ

ผลการศึกษาการใช้คำในวารสารเพื่อการท่องเที่ยวผู้วิจัยพบว่า ในวารสารเพื่อการท่องเที่ยวมีคำต่อไปนี้ปะปนอยู่มากคือ คำภาษาพูด คำแสลง คำภาษาถิ่น อักษรย่อหรือคำย่อ คำภาษาต่างประเทศ คำเลียนเสียง และคำที่สร้างขึ้นใหม่

การใช้วลีในวารสารเพื่อการท่องเที่ยวมีอยู่ 2 ลักษณะ คือ นามวลีและกริยวลี

การใช้ประโยคในวารสารเพื่อการท่องเที่ยวพบว่า มีประโยคความรวม นอกจากนี้ยังพบว่ามีประโยคที่บกพร่องปะปนอยู่ใน 2 ลักษณะคือ ประโยคไม่สมบูรณ์และประโยคที่มีหน่วยประโยคเกิน

จะเป็นได้ว่าลักษณะการใช้คำในวารสารเพื่อการท่องเที่ยวมีคำชนิดต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ปะปนอยู่ ได้แก่ คำภาษาพูด คำแสลง คำภาษาถิ่น คำเลียนเสียง คำภาษาต่างประเทศ อักษรย่อหรือคำย่อ และคำที่สร้างขึ้นใหม่ ส่วนวลีก็พบว่ามีส่วนประกอบเป็นคำชนิดต่าง ๆ ดังกล่าวปะปนอยู่ด้วย และนอกจากนี้ก็พบว่าลักษณะการใช้ประโยคจะมีทั้งประโยคความเดียว ประโยคความซ้อน และประโยคความรวม ซึ่งก็พบว่ามีลักษณะของประโยคที่บกพร่องปะปนอยู่ ซึ่งลักษณะการใช้คำ วลี และประโยคดังกล่าวนี้จะไม่พบในงานเขียนที่เป็นทางการ

ข้อเสนอแนะ : ผู้วิจัยมีความเห็นว่าควรมีการศึกษาลักษณะภาษาในงานเขียนชนิดอื่น ๆ อีก

0297

จุลพร ไกรเวียง. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการรับรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ ของ
นักท่องเที่ยว ในเขตอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหาร
ศาสตราจารย์ สาขาสิ่งแวดล้อมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล 2531.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจการรับรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากร ป่า
ไม้ของนักท่องเที่ยว และเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่า
ไม้ กับปัจจัยด้านประชากร เศรษฐกิจ และสังคม ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อ
เดือน ภูมิฐานะ และปัจจัยด้านการเดินทางท่องเที่ยว ได้แก่ จำนวนครั้งที่มาท่องเที่ยว ค่าใช้จ่าย
ในการเดินทาง รูปแบบของการเดินทาง ลักษณะของกลุ่มเดินทาง ขนาดของกลุ่มเดินทาง ระยะ
ทาง จากที่อยู่อาศัยถึงอุทยาน ประเภทของที่พัก จำนวนวันที่พักค้างแรม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการ
วิจัยครั้งนี้ได้แก่ นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวในอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ จำนวน 360 คน ผู้
วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในช่วงระหว่าง เดือนสิงหาคม 2530 การเก็บรวบรวมข้อมูล
กระทำโดยใช้แบบสอบถามให้นักท่องเที่ยวเป็นผู้ตอบเอง หลังจากนั้นได้นำข้อมูลมา
วิเคราะห์โดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ และใช้โปรแกรมสำเร็จสำหรับงานวิจัยทางสังคมศาสตร์
(SPSS) ค่าสถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่า t - test
และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว

ผลการวิจัยสรุปได้ว่า กลุ่มตัวอย่างมีอายุตั้งแต่ 15 - 60 ปี และกลุ่มอายุระหว่าง 15
- 25 ปี มีจำนวนมากที่สุด ส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีและประกอบอาชีพนักเรียนนัก
ศึกษามากที่สุด ส่วนมากมีภูมิลำเนาอยู่ในเมือง เดินทางมาท่องเที่ยวในอุทยานแห่งชาติมากกว่า 1
ครั้งขึ้นไป ลักษณะของกลุ่มเดินทางส่วนใหญ่เดินทางมากับกลุ่มเพื่อน และเป็นรูปแบบกลุ่มคณะ
ท่องเที่ยว ค่าใช้จ่ายในการเดินทางอยู่ในช่วงระหว่างน้อยกว่า 1,000 บาท การเดินทางมักเดินทาง
เป็นกลุ่มใหญ่ มักพักค้างแรมที่บ้านพักและค่ายพักของอุทยาน ระยะเวลาที่พักค้างแรม ส่วนใหญ่
อยู่ในช่วง 2 วันขึ้นไป ด้านการรับรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ พบว่านักท่องเที่ยวส่วน
ใหญ่มีการรับรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ในระดับสูง เนื่องจากส่วนใหญ่เป็นผู้มีการศึกษา
สูงและมีรายได้ค่อนข้างดี

ในการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้กับ
ปัจจัยด้านประชากร เศรษฐกิจ และสังคม พบว่า นักท่องเที่ยวที่มีอายุน้อยมีการรับรู้เกี่ยวกับการ
อนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ในระดับสูง นักท่องเที่ยวที่มีอายุมากมีการรับรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์
ทรัพยากรป่าไม้ในระดับต่ำ ระดับการศึกษาและอาชีพที่แตกต่างกัน และรายได้ต่อเดือนของ นัก

ท่องเที่ยวไม่มีความสัมพันธ์กับการรับรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ นักท่องเที่ยวกลุ่มตัวอย่างที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเมืองและในชนบทมีการรับรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ไม่แตกต่างกัน

ในการศึกษาความสัมพันธ์ ของการรับรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้กับปัจจัยด้านการเดินทางท่องเที่ยว พบว่า จำนวนครั้งที่มาท่องเที่ยวภายในอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ที่ต่างกันจะมีการรับรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ไม่แตกต่างกัน ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวมีความสัมพันธ์กับการรับรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ นักท่องเที่ยวที่ใช้จ่ายเงินเพื่อการท่องเที่ยวและพักผ่อนหย่อนใจเป็นจำนวนน้อย จะมีการรับรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ในระดับสูง นักท่องเที่ยวที่มีรูปแบบการเดินทาง ลักษณะของกลุ่มเดินทาง ขนาดของกลุ่มเดินทาง ระยะทางจากที่อยู่อาศัยถึงอุทยาน ประเภทของที่พัก และจำนวนวันที่มาพักแตกต่างกัน จะมีการรับรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งนี้คือ การพัฒนาสิ่งก่อสร้างเพื่อการท่องเที่ยวควรมีการจัดการให้กลมกลืนกับสภาพแวดล้อมที่เป็นธรรมชาติ เพราะนักท่องเที่ยวที่มาที่มีการรับรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ เป็นอย่างดี และในการจัดการเกี่ยวกับสื่อความหมายธรรมชาติควรคำนึงถึง อายุ และความต้องการของนักท่องเที่ยวที่มีอายุมาก เนื่องจากผลการวิจัยพบว่า นักท่องเที่ยวที่มีอายุมากจะมีการรับรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ในระดับต่ำ

0298

กรุณา คຸ້ມພ້ອມ. การศึกษาความคิดเห็นของผู้นำท้องถิ่นเกี่ยวกับผลกระทบของการท่องเที่ยวที่มีต่อการเพิ่มปัญหาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนในเขตอำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาอาชีวศึกษาและงานยุติธรรม บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล 2534.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อทราบความคิดเห็นของผู้นำท้องถิ่นเกี่ยวกับความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนในเขตอำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน กับภูมิหลังทางสังคมและเศรษฐกิจ ลักษณะพื้นที่ของเขตการท่องเที่ยวประเภทของบุคคลที่ก่อให้เกิดความไม่ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทและหน้าที่ความรับผิดชอบของเจ้าพนักงานในกระบวนการยุติธรรมทางอาญา การปฏิบัติงานของเจ้าพนักงานในกระบวนการยุติธรรมทางอาญา และการให้ความร่วมมือของประชาชนและนักท่องเที่ยว และเพื่อศึกษาถึงปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็นของผู้นำท้องถิ่นเกี่ยวกับความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน โดยกลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ ผู้นำท้องถิ่นของอำเภอเกาะสมุยทั้งหมดจำนวน 229 คน เป็นกลุ่มตัวอย่าง ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

ผลการวิจัยพบว่า ผู้นำท้องถิ่นส่วนใหญ่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนในระดับไม่แน่ใจคิดเป็นร้อยละ 54.1 และความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินเกิดจากคนในท้องถิ่นและคนนอกท้องถิ่น ส่วนใหญ่ผู้นำท้องถิ่นมีความรู้ความเข้าใจในบทบาทและหน้าที่ความรับผิดชอบของเจ้าพนักงานในกระบวนการยุติธรรมทางอาญาในระดับน้อย และมีความคิดเห็นต่อผลการปฏิบัติงานของเจ้าพนักงานในกระบวนการยุติธรรมทางอาญา อยู่ในระดับปานกลาง ผู้นำท้องถิ่นส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าความร่วมมือของประชาชนและนักท่องเที่ยวอยู่ในระดับปานกลาง

ความคิดเห็นของผู้นำท้องถิ่นเกี่ยวกับความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนโดยภาพรวมปรากฏว่ามีความสัมพันธ์กับระดับการศึกษา รายได้ รายจ่าย ลักษณะพื้นที่ของเขตการท่องเที่ยว ความไม่ปลอดภัยเกิดจากคนนอกท้องถิ่น ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทและหน้าที่ความรับผิดชอบของเจ้าพนักงานในกระบวนการยุติธรรมทางอาญา เพศ อายุ ตำแหน่ง ความไม่ปลอดภัยเกิดจากคนในท้องถิ่นและความร่วมมือของประชาชน และปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็นของผู้นำท้องถิ่นเกี่ยวกับความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพการสมรส อาชีพหลักของกลุ่มสมรส ระดับการศึกษา ตำแหน่ง อาชีพหลัก

รายได้ จำนวนบุคคลในครอบครัวหรือความดูแล ลักษณะพื้นที่ของเขตการท้องเที่ยว ความไม่ปลอดภัยเกิดจากคนนอกท้องถิ่น ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทและหน้าที่ความรับผิดชอบของเจ้าพนักงานในกระบวนการยุติธรรมทางอาญา การปฏิบัติงานของเจ้าพนักงานในกระบวนการยุติธรรมทางอาญา ความร่วมมือของประชาชน และความร่วมมือของนักท้องเที่ยว

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งนี้ คือ

1. ควรส่งเสริมกิจกรรมที่สร้างความสัมพันธ์ภายในชุมชนเพื่อช่วยให้เกิดความผูกพันระหว่างบุคคลในท้องถิ่น เกิดจิตสำนึก อุทิศตนในการแก้ไขปัญหาของชุมชนร่วมกัน ตลอดจนเป็นการเสริมสร้างกำแพงในการป้องกันอาชญากรรมหรือระงับภัยจากบุคคลภายนอก
2. เจ้าหน้าที่ตำรวจและฝ่ายปกครอง ควรเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่เพื่อให้บริการที่ดีแก่ประชาชนอย่างเต็มความสามารถ โดยประชาสัมพันธ์ให้ความรู้แก่ประชาชนเกี่ยวกับบทบาทและหน้าที่ความรับผิดชอบของเจ้าพนักงานในกระบวนการยุติธรรมทางอาญาให้สูงขึ้น เพื่อเสริมสร้างความร่วมมือของประชาชนต่อการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม รวมทั้งให้เจ้าหน้าที่ตำรวจสายตรวจออกตรวจตราดูแล ใต้ถามทุกข์สุขของประชาชนอย่างสม่ำเสมอ สำหรับฝ่ายปกครองควรจัดทำทะเบียนคนต่างถิ่นที่อพยพเข้ามาอาศัยหรือทำมาหากินในพื้นที่เพื่อสะดวกต่อการปกครองดูแลรักษาความปลอดภัย
3. ควรส่งเสริมความร่วมมือระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจ ฝ่ายปกครอง กับประชาชน โดยการจัดให้มีสายตรวจประชาชน หรือสมาชิกแจ้งข่าวอาชญากรรมประจำหมู่บ้าน ซึ่งนับเป็นมาตรการสำคัญต่อการเพิ่มความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน ตลอดจนศักยภาพในการพัฒนาการท้องเที่ยวให้เป็นไปอย่างมีคุณภาพ ถูกต้องและเหมาะสม

0299

การท้องเที่ยวแห่งประเทศไทย และสำนักงานโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ. การสัมมนาเรื่อง
ผลกระทบของการท้องเที่ยวต่อสิ่งแวดล้อมในแหล่งท้องเที่ยวชายทะเลเพชรบุรี

ณ โรงแรมริเจนท์ชะอำ จังหวัดเพชรบุรี 12 กรกฎาคม 2533 กรุงเทพฯ :
การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2533.

การสัมมนาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อชี้ให้เห็นถึงปัญหาของผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมทางด้านกายภาพในแหล่งท่องเที่ยวชายทะเลอันเกิดจากการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างไม่มีแบบแผนและไม่มีการควบคุม และเพื่อร่วมกันเสนอข้อคิดเห็น หาแนวทางตลอดจนความร่วมมือของทุก ๆ ฝ่ายในการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมที่ถูกทำลาย ผู้ร่วมอภิปรายประกอบด้วยผู้แทนส่วนราชการ ผู้แทนธุรกิจท่องเที่ยว ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ นักวิชาการและผู้แทนจากการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

ผลการสัมมนาสรุปได้ว่า มีการขยายตัวทางด้านการท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากคนมีรายได้ดี การคมนาคมสะดวก ประเทศไทยในปี ค.ศ. 2000 จะมีนักท่องเที่ยวเข้ามามากที่สุด ในเอเชีย ซึ่งจะทำให้เกิดปัญหาขึ้นมากมายในประเทศ สิ่งที่เราควรจะเน้นคืออุตสาหกรรมวัฒนธรรม และสถานที่สวยงามตามธรรมชาติ สำหรับเรื่องการรักษาทรัพยากรที่สวยงามนั้น ประเทศไทยจำเป็นต้องมีกฎหมายที่มีประสิทธิภาพในการบังคับใช้ มีกลไกที่สามารถบังคับใช้กฎหมายได้ มีความร่วมมือร่วมใจกันในท้องถิ่นเพื่อดูแลรักษาและตรวจสอบการฝ่าฝืนกฎหมาย และสร้างระเบียบวินัยแก่คนในชาติ นักท่องเที่ยวที่เข้ามาในประเทศไทยมักต้องการมาชมทิวทัศน์ที่สวยงามตามชายหาด และริมทะเล ซึ่งเราจึงต้องมีแผนการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้เหมาะสม ผู้ที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผน ต้องมีส่วนร่วมในทุกระดับคือ ทั้งในระดับหน่วยงานที่มีหน้าที่วางแผนโดยตรง และทั้งระดับของพื้นที่คือจังหวัด ควรจะมีกฎระเบียบควบคุมการสร้างอาคารในแหล่งท่องเที่ยว จัดการให้มีระบบกำจัดน้ำเสียและขยะมูลฝอย และควรให้จังหวัดมีบทบาทสำคัญในการวางแผนทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมระดับจังหวัด ซึ่งจะทำให้การปฏิบัติตามแผนได้ผลดียิ่งขึ้น นอกจากนี้ประชาชนควรมีส่วนพิทักษ์สิ่งแวดล้อม ติดตามผลและเฝ้าดูแล

สำหรับปัญหาเรื่องเมืองพัทยา นั้น นายกเมืองพัทยาได้กล่าวว่าควรมีการแก้ไขกฎหมายให้ทางเมืองพัทยามีอำนาจเต็มในการจัดการปัญหาต่าง ๆ ในปัจจุบันการแก้ปัญหาทางภาครัฐก็ค่อนข้างล่าช้า เช่น ปัญหาความไม่เพียงพอของน้ำ การต่อรองเรื่องการเวนคืนที่ดิน ควรจะดำเนินการโดยเร็วมิฉะนั้นจะทำให้ภาพจน์ของประเทศเสียหาย

สำหรับบทบาทของสื่อมวลชนนั้น สื่อมวลชนต้องช่วยเหลือเรื่องสิ่งแวดล้อม หน่วยงานที่มีข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม ควรให้ข้อมูลแก่สื่อมวลชน ควรมีการสนับสนุนเรื่องงบประมาณ ผู้ที่มีอำนาจหน้าที่ควรจัดการให้เด็ดขาดแก่ผู้ทำลายสิ่งแวดล้อม เจ้าหน้าที่ตำรวจที่

สามารถใช้อำนาจได้นั้นควรมีการปลูกฝังจิตสำนึกเรื่องการรักษาสิ่งแวดล้อม และประชาชนควรมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม นอกจากนี้ควรมีการประชาสัมพันธ์ในแหล่งท่องเที่ยวเพื่อกระตุ้นจิตสำนึกให้อนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยว

แนวทางในการแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยวชายทะเลนั้นควรมีวิธีการคือ ต้องมีการศึกษาศักยภาพในแหล่งท่องเที่ยวในภาพรวมทั้งหมด ศึกษาปัจจัยทางสาธารณูปโภคหรือสาธารณูปการทั้งหมด และใช้วิธีการหนึ่งวิธีการใดไม่ว่าจะเป็นแบบ Ratio Limit หรือ Currying Capacity Approach กำหนดกิจกรรมการท่องเที่ยวตามศักยภาพ ศึกษาความพอดี และออกแบบการใช้พื้นที่ ออกแบบการพัฒนาแหล่งนั้นให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว และกำหนดองค์กรปฏิบัติที่ดี องค์กรที่เหมาะสม คือ เจ้าของพื้นที่นั่นเอง

ในแง่ของกฎหมายจัดการสิ่งแวดล้อมในปัจจุบันนั้น มีส่วนบกพร่อง เนื่องจากกฎหมายล้าสมัย มีปัญหาทางปฏิบัติ คือ ขัดแย้งกัน ควรมีกฎหมายด้านการอนุรักษ์หรือฟื้นฟูแหล่งทรัพยากรธรรมชาติ มีพระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์เพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ในปัจจุบันยังไม่มีกฎหมายในบางเรื่อง บางกิจกรรม เช่น กฎหมายควบคุมมลพิษ เป็นต้น

0300

นัทลี คารานันท์. ภาพพจน์ของการทำอากาศยานแห่งประเทศไทยในทัศนะของผู้โดยสารชาวไทยที่ใช้บริการ ณ ทำอากาศยานกรุงเทพ : ศึกษาเฉพาะกรณีผู้โดยสารภายในประเทศ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาวิชาสื่อสารมวลชน คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ 2538.

การวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาว่าในปัจจุบันผู้โดยสารชาวไทยมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการทำอากาศยานแห่งประเทศไทย (ทอท.) หรือไม่ โดยศึกษาถึงลักษณะทั่วไป และปัจจัยที่มีผลต่อความรู้ความเข้าใจที่ผู้โดยสารชาวไทยมีต่อ ทอท. และพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับ ทอท. ของผู้โดยสารชาวไทย รวมทั้งศึกษาทัศนคติที่ผู้โดยสารชาวไทยมีต่อการให้บริการของ ทอท. ณ อาคารผู้โดยสารภายในประเทศ ทำอากาศยานกรุงเทพ และมีต่อภาพพจน์ด้านต่าง ๆ ของ ทอท. สำหรับการทดสอบสมมติฐานจะเป็นการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางประชากรศาสตร์ของผู้โดยสารชาวไทย ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษาและอาชีพ กับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ ทอท. การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับ ทอท. และทัศนคติที่มีต่อภาพพจน์ด้านต่าง ๆ ของ ทอท. ตลอดจนศึกษาลักษณะความสัมพันธ์ของการเปิดรับข่าวสารกับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ ทอท. และทัศนคติที่มีต่อภาพพจน์ของ ทอท. เพื่อนำผลของการศึกษาไปพิจารณาวางแผนดำเนินการประชาสัมพันธ์ที่เหมาะสม เพื่อสร้างภาพพจน์ที่ดีให้กับองค์กรต่อไป

ประชากรที่ศึกษาคือ ผู้โดยสารในประเทศชาวไทย ที่ใช้บริการ ณ อาคารผู้โดยสารภายในประเทศ ทำอากาศยานกรุงเทพ โดยสำรวจจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 394 คน และใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลประกอบกับการสัมภาษณ์ โดยใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ ให้ได้กลุ่มตัวอย่างที่กระจายตามความเป็นจริง สำหรับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ การหาค่าร้อยละ และการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ในส่วนของการพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้นกับตัวแปรตาม เพื่อทดสอบสมมติฐาน ใช้การหาค่าไคสแควร์ที่ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $\alpha = 0.005$

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างเป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง มีอายุระหว่าง 36 - 45 ปี มากที่สุด ส่วนใหญ่จะมีความรู้ในระดับปริญญาตรี อาชีพข้าราชการ และพนักงานรัฐวิสาหกิจ เดินทางเพื่อประกอบธุรกิจ และเดินทางโดยเครื่องบินโดยสารนาน ๆ ครั้ง กลุ่มตัวอย่างมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ ทอท. แล้ว ร้อยละ 67.8 และยังไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ ทอท. ร้อยละ 32.2 กลุ่มตัวอย่างเคยเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับ ทอท. เพียงร้อยละ 45.4 และในจำนวนนี้ ร้อยละ 58.7 ได้รับข่าวสารเกี่ยวกับ ทอท. ทางหนังสือพิมพ์ และทางนิตยสาร ร้อยละ 21.8 อย่างไรก็ตาม

ตาม กลุ่มตัวอย่างได้เสนอแนะให้ ทอท. โฆษณาและประชาสัมพันธ์ช่องทางสื่อโทรทัศน์มากที่สุด ทักษะที่กลุ่มตัวอย่างมีต่อการให้บริการของ ทอท. ณ อาคารผู้โดยสารภายในประเทศ ท่าอากาศยานกรุงเทพ อยู่ในเกณฑ์ปานกลางค่อนข้างดี แต่บริการรถรับจ้างสาธารณะและลานจอดรถยนต์ สมควรได้รับการปรับปรุงแก้ไข ทักษะที่กลุ่มตัวอย่างมีต่อภาพพจน์ด้านต่าง ๆ ของ ทอท. อยู่ในเกณฑ์ปานกลางค่อนข้างดี โดยมีภาพพจน์ด้านความมั่นคงของหน่วยงานอยู่ในเกณฑ์ดี ในขณะที่ภาพพจน์ด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมเพื่อสังคม และภาพพจน์ด้านความซื่อตรงในการดำเนินงาน สมควรได้รับการปรับปรุงแก้ไข ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่างมีความสัมพันธ์กับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ ทอท. นอกจากนี้ เพศ และระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่างยังมีความสัมพันธ์กับทักษะที่มีต่อภาพพจน์ด้านต่าง ๆ ของ ทอท. ด้วย สำหรับการศึกษาความสัมพันธ์ของการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับ ทอท. ของกลุ่มตัวอย่าง กับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ ทอท. และทักษะที่มีต่อภาพพจน์ด้านต่าง ๆ ของ ทอท. พบว่ามีความสัมพันธ์กันในทางบวก

ผลการวิจัยสรุปได้ว่า ผู้โดยสารชาวไทยมีความรู้ความเข้าใจในกิจการของ ทอท. บ้างพอสมควร และมีทัศนคติต่อภาพพจน์ของ ทอท. ด้านต่าง ๆ ในเกณฑ์ปานกลางค่อนข้างดี อย่างไรก็ตาม ทอท. จะต้องดำเนินการประชาสัมพันธ์ เพื่อเสริมสร้างภาพพจน์องค์กรอย่างต่อเนื่อง โดยใช้สื่อทั้งภายในบริเวณท่าอากาศยานในความรับผิดชอบของ ทอท. ทั้ง 4 แห่ง ได้แก่ ท่าอากาศยานกรุงเทพ เชียงใหม่ หาดใหญ่ และภูเก็ต และสื่อภายนอก ที่มีประสิทธิภาพเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้หลากหลายที่สุด และมีผลต่อการสร้างทัศนคติในเชิงบวก ได้แก่ สื่อโทรทัศน์ ในการประชาสัมพันธ์ เพื่อสร้างภาพพจน์ให้กับองค์กร และมีการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาและปรับปรุงการวางแผนประชาสัมพันธ์ช่องทางให้เป็นที่รู้จัก และกล่าวถึงในทางที่ดี

0301

สุคนธ์ ประสิทธิ์วัฒนเสรี. สถิติวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวในเขตภาคเหนือประเทศไทย.

การค้นคว้าอิสระเชิงวิทยานิพนธ์ สาขาวิชาสถิติประยุกต์ บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ 2538.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะการท่องเที่ยวในเขตภาคเหนือ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยว และเพื่อสร้างรูปแบบที่ใช้ประมาณค่าใช้จ่ายของ นักท่องเที่ยวในแต่ละเขตของภาคเหนือ โดยใช้ข้อมูลจากโครงการสำรวจสถิติการท่องเที่ยวภายใน ประเทศ เขตภาคเหนือ ของกองสถิติและวิจัย ฝ่ายวิชาการ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

ผลการวิจัยพบว่า นักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวในแต่ละเขตการท่องเที่ยว คือ เขต ภาคเหนือตอนบน และ เขตภาคเหนือตอนล่าง จะมีลักษณะทางประชากร เศรษฐกิจและสังคม แตกต่าง กัน และส่วนใหญ่จะเดินทางโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อท่องเที่ยวและพักผ่อน การเดินทาง มักจะเดินทางมาเองโดยใช้บริการระบบขนส่งมวลชนทางภาคพื้นดิน และมักจะค้างแรมในสถานบริการ ประเภทธุรกิจโรงแรม นักท่องเที่ยวจะพักแรมโดยเฉลี่ย ประมาณ 3 วัน และมักจะเดินทางมา ท่องเที่ยวประมาณ 3 ครั้งในรอบปี จากผลการวิเคราะห์ จะเห็นว่า นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยว ในเขตภาคเหนือตอนบน กับนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวในเขตภาคเหนือตอนล่างจะมี ลักษณะที่เกี่ยวข้องกับการเดินทางและพักแรมต่างกัน ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยว เมื่อเปรียบเทียบ ตามประเภทนักท่องเที่ยว คือ นักท่องเที่ยวชาวไทยและนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศจะเสียค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวไม่แตกต่างกัน ลักษณะทาง ประชากร เศรษฐกิจและสังคม ของนักท่องเที่ยวที่มีค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวมาก คือ เพศหญิง เป็นชาวต่างประเทศ มีอาชีพเอกชน และมักใช้จ่ายเงินเพื่อการอุปโภค ลักษณะที่เกี่ยวข้องกับการ เดินทางและพักแรมของนักท่องเที่ยวที่มีค่าใช้จ่ายมากที่สุดคือ มีวัตถุประสงค์ในการเดินทางเพื่อ ท่องเที่ยวและพักผ่อน ใช้เครื่องบินในการเดินทาง ใช้บริการบริษัทนำเที่ยว ไม่ค้างแรม และมัก เดินทางท่องเที่ยวมากกว่า 3 ครั้งต่อปี ลักษณะของนักท่องเที่ยวที่มีค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวมาก คือ เป็นผู้ประกอบอาชีพเอกชน ใช้เครื่องบินเป็นพาหนะในการเดินทาง ใช้บริการบริษัทนำเที่ยว พัก ค้างแรมในสถานบริการประเภทธุรกิจโรงแรม มักใช้จ่ายเงินเพื่อการอุปโภค และเป็นผู้ที่เดินทางมา เที่ยวมากกว่า 3 ครั้งในรอบปี จากการพยากรณ์ค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวโดยใช้เทคนิคการ วิเคราะห์การจำแนกพหุ พบว่า มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยรวม 1451.411 บาทต่อคนต่อวัน นักท่องเที่ยวใน เขตภาคเหนือตอนบนจะเสียค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวมากกว่านักท่องเที่ยวในเขตภาคเหนือตอน ล่าง แสดงว่าค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวทั้ง 2 เขตแตกต่างกัน โดยนักท่องเที่ยวในเขตภาคเหนือ

ตอนบนจะเสียค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวในช่วง 785.95 - 2,955.06 บาท ต่อคนต่อวัน และ นักท่องเที่ยวในเขตภาคเหนือตอนล่าง จะเสียค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวในช่วง 216.79 - 2,385.90 บาท ต่อคนต่อวัน เพราะเขตภาคเหนือตอนบนอยู่ไกลกว่าเขตภาคเหนือตอนล่าง จึงทำให้ต้องเสียค่าใช้จ่ายด้านการเดินทางสูงกว่า และที่สำคัญคือ เขตภาคเหนือตอนบนมีความเจริญและความพร้อมในด้านบริการมากกว่าเขตภาคเหนือตอนล่าง ทำให้นักท่องเที่ยวในเขตภาคเหนือตอนบนต้องเสียค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวสูงกว่าเขตภาคเหนือตอนล่าง

ผู้วิจัยได้เสนอแนะสำหรับการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวในเขตภาคเหนือ ดังนี้คือ รัฐควรส่งเสริมอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในเขตภาคเหนือต่อไป โดยรัฐควรเพิ่มความสามารถในด้านการบริการ และความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของนักท่องเที่ยวให้มากขึ้น ในการส่งเสริมอุตสาหกรรมท่องเที่ยวให้ขยายตัวมากขึ้น ควรระวังผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นได้ ไม่ว่าจะเป็น ปัญหาแหล่งท่องเที่ยวเสื่อมโทรม ปัญหาโสเภณีเด็ก ปัญหาโรคเอดส์ และปัญหาการเอารัดเอาเปรียบนักท่องเที่ยวในการเสนอขายสินค้าและบริการของเอกชน

0302

สบธนา อันประเสริฐ. ปัญหาและความต้องการสื่อการฝึกอบรมในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวใน
 เขตจังหวัดกรุงเทพมหานครและชลบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหาร
 ภาควิชาเทคโนโลยีการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 2539.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสถานภาพของสื่อ ความพอใจในการใช้สื่อ
 ความต้องการสื่อ ปัญหา และข้อเสนอแนะของสื่อ การฝึกอบรมบุคลากรในอุตสาหกรรม ท่อง
 เที่ยวเขตจังหวัดกรุงเทพมหานคร และจังหวัดชลบุรี เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนา
 ประสิทธิภาพของสื่อการฝึกอบรมบุคลากรในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวทั้งภาครัฐและ เอกชน
 กลุ่มประชากรในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คือ ผู้ให้การฝึกอบรมบุคลากรจากหน่วยงานที่ผลิตบุคลากรในอุต
 สสาหกรรมท่องเที่ยวในเขตกรุงเทพมหานครและชลบุรี จำนวน 80 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
 คือ แบบสอบถาม

ผลการวิจัยพบว่า มีการใช้สื่อในการฝึกอบรมเป็นประจำ และมีปริมาณการใช้สื่อ
 ประเภทสื่อวัสดุอุปกรณ์ในระดับปานกลาง สื่อเอกสารสิ่งพิมพ์ประกอบคำบรรยาย แผ่นโปสเตอร์
 และเครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ และวีดิทัศน์มีปริมาณการใช้มาก แต่เครื่องฉายภาพทึบแสง ภาพ
 ยนต์และเครื่องคอมพิวเตอร์มีปริมาณการใช้น้อย มีปริมาณการใช้สื่อประเภทเทคนิควิธีการและ
 กิจกรรมอยู่ในระดับปานกลาง การบรรยายประกอบสื่อ และการสาธิตมีปริมาณการใช้มาก และผู้
 ให้การฝึกอบรมมีความพึงพอใจในสื่อการฝึกอบรมระดับปานกลาง แต่มีความพอใจในด้านบ
 ประมาณเกี่ยวกับสื่ออยู่ในเกณฑ์น้อย ปัญหาและอุปสรรคในการเตรียมและการจัดหาสื่อการฝึ
 กอบรม พบอยู่ในระดับปานกลางคือ ไม่ทราบแหล่งผลิตสื่อ ไม่มีความรู้ความสามารถและประสบ
 การณ์ในการผลิตสื่อ แต่พบปัญหาและอุปสรรคน้อยคือ ไม่มีเวลาคิดและเตรียมสื่อการฝึกอบรม
 ปัญหาและอุปสรรคในด้านการเลือกการผลิตและการใช้สื่อการฝึกอบรมพบอยู่ในระดับปานกลาง
 คือ สื่อขาดความสมบูรณ์ ไม่มีเวลาและใช้สื่อไม่เป็น และพบว่าเป็นปัญหาน้อยคือ เกรงว่าจะใช้
 สื่อแล้วได้เนื้อหาน้อย ปัญหาและอุปสรรคในด้านคุณภาพและปริมาณของสื่อการฝึกอบรม อยู่ใน
 เกณฑ์ระดับปานกลางคือ สื่อมีจำนวนจำกัด อยู่ในสภาพชำรุด สภาพห้องไม่เหมาะสมกับการใช้
 สื่อ และไม่มีสื่อที่สอดคล้องกับเนื้อหา ปัญหาและอุปสรรคในด้านการให้บริการสื่อการฝึกอบรม
 พบปัญหาอยู่ในระดับปานกลางคือ ไม่ได้รับความสะดวกในการใช้สื่อ ไม่มีเจ้าหน้าที่ช่วยบริการ
 และไม่มีหน่วยงานรับผิดชอบโดยตรง สำหรับความต้องการสื่อในการฝึกอบรม ให้ผู้ให้การฝึกอบรม
 บุคลากรส่วนใหญ่มีความต้องการใช้สื่อการฝึกอบรมทั้งประเภทสื่อวัสดุอุปกรณ์ และสื่อเทคนิค
 วิธีการและกิจกรรมมีความต้องการในระดับมาก

บุคลากรผู้ให้การฝึกอบรมในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวมีความคิดเห็นและ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสื่อการฝึกอบรม ว่า สื่อส่วนใหญ่มีความเหมาะสมทั้งสื่อประเภทวัสดุอุปกรณ์ และสื่อประเภทเทคนิควิธีการและกิจกรรม แต่มีความเห็นว่าควรปรับปรุงในสื่อกระดานขาว กระดานดำ ของจำลอง รูปภาพ - รูปถ่าย ภาพยนตร์ และเครื่องฉายภาพทึบแสง สำหรับเทคนิค วิธีการและกิจกรรมที่ควรปรับปรุงได้แก่ การฝึกอบรมแบบบรรยาย เพียงประการเดียว

ผู้วิจัยได้เสนอแนะว่าควรให้ผู้ให้การฝึกอบรมมีความรู้ทางด้านสื่อการฝึกอบรม ที่แท้จริง โดยเข้ารับการฝึกอบรมด้านสื่อการฝึกอบรมในเรื่องคุณค่าของสื่อ การเลือกและการใช้ ซึ่งอย่างน้อยที่สุดให้สามารถสื่อความหมายให้เจ้าหน้าที่ผลิตสื่อได้เข้าใจตรงกับความต้องการได้ก็เพียงพอ สำหรับปัญหาและอุปสรรคที่พบนั้น ผู้วิจัยเห็นว่า ควรมีการทำความเข้าใจกันเพื่อลดช่องว่างของปัญหาดังกล่าว จากผู้ใช้สื่อ ผู้ผลิตสื่อ และผู้บริหาร และจากผลการวิจัยพบว่า ผู้ให้การฝึกอบรมมีภาระที่ต้องให้การฝึกอบรมมากเกินไปถึง 18 ครั้งต่อปี ครั้งละประมาณ 10 - 100 วัน ดังนั้น การใช้สื่อการฝึกอบรมจึงสามารถแบ่งเบาภาระดังกล่าวได้ เป็นสิ่งที่ดีเพื่อที่จะได้ไม่ลดประสิทธิภาพของการฝึกอบรม ด้วยการใช้สื่อการฝึกอบรมที่เหมาะสม การที่จะให้ได้มาซึ่งสื่อที่มีประสิทธิภาพนั้น ต้องมีการประสานกันระหว่าง ผู้ให้การฝึกอบรม และผู้ผลิตสื่อ เพื่อที่จะหาจุดร่วมที่ลงตัวระหว่างเนื้อหาและคุณค่าของสื่อต่อไป

0303

มหาวิทยาลัยศิลปากร. คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์. คู่มือพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวทางด้านกายภาพ

ประเภทวัด เล่มที่ 1 : วัดในเขตเกาะรัตนโกสินทร์และริมคลองฝั่งธนบุรี.

กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร, ม.ป.ป.

การศึกษาเพื่อพัฒนาด้านกายภาพของวัด มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ทราบถึงสภาพปัญหาของวัด ทั้งด้านเศรษฐกิจ - สังคม ที่มีผลต่อรูปแบบทางกายภาพของวัดในปัจจุบัน โดยมีขอบเขตการศึกษารอบคลุมวัดในพื้นที่ทางฝั่งพระนคร 12 วัด และพื้นที่ทางฝั่งธนบุรี 20 วัด

จากการศึกษาพบว่า ปัญหาทางด้านกายภาพของวัดส่วนใหญ่ คือ อาคารและสิ่งก่อสร้างเดิมชำรุดทรุดโทรม หรือปรับปรุงแล้วไม่เข้ากับของเดิม ความไม่ประสานของสิ่งก่อสร้างใหม่และเก่า ความไม่กลมกลืนกันระหว่างองค์ประกอบต่างๆ ความไม่เหมาะสมของกิจกรรมที่มาใช้พื้นที่ของวัด ซึ่งเกิดจากความจำเป็นทางด้านเศรษฐกิจหรือสังคม การพัฒนาทางด้านกายภาพของวัดแบ่งลำดับขั้นของการพัฒนาดังนี้

การพัฒนาขั้นที่1 ในกรณีที่วัดยังไม่มีความพร้อมมากนัก แต่มีปัญหาต้องแก้ไขหลายประการ สิ่งที่ต้องทำ คือ การปรับปรุงผังบริเวณให้สอดคล้องกับกิจกรรม การรักษาความสะอาด ความเป็นระเบียบ การซ่อมแซมสิ่งที่ชำรุดให้กลับคืนสภาพ

การพัฒนาขั้นที่2 ในกรณีที่วัดมีความพร้อม ต้องพิจารณาปัญหาในเรื่องสำคัญๆ แล้วแก้ไขปัญหาด้านนั้นอย่างเต็มที่ แล้วจึงพัฒนาไปสู่ขั้นตอนการประดับตกแต่ง เพื่อช่วยให้สภาพทางกายภาพดีขึ้น

0304

สุดแดน วิสุทธิลักษณ์. ความเปลี่ยนแปลงทางการผลิตผ้าพื้นเมืองชุมชนบ้านหาดเลี้ยว อำเภอศรีษะนาถ จังหวัดสุโขทัย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขามนุษยวิทยา คณะสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ 2534.

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาถึงความเปลี่ยนแปลงของการผลิตผ้าพื้นเมือง ชุมชนพวน บ้านหาดเลี้ยว อำเภอศรีษะนาถ จังหวัดสุโขทัย โดยพิจารณาถึงบทบาทและความสำคัญของผ้าในบริบทของชุมชนระยะก่อนที่ผ้าจะกลายเป็นสินค้า โดยเปรียบเทียบกับระยะเวลาปัจจุบัน การศึกษานี้เน้นในด้านของความเปลี่ยนแปลงทางรูปแบบ ลวดลายและกระบวนการผลิตผ้าตีนจกซึ่งเป็นผ้าชนิดหนึ่ง

จากการศึกษาพบว่า ผ้าพื้นเมืองในชุมชนหาดเลี้ยว มีความเปลี่ยนแปลงทั้งในด้านกระบวนการผลิต ผู้ผลิต รูปแบบ ลวดลาย และกลุ่มผู้บริโภค รวมถึงความหมายที่ชุมชนมีต่อผ้าก็ได้เปลี่ยนแปลงไปด้วย การขยายตัวของความนิยมผ้าพื้นเมืองที่ส่งผลต่อความเปลี่ยนแปลง ดังกล่าวนั้น เป็นผลมาทั้งในระดับนโยบายของรัฐ และจากบทบาทของบุคคลภายในชุมชนหาดเลี้ยวเอง

ในระดับนโยบายของรัฐนั้น จากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ทำให้การคมนาคมสะดวกรวดเร็วมากขึ้น ชุมชนหาดเลี้ยวกลายเป็นเสมือนปากประตูสู่ภาคเหนือ และจังหวัดยังมีการจัดงานประจำปี เฝ้าเทียนเล่นไฟขึ้นเป็นการทำให้ศิลปวัฒนธรรมของจังหวัดได้รับความสนใจในวงกว้าง และจากการที่รัฐบาลได้ประกาศปีท่องเที่ยวเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยวทั้งภายในประเทศและโดยเฉพาะอย่างยิ่งในปี พ.ศ. 2530 ซึ่งเป็นปีท่องเที่ยวที่เน้นนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ ทำให้มีนโยบายการพัฒนาและฟื้นฟูของที่ระลึกซึ่งจำเป็นต้องผูกพันกับศิลปวัฒนธรรมดั้งเดิม ในปีต่อมาจึงประกาศให้เป็นปีศิลปหัตถกรรมไทย (พ.ศ. 2531 - 2532) โดยที่ได้ส่งผลต่อการขยายตัวของความนิยมสินค้าพื้นเมืองโดยตรง นอกจากบทบาทของรัฐแล้ว จะเห็นได้ว่าบุคคลภายในชุมชนหาดเลี้ยวเองได้มีส่วนสำคัญต่อการขยายตัวของการผลิตผ้าพื้นเมืองด้วย บุคคลภายในชุมชนเองทั้งร้านค้าและผู้ทอได้พยายามจะปรับเปลี่ยนรูปแบบ ขนาดและลวดลายของผ้าที่ผลิตในชุมชนให้สอดคล้องกับรสนิยมของผู้บริโภคภายนอก เช่น การสร้างผลิตภัณฑ์ใหม่ ด้วยการนำมาจากภายนอกหรือดัดแปลงจากที่มีอยู่ในชุมชนหรือนำลวดลายจากชุมชนอื่นมาผสมผสานกับลวดลายเดิม แต่อย่างไรก็ตามภายในชุมชนเองก็ได้พยายามรักษารูปลักษณะทางชาติพันธุ์ไว้ไม่ให้เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมจนหมดสิ้น และบุคลากรในชุมชนยังได้พยายามสร้างสถาบันทางวัฒนธรรม

ธรรมของตน คือ พิพิธภัณฑผ้าพื้นเมือง ขึ้นเพื่อแสดงถึงความเป็นชาติพันธุ์ของชุมชนที่แตกต่างไปจากกลุ่มอื่นและมีสมบัติทางวัฒนธรรมเป็นของตนเอง

ความเปลี่ยนแปลงของการผลิตผ้าพื้นเมืองชุมชนบ้านหาดเสี้ยวในประเด็นแรกนั้นพบว่า การผลิตผ้าพื้นเมืองของชุมชนหาดเสี้ยวที่เคยผลิตใช้ภายในชุมชน หรือนำออกขายบ้างในบางโอกาส ได้เปลี่ยนมาเป็นการผลิตเพื่อขายตลอดเวลา โดยมีร้านค้าในชุมชนเป็นแหล่งใหญ่ของการแพร่กระจาย การเปลี่ยนแปลงแบ่งเป็น 3 ลักษณะ คือ ผ้าพื้นเมืองบางชนิด ซึ่งเคยผลิตใช้ในพิธีกรรมบางอย่าง ได้เลิกผลิตหรือผลิตลดน้อยลงมาก บางอย่างยังมีการผลิตในรูปแบบเดิม แต่เป็นการผลิตเพื่อขายโดยเฉพาะ และผลิตขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์ใหม่ และผ้าพื้นเมืองที่ถูกผลิตเพิ่มขึ้น ในการผลิตผ้าของชุมชนหาดเสี้ยว นั้น ถึงแม้ว่าจะมีผ้าบางชนิดสูญไป แต่จำนวนประเภท และชนิดของผ้ากลับมีเพิ่มมากขึ้นกว่าเดิมเนื่องจากการคิดผ้าบางชนิดหรือผลิตภัณฑ์ใหม่ ๆ ที่ดัดแปลงมาจากของเดิมหรือนำเอารูปแบบมาผลิตใหม่ นอกจากนี้ผ้าพื้นเมืองที่เปลี่ยนรูปแบบไปจากเดิม การเปลี่ยนแปลงในลักษณะนี้นอกจากจะเป็นการปรับเปลี่ยน สีและลวดลายแล้ว ยังเป็นการผลิตแบบขยายส่วน ทั้งนี้เนื่องจากระบบนิยามของผู้บริโภคและการใช้เทคโนโลยีเพื่อประหยัดเวลา เช่น การผลิตผ้าขาวม้าตาใหญ่ เป็นต้น ในประเด็นที่ 2 นั้น พบว่าการเปลี่ยนแปลงของการผลิตผ้าพื้นเมืองได้ส่งผลกระทบต่อบริบททางสังคมของการทอผ้า กล่าวคือ การผลิตผ้าพื้นเมืองเพื่อขาย ก่อให้เกิดการขยายตัวของร้านค้าที่เพิ่มขึ้น ตามความนิยมบริโภคผ้าพื้นเมืองที่สูงขึ้น และปริมาณผู้ทอเพิ่มสูงขึ้น และอายุเฉลี่ยของผู้ทอก็ลดน้อยลง นอกจากนั้นผู้ทอยังขยายครอบคลุมไปถึงเด็กผู้ชาย และคนที่ทอผ้าไม่เป็นอีกด้วย ลักษณะดังกล่าวเกิดจากการนำเทคโนโลยีใหม่ (เขา) มาใช้ ทำให้กระบวนการทอง่ายขึ้นกว่าการผลิตแบบเดิมมาก การเข้ามาของเทคโนโลยีและการจ้างงานเป็นรายชิ้น ก่อให้เกิดการจัดแบ่งงานกันทำตามความชำนาญเฉพาะด้าน ความรู้เรื่องกระบวนการทอผ้า ซึ่งเคยถ่ายทอดและสืบเนื่องอย่างเป็นระบบ ถูกแบ่งแยกเป็นส่วน ๆ ผู้ทอไม่จำเป็นต้องรู้กระบวนการทอทั้งหมด

การศึกษาครั้งนี้แสดงให้เห็นว่า ในกระบวนการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมการผลิตและการใช้ผ้าพื้นเมืองของชุมชนหาดเสี้ยว นั้น มีความเปลี่ยนแปลงทั้งในด้านของผู้ผลิต ผู้บริโภค รูปแบบ ลวดลาย และความหมาย ในขณะเดียวกัน วัฒนธรรมการผลิตและการใช้ผ้าบางชนิดก็ยังคงรูปแบบเดิม ทั้งด้านผู้ผลิต ผู้บริโภค รูปแบบลวดลาย และความหมาย ในแง่มุมของความเปลี่ยนแปลงจากศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านที่ปรับตัวไปสู่ความเป็นพื้นเมืองในสังคมสมัยใหม่นั้น ผ้าพื้นเมืองบ้านหาดเสี้ยวมิได้เปลี่ยนแปลงไปตามรสนิยมของผู้บริโภคภายนอกอย่างเต็มที่ หากแต่ยังมีความพยายามที่จะดำรงลักษณะทางชาติพันธุ์ของตนไว้ ในศิลปหัตถกรรมของตนด้วย

วชิษฐ พรหมบุตร. การศึกษาองค์ประกอบทางกายภาพของชุมชนเพื่อเสริมสร้างความเป็น

เอกลักษณ์ของเมืองพัทยา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต ภาควิชาการวางแผน
ภาคและเมือง บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2539.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อปรับปรุงและเสริมสร้างลักษณะทางด้านกายภาพ
ของเมืองพัทยา โดยการพัฒนางค์ประกอบทางด้านกายภาพและองค์ประกอบทางด้านจินตภาพ
ให้อยู่ในดุลยภาพที่เหมาะสมกับชุมชนเมืองท่องเที่ยวชายทะเล ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการ
สำรวจ สอดถามและสัมภาษณ์ บุคคลท้องถิ่นและนักท่องเที่ยว ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบ
ทางกายภาพที่ประกอบกันเป็นโครงสร้างของชุมชนเมืองพัทยา มี 6 ประการ คือ ทางเข้า เส้นทาง
เส้นขอบ ที่รวมกิจกรรมหรือศูนย์ชุมชน ย่านหรือละแวก และภูมิสัญลักษณ์หรือจุดหมายตา องค์
ประกอบทางกายภาพทางด้านบวกทั้ง 6 ประการ ประกอบด้วย ทางเข้า ได้แก่ ป้ายยินดี ต้อนรับสู่
เมืองพัทยานถนนสุขุมวิท เส้นทาง ได้แก่ แนวชายทะเล แนวเขาพระบาท ศูนย์ชุมชน ได้แก่
บริเวณชายหาด สถานีรถไฟโดยสารประจำทางปรับอากาศ ห้างสรรพสินค้า เป็นต้น ย่าน ได้แก่
ย่านพักอาศัยพัทยาเหนือ ย่านการค้าและการบริการพัทยากลาง ย่านบันเทิงเริงรมย์พัทยาใต้ ภูมิ
สัญลักษณ์ ประกอบด้วย ภูมิสัญลักษณ์ที่สังเกตเห็นได้ในระยะไกล ได้แก่ เขาพระบาทพัทยา
อาคารโรงแรมและคอนโดมิเนียมที่ก่อสร้างในระดับสูง กลุ่มที่เห็นได้อย่างเด่นชัด คือ กลุ่มของ
อาคารโรงแรมในเชิงราบ ที่สังเกตเห็นได้อย่างเด่นชัด ได้แก่ อาคารโรงแรมคูลิตรีสอร์ท เป็นต้น
สำหรับโครงสร้างในด้านลบขององค์ประกอบทางกายภาพทั้ง 6 ประการ ได้แก่ ทางเข้า เป็นการ
ขาดจุดสังเกตที่มีความสมบูรณ์ โดยเฉพาะในบริเวณทางเข้าหลักของชุมชนทั้งบนเส้นทางสุขุมวิท
และบริเวณทางเข้าหลักแต่ละย่าน เส้นทาง ได้แก่ การขาดการ ควบคุมด้านการจราจรบนเส้นทาง
สายหลักของชุมชน เช่น ถนนพัทยาเหนือ ถนนพัทยากลาง ถนนพัทยาใต้ ถนนเลียบริมชายหาด
และถนนพัทยาสายสอง เส้นขอบ ได้แก่ การรุกรานแนวชายหาด ความหลากหลายในรูปแบบของ
แนวอาคารที่ไม่มีการเข้มงวดเรื่องการควบคุมการก่อสร้างและการต่อเติม ศูนย์ชุมชน ได้แก่ การ
ขาดแคลนศูนย์ชุมชนที่มีความเหมาะสมภายในย่าน เนื่องจากการขาดแคลนการควบคุมในการ
ใช้ที่ดินที่เห็นได้อย่างชัดเจน คือ บริเวณแหล่งบาร์เบียร์ในย่านพัทยาใต้ ภูมิสัญลักษณ์ เป็นความ
หลากหลายของกลุ่มอาคาร ป้ายโฆษณา ซึ่งเป็นต้นเหตุหลักของการทำลายทัศนียภาพ

การวิจัยครั้งนี้ มีการเสนอแนวทางการปรับปรุงองค์ประกอบทางด้านกายภาพของ
ชุมชนเพื่อเสริมสร้างเอกลักษณ์ของเมืองพัทยา องค์ประกอบทางด้านกายภาพที่ควรปรับปรุง 6
ประการ ประกอบด้วย ทางเข้า ควรมีการปรับปรุงและเสริมสร้างทางเข้าพื้นที่ โดยเน้นการจัดทำ
ป้ายให้มีลักษณะเฉพาะตัวที่เด่นชัด สามารถสังเกตเห็นได้ในระยะไกล โดยเฉพาะบริเวณทางเข้า

บนถนนสายหลักและถนนสายรองที่มีการสัญจรอยู่เป็นประจำ เส้นทาง ควรมีการปรับปรุงพื้นผิวจราจร จัดเส้นแบ่งช่องจราจรที่ชัดเจน เพิ่มแสงสว่างในบริเวณจุดตัดของเส้นทาง และการจัดระเบียบการค้า ไม่ให้เกิดปัญหาต่อการจราจรภายในพื้นที่ เส้นขอบ ควรมีการปรับปรุงและ ควบคุมไม่ให้เกิดการตั้งถิ่นฐานเพิ่มเติม กำหนดให้มีการรื้อถอนอาคารที่มีความเสื่อมโทรม การควบคุมและจัดระเบียบอาคารให้มีรูปแบบที่เข้ากันได้ดี ศูนย์ชุมชน ควรมีการจัดระเบียบภายในบริเวณศูนย์ชุมชน เช่น การจำกัดระยะเวลาในการสัญจรของยานพาหนะต่าง ๆ การจัดสถานที่จอดรถให้เหมาะสม และการห้ามไม่ให้ขายสินค้าบนทางเท้า ย่าน ควรมีการใช้มาตรการทางกฎหมายควบคุมโดยการควบคุมการใช้ประโยชน์ที่ดิน รูปแบบทางสถาปัตยกรรม ความหนาแน่นของอาคารในพื้นที่ กำหนดแนวद्यรณ์ของอาคารจากแนวถนน การควบคุม รูปแบบของสิ่งก่อสร้างให้มีความกลมกลืนกัน ภูมิสัญลักษณ์ ควรมีการรักษาสภาพเดิมและ ส่งเสริมการพัฒนาในสิ่งที่ส่งเสริมและสอดคล้องกับสิ่งเดิมและองค์ประกอบอื่น ๆ ภายในพื้นที่โดยเฉพาะป้ายต่าง ๆ ทั้งป้ายบอกสถานที่ ป้ายบอกข้อมูลข่าวสาร ป้ายบอกข้อบังคับ ป้ายบอกทิศทาง และป้ายโฆษณา ควรมีความกลมกลืนทั้งรูปแบบ สี วัสดุที่ใช้ และควรนำเอกลักษณ์เฉพาะของบริเวณเป็นส่วนช่วยในการออกแบบ เพื่อสื่อให้ทราบถึงความหมายของสถานที่ ภูมิสัญลักษณ์ ควรมีการจัดวางอย่างเป็นระเบียบ เพื่อความชัดเจนในการสื่อสาร

วิบูลย์ วงศ์กุลธนกิจ. แนวทางการวางแผนและจัดการแหล่งท่องเที่ยวประเภทแพ จังหวัด

กาญจนบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาวิชาการวางแผนภาคและเมือง
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2539.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและวิเคราะห์สาเหตุ สภาพ
ปัญหาและเสนอแนะแนวทางในการวางแผนและจัดการแหล่งท่องเที่ยวแพ จังหวัดกาญจนบุรี ให้
สามารถแก้ปัญหาและอำนวยความสะดวกต่อชุมชนในท้องถิ่น ทำการรวบรวมข้อมูลโดยการประเมิน
สภาพปัญหาจากการสอบถามนักท่องเที่ยว และสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่และผู้ประกอบการ

ผลการวิจัยพบว่า สภาพการท่องเที่ยวแพในปัจจุบันสามารถให้ประโยชน์แก่ นัก
ท่องเที่ยว 2 รูปแบบ คือ การท่องเที่ยวแบบผ่อนคลายเป็นที่สงบเงียบและมีผลดีต่อการพัฒนาคุณภาพ
ชีวิตให้ดีขึ้น และการท่องเที่ยวแบบกระฉับกระเฉง เป็นการพักผ่อนที่สนุกสนานทำให้จำนวนนัก
ท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น ซึ่งจากการที่มีการเพิ่มจำนวนของนักท่องเที่ยวทำให้เกิดการพัฒนาการท่องเที่ยว
เพื่อรองรับการท่องเที่ยวในพื้นที่ให้ได้มากที่สุด จึงเกิดปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อพื้นที่ท่อง
เที่ยวตามมา ได้แก่ ปัญหาน้ำเสียจากการทิ้งขยะและระบายน้ำเสียลงสู่แหล่งน้ำ ปัญหาเสียงรบกวน
ที่เกิดจากแพเรด การสูญเสียความงามทางด้านทัศนียภาพ ปัญหาที่เกิดจากกิจกรรมในแหล่ง
ท่องเที่ยว เช่น การขาดแคลนสิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐาน และปัญหาด้านความปลอดภัยจาก
ปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้ จึงได้มีการวางแผนและจัดการแหล่งท่องเที่ยวประเภทแพ โดยมีองค์ประกอบ
สำคัญที่ต้องพิจารณาสำหรับวางแผนในการวางแผนและจัดการแหล่งท่องเที่ยว 5 ประการ
คือ สภาพทั่วไปของจังหวัดกาญจนบุรี พื้นที่แหล่งท่องเที่ยวแพในจังหวัด การกำหนดมาตรฐาน
ท่องเที่ยวให้เป็นแพประจำที่มีรูปแบบสอดคล้องกับสภาพแวดล้อม ซึ่งต่างจากแพลากูง ที่เน้น
ด้านการบริการมากกว่าส่วนอื่น ระดับของการพัฒนา โดยกำหนดให้แพท่องเที่ยวในเขตเทศบาล
เป็นการพัฒนาแบบก้าวหน้า ที่เน้นการปรับปรุงที่พักแรม สถานที่ท่องเที่ยว สิ่งอำนวยความสะดวก
เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เข้ามาใช้เวลาในการท่องเที่ยวยาวนานขึ้น สำหรับแพท่องเที่ยวใน
ส่วนอื่น กำหนดให้มีรูปแบบการพัฒนาที่ควบคู่ไปกับการอนุรักษ์ และการกำหนดแผนงานและ
โครงการเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติที่เหมาะสมกับแหล่งท่องเที่ยวในแต่ละพื้นที่

การวิจัยครั้งนี้ได้นำเสนอปัญหาที่เป็นสืบเนื่องมาจากการพัฒนาการท่องเที่ยวและ
ข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น 2 ประการ ดังนี้

4. ปัญหาด้านสภาพแวดล้อมและทัศนียภาพ ปัญหาเหล่านี้ ได้แก่ ปัญหาขยะ

และของเสีย ควรแก้ไขโดยการ จัดหาถังขยะให้เพียงพอกับกิจกรรมของนักท่องเที่ยว การจัดทำระบบบำบัดน้ำเสียจากโรงครัว และน้ำเสียจากห้องน้ำ การตรวจสอบคุณภาพของน้ำในแหล่งน้ำเป็นระยะ ๆ และการส่งเสริมความรู้ความเข้าใจ รวมถึงการออกกฎควบคุมรูปแบบวิธีการปฏิบัติในการจัดการขยะและของเสีย ปัญหาเสียงอีกที่ทางเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบได้กำหนดมาตรฐาน และข้อกำหนดไว้ ให้เปิดเสียงได้ถึงเวลา 24.00 น. และในระยะ 50 เมตร ใช้ระดับเสียงได้ไม่เกิน 100 เดซิเบล ระยะ 7.5 เมตร ใช้ระดับเสียงได้ไม่เกิน 8.5 เดซิเบล นอกจากข้อกำหนดดังกล่าวแล้ว ควรที่จะได้มีการร่วมมือกับหน่วยงานธุรกิจเอกชนในการรับรู้ถึงผลเสียที่เกิดขึ้นดังกล่าวแล้ว ควรที่จะได้มีการร่วมมือกับหน่วยงานธุรกิจเอกชนในการรับรู้ถึงผลเสียที่เกิดขึ้น การเพิ่มการประชาสัมพันธ์และการชี้แจงให้เห็นถึงผลเสียที่เกิดขึ้น และการประเมินผลงานเพื่อนำไปใช้เป็นตัวอย่างและมาตรฐานที่ดีในการปฏิบัติ ปัญหาความขัดแย้งของสิ่งปลูกสร้างและทัศนียภาพ ทั้งในด้านรูปแบบของโครงสร้างและความแออัด ความไม่เป็นระเบียบในการจอดแพ ควรแก้ไขโดยการควบคุมแบบและขนาดของแพ การออกกฎข้อบังคับในการจอดแพ เช่น ห้ามจอดเรือนแพ ทุกชนิดบริเวณริมแม่น้ำหน้าเมือง การจอดรับส่งผู้โดยสารให้ใช้เวลาได้ไม่เกิน 30 นาที และการให้จอดรับส่งผู้โดยสารในจุดที่กำหนด

6. ปัญหาทางด้านกิจกรรมและสิ่งอำนวยความสะดวก ปัญหาเหล่านี้ได้แก่

ปัญหาความขัดแย้งของกิจกรรม ควรแก้ไขโดยการจัดวางผังบริเวณแยกส่วนการใช้งานที่แตกต่างกันออกโดยเด็ดขาด กำหนดเส้นทางของแพเรค และจำกัดบริเวณเพื่อควบคุมการรบกวนพื้นที่ธรรมชาติ ปัญหาการขาดแคลนสิ่งอำนวยความสะดวกและโครงสร้างพื้นฐาน ควรแก้ไขโดยการจัดวางผังบริเวณเพื่อจัดกิจกรรมออกเป็นสัดส่วน ซึ่งจะช่วยในการวางแผนและคาดการณ์ล่วงหน้าถึงปริมาณและความพึงพอใจในการรับจำนวนนักท่องเที่ยว ปัญหาด้านความปลอดภัย ได้มีการกำหนดมาตรฐานด้านความปลอดภัยของแพท่องเที่ยว แต่อย่างไรก็ตาม หน่วยงานของรัฐผู้ประกอบการและนักท่องเที่ยว ควรที่จะร่วมมือกันเพื่อแก้ไขปัญหาด้านความปลอดภัยที่เกิดขึ้นด้วย

0307

เมือง พรหมเกษา. ทักษะคตินักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่มีต่อการให้บริการของตำรวจ

ท่องเที่ยว : ศึกษาเฉพาะกรณีกองกำกับการ 2 กองบังคับการตำรวจท่องเที่ยว.

วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชารัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์

จิตวิทยาลัษ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 2539.

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับทัศนคตินักท่องเที่ยวที่มีต่อการให้บริการของเจ้าหน้าที่ตำรวจท่องเที่ยว และปัจจัยที่มีผลต่อทัศนคตินักท่องเที่ยวที่มีต่อการให้บริการของเจ้าหน้าที่ตำรวจท่องเที่ยว

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเป็นนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ จำนวน 412 คน การเก็บรวบรวมข้อมูลใช้แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ได้ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่า t -test และค่า F -test โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมของนักท่องเที่ยวมีระดับทัศนคติต่อการให้บริการของตำรวจท่องเที่ยวอยู่ในระดับสูง เมื่อแยกพิจารณาในแต่ละด้านพบว่า ด้านการให้ความช่วยเหลือและอำนวยความสะดวก ด้านการรักษาความปลอดภัย ด้านการให้ความคุ้มครองผลประโยชน์ นักท่องเที่ยวมีระดับทัศนคติอยู่ในระดับสูง และจากการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อทัศนคตินักท่องเที่ยวที่มีต่อการให้บริการของเจ้าหน้าที่ตำรวจท่องเที่ยว พบว่า เพศ อายุ ภูมิฐานะ อาชีพ จำนวนครั้งที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยมีผลต่อทัศนคตินักท่องเที่ยว ส่วนระดับการศึกษา ระยะเวลาที่ท่องเที่ยวในประเทศไทย จำนวนครั้งที่มาติดต่อกับแผนกรับคำร้องทุกข์ของตำรวจท่องเที่ยวไม่มีผลต่อทัศนคตินักท่องเที่ยว

ผู้วิจัยได้เสนอแนะข้อคิดที่อาจเป็นประโยชน์ต่อกองบังคับการท่องเที่ยวดังนี้คือ ควรมีการฝึกอบรมตำรวจท่องเที่ยวในเรื่องของภาษา เพื่อให้การช่วยเหลือนักท่องเที่ยวทำได้มีประสิทธิภาพมากขึ้น เพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและคุ้มครองทรัพย์สินของนักท่องเที่ยว เพื่อความสมบูรณ์และความน่าเชื่อถือ ในการนำผลการศึกษาไปอ้างอิงในทางวิชาการและทางปฏิบัติต่อไป กองบังคับการตำรวจท่องเที่ยวควรประสานความร่วมมือไปยังหน่วยงานราชการภายนอก เช่น สถานีตำรวจในกรุงเทพมหานคร สถานทูตของประเทศต่าง ๆ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย และหน่วยราชการอื่น ในการที่จะให้การบริการแก่นักท่องเที่ยว และกองบังคับการตำรวจท่องเที่ยวควรจะให้ข้อมูลข่าวสารแก่โรงแรม เกสเฮาส์ สถานที่พักอาศัยของนักท่องเที่ยว บริษัททัวร์ต่าง ๆ เพื่อให้พนักงานท่องเที่ยวได้ท่องเที่ยวอย่างปลอดภัย

0308

อิทธิพล สุวรรณสว่าง. การศึกษาแนวโน้มการท่องเที่ยวเมืองศรีเทพ. กรุงเทพฯ : กองโบราณคดี กรมศิลปากร, 2529.

จังหวัดเพชรบูรณ์ เป็นจังหวัดที่อยู่ในภาคเหนือ ห่างจากกรุงเทพ 346 กิโลเมตร มีอาณาเขตติดกับจังหวัดเลยทางด้านทิศเหนือ ทิศใต้ติดกับจังหวัดลพบุรี ทิศตะวันออกติดกับจังหวัดชัยภูมิและขอนแก่น ทิศตะวันตกติดกับจังหวัดพิษณุโลก พิจิตร และนครสวรรค์ มีเนื้อที่ทั้งหมด 126,668.4 ตารางกิโลเมตร แบ่งการปกครองออกเป็น 8 อำเภอ 3 กิ่งอำเภอ 96 ตำบล 995 หมู่บ้าน 2 เทศบาล 1 สุขาภิบาล ลักษณะภูมิประเทศ แบ่งเป็น 2 บริเวณ คือ บริเวณที่ลุ่มแอ่ง กระจายตอนกลางของจังหวัด มีลักษณะลาดชันจากเหนือลงใต้ และบริเวณเทือกเขาเพชรบูรณ์ มีลักษณะเป็นทิวเขาตามแนวเหนือได้ขนานจังหวัดเพชรบูรณ์ ลักษณะภูมิอากาศ มีการเปลี่ยนแปลงง่าย ฤดูร้อนอากาศร้อนมาก ฤดูหนาวอากาศหนาวจัด ฤดูฝนมีฝนตกปานกลาง จังหวัดเพชรบูรณ์มีประชากร 893,940 คน เป็นชาย 455,678 คน หญิง 438,262 คน ส่วนใหญ่เป็นชาวไทย นับถือศาสนาพุทธ จำนวนผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดมีมูลค่า 3,528.5 ล้านบาท แหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพในการพัฒนาที่สูงพอ มี 14 แห่ง โดยแบ่งเป็นประเภทธรรมชาติ 9 แห่ง คือ อ่างเก็บน้ำห้วยป่าแดง สวนรุกขชาติผาเมือง ถ้ำน้ำบัว น้ำตกวังวนแสนสุข อุทยานแห่งชาติน้ำหนาว น้ำตกวังชมภู อุทยานแห่งชาติภูหินร่องกล้า ถ้ำฤๅษีสัมบัติ เขาค้อ แหล่งท่องเที่ยวประเภทประวัติศาสตร์ โบราณ วัตถุสถาน และศาสนา มี 4 แห่ง คือ วัดมหาธาตุ หลักเมืองเพชรบูรณ์ วัดไตรภูมิ และอุทยานประวัติศาสตร์ศรีเทพ แหล่งท่องเที่ยวประเภทศิลปวัฒนธรรม ประเพณี และกิจกรรม 1 แห่ง คือ ไร่ บี เอ็น ในส่วนของการท่องเที่ยว จะมีทั้งนักท่องเที่ยวพักค้างแรม และนักท่องเที่ยวที่ไม่พักค้างแรม จำนวนนักท่องเที่ยวที่คาดว่าจะเดินทางมายังจังหวัดเพชรบูรณ์ในช่วงปี พ.ศ. 2540 - 2544 เป็นนักท่องเที่ยวชาวไทย 655,288 คน นักท่องเที่ยว ต่างชาติ 4,374 คน นักท่องเที่ยวที่เคยเดินทางมาเพชรบูรณ์ เป็นชาย ร้อยละ 73.68 เป็นหญิง ร้อยละ 26.32 อายุ 16 - 25 ปี (ร้อยละ 65.79) เป็นนักศึกษา (ร้อยละ 57.89) ระดับการศึกษาระดับอุดมศึกษา (ร้อยละ 53.12) มีรายได้ 1,501 - 3,000 บาท (ร้อยละ 47.37) นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เดินทางมาจากกรุงเทพมหานคร (ร้อยละ 36.84) มีวัตถุประสงค์เพื่อการท่องเที่ยวและพักผ่อน (ร้อยละ 71.05) เดินทางมากับกลุ่มเพื่อน (ร้อยละ 76.32) เดินทางโดยรถยนต์ส่วนตัว (ร้อยละ 57.89) รูปแบบการใช้บริการการท่องเที่ยว เป็นการใช้บริการของตัวเองและจากเพื่อน (ร้อยละ 63.16) มีการพักค้างแรม (ร้อยละ 60.53) ใช้เวลาในการพักแรม 2 - 3 วัน สถานที่พักแรมที่นิยมมาก คือ โรงแรม บังกาโล และเต็นท์ ค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ใช้เป็นค่าอาหารและบันเทิง แหล่งท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เดินทางไป คือ ไร่ บี เอ็น

อุทยานแห่งชาติฉะเชิงเทรา และอุทยานแห่งชาติภูหินร่องกล้า โครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกของจังหวัดเพชรบูรณ์ แบ่งเป็น 3 ประเภท คือ บริการขนส่งสาธารณะ ส่วนใหญ่เป็นระบบขนส่งทางบกที่เป็นการบริการระหว่างพื้นที่ เช่น บริการรถโดยสารประจำทางระหว่างกรุงเทพ - เพชรบูรณ์ และบริการภายในพื้นที่ เช่น รถบรรทุกสองแถว ระบบสาธิตปลูกพืชและสาธิตการปลูกข้าว จังหวัดเพชรบูรณ์มีระบบเหล่านี้พร้อมไม่ว่าจะเป็น การไฟฟ้า การประปา การโทรศัพท์ การสื่อสารและระบบถนน สิ่งอำนวยความสะดวกและการบริการท่องเที่ยว ได้แก่ สถานที่พักผ่อน และสินค้าของที่ระลึก

อุทยานประวัติศาสตร์ศรีเทพ เป็นแหล่งท่องเที่ยวประเภทประวัติศาสตร์ โบราณวัตถุสถานและศาสนา ตั้งอยู่ในเขต ตำบลศรีเทพ อำเภอศรีเทพ จังหวัดเพชรบูรณ์ อยู่ห่างจากตัวเมืองเพชรบูรณ์ 107 กิโลเมตร เมืองศรีเทพ เป็นเมืองโบราณ อยู่ใกล้แม่น้ำป่าสัก มีเนื้อที่ 2,000 ไร่เศษ ลักษณะเป็นเมืองแฝดติดกัน 2 เมือง ภายในเมืองและบริเวณรอบนอกเมือง มีโบราณสถานกระจายอยู่โดยทั่วไป โบราณสถานที่มีขนาดใหญ่และมีความสำคัญ ได้แก่ ปราสาทศรีเทพ ปราสาทสองพี่น้อง และเขาค้าง นักท่องเที่ยวที่เดินทางมายังอุทยานประวัติศาสตร์ศรีเทพ แบ่งเป็น 2 ประเภท คือ นักท่องเที่ยวทั่วไป ที่เดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติในจังหวัดเพชรบูรณ์และแวะท่องเที่ยวอุทยานประวัติศาสตร์ศรีเทพ และนักท่องเที่ยวที่มีความสนใจเฉพาะด้าน โดยเฉพาะนักท่องเที่ยวที่สนใจด้านประวัติศาสตร์และโบราณคดี การพัฒนาการท่องเที่ยวของอุทยานประวัติศาสตร์ศรีเทพ ควรมีการจัดทำในแนวทางต่าง ๆ ดังนี้ คือ การพัฒนาเส้นทางคมนาคม เพื่อให้นักท่องเที่ยวเดินทางได้อย่างสะดวก ทั้งเส้นทางเข้าสู่อุทยานประวัติศาสตร์ศรีเทพ ระบบถนนภายในอุทยาน และโครงข่ายเส้นทางโดยรอบอุทยาน เชื่อมโยงกับโบราณสถานภายนอกเมืองและหมู่บ้านหัตถกรรมต่าง ๆ การพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกภายในอุทยาน ได้แก่ การจัดระบบไฟฟ้า น้ำประปา และโทรคมนาคม จัดบริเวณที่จอดรถ สถานที่พักผ่อน สถานที่บริการอาหารและเครื่องดื่ม สถานที่ขายของที่ระลึก ห้องน้ำ ห้องส้วม และระบบกำจัดขยะมูลฝอยและ สิ่งปฏิกูล การพัฒนาสภาพแวดล้อม โดยการปรับปรุงภูมิทัศน์ การจัดจุดแวะชมโบราณสถาน ทั้งภายในเมืองและภายนอกเมือง และการสร้างกิจกรรมเสริมเพื่อให้สถานที่มีชีวิตชีวา การพัฒนาด้านการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ เช่น การจัดทำป้ายชี้ทาง การจัดทำป้ายและวัสดุอุปกรณ์ในการสื่อความหมายของอุทยานประวัติศาสตร์และโบราณสถานแต่ละแห่ง และการโฆษณาประชาสัมพันธ์และการพัฒนาเพื่อแสดงถึงความสำคัญของเมือง โดยจัดสร้างพิพิธภัณฑ์กลางแจ้ง เพื่อเพิ่มความสนใจให้แก่นักท่องเที่ยวมากยิ่งขึ้น

0309

แววตา ทองระอา และคนอื่น ๆ . รายงานการวิจัยเรื่องผลกระทบของโครงการพัฒนาชายฝั่งทะเล
 ตะวันออกที่มีต่อคุณภาพน้ำในแหล่งท่องเที่ยวทางทะเล. ชลบุรี : สถาบัน
 วิทยาศาสตร์ทางทะเล มหาวิทยาลัยบูรพา, 2538.

โครงการพัฒนาชายฝั่งทะเลตะวันออก ทำให้อุตสาหกรรมท่องเที่ยวได้ขยายตัว
 เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ปริมาณของเสียและน้ำเสียอันเกิดจากกิจกรรมการท่องเที่ยวจึงเพิ่มมากขึ้น
 ประกอบกับจังหวัดชลบุรี เป็นจังหวัดหนึ่งที่อยู่ในพื้นที่เป้าหมายตามนโยบายสำคัญของรัฐบาลที่
 ต้องการส่งเสริมการท่องเที่ยวเมืองพัทยา ให้เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวแห่งหนึ่งของประเทศไทย
 และยังเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวระดับนานาชาติอีกด้วย ทำให้คุณภาพของน้ำทะเลเสื่อมโทรม
 มากกว่าบริเวณอื่น ๆ จังหวัดอื่น ๆ แม้คุณภาพน้ำยังไม่เสื่อมโทรม แต่ก็ควรมีการป้องกันไว้แต่
 เน้น ๆ

การศึกษครั้งนี้พบว่า คุณภาพน้ำในแหล่งท่องเที่ยวทางทะเลที่สำคัญบริเวณชาย
 ฝั่งทะเลตะวันออกในปี 2537 ได้แก่ บริเวณหาดบางแสน หาดพัทยา หาดจอมเทียน อุทยานแห่ง
 ชาติเขาแหลมหญ้า - หมู่เกาะเสม็ด และสวนรุกขชาติเพ - แหลมแม่พิมพ์ พบว่าคุณภาพน้ำส่วน
 ใหญ่อยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างดีตามเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพน้ำทะเลเพื่อการว่ายน้ำ กล่าวคือ ตรวจพบ
 ปริมาณ โคลิฟอร์มแบคทีเรียรวมไม่เกินกว่า 1,000 เอ็มพีเอ็น ต่อ 100 มิลลิลิตร ยกเว้นชายหาดพั
 ทยาที่มีสภาพเสื่อมโทรม โดยเฉพาะพัทยาใต้ ซึ่งมีคุณภาพน้ำต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานมาก ทั้งนี้
 เนื่องจากพัทยาคือแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญในบริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออก จึงทำให้อุตสาห
 กรกรรมการท่องเที่ยวในเมืองพัทยาได้ขยายตัวอย่างรวดเร็ว และก่อให้เกิดปัญหาสิ่งแวดล้อมตามมา

เมื่อเปรียบเทียบผลการสำรวจคุณภาพน้ำในแหล่งท่องเที่ยวทั้ง 5 บริเวณดังกล่าว
 ในปี 2537 กับการสำรวจในปีที่ผ่านมา ๆ มา พบว่าคุณภาพน้ำในบริเวณดังกล่าวมีแนวโน้มดีขึ้นกว่า
 ในช่วง 2 - 3 ปีที่ผ่านมา ยกเว้นหาดจอมเทียน ซึ่งมีแนวโน้มตรวจพบการปนเปื้อนของเชื้อโค
 ลิฟอร์มแบคทีเรียรวมสูงขึ้น แต่ก็ยังคงอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน

จากการพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในบริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออกอย่าง
 รวดเร็ว มีผลทำให้คุณภาพน้ำชายฝั่งในบริเวณแหล่งท่องเที่ยวทางทะเลมีความสกปรกมากขึ้น ดัง
 นั้นจึงควรที่จะต้องควบคุมและป้องกันการปล่อยน้ำเสียลงสู่ทะเล ตลอดจนควรติดตามตรวจสอบ
 คุณภาพน้ำทะเลบริเวณแหล่งท่องเที่ยวเป็นประจำอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้คุณภาพน้ำเป็นไปตาม
 มาตรฐานที่กำหนดไว้ และเหมาะสมแก่การใช้ประโยชน์เพื่อการว่ายน้ำตลอดไป

0310

สุนิสา ฐานพรอนันต์. ความคิดเห็นของเจ้าอาวาสที่มีต่อการส่งเสริมให้วัดพุทธศาสนาในเขต
อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ เป็นส่วนหนึ่งของการท่องเที่ยว.
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา บัณฑิต
วิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 2540.

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะและสถานภาพในปัจจุบันของวัด
พุทธศาสนา ตลอดจนปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นของเจ้าอาวาส ที่มีต่อการส่งเสริมให้วัดพุทธ
ศาสนาเป็นส่วนหนึ่งของการท่องเที่ยว ประชากรที่ศึกษาคือ เจ้าอาวาสจากวัดพุทธศาสนา ในเขต
อำเภอเมือง เชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 109 รูป เก็บข้อมูลโดยใช้การสัมภาษณ์ ผลการ
วิจัยสรุปได้ดังนี้

เจ้าอาวาสที่มีปัจจัยด้านอายุพรรษามาก การศึกษาธรรมสูง มีภูมิลำเนาอยู่จังหวัด
เชียงใหม่ มีระยะเวลาในการอยู่วัดมาก และมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวมาก มีความ
คิดเห็นในเชิงบวกต่อการส่งเสริมให้วัดพุทธศาสนาเป็นส่วนหนึ่งของการท่องเที่ยว ส่วนปัญหาที่
เกิดจากการท่องเที่ยวที่มีต่อวัดพุทธศาสนาที่สำคัญ ได้แก่ ปัญหาด้านความสกปรกของวัดที่เกิดจาก
การท่องเที่ยว การไม่เคารพสถานที่ ไม่รู้จักกาลเทศะ และไม่รู้จักขนบธรรมเนียมประเพณีไทย
และปัญหาด้านการแต่งกายที่ไม่เหมาะสมของนักท่องเที่ยวตามลำดับ สิ่งที่ดึงดูดให้มีนักท่องเที่ยว
มาเที่ยวชมวัดพุทธศาสนา ได้แก่ พระพุทธรูป พระธาตุเจดีย์ ศิลปกรรมและสถาปัตยกรรมล้านนา
ความเก่าแก่ของวัดและสภาพแวดล้อมของวัดเป็นต้น และเจ้าอาวาสได้ให้ข้อเสนอแนะ สำหรับ
การส่งเสริมให้วัดพุทธศาสนาเป็นส่วนหนึ่งของแหล่งท่องเที่ยว ได้แก่ การจัดภูมิทัศน์รอบบริเวณ
วัดให้มีความร่มรื่น สวยงามเป็นระเบียบ การรักษาความสะอาดบริเวณวัดอยู่เสมอ รวมทั้งความ
พร้อมของสถานที่พัก ห้องน้ำ ห้องส้วม การบูรณะซ่อมแซมโบราณสถานให้คงอยู่ในสภาพเดิม
การจัดทำประวัติความเป็นมาของวัดไว้เป็นลายลักษณ์อักษร การพัฒนาและฝึกทักษะด้านภาษาต่าง
ประเทศ เป็นต้น

ผู้วิจัยได้มีข้อเสนอแนะดังนี้คือ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน ที่
ดำเนินงานด้านการท่องเที่ยวควรขอความร่วมมือจากเจ้าอาวาสที่มีปัจจัยด้านอายุพรรษามาก มีการ
ศึกษาทางธรรมสูง มีภูมิลำเนาในท้องถิ่นที่เป็นแหล่งท่องเที่ยว มีระยะเวลาอยู่วัดนานและมีความรู้
ความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวมาก ซึ่งจะมีความคิดเห็นต่อการส่งเสริมให้วัดพุทธศาสนาเป็น
แหล่งท่องเที่ยวในเชิงบวก ให้เป็นผู้ให้ข้อความรู้ต่าง ๆ แก่นักท่องเที่ยวจากวัดที่อาศัยอยู่ได้ถูกต้อง
ชัดเจนยิ่งขึ้น และสามารถนำความรู้และประสบการณ์ของเจ้าอาวาสเหล่านั้น ไปใช้เป็นแนวทาง

ในการดำเนินกิจกรรมการส่งเสริมให้พุทธศาสนาเป็นส่วนหนึ่งของการท่องเที่ยวได้และสามารถ
 ทราบปัญหาและความต้องการอันเกิดจากการท่องเที่ยววัดพุทธศาสนาได้ชัดเจนและตรงประเด็น
 ขึ้น ส่วนเจ้าอาวาสที่มีปัจจัยดังกล่าวน้อยก็ควรให้ความสนใจ โดยการชี้ให้เห็นถึงข้อดีหรือ
 ประโยชน์อันเกิดจากการท่องเที่ยวต่อวัด และท้องถิ่นและต่อประเทศชาติโดยรวมด้วย และจาก
 การศึกษาวิจัยพบว่า เจ้าอาวาสส่วนใหญ่มีปัญหาและอุปสรรคในเรื่องภาษาที่ใช้ในการติดต่อ สื่อ
 สาร ทำให้ไม่สามารถให้คำแนะนำ หรือชี้แจงเรื่องใด ๆ แก่นักท่องเที่ยวต่างชาติได้ แม้กระทั่งเรื่อง
 ของวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีไทย การปฏิบัติตนที่ถูกต้อง ซึ่งเป็นเรื่องที่สำคัญที่นัก
 ท่องเที่ยวต่างชาติ ต่างวัฒนธรรมพึงรู้และตระหนักอย่างยิ่ง ดังนั้น ผู้วิจัยจึงเสนอความคิดเพื่อแก้
 ปัญหาไว้ 2 ประการ คือ ควรจัดให้มีการอบรม หรือ การเรียนเสริมทักษะด้านภาษาต่างประเทศแก่
 เจ้าอาวาสหรือพระภิกษุสามเณร โดยเฉพาะการติดต่อสื่อสารเบื้องต้น เพื่อให้สามารถนำความรู้ไป
 ประยุกต์ใช้ในทางปฏิบัติได้จริง โดยสามารถเป็นผู้ให้ข้อมูลในฐานะเจ้าของสถานที่ได้ และ
 สามารถตอบข้อสงสัยของนักท่องเที่ยวได้ ซึ่งนับเป็นการเผยแพร่ประวัติศาสตร์ศิลปวัฒนธรรม
 ไทยให้แก่ชาวโลกได้ด้วย และควรจัดให้มีการอบรมสัมมนาในกลุ่มมัคคุเทศก์ให้ตระหนักในเรื่อง
 ของมารยาทและวัฒนธรรมไทยให้มากขึ้น โดยการให้มัคคุเทศก์เป็นผู้นำเป็นการชี้แนะ ข้อคิดเห็น
 ทั้ง 2 ประการนี้ควรพัฒนาไปพร้อม ๆ กัน ทั้งนี้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ และเอกชนควรมี
 ส่วนร่วมด้วย

0311

ศุภชัย มาตย์สร้อย. ปัจจัยบางประการที่มีผลต่อการบริหารงานในกองบังคับการตำรวจท่องเที่ยว
กรมตำรวจ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาวิชาการศึกษาศาสตร์ บัณฑิต
วิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 2540.

วัตถุประสงค์ในการศึกษาครั้งนี้คือ เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการบริหารงานและสภาพปัญหาในการบริหารงานของกองบังคับการตำรวจท่องเที่ยว ประชากรในการศึกษา ได้แก่ ผู้บริหาร และข้าราชการตำรวจท่องเที่ยวที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร จำนวน 344 คน การเก็บรวบรวมข้อมูลใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างและพัฒนาขึ้นเอง ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงาน และสภาพปัญหาในการบริหารงานของกองบังคับการตำรวจท่องเที่ยว ตามความเห็นของผู้บริหารและข้าราชการตำรวจ กองบังคับการตำรวจท่องเที่ยว สังกัดส่วนกลาง 6 ด้าน คือ 1) ปัจจัยด้านการจัดองค์การ ควรมีการปรับปรุงนโยบายการปฏิบัติงาน การมอบหมายงานในหน้าที่ การจัดสรรแบ่งส่วนงาน อำนาจการสั่งงาน 2) ปัจจัยสภาพแวดล้อมในการบริหารงาน ซึ่งได้แก่ ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และ การเมือง เป็นปัจจัยภายนอกที่มีผลกระทบต่อการบริหารงานของกองบังคับการตำรวจท่องเที่ยว 3) ปัจจัยในลักษณะผู้นำ ผู้นำควรมีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล ในการมองปัญหา เป็นผู้ที่มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และควรเป็นผู้นำแบบประชาธิปไตย 4) การบริหารงานบุคคลควรปรับปรุงเรื่องระบบคัดเลือกผู้ปฏิบัติงาน ความไม่เพียงพอของอัตรากำลัง อัตราเงินเดือนที่ไม่เพียงพอ เกณฑ์ในการพิจารณาความดีความชอบ การลงโทษทางวินัย การขาดการฝึกอบรมบุคลากร ความไม่เพียงพอของสวัสดิการด้านเบี้ยเลี้ยง ค่าที่พักอาศัย เป็นปัญหาอุปสรรคที่ต้องการการแก้ไข อันเป็นปัจจัยภายในที่มีผลต่อการบริหารงาน 5) การบริหารงานงบประมาณ ควรมีการเพิ่มงบประมาณ และมีหน่วยงานตรวจสอบภายใน 6) การประสานงาน พบว่า ขาดการประสานที่ดี ส่วนใหญ่เป็นการปฏิบัติงานตามคำสั่งผู้บังคับบัญชา

ผู้วิจัยได้ให้ข้อเสนอแนะสำหรับผู้บริหารและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดังนี้คือ ควรนำความคิดเห็นของข้าราชการตำรวจชั้นประทวน ซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติงานโดยตรง อันเป็นปัจจัยสำคัญในด้านทรัพยากรบุคคล มาคำนึงถึงในด้านสวัสดิการ ด้านที่พักอาศัย ความเป็นอยู่ สภาพจิตใจในเรื่องของ ขวัญและกำลังใจ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานให้สูงขึ้น ควรพัฒนาทรัพยากรบุคคล คือ ข้าราชการตำรวจชั้นประทวน โดยส่งเสริมให้มีการพัฒนาปลูกจิตสำนึกให้

เป็นผู้นำ ใฝ่หาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ จัดโครงการฝึกอบรมเพิ่มเติม ความรู้ทั้งภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติให้สอดคล้องกับภาระหน้าที่ที่รับผิดชอบ รวมถึงปลูกฝัง คุณธรรม จริยธรรม อันเป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของสังคมโดยส่วนรวมต่อไป

0312

ชนพรรณ ชินณะพงศ์. ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการพัฒนาสิ่งแวดล้อม ทางกายภาพ บริเวณอุทยานนกน้ำ บึงบรเพ็ด จังหวัดนครสวรรค์. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต สาขาวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์ 2535.

บึงบรเพ็ดเป็นแหล่งน้ำธรรมชาติขนาดใหญ่ที่สุด เป็นแหล่งเพาะพันธุ์ปลาน้ำจืด และที่ตั้งเขตห้ามล่าสัตว์ป่า ซึ่งได้พัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญแห่งหนึ่งของจังหวัด นครสวรรค์ ที่นักท่องเที่ยวทั่วไปรู้จักในนามของ อุทยานนกน้ำ บึงบรเพ็ด จากการวิจัยพบว่า จำนวนนักท่องเที่ยวมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ การวิจัยครั้งนี้เน้นเรื่องความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มี ต่อการพัฒนาสิ่งแวดล้อมทางกายภาพประเภทสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ

กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาคือ นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวบริเวณอุทยานนกน้ำ บึงบรเพ็ด ช่วงเดือน กรกฎาคม - กันยายน พ.ศ. 2532 จำนวน 400 คน โดยการสุ่มตัวอย่างและใช้ แบบสัมภาษณ์ ผลการวิจัยพบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ต้องการให้มีการพัฒนาสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ โดยเน้นความผสมกลมกลืนเป็นธรรมชาติ ปรับปรุงสิ่งที่มีอยู่ให้เป็นระเบียบเรียบร้อย และเพิ่มสิ่งอำนวยความสะดวกด้านต่าง ๆ ให้มากขึ้น เพื่อรองรับการขยายตัวของจำนวนนักท่องเที่ยว ในอนาคต รวมถึงความต้องการให้ขยายพื้นที่บริเวณแหล่งท่องเที่ยวให้กว้างขึ้นอีก การจัดสวนของเขตพักผ่อน โดยกำหนดเขตสงวนสำหรับนักท่องเที่ยวที่ต้องการศึกษาธรรมชาติและความสะดวกสบายของเขตสงวนสำหรับนกชนิดต่าง ๆ ส่วนสิ่งอำนวยความสะดวกที่มีอยู่เดิมนั้น ความคิดเห็นโดยเฉลี่ยของนักท่องเที่ยวเห็นว่า เหมาะสมอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง แต่กลุ่มคะแนนความคิดเห็นทางกายภาพแตกต่างจากแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติประเภทอื่น ๆ ที่นักท่องเที่ยวเคยสัมผัสมา ทำให้บางครั้ง นักท่องเที่ยวไม่สามารถตัดสินใจได้ว่าสิ่งใดเหมาะสมอยู่ในระดับใด แต่แนวโน้มของความ ต้องการนั้นต้องการให้มีการพัฒนาสิ่งเหล่านี้ให้ดีขึ้นกว่าเดิม ตั้งแต่ถนนทางเข้าอุทยาน ควรมีลาดยางเพื่อลดปัญหาฝุ่น เส้นทางสัญจรทางเรือควรขุดลอกใหม่ เพื่อให้เส้นทางเข้าไปชมวิถีชีวิตสัตว์ และนกชนิดต่าง ๆ ในบึงบรเพ็ดได้ทุก ๆ ฤดู ทำขึ้นปลา ควรจะเป็นสัดส่วน และสะอาดอยู่เสมอที่ จอดรถควรขยายให้กว้างขึ้น และแยกประเภทของรถที่จะเข้าไปจอด ห้องสุขาและถังขยะควรจัด สร้างเพิ่มขึ้นอีก ร้านจำหน่ายของที่ระลึกควรมีของที่ระลึกของบึงบรเพ็ดจำหน่ายมากขึ้น ตลอดจน ต้องการให้มีเจ้าหน้าที่คอยแนะนำให้ความรู้ นอกเหนือจากป้ายประกาศในวันหยุด เสาร์ - อาทิตย์ ตามความเหมาะสม และจากการทดสอบสมมติฐานพบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีความคิดเห็นต่อ

การพัฒนาสิ่งแวดล้อมทางกายภาพให้ผสมกลมกลืนเป็นธรรมชาติ โดยที่เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพการสมรส อาชีพและรายได้ที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการพัฒนาไม่แตกต่างกัน

แนวทางในการพัฒนาสิ่งแวดล้อมทางกายภาพบริเวณอุทยานนกน้ำ บึงบรเพ็ดนั้น ควรมีการพัฒนาสภาพแวดล้อมให้เป็นธรรมชาติ เน้นสิ่งอำนวยความสะดวก ขยายพื้นที่ให้เป็นสัดส่วนเพื่อรองรับนักท่องเที่ยว สร้างที่พักเพิ่มเติม และการประชาสัมพันธ์ในรูปแบบต่าง ๆ ให้กว้างขวางยิ่งขึ้น เพื่อตอบสนองนโยบายการท่องเที่ยวของจังหวัดนครสวรรค์ได้อย่างยั่งยืน

0313

สมฤดี ทัทพรม. เอกสารประกอบการสัมมนาครั้งที่ 3 ปาณูรักษ์และป่าชายเลน เล่มที่ 1

“ปาณูรักษ์”. กรุงเทพฯ : สาขานโยบายและการจัดการทรัพยากรและ

สิ่งแวดล้อม บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกริก, 2539.

ประเทศไทยเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงและเป็นที่รู้จักทั่วโลก เพราะประเทศไทยมีสิ่งดึงดูดใจของนักท่องเที่ยวทั้งสิ่งที่เป็นธรรมชาติ ประวัติศาสตร์โบราณคดี รวมทั้งความสะดวกในการเดินทางเข้าถึงประเทศไทย ประกอบกับความพร้อมของปัจจัยโครงสร้างพื้นฐาน เช่น ถนน ระบบการคมนาคม สื่อสาร เป็นต้น นอกจากนี้คนไทยยังมีความเป็นมิตรต่อนักท่องเที่ยว และในปัจจุบันการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ก็เป็นที่นิยมมากขึ้นในประเทศไทย ซึ่งทำให้เกิดผลกระทบตามมาทั้งด้านสภาวะแวดล้อม สังคมและวัฒนธรรม และเศรษฐกิจ ดังนั้น การส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวที่จะให้ดำเนินไปอย่างถูกต้องในทิศทางที่เหมาะสมและยั่งยืน นอกจากจะต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดหรือมีจรรยาบรรณสำหรับการท่องเที่ยวเพื่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมแล้ว สิ่งที่ต้องคำนึงถึง คือการหลีกเลี่ยงไม่ส่งเสริมและพัฒนาพื้นที่ที่ไม่มีความพร้อม ในด้านการบริหารจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยว ซึ่งเชื่อว่าจะทำให้สามารถใช้ประโยชน์จากสิ่งแวดล้อมให้เอื้ออำนวยต่อการท่องเที่ยวได้อย่างสมดุล และก่อให้เกิดปัญหาสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุด เนื่องจากกิจกรรมท่องเที่ยวนั้นเป็นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับคนเป็นส่วนใหญ่ทั้ง นักท่องเที่ยว ผู้ประกอบการ ธุรกิจท่องเที่ยว ประชาชนในท้องถิ่น ตลอดจนหน่วยราชการ เอกชนทุกฝ่าย ทำให้การดำเนินงานต่าง ๆ ที่จะรักษาสภาพแวดล้อมมีอุปสรรคขัดข้องหลายประการ จึงจำเป็นต้องหามาตรการในการดำเนินงานร่วมกัน เพื่ออนุรักษ์สภาวะแวดล้อม ดังนี้

ในส่วนของรัฐบาล ควรจัดทำข้อกำหนดหรือมาตรฐานการออกแบบก่อสร้าง พร้อมระบบตรวจสอบขีดความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยวของแต่ละพื้นที่การท่องเที่ยวอย่างสม่ำเสมอ ออกกฎหมายในการควบคุมดูแลผลกระทบที่จะเกิดขึ้นจากการท่องเที่ยวและบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด ร่วมมือกับธุรกิจการก่อสร้างภาคเอกชนในการส่งเสริมให้เกิดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์มากขึ้น โดยจัดตั้งคณะกรรมการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ที่มีเอกชนเข้าร่วมด้วย และเพิ่มหลักสูตรการศึกษาและปลูกฝังจิตสำนึกของคนในชาติต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

ในส่วนของเอกชน ควรดูแลไม่ให้เกิดผลกระทบทางด้านลบต่อการท่องเที่ยว เช่น การลบลบพิษจากการขนส่ง การติดตั้งเครื่องบำบัดน้ำเสียที่มีประสิทธิภาพในธุรกิจโรงแรมหรือภัตตาคาร จัดให้มีโครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์โดยอาจจัดเป็นการไปแคมป์นอก

สถานที่ และหมั่นตรวจสอบและประเมินผลเกี่ยวกับการรักษาสภาพแวดล้อมในหน่วยงานต่าง ๆ ภายในธุรกิจของตนเองอย่างสม่ำเสมอ โดยเฉพาะระบบกำจัดขยะและน้ำเสีย

ในส่วนของนักท่องเที่ยวนั้น ควรปฏิบัติตามกฎข้อบังคับและข้อแนะนำของแหล่งท่องเที่ยวอย่างเคร่งครัด งดซื้อสินค้าหรือบริการที่ทำลายสภาพนิเวศวิทยาและวัฒนธรรมของท้องถิ่น เช่น สัตว์ป่า ปะการัง ให้ความร่วมมือกับรัฐบาลและผู้ประกอบธุรกิจการท่องเที่ยวในโครงการหรือกิจกรรมที่ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในท้องถิ่นที่ไปท่องเที่ยวและเลือกใช้บริการของผู้ประกอบธุรกิจการท่องเที่ยวที่แสดงให้เห็นถึงความร่วมมือสนับสนุนในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

0314

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย คณะอนุกรรมการเฉพาะกิจทัศนศึกษาสำหรับเยาวชน และ

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ. **แผนส่งเสริมการท่องเที่ยวทัศนศึกษาสำหรับเด็กและเยาวชน.** กรุงเทพฯ : การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, ม.ป.ป.

วัตถุประสงค์ของแผนส่งเสริมการท่องเที่ยวทัศนศึกษาสำหรับเด็กและเยาวชน คือ เพื่อสร้างจิตสำนึกและความภูมิใจในความเป็นไทยให้กับเด็กและเยาวชน ใช้เวลาให้เป็นประโยชน์ด้วยการท่องเที่ยวทัศนศึกษาอย่างถูกวิธี อันจะช่วยให้ได้รับความรู้ความเข้าใจในความสำคัญของภาวะเศรษฐกิจสังคมไทย และสร้างประสบการณ์ให้สามารถนำไปใช้พัฒนาตนเอง ชุมชน และประเทศชาติได้ และเพื่อส่งเสริมและกระตุ้นให้หน่วยงาน ทั้งภาครัฐและเอกชนให้มีส่วนร่วมในการส่งเสริมและพัฒนาเด็กและเยาวชนให้มากขึ้น โดยใช้กิจกรรมการท่องเที่ยว ทัศนศึกษาเป็นสื่ออีกทางหนึ่ง กลุ่มเป้าหมายคือ เด็กและเยาวชนทั้งที่อยู่และไม่อยู่ในระบบการศึกษาทั่วประเทศ สถาบันการศึกษาทุกระดับ และกลุ่ม/ศูนย์เยาวชนทุกประเภท หน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องทุกหน่วยงาน และประชาชนทั่วไป โดยมีระยะเวลาดำเนินงาน 3 ปี (พ.ศ. 2532 - 2534) กำหนดดำเนินการให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเด็กและเยาวชน และแผนพัฒนาการท่องเที่ยวในระยะแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2530 - 2534) และดำเนินการภายใต้การกำกับดูแลของคณะอนุกรรมการเฉพาะกิจทัศนศึกษาสำหรับเยาวชน ตามคำสั่งคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ

มาตรการสำหรับแผนส่งเสริมการท่องเที่ยว ทัศนศึกษาสำหรับเด็กและเยาวชนมีดังนี้คือ

1. สร้างความสัมพันธ์ระหว่างแผนพัฒนาเด็กและเยาวชน กับแผนพัฒนาการท่องเที่ยวให้สอดคล้องกัน
2. สร้างความรู้ความเข้าใจและเพิ่มมาตรการในการส่งเสริมการท่องเที่ยวทัศนศึกษาอย่างถูกวิธีให้กว้างขวาง และมีประสิทธิผลมากยิ่งขึ้นในทางปฏิบัติ
3. ส่งเสริมให้สถาบันการศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชน ร่วมมือกับภาคเอกชนสนับสนุนการจัดการท่องเที่ยวทัศนศึกษา เพื่อสร้างสำนึกและความภาคภูมิใจในความเป็นไทย รักธรรมชาติ รู้จักอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม มีระเบียบวินัย และมีจริยธรรมอันควรให้กับเด็กและเยาวชนให้มากขึ้น
4. สร้างผู้นำเยาวชนด้านการท่องเที่ยวทัศนศึกษา

5. ส่งเสริมและขยายการท่องเที่ยวทัศนศึกษาในประเทศให้กว้างขวางในหมู่เด็กและเยาวชน
 6. ส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนที่ด้อยโอกาสได้เดินทางท่องเที่ยวทัศนศึกษาให้มากขึ้น
 7. ส่งเสริมการประชุม สัมมนา ฝึกอบรม เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในเรื่องการท่องเที่ยวทัศนศึกษาของเด็กและเยาวชน
 8. จัดทำเอกสาร โสตทัศนูปกรณ์และนิทรรศการเพื่อเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจในเรื่องการท่องเที่ยวทัศนศึกษาอย่างถูกวิธีให้กว้างขวางยิ่งขึ้น
 9. ส่งเสริมการศึกษาวิจัยในเรื่องการท่องเที่ยวทัศนศึกษาสำหรับเด็กและเยาวชน
 10. แสวงหาความร่วมมือจากสื่อมวลชนทุกรูปแบบในการเผยแพร่ความรู้เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวทัศนศึกษาของเด็กและเยาวชน
 11. แสวงหาความร่วมมือจากภาครัฐ ธุรกิจเอกชน สื่อมวลชน และหน่วยงานระหว่างประเทศ เพื่อส่งเสริมในด้านการเงิน การจัดการบริการ อุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวกและข้อมูลข่าวสารเพื่อการท่องเที่ยวทัศนศึกษา สำหรับเด็กและเยาวชน
 12. จัดให้มีการประสานงานระหว่างหน่วยงานที่รับผิดชอบหรือให้บริการในเรื่องการท่องเที่ยวทัศนศึกษากับหน่วยงานที่ทำงานส่งเสริมพัฒนาเด็กและเยาวชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้การท่องเที่ยวทัศนศึกษาอย่างถูกวิธีเป็นสื่อในการพัฒนาเด็กและเยาวชนให้มากขึ้น
- เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ไปสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้ จึงกำหนดวิธีการดำเนินงานดังนี้
1. จัดทำแผนส่งเสริมการท่องเที่ยวทัศนศึกษาสำหรับเด็กและเยาวชน โดยคณะกรรมการเฉพาะกิจ ทัศนศึกษาสำหรับเยาวชน นำเสนอคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ เพื่อขอความเห็นชอบ
 2. จัดทำรายละเอียดแผนงานกิจกรรมและโครงการที่กำหนดในแผนส่งเสริมการท่องเที่ยวทัศนศึกษาสำหรับเด็กและเยาวชน เพื่อใช้เป็นกรอบในการดำเนินการของหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในแต่ละระดับ
 3. รณรงค์ กระตุ้น เร่งเร้า และแสวงหาความร่วมมือจากหน่วยงานที่จัดกิจกรรมการท่องเที่ยวทัศนศึกษาสำหรับเด็กและเยาวชน ให้จัดกิจกรรมเพิ่มขยายขึ้นให้มีประสิทธิภาพและให้สื่อมวลชนเข้ามามีบทบาทช่วยเหลือในเรื่องนี้ให้มากขึ้น

4. แสวงหาความช่วยเหลือ สนับสนุน ด้านการเงิน วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ บุคลากร และสถานที่จากหน่วยงานภาครัฐ และธุรกิจเอกชนที่เกี่ยวข้อง เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานตามโครงการ กิจกรรมต่าง ๆ

5. จัดทำคู่มือ เอกสาร สิ่งพิมพ์ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวทัศนศึกษาสำหรับเด็กและเยาวชน เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ไปยังกลุ่มเป้าหมาย และสื่อมวลชนสาขาต่าง ๆ

0315

สุรพล ปธานวนิช , ศักดิ์ศรี บริบาลบรรพตเขตต์ และนฤมล นิราทร. รายงานการวิจัยแนวทาง
การพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวเพื่อสวัสดิการสังคมของผู้ใช้แรงงาน.
กรุงเทพฯ : การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2536.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพทางการตลาดการท่องเที่ยวของผู้ใช้
แรงงานและศักยภาพของตลาดในอนาคต ตลอดจนเพื่อแสวงหาแนวทางสำหรับการพัฒนาการ
ท่องเที่ยวของกลุ่มผู้ใช้แรงงานให้เป็นที่นิยมและเป็นสวัสดิการของสังคมประเภทหนึ่ง

คณะผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับแนวคิดของการท่องเที่ยว ในส่วนที่สัมพันธ์กับ
แนวคิดด้านสวัสดิการสังคม การเปลี่ยนแปลงของสังคม และพฤติกรรมที่คล้อยมาสู่สังคมอุตสาหกรรม นอกจากนั้น ยังนำเสนอข้อมูลความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการท่องเที่ยวกับปัจจัย
ทางสังคมอื่น ๆ การศึกษาจากเอกสารที่สำคัญอีกส่วนหนึ่งคือ การเปรียบเทียบสาระสำคัญของ
กฎหมายแรงงานที่เกี่ยวข้องกับโอกาสการท่องเที่ยวของผู้ใช้แรงงานในบางประเทศของภูมิภาคอา
เซียน ผลจากการศึกษาข้างต้นเป็นแนวทางของการสำรวจภาคสนามอันถือเป็นการวิจัยหลักของ
โครงการนี้

สำหรับการวิจัยภาคสนามนั้น ประชากรที่ศึกษาแบ่งเป็น 2 ภาค คือ ภาคอุปสงค์
ประกอบไปด้วยประชากรกลุ่มย่อย 3 กลุ่ม คือ นายจ้าง สภาพแรงงานและลูกจ้าง ส่วนภาคอุปทาน
ได้แก่ บริษัทนำเที่ยวและบริษัทรถเช่า ทั้งนี้ขอบเขตของประชากรจะจำกัดอยู่ในพื้นที่
กรุงเทพมหานคร สมุทรปราการ ปทุมธานี และนนทบุรี เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลคือ แบบ
สำรวจและการสัมภาษณ์

ผลการสำรวจปรากฏดังนี้คือ สถานประกอบการประมาณ 53.8 - 62.8 เปอร์เซ็นต์
จัดสรรเงินอุดหนุนกิจกรรมการท่องเที่ยวของลูกจ้าง โดยการสนับสนุนดังกล่าว กระทำปีละ 1 ครั้ง
เป็นส่วนใหญ่ ปริมาณเงินที่สนับสนุนจะแตกต่างกันมาก แต่โดยเฉลี่ยแล้วจะประมาณ 118,764
บาทต่อครั้ง จากข้อมูลข้างต้นประมาณได้ว่าในปีที่สำรวจนั้น ปริมาณเงินจากฝ่ายนายจ้างในตลาด
ท่องเที่ยวมีมูลค่าประมาณ 825 - 964 ล้านบาท สำหรับสถานประกอบการที่ไม่ได้จัดสรรเงิน
อุดหนุนนั้นพบว่า หากรัฐจะให้การส่งเสริมอย่างจริงจังแล้วจะมีสถานประกอบการอีกประมาณ
1,085 - 1,800 แห่งที่พร้อมจะจัดสรรเงินอุดหนุน ข้อมูลในส่วนนี้แสดงให้เห็นว่าศักยภาพของอุป
สงค์นายจ้างในแง่ปริมาณเงินจะขยายได้อีก 64 - 106 ล้านบาท นอกจากนี้ยังพบว่า สถานประกอบ
การขนาดใหญ่ จะมีความสามารถในการจัดสรรงบประมาณสนับสนุนได้มากกว่า สถานประกอบ
การที่มีผู้ร่วมลงทุนเป็นชาวญี่ปุ่น จะให้การสนับสนุนกิจกรรมการท่องเที่ยวมากกว่าสถาน

ประกอบการกลุ่มอื่น ๆ และสถานประกอบการในเขตสมุทรปราการและปทุมธานี จะมีการจัดกิจกรรมท่องเที่ยวมากกว่าในเขตกรุงเทพฯ และนนทบุรี นายจ้างส่วนใหญ่มีทัศนคติที่ดีต่อการท่องเที่ยว และจังหวัดที่ได้รับความนิยมว่าสมควรจัดการท่องเที่ยวจะเรียงตามลำดับได้ดังนี้ คือ ระยอง เชียงใหม่ กาญจนบุรี ชลบุรี และภูเก็ต

สำหรับอุปสงค์ฝ่ายลูกจ้างนั้นพบว่า โดยเฉลี่ยแล้วลูกจ้างแต่ละคนจะท่องเที่ยวโดยใช้จ่ายเงินของตนเอง ปีละ 1.8 ครั้ง และค่าใช้จ่ายครั้งละ 3,100 บาท และสำหรับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยวที่ สำคัญสามารถจำแนกได้ดังนี้คือ เพศและอายุ โดยสรุปแล้ว คนงานที่มีอายุและคนงานหญิง จะมีพฤติกรรมคล้ายคลึงกันคือ นิยมการท่องเที่ยวที่สะดวกสบายมากกว่า คนงานชายและคนงานที่มีอายุน้อย นอกจากนั้นยังให้ความสำคัญกับการเดินทางท่องเที่ยวที่ครอบคลุมมากกว่าเป็นต้น สำหรับปัจจัยด้านรายได้ ประเภทของงานและการศึกษา โดยสรุปคนงานในสำนักงานที่มีการศึกษาและรายได้สูงกว่าจะนิยมการท่องเที่ยวที่สะดวกสบายและมีความสามารถในการจ่ายได้มากกว่า และกลุ่มลูกจ้างที่มีทักษะในระดับดีเช่นเดียวกับนายจ้าง และแม้กลุ่มจังหวัดที่ลูกจ้างให้ความนิยมจะเป็นกลุ่มเดียวกับของนายจ้าง แต่อันดับความนิยมจะสลับตำแหน่งกัน

สหภาพยังมีบทบาทต่อการส่งเสริมกิจกรรมท่องเที่ยวน้อย โดยมีสหภาพเพียง 183 แห่งจาก 591 แห่ง เท่านั้นที่จัดสรรเงินอุดหนุน อย่างไรก็ตาม สหภาพอีกประมาณ 146 แห่ง ที่พร้อมจะจ่ายเงินสนับสนุนหากรัฐบาลจะส่งเสริมอย่างจริงจัง สิ่งที่จะมีอิทธิพลต่อการส่งเสริมการท่องเที่ยวของสหภาพคือ อัตราการเป็นสมาชิกโดยสหภาพที่มีอัตราการเป็นสมาชิกสูงจะสามารถส่งเสริมได้มากกว่า นอกจากนั้นสหภาพที่มีอายุการจัดตั้งปานกลางจะเป็นกลุ่มที่ให้การสนับสนุนการท่องเที่ยวของลูกจ้างชัดเจนกว่ากลุ่มอื่น ๆ อย่างไรก็ตามกลุ่มสหภาพใหม่จะมีความตื่นตัวที่จะตอบสนองต่อการส่งเสริมของรัฐมากกว่ากลุ่มอื่น ๆ

บริษัทนำเที่ยวส่วนใหญ่ยังมีความรู้เกี่ยวกับจำนวนคนงานไม่ถูกต้องโดยส่วนใหญ่ประมาณการต่ำกว่าตัวเลขจริง แต่เกือบทั้งหมดได้แสดงความสนใจจะตอบสนอง หากรัฐให้การส่งเสริมการท่องเที่ยวของลูกจ้างอย่างจริงจัง

คณะผู้วิจัย ได้เสนอแนะแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวของลูกจ้างโดยมีสาระสำคัญคือ ด้านบทบาทของรัฐ รัฐควรจัดการรับรองสวัสดิการท่องเที่ยวของลูกจ้าง โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตกลงในด้านนโยบายและหน้าที่ความรับผิดชอบ และเนื่องจากการกำหนดเป็นกฎหมายบังคับไม่มีความเหมาะสม จึงสมควรประมวลข้อตกลงของแนวทางการส่งเสริมในทางปฏิบัติเพื่อเผยแพร่สู่นายจ้าง ลูกจ้าง สหภาพและบริษัทท่องเที่ยว ด้วยวิธีการต่าง ๆ ควรกำหนดส่วนลดหย่อนค่าใช้จ่ายแก่สถานประกอบการเป็นอันดับแรก เพราะจะมีส่วนในการขยายอุปสงค์ ควรมี

การประชาสัมพันธ์เพราะจะเป็นปัจจัยสำคัญต่อการส่งเสริม โดยประเด็นสำคัญคือ การทำความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวที่เป็นสวัสดิการสังคม ผลดีของการท่องเที่ยวต่อฝ่ายต่าง ๆ เป็นต้น และควรมีการเลือกสื่อและวิธีการเผยแพร่ให้เหมาะสมกับพฤติกรรมการรับข่าวสาร ควรมีการปรับปรุงทรัพยากรการท่องเที่ยว และสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อช่วยการท่องเที่ยวของกลุ่มลูกจ้างให้มีความสะดวกและปลอดภัย รัฐต้องหาทางกระจายการท่องเที่ยวไปสู่สถานที่และช่วงเวลาอื่น ๆ นอกจากจะอาศัยการประชาสัมพันธ์แล้ว กลไกตลาดน่าจะยังคงใช้ได้ผลกับกลุ่มนี้ และสำหรับสถานประกอบการหรือคนงานที่ขาดความพร้อม รัฐควรหาวิธีให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชนริเริ่มโปรแกรมท่องเที่ยวราคาถูก การจัดตั้งกองทุนสวัสดิการท่องเที่ยวน่าจะเป็นทางเลือกที่ดีทางหนึ่ง

สำหรับบทบาทของสถานประกอบการนั้น สถานประกอบการควรทำการประชาสัมพันธ์ควบคู่ไปกับรัฐ ทั้งนี้เนื่องจากคนงานส่วนใหญ่ยังไม่นิยมการท่องเที่ยวกับสถานประกอบการ ฝ่ายจัดการควรหาวิธีสอดแทรกความรู้ไปกับโปรแกรมการท่องเที่ยว แต่ทั้งนี้ควรยิด้วัตถุประสงค์ของการพักผ่อนเป็นสำคัญ ถ้ามีคนงานเป็นจำนวนมากและสถานประกอบการมีความพร้อมควรมีการจำแนกโปรแกรมท่องเที่ยวในแต่ละปีออกเป็น 2 ระดับคือ ระดับพื้นฐานซึ่งเปิดโอกาสทั่วไปและโปรแกรมเสริมซึ่งจะทำให้คุณภาพของการท่องเที่ยวดีขึ้นแต่ลูกจ้างต้องเสียค่าใช้จ่ายเพิ่มบางส่วน และเพื่อเป็นการแบ่งเบาภาระของฝ่ายจัดการตลาดจนสร้างการมีส่วนร่วมของลูกจ้างควรเปิดโอกาสให้สหภาพหรือองค์กรลูกจ้างเข้ามามีส่วนในการจัดการตามความเหมาะสม

0316

วิโชค อ่างมณี. อุปสงค์การท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศในประเทศไทย.

วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 2532.

วัตถุประสงค์ของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คือ เพื่อศึกษานโยบายการท่องเที่ยวของไทยในระยะแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับต่าง ๆ เพื่อให้ทราบถึงความเป็นไปของการท่องเที่ยวที่เกิดขึ้นจริงกับนโยบายของรัฐที่วางไว้ รวมไปถึงการศึกษาลาดการท่องเที่ยวยุคใหม่ของไทย ลักษณะของอุปสงค์การท่องเที่ยวและนักท่องเที่ยวจากตลาดที่สำคัญของไทย และเพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบในแบบจำลองอุปสงค์การท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศและแบบจำลองอุปสงค์การท่องเที่ยวในรูปค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ โดยจำแนกตามถิ่นที่อยู่รวม 6 ประเทศคือ สหรัฐอเมริกา สหราชอาณาจักร ญี่ปุ่น ออสเตรเลีย เยอรมันตะวันตก และฝรั่งเศส

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้อาศัยข้อมูลทศวรรษปฏิวัติ ตั้งแต่ พ.ศ. 2521 ถึงปี พ.ศ. 2530 รวมทั้งสิ้น 10 ปี ซึ่งนำมาวิเคราะห์หาความสัมพันธ์โดยใช้แบบจำลองในสมการถดถอยเชิงซ้อนนำมาทำการวัดขนาดผลกระทบจากตัวแปรต่าง ๆ ที่สร้างขึ้นตามแนวคิดเชิงทฤษฎีเศรษฐศาสตร์

ผลการศึกษาพบว่า สัดส่วนของจำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่เดินทางมาท่องเที่ยวในประเทศไทยทั้งหมดตั้งแต่ปี พ.ศ. 2521 ถึง พ.ศ. 2530 เมื่อเปรียบเทียบกับจำนวน อุปสงค์นักท่องเที่ยวในตลาดการท่องเที่ยวของโลกในระยะเดียวกันได้เพิ่มขึ้นโดยมีสัดส่วนระหว่างร้อยละ 0.56 ถึงร้อยละ 0.93 และเมื่อเปรียบเทียบกับตลาดเอเชียแปซิฟิก พบว่าสัดส่วน นักท่องเที่ยวมีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นและลดลงอยู่ในระหว่าง ร้อยละ 8.60 ถึงร้อยละ 11.96 สำหรับตลาดอาเซียน ประเทศไทยมีส่วนการถือครองตลาดในจำนวนอุปสงค์นักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นเช่นกัน นักท่องเที่ยวที่เข้ามาเที่ยวในประเทศไทยในระยะ 10 ปีที่ผ่านมา พบว่า นักท่องเที่ยวจากกลุ่มตลาดเอเชีย และแปซิฟิก เข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยมากที่สุด ในจำนวนนี้ นักท่องเที่ยวมาเลเซีย ญี่ปุ่น สิงคโปร์ ฮองกง ออสเตรเลีย มีศักยภาพด้านจำนวนของ นักท่องเที่ยวในตลาดการท่องเที่ยวไทย และนักท่องเที่ยวกลุ่มนี้นำรายได้การท่องเที่ยวให้กับประเทศไทยมากที่สุดเช่นกัน และในจำนวนนี้นักท่องเที่ยวญี่ปุ่น มาเลเซีย ฮองกง สิงคโปร์ ออสเตรเลีย มีศักยภาพการใช้จ่ายในตลาดการท่องเที่ยวไทย สำหรับตลาดสำคัญรองลงมาได้แก่ นักท่องเที่ยวจากกลุ่มทวีปยุโรป ซึ่งในจำนวนนี้นักท่องเที่ยวจากเยอรมันตะวันตก ฝรั่งเศส อิตาลี สหราชอาณาจักร มีศักยภาพด้านจำนวนนักท่องเที่ยวในตลาดการท่องเที่ยวไทย และนำรายได้จากการท่องเที่ยวให้กับประเทศไทยเป็นอันดับรองลงมาเช่นกัน ในจำนวนนี้นักท่องเที่ยวเยอรมันตะวันตก สหราชอาณาจักร

จักร ฝรั่งเศส อิตาลี มีศักยภาพการใช้จ่ายในตลาดการท่องเที่ยวไทย ตลาดกลุ่มที่สาม คือนักท่องเที่ยวจากกลุ่มทวีปอเมริกา ในจำนวนนี้นักท่องเที่ยวสหรัฐอเมริกาเป็นลูกค้าที่มีศักยภาพทั้งในด้านจำนวน นักท่องเที่ยวและการใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวในตลาดการท่องเที่ยวไทย

ลักษณะทั่วไปของอุปสงค์นักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่เดินทางเข้ามาในประเทศไทยพบว่า ระดับอายุของนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่อยู่ในช่วง 26 - 35 ปี เพศชายมาท่องเที่ยวในประเทศไทยมากกว่าเพศหญิง และนักท่องเที่ยวประกอบอาชีพในกลุ่มแรงงานมากที่สุด มีวัตถุประสงค์ในการเดินทางเพื่อพักผ่อนมากที่สุด มีรูปแบบในลักษณะการจัดการเดินทางมาด้วยตัวเอง คิดเป็นสัดส่วนนักท่องเที่ยวร้อยละ 58 ถึงร้อยละ 68 นิยมการเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยด้วยทางเครื่องบิน และพักแรมในสถานที่พักแรมประเภทโรงแรมมากที่สุด ใช้เวลาในการท่องเที่ยวหรือพำนักในประเทศไทยประมาณ 4 - 6 วัน นิยมการเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยระหว่างเดือน ตุลาคม ถึงเดือน ธันวาคม มากที่สุด

จากการศึกษานักท่องเที่ยวระหว่างประเทศในตลาดการท่องเที่ยวไทยโดยจำแนกตามถิ่นที่อยู่ของนักท่องเที่ยว 6 ประเทศที่สำคัญ ในแง่ศักยภาพจำนวนนักท่องเที่ยวและรายได้จากการท่องเที่ยว พบว่า ในแง่ของจำนวนนักท่องเที่ยวสามารถเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้คือนักท่องเที่ยวญี่ปุ่นเข้ามาสูงสุด รองลงไปตามลำดับคือ นักท่องเที่ยวจากสหรัฐอเมริกา เยอรมัน ตะวันตก ออสเตรเลีย สหราชอาณาจักร และฝรั่งเศส ในแง่ของมูลค่าการใช้จ่ายของ นักท่องเที่ยวเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ปรากฏว่า ค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวญี่ปุ่นสูงสุด รองลงไปตามลำดับคือ สหรัฐอเมริกา เยอรมันตะวันตก ฝรั่งเศส ออสเตรเลีย และสหราชอาณาจักร

จากผลการศึกษาอุปสงค์ในเชิงปริมาณ พบว่า ปัจจัยแปรอิสระของราคาค่าโดยสารเครื่องบินกับรายได้เฉลี่ยต่อหัวของประเทศนักท่องเที่ยวมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับจำนวนนักท่องเที่ยวจาก 6 ประเทศ และการสนองตอบของนักท่องเที่ยวจากประเทศทั้ง 6 ที่มีต่อปัจจัยผันแปรอิสระดังกล่าวมีความยืดหยุ่นต่ำ และอีกปัจจัยหนึ่งคือ ปัจจัยผันแปรอิสระของราคาโรงแรมเฉลี่ยต่อห้องกับรายได้เฉลี่ยต่อหัวของประเทศนักท่องเที่ยว มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับจำนวนนักท่องเที่ยวจาก 5 ประเทศ คือ สหรัฐอเมริกา สหราชอาณาจักร ออสเตรเลีย เยอรมันตะวันตก และฝรั่งเศส ซึ่งการสนองตอบของนักท่องเที่ยวทั้ง 5 ประเทศดังกล่าวที่มีต่อปัจจัยผันแปรอิสระนี้มีค่าความยืดหยุ่นต่ำในตลาดการท่องเที่ยวของไทย นักท่องเที่ยวญี่ปุ่นมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับปัจจัยผันแปรอิสระนี้ และมีความยืดหยุ่นต่ำเช่นกันในตลาดการท่องเที่ยวของไทย

ผลการศึกษาอุปสงค์การท่องเที่ยวในรูปค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศในประเทศไทยในเชิงปริมาณพบว่า ปัจจัยผันแปรอิสระของราคาค่าโดยสารเครื่องบินกับ

รายได้เฉลี่ยต่อหัวของประเทศนักท่องเที่ยวมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวจาก 6 ประเทศ และมี 5 ประเทศที่มีการสนองตอบการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวคือ สหรัฐอเมริกา สหราชอาณาจักร ออสเตรเลีย เยอรมันตะวันตก และฝรั่งเศส ที่มีต่อปัจจัยผันแปรอิสระดังกล่าวนี้มีความยืดหยุ่นสูง หรือปัจจัยผันแปรอิสระดังกล่าวมีอิทธิพลต่อการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยว 5 ประเทศในตลาดการท่องเที่ยวของไทย สำหรับความยืดหยุ่นอุปสงค์การใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวญี่ปุ่นนั้นมีความยืดหยุ่นต่ำ และอีกปัจจัยหนึ่ง คือ ปัจจัยผันแปรอิสระของราคาโรงแรมเฉลี่ยต่อห้อง กับรายได้เฉลี่ยต่อหัวของประเทศนักท่องเที่ยว มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับมูลค่าการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวทั้ง 6 ประเทศ และมี 3 ประเทศที่มีการสนองตอบการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวคือ สหรัฐอเมริกา สหราชอาณาจักร และออสเตรเลีย ที่มีต่อปัจจัยผันแปรดังกล่าวนี้มีความยืดหยุ่นสูง ส่วนการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวญี่ปุ่น เยอรมันตะวันตก และฝรั่งเศส มีความยืดหยุ่นต่ำในตลาดการท่องเที่ยวของไทย โดยสรุป สัดส่วนของราคาโรงแรมเฉลี่ยต่อห้องกับรายได้ต่อหัว ส่งผลกระทบต่อจำนวนนักท่องเที่ยวให้เปลี่ยนแปลงไปน้อยกว่าการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยว ซึ่งเป็นผลวิเคราะห์ได้จากค่าความยืดหยุ่น

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะจากการวิจัยดังนี้คือ การวางแผนการท่องเที่ยวเพื่อเน้นรายได้จากการท่องเที่ยว ซึ่งเกิดจากการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวรายประเทศนั้น ควรคำนึงถึงปัจจัยราคาค่าโดยสารเครื่องบิน ราคาโรงแรมในประเทศไทย และรายได้ของนักท่องเที่ยวเป็นสำคัญเพื่อที่จะชักจูงนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศให้เป็นตลาดเป้าหมายที่มีศักยภาพต่อไปในอนาคต นอกจากนี้การวางแผนชักจูงนักท่องเที่ยวด้วยการโฆษณาและเสนอขายสินค้าทางการท่องเที่ยว ควรคำนึงถึงประเทศหรือกลุ่มประชากรที่มีคุณภาพ จึงจะสามารถคาดหวังนักท่องเที่ยวและมูลค่าการใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวได้ผลอย่างมีนัยสำคัญ และควรดูแลเอาใจใส่อุปทานการท่องเที่ยว เช่น ทรัพยากรธรรมชาติ ศิลปวัฒนธรรมประเพณี ไม่ให้เสื่อมโทรมมิฉะนั้นอุปสงค์การท่องเที่ยวก็จะลดน้อยลงเป็นเงาตามตัว

0317

พัชนี เชยจรรยา และ เมตตา วิวัฒนากุล. การประเมินผลสื่อการประชาสัมพันธ์และโฆษณาเพื่อ
การท่องเที่ยวภายในประเทศ ของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. กรุงเทพฯ :
คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2538.

การศึกษาการประเมินผลสื่อประชาสัมพันธ์และโฆษณาสื่อการท่องเที่ยวภายใน
ประเทศของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ที่ทำการรวบรวมข้อมูลโดยการสำรวจ การสนทนากลุ่ม
การสัมภาษณ์เจาะลึก และการศึกษาจากเอกสาร สรุปผลการศึกษาดังนี้

1. พฤติกรรมการเปิดรับสื่อต่างๆ พบว่ารายการทั่วไป สื่อที่มีการเปิดรับมากที่สุด
คือ โทรทัศน์ โดยส่วนใหญ่จะชมรายการโทรทัศน์ทุกวัน โดยรับชมรายการข่าวมากที่สุด ส่วนวิทยุ
ผู้ฟังเป็นกลุ่มเยาวชน / วัยรุ่น ที่รับฟังรายการเพลง การเปิดรับรายการด้านท่องเที่ยว มักเปิดรับจาก
โทรทัศน์ โดยมีเหตุผลของการรับชมเพื่อความเพลิดเพลิน สื่อที่มีผลต่อการเลือกสถานที่ท่องเที่ยว
คือ คำแนะนำของคนรู้จัก การเปิดรับรายการของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย เป็นการเปิดรับ
แบบนานๆครั้ง โดยรับชมรายการเที่ยวเมืองไทยในนาทียอดนิยมมากที่สุด การรับข่าวสารทางวิทยุอยู่ใน
ระดับนานๆครั้ง และการรับสื่อโฆษณาทางนิตยสาร ผู้รับยังจดจำภาพที่ชัดเจนไม่ได้ แต่มีภาพเหมา
รวม (stereotype) ว่าภาพใดเป็นของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย เพราะมีลักษณะเฉพาะที่คุ้นเคย

2. ภาพรวมเกี่ยวกับสื่อเพื่อการโฆษณาและประชาสัมพันธ์ของการท่องเที่ยวแห่ง
ประเทศไทย พบว่า ในด้านภาพลักษณ์ของสื่อการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย เป็นไปในด้านบวก
มากกว่าด้านลบ คนทั่วไปมีภาพเหมารวมเกี่ยวกับสื่อของ ททท. ในด้านเน้นความสวยงามของ
ทิวทัศน์และธรรมชาติ และเห็นว่าสื่อ ททท. เหมาะสมกับภาพลักษณ์ของการท่องเที่ยว และมีส่วน
ส่งเสริมการท่องเที่ยว ภาพลักษณ์ในแง่ลบที่ควรระวัง คือ ลักษณะของการโฆษณาชวนเชื่อ ในด้าน
เอกลักษณ์ของสื่อ ททท. ไม่มีเอกลักษณ์ที่โดดเด่น เนื่องจากเป็นการประชาสัมพันธ์สิ่งที่เป็น
สาธารณะทั่วไป ไม่ใช่สินค้าที่เฉพาะเจาะจง และมีหน่วยงานและบริษัทอื่นที่ผลิตสื่อด้านการท่องเที่ยว
และการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมหลายสื่อ

ในด้านประสิทธิภาพของสื่อ ททท. คนส่วนใหญ่มีภาพพจน์และทัศนคติที่ดี และ
มีความชอบสื่อ ททท. และสื่อนี้บรรลุวัตถุประสงค์กว้างๆ แต่ไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่เฉพาะเจาะจง
เนื่องจากมีเป้าหมายหลายอย่างพร้อมกัน เป้าหมายของสื่อทุกรายการคล้ายกัน ไม่มีการตั้งเป้าหมาย
อย่างเฉพาะเจาะจงและชัดเจนพอ ขาดจุดยืนหรือเกณฑ์ในการเข้าถึงและการวัดวัตถุประสงค์เฉพาะ
และขาดการศึกษาและวิเคราะห์เพื่อให้สามารถผลิตสื่อได้ตรงกับปัญหาและความต้องการที่แท้จริง
นอกจากนี้ สื่อ ททท. ยังไม่มีการใช้ให้คุ้มค่าในแง่ต่างๆ

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งนี้มี 5 ประการ คือ

1. ควรมีการศึกษาและประเมินผลอย่างรอบด้าน ก่อนการวางหรือกำหนดนโยบายของการผลิตและใช้สื่อ ททท.ในแต่ละปี โดยศึกษาทั้งตัว ททท.เอง กลุ่มผู้รับ และสภาพแวดล้อมอื่นๆ
2. ควรนำผลจากการศึกษาและประเมินผลในข้อ 1 มาสร้างแผนแม่บท เพื่อสามารถผลิตสื่อให้ตรงกับปัญหาและความต้องการอย่างแท้จริง โดยต้องคำนึงถึง การนำทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมาร่วมในการทำแผน การปรับปรุงแก้ไขข้อมูลให้ทันสมัยอยู่เสมอ การวางแผนการใช้สื่อร่วมกัน การประชุมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเป็นระยะๆ การจัดตั้งฝ่ายประสานงาน การจัดตั้งคนกลางระหว่าง ททท.กับประชาชน และการสร้าง และใช้ฐานข้อมูลร่วมกันระหว่างฝ่ายต่างๆที่เกี่ยวข้อง
3. ควรผลิตและใช้สื่อแต่ละประเภทให้มีประสิทธิภาพ โดยคำนึงถึงธรรมชาติ ข้อจำกัด และศักยภาพของสื่อแต่ละชนิด กำหนดวัตถุประสงค์ให้แคบและน้อยที่สุด กำหนดกลุ่มเป้าหมายให้ชัดเจน เลือกสื่อ เวลา ความถี่ให้เหมาะสม แก้ไขข้อบกพร่องและเพิ่มเติมสิ่งที่ขาดหายไปในการสื่อแต่ละอย่าง และใช้สื่อให้คุ้มค่าที่สุด
4. ควรเพิ่มเอกลักษณ์ให้กับสื่อ ททท. เพื่อการรับรู้และจดจำ โดยพิจารณาในเรื่อง Logo Slogan เพลงประกอบ และพิธีกร
5. ควรมีการประเมินผลการใช้สื่อเป็นระยะๆ ทั้งอย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการ

0318

ชนินทร์ รัตตสัมพันธุ์. อุปสงค์ของการนันทนาการกลางแจ้งของอุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ - ปุย.

วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาวิชาวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 2529.

วัตถุประสงค์ในการศึกษาครั้งนี้คือ เพื่อวิเคราะห์อุปสงค์ของการนันทนาการกลางแจ้งของอุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ - ปุย เพื่อหามูลค่าที่เป็นเงินตราอันเกิดจากการนันทนาการของอุทยานฯ โดยผลการวิจัยที่ได้จะช่วยในการประเมินค่า การตัดสินใจลงทุน การวางแผนการจัดการพื้นที่นันทนาการ เพื่อให้ใช้ทรัพยากรเกิดประโยชน์สูงสุด

การศึกษาครั้งนี้ใช้วิธีการทางสถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ และการคำนวณสมการถดถอยโดยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ดังกล่าว ข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์คือ กลุ่มนักท่องเที่ยวในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ - ปุย รวมทั้งหมดจำนวน 300 ราย โดยแบ่งช่วงเวลาในการเก็บข้อมูลเป็น 2 ช่วงคือ ช่วงที่มีจำนวนนักท่องเที่ยวมากในเดือน เมษายน - พฤษภาคม 2528 และช่วงที่มีนักท่องเที่ยวน้อยในเดือน มิถุนายน - กันยายน 2528 ทั้งนี้เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีลักษณะเหมาะสมกับสภาพความเป็นจริงของการท่องเที่ยว

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้คือ นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่อยู่ในวัยหนุ่มสาวและวัยกลางคน มีรายได้จัดอยู่ในระดับปานกลาง มีการศึกษาสูง และเป็นผู้ประกอบอาชีพรับราชการและรัฐวิสาหกิจ นอกจากนี้ยังพบว่าเพศชายมากกว่าเพศหญิง ส่วนใหญ่นักท่องเที่ยวมีวัตถุประสงค์เพื่อการพักผ่อนและตากอากาศมากที่สุด พาหนะที่ได้รับความนิยมมากที่สุดในการมาท่องเที่ยวคือการใช้รถยนต์ส่วนตัวเนื่องจากมีความสะดวกสบายมากที่สุด และนิยมมากับกลุ่มเพื่อนมากที่สุด ในด้านค่าใช้จ่ายนั้นพบว่าจะแปรรวมไปกับระยะทาง คือระยะทางที่ใกล้ที่สุด ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อครั้งจะต่ำสุด และเขตที่อยู่ใกล้ที่สุดค่าใช้จ่ายต่อครั้งจะแพงที่สุด เช่นเดียวกัน นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีความพอใจกับการนันทนาการภายในอุทยานฯ มากและคิดว่าในอนาคตจะต้องเดินทางมาเยือนอีกแน่นอน และส่วนใหญ่ต้องการให้พื้นที่ภายในมีสภาพเป็นธรรมชาติมากขึ้น หรือคงสภาพธรรมชาติที่สวยงามเอาไว้ให้นานที่สุด ส่วนในด้านสิ่งอำนวยความสะดวกทั่ว ๆ ไป ของอุทยานฯ นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เห็นว่า ความสะอาด สะดวกสบายในการใช้และความปลอดภัยอยู่ในเกณฑ์ดี

จากการศึกษาพบว่า สมการของเส้นอุปสงค์ของการนันทนาการอยู่ในรูปสมการ $y = 0.38 - 0.004x$ โดยสามารถคำนวณหามูลค่าของการนันทนาการของอุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ

- ปุ๋ย ในรูปเงินตราในปีที่ศึกษาได้ 195 ล้านบาท ในปี พ.ศ. 2528 หรือเสียค่าใช้จ่ายเฉลี่ยประมาณคนละ 475 บาท ต่อการนันทนาการ 1 ครั้ง โดยพบปัจจัยที่มีผลต่ออุปสงค์ของการนันทนาการมากที่สุดคือ ค่าใช้จ่ายในการนันทนาการ ซึ่งจะเป็นปฏิกาคผกผันกับอัตราการเดินทางไปนันทนาการของอุทยานฯ นอกจากนี้นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ได้เสนอแนะสิ่งที่ควรปรับปรุงทั่วไปเกี่ยวกับการนันทนาการภายในอุทยานฯ คือ การควบคุมจัดสภาพความเป็นระเบียบของร้านค้า สิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ และจัดแบ่งเขตให้เป็นสัดส่วนโดยจัดสร้างสิ่งปลูกสร้างต่าง ๆ ให้เหมาะสมกลมกลืนกับสภาพพื้นที่ ควรจัดให้มีศูนย์นักท่องเที่ยวเพื่อให้เกิดประโยชน์กับนักท่องเที่ยวมากที่สุดและเพื่อความปลอดภัยควรจัดเจ้าหน้าที่เพิ่มเติมให้พอเพียงกับจำนวนนักท่องเที่ยวด้วย

ผู้วิจัยได้เสนอแนะดังนี้คือ ในการจัดพื้นที่นันทนาการทั้งของรัฐและเอกชน ควรคำนึงถึงค่าใช้จ่ายในการนันทนาการเป็นสำคัญ โดยการกระจายพื้นที่นันทนาการกลางแจ้งให้มีอยู่ทั่วถึง สะดวกในการใช้บริการและลดค่าใช้จ่ายในการนันทนาการด้วย ควรดำเนินการวางแผนการใช้ที่ดินในเขตพื้นที่อุทยานแห่งชาติ ให้เป็นแหล่งนันทนาการและท่องเที่ยวเพื่อให้เกิดการใช้ทรัพยากรนันทนาการมีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น โดยนำผลการวิจัยครั้งนี้ไปพิจารณาเป็นแนวทางในการจัดการและการตัดสินใจลงทุนในด้านต่าง ๆ

0319

ปทุมพร แสนกล้า เอสดิงส์. การรับสารนิเทศเพื่อการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวต่างประเทศ.

วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2534.

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาช่องทางการรับสารนิเทศเพื่อการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวต่างประเทศ เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่างประเทศที่มีต่อการเผยแพร่สารนิเทศเพื่อการท่องเที่ยว และเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการเผยแพร่สารนิเทศเพื่อการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวต่างประเทศ จำแนกตามภูมิฐานะ เพศและอายุ ประชากรประกอบด้วยนักท่องเที่ยวต่างประเทศที่เข้ามาเยือนประเทศไทยในช่วงเดือน พฤศจิกายน ถึง ธันวาคม 2533 และสุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอนจากจำนวนประชากรข้างต้น โดยใช้สัดส่วนตารางการสุ่มของ เกรจซีและมอร์แกน จำนวนประชากรทั้งสิ้น 396 คน เครื่องมือในการเก็บข้อมูลคือแบบสอบถาม

ผลการศึกษาวิจัยสามารถสรุปได้ดังนี้คือ

ช่องทางการรับสารนิเทศเพื่อการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวต่างประเทศส่วนใหญ่ได้รับแรกสุดจากการแนะนำจากเพื่อน หรือญาติ และพบว่าเป็นสารนิเทศที่ละเอียด เป็นสารนิเทศที่แท้จริงได้ทราบทั้งส่วนดีและส่วนเสีย ซึ่งเป็นสารนิเทศที่นักท่องเที่ยวต้องการ และพบว่าการรับสารนิเทศที่นักท่องเที่ยวต่างประเทศได้รับครั้งแรกส่วนใหญ่มีรายละเอียดเพียงพอ และถ้าไม่เพียงพอ นักท่องเที่ยวได้รับสารนิเทศเพิ่มเติมจากการติดต่อกับบริษัทนำเที่ยวด้วยตนเองมากที่สุด รองลงมาได้รับการติดต่อกับบริษัทสายการบินและจากหนังสือท่องเที่ยวต่าง ๆ ซึ่งหนังสือท่องเที่ยวต่าง ๆ นั้น สามารถติดต่อกับกลุ่มเป้าหมายได้ตรงตัวกว่า และมีลักษณะที่ผู้สนใจสามารถศึกษาข้อมูลนั้นได้ด้วยตนเอง

ความคิดเห็นที่มีต่อแหล่งโฆษณาเพื่อการท่องเที่ยวที่เหมาะสม พบว่า บริษัทนำเที่ยว การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย หนังสือพิมพ์และนิตยสาร สยามบิสิเนส มีความเหมาะสมต่อการเป็นแหล่งโฆษณาเพื่อการท่องเที่ยวในระดับมาก เนื่องจากถ้านักท่องเที่ยวต่างประเทศที่อยากมาเที่ยวเมืองไทยแล้วมักจะไปหารายละเอียดและสอบถามข้อมูล จากบริษัทนำเที่ยว และการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ส่วนหนังสือพิมพ์และนิตยสารมักเป็นแหล่งโฆษณาที่สามารถจูงใจกระตุ้นให้เกิดความรู้สึกอยากท่องเที่ยว จึงนับว่าเป็นแหล่งโฆษณาที่มีความเหมาะสมมากที่สุดเช่นกัน และเนื้อหาสารนิเทศที่เป็นประโยชน์ต่อการท่องเที่ยวพบว่า ด้านอำนวยความสะดวก เช่น การให้ข่าวสารต่าง ๆ ด้านแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ด้านโรงแรมและสถานที่พัก เป็น

ประโยชน์ต่อการท่องเที่ยวในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เพราะนักท่องเที่ยวต้องการรายละเอียดและข่าวสารรอบตัวเพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจ ถ้ามีสิ่งเหล่านี้แล้วก็จะทำให้ตัดสินใจได้ถูกต้องมากขึ้น

ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการเผยแพร่สารนิเทศเพื่อการท่องเที่ยวจำแนกตามภูมิฐานะ เพศและอายุพบว่า ด้านความคิดเห็นที่มีต่อแหล่งโฆษณาเพื่อการท่องเที่ยวที่เหมาะสม กลุ่มตัวอย่างจากอเมริกา มีความเห็นว่าโรงเรียน วิทยาลัย มหาวิทยาลัย ศูนย์การค้า สถานีขนส่ง สถานีรถไฟ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย บริษัทนำเที่ยว โรงแรม หนังสือพิมพ์ และนิตยสาร บริษัทสายการบิน มีความเหมาะสมที่จะเป็นแหล่งโฆษณาเพื่อการท่องเที่ยวมากกว่ากลุ่มตัวอย่างจากยุโรป และเอเชีย - แปซิฟิก และกลุ่มตัวอย่างเพศหญิง มีความเห็นว่า ศูนย์การค้า ป้ายจอรถประจำทาง บริษัทสายการบิน มีความเหมาะสมต่อการเป็นแหล่งโฆษณาเพื่อการท่องเที่ยวมากกว่ากลุ่มตัวอย่างเพศชาย และกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 36 ปีขึ้นไป มีความเห็นว่าโรงแรมเหมาะสมที่จะเป็นแหล่งโฆษณาเพื่อการท่องเที่ยวมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 20 - 35 ปี ด้านความคิดเห็นที่มีต่อสารนิเทศที่เป็นประโยชน์ต่อการท่องเที่ยว พบว่า โดยส่วนรวมกลุ่มตัวอย่างที่มาจากภูมิฐานะแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสารนิเทศที่เป็นประโยชน์ต่อการท่องเที่ยวแตกต่างกัน โดยกลุ่มตัวอย่างจากอเมริกา มีความเห็นว่าสารนิเทศด้านโรงแรมและสถานที่พัก แหล่งท่องเที่ยวตามธรรมชาติ ด้านสภาพแวดล้อม ด้านปัจจัยสนับสนุนและสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านศาสนา ด้านอุตุนิยมวิทยา และด้านกีฬา มีประโยชน์ต่อการท่องเที่ยวมากกว่ากลุ่มตัวอย่างจากยุโรป และเอเชีย - แปซิฟิก และโดยส่วนรวมกลุ่มตัวอย่างที่ต่างเพศกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสารนิเทศที่เป็นประโยชน์ต่อการท่องเที่ยวที่แตกต่างกัน กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างเพศชายมีความเห็นว่า สารนิเทศด้านกีฬา ด้านโรงแรมและสถานที่พัก ด้านบันเทิงเรีงรมย์ กิจกรรมท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้างขึ้น ด้านเศรษฐกิจอุตสาหกรรมเป็นประโยชน์ต่อการท่องเที่ยวมากกว่ากลุ่มตัวอย่างเพศหญิง ส่วนกลุ่มตัวอย่างเพศหญิงมีความเห็นว่า สารนิเทศด้านประวัติศาสตร์ ภาษาศาสตร์ ขนบธรรมเนียมประเพณี และด้านศาสนา เป็นประโยชน์ต่อการท่องเที่ยวมากกว่ากลุ่มตัวอย่างเพศชาย และกลุ่มตัวอย่างอายุ 20 - 35 ปี มีความเห็นว่าสารนิเทศด้านเกษตรกรรม ด้านแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ เป็นประโยชน์ต่อการท่องเที่ยวมากกว่ากลุ่มตัวอย่างอายุ 36 ปีขึ้นไป ส่วนกลุ่มตัวอย่างอายุ 36 ปีขึ้นไป มีความเห็นว่าสารนิเทศเกี่ยวกับห้างสรรพสินค้า ด้านบันเทิงเรีงรมย์ ด้านกีฬา ด้านประวัติศาสตร์ ด้านขนบธรรมเนียมประเพณีของท้องถิ่น ด้านศาสนา ความเชื่อและด้านอุตุ-นิยมวิทยา เป็นประโยชน์มากกว่ากลุ่มตัวอย่างอายุ 20 - 35 ปี ดังนั้น ในการพัฒนาส่งเสริมอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว การเผยแพร่สารนิเทศเพื่อการท่องเที่ยว จึงควรจัดให้ตรงกับความต้องการของกลุ่มนักท่องเที่ยวจากแต่ละแห่ง เพศและวัยที่แตกต่างกัน เพราะจากการศึกษาความคิดเห็นที่มีต่อการเผยแพร่

แพร่สารนิเทศเพื่อการท่องเที่ยว พบว่า นักท่องเที่ยวที่มีภูมิฐานะ เพศ และอายุ แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการเผยแพร่สารนิเทศเพื่อการท่องเที่ยวแตกต่างกัน

ผู้วิจัยได้เสนอแนะว่า ในการเผยแพร่สารนิเทศเพื่อการท่องเที่ยว ควรจัดเผยแพร่ให้ตรงกับความต้องการของนักท่องเที่ยวจากแหล่งต่าง ๆ และสารนิเทศเพื่อการท่องเที่ยวควรให้รายละเอียดเกี่ยวกับด้านต่าง ๆ ให้มากที่สุด ควรเน้นการเผยแพร่สารนิเทศเพื่อการท่องเที่ยวโดยผ่านทางนิตยสารและหนังสือพิมพ์ที่มีชื่อเสียงให้มากที่สุด นอกจากนั้นควรเพิ่มหน่วยงานด้านการให้ข้อมูลสารนิเทศ หรือจัดตั้งศูนย์บริการสารนิเทศเพื่อการท่องเที่ยว ตามเมืองสำคัญ ๆ ในเอเชีย - แปซิฟิก ยุโรปและอเมริกา ให้มากยิ่งขึ้น เพราะในปัจจุบันนักท่องเที่ยวมักจะได้รับสารนิเทศเพื่อการท่องเที่ยวจากบริษัทและเอกชนต่าง ๆ มากกว่าจากการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

0320

เยาวลักษณ์ แพ่งสภา. เอกสารวิจัยส่วนบุคคลเรื่อง การพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว : การศึกษาเฉพาะกรณีการแก้ไขปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อเชิงนิเวศ. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร, 2532.

วัตถุประสงค์ในการวิจัย คือ เพื่อศึกษาถึงปัญหาและอุปสรรคของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวไทยว่าประกอบด้วยอะไรบ้าง มีระดับความสำคัญมากน้อยเพียงใด และมีผลกระทบต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวอย่างไร ในส่วนนี้เป็นการศึกษาระดับจุลภาคไทยว่าประกอบด้วยอะไรบ้าง มีระดับความสำคัญมากน้อยเพียงใด และมีผลกระทบต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวอย่างไร ในส่วนนี้เป็นการศึกษาระดับจุลภาค (micro) ซึ่งมีผลกระทบต่ออุตสาหกรรมท่องเที่ยวโดยตรง และเพื่อศึกษาในระดับมหภาค (macro) ว่าผลกระทบต่ออุตสาหกรรมท่องเที่ยวเชื่อมโยงถึงเศรษฐกิจและความมั่นคงแห่งชาติอย่างไร โดยมีขอบเขตการศึกษาวิจัยเฉพาะปัญหาและอุปสรรคที่ส่งผลต่อนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศโดยตรง และมุ่งเน้นการศึกษาสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นกับแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของไทย คือ กรุงเทพฯ พัทยา เชียงใหม่ ภูเก็ต และหาดใหญ่ โดยถือว่าแหล่งท่องเที่ยวเหล่านี้คือผลิตผลทางการท่องเที่ยวสำคัญที่ดึงดูดให้นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทย ปัญหาที่เกิดขึ้นกับผลิตผลเหล่านี้ย่อมส่งผลกระทบต่ออุตสาหกรรมท่องเที่ยวทั้งหมด

ผลการศึกษาพบว่าแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ มีปัญหาดังนี้ คือ

กรุงเทพฯ เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญที่สุด เพราะเป็นจุดเริ่มต้นของรายการนำเที่ยว ดังนั้น ปัญหาที่เกิดขึ้นที่กรุงเทพฯ ย่อมส่งผลกระทบอย่างกว้างขวาง ปัญหาที่พบคือ ปัญหาความปลอดภัยที่ท่าอากาศยานกรุงเทพ ปัญหาการขึ้นราคาค่าห้องพักและการบิดพลิ้วข้อสัญญาของโรงแรมบางแห่ง ปัญหาสถานที่จอดรถรับ - ส่งนักท่องเที่ยวที่ไปชมพระบรมมหาราชวัง และวัดพระศรีรัตนศาสดาราม ปัญหาเกี่ยวกับอุปสรรคทางด้านภาษาและระบบการให้ข้อมูลและข่าวสาร และปัญหาอื่น ๆ เช่น ความไม่สะอาดของสถานที่ ปัญหารายการนำเที่ยวที่สำคัญ ๆ เป็นต้น

พัทยาและภูเก็ต ปัญหาที่สำคัญคือ ปัญหามลภาวะและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งปัญหาความปลอดภัย การเอารัศมีเอาเปรียบ เป็นต้น

เชียงใหม่ ปัญหาที่สำคัญคือ การเปลี่ยนแปลงของศิลปวัฒนธรรม และสังคมซึ่งเปลี่ยนแปลงเป็นสังคมเมือง ตามลำดับ และการเดินทางไปเที่ยวในชนบทห่างไกล อาจมีปัญหาด้านความปลอดภัย

หาคใหญ่ มีปัญหา คือ การเข้ามายังแหล่งท่องเที่ยวแห่งนี้โดยทางบก เนื่องจากมีมาตรการบางอย่างจากประเทศเพื่อนบ้านกีดกันมิให้ประชาชนของตนเดินทางมายังแหล่งท่องเที่ยวนี้ ทั้งนี้อาจจะใช้วิธีการยกเรื่องความปลอดภัยจากการท่องเที่ยวแหล่งบันเทิงริมน้ำมาปิดเบือนเป็นข่าวทางสื่อมวลชน

กล่าวโดยสรุปปัญหาที่เกิดขึ้นกับแหล่งท่องเที่ยวมี 3 ประการคือ ปัญหาด้านการจัดการ อันเกิดจากโครงสร้างทางการบริหารอุตสาหกรรมท่องเที่ยวขาดประสิทธิภาพ ซึ่งหมายความว่า กลไกของรัฐในปัจจุบันยังไม่มีหน่วยงานใดที่มีอำนาจและหน้าที่โดยตรงในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ประการที่สอง กฎหมายต่าง ๆ ที่มีอยู่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหรือการอนุรักษ์ อาจล้าสมัย เพราะมีช่องโหว่ทำให้สามารถหลีกเลี่ยงได้หรือเกิดการปล่อยปละละเลยของผู้รักษากฎหมาย ทำให้มีการฝ่าฝืนได้อยู่เสมอ และปัญหาการขาดกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจัดระเบียบธุรกิจท่องเที่ยว นับเป็นเรื่องสำคัญอย่างยิ่ง เพราะทำให้มาตรฐานของการบริการและความรับผิดชอบด้อยลง และประการที่สาม คือ การขาดความรู้ความเข้าใจอย่างถ่องแท้ของประชาชนต่ออุตสาหกรรมท่องเที่ยว ซึ่งจะสร้างทัศนคติที่ดีและพฤติกรรมที่ดีต่ออุตสาหกรรมท่องเที่ยวและต่อนักท่องเที่ยว

ผู้วิจัยได้เสนอแนะว่า รัฐบาลควรจัดตั้งหน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรงทางด้านนี้ในระดับทบวง เพื่อให้มีอำนาจและหน้าที่ตามกฎหมาย ในการจัดการด้านการท่องเที่ยว ควรปรับปรุงโครงสร้างการบริหารขององค์กรปกครองท้องถิ่นให้มีความเป็นอิสระมากขึ้น เพื่อที่จะมีบทบาทการบริหารงานท้องถิ่นอย่างมีประสิทธิภาพ ควรขยายหน่วยงานของตำรวจท่องเที่ยวเพื่อสามารถคุ้มครองความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยวได้อย่างทั่วถึง โดยเฉพาะในแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ รัฐบาลควรมีนโยบายส่งเสริมการอนุรักษ์ทรัพยากรทางการท่องเที่ยวขึ้น การแก้ไขปัญหาอุปสรรคทางด้านภาษา และระบบการให้ข้อมูลและข่าวสารควรจะทำให้โดยการจัดให้มีสถานีโทรทัศน์ช่องใดช่องหนึ่งที่ออกอากาศเป็นภาษาอังกฤษ หรือสถานีวิทยุกระจายเสียงเป็นภาษาอังกฤษ รัฐบาลควรมีนโยบายสร้างความรู้ความเข้าใจทางด้านอุตสาหกรรมท่องเที่ยวให้แก่ประชาชนอย่างกว้างขวาง และรัฐอาจตั้งสถาบันการเงินให้เงินกู้แก่นักลงทุนทางการท่องเที่ยว โดยมีเงื่อนไขว่าโครงการที่นำมาเสนอประกอบการกู้ยืม จะต้องไม่ขัดต่อกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับ สิ่งแวดล้อมหรือมลภาวะหรืออื่นใดที่ทำความเสียหายต่ออุตสาหกรรมท่องเที่ยว และการให้กู้ยืมนั้นควรคิดดอกเบี้ยต่ำและระยะเวลาส่งชำระคืนระยะยาว เพื่อจูงใจให้นักธุรกิจกู้เงินจากแหล่งนี้ อันจะเป็นการผูกมัดให้การลงทุนนั้นไม่สร้างปัญหาในอนาคตเป็นการควบคุมปัญหาสิ่งแวดล้อมและมลภาวะทางการท่องเที่ยว และเป็นเรื่องคุ้มค่าต่อการลงทุนของรัฐบาล

0321

นฤมล สนธิถาวร. การประมาณการปริมาณนักท่องเที่ยวที่เกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี
ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 7. วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต ภาควิชาเศรษฐศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2534.

วัตถุประสงค์ในการวิจัยคือ

เพื่อศึกษาหาแนวทางวิเคราะห์การประมาณการปริมาณนักท่องเที่ยวที่เกาะสมุย
ในช่วงแผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 7 เพื่อให้การวางแผนการรองรับการ
ท่องเที่ยวของเกาะสมุยในอนาคตสอดคล้องกับอุปสงค์การท่องเที่ยวมากที่สุด เนื่องจากเกาะสมุย
เป็นแหล่งท่องเที่ยวชายทะเลแหล่งใหม่ที่สำคัญ แห่งหนึ่งของประเทศไทย โดยมีกรอบในการ
วิเคราะห์ 3 แนวทางคือ แนวทางแรกใช้สมการถดถอยเชิงซ้อน แนวทางที่สองใช้เทคนิค Pooling
cross - section and time - series data และแนวทางที่สามใช้ Shift and share Model ส่วนเครื่องมือ
ทางสถิติที่ใช้ในการคัดเลือกแบบจำลองเพื่อเสนอในการศึกษาได้ใช้ Root Mean Square Error (RMSE) และ Mean Percent Error (MPE)

ผลการศึกษารูปได้ดังนี้

การวิเคราะห์แบบจำลองโดยการใช้สมการถดถอยเชิงซ้อน ด้วยวิธีกำลังสองน้อย
ที่สุด เพื่อแสดงความสัมพันธ์ระหว่างอุปสงค์ในการท่องเที่ยวเกาะสมุยของนักท่องเที่ยวต่างชาติ
ต่าง ๆ กับตัวแปรอิสระต่าง ๆ ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่ออุปสงค์ในการเดินทางมาเที่ยวเกาะสมุย ของ
นักท่องเที่ยวทุกสัญชาติมากที่สุดคือ รายได้ที่แท้จริงต่อหัวของนักท่องเที่ยว ตัวแปรที่สำคัญรองลง
มาคือ นโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวไทย มีอิทธิพลต่ออุปสงค์ในการมาเที่ยวที่เกาะสมุยของ นัก
ท่องเที่ยวสัญชาติออสเตรเลีย เบลเยียม ฝรั่งเศส เนเธอร์แลนด์ ออสเตรเลีย ฮังการี ญี่ปุ่น นิวซี
แลนด์ ไต้หวัน มาเลเซียและสิงคโปร์ และตัวแปรสุดท้ายที่มีอิทธิพลต่ออุปสงค์ในการมาเที่ยวที่
เกาะสมุยของนักท่องเที่ยว คือจำนวนประชากรของประเทศสหรัฐอเมริกา เดนมาร์ก และเยอรมัน
โดยตัวแปรอิสระทุกตัวมีอิทธิพลต่ออุปสงค์การท่องเที่ยวที่เกาะสมุยในทิศทางเดียวกัน

การใช้แบบจำลอง Pooling Cross - Section and Time - Series Data ในการ
วิเคราะห์ได้แบ่งกลุ่มนักท่องเที่ยวออกเป็น 3 กลุ่มสัญชาติ ผลการวิเคราะห์พบว่าไม่มีสมการใดที่มี
ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรอิสระทุกตัวสามารถอธิบายการผันแปรของอุปสงค์การท่องเที่ยวได้ จึง
ตัดตัวแปรที่มีค่าการกระจายของค่าสัมประสิทธิ์ต่ำออกจากสมการ ทำให้ได้สมการที่แสดงความ
สัมพันธ์ระหว่างอุปสงค์ของการท่องเที่ยวกับตัวแปรอิสระเพียงตัวเดียว คือรายได้ที่แท้จริงต่อหัวมี

หน่วยเงินตราเป็นบาทของนักท่องเที่ยวทั้ง 3 กลุ่มสัญชาติ นอกจากนี้ตัวแปรอิสระดังกล่าวยังมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกับอุปสงค์การท่องเที่ยวเกาะสมุยด้วย

การใช้ Shift and Share Model จากการวิเคราะห์พบว่าจำนวนนักท่องเที่ยวที่เกาะสมุยเพิ่มขึ้นในระหว่าง พ.ศ. 2526 ถึง พ.ศ. 2532 จำนวน 195,072 คน เป็นผลมาจากการเปลี่ยนแปลงขององค์ประกอบทั้ง 3 ส่วน ดังนี้ Regional Share (RS) และ Proportional Shift (PS) จะมีผลทำให้นักท่องเที่ยวมากขึ้นจำนวน 130,563 คน และ 71,277 คน และ Differential Shift (DS) จะมีผลทำให้นักท่องเที่ยวลดลงจำนวน 6,768 คน โดยสาเหตุของการเปลี่ยนแปลงองค์ประกอบดังกล่าวมาจากเกาะสมุยมีโครงสร้างของสัญชาติ นักท่องเที่ยวที่มีส่วนในการมาเที่ยวเกาะสมุยสูง ได้แก่ นักท่องเที่ยวชาวไทย ชาวสหรัฐอเมริกา ชาวเบลเยียม ชาวเดนมาร์ก ชาวเยอรมัน ชาวสวิสเซอร์แลนด์ ชาวอังกฤษ ชาวซาอุดีอาระเบีย ชาวมาเลเซียและชาวสิงคโปร์

จากการประมาณการปริมาณนักท่องเที่ยวที่เกาะสมุยในช่วงแผนฯ ฉบับที่ 7 ทั้ง 3 วิธี ปรากฏว่าจำนวนนักท่องเที่ยวที่ได้จากการประมาณการด้วยวิธี Pooling มีจำนวนนักท่องเที่ยวน้อยที่สุด ส่วนวิธีการ Shift and Share Model ให้ผลการประมาณการสูงกว่า 2 วิธี เนื่องจากข้อมูลนักท่องเที่ยวที่นำมาใช้เป็นช่วงที่การท่องเที่ยวประเทศไทยกำลังเฟื่องฟูประกอบกับในแบบจำลองได้เลือกใช้ค่า Differential Shift เฉลี่ยระหว่างช่วง พ.ศ. 2526 - 2532 จึงทำให้ผลการประมาณการที่ได้สูงกว่า 2 วิธีข้างต้น ผลจากการทดสอบแบบจำลองทั้ง 3 แบบพบว่า การใช้สมการถดถอยเชิงซ้อนเป็นแบบจำลองที่เหมาะสมที่สุดที่จะนำไปประมาณการปริมาณนักท่องเที่ยวที่เกาะสมุย ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 7 ซึ่งพบว่าใน พ.ศ. 2535 จะมีนักท่องเที่ยวเดินทางไปเกาะสมุยทั้งสิ้นจำนวน 471,887 คน และใน พ.ศ. 2539 จะมีนักท่องเที่ยวเดินทางไปเกาะสมุยทั้งสิ้นจำนวน 733,871 คน

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะว่าเทคนิค Pooling น่าจะใช้ได้ดีในอนาคตเมื่อศึกษาแบบจำลองที่มีรายละเอียดมากขึ้น การใช้แบบจำลอง Shift and Share Model เพื่อใช้ในการประมาณการสำหรับกรณีอื่น ๆ ต่อไปนั้น ควรจะเป็นการใช้ Differential Shift ของแต่ละปีไปแทนการใช้ค่าเฉลี่ยของ Differential Shift เพื่อให้ผลของการประมาณการมีค่าใกล้เคียงกับค่าจริงมากขึ้น การใช้เทคนิคการวิเคราะห์ทั้ง 3 แบบมีข้อดีและข้อจำกัดที่แตกต่างกันออกไป จึงควรมีการใช้เทคนิคเหล่านี้กับกรณีอื่น ๆ ต่อไป และการบันทึกข้อมูลจำนวนนักท่องเที่ยวในประเทศไทยควรมีความสมบูรณ์เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาการนับซ้ำ และควรจัดเก็บสถิติข้อมูลจำนวนนักท่องเที่ยวภายในประเทศไทยให้ครบทุกจังหวัดในทุก ๆ ปี เพื่อใช้ในการศึกษาในกรณีอื่นต่อไป นอกจากนี้ผลของการใช้เทคนิค Pooling วิเคราะห์แบบจำลองอุปสงค์การท่องเที่ยวเกาะสมุยของนักท่องเที่ยวกลุ่ม

ทวีปยุโรป และกลุ่มทวีปเอเชีย พบว่าตัวแปรรายได้ต่อหัวมีหน่วยเงินตราเป็นบาทของนักท่องเที่ยวชาวเบลเยียม ชาวเนเธอร์แลนด์ ชาวไต้หวัน มีค่าสัมประสิทธิ์ที่มีการกระจายน้อยเมื่อเปรียบเทียบกับนักท่องเที่ยวสัญชาติอื่น ๆ ดังนั้นจึงควรมีการศึกษาต่อไปให้ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรดังกล่าวมีค่าที่ดีกว่านี้

0322

นันทนา ลิมประยูร. มูลค่าของอุทยานแห่งชาติ : กรณีศึกษาเกาะเสม็ด. วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ 2537.

ในปัจจุบันการวิเคราะห์ความเหมาะสมของการอนุรักษ์พื้นที่ธรรมชาติ เป็นปัญหาที่มีความสำคัญและไม่สามารถหาข้อยุติได้โดยง่าย เนื่องจากคุณสมบัติส่วนใหญ่ของพื้นที่อนุรักษ์ทางธรรมชาติ มีลักษณะเป็นสินค้าสาธารณะที่ไม่มีราคาหรือตลาดในการซื้อขายแลกเปลี่ยน การศึกษานี้จึงพยายามที่จะประเมินมูลค่าของพื้นที่อนุรักษ์ในประเทศไทยในส่วนของอุทยานแห่งชาติออกมาเป็นตัวเงิน (Monetary Value) โดยใช้เกาะเสม็ด ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของอุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า - หมู่เกาะเสม็ด เป็นกรณีศึกษา ผลการศึกษาที่ได้คาดว่าจะเป็นการช่วยประกอบการวางแผนนโยบาย หรือแก้ไขปัญหาต่าง ๆ เกี่ยวกับอุทยานแห่งชาติเกาะเสม็ดที่มีอยู่ในปัจจุบันได้

การศึกษานี้จะประเมินมูลค่าของอุทยานฯ 3 ส่วนคือ มูลค่าจากการใช้ประโยชน์ด้านการท่องเที่ยวในปัจจุบัน มูลค่าของการสงวนเกาะเสม็ดไว้ใช้ประโยชน์ด้านการท่องเที่ยวในอนาคต และมูลค่าความคงอยู่ต่อไป ด้วยวิธีการศึกษา 2 วิธีคือ วิธีต้นทุนการเดินทาง (Travel Cost Method , TCM) และวิธีการประเมินมูลค่าจากการสำรวจที่เรียกว่า Contingent Valuation Method (CVM) โดยใช้เทคนิคการถามคำถาม 5 แบบ ได้แก่ คำถามแบบ Open - ended คำถามแบบ Closed - ended Single low Value คำถามแบบ Closed - ended Single High Value คำถามแบบ Closed - ended Iterative Low Value และคำถามแบบ Closed - ended Iterative High Value กับกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวจำนวน 300 ตัวอย่าง แบ่งเป็นนักท่องเที่ยวบนเกาะเสม็ด 150 ตัวอย่าง และนักท่องเที่ยวที่ไม่เคยเดินทางไปเที่ยวเกาะเสม็ดมาก่อน 150 ตัวอย่าง

ผลการประเมินมูลค่าของอุทยานฯ พบว่า เฉพาะมูลค่าการใช้ประโยชน์ด้านการท่องเที่ยวในปัจจุบันของอุทยานฯ จากวิธี TCM มีมูลค่าประมาณ 27.15 ล้านบาทต่อปี และวิธี CVM ได้มูลค่าประมาณ 23.06 ล้านบาทต่อปี ส่วนมูลค่าการสงวนเกาะเสม็ดไว้ใช้ประโยชน์ด้านการท่องเที่ยวในอนาคตมีมูลค่าประมาณ 108.53 ล้านบาทต่อปี และมูลค่าความคงอยู่ต่อไปของอุทยานฯ มีมูลค่าประมาณ 3,604.86 ล้านบาทต่อปี ทำให้ได้มูลค่าทางเศรษฐศาสตร์รวมของอุทยานแห่งชาติเกาะเสม็ดประมาณ 3,738.88 ล้านบาทต่อปี

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความยินดีที่จะจ่ายเพื่อประโยชน์ด้านการท่องเที่ยวในปัจจุบันคือ รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของนักท่องเที่ยว จำนวนวันที่นักท่องเที่ยวพักค้างคืนบนเกาะเสม็ด และจำนวนครั้งที่เคยเดินทางไปเกาะเสม็ด ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความยินดีที่จะจ่ายเพื่อสงวน

เกาะเสม็ดไว้ใช้ประโยชน์ในอนาคตคือ รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของนักท่องเที่ยว ส่วนปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความยินดีที่จะจ่ายเพื่อให้เกาะเสม็ดคงอยู่ต่อไปของนักท่องเที่ยวบนเกาะเสม็ด คือ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน จำนวนวันที่นักท่องเที่ยวพักค้างคืนบนเกาะเสม็ด และจำนวนครั้งที่เคย เดินทางไปเกาะเสม็ด ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความยินดีที่จะจ่ายเพื่อให้เกาะเสม็ดคงอยู่ต่อไปของนักท่องเที่ยวที่ไม่เคยเดินทางมาเกาะเสม็ด คือ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน

มูลค่าของอุทยานฯ ที่คำนวณได้นี้ จะให้เห็นว่าการอนุรักษ์เกาะเสม็ดให้เป็นอุทยานแห่งชาติ เป็นสิ่งที่มีคุณประโยชน์ต่อสังคมอย่างยิ่ง ดังนั้นในอนาคตกรมป่าไม้จึงควรดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมบนเกาะเสม็ด ให้มีสภาพที่ดีอยู่เสมอเนื่องจากความสวยงามตามธรรมชาติของเกาะ เป็นปัจจัยสำคัญที่ดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเดินทางมาเกาะเสม็ดทั้งในปัจจุบันและในอนาคต

นอกจากนี้กรมป่าไม้ควรมีการจัดสรรงบประมาณมาดูแลอุทยานฯ เพิ่มมากขึ้นด้วย เพราะปัจจุบันงบประมาณที่ทางอุทยานฯ ได้รับนับเป็นมูลค่าน้อยมากเมื่อเปรียบเทียบกับมูลค่าของอุทยานฯ รายได้ของภาคธุรกิจต่าง ๆ และรายได้จากการเก็บค่าธรรมเนียมการเข้าชมอุทยานฯ โดยคิดเป็นร้อยละ 0.027 ของมูลค่ารวมของอุทยานฯ ร้อยละ 0.34 ของรายได้ของภาคธุรกิจต่าง ๆ และร้อยละ 17.43 ของรายได้จากการเก็บค่าธรรมเนียมเท่านั้น โดยกรมป่าไม้สามารถหารายได้เพิ่มขึ้นจากการเก็บค่าธรรมเนียมการเข้าชมอุทยานฯ ให้ทั่วถึงและการขึ้นอัตราค่าธรรมเนียม ซึ่งข้อมูลจากการสำรวจพบว่าจำนวนเงินค่าธรรมเนียมที่นักท่องเที่ยวชาวไทยยินดีจ่าย เพื่อใช้ประโยชน์จากเกาะเสม็ดในปัจจุบันนี้มีค่าประมาณ 53.93 บาทต่อครั้ง และนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศประมาณ 178.86 บาทต่อครั้ง

ในด้านทิศทางการพัฒนาเกาะเสม็ดในอนาคตซึ่งเกี่ยวข้องกับปัญหาความขัดแย้งที่กำลังมีอยู่บนเกาะเสม็ด คือ ปัญหาการถือครองที่ดินบนเกาะ ผลการศึกษาพบว่าในอนาคต กรมป่าไม้ไม่ควรเน้นการพัฒนาเกาะเสม็ดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกสมัยใหม่ต่าง ๆ เพราะนักท่องเที่ยวมิได้มาเที่ยวเพื่อสิ่งเหล่านี้ กรมป่าไม้ควรทำการปิดเกาะเสม็ดเป็นประจำทุกปีประมาณ 2 - 3 เดือน เพื่อให้ธรรมชาติบนเกาะได้ฟื้นตัวและควรมีการศึกษาเพิ่มเติมว่าการกำหนดให้เกาะเสม็ดเป็นอุทยานแห่งชาตินั้นชาวบ้านที่อยู่อาศัยบนเกาะได้รับผลกระทบอย่างไรบ้างในอนาคตสมควรให้เอกชนหรือชาวบ้านเข้ามามีสิทธิครอบครองที่ดินบนเกาะเสม็ดหรือไม่ เป็นต้น

0323

บุษบา ศิวะสมบูรณ์. บทบาทของกลุ่มอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการจัดการทรัพยากร : ศึกษาเฉพาะกรณีกระเช้าลอยฟ้าดอยสุเทพ จังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต สาขาวิชาวิเคราะห์สังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ 2534.

การศึกษานี้มุ่งที่จะทำความเข้าใจกับบทบาทประชาชนในการจัดการทรัพยากรภายในท้องถิ่น ซึ่งบทบาทนี้แสดงออกมาโดยการรวมตัวกันขึ้นเป็นกลุ่มการเมืองที่ไม่เป็นทางการ ซึ่งในที่นี้เรียกว่า กลุ่มอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ซึ่งกลุ่มนี้พยายามที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในการผลักดันนโยบายในการจัดการทรัพยากรของรัฐให้เป็นประโยชน์กับกลุ่มของตนและท้องถิ่น โดยอาศัยกรอบคิดเกี่ยวกับการรวมตัวในลักษณะกลุ่มการเมืองที่ไม่เป็นทางการ ตลอดจนทฤษฎีเสริมอื่น ๆ เพื่อตีความและอธิบายปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้น โดยใช้วิธีการในเชิงประวัติศาสตร์ในการศึกษา ข้อมูลปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นที่ได้จากการศึกษาและเก็บรวบรวมข้อมูลในเชิงประวัติศาสตร์จากเอกสารต่าง ๆ นอกจากนี้ก็ยังได้มีการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกในผู้ให้ข่าวสารสำคัญ การสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้างแบบสอบถามกับชาวบ้านโดยทั่วไป

ผลของการศึกษาพบว่าในกลุ่มอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมซึ่งเป็นกลุ่มที่เกิดขึ้นจากการรวมตัวของคนในท้องถิ่นที่ไม่พอใจต่อการพัฒนาทางทางท่องเที่ยวที่ผ่านมาประกอบด้วยกลุ่มต่าง ๆ หลายกลุ่มซึ่งสามารถแบ่งตามแนวคิดในการเข้าร่วมกลุ่มเพื่อคัดค้านได้ 2 กลุ่มใหญ่ กลุ่มแรก คือ กลุ่มที่มีปัญญาชนซึ่งก็คือนักวิชาการ นักศึกษาจากสถาบันการศึกษาต่าง ๆ ในเชียงใหม่ กลุ่มที่มีความสำคัญมากที่สุดคือ ชมรมเพื่อเชียงใหม่ที่เกิดจากการรวมตัวของนักวิชาการจากมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และผู้นำท้องถิ่นบางคนที่มีประสบการณ์ในการคัดค้านกระเช้าลอยฟ้าในปี พ.ศ. 2518 ในชมรมเพื่อเชียงใหม่มีโครงสร้างแบบกลุ่มการเมืองที่ไม่เป็นทางการ มีลักษณะการรวมตัวที่หลากหลาย ๆ ไม่มีกฎเกณฑ์ที่กำหนดให้สมาชิกปฏิบัติอย่างเคร่งครัด การสรรหาสมาชิกมาจากความสัมพันธ์ส่วนตัวของแกนนำของชมรม บทบาทที่สำคัญของชมรมฯ ในกลุ่มอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมก็คือเป็นการได้ตอบข้อมูลเกี่ยวกับวิชาการและนิเวศวิทยาและเผยแพร่ข้อมูลให้กับประชาชนได้ตัดสินใจว่าต้องการโครงการกระเช้าลอยฟ้าหรือไม่ กลุ่มที่ 2 คือ กลุ่มที่มีแนวคิดการจัดการทรัพยากรดอยสุเทพในเชิงวัฒนธรรมประกอบด้วยประชาชนในท้องถิ่นเชียงใหม่และพระสงฆ์ กลุ่มที่เป็นแกนนำก็คือพระสงฆ์ที่มีโครงสร้างกลุ่มเป็นทางการ กลุ่มนี้เข้าร่วมคัดค้านโครงสร้างกระเช้าลอยฟ้านั้นเป็นการไม่คำนึงถึงความหมายทางด้านจิตใจของดอยสุเทพที่มีต่อประชาชนและพระสงฆ์ที่อยู่ในท้องถิ่น

ความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มต่าง ๆ นั้นมีพื้นฐานอยู่บนความสัมพันธ์ส่วนบุคคลระหว่างสมาชิกของกลุ่มย่อยต่าง ๆ ซึ่งมีการช่วยเหลือระหว่างกันและกันอยู่เสมอ แต่ละกลุ่มนั้นมีอิสระในการตัดสินใจเคลื่อนไหวคัดค้านของตนเอง แต่เมื่อร่วมมือกันเคลื่อนไหวแล้ว กลุ่มที่เป็นแกนนำคือกลุ่มชมรมเพื่อเชียงใหม่และกลุ่มพระสงฆ์ซึ่งเป็นกลุ่มที่เลือกยุทธวิธีในการเคลื่อนไหวกำหนดวันเวลา ชักชวนให้กลุ่มต่าง ๆ เข้าร่วมในการเคลื่อนไหวคัดค้านครั้งสำคัญต่าง ๆ

ส่วนยุทธศาสตร์ที่กลุ่มใช้นั้นสามารถแบ่งตามจุดมุ่งหมายได้ 3 กลุ่ม คือ

1. ยุทธศาสตร์ต่อฝ่ายผู้เสนอโครงการ กลุ่มอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมพยายามกดดันฝ่ายผู้เสนอโครงการ โดยคัดค้านสิ่งที่ผู้เสนอโครงการเสนอว่าเป็นผลดีซึ่งจะได้จากการสร้างกระเช้าลอยฟ้า โดยมีการโต้ตอบกันทางด้านข้อมูลต่าง ๆ ทั้งในเรื่องผลกระทบต่อนิเวศวิทยา ดอยสุเทพ และโดยผ่านกลุ่มพระสงฆ์ซึ่งมีเครือข่ายสัมพันธ์โยงใยไปถึงประชาชนในอำเภอต่าง ๆ ของจังหวัดเชียงใหม่ ทำให้ได้พลังของประชาชนเข้าร่วมคัดค้านทำให้ฝ่ายผู้เสนอโครงการนั้นไม่กล้าที่จะลงมือสร้างเนื่องจากอาจเกิดเหตุการณ์รุนแรงขึ้นดังเช่นที่เกิดขึ้นที่ภูเก็ต

2. ยุทธศาสตร์ต่อประชาชน กลุ่มอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมพยายามแสดงให้เห็นว่าเป็นกลุ่มที่เป็นตัวแทนของประชาชนในเชียงใหม่ โดยมีการรื้อฟื้นวัฒนธรรมเดิมขึ้นมาเพื่อสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ดอยสุเทพให้เกิดขึ้นกับประชาชนเชียงใหม่

3. ยุทธศาสตร์ต่อรัฐ กลุ่มอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมเข้าไปติดต่อกับกลุ่มพนักงานในรัฐ โดยอาศัยความสัมพันธ์เป็นส่วนตัวเพื่อให้เกิดพลังต่อรองกับรัฐ ทำให้รัฐหันมาสนองความต้องการของกลุ่มท้องถิ่นด้วย

ผู้วิจัยได้เสนอแนะว่า การเล็งเห็นผลประโยชน์ทางด้านเศรษฐกิจแต่เพียงอย่างเดียวนั้นทำให้นโยบายการพัฒนาไม่ตอบสนองต่อมิติของชีวิตด้านอื่น ๆ เช่น สังคม วัฒนธรรม เป็นต้น ควรมีการให้ชุมชนเข้ามารับผิดชอบดูแลทรัพยากรภายในชุมชนของตนแทนที่รัฐจะดูแลเองทั้งหมดซึ่งมักจะดูแลไม่ทั่วถึง การเปลี่ยนแปลงนโยบายโดยกระจายอำนาจให้ท้องถิ่นต่าง ๆ สามารถเข้าดูแลหรือมีส่วนในการจัดสรรทรัพยากรได้นั้น นับเป็นทางแก้ไขปัญหาคความขัดแย้งให้หมดสิ้นไป และในการส่งเสริมการลงทุนอุตสาหกรรมต่าง ๆ ควรควบคุมการปล่อยของเสียหรือคำนึงถึงระบบนิเวศน์ด้วย นอกจากนี้การให้ความสำคัญและฟื้นฟูประเพณีวัฒนธรรมในท้องถิ่นที่จะเป็นอีกทางหนึ่งที่จะทำให้คนในท้องถิ่นเกิดความรู้สึกสำนึกกว่าเป็นเจ้าของทรัพยากรต่าง ๆ จะช่วยกันดูแล ไม่ปล่อยให้เป็นที่หน้าของรัฐแต่เพียงฝ่ายเดียวและสามารถรวมพลังมวลชนในท้องถิ่นเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นของตนได้

0324

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. กองสถิติและวิจัย. รายงานสถานการณ์ท่องเที่ยวภูเก็ตหลัง
เหตุการณ์จลาจลกรณีโรงงานแทนทาลัม และผลกระทบที่เกิดขึ้นในวงธุรกิจ
ท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ต. กรุงเทพฯ : การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย , 2529.

ภูเก็ตเป็นเมืองหลักทางการท่องเที่ยวของภาคใต้ เนื่องจากมีทรัพยากรทางการ
ท่องเที่ยวประเภทหาดทราย ชายทะเลที่สวยงามที่สุดของประเทศ และยังมีศักยภาพที่สามารถส่งเสริม
และพัฒนาให้เป็นเมืองท่องเที่ยวประเภทหาดทรายชายทะเลระดับนานาชาติได้แต่เนื่องจากใน
วันที่ 23 มิถุนายน พ.ศ. 2529 ได้เกิดมีเหตุการณ์ก่อการจลาจลสืบเนื่องมาจากการประท้วงการ
สร้างโรงงานถลุงแร่ตะกั่วในภูเก็ตไทยแลนด์แทนทาลัม ในจังหวัดภูเก็ต ทำให้โรงงานดังกล่าวรวม
ทั้งโรงแรมภูเก็ตเมอร์ลินได้รับความเสียหายอย่างมาก มีการคาดการณ์ว่า การจลาจลครั้งนี้จะส่งผล
กระทบในทางที่ไม่ดีต่อภาพพจน์และอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของภูเก็ต ดังนั้นการท่องเที่ยว
แห่งประเทศไทย จึงได้ดำเนินการสำรวจผลกระทบจากการจลาจลดังกล่าว

ผลการศึกษาปรากฏว่าเหตุการณ์จลาจลนี้มีผลกระทบต่อตลาดมาเลเซียและสิงคโปร์บ้าง
เพราะมีนักท่องเที่ยวบางส่วนงดเดินทางหรือเลื่อนกำหนดการเดินทางแต่ก็นับว่าผลกระทบ
จากเหตุการณ์ครั้งนี้ต่อการอุตสาหกรรมท่องเที่ยวภูเก็ตมีน้อยมาก เนื่องจากเดือนมิถุนายน
เป็นเดือนที่นักท่องเที่ยวจากยุโรปและอเมริกา ซึ่งมีสัดส่วนประมาณครึ่งหนึ่งของนักท่องเที่ยวต่าง
ประเทศทั้งหมดเข้ามาน้อยกว่าทุก ๆ เดือน เพราะตรงกับเดือนที่อากาศในภาคพื้นยุโรปและ
อเมริกาอบอุ่นเหมาะแก่การท่องเที่ยวภายในภาคพื้นทวีป ประกอบกับข่าวจลาจลที่ภูเก็ตในยุโรป
และอเมริกาไม่ได้เป็นข่าวใหญ่ จึงทำให้นักท่องเที่ยวไม่ค่อยสนใจติดตามข่าวหรือมีความรู้สึกที่ไม่
ดีต่อภูเก็ต เพราะการประท้วงครั้งนี้เป็นเรื่องเกี่ยวกับการรักษาสภาพแวดล้อม

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยได้สำรวจความคิดเห็นนักท่องเที่ยว 60 รายใน
จังหวัดภูเก็ต โดยเลือกสุ่มตัวอย่างในเมือง 15 ราย บริเวณชายหาดต่าง ๆ 20 ราย และสนามบิน
ภูเก็ต ณ ห้องพัสดุโดยสารขาออก 25 ราย โดยใช้เวลาเก็บรวบรวมแบบสอบถามเป็นเวลา 5 วัน นับ
ตั้งแต่วันที่ 20 กรกฎาคม - 24 กรกฎาคม 2529 นักท่องเที่ยวที่สุ่มนี้เป็นนักท่องเที่ยวทั้งจากในยุโรป
อเมริกา และเอเชีย พบว่านักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ประมาณ 18 ราย ไม่ทราบถึงเหตุการณ์จลาจล ซึ่ง
ในจำนวนนี้เป็นนักท่องเที่ยวที่มีถิ่นที่อยู่ในฝรั่งเศส สวิตเซอร์แลนด์ สหราชอาณาจักรญี่ปุ่น ฮอง
กงและเยอรมัน จึงทำให้พอประมาณได้ว่าข่าวเกี่ยวกับการจลาจลครั้งนี้ไม่ใช่ข่าวใหญ่ที่จะก่อให้เกิด
ความสนใจของนักท่องเที่ยวได้ และเป็นที่น่าสังเกตว่านักท่องเที่ยวมาเลเซียและสิงคโปร์ ทุก
คนที่ได้รับการสุ่มตัวอย่างนั้นรู้เรื่องราวเกี่ยวกับการจลาจลครั้งนี้จากสื่อมวลชนภายในประเทศซึ่ง

ตรงกับคาดการณ์ว่าประเทศใกล้เคียงกับประเทศไทยย่อมจะทราบข่าวได้รวดเร็วและละเอียดกว่าประเทศอื่น ๆ ที่อยู่ห่างไกล และสื่อมวลชนที่มีบทบาทสำคัญในการเผยแพร่ข่าวกรณีจลาจลครั้งนี้ คือ หนังสือพิมพ์ รองลงมาตามลำดับคือ โทรทัศน์และวิทยุ รวมทั้งคำบอกเล่าของมิตรสหาย สำหรับความคิดเห็นเกี่ยวกับความรุนแรงที่เกี่ยวข้องกับกรณีเผาโรงงานไทยแลนด์ แทนทาลัมนี้มีเพียงร้อยละ 5 ของผู้ถูกสุ่มตัวอย่างที่คิดว่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นครั้งนี้ร้ายแรงมาก ภูเก็ตอีกหากมีโอกาส และการสุ่มตัวอย่างครั้งนี้ไม่พบนักท่องเที่ยวที่อยู่ในเหตุการณ์วันเกิดเหตุจลาจล จึงทำให้ไม่ทราบถึงความรู้สึกของนักท่องเที่ยว ดังนั้นผลการสำรวจความคิดเห็นที่ได้รับการประเมินข้อมูลในแบบสอบถาม ทำให้พอสรุปได้ว่าภาพพจน์ของภูเก็ตในสายตาของนักท่องเที่ยวต่างประเทศยังอยู่ในเกณฑ์ดี

สำหรับผลกระทบกรณีจลาจลต่อกิจการโรงแรมภูเก็ต โดยการสอบถามกิจการโรงแรม ทั้งในตัวเมืองและชายหาดต่าง ๆ ของภูเก็ตจำนวน 8 แห่ง ทำให้ทราบข้อมูลที่สามารถสรุปได้ว่า กรณีจลาจลครั้งนี้มีผลกระทบต่อกิจการโรงแรมประมาณร้อยละ 62 ของกิจการทั้งหมด ส่วนอีกร้อยละ 38 ไม่มีผลกระทบใด ๆ ต่อกิจการเลยเนื่องจากโรงแรมเหล่านี้เป็นโรงแรมขนาดเล็กซึ่งอยู่ชายหาดรับลูกค้าที่เดินทางมาด้วยตนเองมิได้เดินทางมากับกรุ๊ปทัวร์ที่จะต้องมีการจองล่วงหน้า และบางส่วนเนื่องมาจากลูกค้าส่วนใหญ่เป็นลูกค้าชาวไทย ส่วนโรงแรมที่ได้รับผลกระทบนั้นส่วนใหญ่จะอยู่ในเมืองและรับลูกค้าจากบริษัทท่องเที่ยว ลักษณะผลกระทบส่วนใหญ่เป็นการยกเลิกและขอเลื่อนกำหนดการ แต่ส่วนใหญ่แล้วคาดว่าผลกระทบนั้นจะไม่กินเวลาเกินกว่า 1 เดือน และหลังจากนั้นจะเข้าสู่ภาวะปรกติ ทั้งนี้ไม่ได้รวมความเสียหายโดยเฉพาะที่เกิดแก่โรงแรมภูเก็ตเมอร์ลิน ซึ่งมีมูลค่ากว่าหลายล้านบาท

สำหรับผลกระทบกรณีจลาจลต่อผลการท่องเที่ยวโดยการสอบถามกิจการนำเที่ยวจังหวัดภูเก็ต โดยกระจายการสอบถามทั้งในตัวจังหวัดและบริเวณชายหาด ซึ่งได้สุ่มตัวอย่างมาทั้งหมด 10 แห่ง ประมาณว่ากิจการนำเที่ยวส่วนใหญ่ร้อยละ 90 ได้รับผลกระทบจากการจลาจลอยู่ในระดับน้อยและปานกลาง ส่วนกิจการที่ได้รับผลกระทบมากมีเพียงร้อยละ 11 ของกิจการทั้งหมด อย่างไรก็ตามกิจการที่ได้รับผลกระทบมากเหล่านี้มักเป็นกิจการที่ค่อนข้างเล็กและพึ่งพิงตลาดประเทศใกล้เคียงเสียเป็นส่วนใหญ่หากขาดรายได้จากกลุ่มลูกค้าเพียง 3 - 4 ราย ก็นับว่าเป็นการขาดรายได้ที่เป็นสัดส่วนมากกว่ากิจการรายใหญ่อื่น ๆ ลักษณะผลกระทบนั้นส่วนใหญ่จะยกเลิกการขายการแต่ส่วนใหญ่ยังคงดำเนินการตามปรกติ และลูกค้าที่ขอเลื่อนกำหนดการเดินทางและยกเลิกการเดินทางส่วนใหญ่เป็นชาวสิงคโปร์และมาเลเซีย แต่กิจการนำเที่ยวก็มีความคิดเห็นว่าผลกระทบจะเกิดในช่วงเวลาประมาณ 1 เดือน หลังจากเหตุการณ์เท่านั้น

สำหรับผลกระทบกรณีจลาจลต่อกิจการร้านค้าขายของที่ระลึกและภัตตาคารภูเก็ต จากการสุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งสิ้น 14 แห่ง และเกินกว่าครึ่งตอบว่าไม่มีผลต่อกิจการ

จากการสอบถามนักท่องเที่ยว กิจการนำเที่ยว กิจการโรงแรม กิจการร้านค้าและจากรายงานข่าวจากต่างประเทศ สรุปได้ว่า ผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการจลาจลครั้งนี้เป็นผลเพียงระยะสั้น ภูเก็ตยังคงมีภาพพจน์ที่ดีเหมือนเดิม โดยเฉพาะในด้านความงามของธรรมชาติทางหาดทราย รวมทั้งอสังหาริมทรัพย์ของชาวภูเก็ต การแก้ปัญหาที่เกิดจากการจลาจลเป็นการแก้ไขที่รวดเร็วทันเหตุการณ์ ดังนั้นนักท่องเที่ยวยังคงตัดสินใจมาเที่ยวภูเก็ตเช่นเดิม ดังนั้นปัญหานี้จึงไม่ได้ขยายวงกว้างเท่าที่คาดไว้

ผู้ศึกษาได้เสนอแนะให้มีการปรับปรุงสนามบินให้รับกับจำนวนนักท่องเที่ยวในช่วงเวลาที่คับคั่ง และสร้างถนนรอบเกาะซึ่งจะเป็นปัจจัยส่งเสริมการท่องเที่ยวได้ และรัฐควรเร่งกวาดล้างในเรื่องการรักษาความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยวให้มากที่สุด รักษาสภาพแวดล้อมโดยเฉพาะความสะอาดของชายหาดและน้ำทะเล เพื่อรักษาภาพพจน์ของภูเก็ตให้คงอยู่ตลอดไป

0325

สรพล พงษ์วีระน้อย. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบังคับใช้กฎหมายของเจ้าพนักงานตำรวจเกี่ยวกับ
การกระทำผิด ตามพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พุทธศักราช
2535 : ศึกษาเฉพาะ กองบังคับการตำรวจท่องเที่ยว. วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต สาขาอาชญวิทยาและงานยุติธรรม บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
มหิดล 2539.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ทราบถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบังคับใช้ กฎ
หมายของเจ้าพนักงานตำรวจกองบังคับการตำรวจท่องเที่ยว ในการใช้ดุลยพินิจตัดสินจับกุมผู้ที่
กระทำผิดตามพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ. 2535 และส่งตัวผู้กระทำผิด ให้
พนักงานสอบสวนดำเนินคดี โดยกลุ่มประชากรที่ทำการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ เจ้าหน้าที่ตำรวจ
ฝ่ายป้องกันและปราบปรามชั้นสัญญาบัตร เฉพาะระดับสารวัตร รองสารวัตร และชั้นประทวน
ซึ่งสังกัดในกองบังคับการตำรวจท่องเที่ยว กองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลางที่ประจำการอยู่ทั้ง
ในส่วนกลางและส่วนภูมิภาคทั่วประเทศ โดยการสุ่มตัวอย่าง โดยรวมประชากรที่นำมาศึกษาทั้ง
สิ้นจำนวน 229 คน

ผลการวิจัยพบว่า เจ้าหน้าที่มักจับกุมผู้กระทำผิดที่เป็นมัคคุเทศก์ที่เป็นชาย อายุ
เกินกว่า 18 ปี และไม่ได้เป็นนักเรียนหรือนักศึกษา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่ามัคคุเทศก์ส่วนใหญ่จะ
เป็นเพศชาย ส่วนการไม่จับกุมผู้มีอายุต่ำกว่า 18 ปี อาจเป็นเพราะว่าจะมีปัญหาในการปฏิบัติทาง
กฎหมาย เกิดความยุ่งยากและอาจเกิดความสงสาร และการที่ไม่จับกุมผู้กระทำผิดที่เป็น นัก
เรียนหรือนักศึกษา อาจเนื่องมาจากมีความเห็นใจเกรงว่าจะเกิดอุปสรรคในการเรียนต่อไป เกี่ยวกับ
การที่เจ้าหน้าที่มักจับกุมมัคคุเทศก์โดยในเวลากลางวันมีนิสัยก้าวร้าว และแต่งกายสกปรก อาจเป็น
เพราะว่าอาชีพมัคคุเทศก์โดยส่วนใหญ่จะมีช่วงปฏิบัติงานเวลากลางวัน และการที่มัคคุเทศก์ที่แต่ง
กายสกปรกหรือนิสัยก้าวร้าว ก็เป็นการประพฤติปฏิบัติที่ไม่เหมาะสมของผู้จะเป็นมัคคุเทศก์ที่ได้
มีระบุในกฎกระทรวงไว้อยู่แล้ว ซึ่งเจ้าหน้าที่ต้องควบคุมดูแลและการที่เจ้าหน้าที่มักจับกุม
มัคคุเทศก์เมื่อมีการแจ้งความหรือร้องเรียนนั้น เนื่องจากว่าการกระทำผิดในฐานะที่เป็นมัคคุเทศก์
โดยส่วนใหญ่แล้วจะตรวจพบค่อนข้างยาก และการใช้ดุลยพินิจพิจารณาในการจับกุมตามข้อกฏ
หมายนั้นบางครั้งต้องมีเจ้าหน้าที่เห็นการกระทำผิดชี้ให้จับกุม เจ้าหน้าที่ฝ่ายป้องกันปราบปราม
ส่วนมากมักจับกุมดำเนินคดีผู้กระทำผิดที่เป็นธุรกิจนำเที่ยวที่มีขนาดใหญ่ไม่คำนึงว่าจะมีสัญชาติใด
และมักจับกุมดำเนินคดีเมื่อมีผู้แจ้งความหรือร้องเรียน และเจ้าหน้าที่ฝ่ายป้องกันปราบปรามที่มี

ยานพาหนะต่างกัน ใช้ดุลยพินิจในการจับกุมผู้กระทำความผิดที่เป็นมัลลเทศก์ต่างกัน โดยผู้ใช้ยานพาหนะส่วนตัวใช้ดุลยพินิจในการจับกุมมากที่สุด

ผู้วิจัยได้เสนอแนะว่าควรสนับสนุนให้เจ้าหน้าที่ฝ่ายป้องกันปราบปรามมียานพาหนะเป็นของตนเองในการปฏิบัติหน้าที่จะมีประสิทธิภาพในการจับกุมดำเนินคดีมากกว่า และควรมีการประสานงานการปฏิบัติในการบังคับใช้กฎหมายกับหน่วยที่เกี่ยวข้องตามพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัลลเทศก์ พ.ศ. 2535 เนื่องจากส่วนใหญ่เจ้าหน้าที่มักจับกุมดำเนินคดีเมื่อมีผู้แจ้งความหรือร้องเรียน

0326

ยุวดี นิรัตน์ตระกูล. ปัจจัยที่มีผลต่อความเต็มใจที่จะจ่ายค่าบริการบำบัดน้ำเสียเมืองพัทยา.

วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาสิ่งแวดล้อม บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหิดล 2532.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงความเต็มใจที่จะจ่ายค่าบริการบำบัดน้ำเสียเมืองพัทยา และศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความเต็มใจที่จะจ่ายในเรื่องดังกล่าว ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้แบบสอบถามประกอบการสัมภาษณ์ โดยการสุ่มตัวอย่างจากครัวเรือนและสถานประกอบการในเขตเมืองพัทยา แยกเป็นกลุ่มครัวเรือน จำนวน 163 ราย และสถานประกอบการโรงแรม/บังกาโล จำนวน 62 ราย รวม 225 ราย การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

ผลจากการศึกษาพบว่า ผู้ประกอบการท่องเที่ยวและครัวเรือน ในเมืองพัทยาส่วนใหญ่รับรู้และเห็นด้วยว่า การพัฒนาการท่องเที่ยวที่เมืองพัทยาได้ก่อให้เกิดปัญหาสิ่งแวดล้อมนานาประการ และส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการแก้ไขปัญหามลภาวะจากน้ำเสีย โดยการสร้างระบบบำบัดน้ำเสียส่วนกลาง ในเรื่องการเก็บค่าบริการบำบัดน้ำเสีย ประชาชนในพื้นที่ประมาณ 2 ใน 3 เห็นว่าเป็นเรื่องถูกต้องที่ผู้ก่อความสกปรกต้องจ่าย ส่วนที่เหลือประมาณ 1 ใน 3 เห็นว่าไม่ถูกต้องไม่เป็นธรรมเพราะได้เสียภาษีแล้วไม่ควรเก็บซ้ำอีก และจากผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่ากลุ่มตัวอย่างประมาณร้อยละ 50 มีความเต็มใจที่จะจ่ายค่าบริการบำบัดน้ำเสียดังกล่าว โดยกลุ่มผู้ประกอบการท่องเที่ยวเต็มใจที่จะจ่ายมากกว่ากลุ่มครัวเรือน ส่วนที่เหลือประมาณร้อยละ 30 ไม่เต็มใจที่จะจ่าย และร้อยละ 20 ยังลังเลที่จะจ่ายเงินดังกล่าว ผลการวิจัยได้พบว่าปัจจัยต่าง ๆ ซึ่งประกอบด้วย ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยทางด้านการประกอบธุรกิจ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน การรับรู้ข้อมูลข่าวสารด้านน้ำทะเล และความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยว ตัวแปรแต่ละตัวดังกล่าวมีความสัมพันธ์กับระดับความเต็มใจที่จะจ่ายค่าบริการบำบัดน้ำเสีย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และ 0.05 สำหรับปัจจัยที่มีผลต่อความเต็มใจที่จะจ่ายค่าบริการบำบัดน้ำเสียเมืองพัทยานั้น พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อความเต็มใจที่จะจ่ายค่าบริการบำบัดน้ำเสียเมืองพัทยา ได้แก่ รายได้ของกิจการเฉลี่ยต่อเดือน ความคิดเห็นต่อปัญหาสิ่งแวดล้อม ความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยว การให้คุณค่าแก่น้ำทะเล และการรับรู้ด้านคุณภาพน้ำทะเล โดยที่รายได้ของกิจการเฉลี่ยต่อเดือน เป็นตัวแปรที่สามารถอธิบายการผันแปรของความเต็มใจที่จะจ่ายได้ดีที่สุด รองลงมาคือการให้คุณค่าน้ำทะเลความคิดเห็นต่อปัญหาสิ่งแวดล้อม การรับรู้ด้านคุณภาพน้ำทะเล และความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวตามลำดับ โดยกลุ่มตัว

อย่างทำให้คุณค่าแก่น้ำทะเล และรับรู้ถึงปัญหาคุณภาพน้ำทะเลในอ่าวพัทยา ตลอดจนให้ความสำคัญกับสภาพการท่องเที่ยว จะมีความเต็มใจที่จะจ่ายค่าบริการบำบัดน้ำเสียสูงกว่ากลุ่มอื่น ๆ

ผู้วิจัยได้เสนอแนะว่า ควรมีการเผยแพร่ข่าวสารข้อมูลและความรู้เกี่ยวกับน้ำเสีย เพราะประชาชนกลุ่มตัวอย่างเกือบครึ่งคิดว่าภาครัฐมีหน้าที่และบทบาทที่จะต้องแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นรวมถึงปัญหาด้านสภาพแวดล้อมด้วย และกลุ่มครัวเรือนและสถานประกอบการถึงร้อยละ 60 ยังไม่รู้ว่ามีการสร้างโรงบำบัดน้ำเสียส่วนกลาง ดังนั้นเมืองพัทยาคควรมีการประชาสัมพันธ์โครงการ ประโยชน์ วัตถุประสงค์ ตลอดจนรายละเอียดของโครงการเพื่อให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจ ได้รับข่าวสารที่ถูกต้องและควรเน้นกลุ่มครัวเรือนผู้ประกอบการโรงแรม/บังกาโล รวมทั้งกลุ่มนักเรียน นักศึกษา ในเขตเมืองพัทยา และใช้สื่อมวลชนทุกแขนงให้ข่าวสารแบบเผชิญหน้า (Face to face) ด้วยวาจา เช่น อาจให้เจ้าหน้าที่เมืองพัทยาทำโครงการเคาะประตูบ้าน พูดคุยกับประชาชน ควรมีการสร้างความเข้าใจอันดีและถูกต้องให้กับประชาชนเกี่ยวกับการท่องเที่ยว หากมีการส่งเสริมการท่องเที่ยวควรให้ความสำคัญกับสภาพแวดล้อมทางกายภาพ โดยเฉพาะด้านน้ำทะเลด้วยควรมีการสร้างความรู้ความเข้าใจในบทบาทของประชาชน เกี่ยวกับการแก้ปัญหาน้ำเน่าเสีย สร้างแรงจูงใจในการแก้ปัญหาน้ำเสีย เช่น กำหนดมาตรการในการลดภาษีเกี่ยวกับอุปกรณ์ที่ใช้ในการแก้ปัญหามลภาวะ เช่น ลดภาษีให้กับอุปกรณ์ที่ใช้ในการบำบัดน้ำเสีย กำหนดแนวทางในการจัดเก็บค่าบริการบำบัดน้ำเสียเมืองพัทยา โดยกำหนดหลักเกณฑ์ในการจัดเก็บค่าบริการ รูปแบบการจัดเก็บ พื้นที่จัดเก็บและอัตราค่าบริการ

0327

สาลี ศิลปกรรม. ความสามารถในการฟังและพูดภาษาอังกฤษของผู้ที่จบชั้นประถมศึกษา

ปีการศึกษา 2526 - 2528 ที่ทำงานในธุรกิจท่องเที่ยว. วิทยานิพนธ์ปริญญา

มหาบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2532.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสามารถและเปรียบเทียบความสามารถในการฟังและพูดภาษาอังกฤษของผู้ที่จบชั้นประถมศึกษา ปีการศึกษา 2526 - 2528 ที่ทำงานในธุรกิจการท่องเที่ยว โดยการสัมภาษณ์ตัวอย่างประชากรที่จบชั้นประถมศึกษาในจังหวัดสุราษฎร์ธานี ภูเก็ต และชลบุรี จำนวน 211 คน

ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่ทำงานในธุรกิจท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีความสามารถในการฟังและพูดภาษาอังกฤษอยู่ในระดับ 1 คือสามารถสื่อสารได้เข้าใจโดยใช้ภาษาและท่าทางประกอบแต่ไม่ถูกหลักไวยากรณ์ ซึ่งมีสาเหตุหลายประการเช่น ครูผู้สอนขาดความรู้ความเข้าใจในหลักสูตรภาษาอังกฤษในปัจจุบันซึ่งยึดการสอนตามแนวทางการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร ครูขาดประสบการณ์และขาดความชำนาญในการสอนยังสอนแบบเดิม คือ เน้นการศึกษาไวยากรณ์ ขาดความรู้ด้านวิธีสอน และการจัดกิจกรรมโดยเฉพาะทักษะการฟังและพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารทั้งที่ครูเหล่านี้อยู่ในพื้นที่ที่เป็นเขตท่องเที่ยว ด้านเนื้อหาวิชา หลักสูตรภาษาอังกฤษเป็นหลักสูตรกลางทั่วไปมีโครงสร้างไวยากรณ์และเนื้อหาด้วยภาษาอังกฤษเกี่ยวกับชีวิตประจำวันไม่เน้นเรื่องใดโดยเฉพาะ จึงนำมาใช้กับสถานการณ์การท่องเที่ยวได้น้อย และภาษาที่ใช้สนทนาระหว่างกลุ่มตัวอย่างและชาวต่างประเทศก็มีหลายภาษา เนื่องจากนักท่องเที่ยวมีหลายชาติ เช่น ญี่ปุ่น จีน ฝรั่งเศส เยอรมัน ฯลฯ กลุ่มตัวอย่างจึงไม่มีเวลาฝึกฝนการใช้ภาษาอังกฤษอย่างเพียงพอ นอกจากนี้นอกฤดูท่องเที่ยวซึ่งมีนักท่องเที่ยวน้อย กลุ่มตัวอย่างบางส่วนก็กลับไปประกอบอาชีพอื่น ๆ ซึ่งอาจทำให้ลืมภาษาต้องกลับมาฝึกใหม่ และ ภาษาแม่คือภาษาไทยมีความแตกต่างจากภาษาอังกฤษทำให้เรียนรู้ได้ช้า

สำหรับความสามารถในการฟังและพูดภาษาอังกฤษของผู้ที่จบชั้นประถมศึกษาปีการศึกษา 2526 , 2527 และ 2528 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 และพบว่าผู้ที่จบการศึกษาปีการศึกษา 2526 และ 2527 มีความสามารถในการฟังและพูดภาษาอังกฤษสูงกว่าผู้ที่จบปีการศึกษา 2528 อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 เนื่องจากผู้จบการศึกษาก่อนจะมีอายุมากกว่าทำให้สามารถรับรู้ความรู้ต่าง ๆ ได้มากกว่า และผู้ที่จบการศึกษาในปีการศึกษา 2526 และ 2527 มีความสามารถในการฟังและพูดภาษาอังกฤษแตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญ 0.05

ผู้วิจัยได้เสนอแนะว่าผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดทำหลักสูตรภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษาควรมีการพิจารณาปรับปรุงเนื้อหาในหลักสูตร โดยเน้นสถานการณ์ต่าง ๆ ที่จำเป็นที่ครูผู้สอนสามารถนำไปดัดแปลงใช้ให้เข้ากับสถานการณ์จริงในแต่ละท้องถิ่น ผู้เกี่ยวข้องเช่นศึกษานิเทศก์จังหวัด อำเภอ ควรศึกษาข้อมูลต่าง ๆ จากงานวิจัยมาดัดแปลงคิดหารูปแบบการจัดทำหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่นที่เป็นแหล่งท่องเที่ยว ควรมีการจัดประชุมหารูปแบบการสอนหลายวิธี เพื่อให้เหมาะสมกับสถานการณ์จริง ผู้บริหารโรงเรียนควรจัดให้มีการนิเทศภายในเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ เพื่อช่วยให้ครูสามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้สำเร็จตามแนวการสอนเพื่อการสื่อสาร ควรสนับสนุนให้ครูได้มีโอกาสพัฒนาความรู้ความสามารถโดยการส่งไปอบรมหรือเชิญวิทยากรมาให้ความรู้และฝึกทักษะต่าง ๆ ทางภาษาเป็นครั้งคราว นอกจากนี้ตัวครูผู้สอนภาษาอังกฤษควรทำความเข้าใจหลักสูตรภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร เพื่อสามารถสอนให้นักเรียนสามารถนำไปใช้งานได้ในชีวิตจริง ครูภาษาอังกฤษที่อยู่ในแหล่งท่องเที่ยว ควรแสวงหาความรู้เพิ่มเติมเสมอทั้งด้านวิชาการ และแสวงหากิจกรรมเสริมการเรียนรู้ที่น่าสนใจเพื่อให้นักเรียนมีโอกาสดูฝึกฝนทักษะและสำหรับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว คือการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยควรมีการจัดการอบรมหรือนำเอกสารเผยแพร่ให้กับผู้ที่ประกอบอาชีพในธุรกิจการท่องเที่ยว

0328

สุนิสา พักตร์เพ็ญจันทร์. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ความเข้าใจในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว และทัศนคติต่ออุตสาหกรรมท่องเที่ยวของ ประชาชนในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหาร การศึกษา มหาวิทยาลัย บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2530.

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับข่าวสาร ความรู้ความเข้าใจในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว และทัศนคติต่ออุตสาหกรรมท่องเที่ยวของประชาชน ในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ โดยการสุ่มตัวอย่างมาศึกษาเป็นจำนวน 286 คน เครื่องมือที่ใช้ใน การเก็บรวบรวมข้อมูลคือ แบบสอบถาม

ผลการวิจัยสรุปได้ว่า ประชาชนในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่มีทัศนคติค่อนข้างดี ต่ออุตสาหกรรมท่องเที่ยว และมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในระดับปาน กลาง ปริมาณการเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชนและสื่อบุคคลไม่มีความสัมพันธ์กับความรู้ความเข้าใจในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ยกเว้นปริมาณการเปิดรับข่าวสารประเภทเกร็ดความรู้ และสารคดี จากวิทยุ โทรทัศน์ และหนังสือพิมพ์ ซึ่งมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความรู้ความเข้าใจในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว นอกจากนี้ความรู้ความเข้าใจในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวยังมีความสัมพันธ์ทาง บวกกับปริมาณการเปิดรับข่าวสารประเภทข่าวสารบ้านเมืองจากสื่อบุคคล ปริมาณการเปิดรับข่าว สารจากสื่อมวลชนและสื่อบุคคลมีความสัมพันธ์ทางบวกกับทัศนคติต่ออุตสาหกรรมท่องเที่ยว โดยเฉพาะปริมาณการเปิดรับข่าวสารจากโทรทัศน์และสื่อบุคคล นอกจากนี้เมื่อพิจารณาค่า สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่าง ปริมาณการเปิดรับข่าวสารประเภทต่าง ๆ จากสื่อมวลชนและสื่อ บุคคลกับทัศนคติต่ออุตสาหกรรมท่องเที่ยวพบว่า ทัศนคติต่ออุตสาหกรรมท่องเที่ยวมีความ สัมพันธ์ทางบวกกับปริมาณการเปิดรับข่าวสารประเภทเกร็ดความรู้และสารคดีจากโทรทัศน์และ ประเภทข่าวสารบ้านเมืองจากสื่อบุคคล ความรู้ความเข้าใจในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวไม่มีความ สัมพันธ์กับทัศนคติต่ออุตสาหกรรมท่องเที่ยว ยกเว้นความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับผลประโยชน์ที่ได้ รับจากอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ซึ่งมีความสัมพันธ์ทางบวกกับทัศนคติต่ออุตสาหกรรมท่องเที่ยว และผลประโยชน์ที่ครอบครัวได้รับจากการประกอบกิจการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ไม่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่ออุตสาหกรรมท่องเที่ยว

ผู้วิจัยได้มีข้อเสนอแนะสำหรับการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยดังนี้คือ ด้านสื่อที่ใช้ ควรเน้นการเผยแพร่ข่าวสารความรู้เกี่ยวกับอุตสาหกรรมท่องเที่ยวผ่านสื่อบุคคลไปสู่ประชาชนใน ท้องถิ่นที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวให้มาก ๆ โดยการแทรกลงไปในการประชุมเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครอง

ของจังหวัด การประชุมลูกเสือชาวบ้านเป็นต้น พยายามเผยแพร่ข่าวสารเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวไปสู่ประชาชนโดยผ่านทางคอลัมภ์เกร็ดความรู้และสารคดีในหนังสือพิมพ์ให้มากขึ้นเนื่องจากมีผลต่อความรู้ความเข้าใจในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวของประชาชนเป็นอย่างมาก การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยจึงควรคอยป้อนข้อมูลข่าวสารให้หนังสือพิมพ์ เช่น เขียนบทความไปลงเป็นประจำสำหรับสื่อวิทยุและโทรทัศน์ที่ประชาชนส่วนใหญ่เปิดรับแต่ไม่ค่อยมีบทบาทในการเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและโน้มน้าวใจชาวเชียงใหม่ให้มิตทัศนคติที่ดีต่ออุตสาหกรรมท่องเที่ยวเท่าที่ควรนั้นควรปรับปรุงแก้ไขโดยการเพิ่มรายการประเภทสาระ ความรู้เกี่ยวกับอุตสาหกรรมท่องเที่ยวให้มากขึ้นกว่าในปัจจุบัน ในด้านเนื้อหาของข่าวสารที่เผยแพร่การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ควรเน้นให้ข่าวสารเกี่ยวกับผลประโยชน์ที่ประชาชนในท้องถิ่นจะได้รับจากอุตสาหกรรมท่องเที่ยวให้มากขึ้น ว่าอุตสาหกรรมท่องเที่ยวสามารถก่อให้เกิดประโยชน์แก่ประชาชนในท้องถิ่น ทั้งโดยส่วนตัวส่วนรวม และโดยทางตรงทางอ้อมอย่างไรบ้าง และในด้านนโยบายและแผนการดำเนินงาน ควรมีความต่อเนื่องในเรื่องของการส่งเสริมความรู้ความเข้าใจในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวแก่ประชาชน โดยเฉพาะประชาชนในแหล่งท่องเที่ยวมิใช่ดำเนินการเฉพาะช่วงของการรณรงค์เกี่ยวกับโครงการปีท่องเที่ยวไทยเพียงช่วงเดียว ควรมีการดำเนินงานตลอดไปกำหนดเป็นแผนระยะยาว และมีการประเมินผลงานเป็นระยะ ๆ และควรมีการบรรจุเรื่องของการส่งเสริมความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอุตสาหกรรมท่องเที่ยวแก่ประชาชน ไว้เป็นนโยบายหลักของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ควรดำเนินการจริงจังเน้นการส่งเสริมการท่องเที่ยว โดยคำนึงถึงความพร้อมของคนในท้องถิ่น ทั้งในด้านความรู้ความเข้าใจ ทัศนคติและพฤติกรรมที่แสดงออกว่าเอื้ออำนวยต่ออุตสาหกรรมท่องเที่ยวเพียงใด

0329

สมบัติ ธำรงธัญวงศ์. แนวทางการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน. กรุงเทพฯ : สำนักวิจัยสถาบัน
บัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2537.

อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวแม้จะก่อให้เกิดประโยชน์อันดี แต่ถ้าหากการเตรียม
การและการจัดการไม่เหมาะสมก็อาจก่อให้เกิดโทษมหันต์เช่นกัน ดังที่ประเทศไทยกำลังประสบ
อยู่ในขณะนี้ ผลเสียจากอุตสาหกรรมท่องเที่ยวที่พบเห็นอยู่ทั่วไปได้แก่ ผลเสียต่อศิลปวัฒน
ธรรมและขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงามของชาติ ผลเสียต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
และการแพร่ขยายของเชื้อโรคเอดส์อันเกิดจากการขายบริการทางเพศเป็นต้น ดังนั้นแนวทางใน
การแก้ไขคือ การปรับปรุงอุตสาหกรรมท่องเที่ยวให้มีความยั่งยืนถาวร เป็นการท่องเที่ยวที่ก่อ
ให้เกิดประโยชน์ที่พึงปรารถนา โดยไม่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
หรือเป็นการทำลายศิลปวัฒนธรรมอันดีงามของสังคม

แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน จะต้องประกอบไปด้วยนโยบายที่ชัดเจน
ให้การส่งเสริมเฉพาะอุตสาหกรรมที่เกิดประโยชน์ต่อประเทศทั้งทางทางเมือง เศรษฐกิจ และ
สังคม และจะต้องไม่ก่อให้เกิดผลเสียต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะจะต้องไม่
ก่อให้เกิดมลพิษต่าง ๆ ที่จะทำลายความบริสุทธิ์และความงดงามของสิ่งแวดล้อม ประการสำคัญจะ
ต้องไม่ก่อให้เกิดการทำลายศิลปวัฒนธรรมและขนบธรรมเนียมอันดีงามของสังคม รัฐบาลต้องมี
นโยบายชัดเจนในการควบคุม กำกับและตรวจสอบ กิจกรรมการท่องเที่ยวอย่างเข้มงวดเพื่อให้ไม่
เกิดผลเสียที่ไม่พึงปรารถนา

แนวทางสำคัญในการพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน ได้แก่

1. การให้ความรู้ความเข้าใจแก่ประชาชน เกี่ยวกับคุณค่าและความสำคัญของการ
ท่องเที่ยวทั้งในด้านที่เป็นประโยชน์และโทษอย่างชัดเจน เพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการส่งเสริม
การท่องเที่ยวแบบยั่งยืนอย่างทั่วหน้า

6. พัฒนาบุคลากรเพื่อรองรับการขยายตัวของการท่องเที่ยวอย่างเหมาะสมการมี
บุคลากรที่มีคุณภาพจะส่งเสริมให้การประกอบกิจกรรมการท่องเที่ยวได้รับการควบคุมกำกับและ
ตรวจสอบให้มีความถูกต้องเหมาะสมอยู่เสมอ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาให้ประชาชนมีความรู้
พื้นฐานอย่างเสมอภาคทั่วถึงกัน

3. การวางแผนและพัฒนาโครงสร้างทางกายภาพให้เหมาะสม

7. การพัฒนาระบบบริหารเมืองท่องเที่ยวให้มีสมรรถนะที่จะรองรับภาระกิจจาก
การขยายตัวของการท่องเที่ยวได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

0330

มหิดล ,มหาวิทยาลัย. คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์. โครงการศึกษาต่อเนื่อง. **ประมวล
ความคิดเพื่อการสัมมนาเรื่อง แนวทางส่งเสริมการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ
และสิ่งแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยว ณ คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหิดล วันที่ 23 - 25 มกราคม 2534. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยฯ,
2534.**

การสัมมนาครั้งนี้ได้รวบรวมบทบาทของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยที่มีผลต่อ
การรักษาคุณภาพแหล่งท่องเที่ยว ซึ่ง ททท. ได้จัดทำการศึกษาพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว ทั้งในพื้นที่
เฉพาะที่ และในพื้นที่ในระดับจังหวัดหรือกลุ่มของจังหวัดจัดสรรงบประมาณพัฒนา อนุรักษ์
แหล่งท่องเที่ยว การจัดประชุมสัมมนาแก้ปัญหาการท่องเที่ยว สนับสนุนการเสนอกฎหมายที่มีผล
สามารถควบคุมสิ่งแวดล้อมได้ เสนอแนะข้อคิดเห็นต่าง ๆ ในเรื่องผลกระทบของการท่องเที่ยวที่
หน่วยงานต่าง ๆ ขอข้อคิดเห็นมา จัดการบรรยายให้ความรู้ด้านการท่องเที่ยวสำหรับประชาชนทั่ว
ไป นักเรียน นักศึกษา เยาวชน จัดให้มีการศึกษาวิจัยปัญหา ผลกระทบจากการท่องเที่ยว เพื่อหา
ผลสรุปและแนวทางการปรับปรุงแก้ไข พื้นฟู อนุรักษ์ประเพณีเพื่อการท่องเที่ยว สำหรับบทบาท
ของ ททท. ในการเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม คือ ควบคุมปริมาณนัก
ท่องเที่ยว ประเมินผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม การวางแผนใช้ประโยชน์ที่ดิน บทบาทของภาคเอกชน
ต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวมีดังนี้คือ การพัฒนาบุคลากรในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว การพัฒนา
บริการของธุรกิจท่องเที่ยว การคุ้มครองรักษาความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยว การอนุรักษ์ศิลปวัฒน
ธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณี การส่งเสริมการประชุมนานาชาติในประเทศไทย การรวมตัว
ของหน่วยธุรกิจการท่องเที่ยวภาคเอกชนเพื่อแก้ไขปัญหาอุปสรรคในการพัฒนาการท่องเที่ยวและ
การร่วมมือแก้ไขปัญหาการท่องเที่ยวระหว่างภาครัฐบาลและเอกชน

0331

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. โครงการสัมมนาพัฒนาท่องเที่ยวไทยในทิศทางที่ยั่งยืน ครั้งที่ 2

(2539) วิสัยทัศน์ท่องเที่ยวไทยสู่ก้าวใหม่ปี 2001 ณ อาคารประชุมสห

ประชาชาติ 1 เมษายน 2539. กรุงเทพฯ : การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ,
2539.

วัตถุประสงค์ของการสัมมนา คือ เพื่อเปิดโอกาสให้หน่วยงานทั้งภาครัฐ เอกชน องค์กรเอกชน ผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยวได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ข้อเสนอแนะบทบาท และแนวทางต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540 - 2544) และเพื่อระดมความคิดเห็นข้อเสนอแนะแนวทางและบทเรียนจากการ พัฒนาการท่องเที่ยวภายใต้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535 - 2539) สำหรับเป็นแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาหรือผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวตลอดจนแนวโน้มการพัฒนาในอนาคต ผู้ร่วมสัมมนา คือผู้ที่สนใจจากองค์กร หน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน นักวิชาการ องค์กรพัฒนาเอกชน ผู้ประกอบการด้านธุรกิจ ท่องเที่ยว สื่อมวลชน นักเรียน นิสิต นักศึกษาและประชาชนทั่วไป จำนวนทั้งสิ้น 500 คน

ผลจากการพัฒนาการท่องเที่ยวในระยะพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 7 ประสบความสำเร็จเป็นที่น่าสนใจ โดยเฉพาะการดำเนินงานด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวที่ส่งผลให้จำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศมีการขยายตัวเพิ่มขึ้นมาตลอด มีการลงทุนในธุรกิจการ ให้บริการสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับนักท่องเที่ยวเหล่านี้แต่ในขณะเดียวกันก็ก่อให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ตามมาอีกมากมาย โดยเฉพาะปัญหาเก่า ๆ ที่ยังไม่สามารถแก้ไขได้ สำหรับทิศทางการพัฒนาใน ช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 8 เน้น “ คน “ เป็นจุดมุ่งหมายหลักในการพัฒนาประเทศ โดยให้ประชาชนทุกกลุ่มมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวในทุกระดับ เป้าหมายที่กำหนดคือ ทำรายได้เป็น เงินตราต่างประเทศให้ขยายตัวโดยเฉลี่ยไม่ต่ำกว่าร้อยละ 14 ต่อปี ในระยะ 5 ปีของแผนฯ เพิ่ม จำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศให้ขยายตัวโดยเฉลี่ยไม่ต่ำกว่าร้อยละ 6 ต่อปี ในระยะ 5 ปี ของแผนฯ และเพิ่มจำนวนชาวไทยให้เดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศให้ขยายตัว โดยเฉลี่ยไม่ต่ำกว่าร้อยละ 2 ต่อปี ในระยะ 5 ปี ของแผนฯ และเพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมายจึงควรกำหนดนโยบาย หลัก และมาตรการในการพัฒนาการท่องเที่ยว คือ พัฒนา อนุรักษ์ และพัฒนาทรัพยากรการท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อมควบคู่กันไป เพื่อให้สามารถรองรับการขยายตัวของนักท่องเที่ยวในระยะยาว พัฒนากำลังคนที่เป็นคนไทยให้เข้ามาปฏิบัติงานในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น ส่งเสริม ความร่วมมือระหว่างภาครัฐบาลและภาคเอกชนให้มีการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างเป็นระบบ ผลัก

ดันให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวในภูมิภาคอาเซียน และอินโดจีน ส่งเสริมให้การท่องเที่ยวมีบทบาทในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนและส่งผลดีต่อการพัฒนาสังคม เน้นการเชิญชวนนักท่องเที่ยวที่มีคุณภาพให้เดินทางมาท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น ส่งเสริมให้นักท่องเที่ยวชาวไทยเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศเพิ่มมากขึ้น และผลักดันให้มีการบังคับใช้มาตรการต่าง ๆ ในการให้ความคุ้มครองรักษาความปลอดภัยในทรัพย์สินของนักท่องเที่ยว

การพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อสู่ทิศทางที่ยั่งยืน คือทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมอันมีคุณค่าของไทย ถูกใช้อย่างชาญฉลาดก่อประโยชน์สูงสุด ในระยะเวลาที่ยาวนานที่สุดและก่อปัญหาผลกระทบน้อยที่สุด สามารถมีใช้ประโยชน์ได้ตลอดไป เป็นการพัฒนาการท่องเที่ยวไทยในทิศทางที่ยั่งยืน ซึ่งมีแนวทางการสร้างกรอบนโยบายและแนวทางปฏิบัติดังนี้

1. มุ่งพัฒนาการท่องเที่ยวในประเทศก่อน ส่วนการพัฒนาการท่องเที่ยวระหว่างประเทศนั้น จะต้องเหมาะสมกับระบบสาธารณูปโภคที่รองรับเป็นสำคัญ
2. ประชาชนในท้องถิ่นจะต้องมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในโครงการต่าง ๆ ที่จะเกิดผลกระทบต่อวิถีชีวิตของคนส่วนใหญ่ในพื้นที่
3. ต้องคำนึงถึงขีดความสามารถในการรองรับทุก ๆ ด้านของจำนวนนักท่องเที่ยว ตัวสถานที่ท่องเที่ยว ชุมชน และสภาพแวดล้อมโดยรวม
4. มุ่งใช้วัสดุและผลิตภัณฑ์ในท้องถิ่น
5. เน้นการกระจายรายได้สู่ท้องถิ่น โดยมุ่งประโยชน์ในระยะยาวของชุมชน
6. คุณค่าของสิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมนั้นเป็นคุณค่าที่มีอยู่ในตัวเองจึงมีค่ามากกว่าในฐานะเพียงเป็นแหล่งรองรับการท่องเที่ยวเท่านั้น ความอยู่รอดในระยะยาวจึงเป็นสิ่งที่ไม่อาจละเลยได้
7. การปรับตัวเปลี่ยนแปลงนั้นเป็นสิ่งจำเป็น แต่ทั้งนี้ต้องไม่ขัดกับหลักการดังกล่าวข้างต้น
8. ภาครัฐกิจการท่องเที่ยว องค์กรท้องถิ่น องค์กรด้านสิ่งแวดล้อมและรัฐ มีหน้าที่จะต้องทำงานร่วมกันอย่างเสมอภาค และวางอยู่บนหลักการข้างต้น

สำหรับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เป็นการท่องเที่ยวที่มุ่งเน้นความสำคัญทางเศรษฐกิจควบคู่กับการอนุรักษ์สภาพแวดล้อม โดยมุ่งควบคุมคุณภาพของทรัพยากรการท่องเที่ยว ให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยวเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวรวมทั้งการให้บริการนักท่องเที่ยว นับเป็นทางออกที่ดีที่จะก่อให้เกิดความสมดุลระหว่างกระแสการพัฒนาและกระแสการอนุรักษ์ทางการท่องเที่ยว จึงควรอย่างยิ่งที่จะต้องช่วยกันสนับสนุนส่งเสริมมากขึ้น แต่ความสำเร็จของการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์นั้นต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งฝ่ายรัฐบาล เอกชน และ

นักท่องเที่ยว เพื่อให้การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ยังประโยชน์สูงสุดแก่ทุกฝ่ายทั้งในปัจจุบัน และอนาคต

0332

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. รายงานฉบับสมบูรณ์โครงการสำรวจความต้องการของนักท่องเที่ยวในเรื่องการซื้อสินค้าของที่ระลึกปี 2533. กรุงเทพฯ : การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย , 2534.

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่ออธิบายโครงสร้างของความต้องการของนักท่องเที่ยวต่อสินค้าของที่ระลึกในประเทศไทย และเพื่อการศึกษาหาลำดับความต้องการซื้อสินค้าของนักท่องเที่ยวสัญชาติต่าง ๆ ตลอดจนค้นหาแบบแผนของรสนิยมดังกล่าว การรวบรวมข้อมูลได้ใช้แบบสอบถามกับนักท่องเที่ยวชาวไทย และนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศตามแหล่งท่องเที่ยวหลักของไทยจำนวนทั้งสิ้น 800 ตัวอย่าง โดยเป็นจำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ 600 ตัวอย่าง นักท่องเที่ยวชาวไทย 200 ตัวอย่าง นอกจากนี้ยังทำการสอบถามผู้ผลิต ผู้จำหน่ายในแหล่งสำคัญ ๆ ด้วย

ผลการศึกษาพบว่า สินค้าที่เป็นที่นิยมสูงในหมู่นักท่องเที่ยว และซื้อโดยนักท่องเที่ยวสามารถเรียงลำดับได้ดังต่อไปนี้ คือ สินค้าที่นักท่องเที่ยวระหว่างประเทศซื้อมากเป็นอันดับหนึ่งถึงห้า ได้แก่ ผ้าไหมและผลิตภัณฑ์ผ้าไหม เสื้อผ้าสำเร็จรูป ผ้าฝ้ายและผลิตภัณฑ์ผ้าฝ้าย อัญมณีและเครื่องประดับ และเครื่องหนัง ตามลำดับ สำหรับนักท่องเที่ยวชาวไทย ให้ความสำคัญต่อการจ่ายเงินซื้อสินค้าประเภทหัตถกรรมจักสาน เสื้อผ้าสำเร็จรูป อัญมณีเครื่องประดับ เครื่องทองเหลืองและโลหะ ตลอดจนดอกไม้แห้งและดอกไม้ประดิษฐ์ ตามลำดับ สำหรับแบบแผนของรสนิยมของนักท่องเที่ยวพบว่า นักท่องเที่ยวระหว่างประเทศมีรสนิยมต่อผ้าไหมและผลิตภัณฑ์ผ้าไหม เครื่องหนัง เครื่องเงิน และดินเผา เฟอร์นิเจอร์ไม้แกะสลัก อัญมณีและเครื่องประดับ เป็น 5 อันดับแรก นักท่องเที่ยวชาวไทยนิยมผลิตภัณฑ์โลหะและดินเผา เฟอร์นิเจอร์ไม้แกะสลัก เครื่องเบญจรงค์ ทั้งที่เคลือบและไม่ได้เคลือบ ผ้าไหมและผลิตภัณฑ์ผ้าไหม อัญมณีและเครื่องประดับเป็น 5 อันดับแรก นักท่องเที่ยวให้ความสำคัญกับปัจจัยด้านราคา รูปแบบ ความเป็นเอกลักษณ์ไทย และสีสรรเป็นหลักในการพิจารณาเพื่อการซื้อสินค้า สิ่งที่น่าสังเกตถึงการที่นักท่องเที่ยวไม่สามารถติดต่อสื่อสารกับผู้ขายได้ เนื่องจากมีอุปสรรคด้านภาษา สำหรับผู้ไม่ได้ซื้อสินค้านี้มีเหตุผลว่า เนื่องจากไม่มีเวลา ไม่มีโอกาสได้เลือก เดินทางมาทำธุรกิจเป็นหลักจึงไม่ตั้งใจซื้อ และไม่ทราบข่าวสารเป็นเหตุผลหลัก เหตุผลรองลงมาได้แก่ ปัญหาของราคาที่ไม่ได้มาตรฐาน รูปแบบมีให้เลือกน้อยเกินไป สีสรรไม่ได้มาตรฐานและมีให้เลือกน้อย ขนาดและน้ำหนักไม่เหมาะในการพกพาตลอดจนการใช้วัสดุที่ไม่เหมาะสมกับคุณค่าของตัวสินค้า

ผู้วิจัยได้เสนอแนะด้านนโยบายเพื่อการพัฒนาสินค้าของที่ระลึก โดยให้พัฒนาองค์ประกอบทั้งด้านกายภาพ เช่นรูปแบบ สีสรร ขนาด การบรรจุหีบห่อ และด้านคุณภาพของตัวสินค้าเอง ด้านราคาของสินค้า ตลอดจนการบริหารและการให้ข่าวสารโดยมีเป้าหมายเพื่อเพิ่มความต้องการสินค้าของที่ระลึก ด้านการบริหารนโยบายการพัฒนาสินค้าของที่ระลึกให้ก้าวหน้าและรักษามาตรฐาน ควรจะทำการสะสมและจัดระบบมาตรฐาน ตลอดจนควบคุมคุณภาพ โดยผ่านขบวนการ ฝึกอบรมและควบคุมโดยใช้การให้สัญลักษณ์แก่ผู้ที่ปฏิบัติตามกติกากันที่ตกลงกันในหมู่ผู้ที่เกี่ยวข้องในอุตสาหกรรม ปกป้องนักท่องเที่ยวจากผู้ไม่ยึดกติกา โดยการประชาสัมพันธ์ที่กว้างขวาง สำหรับขั้นตอนการปฏิบัติขั้นที่ 1 ทำการสะสมเพื่อจัดระบบระหว่างกลุ่มของสินค้าต่างๆ ใหม่โดยให้ผู้มีมาตรฐานผ่านการรับรอง และมีตราเฉพาะพิเศษของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ขั้นที่ 2 ควบคุมคุณภาพโดยการจัดการตรวจสอบตรวจตราอย่างสม่ำเสมอว่าคุณภาพยังได้มาตรฐานหรือไม่ ขั้นที่ 3 ทำการรักษามาตรฐาน โดยการฝึกอบรมและจัดการแข่งขันการออกแบบและแข่งขันคุณภาพ (ด้านกายภาพ) ฝึกอบรมพนักงานขายให้เข้าใจสภาพและประวัติสินค้า ความหมายของการออกแบบ ประวัติศาสตร์ที่เกี่ยวข้องโดยสามารถสื่อสารได้ดีกับลูกค้าได้ ขั้นที่ 4 ทำการประชาสัมพันธ์ให้ทราบถึงร้านค้าที่มีมาตรฐานการพัฒนาออกแบบสินค้า การประกวดและแข่งขันการฝึกอบรมการสร้างสรรค์ความคิด โดยการจัดทำนิตยสารรายเดือนให้แพร่หลาย ทั้งในหมู่ผู้ผลิต ผู้ขายและตามโรงแรม เพื่อให้ชาวต่างประเทศรับทราบ ขั้นที่ 5 ทำการวิจัยและพัฒนาทั้งทางด้านการพัฒนาสินค้าและการตลาด

0333

จิราวดี อ่อนวงศ์. การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมชุมชนเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยว : กรณีศึกษา
เกาะพีพี จังหวัดกระบี่. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาการวางแผน
ภาคและเมือง บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2539.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพแวดล้อม ชุมชนเกาะพีพี เพื่อเป็น
แนวทางในการพัฒนาการท่องเที่ยว โดยศึกษาประเด็นด้านการพัฒนาการเปลี่ยนแปลงของพื้นที่ที่
มีความสัมพันธ์กับกิจกรรมในพื้นที่ ด้านความคิดเห็นของคนกลุ่มต่าง ๆ ในพื้นที่เกี่ยวกับสภาพการ
ท่องเที่ยวในปัจจุบัน และแนวทางในการพัฒนาการวิจัยครั้งนี้ได้เก็บข้อมูลจากเอกสาร และเก็บ
ข้อมูลภาคสนาม ด้านการใช้ประโยชน์อาคารและกิจกรรมในพื้นที่ นอกจากนี้ก็มีการเก็บข้อมูล
จากแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่าง 3 กลุ่มคือ นักท่องเที่ยว ผู้ประกอบการและชาวบ้าน รวมทั้ง
สัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้องกับพื้นที่โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ภาครัฐ และนักลงทุนจากภายนอก

ผลการศึกษาพบว่า พัฒนาการและการเปลี่ยนแปลงทางกายภาพของชุมชนมีความ
สัมพันธ์กับการพัฒนาการท่องเที่ยว ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางกายภาพเศรษฐกิจและสังคม
ทั้งในแง่บวกและแง่ลบ การพัฒนาที่เกิดขึ้นในพื้นที่ส่วนใหญ่ไม่มีการวางแผน ทำให้เกิดปัญหา
ตามมาโดยเฉพาะสภาพแวดล้อม และความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติ ในการศึกษา
ประเด็นการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นสามารถแยกประเด็นแผนงานหลักได้ 5 ประการคือ

1. แผนงานด้าน การจัดการสภาพแวดล้อมและธรรมชาติ
2. แผนการจัดการมลพิษ
3. แผนงานด้านส่งเสริมความเข้าใจทางการท่องเที่ยว
4. แผนพัฒนาสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ
5. แผนหลักด้านคุณภาพชีวิตและแก้ปัญหาด้านเศรษฐกิจและสังคม

ผู้วิจัยได้เสนอแนะการจัดองค์กรในการแก้ปัญหา โดยเสนอรูปแบบการปกครอง
ให้มีการแยกหมู่บ้านในพื้นที่ออกมาเป็นตำบลใหม่ นอกเหนือจากการควบคุมดูแลของตำบลอ่าว
นาง โดยมีการปกครองแบบสภาตำบล ในส่วนระดับชุมชนในพื้นที่มีองค์กร 2 ระดับ ด้วยกันคือ

5. ระดับองค์กรพื้นที่ที่มีการรวมกลุ่มของระดับพื้นที่เพื่อแก้ไขสอดคล้องปัญหาใน
พื้นที่ของตน

3. องค์กรในระดับอาชีพ กลุ่มอาชีพเพื่อเป็นการรวมกลุ่มพัฒนามาตรฐานการอาชีพ เช่น กลุ่มเรือหางยาว
- และทั้ง 2 กลุ่มจะเป็นหน่วยงานที่คอยสอดส่องการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบล

0334

เกษีย ชอประเสริฐ. ตำรวจท่องเที่ยวกับปัญหาอาชญากรรมที่เกิดขึ้นกับนักท่องเที่ยว : ปัญหาในการนำนโยบายไปปฏิบัติ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาการปกครอง บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2539.

การวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาการนำนโยบายไปปฏิบัติของตำรวจท่องเที่ยว โดยมีสมมติฐานว่านโยบายการส่งเสริมการท่องเที่ยวขาดความชัดเจน ขาดความสอดคล้องและการประสานงานที่เหมาะสมในการปฏิบัติ นโยบายซึ่งมีผลกระทบต่อนโยบายของรัฐ ทั้งทางตรงและทางอ้อม

การวิจัยเรื่องนี้ใช้วิธีการศึกษาแบบบรรยายประกอบการศึกษาแบบสังเกตการณ์จริงในการปฏิบัติงานของตำรวจท่องเที่ยว รวมทั้งการสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้องในการการปฏิบัติ นโยบายนี้ระหว่างเดือนเมษายน 2538 ถึงสิงหาคม 2539

ผลการศึกษาวิจัยพบว่า ปัญหาส่วนใหญ่ที่เกิดขึ้นกับนักท่องเที่ยวมีสาเหตุสำคัญจากนโยบายการส่งเสริมการท่องเที่ยวไม่มีความสอดคล้องกับการป้องกันอาชญากรรมแก่นักท่องเที่ยวระหว่างประเทศทำให้ตำรวจท่องเที่ยวมีปัญหาในการนำนโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวไปปฏิบัติ ด้านการป้องกันอาชญากรรมเนื่องจากนโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวขาดทิศทางที่ชัดเจน ทำให้การร่วมมือของหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องมีอุปสรรคและเป็นปัญหาด้านการประสานงานกับตำรวจท่องเที่ยว รวมทั้งการสื่อสารระหว่างตำรวจท่องเที่ยวกับนักท่องเที่ยวยังไม่ดีเท่าที่ควร ดังนั้นควรมีการปรับเปลี่ยนนโยบายของกองบังคับการตำรวจท่องเที่ยวให้มีความชัดเจนและรัดกุมมากขึ้น เพื่อที่จะให้ผู้ปฏิบัติสามารถนำไปปฏิบัติได้ และเกิดปัญหาน้อยที่สุด สำหรับกองบังคับการตำรวจท่องเที่ยวได้กำหนดแนวทางการดำเนินงานดังนี้คือ รับเรื่องร้องเรียนจากนักท่องเที่ยวที่มาติดต่อด้วยตนเองและทางจดหมาย ดำเนินการเสร็จสิ้นจนเป็นที่พอใจของผู้ร้องเรียน ให้บริการคำแนะนำและช่วยเหลือนักท่องเที่ยวทางโทรศัพท์จัดทำแผ่นพับและบัตรคำเตือน แจกจ่ายนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับสถานที่จำเป็นในการติดต่อ และข้อควรระวังต่าง ๆ เพื่อป้องกันการหลอกลวง หรือการถูกเอาเปรียบผ่านทางสำนักงาน ททท. สาขา ติดต่อประสานงานกับหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดมาตรการอำนวยความสะดวกและช่วยเหลือนักท่องเที่ยว จัดทำรายงานและสถิติผลคดีที่เกิดขึ้นกับนักท่องเที่ยว และควบคุม ประสานงานในการรักษาความปลอดภัยในงานกิจกรรมต่าง ๆ นอกจากนี้ยังมีการดำเนินการป้องกันอาชญากรรม เช่น จัดสายตรวจให้สามารถเข้าถึง

ที่เกิดเหตุ ด้านการปราบปรามอาชญากรรม มีการเพิ่มประสิทธิภาพในการสืบสวนจับกุมผู้ต้องหา คดีอุกฉกรรจ์ สะท้อนขวัญนักท่องเที่ยว เป็นต้น ด้านการอำนวยความสะดวก มีการเร่งดำเนินการจัดระเบียบการสอบสวนคดีอาญาของกองบังคับการตำรวจท่องเที่ยว เป็นต้น ด้านชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ มีการปรับปรุงสถานที่ทำการ มีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนในพื้นที่รับผิดชอบ ด้านการบริการสังคมและบริการนักท่องเที่ยว ได้ระดมกำลังกวาดล้างอาชญากรรมกลุ่มมิจฉาชีพ เป็นต้น

ผู้วิจัยได้เสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาในการทำงานของตำรวจท่องเที่ยวออกเป็น 2 ระยะคือ ในระยะเร่งด่วน ควรมีการพัฒนาระบบงานของกองบังคับการตำรวจท่องเที่ยวให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น สามารถทำงานได้คล่องตัว เปิดเสรีจัดระบบงานและจำแนกอำนาจหน้าที่ให้ชัดเจน สนับสนุนการทำงานซึ่งกันและกันอย่างต่อเนื่อง จัดบุคคลให้เหมาะสมกับตำแหน่งและหน้าที่ จัดอาคารสถานที่ให้เอื้อประโยชน์ต่อการปฏิบัติงาน และมีการค้นคว้าวิจัยเพื่อพัฒนาหน่วยงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นควรปรับสายการบังคับบัญชาให้สั้นลง กระจายอำนาจให้กับผู้บังคับบัญชาในระดับปฏิบัติให้มากยิ่งขึ้น เน้นการพัฒนาบุคลากรอันเป็นทรัพยากรที่สำคัญที่สุด ปรับปรุงระบบการบริหารบุคคลให้มีประสิทธิภาพและมีความยุติธรรมมากขึ้น ปรับปรุงแบบการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานของกองบังคับการตำรวจท่องเที่ยวเสียใหม่ให้สามารถบอกรายละเอียดต่าง ๆ ได้มากกว่าที่เป็นอยู่ สำหรับในระยะยาวควรปรับปรุงโครงสร้างของกองบังคับการตำรวจท่องเที่ยวและโครงสร้างภายในกองบังคับการตำรวจท่องเที่ยว รวมถึงการแบ่งแยกงานในลักษณะต่าง ๆ ให้มีความเหมาะสมกับโครงสร้างใหม่ที่มีการปรับปรุงในอนาคต ได้แก่ การปรับปรุงโครงสร้างด้านบน (สายการบังคับบัญชา) ของตำรวจท่องเที่ยวเกี่ยวกับหน่วยงานที่อยู่ในระดับที่สูงกว่านั้นก็ คือ โครงสร้างระหว่างกองบังคับการกับกองบัญชาการและกรมตำรวจ และการปรับโครงสร้างภายในของกองบังคับการตำรวจท่องเที่ยวเอง และผู้วิจัยได้เสนอแนะให้โอนงานของตำรวจท่องเที่ยวไปอยู่ในสังกัดอื่น เช่น ให้งานของตำรวจท่องเที่ยวเป็นส่วนหนึ่งในงานตำรวจท่องเที่ยว เป็นต้น แต่ยังคงวางหลักการสำหรับตำรวจที่จะมาทำหน้าที่ เช่นเดียวกับตำรวจท่องเที่ยว (เดิม) เป็นงานอีกหน้าที่หนึ่งของตำรวจท่องเที่ยว

0335

สนิ นัยวินิจ. ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมกับ
ความรู้ทัศนคติ และการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมอันเกี่ยวเนื่อง
กับธุรกิจแพท่องเที่ยวของประชาชนในเขตเทศบาลเมือง จังหวัดกาญจนบุรี.

วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ บัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2538.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาลักษณะทางประชากรศาสตร์ และ พฤติ
กรรมการเปิดรับข่าวสารการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ของประชาชนในเขตเทศบาลเมือง จังหวัด
กาญจนบุรี รวมทั้งความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมกับ
ความรู้ทัศนคติ และการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมอันเกี่ยวเนื่องกับธุรกิจแพท่องเที่ยว
กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยมีจำนวนทั้งสิ้น 400 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลคือแบบสอบ
ถาม

ผลการวิจัยพบว่า เพศต่างกันมีการเปิดรับข่าวสารการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมจากสื่อ
โทรทัศน์ นิตยสาร ครู สมาชิกในครอบครัว นิสิตนักศึกษา เอกสารสิ่งพิมพ์ ป้ายประกาศ คำ
ขวัญ และนิทรรศการต่างกัน อายุที่แตกต่างกันมีการเปิดรับข่าวสารการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมจากสื่อ
วิทยุ โทรทัศน์ ทหาร พระสงฆ์ อาจารย์มหาวิทยาลัยหรือวิทยาลัย และสื่อเฉพาะกิจทั้งหมดแตก
ต่างกัน การศึกษาต่างกันมีการเปิดรับข่าวสารการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมจากสื่อวิทยุโทรทัศน์
หนังสือพิมพ์ ครู อาจารย์มหาวิทยาลัยหรือวิทยาลัย และสื่อเฉพาะกิจทั้งหมดแตกต่างกัน อาชีพ
ต่างกันมีการเปิดรับข่าวสารการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมจากสื่อวิทยุ หนังสือพิมพ์ ตำรวจ พระสงฆ์
หอกระจายข่าว และนิทรรศการแตกต่างกัน พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม
จากก้านัน ผู้ใหญ่บ้าน นายอำเภอ ปลัดอำเภอ พระสงฆ์ และหอกระจายข่าว มีความสัมพันธ์กับ
ความรู้ในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมอันเกี่ยวเนื่องกับธุรกิจแพท่องเที่ยว พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสาร
การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมจากสื่อโทรทัศน์ นิตยสาร ก้านัน ผู้ใหญ่บ้าน นายอำเภอ ตำรวจ ทหาร
พระสงฆ์ เพื่อนบ้าน และสื่อเฉพาะกิจทั้งหมดมีความสัมพันธ์กับทัศนคติในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม
จากสื่อมวลชน สื่อบุคคล และสื่อเฉพาะกิจ ทั้งหมดมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการ
อนุรักษ์สิ่งแวดล้อมอันเกี่ยวเนื่องกับธุรกิจแพท่องเที่ยว ความรู้ในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมอันเกี่ยว
เนื่องกับธุรกิจแพท่องเที่ยว ความรู้ในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมอันเกี่ยวเนื่องกับธุรกิจแพท่องเที่ยวไม่

มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมอันเกี่ยวเนื่องกับธุรกิจแพท่องเที่ยว และทัศนคติในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมอันเกี่ยวเนื่องกับธุรกิจแพท่องเที่ยวไม่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมอันเกี่ยวเนื่องกับธุรกิจแพท่องเที่ยว

ผู้วิจัยได้เสนอแนะว่า หน่วยงานที่มีการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมและการท่องเที่ยวควรมีการให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมอันเกี่ยวเนื่องกับธุรกิจแพท่องเที่ยวแก่กลุ่มคนที่มีอายุระหว่าง 17 - 25 ปี ซึ่งเป็นนักเรียน นักศึกษามีการศึกษาอยู่ในระดับ ม.6 เพราะผลจากการวิจัยพบว่าเป็นกลุ่มประชาชนส่วนใหญ่ที่มีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมและการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ประชาชนกลุ่มนี้จะได้เป็นตัวแทนในการเผยแพร่ความรู้นี้แก่บุคคลอื่น ๆ ต่อไป และควรมีการเร่งรัดพัฒนาให้ความรู้ในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมอันเกี่ยวเนื่องกับธุรกิจแพท่องเที่ยวแก่ประชาชน เพื่อให้ประชาชนได้เกิดทัศนคติที่ดีในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมอันเกี่ยวเนื่องกับธุรกิจแพท่องเที่ยว และนำไปสู่การมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมอันเกี่ยวเนื่องกับธุรกิจแพท่องเที่ยวที่ยั่งยืนที่สุด และจากการวิจัยพบว่า สื่อโทรทัศน์เป็นสื่อที่ทำให้ประชาชนมีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมและการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมมากที่สุด แต่ผลการวิจัยกลับพบว่า การเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชนไม่มีความสัมพันธ์กับความรู้ในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมอันเกี่ยวเนื่องกับธุรกิจแพท่องเที่ยว ดังนั้นสื่อมวลชนโดยเฉพาะสื่อโทรทัศน์จึงควรได้มีการพิจารณาเพื่อดำเนินการเพิ่มเนื้อหาสาระด้านสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจแพท่องเที่ยวให้มากขึ้น และทำการเผยแพร่สู่ประชาชนให้ประชาชนได้เกิดความรู้ด้านสิ่งแวดล้อมมากขึ้นกว่าเดิม

0336

สมบัติ แซ่แฮ่. การศึกษาอุปสงค์ต่อการท่องเที่ยวชมธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม : กรณีศึกษา
อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาเศรษฐศาสตร์
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2538.

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประมาณการอุปสงค์ของการบริการท่องเที่ยวชมธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมรูปแบบใหม่ เพื่อประมาณการราคาค่าบริการที่นักท่องเที่ยวยินดีจ่ายของการบริการแต่ละชนิด และเพื่อประมาณการระดับรายได้ที่จะได้รับจากจัดบริการใหม่ การบริการที่นำเสนอมี 5 ชนิด คือ บริการห้างดูสัตว์ บริการสะพานแขวน หรือสถานที่สำหรับคนก
บริการยานพาหนะนำเที่ยวอุทยาน บริการอุปกรณ์พักค้างแรมและบริการเจ้าหน้าที่นำทางเดินป่า
กรอบแนวความคิดที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ วิธีการประเมินคุณค่าจากความเป็นไปได้ (Contingent
Valuation Method : CVM) เก็บรวบรวมข้อมูลจากการสำรวจข้อมูลปฐมภูมิด้วยแบบสอบถาม
ระหว่างเดือนพฤศจิกายน ถึง ธันวาคม พ.ศ. 2537 จำนวน 625 ตัวอย่าง ทำการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย

ผลการศึกษาพบว่าความต้องการบริการของนักท่องเที่ยวแต่ละคนที่มีต่อบริการแต่ละชนิดมีความแตกต่างกัน ทั้งนี้ตัวแปรที่มีผลต่อความน่าจะเป็นที่จะเลือกใช้หรือไม่เลือกใช้บริการ
ได้แก่ ตัวแปรพฤติกรรมทางเลือกในอดีต (การมีข้อมูลเกี่ยวกับบริการเดิม และการประกอบกิจ
กรรมในอดีต) และตัวแปรส่วนบุคคล (ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา ระดับรายได้) ส่วนผลการ
ประมาณการจำนวนนักท่องเที่ยวที่มีความต้องการบริการ ระดับราคาค่าบริการที่นักท่องเที่ยว
ยินดีจ่าย และระดับรายได้จากการจัดบริการ พบว่า บริการห้างดูสัตว์ บริการสะพานแขวนสำหรับคนก
บริการยานพาหนะนำเที่ยวอุทยาน บริการอุปกรณ์พักค้างแรม และบริการเจ้าหน้าที่นำทางเดินป่า
แต่ละบริการจะมีนักท่องเที่ยวที่มีความต้องการใช้บริการประมาณร้อยละ 31.1 , 20.6 , 14.8 , 38.1
และ 36.3 ของจำนวนนักท่องเที่ยวทั้งหมดตามลำดับระดับราคาค่าบริการแต่ละชนิดที่นักท่องเที่ยว
ยินดีจ่ายอยู่ที่ระดับ 20 , 20 , 10 , 80 และ 50 บาท ตามลำดับ และรายได้จากการจัดบริการแต่ละ
ชนิดประมาณ 6.22 , 4.12 , 1.48 , 30.48 และ 18.15 ล้านบาทต่อปี ตามลำดับ

ผู้วิจัยได้เสนอแนะเป็นนโยบายทางเลือกภายใต้กรอบแนวคิดข้างต้นดังนี้คือ มี
ความเป็นไปได้ที่อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่จะขยายบริการการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ ๆ ซึ่งเป็นการส่งเสริม
การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ และขณะเดียวกันที่ไม่มีผลทำลายสิ่งแวดล้อม ควรมีการปรับปรุงการ
บริหารอุทยาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการให้ข่าวสารข้อมูลต่าง ๆ แก่นักท่องเที่ยว ก่อนที่นักท่องเที่ยว
จะเดินทางเข้าไปในอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ กลุ่มนักท่องเที่ยวเป็นเป้าหมายที่สำคัญได้แก่ กลุ่ม
นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่เป็นครั้งแรก กลุ่มนักท่องเที่ยวที่เดินทางมากัน

แบบครอบครัว และนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาทัศนศึกษา ควรได้รับการนำเสนอข้อมูลต่าง ๆ และกิจกรรมที่เหมาะสมแต่ละกลุ่ม การสร้างมิติแห่งความเข้าใจในเรื่องการอนุรักษ์ ผ่านทางสื่อบุคคล เช่นการสร้างความสัมพันธ์จากกลุ่มกิจกรรมภายในครอบครัวเป็นต้น ควรมีการสร้างกิจกรรมที่ใช้เป็นเครื่องมือรองรับกลุ่มนักท่องเที่ยวเป้าหมายที่เดินทางมาท่องเที่ยวเป็นสื่อในการอนุรักษ์และควรจัดตั้งหน่วยงานและสถาบันการศึกษา หรือสถาบันฝึกอบรมเพื่อการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ภายในอุทยาน นอกจากนี้บริการที่เสนอขึ้นในการศึกษามีลักษณะการจัดบริการเหมือนกับสินค้าเอกชน แตกต่างกันในส่วนของสถานที่ที่ใช้จัดบริการและการลงทุนที่ภาครัฐเป็นผู้ลงทุนเริ่มแรก และรัฐเป็นผู้เก็บผลประโยชน์จากค่าบริการ ราคาของบริการควรทำการเปรียบเทียบจากการลงทุนของสถานที่ท่องเที่ยวภาคเอกชน เพื่อเป็นข้อมูลในการตัดสินใจการพัฒนากิจกรรมต่าง ๆ ที่จะจัดขึ้นในอนาคต

0337

โสภพร สุทธิศักดิ์. ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกาเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยว
กับระยะเวลาในการตัดสินใจเดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดเพชรบุรีของ
นักท่องเที่ยวชาวไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ ภาควิชาการ-
ประชาสัมพันธ์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2539.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมกาเปิดรับข่าวสารของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาเที่ยวจังหวัดเพชรบุรี เกี่ยวกับการท่องเที่ยวจังหวัดเพชรบุรี เพื่อศึกษาถึงความสัมพันธ์ของพฤติกรรมกาเปิดรับข่าวสารของนักท่องเที่ยวกับระยะเวลาในการตัดสินใจไปท่องเที่ยวในจังหวัดเพชรบุรี เพื่อศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านประโยชน์ที่นักท่องเที่ยวคาดว่าจะได้รับและฐานะทางเศรษฐกิจของนักท่องเที่ยวกับระยะเวลาในการตัดสินใจไปท่องเที่ยวในจังหวัดเพชรบุรี และเพื่อศึกษาสื่อบุคคล สื่อมวลชน และสื่อเฉพาะกิจ สื่อใดมีอิทธิพลต่อระยะเวลาการตัดสินใจเร็วในการมาท่องเที่ยวมากกว่ากัน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดเพชรบุรีในช่วงเดือน ตุลาคม - พฤศจิกายน พ.ศ. 2539 จำนวนทั้งสิ้น 400 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้แก่ แบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ค่าถดถอย พหุคูณ

ผลการวิจัยพบว่านักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวของจังหวัดเพชรบุรี จากสื่อบุคคลเป็นอันดับหนึ่ง รองลงมาคือสื่อมวลชน และสื่อเฉพาะกิจตามลำดับ พฤติกรรมกาเปิดรับข่าวสาร ด้านการท่องเที่ยวของจังหวัดเพชรบุรีไม่มีความสัมพันธ์กับระยะเวลาในการตัดสินใจเดินทางมาเที่ยวจังหวัดเพชรบุรี ประโยชน์บางประการที่นักท่องเที่ยวคาดว่าจะได้รับมีความสัมพันธ์ในเชิงลบกับระยะเวลาในการตัดสินใจเดินทางมาท่องเที่ยว ส่วนฐานะทางเศรษฐกิจของนักท่องเที่ยวไม่มีความสัมพันธ์กับระยะเวลาในการตัดสินใจเดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดเพชรบุรี และไม่มีสื่อใดมีอิทธิพลสามารถอธิบายความสัมพันธ์กับระยะเวลาการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวในการเดินทางท่องเที่ยวจังหวัดเพชรบุรี

ผู้วิจัยได้เสนอแนะว่า ควรจะพิจารณาถึงความสอดคล้องของเนื้อหาที่หน่วยงานที่มีหน้าที่ส่งเสริมการท่องเที่ยว ได้เผยแพร่ออกไปว่าเผยแพร่มากเกินไปหรือไม่ เพื่อนำผลการศึกษาที่ได้มาปรับปรุงเนื้อหา และหาช่องทางในการนำเสนอให้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายต่อไป และจากการศึกษาพบว่า ประโยชน์ที่นักท่องเที่ยวคาดว่าจะได้รับมากที่สุดในการเดินทางท่องเที่ยว คือ การได้พักผ่อน หย่อนใจ ดังนั้นผู้ที่มีส่วนส่งเสริมการท่องเที่ยว ควรมีการเผยแพร่ข่าวสารสู่ประเด็นจุดขายของตลาดการท่องเที่ยวในส่วนของการพักผ่อนที่มีรูปแบบที่หลากหลายมีความปลอดภัย

สะดวกสบาย เป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่มีประสิทธิภาพ ความเป็นมิตรของคนในท้องถิ่น การจัดทำกิจกรรมประเพณีเทศกาลส่งเสริมการท่องเที่ยวที่น่าสนใจ เพื่อสร้างความต้องการในด้านการท่องเที่ยว สิ่งเหล่านี้น่าจะเป็นปัจจัยหนึ่งช่วยส่งเสริมและกระตุ้นให้นักท่องเที่ยวตัดสินใจมาท่องเที่ยวได้ง่ายและเร็วขึ้น แต่อย่างไรก็ตามชื่อเสียงและภาพลักษณ์ของแหล่งท่องเที่ยวและสภาพแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นอยู่ควรเป็นจริงตามที่ได้โฆษณาประชาสัมพันธ์ไปเพราะหากไม่เป็นไปดังกล่าว อาจจะส่งผลต่อทัศนคติทางลบต่อแหล่งท่องเที่ยวได้ ซึ่งก็มักจะมีผลต่ออุตสาหกรรมการท่องเที่ยวนั้น ต่อไปในระยะยาว

0338

สิริกาญจน์ ปรับไต่จิตใจโย. การเปิดรับข่าวสารการท่องเที่ยวเกี่ยวกับการตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยว
ต่างประเทศ. ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย 2539.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการท่องเที่ยวต่างประเทศ พฤติ
กรรมการเปิดรับข่าวสารการท่องเที่ยว ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางด้านประชากรกับพฤติ
กรรมการท่องเที่ยวต่างประเทศ ความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับข่าวสารการท่องเที่ยวกับการตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยวต่างประเทศ โดยมุ่งศึกษาการเปิดรับข่าวสารของนักท่องเที่ยวชาวไทยในปี
พ.ศ. 2539 นักท่องเที่ยวที่ศึกษา คือ นักท่องเที่ยวชาวไทยที่กำลังจะเดินทางไปท่องเที่ยวต่างประเทศ
จำนวน 400 คน โดยทำการสัมภาษณ์ที่สนามบินดอนเมืองที่แผนกผู้โดยสารขาออก

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ที่มีภูมิลำเนาในกรุงเทพฯ เป็นส่วนใหญ่และ
เป็นหญิงมากกว่าชาย มีอายุในวัยทำงาน และเป็นโสดมีการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี และเป็น
พนักงานบริษัท อาชีพและรายได้มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการท่องเที่ยวต่างประเทศ ในขณะที่
ปัจจัยทางด้านประชากรตัวอื่น ๆ คือ เพศอายุ สถานภาพการสมรส การศึกษา ไม่มีความสัมพันธ์
กับพฤติกรรมการท่องเที่ยวต่างประเทศปัจจัยทางด้านประชากร เช่น เพศ อายุ สถานภาพการสมรส
ไม่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยวต่างประเทศ แต่การเปิดรับข่าวสารด้านการ
ท่องเที่ยวจากนิตยสารด้านการท่องเที่ยวจากนิตยสารด้านการท่องเที่ยวของต่างประเทศ บริษัทนำ
เที่ยว/ตัวแทนจำหน่ายตั๋วเครื่องบิน สายการบิน เพื่อน/บุคคลในครอบครัว องค์การส่งเสริมการท่องเที่ยว
แห่งประเทศไทย และนิทรรศการเกี่ยวกับการท่องเที่ยวต่างประเทศมีความสัมพันธ์
กับพฤติกรรมการท่องเที่ยวต่างประเทศ และการเปิดรับข่าวสารด้านการท่องเที่ยวไม่มีความ
สัมพันธ์กับการตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยวต่างประเทศ

ผู้วิจัยได้ให้ข้อเสนอแนะดังนี้คือ ผู้ที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจการท่องเที่ยวต่างประเทศ
เช่น นิตยสารด้านการท่องเที่ยวต่างประเทศ บริษัทนำเที่ยว/ตัวแทนจำหน่ายตั๋วเครื่องบิน สายการบิน
บริษัท องค์การส่งเสริมการท่องเที่ยวของต่างประเทศที่ตั้งอยู่ในประเทศไทยควรนำผลการวิจัยไป
พิจารณาประกอบการวางแผนการตลาดเพื่อสร้างความน่าเชื่อถือให้กับสินค้าของตน ไม่ว่าจะเป็น
เป็นนิตยสาร การบริการทางการเงิน หรือการจัดทัวร์ เป็นการให้ช่องทางการสื่อสารอย่างมีประ
สิทธิภาพ และเพื่อเป็นการสงวนเงินตราและกระจายรายได้ให้อยู่ในประเทศ การท่องเที่ยวแห่ง
ประเทศไทยควรเน้นการโฆษณาประชาสัมพันธ์ทั่วทัศน์และความสวยงามของประเทศควบคู่ไป
กับรายละเอียดเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวภายในประเทศเพราะปัจจัยสำคัญสองประการแรก

ที่ทำให้นักท่องเที่ยวชาวไทยตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยวต่างประเทศ คือ ค่าใช้จ่ายในการเดินทางที่เหมาะสมและรายได้ หากสามารถทำให้ชาวไทยหันมาท่องเที่ยวในประเทศจะเป็นผลดีแก่เศรษฐกิจของประเทศ ทั้งยังเป็นการสร้างงานและรายได้แก่ท้องถิ่นต่าง ๆ และนักท่องเที่ยวก็ยังสามารถประหยัดเงินทองในการเดินทางท่องเที่ยวได้มากเข้าเปรียบเทียบกับค่าใช้จ่ายในการเดินทางไป ท่องเที่ยวต่างประเทศ

0339

รัตนภูมิ ศรีวิชัยมูล. ทักษะคตินักศึกษา ที่มีต่อการจัดการศึกษาสาขาวิชาอุตสาหกรรม การ
 ทองเที่ยว : ศึกษากรณีสถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์
 ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ สาขาพัฒนาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
 2539.

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงระดับทักษะคตินักศึกษาที่มีต่อการจัดการศึกษา สาขาวิชาอุตสาหกรรม การทองเที่ยวของสถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร และเพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อทักษะคตินักศึกษา ในการจัดการศึกษาสาขาวิชาอุตสาหกรรม การทองเที่ยว ได้แก่ สถาบันการศึกษา เพศ ภูมิฐานะ ระดับผลการเรียน ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว อาชีพของผู้ปกครอง ความสนใจข่าวสารเกี่ยวกับอุตสาหกรรม การทองเที่ยว นอกหลักสูตร และความคาดหวังในการประกอบอาชีพของนักศึกษา

กลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้คือ นักศึกษาสาขาวิชาอุตสาหกรรม การทองเที่ยว ชั้นปีที่ 4 สถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร ประจำปีการศึกษา 2539 ทั้งหมด 4 สถาบัน ได้แก่ สถาบันราชภัฏจันทรเกษม 42 คน สถาบันราชภัฏสวนดุสิต 46 คน สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา 30 คน และสถาบันราชภัฏธนบุรี 40 คน รวม 158 คน ใช้วิธีการทำสำมะโนโดยสำรวจทั้งหมดของประชากรรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม ในการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อระดับทักษะคตินักศึกษาใช้ ค่าแจกแจงความถี่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าร้อยละการทดสอบสมมติฐานใช้ค่า T - test และ F - test

ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง เรียนอยู่ในสถาบันราชภัฏสวนดุสิตมากที่สุด มีอายุระหว่าง 20 - 21 ปี มีภูมิลำเนาอยู่ในกรุงเทพมหานครมากที่สุด ส่วนใหญ่จบการศึกษาสาขาศิลปะ (ภาษา) มีผลการเรียนอยู่ในระดับดี มีฐานะทางการเงินของครอบครัวอยู่ในระดับดี มีผู้ปกครองประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัวมากที่สุดและเมื่อเปรียบเทียบปัจจัยทางด้านสถาบันการศึกษาและปัจจัยทางด้านบุคคล ได้แก่ เพศ ภูมิฐานะ ระดับผลการเรียน ฐานะทางเศรษฐกิจ ของครอบครัว อาชีพของผู้ปกครองแล้ว พบว่าไม่มีผลต่อระดับทักษะคตินักศึกษาต่อการจัดการศึกษาสาขาวิชาอุตสาหกรรม การทองเที่ยว ปัจจัยทางด้านสภาพแวดล้อม ได้แก่ ความสนใจข่าวสารเกี่ยวกับอุตสาหกรรม การทองเที่ยว ปัจจัยทางด้านสภาพแวดล้อม ได้แก่ ความสนใจข่าวสารเกี่ยวกับอุตสาหกรรม การทองเที่ยว นอกหลักสูตร และความคาดหวังในการประกอบอาชีพพบว่ามีผลต่อระดับทักษะคตินักศึกษาต่อการจัดการศึกษาสาขาวิชาอุตสาหกรรม การทองเที่ยว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทักษะคตินักศึกษาที่มีต่อการจัดการศึกษาสาขาวิชาอุตสาหกรรม

สาขกรรมการท่องเที่ยวในภาพรวมทุกด้านพบว่าอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ แต่เมื่อพิจารณารายละเอียดโดยแยกออกเป็นประเด็นย่อยพบว่า นักศึกษามีทัศนคติที่ดีต่อด้านหลักสูตรและผู้สอนอยู่ในระดับค่อนข้างสูง ส่วนด้านการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ห้องเรียน ห้องสมุด อุปกรณ์การเรียนการสอนพบว่า นักศึกษามีทัศนคติอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ

ผู้วิจัยได้เสนอแนะดังนี้คือ ด้านผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ สถาบันการศึกษาควรเพิ่มอัตรากำลังเจ้าหน้าที่ให้เหมาะสมกับจำนวนนักศึกษา สนับสนุนให้เจ้าหน้าที่เข้ารับการอบรมเพื่อให้เกิดทักษะส่งผลต่อการปฏิบัติงานในการให้บริการแก่นักศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ เน้นการประชาสัมพันธ์ข่าวสารด้านอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวให้นักศึกษาได้รับทราบอยู่เสมอ นอกจากนี้ควรจัดเตรียม วารสาร ตำรา เอกสารไว้ให้นักศึกษาได้ค้นคว้าและฝึกปฏิบัติอย่างเพียงพอและควรจัดเตรียมห้องบรรยาย ห้องปฏิบัติการ ห้องเก็บวัสดุอุปกรณ์ ไว้ให้นักศึกษาได้ฝึกปฏิบัติอย่างเพียงพอ รวมทั้งขอความร่วมมือจากภาคเอกชนในธุรกิจอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ให้เข้ามามีส่วนร่วมสนับสนุนในการจัดการศึกษาให้มากยิ่งขึ้น ในด้านห้องเรียน ควรจัดให้มีจำนวนนักศึกษาอย่างเหมาะสมไม่แออัดจนเกินไป รวมทั้งบรรยากาศในห้องเรียน แสงสว่าง ความสะอาด เพื่อจูงใจให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการศึกษามากยิ่งขึ้น ด้านห้องสมุด ควรปรับปรุงระบบการบริการ เพื่อให้นักศึกษาได้รับความสะดวกในการค้นหนังสือ วารสาร และเอกสารต่าง ๆ ตลอดจนนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ เข้ามาให้บริการเช่น คอมพิวเตอร์ จัดหาหนังสือที่สอดคล้องกับหลักสูตรด้านอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวไว้ให้นักศึกษาได้ค้นคว้า เช่น นิตยสารด้านการท่องเที่ยว ทั้งในประเทศและต่างประเทศ อย่างเพียงพอ ด้านอุปกรณ์การเรียนการสอน ควรจัดหาอุปกรณ์ในการฝึกปฏิบัติ อุปกรณ์การเรียนการสอน ควรจัดหาอุปกรณ์ในการฝึกปฏิบัติ อุปกรณ์การเรียนการสอนให้เพียงพอกับจำนวนนักศึกษาและให้มีความทันสมัย เช่น ห้องฝึกปฏิบัติและอุปกรณ์ปฏิบัติการทางภาษา สถานที่ฝึกปฏิบัติการเกี่ยวกับโรงแรมและการท่องเที่ยว รวมทั้งตำราและเอกสารต่าง ๆ เพื่อการค้นคว้าให้เพียงพอกับจำนวนนักศึกษาและให้มีความทันสมัยต่อเหตุการณ์ด้านอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ในปัจจุบันด้านการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ควรให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการออกความคิดเห็นในการเลือกแหล่งฝึกประสบการณ์วิชาชีพ รวมถึงติดตามให้คำแนะนำแก่นักศึกษาในระหว่างที่นักศึกษาเข้ารับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนร่วมมือกับหน่วยงานของรัฐและเอกชนอื่น ๆ เช่น การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย โรงแรม บริษัทนำเที่ยว เป็นต้น เพื่อให้นักศึกษาได้รับการฝึกทักษะทางด้านสาขาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวให้มากขึ้นกว่าในปัจจุบัน

0340

สมชาย รัตนโกมุท. โครงการศึกษาความต้องการรถโดยสารไม่ประจำทาง เพื่อใช้ในอุตสาหกรรม
การท่องเที่ยว. กรุงเทพฯ : การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย , 2529.

เนื่องจากในปัจจุบัน อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของประเทศไทยได้ขยายตัวอย่าง
รวดเร็ว และกิจการขนส่งนักท่องเที่ยวก็ได้ขยายตัวมากขึ้นไปด้วย เห็นได้จากมีผู้ประกอบการที่
เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ทั้งที่อยู่ในส่วนกลางและส่วนภูมิภาคเป็นจำนวนมากเสนอขออนุญาตจ
ทะเบียนรถยนต์โดยสารไม่ประจำทาง เพื่อให้การพิจารณาส่งเสริมธุรกิจการให้บริการอำนวยความสะดวก
สะดวกในด้านการเดินทางท่องเที่ยวเป็นไปโดยสอดคล้องกับนโยบายควบคุมการขนส่งทางบก จึง
จำเป็นต้องมีการศึกษาถึงปริมาณความต้องการรถยนต์โดยสารไม่ประจำทาง เพื่อใช้ในอุตสาห
กรรมการท่องเที่ยวโดยเฉพาะขึ้น

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์ในการนำข้อมูลการสำรวจและการศึกษาไปใช้เสริมใน
การกำหนดนโยบายของกรมการขนส่งทางบก เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายส่งเสริมการท่อง
เที่ยวของประเทศในระยะแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 6 ทั้งนี้โดยการรวบรวม
ข้อมูลจากสถานประกอบการที่เกี่ยวข้องกับรถโดยสารไม่ประจำทางอันได้แก่ โรงแรม บริษัทนำ
เที่ยว บริษัทรถเช่า เป็นต้น

จากการศึกษาพบว่า สภาพความต้องการรถโดยสารไม่ประจำทางตามแหล่งท่อง
เที่ยวต่าง ๆ มีลักษณะแตกต่างกันมาก ทั้งในประเภทรถและอัตราการใช้ ไม่ปรากฏว่ามีการวิ่งทับ
เส้นทางโดยรถโดยสารไม่ประจำทางตามแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ยกเว้นกรณี การที่รถโดยสารไม่
ประจำทางวิ่งรับส่งพนักงานในเขตกรุงเทพมหานคร นักท่องเที่ยวชาวไทยมักนิยมใช้รถโดยสาร
ไม่ประจำทางประเภทมาตรฐาน 3 ซึ่งเป็นรถโดยสารพัดลมและมีอัตราการใช้ที่นั่งอยู่ในระดับสูง
นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศมีอัตราการใช้ที่นั่งแตกต่างกัน กล่าวคือ นักท่องเที่ยวชาวเอเชีย ยกเว้น
ญี่ปุ่น มีอัตราการใช้ที่นั่งสูงกว่านักท่องเที่ยวชาวยุโรปและอเมริกา ปัญหาที่สำคัญของการ
ประกอบการรถโดยสารไม่ประจำทางโดยเฉพาะอย่างยิ่งรถมาตรฐาน 3 คือ การที่รถประจำทางขอ
อนุญาตวิ่งออกนอกเส้นทางเพื่อบริการนักท่องเที่ยว ซึ่งเป็นการแข่งขันกับการประกอบการรถ
โดยสารไม่ประจำทางโดยตรง ปริมาณความต้องการรถโดยสารไม่ประจำทางมาตรฐาน 1 และรถ
ปรับอากาศ 12 ที่นั่งพบว่าในระหว่างปี 2530 - 2534 มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น โดยที่ในปัจจุบันมีปริมาณ
ความต้องการมากกว่าปริมาณที่ได้รับอนุญาตอยู่ ทำให้เกิดปัญหาในช่วงที่ความต้องการสูง(peak)
ในแต่ละปี และปริมาณความต้องการรถโดยสารไม่ประจำทางมาตรฐาน 1 และปริมาณความ

ต้องการรถผู้ปรับอากาศ สำหรับบริการนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ มีการเปลี่ยนแปลงไปตามฤดูกาลในอัตราสูง

ผู้วิจัยได้เสนอแนะว่า รัฐบาลควรสนับสนุนให้มีการเพิ่มจำนวนรถโดยสารไม่ประจำทางให้มากกว่าที่เป็นอยู่ในขณะนี้ ทั้งนี้เพื่อเป็นการป้องกันมิให้เกิดปัญหาการขาดแคลนในช่วงที่นักท่องเที่ยวมีความต้องการมาก แต่อย่างไรก็ตามควรให้เอกชนผู้ลงทุนในกิจการเองรับผิดชอบเกี่ยวกับการบริการ และต้นทุน โดยรัฐฯ ควรสอดส่องดูแลในเรื่องความปลอดภัยต่อผู้ใช้บริการและสภาพรถโดยทั่วไป

0341

จำลอง อติกุล. การสร้างงานสาขาบริการ : ท่องเที่ยว. กรุงเทพฯ : คณะพัฒนาการเศรษฐกิจ
สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2534.

ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมเศรษฐกิจ ฉบับที่ 6 จะมีผู้เข้าสู่ตลาดแรงงาน
รวมประมาณ 4.0 ล้านคน หรือประมาณปีละ 0.8 ล้านคน ในขณะเดียวกันแผนพัฒนาฯ ฉบับนี้ยัง
กำหนดให้เป้าหมายการมีงานทำขยายตัวเพิ่มขึ้น 3.9 ล้านคน เป้าหมายนี้นับว่าเป็นเป้าหมายที่ค่อนข้าง
สูง แม้จะการทดสอบความเป็นไปได้ของเป้าหมายแล้วก็ตาม การให้ได้มาซึ่งเป้าหมายดังกล่าว
จำเป็นจะต้องมีการติดตามผลอย่างใกล้ชิด

เอกสารฉบับนี้ได้เสนอเครื่องชี้สำหรับการติดตามการจ้างงาน โดยเฉพาะในสาขา
บริการท่องเที่ยว และการดำเนินการเพื่อติดตามภาวะการจ้างงานในภาคบริการนี้

การติดตามภาวะการจ้างงานในสาขาการท่องเที่ยวจะต้องสร้างเครื่องชี้
(Indicators) เพื่อดูว่าการจ้างงานได้เพิ่มขึ้นตามเป้าหมายหรือไม่ การสร้างเครื่องชี้ภาวะการจ้างงาน
ที่เกิดจากสาขาการท่องเที่ยวจะอาศัยหลักเกณฑ์ต่อไปนี้

1. ตัวแปรที่จะใช้เป็นตัวชี้จะต้องวัดได้ด้วยความแม่นยำพอสมควร
2. ตัวแปรจะต้องไม่ก่อให้เกิดการบิดเบือน แต่จะให้ภาพเกี่ยวกับการจ้างงานได้
ค่อนข้างเที่ยงตรง

3. ตัวแปรที่จะใช้ต้องสามารถอธิบายได้

เครื่องชี้ที่จะใช้ในการติดตามภาวะการจ้างงานอาจเน้นเป็น 2 กลุ่ม คือ

1. เครื่องชี้ระดับมหภาคหรือระดับส่วนรวม ซึ่งจะบอกปริมาณการจ้างงานใน
ระดับส่วนรวมว่าเปลี่ยนแปลงไปอย่างไร เครื่องชี้เหล่านี้ ได้แก่

- จำนวนนักท่องเที่ยวต่อปี
- ระยะเวลาพำนักรเฉลี่ยต่อคน
- จำนวนค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนต่อวัน
- ค่าใช้จ่ายรวมของนักท่องเที่ยวต่อปี

4. เครื่องชี้ระดับส่วนย่อยหรือระดับจุลภาค ควรจะมีการเก็บข้อมูลค่าใช้จ่ายของ
นักท่องเที่ยวแยกเป็นรายการ และควรมีการจำแนกรายละเอียด ของรายการซื้อของให้มากขึ้น โดย
เฉพาะอาจใช้การจำแนกตามการจัดกลุ่มในตารางปัจจัย - ผลผลิตด้วย ดังนั้นเครื่องชี้ระดับจุลภาค
จึงเป็นดังนี้

- ค่าที่พัก
- ค่าอาหารและเครื่องดื่ม
- ค่าพาหนะเดินทางภายในประเทศ
- ค่าบันเทิง
- ค่าซื้อของ แยกตามรายการของตารางปัจจัย - การผลิต
- อื่น ๆ

สำหรับเครื่องชี้ภาวะการทำงานในสาขาการท่องเที่ยว ส่วนใหญ่มีการจัดเก็บแล้ว โดย ททท. สิ่งที่จะต้องทำต่อไปคือ จัดให้มีการเก็บอย่างต่อเนื่อง และพิจารณาผลที่ได้เป็นครั้งคราว เครื่องชี้ที่มีอยู่ในปัจจุบันได้แก่

- จำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ
- จำนวนวันพักเฉลี่ย
- ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยของนักท่องเที่ยวต่อวัน
- ค่าใช้จ่ายรวมของนักท่องเที่ยวต่อปี
- ค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวที่แบ่งเป็น

ค่าที่พัก

ค่าอาหารและเครื่องดื่ม

ค่าพาหนะเดินทางในประเทศ

ค่าบันเทิง

ค่าซื้อของ

อื่น ๆ

เครื่องชี้เหล่านี้ควรมีการจัดเก็บอย่างน้อยปีละครั้ง และงานที่ต้องทำเพิ่มเติมเพื่อให้ข้อมูลทันเหตุการณ์ ได้แก่ การจัดเก็บข้อมูลเกี่ยวกับ

- จำนวนนักท่องเที่ยว
- ค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวในการซื้อของบางประเภท เช่น เพชร พลอย
- จำนวนมัคคุเทศก์ที่เพิ่มขึ้น
- อัตราการเข้าพักแรมของโรงแรม และที่พักแรมอื่นๆ
- ฯลฯ

นอกจากนี้ควรมีการเก็บข้อมูลเกี่ยวกับการท่องเที่ยวของชาวไทยเป็นประจำและ

ละเอียด

การติดตามภาวะการจ้างงานที่เกิดจากการท่องเที่ยวอาจติดตามโดยอาศัยเครื่องมือดังกล่าวข้างต้น คือ อาจติดตามโดยอาศัยการสำรวจค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยว ซึ่งถ้านักท่องเที่ยวมีการใช้จ่ายระดับที่ประมาณไว้ก็หมายความว่าจ้างงานที่เกิดขึ้นก็จะใกล้เคียงกับเป้าหมายที่วางไว้ การติดตามอีกลักษณะหนึ่งที่จะช่วยให้การจ้างงานเป็นไปตามเป้าหมาย คือ การติดตามการดำเนินงานโครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวต่าง ๆ ของ ททท. ที่บรรจุไว้ในแผนพัฒนาการท่องเที่ยว โดยขึ้นอยู่กับข้อสมมติว่า ถ้าโครงการเหล่านี้ดำเนินไปได้ด้วยดี ก็จะสามารถก่อให้เกิดการจ้างงานตามที่ตั้งเป้าหมายไว้ อย่างไรก็ตามเมื่อได้มีการติดตามผลแล้ว การติดตามผลจะเกิดประโยชน์ก็ต่อเมื่อมีการนำผลการติดตามมาใช้ด้วย

0342

เอกราช ผลผลา. ความคิดเห็นของประชาชนต่อการจัดตั้งชมรมอนุรักษ์ธรรมชาติ และ กองทุน
 เงินกู้โครงการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ธรรมชาติ และพัฒนาชุมชนเกาะแตน
 อำเภอสุมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ คณะ
 สังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ 2538.

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนเกาะแตนต่อ
 ข้อกำหนดของการจัดตั้งชมรมอนุรักษ์ธรรมชาติและกองทุนเงินกู้ รวมทั้งศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อ
 ความคิดของประชาชนเกาะแตนต่อการจัดตั้งชมรมอนุรักษ์ธรรมชาติและกองทุนเงินกู้ดังกล่าว
 กลุ่มประชากรตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคือ กลุ่มหัวหน้าครอบครัว และสมาชิกในครอบครัว 28
 ครอบครัว 67 คน เป็นชาย 34 คน หญิง 33 คน มีอายุระหว่าง 14 - 92 ปี อายุเฉลี่ย 48.8 ปี การ
 รวบรวมข้อมูลใช้แบบสอบถามประกอบการสัมภาษณ์ และการสังเกตแบบมีส่วนร่วมจากผู้รู้ เพื่อ
 ทราบ รายละเอียดเพิ่มเติมในเรื่อง สภาพของชุมชนเกาะแตนวิถีชีวิตความเป็นอยู่ทั้งด้านเศรษฐกิจ
 สังคม ของชุมชนเกาะแตน

ผลการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นด้วยกับข้อกำหนดของการจัดตั้ง
 ชมรมอนุรักษ์ธรรมชาติและกองทุนเงินกู้เกือบทุกข้อ มีข้อกำหนดของการจัดตั้งชมรมฯ เพียงข้อ
 เดียวที่กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดไม่เห็นด้วย คือ จำนวนครั้งการประชุมของคณะกรรมการชมรมฯ
 (2 ครั้ง/สัปดาห์) โดยประชากรทั้งหมดเห็นว่าเป็นการกระทบกระเทือนต่อการประกอบอาชีพ
 หรือการขาดรายได้ประจำวัน และประชากรตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วยต่อข้อกำหนดของการจัด
 ตั้งกองทุนฯ เพียงข้อเดียวเท่านั้น คือ ข้อกำหนดที่ให้สมาชิกกู้เงินเพื่อซื้อวัสดุอุปกรณ์เกี่ยวกับการ
 ประกอบการท่องเที่ยวเท่านั้น ซึ่งในประเด็นนี้กลุ่มประชากรตัวอย่างเห็นว่าไม่ควรจำกัดขอบเขต
 ของการกู้ยืมเงิน แต่ควรเปิดโอกาสให้สามารถนำไปใช้ประกอบอาชีพอื่น ได้ตามความจำเป็นและ
 ความต้องการของสมาชิกมากกว่า สำหรับปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อการจัดตั้ง
 ชมรมฯ และกองทุนเงินกู้ พบว่าปัจจัยที่กำหนดในการศึกษาครั้งนี้ คือ เพศ อายุ การศึกษา และรายได้
 ได้ ไม่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อการจัดตั้งชมรมฯ ขณะที่ปัจจัยดังกล่าว
 บางประการ คือ เพศ อายุ และการศึกษา มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อกอง
 ทุนเงินกู้ ส่วนปัจจัยด้านรายได้ไม่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อการจัดตั้ง
 กองทุนเงินกู้

ผู้วิจัยได้เสนอแนะต่อโครงการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ธรรมชาติและ การพัฒนา
 ชุมชนเกาะแตนให้พิจารณาความต้องการที่แท้จริงของประชาชนเกาะแตนในการจัดตั้งชมรม

อนุรักษ์ธรรมชาติและกองทุนเงินกู้ โดยการจัดหาที่ทำการชมรมฯ เพื่อการดำเนินกิจกรรมของชมรมฯ การอบรมให้ความรู้แก่ประชาชนไม่ควรเป็นการเพิ่มภาระให้แก่ประชาชน เช่น การเสียค่าใช้จ่ายต่าง ๆ เป็นต้น ขณะเดียวกันควรสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ โดยไม่ส่งผลกระทบต่อสภาพแวดล้อม หรือวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนซึ่งทางโครงการควรพิจารณาอย่างรอบคอบ

0343

เนารัตน์ พลายน้อยและคณะ. พฤติกรรมการท่องเที่ยวภายในประเทศของนักท่องเที่ยวชาวไทย.

กรุงเทพฯ : คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล , 2538.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ประมาณจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศในรอบปี พ.ศ. 2537 และเพื่อศึกษาพฤติกรรมในการท่องเที่ยวและความต้องการท่องเที่ยวในอนาคตของนักท่องเที่ยวชาวไทย นอกจากนี้ยังมีวัตถุประสงค์เพื่อติดตามผลการใช้สื่อที่การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยพัฒนาขึ้นใช้ในกิจกรรมการตลาดท่องเที่ยวภายในประเทศด้วย

การวิจัยดำเนินการกับกลุ่มตัวอย่างประชากรไทยที่มีอายุตั้งแต่ 15 ปี ขึ้นไปในปี พ.ศ. 2537 พื้นที่วิจัยคือ กรุงเทพมหานคร และจังหวัดในภาคต่าง ๆ รวมทั้งสิ้น 13 จังหวัด ได้แก่ เชียงใหม่ แพร่ นครสวรรค์ ชลบุรี อ่างทอง ราชบุรี ขอนแก่น บุรีรัมย์ หนองคาย สงขลา ตรัง และสุราษฎร์ธานี ในการสุ่มตัวอย่างใช้กรอบแผนที่ตั้งครัวเรือน ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ และดำเนินการสุ่มพื้นที่วิจัยโดยผู้เชี่ยวชาญของกองวิชาการสถิติ สำนักงานสถิติแห่งชาติ

ผลการวิจัยพบว่า จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 3,706 คน เมื่อนำข้อมูลที่ได้มาถ่วงน้ำหนัก (Weight) พบว่าชาวไทยที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไป ร้อยละ 43.1 ได้เดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศในรอบปี พ.ศ. 2537 โดยเฉลี่ยแล้วท่องเที่ยวประมาณ 2.7 ครั้งต่อปี ครั้งละ 3 - 4 วัน จำนวนวันท่องเที่ยวโดยเฉลี่ย 7.2 วัน ต่อปี และมีค่าใช้จ่ายประมาณคนละ 624 บาทต่อวัน หากพิจารณาโดยจำแนกตามเขตการปกครองพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลท่องเที่ยวภายในประเทศร้อยละ 60.9 และกลุ่มตัวอย่างที่อาศัยอยู่นอกเขตเทศบาลท่องเที่ยว ร้อยละ 40.3 ตามลำดับ จากฐานข้อมูลประชากรไทย ปีพ.ศ. 2537 ทำให้สามารถประมาณได้ว่ามีประชากรไทยอายุ 15 ปีขึ้นไป ท่องเที่ยวภายในประเทศในปีดังกล่าวประมาณ 18,020,186 คน หรือเท่ากับ 49,195,107 คน - ครั้ง หรือเท่ากับ 129,925,540 คน - วัน และจากแบบแผนค่าใช้จ่ายต่อวันที่พบจากการวิจัยครั้งนี้ ทำให้สามารถประมาณค่าใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวภายในประเทศของนักท่องเที่ยวชาวไทยในรอบปี พ.ศ. 2537 ได้เท่ากับ 81,086,530,000 บาท

นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีภูมิหลังทางเศรษฐกิจ สังคมและประชากรที่แตกต่างกัน จะมีวัตถุประสงค์ พฤติกรรม ความต้องการ และรสนิยมในการท่องเที่ยวที่ต่างกัน กลุ่มนักท่องเที่ยวชาวไทยในปัจจุบันจึงมีความหลากหลาย จำแนกตามลักษณะกลุ่มและแบบแผนการท่องเที่ยวได้มาก มีทั้งนักท่องเที่ยวที่มีรสนิยมในการท่องเที่ยวในลักษณะที่เรียกว่า “ สมัยใหม่ ” ที่จะท่องเที่ยวเพื่อพักผ่อนและท่องเที่ยวอย่างแท้จริง ซึ่งมักใช้บริการตามโรงแรมและภัตตาคารที่ค่อนข้างมี

มาตรฐานขณะเดียวกัน ก็มีนักท่องเที่ยวเป็นจำนวนมากที่ไปท่องเที่ยวโดยมีวัตถุประสงค์แบบเดิม คือ เยี่ยมญาติ ปฏิบัติกิจกรรมทางศาสนาที่ยังคงเน้นการพักผ่อน และรับประทานอาหารตามบ้าน ญาติ หรือ เพื่อน หรือตามวัดเป็นหลังบางครั้งกลุ่มท่องเที่ยวประเภทหลังนี้ไปท่องเที่ยวกันเป็นกลุ่มใหญ่ ที่เรียกว่า จิ้งจับทัวร์ ที่มีการพักค้างคืนและรับประทานอาหารในรถโดยสารที่ใช้เดินทางไปท่องเที่ยววันนั้น

กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 48.0 คาดหมายว่าจะไปท่องเที่ยวภายในประเทศปีพ.ศ.2538 จังหวัดที่กลุ่มตัวอย่างประทับใจในการท่องเที่ยวปีพ.ศ.2537 และต้องการจะไปท่องเที่ยวในปี พ.ศ. 2538 คือ เชียงใหม่ ภูเก็ต ชลบุรี (พัทยา) ฯลฯ ในด้านสื่อที่ ททท. พัฒนาขึ้นใช้บรรลุผลในแง่ของการกระตุ้น และสร้างการรับรู้เรื่องการท่องเที่ยวภายในประเทศได้พอสมควร

ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่า ปัจจุบันเป้าหมายด้านจำนวน คน - วัน หรือ คน - ครั้ง ในการท่องเที่ยวภายในประเทศที่ ททท. ตั้งไว้นั้น บรรลุผลเกินเป้าหมายแล้ว แต่เป็นการบรรลุผลที่เกิดขึ้นจากคนอายุ 15 ปี ขึ้นไปในประเทศเพียงร้อยละ 43.1 ที่ไปท่องเที่ยวในรูปแบบที่หลากหลายดังกล่าวมาแล้ว ภารกิจต่อไปที่ควรพิจารณา คือ การกระตุ้นหรือการพยายามจัดหาโอกาสให้คนไทยอีกเป็นจำนวนมากที่ยังไม่มีโอกาสไปท่องเที่ยวภายในประเทศ ได้มีโอกาสเข้าถึงการท่องเที่ยวที่มีคุณภาพเพิ่มขึ้น ทั้งนี้เพื่อให้การท่องเที่ยวเป็นเครื่องมือในการให้การศึกษาพัฒนาโลกทัศน์การรับรู้โลกภายนอก ความภาคภูมิใจในแผ่นดินเกิดอันเป็นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในประเทศได้แนวทางหนึ่ง ควรมีการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้มีคุณภาพ และ ททท. ควรประสานและใช้กลไกความร่วมมือเพื่อก่อให้เกิดความมั่นใจเรื่องความปลอดภัยในการเดินทาง เช่น ประสานงานกับกรมตำรวจ หรือตำรวจท่องเที่ยวไม่ให้มีการฝ่าฝืนกฎจราจร การใช้จ่ายเป็นต้น สำนักงานสาขาของ ททท. ควรจัดรายการท่องเที่ยวทัศนารภายในประเทศที่มีปฏิทินการดำเนินงานแน่ชัดในแต่ละปี จัดกิจกรรมที่เหมาะสมกับนักท่องเที่ยว ควรมีการให้นักท่องเที่ยวได้รับทราบข้อมูลข่าวสาร ข้อมูลการท่องเที่ยวควรเข้าไปสู่ชุมชนมากขึ้น ททท. ควรพัฒนาสื่อและระบบข้อเสนอแนะการท่องเที่ยวที่ทันสมัยทั้งระดับทั่วไปและระดับเฉพาะภูมิภาคขึ้นใช้หรือส่งเสริมให้แต่ละจังหวัดจัดทำสารคดีท่องเที่ยวของตนเองขึ้น มีการอบรมให้ความรู้ความสื่อบุคคลที่เกี่ยวข้อง เช่น คนขับยานพาหนะ คนนำทางเป็นต้น และ ททท. ควรจัดทำฐานข้อมูลเพื่อการวิจัยจะได้รับข้อมูลที่ทันสมัยถูกต้อง

0344

สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย ฝ่ายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. โครงการศึกษา
และจัดทำระบบข้อมูลติดตามสภาพของทรัพยากรท่องเที่ยว. กรุงเทพฯ
: การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย , 2538.

ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีการท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมที่สำคัญ มีจำนวนนักท่องเที่ยวต่างประเทศถึง 6 ล้านคนต่อปี และมีรายได้จากการท่องเที่ยวกว่า 150,000 ล้านบาทต่อปี ดังนั้น การอนุรักษ์ทรัพยากรท่องเที่ยวให้ยั่งยืน จึงเป็นเป้าหมายที่สำคัญประการหนึ่งของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.)

การศึกษาและจัดทำระบบข้อมูลติดตามสภาพของทรัพยากรท่องเที่ยว (Tourism Resources Monitoring System) มีวัตถุประสงค์ในการศึกษา คือ เพื่อจัดระบบข้อมูลทรัพยากรท่องเที่ยวที่สามารถปรับปรุงให้ถูกต้องและทันสมัย สำหรับนำมาใช้ประกอบการตัดสินใจในการดำเนินโครงการต่าง ๆ เพื่อใช้ในการประเมินศักยภาพของทรัพยากรท่องเที่ยวทุกประเภทอย่างเป็นระบบเพื่อจัดลำดับความสำคัญของแหล่งท่องเที่ยว และจัดลำดับความเร่งด่วนในการเข้าไปดูแลทรัพยากรท่องเที่ยวเพื่อใช้เป็นข้อมูลสำหรับกำหนดแนวทางวางแผนควบคุม และกำหนดมาตรการในการพัฒนาการท่องเที่ยวให้เป็นไปตามรูปแบบและแนวทางที่ถูกต้อง และเพื่อใช้เป็นแหล่งข้อมูลสำหรับหน่วยราชการ และธุรกิจเอกชนที่เกี่ยวข้อง และจังหวัดเพชรบุรี

รายงานระบบข้อมูลเพื่อติดตามสภาพของทรัพยากรท่องเที่ยวมีองค์ประกอบดังนี้ คือ

5. โครงสร้างระบบข้อมูลและขั้นตอนในการติดตามสภาพของทรัพยากรท่องเที่ยว ซึ่งเป็นข้อมูลที่จะเป็นพื้นฐานของการติดตามสภาพของทรัพยากรท่องเที่ยว มี 2 ประเภท คือ ระบบเรียกดูข้อมูลหน้าจอคอมพิวเตอร์ และระบบติดตามข้อมูลนอกคอมพิวเตอร์

3. การวิเคราะห์ข้อมูลของระบบข้อมูลในคอมพิวเตอร์ จะแยกวิเคราะห์เป็น 2 ส่วน คือ การติดตามกำลังการรองรับนักท่องเที่ยวของสาธารณูปโภคระดับจังหวัดจะติดตามความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยวของสาธารณูปโภคที่สำคัญ ได้แก่ ไฟฟ้า น้ำประปา และโทรศัพท์ ของแต่ละจังหวัด ซึ่งทำการวิเคราะห์ และประเมินความวิกฤติ และอีกส่วน คือ การวิเคราะห์ การจัดลำดับความเร่งด่วน ในการดูแลสภาพของทรัพยากรท่องเที่ยว การวิเคราะห์ส่วนนี้จะอาศัยข้อมูล จากแบบสำรวจข้อมูลพื้นฐาน (base - line) และแบบสำรวจข้อมูลประจำปี ของระดับแหล่งท่องเที่ยว สำหรับผลการวิเคราะห์ กองวางแผนโครงการสามารถรายงานสภาพของทรัพยากรท่องเที่ยวได้ทุกปี ว่ามีแหล่งท่องเที่ยวกี่แห่งในแต่ละภาค แต่ละจังหวัด ที่มีปัญหาด้าน

ความเสื่อมโทรม การรายงานเช่นนี้ ผ่านสื่อมวลชนและเครือข่ายกลุ่มอนุรักษ์จะทำให้เกิดแรงผลักดัน ทางสังคม ที่จะทำให้หน่วยงานราชการ ภาครัฐกิจเอกชน ตลอดจนองค์กรเอกชน อิสระที่เกี่ยวข้องเข้าไปหามาตรการแก้ไข การวิเคราะห์การจัดลำดับความเร่งด่วนในการติดตามดูแลสภาพของทรัพยากรท่องเที่ยว ได้อาศัยหลักเกณฑ์ 2 ประการคือ ความสำคัญของแหล่งท่องเที่ยวและความวิกฤติและความเสื่อมโทรมของแหล่งท่องเที่ยว

3. ระบบเรียกดูข้อมูล หน้าจอคอมพิวเตอร์ (TOURINFO) เป็นระบบที่ใช้งานง่าย ใช้ได้ทั้งเจ้าหน้าที่ในกองวางแผนโครงการ เจ้าหน้าที่ฝ่ายการตลาด ฝ่ายประชาสัมพันธ์ ของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย และยังสามารถให้บริการแก่นักท่องเที่ยวและภาครัฐกิจเอกชนด้วย ซึ่งผู้ใช้งานจะมีสิทธิ์ต่างกัน แบ่งเป็น 2 ระดับ คือ บุคคลทั่วไป (General Users) ได้แก่ นักท่องเที่ยว และนักธุรกิจ ซึ่งสามารถเรียกดูข้อมูลระดับจังหวัด และ ข้อมูลระดับแหล่งท่องเที่ยวได้ในบางหัวข้อเท่านั้น และเจ้าหน้าที่ติดตามสภาพของทรัพยากรท่องเที่ยว (Resource Monitoring Users) หรือหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องใน ททท. ซึ่งจะสามารถเรียกดูข้อมูลได้ทั้งหมดทุกหน้าจอ

4. ระบบฐานข้อมูลเชิงแผนที่เพื่อการพัฒนาฐานข้อมูล โดยใช้ระบบข้อมูลเชิงแผนที่เพื่อการวางแผนและการพัฒนาโครงการ โปรแกรมที่ใช้คือ Arc View และโปรแกรมคำสั่งประยุกต์ที่สถาบันวิจัย เพื่อการพัฒนาประเทศไทย (TDRI) พัฒนาคือ ARCTOUR ซึ่งเป็นโปรแกรมที่สามารถนำเข้าข้อมูลเชิงพื้นที่ และข้อมูลเชิงบรรยาย และเป็นโปรแกรมที่สอดคล้องกับระบบข้อมูลของหน่วยงานราชการหลายแห่ง

5. ระบบติดตามข้อมูลนอกคอมพิวเตอร์ เป็นการเก็บรวบรวมรายละเอียดของข้อมูลซึ่งไม่จำเป็นต้องใช้ทุกวันหรือเป็นประจำ ในการวางแผน การท่องเที่ยว เป็นข้อมูลเฉพาะเรื่อง เฉพาะกิจเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวที่มีปัญหาขัดแย้ง หรือมีปัญหาบ่อย ๆ ระบบติดตามข้อมูลนอกคอมพิวเตอร์แบ่งเป็น 3 ส่วนคือ ข้อมูลรายละเอียดแหล่งท่องเที่ยว ข้อมูลจากการศึกษาที่ ททท. ได้เคยว่าจ้างที่ปรึกษาและข้อมูลจากสื่อมวลชน

6. การบริหารจัดการเก็บข้อมูลเพื่อติดตามสภาพของทรัพยากรท่องเที่ยวซึ่งมีรูปแบบการบริหารจัดเก็บข้อมูล 4 รูปแบบคือ จัดเก็บและนำเข้าข้อมูล โดยเจ้าหน้าที่ของ ททท. จัดเก็บและนำเข้าข้อมูลโดยเจ้าหน้าที่ ททท. ร่วมกับสถาบันราชภัฏ จัดเก็บโดยเจ้าหน้าที่ ททท. ร่วมกับสถาบันราชภัฏ และจ้างเหมาพิมพ์ข้อมูลและ ททท. จัดจ้างบริษัทที่ปรึกษาให้ดำเนินการจัดเก็บและนำเข้าข้อมูลร่วมกับสถาบันราชภัฏ

7. irthแผนการบริหารงานติดตามสภาพของทรัพยากรท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อม

ติดตามสภาพของทรัพยากรท่องเที่ยว ถือเป็นงานสำคัญเพราะจะมีผลต่อสุขภาพสิ่งแวดล้อมและการตลาดการท่องเที่ยว จึงควรมีการประสานงานภายในและจัดเตรียมองค์การดังนี้คือ จัดตั้งคณะกรรมการติดตามสภาพทรัพยากรสิ่งแวดล้อม โดยมีผู้ว่าการการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย เป็นประธานจัดสร้างเครือข่ายงานติดตามสภาพทรัพยากรท่องเที่ยว เช่นจัดตั้งเครือข่าย กลุ่มอนุรักษ์กับสถาบันการศึกษาเป็นต้น ติดตามหนังสือพิมพ์รายวัน ให้มีคอลัมน์ติดตามสภาพทรัพยากรท่องเที่ยว จัดตั้งหมายเลขโทรศัพท์ Hot line กับเครือข่ายอนุรักษ์

8. การพัฒนาระบบฐานข้อมูลในอนาคต พัฒนาโปรแกรม TOURINFO โดยแบ่งการพัฒนาเป็น 3 ระยะคือ ระยะสั้น ระยะปานกลาง และระยะยาว เพื่อให้สามารถดึงข้อมูลมาใช้ประโยชน์ในทั้งในรูปแบบดีสเก็ตต์ ซีดี-รอม และโดยวิธีการออนไลน์ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต มีการเชื่อมโยงระหว่างหน่วยงานของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สามารถปรับปรุงข้อมูลให้ทันสมัยและประมวลผลข้อมูลได้ในลักษณะออนไลน์

0345

สดสงวน ไพรัตน์. การวิเคราะห์เชิงภูมิศาสตร์ต่ออุตสาหกรรมท่องเที่ยวในจังหวัดสงขลา
ระหว่างปี พ.ศ. 2535 - 2538. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชา
ภูมิศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง 2538.

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยภูมิศาสตร์ที่มีผลต่ออุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในจังหวัดสงขลา เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวต่อกิจกรรมการใช้ที่ดินของประชากรในจังหวัดสงขลา เพื่อศึกษาอุปสงค์ของนักท่องเที่ยวในจังหวัดสงขลา เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวต่อการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมของประชากรในจังหวัดสงขลา เพื่อศึกษาบทบาทของเอกชนที่มีต่ออุตสาหกรรมท่องเที่ยวในจังหวัดสงขลาและเพื่อผลิตแผนที่เพื่อการท่องเที่ยวบริเวณจังหวัดสงขลา

ผลการศึกษาพบว่าปัจจัยทางภูมิศาสตร์ที่มีผลต่ออุตสาหกรรมท่องเที่ยวของจังหวัดคือ ลักษณะที่ตั้ง ทรัพยากรนันทนาการ และความสะดวกในการเข้าถึง จังหวัดสงขลา เป็นศูนย์กลางของภาคใต้ตอนล่าง มีความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติ จึงมีทรัพยากรนันทนาการด้านการท่องเที่ยวที่น่าสนใจ และมีการพัฒนาเส้นทางคมนาคมต่าง ๆ ในจังหวัดทำให้การคมนาคมสะดวกรวดเร็ว เมื่ออุตสาหกรรมท่องเที่ยวขยายตัวทำให้มีการเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดินประเภทพื้นที่ลดลงจากเดิม แต่มีที่พักแรม คือ จำนวนห้องพักเพิ่มมากขึ้น จำนวนโรงแรมก็เพิ่มมากขึ้น นอกจากนี้ธุรกิจเกี่ยวกับการจัดงานเที่ยวก็มีเพิ่มมากขึ้น ส่วนธุรกิจของที่ระลึกมีแหล่งจำหน่ายและแหล่งผลิตเพิ่มมากขึ้นเช่นกัน โดยได้รับการส่งเสริมจากกรมส่งเสริมอุตสาหกรรมและกรมพัฒนาชุมชน สำหรับธุรกิจภัตตาคาร สถานบันเทิงเริงรมย์ส่วนใหญ่จะตั้งอยู่ในอำเภอหาดใหญ่ บริเวณถนนศรีภูวนาล เป็นต้น สำหรับด้านอุปสงค์ของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการบริการและมีสิ่งอำนวยความสะดวกของแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดสงขลาพบว่านักท่องเที่ยวมีความต้องการที่ใกล้เคียงกันเป็นส่วนใหญ่ โดยต้องการให้มีการปรับปรุงและต้องการให้มีเพิ่มมากขึ้น ประเภทการบริการและสิ่งอำนวยความสะดวกที่นักท่องเที่ยวต้องการเพิ่มมากขึ้นเป็นอันดับหนึ่ง คือ ที่นั่งขะรองลงมาก็คือห้องสุขาและรถ / เรือโดยสารนำเที่ยว ถึงแม้ว่าแหล่งท่องเที่ยวจะมีการบริการและสิ่งอำนวยความสะดวกอยู่แล้วก็ตาม แต่อยู่ในระดับที่ต้องมีการปรับปรุงเพิ่มเติมเป็นส่วนใหญ่ ทั้งนี้เนื่องจากสถานที่หรือแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ นั้น เมื่อมีการใช้บริการเพิ่มมากขึ้น จึงเกิดความเสื่อมโทรมลง อุตสาหกรรมท่องเที่ยวที่ขยายตัวมีความสัมพันธ์ต่อการเพิ่มรายได้ของประชากรในจังหวัดสงขลา และการขยายตัวของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวมีความสัมพันธ์ต่อการอพยพย้ายถิ่น

ของประชากรในจังหวัดสงขลา ดังนั้นอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวจึงมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมของประชากรในจังหวัดสงขลาที่เป็นเช่นนี้เพราะจังหวัดสงขลาเป็นศูนย์รวมของปัจจัยต่าง ๆ ที่เอื้ออำนวยต่ออุตสาหกรรมการท่องเที่ยว มีการจดทะเบียนก่อตั้งนิติบุคคล ในปี พ.ศ. 2536 ถึง 527 ราย และจากผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดสงขลาในสาขาการบริการมีการขยายตัวเพิ่มมากขึ้น ซึ่งมีผลให้เศรษฐกิจและสังคมของประชากรดีขึ้น รายได้ของประชากรเพิ่มมากขึ้น ทำให้มีประชากรอพยพย้ายถิ่นเข้ามาในจังหวัดสงขลามากขึ้นเพื่อมาประกอบอาชีพต่าง ๆ รวมทั้งอาชีพที่เกี่ยวกับกิจการการท่องเที่ยว

ผู้วิจัยได้เสนอแนะว่า เนื่องจากอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของจังหวัดสงขลาได้ขยายตัวมากขึ้นทำให้มีผลต่อสิ่งแวดล้อมภายในจังหวัด เช่น ขยะ จึงควรมีการจัดเก็บที่ดีมีการตั้งถังขยะไว้ตามแหล่งต่าง ๆ ในด้านการรักษาความปลอดภัย ควรเพิ่มจุดบริการของตำรวจท่องเที่ยวให้มากขึ้นกว่าเดิม สำหรับลักษณะการใช้ที่ดินภายในจังหวัด รัฐบาลควรมีมาตรการควบคุมให้เต็มที่กว่าเดิม เพื่อมิให้เป็นการทำลายลักษณะทางนิเวศน์ภูมิทัศน์ของแหล่งท่องเที่ยว ควรมีการดูแลเอาใจใส่และควบคุมการขยายตัวของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว มิฉะนั้นจะเกิดความเสื่อมโทรมในทรัพยากรนั้นหนทางการด้านการท่องเที่ยวการพัฒนาไม่ถูกทิศทาง ขาดการควบคุม จะเป็นมูลฐาน ในการทำลายอุตสาหกรรมท่องเที่ยวของประเทศ และควรมีการจัดฝึกอบรมและออกใบรับรองแก่มัคคุเทศก์เพื่อความเป็นมาตรฐานและเพิ่มความมั่นใจต่อนักท่องเที่ยว นอกจากนี้ควรมีการกำหนดคุณภาพและมาตรฐานของการบริการที่เกี่ยวกับกิจกรรมการท่องเที่ยว เช่นการจัดนำเที่ยว การบริการขายสินค้าที่ระลึก และบริการที่พัก เพื่อเป็นการลดปัญหาการฉวยโอกาส เอาเปรียบ นักท่องเที่ยว และควรมีการพัฒนาและปรับปรุงทางด้านปัจจัยพื้นฐานของจังหวัด คือ สาธารณูปโภคและสาธารณูปการ อีกทั้งบางพื้นที่ของจังหวัดยังไม่ได้ได้รับการพัฒนาอย่างทั่วถึง โดยเฉพาะพื้นที่อยู่ห่างไกลจากตัวเมือง

0346

คงศักดิ์ ถ้วนโนมนต์. การพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยว ในส่วนภูมิภาคกับความมั่นคง
ของชาติ. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร , 2532.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึง ความสัมพันธ์ระหว่างการท่องเที่ยวกับ
ความมั่นคงของชาติ ศึกษาถึงวิธีการมาตรการที่จะช่วยในการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวใน
ส่วนภูมิภาค และศึกษาถึงผลกระทบของการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวในส่วนภูมิภาคกับ
ความมั่นคงของชาติ วิธีการวิจัยใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและการสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้อง
กับการท่องเที่ยวที่เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐและเอกชน

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

6. การท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมที่สำคัญของประเทศที่ทำได้เงินตราต่างประเทศให้แก่ ประเทศเป็นจำนวนมาก และการท่องเที่ยวมีความสัมพันธ์ต่อเศรษฐกิจเป็นอย่างมาก
เนื่องจากรายได้จากการท่องเที่ยวสามารถช่วยแก้ปัญหาการขาดดุลการค้าและการชำระเงินของ
ประเทศได้อย่างดี อีกทั้งยังช่วยให้การพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศให้เจริญก้าวหน้าอีกด้วย การ
ท่องเที่ยวยังช่วยแก้ปัญหาทางสังคมของประเทศ เช่น ปัญหาความยากจน คนว่างงานการอพยพเข้า
มาในเมืองของคนในชนบท ปัญหาอาชญากรรม ตลอดจนปัญหาสิ่งแวดล้อมอีกด้วย

2. การท่องเที่ยวมีความสัมพันธ์กับความมั่นคงของชาติ เพราะความมั่นคงของ
ชาติเป็นเรื่องของความสามารถในการดำรงอยู่ของชาติ โดยมีเอกราช รัฐบาลมีเสรีภาพในการ ปก
ครองและการบริหาร และอิสระในการดำเนินนโยบายการเมืองภายในและการเมืองต่างประเทศ
ระบบเศรษฐกิจมีความมั่นคงก้าวหน้าและแน่นอน สังคมมีความเป็นระเบียบเรียบร้อยเป็นสุขและม
ีความเสมอภาค ประชาชนสามารถคาดคะเนและไว้วางใจในอนาคตแห่งตน ทั้งยังวางใจได้ว่ากำลัง
อำนาจของชาติจะสามารถจัดปิดเป่าพยันตรายทั้งปวงได้ และการที่ประเทศจะมีความมั่นคงเกิด
ขึ้นได้จะต้องประกอบไปด้วยปัจจัยดังนี้ คือ ความมั่นคงทางเศรษฐกิจ ความมั่นคงทางสังคม ความ
มั่นคงทางการเมือง และความมั่นคงทางการทหารและความมั่นคงทางเศรษฐกิจให้เจริญก้าวหน้า
ส่งเสริมให้ประชาชนมีผลประโยชน์จากรายได้ที่เป็นธรรมลดความเหลื่อมล้ำในฐานะทางเศรษฐกิจ
ของบุคคลและระบบการเงินมีเสถียรภาพ สังคมมีความสุข เนื่องจากประชาชนมีรายได้ มีงาน
ทำ ซึ่งการท่องเที่ยวมีส่วนสำคัญในการลดปัญหาทางเศรษฐกิจและสังคมได้อย่างดี

7. การพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวในส่วนภูมิภาคทำให้เกิดความมั่นคงทาง
เศรษฐกิจและสังคมของประเทศ อันเป็นการสร้างให้เกิดความมั่นคงของชาติได้ทางหนึ่งทั้งนี้เนื่อง
มาจากทรัพยากรการท่องเที่ยวที่สำคัญ ๆ ของไทย ส่วนใหญ่อยู่ในส่วนภูมิภาคของประเทศและการ

พัฒนาการท่องเที่ยวส่วนภูมิภาคเป็นการกระจายรายได้ไปสู่ชนบท ทำให้ประชาชนมีรายได้มีงานทำ มีความรู้เพิ่มขึ้นมีชีวิตความเป็นอยู่ดีขึ้น สำหรับวิธีการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวในส่วนภูมิภาคมีดังนี้

3.1 การพัฒนาทรัพยากรการท่องเที่ยวที่มีอยู่ในส่วนภูมิภาคต่าง ๆ ของประเทศให้ดึงดูดนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ โดยการปรับปรุงสิ่งสาธารณูปโภค เช่น ประปา ไฟฟ้า โทรศัพท์ การปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์ และสภาพแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยวให้สวยงามตลอดจนการอนุรักษ์ฟื้นฟูงานเทศกาลและประเพณีของจังหวัดต่าง ๆ

3.2 การพัฒนาบริการท่องเที่ยว ได้แก่ การพัฒนาด้านการบริการ ข่าวดสาร ทางรถท่องเที่ยว บริการที่พัก การขนส่ง การนำเที่ยว บริการด้านภัตตาคารร้านอาหาร มัคคุเทศก์ และบริการของที่ระลึก เป็นต้น

3.3 ให้สำนักงานจังหวัดของจังหวัดต่าง ๆ เป็นศูนย์ประสานงานการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวในส่วนภูมิภาคของทางราชการ

3.4 ให้หอการค้าของจังหวัดต่าง ๆ เป็นศูนย์รวมของการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวในส่วนภูมิภาคของภาคเอกชน และให้มีบทบาทร่วมกับ กรอ. ในระดับจังหวัดในการแก้ไขการท่องเที่ยวในระดับจังหวัดหากเกินขีดความสามารถให้เสนอ กรอ. ส่วนกลางพิจารณาแก้ไขในระดับประเทศ

3.5 ควรได้มีการบรรจุแผนพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัดต่าง ๆ เข้าไว้ในแผนพัฒนาจังหวัดและอำเภอ อย่างต่อเนื่อง พร้อมทั้งการสนับสนุนด้านงบประมาณจากส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น รวมตลอดถึงการสนับสนุนจากภาคเอกชนด้วย

3.6 ด้านการป้องกันและรักษาความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยวนั้นควรได้มีการจัดตั้งหน่วยตำรวจท่องเที่ยวประจำกองกำกับการตำรวจภูธรทุกจังหวัด เพื่ออำนวยความสะดวกและรักษาความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยวได้อย่างทั่วถึง

0347

พิเชฐ พิมพ์ศรี. ผลกระทบของการท่องเที่ยวเดินป่า : ศึกษาเฉพาะกรณีของอำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาวิชาการเมืองและการปกครอง บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2536 .

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงสถานการณ์ปัจจุบัน และผลกระทบของการท่องเที่ยว เดินป่าในอำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ บทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเดินป่า เช่น หน่วยงานราชการ บริษัทนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ เป็นต้น พร้อมทั้งการหารูปแบบจัดการท่องเที่ยวเดินป่า ที่ตรงกับความต้องการของผู้ใช้บริการท่องเที่ยวเดินป่า ให้มีผลกระทบต่อสภาพสังคม และสิ่งแวดล้อม ในท้องถิ่นให้น้อยที่สุด เครื่องมือที่ใช้รวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามและสัมภาษณ์ โดยใช้กับบุคคล 5 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มเจ้าหน้าที่ของรัฐ กลุ่มผู้ประกอบการท่องเที่ยวเดินป่า กลุ่มนักท่องเที่ยวเดินป่า กลุ่มนโยบายระดับจังหวัด และกลุ่มประชาชนผู้อาศัยอยู่ในบริเวณเส้นทางท่องเที่ยวเดินป่า นอกจากนี้ยังนำข้อมูลอื่น ๆ ที่มีอยู่ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเดินป่ามาใช้ประกอบการวิจัยนี้ด้วย การศึกษานี้ได้ทำในพื้นที่ อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ ตั้งแต่เดือน มกราคม 2536 ถึงเดือน กันยายน 2536

ผลการวิจัยพบว่า การท่องเที่ยวเดินป่าในอำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ มีแนวโน้มขยายตัวทุกปี เนื่องจากได้รับความนิยมจากกลุ่มนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศที่ชอบความสวยงามของธรรมชาติ วัฒนธรรมท้องถิ่นและการผจญภัยและมีผลกระทบต่อสภาพสังคม วัฒนธรรมและจิตใจ เช่น มีการให้ความสำคัญกับเงินมากขึ้น มีปัญหาการปะทะทางวัฒนธรรม ส่วนทางด้านอื่น ๆ เช่น อาหารการกิน การแต่งกาย การใช้ภาษาท้องถิ่น และการพึ่งพาอาศัยกัน ยังไม่เปลี่ยนแปลงเด่นชัดนัก ด้านสิ่งแวดล้อม มีผลกระทบคือ ทรัพยากรป่าไม้ถูกทำลาย เช่น มีการตัดไม้ไปเผาทำแพ ผู้ประกอบการมักเป็นผู้กำหนดเส้นทางเดินป่าเอง บางครั้งก็มีการเปลี่ยนเส้นทางใหม่ เพื่อจูงใจนักท่องเที่ยว เส้นทางเดินป่าไม่ได้รับการบำรุงรักษา ทำให้สิ่งแวดล้อมถูกทำลายเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ สำหรับผลกระทบด้านบวก คือ ประชากรส่วนหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเดินป่ามีรายได้เพิ่มขึ้น และมีการขยายการลงทุนด้านต่างๆ เช่น การให้เช่าช้าง ล่องแพ มีการพัฒนาที่อยู่อาศัยให้ดีขึ้น และสิ่งที่เกิดประโยชน์มากที่สุด ได้แก่ ชาวเขาที่มีรายได้จากการท่องเที่ยวเดินป่าแล้วจะทำให้เขารักถิ่นฐาน ตั้งที่อยู่ถาวรและไม่อพยพเคลื่อนย้าย ไม่ถางป่าและบุกรุกทำไร่เลื่อนลอย นอกจากนี้ผลกระทบด้านอื่น ๆ คือ มีการทิ้งขยะมูลฝอย และการก่อกองไฟซึ่งอาจทำให้เกิดไฟป่าได้ ทั้งนี้เพราะขาดการควบคุมและกำหนดเส้นทางเดินป่า รวมทั้งกฎข้อบังคับและ

ระเบียบปฏิบัติอย่างจริงจัง และต่อเนื่อง นอกจากนี้ยังพบว่า ยังขาดนโยบายเกี่ยวกับการท่องเที่ยว
 เดินป่าระดับจังหวัด และระดับชาติ

ผู้วิจัยเสนอแนะว่า ควรให้มีการกำหนดนโยบายระดับชาติและระดับภูมิภาค ใน
 การบริหารจัดการการท่องเที่ยว ควรมีการกำหนดเส้นทางการท่องเที่ยว เดินป่าให้ชัดเจน เพื่อ
 ประโยชน์ในการควบคุมดูแล และรัฐสามารถให้บริการได้ เช่น การรักษาความปลอดภัย และการ
 อำนวยความสะดวกในด้านอื่น ๆ ควรเร่งรัด ให้มีการณรงค์เพิ่มความรู้แก่ประชาชนในท้องถิ่น นัก
 ท่องเที่ยวและผู้ประกอบกิจการท่องเที่ยว ให้มีความตระหนัก และมีส่วนเกี่ยวข้อง ในการรักษา
 ทรัพยากรธรรมชาติ และสภาพแวดล้อม และควรมีการเก็บรวบรวมข้อมูล จดบันทึกและสถิติต่าง
 ๆ เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเดินป่า เพื่อประโยชน์ในการวางแผนปฏิบัติงานของทางราชการต่อไป

0348

ฐานเศรษฐกิจ. การสัมมนาเรื่องฟื้นฟูการท่องเที่ยว เหลียวมองการค้าล้นนาตะวันออก.

ณ องค์การบริหารส่วนจังหวัดพะเยา 8 สิงหาคม 2535. กรุงเทพฯ :

ฐานเศรษฐกิจ , 2535.

วัตถุประสงค์ของการสัมมนา คือ เพื่อระดมความคิดในการแก้ปัญหาหรือแสวงหาแนวทางที่จะทำให้เกิดการฟื้นฟูและพัฒนาเศรษฐกิจการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยวในเขตล้นนาตะวันออก เพื่อวิเคราะห์ถึงสภาพข้อเท็จจริงในปัจจุบันที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยวของล้นนาตะวันออก เพื่อนำข้อสรุปจากการสัมมนาครั้งนี้ เสนอไปยังภาครัฐบาลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้นำไปปฏิบัติ หรือแก้ไขปรับปรุงให้เกิดผลในการฟื้นฟูและพัฒนาเศรษฐกิจการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยวในเขตล้นนาตะวันออก เพื่อเสริมสร้างและกระชับความสัมพันธ์อันดีในการทำกิจกรรมร่วมกันกับฝ่ายต่าง ๆ ในการพัฒนาจังหวัดและประเทศสืบไป และเพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์ บทบาทหน้าที่ ความสำคัญของหอการค้าในการทำกิจกรรม เพื่อแก้ไขปัญหาและพัฒนาเศรษฐกิจ ของประเทศ ให้นักธุรกิจและประชาชนโดยทั่วไปได้เข้าใจและยอมรับองค์การการค้ามากยิ่งขึ้น

ผลการสัมมนาสรุปได้ว่า ล้นนาตะวันออกเป็นเขตการส่งออกแรงงาน มีทรัพยากรมากถ้าได้มีการปรับปรุงปัจจัยการผลิตแล้ว ดินแดนแถบนี้จะมีการตื่นตัวมาก ล้นนาตะวันออกในแง่การท่องเที่ยวจะเป็นดินแดนที่มีศักยภาพสูง มีธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ แต่การลงทุนของไทยมีการชะลอตัว เนื่องจากมีจุดการแข่งขันมาก เช่น กลุ่ม NAFTA จีนใหม่ และอินโดนีเซีย และญี่ปุ่นเริ่มชะลอตัวในการลงทุนต่างประเทศ มีการดึงเงินทุนกลับประเทศ มิใช่เนื่องจากสถานการณ์ด้านการเมืองของไทยในขณะนั้น (พ.ศ.2535) สำหรับเศรษฐกิจการท่องเที่ยว ในขณะนั้นเริ่มฟื้นตัว แต่ยังมีปัญหาบ้างคือ จำนวนห้องของโรงแรมมีจำนวนเกินความต้องการ สิ่งที่รัฐบาลกำลังดำเนินการคือ การฟื้นฟูภาพลักษณ์ของประเทศ และปรับเรื่องต่าง ๆ ให้เป็นเรื่องโปร่งใส เช่น เรื่องโทรศัพท์ เรื่องโครงการโฮปเวลล์ เป็นต้น สำหรับจังหวัดในล้นนาตะวันออกคือ เชียงราย พะเยา แพร่ อุตรดิตถ์และน่าน มีข้อด้อยคือ ท่าเลที่ตั้ง อยู่นอกพื้นที่เส้นทางหลัก การคมนาคมการสื่อสารไม่ดีพอ ทรัพยากรเป็นทรัพยากรด้านการเกษตรอย่างเดียว แต่จุดเด่นของ ล้นนาตะวันออกคือ มีการจัดทำความร่วมมือในรูปแบบแพคเกจทัวร์ แต่ขณะนี้ยังไม่ได้พัฒนาไปเท่าที่ควร จะต้องขอให้ ททท. เข้ามาช่วยพัฒนา อุตสาหกรรมการเกษตรมีศักยภาพค่อนข้างสูง และในระยะยาวถ้า

ถนน เอเชียไฮเวย์ ผ่านมาจากเชียงรายและพะเยาแล้วเชื่อมกับลาวและเขมรจนถึงเวียดนาม ก็จะทำให้ภูมิภาคนี้มีความเจริญทางด้านเศรษฐกิจ ในปัจจุบันคนไทยมีฐานะดีขึ้นมีการท่องเที่ยวมากขึ้น ดังนั้นตลาดท่องเที่ยวไทยจึงเป็นตลาดที่สำคัญมาก แต่การพัฒนาการท่องเที่ยวของล้านนาตะวันออกควรพัฒนาในรูปแบบของการอนุรักษ์นิยมมีการรักษาขนบธรรมเนียม

ประเพณีของท้องถิ่น รักษาธรรมชาติสิ่งแวดล้อม และต้องมีการพัฒนาอีกหลายด้าน โดยเฉพาะด้านคมนาคม และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ผู้ร่วมสัมมนาได้เสนอความคิดเห็นว่าควรพัฒนาอุตสาหกรรมในล้านนาตะวันออก เป็นอุตสาหกรรมดอกไม้ เพราะมีธรรมชาติที่เหมาะสม โครงการต่าง ๆ ของล้านนาตะวันออกต้องผลักดันต่อไปโดยนักการเมืองท้องถิ่น การพัฒนาการท่องเที่ยวในแถบนี้ไม่ควรจัดสร้างสิ่งก่อสร้างที่ใหญ่โต ควรทำในลักษณะรักษาธรรมชาติและประเพณี

ผลสรุปจากการอภิปรายเรื่อง “ พลิกฟื้นคืนชีวา ท่องเที่ยวล้านนาตะวันออก “ มีดังนี้คือ ล้านนาตะวันออกมีสภาพการท่องเที่ยวที่ด้อยกว่าล้านนาตะวันตก ฉะนั้นในการพัฒนาการท่องเที่ยวต้องใช้วิธีขอส่วนแบ่ง (Market share) จากล้านนาตะวันตก เป็นแบบพึ่งพาซึ่งกันและกัน ต้องอาศัยอิทธิพลของล้านนาตะวันตกหรือกลุ่มของนักท่องเที่ยวภาคเหนือตอนล่าง เพื่อที่ช่วยส่งมาให้ล้านนาตะวันออก และควรมีการอนุรักษ์ธรรมชาติ ไม่ให้มีจำนวนนักท่องเที่ยวมากเกินไปและปรับปรุงทัศนียภาพ การพัฒนาการท่องเที่ยวในภาคนี้นอกจากเชียงรายแล้ว จังหวัดอื่น ๆ จะพัฒนาขึ้นมาในระยะอันสั้นนั้นเป็นไปได้ยาก จุดดีของพื้นที่นี้คือ ทรัพยากรการท่องเที่ยวในภาคนี้มีอยู่มากมาย อย่างน้อยเรื่องธรรมชาติที่สวยงาม จุดท่องเที่ยวที่น่าสนใจมีชายแดนที่ติดพม่า ลาว มีศิลปวัฒนธรรม เป็นของตนเอง ประชากรมีอุปนิสัยที่เป็นมิตร โรงแรมได้มาตรฐานแต่ราคาถูก ค่าครองชีพต่ำ สำหรับจุดเสียคือ ขาดการประชาสัมพันธ์จุดท่องเที่ยวและยังไม่มีบริษัทนำเที่ยวที่มีมาตรฐานพอที่จะรับนักท่องเที่ยวต่อจากกรุงเทพฯ และปัญหาสำคัญที่กระทบกระเทือนการท่องเที่ยวอีกจุดหนึ่งคือ ข่าวกการแพร่ขยายของโรคเอดส์ ทำให้นักท่องเที่ยวไม่กล้าเดินทางเข้ามา จุดสำคัญคือ ล้านนาตะวันออกยังขาดการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวควรมีการดำเนินการประชาสัมพันธ์ที่มีประสิทธิภาพ นักท่องเที่ยวควรเน้นนักท่องเที่ยวจากกรุงเทพฯ และบริเวณใกล้เคียง ไม่นับนักท่องเที่ยวจากต่างประเทศ และควรมีการจัดสร้างโรงแรมที่ดี สามารถรองรับนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศได้ จังหวัดในภูมิภาคล้านนาตะวันออกต้องร่วมมือกันไม่แข่งขันกัน และสร้างสิ่งใหม่ เพื่อเป็นจุดขายทางการท่องเที่ยวและในการพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวนั้น ภาคเอกชนควรจะเป็นผู้เริ่มต้น

การพัฒนาการท่องเที่ยวในเขตล้านนา จะต้องดำเนินการดังนี้

1. สร้างจุดขายในการท่องเที่ยวในรูปแบบของสิ่งแปลกใหม่และดำเนินการเป็นประจำทุกปี จนสามารถที่จะกำหนดลงในปฏิทินการท่องเที่ยวได้
2. การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวควรร่วมกันวางแผนว่าจังหวัดใดจะทำอะไรเพื่อจะได้ไม่ซ้ำซ้อนกัน
3. การพัฒนาการท่องเที่ยว ควรมุ่งเน้นเป็นเมืองพักผ่อน ศูนย์กลางการประชุม มากกว่าเป็นเมืองสวนสนุก แหล่งบันเทิง

0349

ซี.เอส.เอ็น. แอนด์ แอสโซซิเอท, บริษัท. ร่างรายงานฉบับสมบูรณ์ : โครงการศึกษากลยุทธ์การ
พัฒนาการตลาดนักท่องเที่ยวสตรีในไทย. กรุงเทพฯ : การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย
ไทย, 2539.

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์หาศักยภาพในการพัฒนาและขยาย
จำนวนนักท่องเที่ยวสตรี กำหนดกลยุทธ์การตลาดและโฆษณาที่สอดคล้องกับความต้องการของ
กลุ่มเป้าหมาย การเก็บข้อมูลดำเนินการโดยการศึกษาจากเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเดินทางท่องเที่ยว
ของนักท่องเที่ยวสตรี การสัมภาษณ์แบบเจาะลึกกลุ่มผู้ประกอบการท่องเที่ยวและกลุ่มผู้มี
ประสบการณ์ในสมาคมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว จำนวน 8 ราย กลุ่มผู้
ประกอบการทางการท่องเที่ยว (บริษัททัวร์) จำนวน 67 ราย และกลุ่มนักท่องเที่ยวที่เป็นเพศหญิง
อายุระหว่าง 17 - 65 ปี จากประเทศญี่ปุ่น มาเลเซีย สิงคโปร์ เยอรมัน สหราชอาณาจักร อิตาลี และ
สหรัฐอเมริกา จำนวน 1,300 ราย

ผลการศึกษาแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ภาพรวมตลาดนักท่องเที่ยวสตรี นับตั้งแต่ปีพ.ศ.2523-2524 เศรษฐกิจ
โลกฟื้นตัวจากภาวะถดถอย ส่งผลให้อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเจริญเติบโตอย่างต่อเนื่องมาโดย
ตลอด ภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิกถือว่าเป็นผู้นำในการเจริญเติบโตนี้ โดยมีอัตราการเติบโตเร็ว
กว่าอัตราการเติบโตของนักท่องเที่ยวโลกถึง 2 เท่า ตลาดท่องเที่ยวที่ใหญ่ที่สุดของโลก คือ ภูมิภาค
ยุโรป ส่วนอเมริกามีอัตราการเติบโตลดลง ในตลาดเอเชียตะวันออกและแปซิฟิก ประเทศที่มีศักยภาพ
ในการดึงดูดนักท่องเที่ยวของโลก คือ สาธารณรัฐประชาชนจีน ฮองกง มาเลเซีย สิงคโปร์
ไทย อินโดนีเซีย และออสเตรเลีย โดยนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวแบ่งตามภูมิภาคได้ดังนี้
ภูมิภาคเอเชียตะวันออก คือ ญี่ปุ่น ไต้หวัน จีน สิงคโปร์ เกาหลี มาเลเซีย ภูมิภาคยุโรป คือ
สหราชอาณาจักร ฝรั่งเศส เยอรมัน อิตาลี ภูมิภาคอเมริกา คือ สหรัฐอเมริกา
ตลาดนักท่องเที่ยวสตรีที่มาจากกลุ่มประเทศที่ทำการศึกษามีอัตราการเพิ่มขึ้นในแต่ละปีเมื่อเทียบกับ
นักท่องเที่ยวชายที่เดินทางมาจากประเทศเดียวกันอยู่ในเกณฑ์สูงกว่าเกือบเท่าตัว จากการพิจารณา
สัดส่วนนักท่องเที่ยวสตรีต่อนักท่องเที่ยวชายเพื่อวิเคราะห์ความสามารถในการดึงดูดนักท่องเที่ยว
เพศหญิงเปรียบเทียบกับเพศชายของประเทศไทยและประเทศคู่แข่งอีก 4 ประเทศ ได้แก่ ฮองกง
สิงคโปร์ อินโดนีเซีย และออสเตรเลีย พบว่า

- กลุ่มนักท่องเที่ยวสหรัฐอเมริกา ประเทศไทยมีความสามารถในการดึงดูดนัก

ท่องเที่ยวสตรีได้ใกล้เคียงกับมาตรฐานเฉลี่ยของนักท่องเที่ยวสหรัฐอเมริกาที่เดินทางมายัง 5 ประเทศที่ศึกษา โดยประเทศไทยด้อยกว่าออสเตรเลียและฮ่องกง ออสเตรเลียมีความสามารถในการดึงดูดนักท่องเที่ยวสตรีสหรัฐอเมริกาได้สูงที่สุด

- กลุ่มนักท่องเที่ยวมาเลเซีย ประเทศไทยมีความสามารถในการดึงดูดนักท่องเที่ยวสตรีได้ใกล้เคียงกับมาตรฐานเฉลี่ยของนักท่องเที่ยวมาเลเซียที่เดินทางมายัง 5 ประเทศที่ศึกษา โดยประเทศไทยด้อยกว่าออสเตรเลียและฮ่องกง ออสเตรเลียมีความสามารถในการดึงดูดนักท่องเที่ยวสตรีมาเลเซียได้สูงที่สุด

- กลุ่มนักท่องเที่ยวสหราชอาณาจักร ประเทศไทยมีความสามารถในการดึงดูดนักท่องเที่ยวสตรีได้ต่ำกว่ามาตรฐานเฉลี่ยของนักท่องเที่ยวสหราชอาณาจักรที่เดินทางมายัง 5 ประเทศที่ศึกษา โดยประเทศไทยมีความสามารถต่ำกว่าทั้ง 4 ประเทศ โดยเฉพาะออสเตรเลีย

- กลุ่มนักท่องเที่ยวเยอรมัน ประเทศไทยมีความสามารถในการดึงดูดนักท่องเที่ยวสตรีได้ต่ำกว่ามาตรฐานเฉลี่ยของนักท่องเที่ยวเยอรมันที่เดินทางมายัง 5 ประเทศที่ศึกษา โดยประเทศไทยมีความสามารถต่ำกว่าทั้ง 4 ประเทศ โดยเฉพาะออสเตรเลีย

- กลุ่มนักท่องเที่ยวอิตาลี ประเทศไทยมีความสามารถในการดึงดูดนักท่องเที่ยวสตรีได้ต่ำกว่ามาตรฐานเฉลี่ยของนักท่องเที่ยวอิตาลีที่เดินทางมายัง 5 ประเทศที่ศึกษา โดยประเทศไทยด้อยกว่าออสเตรเลียและอินโดนีเซีย ประเทศอินโดนีเซียได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยวอิตาลีสูงที่สุด

- กลุ่มนักท่องเที่ยวญี่ปุ่น ประเทศไทยมีความสามารถในการดึงดูดนักท่องเที่ยวสตรีได้ใกล้เคียงกับมาตรฐานเฉลี่ยของนักท่องเที่ยวญี่ปุ่นที่เดินทางมายัง 5 ประเทศที่ศึกษา โดยประเทศไทยมีความสามารถต่ำกว่าทั้ง 4 ประเทศ โดยเฉพาะออสเตรเลีย

- กลุ่มนักท่องเที่ยวสิงคโปร์ ประเทศไทยมีความสามารถในการดึงดูดนักท่องเที่ยวสตรีได้ต่ำกว่ามาตรฐานเฉลี่ยของนักท่องเที่ยวสิงคโปร์ที่เดินทางมายัง 5 ประเทศที่ศึกษา โดยมีสัดส่วนใกล้เคียงกับอินโดนีเซีย แต่ด้อยกว่าออสเตรเลียและฮ่องกง ออสเตรเลียเป็นที่นิยมของนักท่องเที่ยวสตรีสิงคโปร์มากที่สุด

ความสามารถในการดึงดูดนักท่องเที่ยวสตรีของไทยเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศคู่แข่งอื่นอีก 4 ประเทศ พบว่า ประเทศไทยมีความสามารถในการดึงดูดได้สูงกว่ามาตรฐานเฉลี่ยในกลุ่มนักท่องเที่ยวญี่ปุ่น มาเลเซีย และเยอรมัน มีความสามารถในการดึงดูดนักท่องเที่ยวสตรีอเมริกาใกล้เคียงกับมาตรฐานเฉลี่ย ส่วนความสามารถในการดึงดูดนักท่องเที่ยวจากสหราชอาณาจักร อิตาลี และสิงคโปร์ อยู่ในเกณฑ์ที่ต่ำกว่ามาตรฐานเฉลี่ย

ส่วนที่ 2 ทศนคติ พฤติกรรมและความคาดหวัง พบว่าจุดมุ่งหมายท่องเที่ยวที่ทำการเดินทางบ่อยที่สุดมีความสัมพันธ์โดยตรงกับระยะทางและความสะดวกในการเดินทาง รูปแบบการเดินทาง สามในสี่ของนักท่องเที่ยวจะเป็นการเดินทางเจาะจงมายังประเทศไทยประเทศเดียวและสองในสามเป็นการเดินทางมาครั้งแรก ระยะเวลาในการพำนักในประเทศไทยของนักท่องเที่ยวสตรีชาวเอเชียมีระยะเวลาประมาณ 1 สัปดาห์ ส่วนนักท่องเที่ยวยุโรปและสหรัฐอเมริกาจะมีระยะเวลาประมาณ 2 - 3 สัปดาห์ มุมเหตุจูงใจที่ให้นักท่องเที่ยวเดินทางมายังประเทศไทย คือ ต้องการหาประสบการณ์ ได้สัมผัสสิ่งใหม่ ๆ และค่าใช้จ่ายในการเดินทางที่สมเหตุสมผล ภาพลักษณ์ที่โดดเด่นของประเทศไทยในสายตานักท่องเที่ยว คือ ประวัติศาสตร์/โบราณสถาน วิถีชีวิต ประเพณีท้องถิ่น ศิลปหัตถกรรม ภัตตาคาร ร้านอาหารดี ๆ สถานที่จับจ่ายซื้อสินค้า และทะเลความสามารถในการดึงดูดนักท่องเที่ยวสตรีประเทศไทยอยู่ในอันดับ 2 เมื่อเทียบกับประเทศคู่แข่ง โดยเป็นรองฮ่องกงในด้านจำนวนนักท่องเที่ยวและเป็นรองอินโดนีเซียในด้านอัตราเพิ่มของนักท่องเที่ยว ประสิทธิภาพในการทำธุรกิจท่องเที่ยวของประเทศไทย พบว่า ในด้านความคุ้มค่าเงิน ประเทศไทยทำได้ดีกว่าทุก ๆ ประเทศ ในด้านสิ่งดึงดูดนักท่องเที่ยว ประเทศไทยทำได้ใกล้เคียงกับออสเตรเลีย ซึ่งเป็นอันดับ 1 ในด้านการให้ข่าวสารแก่นักท่องเที่ยว ประเทศไทยทำได้ในระดับกลาง ๆ เท่ากับฮ่องกงและใกล้เคียงกับสิงคโปร์ และในด้านคุณภาพและการพัฒนา ประเทศไทยทำได้ในระดับกลาง ๆ รองจากออสเตรเลียและสิงคโปร์ ความประทับใจที่นักท่องเที่ยวสตรีมีต่อประเทศไทยเรียงลำดับความพอใจได้ดังนี้ ความเป็นผู้มีอัธยาศัยไมตรี อาหารรสชาติดีมีให้เลือกมาก แหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ และศิลปวัฒนธรรมไทย นักท่องเที่ยวมีความรู้สึกไม่พอใจต่อสภาพการจราจร สภาพมลภาวะเป็นพิษ ความสามารถทางภาษาและการเอาใจเปรียบนักท่องเที่ยว สื่อในการประชาสัมพันธ์ที่มีประสิทธิภาพมากที่สุดที่เข้าถึงนักท่องเที่ยวสตรี คือ การแนะนำโดยวิธีปากต่อปาก การโฆษณาทางทีวี นิตยสาร และบริษัทนำเที่ยว ประสิทธิภาพในการทำโฆษณาประชาสัมพันธ์ของประเทศไทยอยู่ในระดับที่ดีมาก ทั้งในด้านการเลือกซื้อสื่อ สื่อถึงกลุ่มเป้าหมายได้ตรงจุด สามารถยกภาพพจน์ของประเทศไทยให้สูงขึ้นและสามารถชักชวนและสร้างความสนใจในการมาเยือนประเทศไทยได้ในระดับสูง

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งตามกลุ่มนักท่องเที่ยวสตรีที่ทำการศึกษาค้นคว้าได้เป็น 7 กลุ่ม ดังนี้

1. กลุ่มนักท่องเที่ยวสตรีญี่ปุ่น เป็นกลุ่มนักท่องเที่ยวที่มีขนาดใหญ่ที่สุดในกลุ่มนักท่องเที่ยว 7 ชาติ มีประเทศอินโดนีเซียเป็นคู่แข่งสำคัญของไทย สำหรับนักท่องเที่ยวกลุ่มนี้กลยุทธ์การตลาดที่ควรนำมาใช้ คือ การกำหนดกลุ่มเป้าหมายโดยเน้นที่นักท่องเที่ยวที่มีอายุ 25 - 54 ปี เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายโดยการสร้างความประทับใจให้นักท่องเที่ยวที่มาเยือนเพื่อ

ให้กลับไปแนะนำคนรู้จัก และการโฆษณาทางนิตยสารสตรีและทีวี สิ่งที่ควรนำเสนอ คือ ประวัติศาสตร์ โบราณสถาน ประเพณีท้องถิ่น อาหารการกิน และสินค้าพื้นเมือง ควรนำเสนอในรูปแบบของความแปลก ความหลากหลายของสินค้า ความเป็นมิตรและค่าใช้จ่ายที่สมเหตุสมผล สิ่งที่ต้องปรับปรุง คือ การดูแลรักษาความสะอาดสถานที่ท่องเที่ยว การเพิ่มจำนวนและคุณภาพของบุคลากรที่สามารถพูดภาษาอังกฤษได้ การเพิ่มระเบียบวินัย และการลดการเอารัดเอาเปรียบนักท่องเที่ยว และการเน้นแหล่งท่องเที่ยวที่มีปัญหาการจราจรน้อย

2. กลุ่มนักท่องเที่ยวสตรีอเมริกัน เป็นกลุ่มนักท่องเที่ยวที่มีขนาดใหญ่เป็นอันดับ 2 รองจากกลุ่มนักท่องเที่ยวสตรีญี่ปุ่น มีประเทศอินโดนีเซียและสิงคโปร์เป็นคู่แข่งสำคัญของไทย สำหรับนักท่องเที่ยวกลุ่มนี้กลยุทธ์การตลาดที่ควรนำมาใช้ คือ การกำหนดกลุ่มเป้าหมายโดยเน้นที่นักท่องเที่ยวที่เป็นนักธุรกิจและผู้ประกอบอาชีพอิสระที่ประสบความสำเร็จในหน้าที่การงาน อายุ 35 - 44 ปี การศึกษาตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไป การเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายโดยการสร้างความประทับใจให้นักท่องเที่ยวที่มาเยือนเพื่อให้กลับไปแนะนำคนรู้จัก และการโฆษณาทางนิตยสารสตรีและทีวี สิ่งที่ควรนำเสนอ คือ ประวัติศาสตร์ โบราณสถาน ประเพณีท้องถิ่น อาหารการกิน และแหล่งช้อปปิ้ง ควรนำเสนอในรูปแบบของการหาประสบการณ์ใหม่ๆ อาหารรสชาติดี ศิลปวัฒนธรรมเก่าแก่ ในบรรยากาศแห่งมิตรไมตรี สิ่งที่ต้องปรับปรุง คือ การเพิ่มบุคลากรและการพัฒนาทักษะด้านภาษาอังกฤษของบุคลากรด้านการท่องเที่ยว การลดการเอารัดเอาเปรียบนักท่องเที่ยว และการหลีกเลี่ยงแหล่งท่องเที่ยวที่มีปัญหาการจราจร

104. กลุ่มนักท่องเที่ยวสตรีสิงคโปร์ เป็นกลุ่มนักท่องเที่ยวที่มีขนาดใหญ่เป็นอันดับ 3 มีประเทศอินโดนีเซียและออสเตรเลียเป็นคู่แข่งสำคัญของไทย สำหรับนักท่องเที่ยวกลุ่มนี้กลยุทธ์การตลาดที่ควรนำมาใช้ คือ การกำหนดกลุ่มเป้าหมายโดยเน้นที่นักท่องเที่ยวรุ่นใหม่ที่กำลังทำงาน มีรายได้ปานกลาง การเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายโดยการสร้างความประทับใจให้นักท่องเที่ยวที่มาเยือนเพื่อให้กลับไปแนะนำคนรู้จัก และการโฆษณาทางนิตยสารสตรีและทีวี และทำการส่งเสริมการท่องเที่ยวร่วมกับหน่วยงานการท่องเที่ยวของสิงคโปร์ สิ่งที่ควรนำเสนอ คือ แหล่งท่องเที่ยวที่มีความหลากหลาย สินค้าราคาไม่แพง เดินทางสะดวก สิ่งที่ต้องปรับปรุง คือ การเพิ่มบุคลากรและการพัฒนาทักษะด้านภาษาอังกฤษของบุคลากรด้านการท่องเที่ยว เพิ่มระบบการรักษาความปลอดภัยให้กับนักท่องเที่ยว การลดการเอารัดเอาเปรียบนักท่องเที่ยว และการหลีกเลี่ยงแหล่งท่องเที่ยวที่มีปัญหาการจราจร

3. กลุ่มนักท่องเที่ยวสตรีอังกฤษ เป็นกลุ่มนักท่องเที่ยวที่มีขนาดใหญ่เป็นอันดับ 4 มีประเทศอินโดนีเซียเป็นคู่แข่งสำคัญของไทย สำหรับนักท่องเที่ยวกลุ่มนี้กลยุทธ์การตลาดที่ควรนำมาใช้ คือ การกำหนดกลุ่มเป้าหมายโดยเน้นที่นักท่องเที่ยวที่เป็นนักธุรกิจและผู้ประกอบอาชีพอิสระ และผู้บริหาร อายุ 25 - 44 ปี การศึกษาตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไป การเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายโดยการสร้างความประทับใจให้นักท่องเที่ยวที่มาเยือนเพื่อให้กลับไปแนะนำคนรู้จัก และการโฆษณาทางนิตยสารสตรีและทีวี สิ่งที่ควรนำเสนอ คือ ความมีอัธยาศัยไมตรี วัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ แหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ กลุ่มนักท่องเที่ยวสตรีอเมริกัน เป็นกลุ่มนักท่องเที่ยวที่มีขนาดใหญ่เป็นอันดับ 2 รองจากกลุ่มนักท่องเที่ยวสตรีญี่ปุ่น มีประเทศอินโดนีเซียและสิงคโปร์เป็นคู่แข่งสำคัญของไทย สำหรับนักท่องเที่ยวกลุ่มนี้กลยุทธ์การตลาดที่ควรนำมาใช้ คือ การกำหนดกลุ่มเป้าหมายโดยเน้นที่นักท่องเที่ยวที่เป็นนักธุรกิจและผู้ประกอบอาชีพอิสระที่ประสบความสำเร็จในหน้าที่การงาน อายุ 35 - 44 ปี การศึกษาตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไป การเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายโดยการสร้างความประทับใจให้นักท่องเที่ยวที่มาเยือนเพื่อให้กลับไปแนะนำคนรู้จัก และการโฆษณาทางนิตยสารสตรีและทีวี สิ่งที่ควรนำเสนอ คือ ประวัติศาสตร์ โบราณสถาน ประเพณีท้องถิ่น อาหารการกิน และแหล่งช้อปปิ้ง ควรนำเสนอในรูปแบบของการหาประสบการณ์ใหม่ๆ อาหารรสชาติดี ศิลปวัฒนธรรมเก่าแก่ ในบรรยากาศแห่งมิตรไมตรี สิ่งที่ต้องปรับปรุง คือ การเพิ่มบุคลากรที่และการพัฒนาทักษะด้านภาษาอังกฤษของบุคลากรด้านการท่องเที่ยว การลดการเอารัดเอาเปรียบนักท่องเที่ยว และการหลีกเลี่ยงแหล่งท่องเที่ยวที่มีปัญหาการจราจร

5. กลุ่มนักท่องเที่ยวสตรีมาเลเซีย เป็นกลุ่มนักท่องเที่ยวที่มีขนาดใหญ่เป็นอันดับ 5 มีออสเตรเลียเป็นคู่แข่งสำคัญของไทย สำหรับนักท่องเที่ยวกลุ่มนี้กลยุทธ์การตลาดที่ควรนำมาใช้ คือ การกำหนดกลุ่มเป้าหมายโดยแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ 1 เน้นที่นักท่องเที่ยววัยเริ่มทำงาน ยังโสด อายุ 35 - 44 ปี รายได้ระดับปานกลาง กลุ่มที่ 2 เน้นที่นักท่องเที่ยวที่แต่งงานแล้ว อายุ 35 ปีขึ้นไป การเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายโดยการสร้างความประทับใจให้นักท่องเที่ยวที่มาเยือนเพื่อให้กลับไปแนะนำคนรู้จัก การโฆษณาทางนิตยสารสตรีและทีวี และการส่งเสริมการท่องเที่ยวผ่านบริษัทนำเที่ยว สิ่งที่ควรนำเสนอ คือ แหล่งท่องเที่ยวที่อยู่ใกล้ มีความหลากหลาย ราคาสมเหตุสมผล สิ่งที่ต้องปรับปรุง คือ การเพิ่มบุคลากรที่และการพัฒนาทักษะด้านภาษาของบุคลากรด้านการท่องเที่ยว การลดการเอารัดเอาเปรียบนักท่องเที่ยว การหลีกเลี่ยงแหล่งท่องเที่ยวที่มีปัญหาการจราจร สร้างความแปลกใหม่สำหรับแหล่งบันเทิง และอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม

6. กลุ่มนักท่องเที่ยวสตรีเยอรมัน เป็นกลุ่มนักท่องเที่ยวที่มีขนาดใหญ่เป็นอันดับ 6 มีประเทศอินโดนีเซียเป็นคู่แข่งสำคัญของไทย สำหรับนักท่องเที่ยวกลุ่มนี้กลยุทธ์การตลาดที่ควรนำมาใช้ คือ การกำหนดกลุ่มเป้าหมายโดยเน้นที่นักท่องเที่ยวที่เป็นนักธุรกิจและผู้ใช้แรงงานที่เดินทางเป็นกลุ่มหรือเป็นคู่ ๆ การเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายโดยการสร้างความประทับใจให้นักท่องเที่ยวที่มาเยือนเพื่อให้กลับไปแนะนำคนรู้จัก และการโฆษณาทางนิตยสารสตรีและทีวี สิ่งที่ควรนำเสนอ วัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ โบราณสถาน แหล่งท่องเที่ยวทางทะเล ควรนำเสนอในรูปแบบของแหล่งท่องเที่ยวที่มีอารยธรรม ให้ความแตกต่างจากชีวิตประจำวัน ความมีน้ำใจ และความมีอัธยาศัยไมตรี สิ่งที่ต้องปรับปรุง คือ การเพิ่มบุคลากรที่และการพัฒนาทักษะด้านภาษาเยอรมันของบุคลากรด้านการท่องเที่ยว การลดการเอารัดเอาเปรียบนักท่องเที่ยว และการสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องแก่นักท่องเที่ยวในประเด็นของเช็กส์ทัวร์

7. กลุ่มนักท่องเที่ยวสตรีอิตาลี เป็นกลุ่มนักท่องเที่ยวที่มีขนาดเล็กที่สุด มีอินโดนีเซียและออสเตรเลียเป็นคู่แข่งสำคัญของไทย สำหรับนักท่องเที่ยวกลุ่มนี้กลยุทธ์การตลาดที่ควรนำมาใช้ คือ การกำหนดกลุ่มเป้าหมายโดยเน้นที่นักท่องเที่ยวที่เป็นนักธุรกิจ ผู้ใช้แรงงาน และนักศึกษา อายุ 25 - 34 ปี 35 - 44 ปี และ 45 - 54 ปี ตามลำดับ การศึกษาในระดับสูงกว่าปริญญาตรีขึ้นไป และระดับอาชีวศึกษา การเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายโดยการสร้างความประทับใจให้นักท่องเที่ยวที่มาเยือนเพื่อให้กลับไปแนะนำคนรู้จัก การโฆษณาทางนิตยสารสตรีและทีวี และการส่งเสริมการท่องเที่ยวผ่านบริษัทนำเที่ยว สิ่งที่ควรนำเสนอ คือ ประวัติศาสตร์ โบราณสถาน ประเพณีท้องถิ่น อาหารการกิน และแหล่งท่องเที่ยวทางทะเล ควรนำเสนอในรูปแบบของ ความมีอัธยาศัยไมตรี อาหารรสชาติดี สถานที่ท่องเที่ยวสวยงาม และอุดมด้วยวัฒนธรรม สิ่งที่ต้องปรับปรุง คือ การหลีกเลี่ยงแหล่งท่องเที่ยวที่มีปัญหาการจราจร การดูแลรักษาสถานที่ท่องเที่ยวให้มีความสะอาดเรียบร้อย พัฒนาระบบการประชาสัมพันธ์และข้อมูล และปรับปรุงยานพาหนะให้มีความทันสมัยและสะดวกสบาย

0350

เข้าที่อีสเอเชียเทคโนโลยี จำกัด. โครงการพัฒนาท่าเรือและองค์ประกอบเพื่อรองรับเรือโดยสารเพื่อ
การท่องเที่ยว. กรุงเทพฯ : การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, มปป.

วัตถุประสงค์ของการศึกษา คือ เพื่อพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวทางทะเล เพื่อพัฒนาและส่งเสริมการใช้ท่าเรือเพื่อให้ได้ประโยชน์สูงสุด เพื่อเปิดตลาดนักท่องเที่ยวและวิธีการท่องเที่ยวใหม่ รวมทั้ง เพื่อเป็นตัวอย่างในการพัฒนา ตลอดจนชี้แนะเอกชนตามแนวคิดที่จะทำให้ภาคเอกชนเป็นแกนนำในการพัฒนาธุรกิจท่องเที่ยว

พื้นที่ในการศึกษาในครั้งนี้ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยได้กำหนดให้ผู้ทำการศึกษาจะต้องศึกษาบริเวณที่เหมาะสมสำหรับสร้างท่าเรือเพื่อการท่องเที่ยวและแนวทางในการใช้ท่าเรือร่วมกับท่าเรือสินค้าในระยะแรก ระหว่างที่ยังไม่ได้ดำเนินการก่อสร้างท่าเรือเพื่อการท่องเที่ยวโดยเฉพาะ ทั้งนี้ ได้กำหนดพื้นที่ศึกษาไว้ 8 แห่ง คือกรุงเทพมหานคร ชลบุรี ภูเก็ต กระบี่ สมุทรปราการ (แม่น้ำบางปะกง) จันทบุรี ตรัง และสงขลา องค์ประกอบของการศึกษา ประกอบด้วย การศึกษาและวิเคราะห์ตลาดการท่องเที่ยวทางเรือ การศึกษาแนวทางและความเป็นไปได้ในการพัฒนาท่าเทียบเรือท่องเที่ยวในประเทศไทย การเลือกสถานที่ที่เหมาะสมสำหรับการพัฒนาท่าเทียบเรือท่องเที่ยว และการเสนอแนะแนวทางการพัฒนา

ผลการศึกษาได้เสนอข้อมูลเกี่ยวกับตลาดการท่องเที่ยวโดยเรือเดินสมุทร ในด้านสถานะการณ์การท่องเที่ยวทางเรือในระดับโลก ระดับภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ สถานะการณ์การท่องเที่ยวทางเรือของไทย สำหรับการคมนาคมที่สนับสนุนการท่องเที่ยวทางเรือเดินสมุทร ได้เสนอข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะของเรือโดยสารที่มีอยู่ในภูมิภาคต่างๆ ของโลก ลักษณะเรือโดยสารที่เคยมาจอดแวะประเทศไทย ลักษณะโครงสร้างของท่าเรือที่มีอยู่ในพื้นที่ 8 จังหวัดของโครงการศึกษา ความแตกต่างระหว่างลักษณะของเรือโดยสารและลักษณะโครงสร้างของท่าเทียบเรือในแต่ละเขตพื้นที่ 8 จังหวัดดังกล่าว การคมนาคมขนส่งต่อการท่องเที่ยวในบริเวณพื้นที่ 8 จังหวัด และเส้นทางท่องเที่ยวของเรือเดินสมุทรของไทย ซึ่งมีอยู่ 2 บริษัทที่ดำเนินการอยู่ บริษัทสยามครุยซ์จำกัด และบริษัทซีทรานทราเวลจำกัด การพัฒนาท่าเรือเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยวโดยเรือเดินสมุทรจะแสดงให้เห็นถึงศักยภาพและความเหมาะสมของพื้นที่ หรือท่าเทียบเรือที่จะพัฒนาเป็นท่าเรือเพื่อการท่องเที่ยวโดยเรือเดินสมุทร โดยเสนอข้อมูลสภาพคลื่นลมและสภาพทั่วไปของภูมิวิทยาชายฝั่งของประเทศไทย รวมทั้งความพร้อมและศักยภาพของท่าเทียบเรือในเขตศึกษาที่ทำเทียบเรือในเขตกรุงเทพมหานคร สมุทรปราการ ชลบุรี สงขลา กระบี่ และภูเก็ต และสรุปด้วยพื้นที่และท่าเทียบเรือที่เหมาะสมในการที่พัฒนาเป็นท่าเรือเพื่อการท่องเที่ยว โดยเรือเดินสมุทร

ที่บริเวณท่าเรือน้ำลึกแหลมฉบัง และบริเวณท่าเรือน้ำลึกภูเก็ต ในพื้นที่ทั้ง 2 บริเวณได้กำหนดรูปแบบของการพัฒนาที่แตกต่างกัน ที่ท่าเรือน้ำลึกแหลมฉบังกำหนดให้การใช้ประโยชน์ท่าเทียบเรือโดยสารเพื่อการท่องเที่ยวร่วมกับท่าเทียบเรือสินค้าชายฝั่งที่มีอยู่ สำหรับที่ท่าเรือน้ำลึกภูเก็ต ได้เสนอแนะให้ดำเนินการ 2 ทางคือ ให้ดำเนินการใช้ประโยชน์ท่าเทียบเรือน้ำลึกภูเก็ตที่อยู่ในปัจจุบัน โดยร่วมใช้ท่าเรือกับเรือสินค้าที่ใช้บริการอยู่ และให้ดำเนินการก่อสร้างท่าเทียบเรือเพื่อการท่องเที่ยวโดยเฉพาะขึ้นมาในบริเวณติดกับท่าเรือน้ำลึก ในทางเลือกนี้ วิศวกรที่ปรึกษาฯ ได้ดำเนินการปรับปรุงผังหลักของท่าเรือน้ำลึกภูเก็ต โดยดำเนินการออกแบบโครงสร้างท่าเทียบเรือท่องเที่ยวสำหรับเรือเดินสมุทร ออกแบบโครงสร้างสะพานสำหรับเรือส่วนบุคคลและเรือโดยสารขนาดเล็ก ออกแบบโครงสร้างอาคารสำนักงานและอื่นๆ รวมทั้งประเมินค่าใช้จ่ายในการพัฒนาสำหรับการสร้างท่าเทียบเรือขึ้นใหม่ เพื่อการท่องเที่ยวโดยเรือเดินสมุทร ได้ศึกษาและวิเคราะห์ความเป็นไปได้ในประเด็นต่อไปนี้เป็นคือ ผลประโยชน์ที่จะได้รับการสร้างท่าเรือท่องเที่ยวทางตรงและทางอ้อม ต้นทุนที่เกิดจากค่าลงทุนและค่าดำเนินการ รวมทั้งความเหมาะสมทางเศรษฐศาสตร์ของโครงการ ในด้านการบริหารจัดการ การจัดองค์กรและการประชาสัมพันธ์ท่าเรือเดินสมุทรเพื่อการท่องเที่ยว โดยนำเสนอภาพลักษณ์ของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวทางเรือเดินสมุทรในภูมิภาคต่างๆ ความเป็นไปได้และแนวโน้มต่างๆ และเสนอแนะแนวทางการบริหาร การจัดการ การจัดองค์กร และการประชาสัมพันธ์ท่าเรือเพื่อการท่องเที่ยวโดยเรือเดินสมุทร และสำหรับการศึกษาด้านสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรม เป็นงานที่มุ่งประเด็นที่จะหาผลกระทบที่จะเกิดขึ้นต่อสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมจากการพัฒนาท่าเรือเพื่อการท่องเที่ยว เพื่อเสนอแนะในการเตรียมการป้องกันแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรม และหาแนวทางสนับสนุนและผลักดันโครงการให้บรรลุวัตถุประสงค์ โดยดำเนินการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมในระดับเบื้องต้น (Initial Environmental Evaluation) ในประเด็นผลกระทบต่อทรัพยากรสิ่งแวดล้อมทางด้านกายภาพ ด้านชีวภาพ คุณค่าการใช้ประโยชน์ของมนุษย์ คุณภาพชีวิต นอกจากนี้ ยังได้สรุปปัญหาสภาพแวดล้อมโดยทั่วไปในระดับจังหวัดและทางด้านการบริหารการพัฒนาที่จะมีผลกระทบต่อการพัฒนาโครงการท่าเรือเพื่อการท่องเที่ยว พร้อมข้อเสนอแนะแนวทางวางแผนโครงการและแผนแก้ไขปัญห สำหรับในภาคผนวก ประกอบด้วย รายละเอียดของเรือเดินสมุทรเพื่อการท่องเที่ยว เปรียบเทียบการบริหารท่าเรือภูเก็ตกับสิงคโปร์ การศึกษาด้านกฎหมายของระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการเดินเรือและการท่องเที่ยวทางเรือ การศึกษาด้านการจัดองค์กรและการบริหารท่าเรือท่องเที่ยว สภาพแวดล้อมและวัฒนธรรม ในปัจจุบันของจังหวัดภูเก็ต การดำเนินงานของคณะกรรมการภูมิภาครัฐและเอกชน เพื่อแก้ไขปัญหาทางเศรษฐกิจ (กรอ. จังหวัดภูเก็ต) ปัญหาและความต้องการพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ต ภูเก็ตอนาคตที่ต้องพัฒนา นโยบาย วัตถุประสงค์ เป้าหมาย กลยุทธ์ และแนวทางในการ

พัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ต แผนงานและโครงการพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ต 5 ปี (2535 – 2539) แบบสอบถามของโครงการฯ ที่ใช้สัมภาษณ์นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศและบริษัทเรือท่องเที่ยว อัตราค่าบริการใช้บริการท่าเรือที่ทำเรือคลองเตยและท่าเรื่อน้ำลึกแหลมฉบัง รวมทั้งรายชื่อและที่อยู่บริษัทที่ดำเนินกิจการเรือเดินสมุทรเพื่อการท่องเที่ยว

0351

สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย. รายงานฉบับสุดท้ายการศึกษาแนวทาง
การพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวทางน้ำประเภทแม่น้ำลำคลอง
(กรุงเทพมหานครและภาคกลาง). กรุงเทพฯ : การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย
2533.

วัตถุประสงค์ของโครงการคือ เพื่อศึกษาการตลาดของการท่องเที่ยวทางน้ำ โดย
ศึกษาถึงความต้องการ ทักษะ ความสนใจของนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศที่มีต่อ
การท่องเที่ยวประเภทนี้ เพื่อศึกษาถึงสภาพทางด้านภูมิประเทศ ภูมิทัศน์ ศิลปวัฒนธรรม สภาพทาง
ด้านเศรษฐกิจและสังคมของประชาชนในเขตอิทธิพล และสิ่งอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยวที่
มีอยู่ ตลอดจนเส้นทางการเดินทางท่องเที่ยวทางน้ำที่มีศักยภาพในการพัฒนา เพื่อศึกษาถึงผล
กระทบของการท่องเที่ยวประเภทนี้ต่อภาวะแวดล้อมและต่อภาวะเศรษฐกิจสังคมของประชาชนใน
พื้นที่ เพื่อจัดทำแนวทางในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวประเภททางน้ำ ตลอดจนเสนอแนะพื้นที่ที่มี
ศักยภาพต่อการพัฒนาในอนาคต และเพื่อจัดทำแนวทางในการจัดรูปแบบการเสนอเส้นทาง
(Route) และรายการท่องเที่ยวทางน้ำ (Activity) พื้นที่ศึกษาคือพื้นที่ที่มีแหล่งท่องเที่ยวทางน้ำใน
กรุงเทพมหานครและจังหวัดภาคกลางรวม 21 จังหวัด ผลการศึกษาทางด้านกายภาพ พบว่าแม่น้ำลำ
คลองในภาคกลาง ปัจจุบันมีการใช้ประโยชน์เพื่อการเกษตรกรรม การสร้างพลังงานไฟฟ้า และทาง
ระบายน้ำทั้งเป็นหลัก รองลงมาคือ การเป็นเส้นทางคมนาคมทางน้ำเพื่อใช้ลำเลียงสินค้า และใช้เป็น
เส้นทางท่องเที่ยวทางน้ำ ในพื้นที่ศึกษามีการท่องเที่ยวทางน้ำเกิดขึ้นเฉพาะบางจังหวัด ซึ่งมีแหล่ง
ท่องเที่ยวเด่นอยู่ริมน้ำและมีบริการและสิ่งอำนวยความสะดวกเพียงพอเท่านั้น กลุ่มจังหวัดศึกษาที่มี
ศักยภาพในการท่องเที่ยวทางน้ำแตกต่างกัน เพื่อการรักษาสภาพที่ดีของแหล่งท่องเที่ยวและการใช้
ทรัพยากรการท่องเที่ยวอย่างเหมาะสม จึงควรอนุรักษ์ไว้ให้อยู่ในสภาพเดิมตามธรรมชาติ โดยเพิ่ม
การจัดการและมาตรการควบคุมเรื่องประเภท ขนาด ปริมาณ และความเร็วของเรือ ปัญหาทางกาย
ภาพที่พบมากคือ ปัญหาน้ำเน่าเสีย พบมากในลำน้ำที่อยู่ในชุมชนเมือง ควรมีการแก้ปัญหาอย่างเข้ม
งวด ปัญหาด้านบริการและสิ่งอำนวยความสะดวกที่สำคัญคือ เทียบเรือมีไม่เพียงพอและไม่ปลอด
ภัยในการขึ้นลง ควรมีการพัฒนาท่าเรือเป็นอันดับแรก ป้องกันอันตรายจากการเดินทาง โดยการปัก
ป้ายและสัญญาณเตือนภัยก่อนถึงช่วงลำน้ำที่มีอันตราย นอกจากนี้อาจบรรเทาความรุนแรงของ
ปัญหาโดยการจัดการที่เหมาะสมและกำหนดมาตรการควบคุมอย่างเคร่งครัด เช่น การจำกัดช่วง
เวลาของกิจกรรมการท่องเที่ยว การจำกัดความเร็ว ปริมาณและขนาดของเรือ เป็นต้น

การศึกษาด้านการตลาด เป็นการศึกษาในส่วนของนักท่องเที่ยว โดยพิจารณาถึงสภาพทั่วไปทางตลาดท่องเที่ยว ความต้องการ ทักษะ และความสนใจของนักท่องเที่ยว ทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศที่มีการท่องเที่ยวทางน้ำประเภทแม่น้ำลำคลอง ตลอดจนศึกษาถึงธุรกิจจันทนาการ โดยพิจารณาถึง สภาพทั่วไปของธุรกิจจันทนาการท่องเที่ยวทางน้ำ ทักษะและข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการท่องเที่ยวทางน้ำของผู้ประกอบการ รวมตลอดถึงการส่งเสริมการตลาด โดยพิจารณาถึงรูปแบบและวิธีการที่จะส่งเสริม ผลการศึกษาทางด้านการตลาดพบว่า การท่องเที่ยวทางน้ำได้เป็นที่รู้จักของนักท่องเที่ยวมาไม่ต่ำกว่า 30 ปีมาแล้ว และจะได้รับความนิยมมากยิ่งขึ้น กลุ่มนักท่องเที่ยวจากยุโรปและอเมริกาเหนือมีมากที่สุด รองลงมาคือจากเอเชียและแปซิฟิก จากการสัมภาษณ์นักท่องเที่ยวถึงความต้องการ ทักษะ และพฤติกรรมพบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มาท่องเที่ยวทางน้ำมีเหตุผลที่สนใจที่สำคัญคือ ความสวยงาม ธรรมชาติ ได้รับคำแนะนำและชักจูงจากบุคคลอื่น ๆ และสนใจในกิจกรรมต่าง ๆ และนักท่องเที่ยวชาวไทยประทับใจแหล่งท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติมากที่สุด ทักษะติดต่อเส้นทางท่องเที่ยวและสภาพแวดล้อมอยู่ในระดับดี ข้อคิดเห็นและเสนอแนะคือควรมีระบบการเก็บขยะและป้องกันการทิ้งขยะในแม่น้ำลำคลอง ควรปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวกในเรื่องควบคุมราคาอาหาร เป็นต้น สำหรับนักท่องเที่ยวต่างชาติ มีเหตุผลที่สนใจมาเที่ยวทางน้ำเนื่องจากสถานที่ท่องเที่ยวอยู่ริมแม่น้ำลำคลอง และสภาพชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนริมน้ำเป็นสำคัญ แหล่งท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศประทับใจมากที่สุดคือ แหล่งท่องเที่ยวประเภทสภาพความเป็นอยู่ของประชาชนริมน้ำ ทักษะติดต่อเส้นทางท่องเที่ยวและสภาพแวดล้อมและค่าบริการจันทนาการในระดับดี สำหรับข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะคือ ควรแก้ไขมลภาวะต่าง ๆ ควรมีการปรับปรุงคุณภาพของบุคลากรที่เกี่ยวข้องในด้านภาษาและความรู้ในแหล่งท่องเที่ยวนั้น ๆ ควรปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวกในเรื่อง จัดหาแหล่งข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวไว้บริการมากขึ้น เป็นต้น ในส่วนการศึกษาส่งเสริมการตลาดนั้นพบว่ายังมีน้อย ภาพพจน์การท่องเที่ยวทางน้ำที่นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศเคยชินมากที่สุดคือ ตลาดน้ำ การท่องเที่ยวประเภทนี้ยังขาดการประชาสัมพันธ์ โดยเฉพาะบริเวณแม่น้ำลำคลองในกรุงเทพมหานคร

การศึกษาผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจที่เกิดจากการท่องเที่ยว นั้น พบว่า การใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวมีความแตกต่างกันระหว่างนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศ โดยที่นักท่องเที่ยวชาวไทยใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนสูงกว่านักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ สำหรับชาวต่างประเทศกลุ่มที่มีค่าใช้จ่ายสูงสุดคือ นักท่องเที่ยวจากกลุ่มประเทศเอเชียและแปซิฟิก แต่จำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศมีมากกว่าชาวไทย และส่วนใหญ่มาที่บริษัทจันทนาการ ดังนั้นผลกระทบทางเศรษฐกิจโดยรวมที่เกิดจากการท่องเที่ยวแล้ว นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่มาที่บริษัทจันทนาการเที่ยวจะมีมากกว่านักท่องเที่ยวชาวไทย และนักท่องเที่ยวอิสระ จากการศึกษาถึงโครงสร้างการ

ประกอบอาชีพของครัวเรือนในพื้นที่ศึกษาพบว่า สัดส่วนของครัวเรือนที่มีอาชีพเกี่ยวข้องโดยตรงกับการท่องเที่ยวทางน้ำ เฉลี่ยสูงถึงร้อยละ 19.40 ของจำนวนครัวเรือนทั้งหมด

แนวทางการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวทางน้ำประกอบด้วย แนวทางการพัฒนาลำน้ำ 30 เส้นทาง แนวทางการแก้ไข และลดผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยวแต่ละแห่ง และแต่ละประเภท แนวทางการพัฒนาธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวทางน้ำ เช่น ร้านจำหน่ายของที่ระลึก ผู้ประกอบการให้เช่าเรือ เป็นต้น แนวทางการส่งเสริมการตลาด โดยการกำหนดเป้าหมายของแผนส่งเสริมการตลาด บทบาทของรัฐในการพัฒนาการท่องเที่ยวทางน้ำ รัฐควรมีบทบาทในการดำเนินการเพื่อแนวทางการพัฒนาต่าง ๆ โดยอาศัยนโยบายสนับสนุน นโยบายควบคุม นอกจากนี้ยังกำหนดแนวทางการพัฒนาเส้นทาง รายการและกิจกรรมการท่องเที่ยวทางน้ำ ซึ่งเป็นการกำหนดเส้นทางท่องเที่ยวทางน้ำทั้งสิ้น 18 เส้นทาง

0352

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. กองวางแผนโครงการ. รายงานสรุปคู่มือการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว
ทางด้านกายภาพ. กรุงเทพฯ : การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2539.

วัตถุประสงค์ในการจัดทำเอกสาร คือ เพื่อเป็นการสรุปแผนงานพัฒนาการท่องเที่ยวทางด้านกายภาพในทุกระดับ รวมถึงสภาพปัญหาในแต่ละแหล่งท่องเที่ยวที่เกิดขึ้น ทั้งนี้ เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐาน และการทำความเข้าใจร่วมกันในเรื่องของสถานะการท่องเที่ยวของประเทศ อันจะนำไปสู่การกำหนดแผนงานกลยุทธ์ที่แม่นยำเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมที่เป็นอยู่ และเป็นการเผยแพร่ความรู้แก่คนทั่วไป โดยเฉพาะหน่วยงานที่ทำงานเกี่ยวข้องกับการพัฒนาการท่องเที่ยว เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบในการจัดทำแผนงานของหน่วยงานตนเอง และกำหนดการตัดสินใจบนพื้นฐานข้อมูลที่เป็นจริงมากที่สุด

รายงานสรุปฉบับนี้รวบรวมข้อมูลจากคู่มือพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวภายในเมือง แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ และแหล่งท่องเที่ยวทางโบราณสถาน ซึ่งมีรายละเอียดโดยสรุปดังนี้ คือ

คู่มือพัฒนาภูมิทัศน์เมืองเพื่อการท่องเที่ยว ได้สรุปคำจำกัดความของคำว่าเมือง กำหนดประเภทของแหล่งท่องเที่ยวประเภทต่างๆ ภายในเมือง นโยบายการพัฒนาภูมิทัศน์เมือง ซึ่งต้องคำนึงถึงสิ่งที่นักท่องเที่ยวคาดหวัง สิ่งที่ประชากรของเมืองคาดหวัง และผู้รับผิดชอบ และดำเนินการพัฒนาคาดหวัง นอกจากนี้ ยังต้องมีกระบวนการพัฒนาซึ่งดำเนินการตามลำดับขั้นตอน คู่มือได้กำหนดแนวทางในการพัฒนาภูมิทัศน์เมืองซึ่งรวมทั้งสิ่งปลูกสร้าง และส่วนประกอบ โดยเสนอข้อพิจารณาในการปรับปรุง การวางแผนและการจัดระบบ เสนอการออกแบบ การวางโครงการ ส่วนประกอบของโครงการ การจัดงบประมาณโครงการ ผู้เกี่ยวข้องในโครงการการจัดงบประมาณโครงการ

สำหรับคู่มือพัฒนาสถานที่ท่องเที่ยวทางด้านธรรมชาติ ได้เสนอแนวทางในการพัฒนาสถานที่ดังต่อไปนี้ คือ

1. น้ำตก รวบรวมปัญหาสภาพน้ำตกในปัจจุบัน ความรู้ทั่วไปและความสำคัญของน้ำตกในการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยว แนวทางและนโยบายในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวประเภทน้ำตก กิจกรรมบริเวณน้ำตก การกำหนดเขตการใช้ที่ดิน รวมทั้งอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก นอกจากนี้ ยังเสนอแนะปัญหาที่ต้องแก้ไขด้วย

2. ถ้า สรุปลักษณะการท่องเที่ยวถ้า ความสำคัญของถ้าในการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยว ปัญหาของแหล่งท่องเที่ยวประเภทถ้า การกำหนดนโยบายและแนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว

เที่ยว กำหนดกิจกรรมของการเที่ยวถ้ำ การส่งเสริมการท่องเที่ยวถ้ำ การกำหนดเขตการใช้ที่ดิน และการวางผังบริเวณ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก รวมทั้งข้อเสนอแนะเรื่องปัญหาที่เกิดขึ้นในการเที่ยวถ้ำ

3. เนินเขา ได้รวบรวมแนวทางการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยว การจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวเนินเขา การเลือกที่ตั้งที่พักนักท่องเที่ยว การกำหนดองค์ประกอบ (อาคารหรือพื้นที่ใช้สอยอื่นๆ) การจัดวางผังบริเวณ การออกแบบสถาปัตยกรรม รายการประกอบแบบทางสถาปัตยกรรม การจัดและตกแต่งที่พักนักท่องเที่ยว รวมทั้งการกำจัดขยะ

4. อ่างเก็บน้ำ รวบรวมสภาพและปัญหาปัจจุบันที่พบบริเวณอ่างเก็บน้ำ แนวทางและกระบวนการในการปรับปรุงและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวประเภทอ่างเก็บน้ำ รูปแบบและหลักเกณฑ์ในการกำหนดระดับการพัฒนา เกณฑ์ในการวางผังบริเวณ การกำหนดรายละเอียดกิจกรรมต่างๆ นอกจากนี้ ได้เสนอแนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นบริเวณอ่างเก็บน้ำ การดำเนินโครงการพัฒนาอ่างเก็บน้ำและการจัดงบประมาณ

5. ชายทะเล รวบรวมวัตถุประสงค์ของโครงการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวชายทะเล การวางผังบริเวณ การเลือกที่ตั้งแหล่งท่องเที่ยวชายทะเล สภาพทั่วไปของพื้นที่ชายทะเล การพิจารณาเกี่ยวกับแปลงที่ดิน การจัดวางองค์ประกอบภายในบริเวณชายทะเล การจัดเส้นทางสัญจรภายในโครงการ การจัดทำแผนภูมิการใช้ที่ดิน และตัวอย่างการจัดผังบริเวณที่พักนักท่องเที่ยวชายทะเล

การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวทางด้านโบราณสถาน ได้รวบรวมแนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวทางด้านกายภาพประเภทโบราณสถาน โดยยกกรณีศึกษาของปราสาทหินพิมาย เมืองโบราณศรีสัชนาลัย ถ้ำโพธิสัตว์ และบ้านเชียง โดยรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสภาพทั่วไป สภาพปัญหา และแนวทางในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว

การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวประเภทวัด รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวประเภทวัดในเขตรัตนโกสินทร์ และริมคลองผ่องมนุรี วัดในภาคเหนือ ภาคอีสาน และภาคใต้ โดยเสนอแนวทางในการพัฒนาทางกายภาพ การแก้ไขปัญหา การกำหนดการใช้ที่ดิน การกำหนดเส้นทางสัญจร การอนุรักษ์สถาปัตยกรรม และการออกแบบครุภัณฑ์ประกอบผังบริเวณ

0353

สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย. รายงานชิ้นสุดท้ายการดำเนินการเพื่อ
กำหนดนโยบายการท่องเที่ยวเพื่อรักษาระบบนิเวศ : รายงานสรุป.
กรุงเทพมหานคร :การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2539.

การดำเนินการเพื่อกำหนดนโยบายการท่องเที่ยวเพื่อรักษาระบบนิเวศ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาอุปสงค์และอุปทานในการท่องเที่ยวเพื่อรักษาระบบนิเวศ เพื่อกำหนดนโยบายแผนงาน โครงการของการท่องเที่ยว เพื่อรักษาระบบนิเวศในแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ในระดับภาพรวมของประเทศ และเพื่อศึกษามาตรการการจัดการและรูปแบบการท่องเที่ยว เพื่อรักษาระบบนิเวศในแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ที่เป็นกรณีศึกษา สำหรับเป็นแม่แบบให้กับแหล่งท่องเที่ยวอื่น สำหรับกระบวนการและขั้นตอนการดำเนินการ วท. ได้กำหนดหลักการดำเนินการภายใต้กรอบของ ททท. โดยกำหนดความชัดเจนของรูปแบบการท่องเที่ยวแบบ Ecotourism ระดมความคิดโดยใช้กระบวนการประชุม สัมมนา และออกแบบสอบถาม จากผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ทั้งที่เป็นส่วนราชการ ภาคเอกชน รวมทั้งองค์กรพัฒนาเอกชน นักวิชาการ และผู้ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้เกี่ยวข้องด้านพื้นที่ท่องเที่ยว ผู้เกี่ยวข้องด้านการพัฒนา ผู้เกี่ยวข้องด้านการลงทุน / ธุรกิจ ผู้เกี่ยวข้องด้านการอนุรักษ์ และผู้เกี่ยวข้องด้านการศึกษา / วิชาการ และผู้รักษามรดกชาติ นอกจากนี้ยังได้ทำการศึกษาข้อมูลทุติยภูมิ สืบหาข้อมูลปฐมภูมิในพื้นที่ตัวอย่าง และทำการวิเคราะห์อย่างรอบคอบทุกด้าน เพื่อเสนอเป็นเอกสารนำก่อนการระดมความคิดเห็น

คณะกรรมการดำเนินการได้ศึกษาปรัชญา และแนวความคิดเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเพื่อรักษาระบบนิเวศในแง่ความหมาย โดยรวบรวมแนวความคิดที่เกี่ยวข้อง และจัดทำเป็นตารางรูปแบบการท่องเที่ยว รวมทั้งสรุปแนวความคิดพื้นฐาน กำหนดศัพท์บัญญัติและคำจำกัดความสำหรับองค์ประกอบการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ได้ศึกษาองค์ประกอบพื้นฐานของการท่องเที่ยว แหล่งท่องเที่ยวในด้านประเภท แหล่งท่องเที่ยว ตลาดการท่องเที่ยว การบริการการท่องเที่ยว การให้การศึกษาและสร้างจิตสำนึกชุมชน กับการมีส่วนร่วมของชุมชน การจัดการสิ่งแวดล้อม นอกจากนี้ยังศึกษาการจัดทำแนวทางการปฏิบัติในแง่ลักษณะรูปแบบ และแนวความคิด

สำหรับสถานการณ์การท่องเที่ยวเชิงนิเวศของประเทศไทย ได้ศึกษาแหล่งท่องเที่ยวในประเทศไทย ศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ กำหนดเกณฑ์ในการคัดเลือกแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ สรุปผลการประเมินศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ศึกษาตลาดการท่องเที่ยวโดยศึกษาตลาดการท่องเที่ยวในโลกและในประเทศไทย ตลาดการท่องเที่ยวพื้นที่อนุรักษ์เชิงอุทยานแห่งชาติ แหล่งประวัติศาสตร์ ศึกษาตลาดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การบริการการท่องเที่ยวในด้าน

สถานที่พัก บริษัทนาเที่ยวและมัคคุเทศก์ ร้านอาหาร ร้านค้าและนันทนาการ บริการด้านการศึกษา และการสร้างจิตสำนึก

สำหรับนโยบายและแผนพัฒนาที่เกี่ยวข้อง ได้ศึกษาแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540-2544) นโยบายการท่องเที่ยวทั้งในอดีตและปัจจุบัน นโยบายการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม นโยบายด้านการจัดการป่าไม้ นโยบายวัฒนธรรม องค์การที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชนรวมทั้งการจัดการสิ่งแวดล้อม

ในด้านนโยบายและกลยุทธ์การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ได้กำหนดนโยบายการท่องเที่ยวเชิงนิเวศทั้งนโยบายหลักและนโยบายด้านต่าง ๆ เช่น นโยบายด้านการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อม นโยบายด้านการให้การศึกษาและสร้างจิตสำนึก เป็นต้น นอกจากนี้ยังกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ กลยุทธ์การจัดการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในด้านต่าง ๆ และการทำนโยบายและแผนไปสู่การปฏิบัติ

สำหรับแผนงานการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ได้เสนอแผนงานเบื้องต้นไว้จำนวน 27 แผนงาน โดยเป็นแผนงานที่ตอบสนอง หรือสนับสนุนกลยุทธ์ต่าง ๆ มีระยะเวลาดำเนินการเน้นช่วงระยะ 5 ปีแรก ส่วนเป้าหมายโดยรวมมีระยะเวลา 10 ปี โดยมีหน่วยงานรับผิดชอบหลักในการดำเนินการในระยะแรก ๆ และวิธีการดำเนินการ

0354

โสภา ศิริเกษ. การศึกษาลักษณะและที่ตั้งสัมพันธของรีสอร์ทกับการท่องเที่ยวจังหวัดเลย. วิทยา

นิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาภูมิศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2539.

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาลักษณะและที่ตั้งสัมพันธของรีสอร์ทกับการท่องเที่ยวจังหวัดเลย โดยมีขอบเขตของการศึกษาคือ พื้นที่จังหวัดเลย เนื้อที่ 11,425 ตารางกิโลเมตร ประชากรและกลุ่มตัวอย่างมี 2 กลุ่ม คือ ผู้ประกอบการรีสอร์ทในจังหวัดเลย จำนวน 26 คน และกลุ่มนักท่องเที่ยวที่มาพักรีสอร์ทในจังหวัดเลย จากการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ จำนวน 370 คน ระยะเวลาในการศึกษา ระหว่างเดือนมกราคม ถึงเดือนพฤษภาคม 2540

ผลการศึกษาปรากฏดังนี้ คือ ผู้ประกอบการส่วนใหญ่เป็นชายมากกว่าหญิง ผู้ประกอบการส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี และมีอาชีพหลักคือรับราชการและพนักงานรัฐวิสาหกิจมากที่สุด และกลุ่มนักท่องเที่ยวมีเพศชายและเพศหญิงในจำนวนที่ไม่แตกต่างกันนัก คือ เพศชายคิดเป็นร้อยละ 41.88 เพศหญิง 58.12 ช่วงอายุ 31-40 ปี มีจำนวนมากที่สุด ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรีและรับราชการและเป็นพนักงานรัฐวิสาหกิจ ผู้ประกอบการรีสอร์ทและนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีความเห็นตรงกันคือ ลักษณะทำเลที่ตั้งของรีสอร์ทควรอยู่ในบริเวณที่สงบเงียบ สันโดษ ห่างไกลผู้คนพลุกพล่าน มีทิวทัศน์สวยงาม ที่พักมีหลายราคาให้เลือก ห้องพัก นิยมห้องพักเดี่ยวติดพัดลม ราคาอาหารเหมาะสมกับคุณภาพอาหาร มีอุปกรณ์เครื่องครัวพร้อมที่จะให้บริการแก่นักท่องเที่ยว ในส่วนที่ผู้ประกอบการและนักท่องเที่ยวมีความเห็นแตกต่างกันคือ ผู้ประกอบการมีความเห็นว่า รีสอร์ทควรอยู่ห่างไกลจากเส้นทางคมนาคมหลัก อยู่ลึกเข้าไปในบริเวณเชิงเขา ราคาที่พักประมาณ 200-700 บาท ส่วนนักท่องเที่ยวมีความเห็นว่าทำเลที่ตั้งรีสอร์ทควรอยู่ไม่ห่างจากเส้นทางคมนาคมหลัก และสามารถติดต่อกับตัวเมืองได้สะดวก ราคาที่พักประมาณ 200-500 บาท ลักษณะที่ตั้งสัมพันธของรีสอร์ทกับการท่องเที่ยวในจังหวัดเลย พบว่า รีสอร์ทในจังหวัดเลย ส่วนใหญ่ตั้งอยู่ในบริเวณที่มีสภาพแวดล้อมที่สวยงาม การคมนาคมสะดวก มีสิ่งอำนวยความสะดวกพอเพียง สำหรับการเดินทางเข้าพักในรีสอร์ท นักท่องเที่ยวนิยมเดินทางมาเป็นหมู่คณะ ค่าใช้จ่ายในการเดินทางท่องเที่ยวไม่สูงนัก อัตราค่าที่พักมีหลายราคาให้เลือก มีร้านอาหารบริการห้องพักที่นิยมพักมากที่สุด คือห้องเดี่ยวติดพัดลม

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งนี้คือ ผู้ประกอบการควรตระหนักถึงการรักษาสภาพแวดล้อมของรีสอร์ท รัฐควรให้การสนับสนุนส่งเสริม และให้ความร่วมมือกับผู้ประกอบการรีสอร์ท เพื่อให้มีการสร้างรีสอร์ทให้มากขึ้น แต่ต้องตรวจสอบว่าอยู่ในเขตหวงห้ามของทางราชการหรือไม่ จังหวัดเลยควรร่วมมือกับผู้ประกอบการรีสอร์ท ประชาสัมพันธ์รีสอร์ทควบคู่กับการประชาสัมพันธ์

สัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดเลย นักท่องเที่ยวที่มาพักในรีสอร์ท ควรช่วยกันรักษาความสะอาด ให้ความร่วมมือในการรักษาสภาพแวดล้อมในรีสอร์ทให้สะอาด สวยงามเสมอ

0355

เมตตา เสวตเลข. ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวด้านแหล่งท่องเที่ยวประเภทนันทนาการ : ศึกษา

เฉพาะกรณี สวนสัตว์ดุสิต. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ คณะสังคมศาสตร์

และมนุษยศาสตร์ (สิ่งแวดล้อม) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล, 2539.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาถึงระดับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อสวนสัตว์ดุสิต และศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความพึงพอใจต่อสวนสัตว์ดุสิต ตลอดจนปัญหาและความต้องการของนักท่องเที่ยวที่มีต่อสวนสัตว์ดุสิต เฉพาะผู้ที่เสียค่าธรรมเนียมบัตรผ่านประตูประเภทบัตรผู้ใหญ่ จำนวน 400 ราย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถามประกอบการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 18-36 ปี มีระดับการศึกษาปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรี ประกอบอาชีพเกษตรกรกรรม / ค้าขาย ธุรกิจส่วนตัว รับจ้างทั่วไป / ลูกจ้าง มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 4,001-12,000 บาท และมีที่อยู่ปัจจุบันในกรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่มาเที่ยวกับครอบครัวหรือญาติ และเดินทางโดยรถรับจ้าง รถมอเตอร์ไซด์หรือรถโดยสาร ระยะเวลาที่ใช้ในการพักผ่อน ส่วนใหญ่ใช้ระยะเวลา 5 ชั่วโมง และต่ำกว่า ผลการสำรวจความพึงพอใจต่อสวนสัตว์ดุสิตในขณะนั้น ไม่รู้สึกรู้ว่ามีปัญหากับกลุ่มข้างเคียง ในด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ และสิ่งอำนวยความสะดวก พบว่ามีความพึงพอใจในระดับปานกลาง และเพื่อพิจารณาความพึงพอใจในภาพรวมพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจปานกลาง ในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลและรูปแบบการท่องเที่ยวกับความพึงพอใจต่อสวนสัตว์ดุสิต โดยการวิเคราะห์การผันแปรทางเดียว พบว่า ตัวแปรด้านระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อสวนสัตว์ดุสิตแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 ตัวแปรอายุแตกต่างกันมีความพึงพอใจต่อสวนสัตว์ดุสิตแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ตัวแปรระยะเวลาในการพักผ่อนแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อสวนสัตว์ดุสิตแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนตัวแปรอื่น ๆ คือ เพศ อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ภูมิลำเนาปัจจุบัน ประเภทของนักท่องเที่ยว พาหนะในการเดินทางที่แตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อสวนสัตว์ดุสิตแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

จากการพิสูจน์สมมติฐาน พบว่า นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจต่อสวนสัตว์ดุสิตในระดับปานกลาง นักท่องเที่ยวที่มีอายุต่างกัน มีความพึงพอใจต่อสวนสัตว์ดุสิตแตกต่างกัน นักท่องเที่ยวที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อสวนสัตว์ดุสิตแตกต่างกัน และนักท่องเที่ยวที่ใช้เวลาในการพักผ่อนแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อสวนสัตว์ดุสิตแตกต่างกัน ซึ่งทั้งหมด

นี้สอดคล้องกับสมมติฐาน ประเด็นที่ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานคือ ปัจจัยเรื่องเพศ อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ที่อยู่ปัจจุบัน ประเภทนักท่องเที่ยว และพาหนะในการเดินทาง ไม่ส่งผลต่อความพึงพอใจต่อสวนสัตว์ดุสิต

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย คือ ทางด้านกายภาพ ควรมีการปรับปรุงดูแล และตกแต่งให้ทันสมัย ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ควรมีการเพิ่มร้านอาหารและร้านค้า ปรับราคาอาหารให้ย่อมเยา เพิ่มห้องสุขา เป็นต้น และสำหรับข้อเสนอแนะของผู้อำนวยการสวนสัตว์ดุสิต คือ ควรมีการจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอ และเพิ่มสวนสาธารณะประเภทสวนสัตว์ เพราะเมื่อเทียบกับจำนวนประชากรในกรุงเทพฯ แล้ว ยังมีจำนวนไม่เพียงพอ

0356

มหาวิทยาลัยขอนแก่น. ศูนย์บริการวิชาการ. โครงการศึกษาเพื่อทบทวนแผนพัฒนาการท่องเที่ยว
ภาคอีสาน. กรุงเทพฯ ฯ : การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2539.

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาทบทวน แผนพัฒนาการท่องเที่ยวภาค
อีสานที่ผ่านมา เพื่อวางกรอบและนโยบาย ตลอดจนกำหนดบทบาททางการท่องเที่ยวของจังหวัด
ต่าง ๆ ในพื้นที่โครงการ ให้มีความสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 7
และสถานการณ์ปัจจุบัน ตลอดจนแนวโน้มในอนาคต โดยคำนึงถึงขีดจำกัดของทรัพยากรในพื้นที่
เพื่อเป็นการกำหนดแนวทาง และแผนงานเพื่อรองรับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับ
ที่ 8 เพื่อจัดทำรายละเอียดแผนงานและโครงการพัฒนาต่าง ๆ ในพื้นที่ โดยมีความสอดคล้องกับ
แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ซึ่งมีแนวทางในการพัฒนาการท่องเที่ยว ที่จะก่อให้เกิด
ประโยชน์ทางเศรษฐกิจต่อส่วนรวม โดยไม่ขัดแย้งหรือทำลายสภาพแวดล้อม ตลอดจนสังคมของ
ท้องถิ่น เป็นแผนที่มีความเหมาะสม ที่หน่วยงานรับผิดชอบสามารถนำไปปฏิบัติการได้ และเพื่อให้
เกิดความร่วมมือ และมีส่วนร่วมในการวางแผนของกลุ่มบุคคล หรือองค์กรที่เกี่ยวข้อง โดยมุ่งหวัง
ให้เกิดการยอมรับ ร่วมเป็นเจ้าของแผน ร่วมดำเนินการและปฏิบัติตามแผน ตลอดจนร่วมติดตาม
ตรวจสอบผลการปฏิบัติ ทั้งนี้ ต้องพิจารณาถึงขอบเขตอำนาจหน้าที่ที่เหมาะสมของรัฐและเอกชน
ในการมีส่วนร่วมดำเนินการดังกล่าว

ขอบเขตในการศึกษาเป็นการศึกษา ทบทวนแผนการพัฒนาการท่องเที่ยวของภาค
อีสานที่ผ่าน ๆ มา โดยศึกษาด้านกายภาพของโครงการ การตลาดการท่องเที่ยว ศึกษาความพร้อม
ของแหล่งท่องเที่ยว แนวโน้ม และการประมาณความต้องการในอนาคต พร้อมทั้งเสนอข้อเสนอ
แนะ และแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวของพื้นที่โครงการ พื้นที่โครงการดำเนินการศึกษาพื้นที่
จังหวัดในภาคอีสานรวม 19 จังหวัด คือ กาฬสินธุ์ ขอนแก่น ชัยภูมิ นครพนม นครราชสีมา
หนองคาย หนองบัวลำภู บุรีรัมย์ มหาสารคาม มุกดาหาร ยโสธร ร้อยเอ็ด เลย ศรีสะเกษ สกลนคร
สุรินทร์ อ่างทอง อุดรธานีและอุบลราชธานี คณะผู้ศึกษาได้ดำเนินการศึกษา และวิเคราะห์ข้อ
มูลที่เกี่ยวข้องในช่วงต้นปี 2539 และจัดทำรายงานเสนอ โดยรายงานฉบับสุดท้าย เป็นการผนวก
แนวความคิดของบุคคลทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง เข้ามาวิเคราะห์และจัดทำเป็นแผนงาน / โครงการ
พัฒนาการท่องเที่ยวภาคอีสาน รวมทั้งข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปี Amazing Thailand

ผลการศึกษาได้รวบรวมข้อมูลดังต่อไปนี้คือ สถานการณ์การท่องเที่ยวภาคอีสาน
โดยศึกษาสถานการณ์การท่องเที่ยวของโลก ของประเทศไทย สถานการณ์ท่องเที่ยวเปรียบเทียบกับ
ภูมิภาค สถานการณ์ท่องเที่ยวในภาคอีสานโดยเปรียบเทียบ รายได้จากการท่องเที่ยว และสถิติการ

ท่องเที่ยวในภาคอีสาน การศึกษาอุปทานด้านการท่องเที่ยว จะศึกษาทรัพยากรด้านการท่องเที่ยว แหล่งท่องเที่ยวในภาคอีสาน ประเภทแหล่งท่องเที่ยว งานเทศกาล และประเพณี รวมทั้งสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการท่องเที่ยว ในการศึกษาแผนพัฒนาการท่องเที่ยวภาคอีสาน ได้ศึกษาในด้าน แผนพัฒนาการท่องเที่ยวที่ผ่านมา กลยุทธ์และมาตรการพัฒนาการท่องเที่ยวภาคอีสานที่ผ่านมา แผนลงทุนจังหวัด อุปสรรคในการดำเนินการตามแผน การศึกษาผลกระทบในการท่องเที่ยวต่อภาคอีสาน ได้ศึกษาผลกระทบด้านเศรษฐกิจและสังคม ศิลปวัฒนธรรมและขนบธรรมเนียมประเพณี สิ่งแวดล้อม และแหล่งท่องเที่ยวเสื่อมโทรม นอกจากนี้ การศึกษาความสามารถรองรับการท่องเที่ยวภาคอีสาน ได้รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับความสามารถระดับจังหวัดโดยรวม ความสามารถรองรับเชิงกายภาพ และจัดลำดับศักยภาพแหล่งท่องเที่ยว ในการทบทวนแผนการท่องเที่ยวภาคอีสาน ได้ทบทวนบทบาทของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ทบทวนแผนการท่องเที่ยวภาคอีสาน และประเมินความเหมาะสม แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวภาคอีสาน ในด้านกลยุทธ์การพัฒนาการท่องเที่ยวภาคอีสาน ได้ดำเนินการวิเคราะห์ศักยภาพเชิงธุรกิจของการท่องเที่ยวภาคอีสาน และกลยุทธ์เฉพาะกลุ่มเป้าหมาย สำหรับแผนงานและโครงการพัฒนาการท่องเที่ยวภาคอีสานได้จัดทำแผนพัฒนาการท่องเที่ยวภาคอีสาน โดยลักษณะของแผนงานโครงการเป็นแผนงานสร้างแหล่งท่องเที่ยวใหม่ สร้างภาพลักษณ์การท่องเที่ยวอีสาน พัฒนาด้านกายภาพและการใช้ที่ดินในแหล่งท่องเที่ยว พัฒนาและปรับปรุงเส้นทางท่องเที่ยว พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเสื่อมโทรม พัฒนาปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐานและกิจกรรมการท่องเที่ยว ส่งเสริมการตลาดการท่องเที่ยวอีสาน พัฒนาการท่องเที่ยวระดับจังหวัด รวมทั้งจัดกิจกรรมเพื่อเสริมกลยุทธ์การพัฒนาการท่องเที่ยวอีสาน นอกจากแผนงานและโครงการเหล่านี้แล้ว ยังมีแนวทางและมาตรการเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย และหน่วยงานอื่น ๆ เพิ่มเติม คือแนวทางและมาตรการบริหารแผนพัฒนาการท่องเที่ยวภาคอีสาน และแนวทางและมาตรการด้านการใช้ทรัพยากรการท่องเที่ยว นอกจากนี้ยังมีการจัดลำดับความสำคัญของโครงการ กำหนดระยะเวลาของโครงการ รวมทั้งงบประมาณแผนงานโครงการ ซึ่งโดยสรุปแล้ว แผนพัฒนาการท่องเที่ยวภาคอีสาน เป็นการศึกษาที่ชี้ให้เห็นถึงลู่ทางและศักยภาพ ในด้านการลงทุนเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวภาคอีสาน ในขณะเดียวกันก็จำเป็นต้องมีการศึกษาข้อมูล และข้อเสนอแนะในเชิงนโยบาย เพื่อที่จะให้แผนพัฒนาการท่องเที่ยวภาคอีสานมีความเป็นไปได้ในด้านการปฏิบัติ คือต้องมีการสนับสนุนด้านมาตรการ สิ่งจูงใจในรูปแบบต่าง ๆ ตลอดจนองค์กระระดับท้องถิ่นไปจนถึงระดับประเทศ ต้องเข้ามารับผิดชอบการดำเนินงานติดตาม สนับสนุนส่งเสริมและปรับปรุงแผนพัฒนาการท่องเที่ยวภาคอีสานให้ประสบผลสำเร็จ และในโครงการนี้ได้จัดทำโครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวในภาคอีสานเสริมแผนงานต่าง ๆ ที่การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ ได้กำหนดไว้

โดยเน้นจุดเด่นของภาคอีสานในเรื่องอาหารอีสาน ทรัพยากรธรรมชาติของภาคอีสาน ทรัพยากรท่องเที่ยวที่เป็นมรดกโลก แหล่งศิลปวัฒนธรรมชาวบ้าน แหล่งท่องเที่ยวทางศิลปวัฒนธรรมและชีวิตความเป็นอยู่ รวมทั้งแหล่งปฏิบัติธรรมและเจริญสมาธิภาวนาทางพุทธศาสนา ซึ่งทั้งหมดนี้ก็คือเป็นโครงการ Amazing Thailand ภาคอีสาน

0357

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. สถาบันวิจัยสภาวะแวดล้อม. รายงานฉบับสมบูรณ์ (Final Report)

การศึกษาเพื่ออนุรักษ์ฟื้นฟูชายฝั่งทะเล กรณีชะอำ จังหวัดเพชรบุรี. กรุงเทพฯ :
การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2539.

การศึกษาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อตรวจสอบและวิเคราะห์สาเหตุการพังทลายของชายหาดชะอำ เพื่อหาแนวทางและวิธีการแก้ไขปัญหาการพังทลายของชายหาดชะอำ เพื่อเสนอแนวทาง และมาตรการที่เหมาะสมในการป้องกันการพังทลายของชายหาดชะอำ เพื่อดำเนินการศึกษาออกแบบแนวความคิด (Conceptual Design) การป้องกันและแก้ไขการพังทลายของชายหาดชะอำ และเพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการในพื้นที่และชายหาดอื่นๆ

สภาพปัจจุบันของชายหาดชะอำกำลังประสบปัญหาที่สำคัญคือ การพังทลายของชายหาดซึ่งเกิดจากสาเหตุที่สำคัญคือ คลื่นลมทะเล โดยเฉพาะช่วงมรสุม การกัดเซาะชายฝั่งจะมีความรุนแรงมาก ปัญหาการขยายตัวทั้งจากแนวตามยาวของชายหาด และรุกล้ำเข้ามาในตัวแผ่นดินมากขึ้นเรื่อยๆ ถ้าไม่มีการหามาตรการป้องกัน ผลที่เกิดขึ้นอาจกระทบกับธุรกิจท่องเที่ยว อันหมายรวมถึงเศรษฐกิจของประเทศโดยรวมด้วย การศึกษาครั้งนี้ ได้ศึกษาสภาพแวดล้อมปัจจุบันของจังหวัดเพชรบุรี ระบบนิเวศทางทะเล การท่องเที่ยวจังหวัดเพชรบุรีในด้านอุปสงค์และอุปทานการท่องเที่ยว การคาดประมาณผู้มาเยี่ยมชมสถานทางสมุทรศาสตร์ของชายหาดชะอำ ซึ่งผลการศึกษาพบว่า การกัดเซาะชายหาดชะอำเกิดจากการพัดพาตะกอนทรายเคลื่อนตัวออกจากฝั่ง และความรุนแรงในการกัดเซาะขึ้นอยู่กับองค์ประกอบสำคัญสองประการ คือ ความรุนแรงของคลื่นและระดับน้ำทะเล

คณะผู้ศึกษาได้เสนอแนะแนวทางการฟื้นฟูและพัฒนาชายหาดชะอำเพื่อการท่องเที่ยว โดยพิจารณาทั้งในภาพรวมการใช้ที่ดิน ภูมิทัศน์และสิ่งแวดล้อมรวม ซึ่งเป็นภาพพจน์ของแหล่งท่องเที่ยว จนถึงกำหนดกิจกรรมและการพัฒนาทางกายภาพเพื่อรองรับกิจกรรม แนวทางการฟื้นฟูและพัฒนาชายหาดชะอำประกอบด้วย การพัฒนาที่หมายตาเข้าสู่พื้นที่ชายหาดชะอำ พัฒนากนแยกเข้าสู่หาดชะอำ พัฒนาพื้นที่ชายหาดชะอำโดยเปิดมุมมองออกสู่ทะเล การปรับปรุงพื้นที่ชายหาดที่ถูกกัดเซาะ การปรับปรุงภูมิทัศน์บริเวณชายหาดและจัดระบบข้อมูลข่าวสารการท่องเที่ยว เช่น เผยแพร่ข่าวสารแก่นักท่องเที่ยวอย่างเป็นระบบในบริเวณชายหาด การติดตั้งป้ายหรือซุ้มแสดงแผนที่เส้นทางแหล่งท่องเที่ยว เป็นต้น

จากการศึกษาแนวทางเพื่ออนุรักษ์ และป้องกันการกัดเซาะชายหาดชะอำ โดยใช้แบบจำลองทางคณิตศาสตร์ ซึ่งประกอบด้วย 3 แนวทางคือ การสร้างเขื่อนกันคลื่นนอกชายฝั่ง

(Offshore breaker) การสร้างกำแพงกันคลื่นขนานแนวชายฝั่ง (Sea Wall) และการถมทราย หรือ การถมหาด (Beach nourishment) ผลการศึกษาพบว่า การป้องกันการกัดเซาะโดยใช้วิธีการถมหาด เป็นแนวทางที่จะมีผลกระทบต่อ การเปลี่ยนแปลงสภาพชายหาดน้อยกว่าแนวทางอื่นๆ แต่อย่างไรก็ตาม เพื่อป้องกันการผลกระทบให้น้อยที่สุด จึงทำการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมเบื้องต้น และ เสนอแนะมาตรการป้องกันแก้ไขและลดผลกระทบ ซึ่งมุ่งเน้นการศึกษาผลกระทบจากโครงการที่ อาจก่อให้เกิดผลเสียต่อสิ่งแวดล้อมที่สำคัญๆ เท่านั้น การประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมเบื้องต้น สรุปได้ดังนี้คือ

ด้านทรัพยากรกายภาพ ในเรื่องการเปลี่ยนแปลงของชายฝั่ง จะไม่ก่อให้เกิดผลต่อการเปลี่ยนแปลงของชายหาดในลักษณะที่เป็นการกัดเซาะ และความชุ่มชื้นของน้ำทะเล การถมหาด จะมีผลกระทบเพียงเล็กน้อยเท่านั้น เพราะจะถมจากบริเวณในสุดและค่อยเกลี่ยทรายออกไป การถมหาดจะมีผลต่อการเคลื่อนตัวของมวลน้ำขนานกับชายฝั่ง และก่อให้เกิดผลบวกในบริเวณที่ทำการถม จะช่วยให้น้ำเสียหรือมลพิษอื่นบริเวณใกล้ชายหาดเคลื่อนตัวออกไปจากฝั่ง

ด้านทรัพยากรชีวภาพ คุณภาพน้ำทะเลขึ้นอยู่กับคุณภาพของทรายว่ามีการปนเปื้อนของดินตะกอนมากน้อยเพียงใด การปนเปื้อนของงิลหะหนักและสารพิษของทรายที่จะถม และเชื้อโรคที่ปนมากับทราย สำหรับนิเวศวิทยาทางทะเล ในด้านสิ่งมีชีวิตบริเวณชายหาด สิ่งมีชีวิตบริเวณที่จะทำการถมทรายอาจตาย และทำให้เกิดการเน่าเหม็น ชายหาดที่จะถมควรหลีกเลี่ยงบริเวณดังกล่าว ถ้ามีการฟุ้งกระจาย อาจมีการตายของสัตว์บริเวณชายหาด อาจทำให้สูญเสียที่อยู่อาศัยและแหล่งอาหารบ้างเล็กน้อย สำหรับการประมงมีผลกระทบน้อย เนื่องจากจะทำการประมงในทะเลน้ำลึก มีเพียงการทำประมงระดับครอบครัวในบริเวณชายหาดชะอำ

ด้านคุณค่าการใช้ประโยชน์ของมนุษย์ การคมนาคม การทำถมหาดจะหลีกเลี่ยงการขนส่งทราย มาถมในช่วงเทศกาลท่องเที่ยว ด้านการใช้ที่ดิน พื้นที่ที่พัฒนาเป็นพื้นที่สีเขียวอ่อนประเภทการใช้ที่ดินเพื่อการพักผ่อนหย่อนใจ ดังนั้นจึงสอดคล้องกับผังเมืองรวมของชะอำ และไม่มี การเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดิน

ด้านคุณภาพชีวิต ในเรื่องสังคมและเศรษฐกิจ จะเกิดการจ้างงานเพิ่มมากขึ้น มีผลกระทบในทางบวก ด้านภูมิทัศน์ ความสวยงามและการพักผ่อนหย่อนใจ ควรใช้ทรายที่มีขนาดใกล้เคียงกับทรายชายหาดเดิม คือมีขนาด 0.2 มิลลิเมตร และควรใช้ทรายที่มีสีใกล้เคียงกับชายหาดเดิม

อารชีเพลน จำกัด.รายงานฉบับสมบูรณ์ สำหรับ การศึกษาความเหมาะสม และออกแบบรายละเอียด

เพื่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวตามคู่มือการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวประเภทน้ำตก
บริเวณน้ำตกป่าละอู อุทยานแห่งชาติแก่งกระจาน. กรุงเทพฯ : การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2540.

การศึกษาครั้งนี้เกิดจากการประสานความร่วมมือระหว่างกรมป่าไม้กับการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยโดยคัดเลือกคณะที่ปรึกษาเพื่อศึกษาและพัฒนาป่าละอู ซึ่งเป็นสถานที่ตากอากาศที่มีศักยภาพสูง มีนักท่องเที่ยวมาใช้เป็นสถานที่เพื่อการพักผ่อนท่องเที่ยวเป็นจำนวนมาก ผลการศึกษาจะนำเสนอเป็นเอกสารสองฉบับคือ รายงานการศึกษาความเหมาะสมเสนอรายละเอียดแนวทางการพัฒนาผังแม่บท องค์ประกอบ สิ่งอำนวยความสะดวก สถาปัตยกรรม วิศวกรรม ภูมิสถาปัตยกรรม และการบริหารและการจัดการ โดยเน้นการพัฒนาการท่องเที่ยวธรรมชาติในเชิงอนุรักษ์ รวมทั้งเสนอรายละเอียด การประเมินงบประมาณการก่อสร้างและตารางเวลาการพัฒนา สำหรับรายงานอีกฉบับคือ แบบรายละเอียดผังแม่บทและส่วนพัฒนาจะเตรียมแบบพิมพ์เขียวรายงานสถาปัตยกรรม วิศวกรรม และภูมิสถาปัตยกรรม เพื่อใช้เป็นงานต้นแบบในการก่อสร้าง

การศึกษาครั้งนี้มีเป้าหมายเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวบริเวณน้ำตกป่าละอู ให้เป็นจุดหมายเสริมการท่องเที่ยวในอำเภอหัวหิน ซึ่งเน้นทางด้านการท่องเที่ยวธรรมชาติในเชิงศึกษาและอนุรักษ์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาจัดผังแม่บทบริเวณ พัฒนาเส้นทางสัญจรและการไหลเวียนของพาหนะพัฒนาเส้นทางเดินเท้า สัญจร และนันทนาการ พัฒนาลานจอดรถขนาดใหญ่ และรถขนาดเล็ก พัฒนาพื้นที่พักผ่อนและพักผ่อน พัฒนาสิ่งก่อสร้างเพื่ออำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยว พัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวก และพัฒนาโครงการตัวอย่าง การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวประเภทน้ำตก ขอบเขตการศึกษาคือ ดำเนินการศึกษาพื้นที่ของโครงการคือ บริเวณน้ำตกป่าละอู อุทยานแห่งชาติแก่งกระจาน ตำบลห้วยสัตว์ใหญ่ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยศึกษาผังบริเวณการพัฒนาเพื่อส่งเสริมและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวประเภทน้ำตกตามหลักวิชาการ และแนวทางการพัฒนาที่ยังอยู่ได้แนวความคิดของการท่องเที่ยวในเชิงอนุรักษ์ เสนอแนะแผนการพัฒนาเพื่อเป็นหลักการนำแนวทางคู่มือการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวประเภทน้ำตก เสนอแนะการศึกษาและออกแบบรายละเอียดพื้นที่การศึกษา เพื่อให้สอดคล้องจุดประสงค์ของการพัฒนาและงบประมาณการก่อสร้างของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ซึ่งสามารถสรุปเป็นแต่ละพื้นที่ได้ดังนี้ คือบริเวณพื้นที่ทางเข้าโครงการ พื้นที่พักผ่อนกลางแจ้ง ที่จอดรถ พื้นที่รับประทานอาหารกลางแจ้ง ลานพัก

คอย และสะพานแขวน ทางเดินบริเวณน้ำตก และศึกษาและเสนอแนะการบริหารและจัดการภายใต้แหล่งท่องเที่ยวประเภทน้ำตกตามหลักวิชาการ ข้อมูลในการศึกษาค้นคว้านี้ได้รับจากผู้ช่วยศาสตราจารย์สุรเชษฐ์ เชษฐมาลี และข้อมูลจากการศึกษาวิเคราะห์ระบบสื่อความหมายธรรมชาติซึ่งท่านได้บันทึกลักษณะกายภาพ นิเวศวิทยา แหล่งท่องเที่ยว ของบริเวณพื้นที่ป่าละอูและสัมปทานหัวหน้ำอุทยานแห่งชาติแก่งกระจาน ซึ่งดูแลรับผิดชอบพื้นที่โครงการฯ และศึกษาจากเอกสารของกรมป่าไม้ นอกจากนี้คณะที่ปรึกษาได้เดินทางสำรวจพื้นที่ เพื่อทราบถึงสภาพจริงของพื้นที่บริเวณน้ำตกป่าละอูที่จะพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวก

น้ำตกป่าละอูจัดเป็นน้ำตกที่มีการพัฒนาแล้ว และมีระดับความนิยมอยู่ในระดับจังหวัด ซึ่งอยู่ในความดูแลรับผิดชอบของอุทยานแห่งชาติแก่งกระจาน กรมป่าไม้ โดยมีเกณฑ์ในด้านความสะดวกของการเข้าถึง คือ อยู่ห่างจากแหล่งชุมชน อำเภอหัวหิน ประมาณ 62 กิโลเมตร สภาพเส้นทางอยู่ในสภาพดีพอสมควรใช้เวลาเดินทางจากอำเภอหัวหินประมาณ 1 ชั่วโมงครึ่ง สำหรับความสามารถในการรองรับกิจกรรมของพื้นที่บริเวณน้ำตกนั้นกำหนดให้พื้นที่ที่รองรับผู้พักแรมได้ประมาณ 40 คน สำหรับสภาพความลาดชันของพื้นที่นั้นมีความลาดชันระหว่าง 0-5 % จึงสามารถรองรับพื้นที่พักแรมได้ทั้งหมด ในการวางแผนโครงการนี้ได้เสนอแนวความคิดการพัฒนาและแบบผังแม่บทเบื้องต้น เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานออกแบบรายละเอียดต่อไป โดยแบ่งพื้นที่ออกตามผังการใช้ประโยชน์ที่ดินเบื้องต้น คือ บริเวณทางเข้าโครงการ บริเวณที่พักแรม กลางแจ้ง บริเวณที่จอดรถขนาดใหญ่ บริเวณที่จอดรถขนาดเล็ก และลานปิกนิกกลางแจ้ง บริเวณลานพักคอย บริเวณน้ำตกป่าละอู นอกจากนี้ยังนำเสนอองค์ประกอบของพื้นที่แต่ละส่วนด้วย ในด้านการออกแบบคณะผู้ศึกษาได้เสนอแนวความคิดในการออกแบบสถาปัตยกรรม การออกแบบภูมิทัศน์ สิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ (องค์ประกอบทางภูมิทัศน์) และการออกแบบวิศวกรรม โดยมีแผนภาพประกอบ สำหรับการบริหารและการจัดการได้วางแนวความคิดในการวางรูปแบบการบริหารและการจัดการ เป้าหมายและขอบเขตการศึกษา แนวทางการจัดการการบริหาร คณะผู้ดูแลบริหารโครงการ กิจกรรมด้านการบริหาร และศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการด้านการเงินและเศรษฐศาสตร์ ซึ่งจากการวิเคราะห์การประมาณรายรับและรายจ่ายนั้น ได้เห็นว่าความเป็นไปได้ในการจัดเก็บรายได้จากโครงการในเบื้องต้นมีแนวโน้มการจัดเก็บได้ในขีดจำกัด อันเนื่องมาจากวัตถุประสงค์ของการพัฒนาโครงการเพื่อให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติน้ำตกในเชิงอนุรักษ์ อันมิได้มุ่งเน้นผลกำไรเป็นสำคัญ อย่างไรก็ตาม จากการศึกษาวิเคราะห์เปรียบเทียบระหว่างรายรับรายจ่ายนั้น ในเบื้องต้นนี้ยอดรวมรายรับสามารถครอบคลุมรายจ่ายจากการดำเนินงานได้ระดับหนึ่ง อันหมายถึงการพัฒนานี้สามารถก่อให้เกิดรายได้มาหล่อเลี้ยงโครงการให้อยู่รอดได้ด้วยตัวเอง ถึงแม้จะมีค่าใช้จ่ายอันเกิดจากการพัฒนาขึ้นมาเช่นกัน นอกจากนี้แล้วเดิมกรมป่าไม้มีงบ

ประมาณในการควบคุมดูแลสำหรับอุทยานแห่งชาติแก่งกระจาน น้ำตกป่าละอูอยู่แล้ว ซึ่งเจ้าหน้าที่ผู้ดูแลจะต้องวางแผนแนวนโยบายโดยสำรองเผื่อในส่วนของค่าใช้จ่าย อันจะเกิดขึ้นเพิ่มเติมหลังการพัฒนา อันจะเป็นส่วนสนับสนุนให้โครงการได้รับการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติตามคู่มือ น้ำตกต่อไป สำหรับการประเมินงบประมาณก่อสร้างเบื้องต้นนั้นเป็นงบประมาณทั้งสิ้น 18,147,501.01 บาท

0359

สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย. รายงานฉบับสมบูรณ์ โครงการศึกษาจัดทำแผนแม่บทเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวเมืองหลวงพระบาง สาธารณรัฐ-
ประชาธิปไตยประชาชนลาว. กรุงเทพฯ : การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2540.

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารวบรวมข้อมูลในระบบการท่องเที่ยวสำหรับการพิจารณาศักยภาพโอกาสและข้อจำกัดการพัฒนาการท่องเที่ยว เพื่อวางกรอบแนวทางการพัฒนาที่สอดคล้องกับการอนุรักษ์และประเมินความอ่อนไหวต่อผลกระทบจากการท่องเที่ยวที่คาดว่าจะเกิดขึ้น เพื่อกำหนดแนวทางการส่งเสริมการลงทุนพัฒนาการท่องเที่ยว ภายใต้การรักษาสภาพสังคมวัฒนธรรม และขีดความสามารถในการรองรับของธรรมชาติ และเพื่อจัดเตรียมกระบวนการและขั้นตอนการจัดการขั้นพื้นฐานรองรับการเปิดปีการท่องเที่ยวหลวงพระบาง ปี พ.ศ. 2541 ตลอดระยะเวลาในการศึกษา โดยประสานงานและการแลกเปลี่ยนความเห็นกับบรรดาผู้ที่เกี่ยวข้อง และคณะปกครองแขวงหลวงพระบาง สถาบันวิจัยฯ ได้จัดทำแผนแม่บทเพื่อพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวแขวงหลวงพระบาง ซึ่งมีรายงานผลการศึกษา 3 ส่วนดังนี้คือ

ส่วนที่ 1 ความเป็นมาของโครงการ ได้กล่าวถึงความเป็นมา วัตถุประสงค์ของโครงการ เป้าหมายและผลงาน ขอบเขตการศึกษา ข้อมูลที่ศึกษาโดยศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานในด้านลักษณะทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยวที่มีผลต่อการท่องเที่ยว สภาพทางเศรษฐกิจและสังคม แหล่งท่องเที่ยวโดยศึกษาสำรวจและจัดทำระบบข้อมูลพื้นฐาน ประเมินศักยภาพและสิ่งดึงดูดใจ รวมทั้งประวัติความเป็นมา เป็นต้น นอกจากนี้ยังศึกษา ตลาดการท่องเที่ยว โครงสร้างพื้นฐาน และการบริการของรัฐ บริการท่องเที่ยว องค์กร นโยบาย และกฎหมาย รวมทั้งการลงทุนของรัฐ และเอกชน กระบวนการและขั้นตอนการดำเนินงานศึกษาได้แบ่งเป็น 5 ขั้นตอนคือ ขั้นตอนการพัฒนาแนวคิดของการศึกษา วิเคราะห์ประเด็นที่สำคัญที่เป็นองค์ประกอบของการจัดทำแผนการกำหนดกรอบทิศทาง กำหนดแผนรองรับการลงทุนพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวในด้านต่างๆ และจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อเตรียมความพร้อมของการเปิดปีการท่องเที่ยว แขวงหลวงพระบางอย่างเป็นทางการในปี พ.ศ. 2541

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ระบบการท่องเที่ยว ซึ่งได้ศึกษาข้อมูลสภาพทั่วไปของพื้นที่ศึกษาในด้านลักษณะทางกายภาพ ทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม และสภาพทางสังคมและเศรษฐกิจ ในด้านโครงสร้างพื้นฐานและบริการโดยศึกษาภาพรวม การคมนาคมขนส่ง สาธารณูปโภค การจัดด้านสิ่งแวดล้อม ระบบชุมชนเมือง และสินค้าของที่ระลึก สินค้าพื้นเมือง และแหล่งท่องเที่ยว วัฒนธรรม สำหรับแหล่งท่องเที่ยวได้ศึกษาภาพรวมของแหล่งท่องเที่ยว และรวบรวมรายละเอียด

ผลการสำรวจแหล่งท่องเที่ยว ในด้านตลาดการท่องเที่ยวได้ศึกษาตลาดการท่องเที่ยวระดับประเทศ ตลาดการท่องเที่ยวแขวงหลวงพระบาง และสำรวจตลาดการท่องเที่ยวหลวงพระบาง ด้านนโยบาย กฎหมาย และการลงทุนได้ศึกษานโยบายของรัฐบาลสปป. ลาว นโยบายและแผนการพัฒนา นโยบายแขวงหลวงพระบาง กฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและการคุ้มครองการลงทุนต่างประเทศ ในสปป. ลาว ปัญหาทางกฎหมายและทิศทางการพัฒนาในภูมิภาคอินโดจีนลุ่มแม่น้ำโขง และในการวิเคราะห์รูปแบบทางเลือกในการพัฒนาการท่องเที่ยวได้เสนอรูปแบบทางเลือกในการพัฒนาการท่องเที่ยว และข้อพิจารณาของทางเลือกเหล่านั้น

ส่วนที่ 3 แผนหลัก ได้กำหนดแนวคิดพื้นฐานในการวางแผน แนวความคิดในการพัฒนาการท่องเที่ยว นโยบาย จุดมุ่งหมายของการพัฒนา กลยุทธ์ทั่วไปในการพัฒนา รูปแบบและทางเลือกในการพัฒนา แนวทางการพัฒนารายสาขาและมาตรการรองรับ โครงการเปิดหมู่บ้านท่องเที่ยว กระบวนการดำเนินการตามแผน สำหรับแผนแม่บทเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวแขวงหลวงพระบางได้กำหนดกิจกรรมหลักของแผนซึ่งเสนอให้ดำเนินการในช่วงของการพัฒนาระยะต่างๆ แผนงานและโครงการของแผนประกอบด้วย แผนงานอนุรักษ์และพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว 13 โครงการ แผนงานส่งเสริมการตลาด 2 โครงการ แผนงานจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม 8 โครงการ 1 มาตรการ แผนงานพัฒนาบุคลากร 2 โครงการ แผนงานด้านองค์กร 3 โครงการ แผนงานด้านโครงสร้างพื้นฐาน 10 โครงการ แผนงานปรับปรุงและส่งเสริมการลงทุนด้านบริการ 5 โครงการ และแผนงานการติดตามและประเมินผล 2 โครงการ สำหรับงบประมาณของโครงการประมาณการยอดงบประมาณ 2.76 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ในท้ายบทได้มีการสรุปสาระสำคัญของโครงการในด้านต่างๆ คือ ที่ตั้งโครงการ ประเภทโครงการ ลักษณะโครงการ การลงทุน และความเร่งด่วนของโครงการ

0360

ที่ปริกษาวิจัยภาคใต้, บริษัท. โครงการศึกษาจัดทำแผนแม่บทเพื่อปรับปรุงเมืองชายแดนทางการ
ท่องเที่ยว แม่สอด เชียงของ เบตง. กรุงเทพฯ : การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย,
2540.

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวิเคราะห์แนวทางโครงการและมาตรการในการปรับปรุงเมืองชายแดนให้สามารถรองรับการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวได้ เพื่อเป็นการกำหนดแนวทาง แผนงาน และโครงการ เพื่อการรองรับแผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 8 (2540-2544) เพื่อจัดทำรายละเอียดแผนงานและโครงการพัฒนาต่างๆ ในพื้นที่ โดยให้มีความสอดคล้องกับแผนพัฒนาการทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ซึ่งมีแนวทางในการพัฒนาการท่องเที่ยวที่จะก่อให้เกิดประโยชน์ทางเศรษฐกิจต่อส่วนรวม โดยไม่ขัดแย้งหรือทำลายสภาพแวดล้อมตลอดจนสังคมของท้องถิ่น ทั้งนี้ต้องเป็นแผนที่เหมาะสมที่หน่วยงานรับผิดชอบสามารถนำไปปฏิบัติการได้ และประการสุดท้ายเพื่อให้เกิดความร่วมมือ และมีส่วนร่วมในการวางแผนของกลุ่มบุคคลหรือองค์กรที่เกี่ยวข้องโดยมุ่งหวังให้เกิดการยอมรับ ร่วมเป็นเจ้าของแผน ร่วมดำเนินการและปฏิบัติตามแผนตลอดจนร่วมติดตามตรวจสอบผลการปฏิบัติ ทั้งนี้ต้องพิจารณาถึงขอบเขตอำนาจหน้าที่ที่เหมาะสมของรัฐและเอกชน ในการมีส่วนร่วมดำเนินการดังกล่าว พื้นที่โครงการที่คณะผู้ศึกษาได้ดำเนินการศึกษาคือพื้นที่ของ 3 อำเภอชายแดนทางการท่องเที่ยวคือ อำเภอแม่สอด (จังหวัดตาก) อำเภอเชียงของ (จังหวัดเชียงราย) และอำเภอเบตง (จังหวัดยะลา) ซึ่งอำเภอทั้งสามแห่งตั้งอยู่คนละแนวเขตแดนของประเทศ สำหรับวิธีการศึกษาครั้งนี้ได้ดำเนินการรวบรวมข้อมูลพื้นฐานของอำเภอพื้นที่ศึกษาในด้านต่างๆ สำนวความคิดเห็นของประชาชนในพื้นที่ รวบรวมและศึกษาทบทวนแผนพัฒนาการท่องเที่ยวที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่โครงการที่ผ่านมา รวบรวมและศึกษาแผนงานของหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง รวบรวมและศึกษาโครงการที่มีผลกระทบต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่ รวบรวมข้อมูลและศึกษาด้านกายภาพของพื้นที่ชายแดน รวบรวมข้อมูลศึกษาปัจจัยพื้นฐานเช่นการคมนาคม การสื่อสาร ระบบการประปา ระบบการไฟฟ้า ฯลฯ รวบรวมข้อมูลและศึกษาสิ่งอำนวยความสะดวกและบริการการท่องเที่ยว รวบรวมข้อมูลและศึกษาการกำหนดการใช้ที่ดิน ศึกษาด้านตลาดการท่องเที่ยว วิเคราะห์ความพร้อม แนวโน้ม และประมาณการความต้องการในด้านต่างๆ รวมทั้งจัดทำแผนแม่บทเสนอแนะแนวทางการพัฒนาของพื้นที่ศึกษา

เมืองชายแดนมีลักษณะพิเศษแตกต่างไปจากเมืองอื่นๆ เศรษฐกิจและสังคมของเมืองชายแดนมักจะมีความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้าน เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงของประเทศเพื่อนบ้านใน

ด้านต่างๆ เช่นความไม่สงบตามแนวชายแดน นโยบายเศรษฐกิจและนโยบายความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ก็จะส่งผลกระทบต่อเมืองชายแดนไม่ว่าทางใดก็ทางหนึ่ง ผลการศึกษาครั้งนี้สรุปได้ดังนี้

อำเภอแม่สอดเป็นอำเภอชายแดนของจังหวัดตากซึ่งตั้งอยู่ในเขตภาคเหนือตอนล่างมีอาณาเขตติดต่อกับหมู่บ้านของประเทศพม่า มีธรรมชาติที่สวยงาม จากข้อมูลเกี่ยวกับนักท่องเที่ยวที่มีศักยภาพเป็นผู้เยี่ยมเยือนแม่สอดในอนาคตทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ สรุปได้ว่า ปัจจัยที่สำคัญสิ่งหนึ่งในการตัดสินใจเดินทาง คือความปลอดภัยในการเดินทางท่องเที่ยว และนักท่องเที่ยวกลุ่มนี้โดยเฉพาะชาวต่างชาติสนใจแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ วัฒนธรรมและภูมิประเทศ ดังนั้นการดูแลแก้ปัญหาเรื่องความไม่ปลอดภัยทางชายแดนและภายในท้องถิ่น เป็นความจำเป็นเร่งด่วนของอำเภอแม่สอดเพื่อสร้างความรู้สึกลดภัยให้แก่นักท่องเที่ยว สำหรับแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวในอนาคต เมื่อพิจารณาจากศักยภาพ โอกาส และข้อจำกัดในการพัฒนาการท่องเที่ยวของเมืองแม่สอด ประกอบกับความคิดเห็นของประชาชนในพื้นที่แล้ว คณะผู้ศึกษาได้ข้อสรุปว่า แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวของอำเภอแม่สอดควรเป็นการพัฒนาให้อำเภอแม่สอดเป็นศูนย์กลางบริการการท่องเที่ยวแถบตะวันตกของภาคเหนือ เนื่องจากมีทำเลที่ตั้งอยู่ในจุดที่เชื่อมโยงสู่แหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญในพื้นที่ใกล้เคียง นอกจากนี้ยังมีโครงการโครงข่ายถนนเชื่อมแนวตะวันออก-ตะวันตก (East-West Corridor) ซึ่งจะสามารถเชื่อมโยงการคมนาคมไปยังจังหวัดต่างๆ ในประเทศไทย โครงการนี้จะส่งผลให้อำเภอแม่สอดเป็นศูนย์กลางการเชื่อมโยงการคมนาคม และจะต้องมีบทบาทสำคัญในการเป็นศูนย์กลางบริการธุรกิจการท่องเที่ยวนานาชาติและในประเทศด้านตะวันตก ในการกำหนดแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวอำเภอแม่สอด คณะผู้ศึกษาได้เสนอแนวทางการพัฒนา เป้าหมายและยุทธศาสตร์ในการพัฒนา จากนั้นเป็นการพัฒนาเฉพาะด้านทั้งทางด้าน Demand และ Supply ของการท่องเที่ยว และท้ายสุดได้เสนอการพัฒนาในระดับโครงการในรูป “แนวคิดโครงการ” (Project Idea) ทั้งประเภทโครงการระยะสั้นและโครงการระยะยาว

อำเภอเชียงของเป็นอำเภอชายแดน ตั้งอยู่ทางเหนือของประเทศไทยซึ่งติดกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว มีแม่น้ำโขงเป็นแนวกันเขตแดน สำหรับการท่องเที่ยวในอำเภอเชียงของที่ผ่านมายังไม่มีการพัฒนาเท่าที่ควร ผลการวิเคราะห์ตลาดกลุ่มนักท่องเที่ยวที่มีศักยภาพจะเป็นผู้เยี่ยมเยือนอำเภอเชียงของ พบว่าสิ่งที่นักท่องเที่ยวชาวไทยและต่างชาติให้ความสำคัญในการตัดสินใจที่จะเลือกไปจุดท่องเที่ยวคือ เรื่องความปลอดภัยในการท่องเที่ยว สิ่งอำนวยความสะดวกในการท่องเที่ยว ภูมิประเทศและกิจกรรมการท่องเที่ยวที่หลากหลาย นักท่องเที่ยวชาวไทยส่วนใหญ่จะรู้จักอำเภอเชียงของเป็นอย่างดี แต่นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติไม่มีใครเคยได้ยินเกี่ยวกับเชียงของเลยและไม่คิดจะไปเพราะไม่รู้จักและไม่มีข้อมูลเกี่ยวกับเชียงของ หากจะต้องการดึงดูดนักท่องเที่ยว

ในอนาคตกลุ่มนี้ อำเภอเชียงของจะต้องประชาสัมพันธ์ให้เป็นที่รู้จักแก่นักท่องเที่ยวต่างชาติมากขึ้น และเตรียมพร้อมในด้านการอำนวยความสะดวกในด้านที่พัก และขยายแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ด้านวัฒนธรรมและธรรมชาติ เมื่อพิจารณาจากศักยภาพ โอกาสและข้อจำกัดในการพัฒนาการท่องเที่ยวเมืองเชียงของประกอบกับความคิดเห็นของประชาชนในพื้นที่แล้ว คณะผู้ศึกษาได้ข้อสรุปว่า แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวของอำเภอเชียงของนั้น ควรเป็นการพัฒนาให้เป็นประตูการท่องเที่ยวทางบกสู่ประเทศจีนตอนใต้ ผ่านประเทศลาว เนื่องจากทำเลที่ตั้งของเชียงของอยู่ตรงข้ามกับเมืองห้วยทราย ซึ่งเป็นที่ตั้งของด่านสากล นอกจากนี้อำเภอเชียงของยังเป็นจุดเชื่อมโยงโครงข่ายการคมนาคมทางบก ไทย-ลาว-จีน หากโครงการถนนเส้นทางห้วยทราย-หลวงน้ำทา-บ่อเต็นแล้วเสร็จ สามารถเชื่อมโยงถึงชายแดนจีนตอนใต้สู่เชียงรุ่งได้

อำเภอเบตงเป็นอำเภอชายแดนของจังหวัดยะลา ตั้งอยู่ใต้สุดของประเทศไทย พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นภูเขาสลับซับซ้อน ที่ราบสูง เนินเขา ลุ่มแม่น้ำ ป่าดงดิบ ผลการวิเคราะห์ตลาดกลุ่มนักท่องเที่ยวที่มีศักยภาพจะเป็นผู้เยี่ยมชมอำเภอเบตง พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยส่วนมากเคยได้ยินเกี่ยวกับอำเภอเบตง และส่วนมากคิดจะมาเที่ยว สำหรับนักท่องเที่ยวต่างชาติเช่นชาวยุโรป อเมริกาจะไม่เคยได้ยินเกี่ยวกับเมืองเบตงเลย นักท่องเที่ยวกลุ่มนี้มีความสนใจในการท่องเที่ยวแบบธรรมชาติ ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม ซึ่งน่าจะมีศักยภาพที่มาเยือนเบตงได้ ดังนั้นในการส่งเสริมการท่องเที่ยวของอำเภอเบตง จำเป็นต้องเน้นการประชาสัมพันธ์ให้เป็นที่รู้จักมากยิ่งขึ้นและปรับปรุงคมนาคมให้สะดวกมากยิ่งขึ้น แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวอำเภอเบตงนั้น อาจพิจารณาทางเลือก 2 แนวทางใหญ่ๆ ดังนี้คือ แนวทางแรกมุ่งเน้นการพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวบันเทิงเรкреียที่ทันสมัย เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวต่างชาติให้มาใช้จ่ายในเมืองเบตงให้มากขึ้น การพัฒนาแนวนี้จะได้รับผลตอบแทนทางเศรษฐกิจค่อนข้างสูงในระยะสั้น ผลประโยชน์เหล่านี้มักไม่กระจายไปสู่ชุมชนในวงกว้าง และอาจจะต้องแลกกับต้นทุนทางสังคมและสิ่งแวดล้อม ซึ่งในระยะยาวแล้วเป็นการพัฒนาที่ไม่ยั่งยืน แนวทางที่สองคือ ใช้เอกลักษณ์หรือลักษณะเด่นอื่นของเมืองเบตงเป็นสิ่งดึงดูดทางการท่องเที่ยว แนวทางนี้จะเน้นการท่องเที่ยวธรรมชาติและประวัติศาสตร์เชิงอนุรักษ์ ซึ่งผู้ศึกษาได้สนับสนุนทางเลือกนี้ การพัฒนาการท่องเที่ยวในอนาคตจะต้องเปลี่ยนภาพลักษณ์เดิมของเบตงให้เป็นเมืองที่มีจุดเด่นในด้านธรรมชาติ ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม ส่วนสถานบริการประเภทเรкреียต้องลดจำนวนลง และในระยะยาวต้องถูกทดแทนด้วยการท่องเที่ยวที่มีฐานมาจากธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม

ครรรชนีผู้แต่ง

กมล สุขกะสมบัติ

0187

กมลทิพย์ ล้อมลาย

0245

กรมป่าไม้

0082

กรมศิลปากร กองโบราณคดี

0085

กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการพลังงาน สำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ

0116

กรุณา คู่่มพร้อม

0298

กรุณา เดชาติวงศ์ ณ อยุธยา

0168

กฤติยาภรณ์ ไชยรัช

0049

กฤษฎา อรุณวงษ์ ณ อยุธยา

0036

กองแก้ว ภูลายคอก

0183

กันทิมา อินทรบุตร

0065

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

0023 0026 0038 0042 0086 0136 0169 0176 0261 0266

0271 0273 0277 0285 0290 0299 0314 0324 0331 0352

กัลย์ สายวิจิตร

0139

กำธร กันตังค์

0238

กิตติพงษ์ ประชุมแดง

0134

เกษย์ ซอประเสริฐ

0334

เกษตรศาสตร์, มหาวิทยาลัย. คณะวนศาสตร์

0106

เกษตรศาสตร์, มหาวิทยาลัย. คณะเศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจ

0008 0219

เกษตรศาสตร์, มหาวิทยาลัย. ศูนย์วิจัยป่าไม้

0025

เกษม จันทรแก้ว

0194

ขวัญ สงวนเสริมศรี

0067

คณะกรรมการร่วมภาคเอกชน จังหวัดเชียงใหม่ - ลำพูน

0249

ขวัญ สงวนเสริมศรี

0067

คมกริช ด้วงเงิน

0154

คอร์ แพลนนิ่ง แอนด์ ดีเวลลอปเมนต์ จำกัด, บริษัท

0020

คัศนา ธรรมเกษม

0215

คัศนางค์ แจ้งใจ

0232

โครงการพัฒนาที่สูง - ไทย เยอรมัน

0251

จงพิศ กนกโชติ

0138

จักร์ชัย อนุศาสน์อมรกุล

0142

จังหวัดสุโขทัย, สำนักงาน

0091

จินดารักษ์ แสงกาญจน์วนิช

0054

จิตติมา สุขผลิน

0114

จินตนา วีระปรียาภูร

0035

จิรภัทร อัครเสนา

0132

จิราวดี อ่อนวงศ์

0333

จิราวรรณ พิเศษสกุลกิจ

0064

จิรนุช ศิริรัตน์พิริยะ

0092

จิรวัลย์ ต่อศรี

0101

จุฑาพร สุรเชษฐกมลสัน

0289

จุฑามาศ ไชยศรี

0212

จุฑามาศย์ นิลเช่น

0214

จุฑาทิพ ชอบธรรม

0286

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

0182 0332 0357

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. คณะนิติศาสตร์. ศูนย์วิจัยกฎหมายและการพัฒนา

0181

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. คณะเศรษฐศาสตร์

0016 0024 0131 0186 0260

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ภาควิชาภูมิสถาปัตยกรรม

0022

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. สถาบันวิจัยสภาวะแวดล้อม

0028 0117

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. สถาบันวิจัยสังคม

0287

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. สำนักบริการวิชาการ

0018 0030 0039 0042 0107 0111 0144 0263

ชนพรรชนี ชินณะพงศ์

0312

ชนินทร รัตตสัมพันธ์

0318

ชมพูนุท พุ่มท่าอิฐ

0157

ชยันต์ ผลโลก

0076

ชยันต์ วรรณะภูติ

0076

ชลาพรรณ ลิขิตวศินกุล

0155

ชาญชัย ควงจิตย์

0188

ชุลีพร ไกรเวียง

0297

ชูเกียรติ ลีสุวรรณ

0240

เชียงใหม่, มหาวิทยาลัย

0037

เชียงใหม่, มหาวิทยาลัย. คณะสังคมศาสตร์. โครงการสตรีศึกษา

0161

เชียงใหม่, มหาวิทยาลัย. ภาควิชาวิศวกรรมโยธา

0220

เชียงใหม่, วิทยาลัยครู. สหวิทยาลัยล้านนา

0272

ชินครอนกรุ๊ป จำกัด, บริษัท

0118

เซ้าส์ทีเอเซียเทคโนโลยี จำกัด, บริษัท

0013 0109 0350

ฐิติพร วินิจนัยกุล

0241

ฐานิศ กุลขจรพันธ์

0057

ณรงค์ พิระภิญโญ

0184

ณัฐฐา เกื้อหนุน

0200

ณัฐพงศ์ คิชฌบุตร

0228

ดาต้าเสิร์ช

0002 0104 0175

คารณี อารณพัฒนา

0061

คารากร เจียมวิจักขณ์

0208

เด่นพงศ์ เจริญทิพย์

0167

เดือนเพ็ญ ชีววรรณวิวัฒน์

0115

เดือนรัตน์ รัตนศิริ

0180

ถาวร เกียรติทับทิว

0185

ทวีเกียรติ กฤษณามระ

0207

ทวีสุข สายะศิลป์

0072

ทัศนัย สุนทรวิภาต

0140

ที่ปรึกษาวิจัยภาคใต้, บริษัท

0360

ธนาคารกสิกรไทย

0250

ธรรมบุญ ประจวบเหมาะ

0191

ธรรมบุญรัฐ ทวีกุล

0063

ธรรมรงค์ อุทัยรังษี

0141

ธรรมศาสตร์, มหาวิทยาลัย

0195

ธรรมศาสตร์, มหาวิทยาลัย. สาขาพัฒนาแรงงานและสวัสดิการ

0003

รัชชัย อารุราษฎร์สุข

0274

ธารา วาณิชย์เจริญ

0278

ธีรพงศ์ คุรุชิตกานันท์

0128

ธีรยุทธ เกียรติพิริยะวงศ์

0197

นงคราญ อนุกุล

0112

นงนุช โรจนเวทย์

0150

นรินทร์ ทวยเจริญ

0133

นริวรรณ จินตกานันท์

0171

นฤมล นิราทร

0315

นฤมล สนธิถาวร

0321

นักวิชาชีพไทยในญี่ปุ่น, สมาคม

0041

นันทนา ลิ้มประยูร

0322

นันทลี คารานันท์

0300

นันทนา อนันต์ไทย

0075

นันทา อาจแย้มสรวล

0296

นันทิwa เกิดชื่น

0047

นิธนา เมลืองนนท์

0283

นิธิ เอียวศรีวงศ์

0099

นิธิดา ประยงค์

0046

นิพนธ์ พงศ์สุวรรณ

0259

นิสิตปริญญาโทสาขาสังคมวิทยาประยุกต์

0198

เนาวรัตน์ พลายน้อย

0262 0343

โนรี ใจใส

0211

บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย

0121 0137 0164

บางกอก เอ็นอีเนียร์ริ่ง เซอร์วิส แอนด์ เทคโนโลยี จำกัด, บริษัท

0109

บุญช่วย ศรีคำพร

0053

บุญลือ คชเสนีย์

0284

บุษบง กฤษณะโยธิน

0156

บุษบา ศิวะสมบุรณ์

0323

เบ็ญจา จิรภัทรพิมล

0050

ปทุมพร แสนกล้า เฮสติงส์

0319

ปนัดดา ปิ่นทะนา

0043

ประชาชาติธุรกิจ

0250

ประชุม สุวัตถิ

0115 0264

ประภัทร สุทธาวศ

0223

ประภาวดี เผ่าทองจีน

0088

ประเวศน์ คิคอ่าน

0239

ประสาร พันธุ์ลิมา

0143

ประเสริฐ พันธุ์ชาติ

0239

ประเสริฐ รักไทยดี

0174

ปริญญ์ เหลืองประเสริฐ

0151

ปราโมทย์ สุกใส

0124

ปรียาลักษณ์ ลำเพาพงศ์

0270

ปัญญา เปมะโยธิน

0206

ปัญญาโชติ สอนคม

0089

ปานใจ สุมะตินันท์

0172

พจนา สวนศรี

0192

พรชัย ลิขิตธรรมโรจน์

0185

พัชรินทร์ ยารณะ

0243

พันทิพา โคมประดิษฐ์

0097

พานิตชนัด ศิริพานิช

0115

พิชญ์สินี แสงขำ

0122

พิศมัย จารุจิตติพันธ์

0242

เพ็ชรรัตน์ คงเจริญ

0204

เพ็ญจันทร์ ลิขิตเอกราช

0268

ไพลินพันธุ์ สร้อยจาทูรงค์

0126

แฟรงค์ สมอลล์ แอนด์ อะโซซิเอทส์ จำกัด, บริษัท

0005 0087

ภมรรัตน์ สุธรรม

0060

ภิรมย์ บุญรอดพานิช

0048

มณฑา คลอวุฒิวัฒน์

0160

มนัส สุวรรณ

0190 0240 0241

มรดกโลก จำกัด, บริษัท

0069 0079 0100 0108 0256 0303

มหิดล, มหาวิทยาลัย

0330

มหิดล, มหาวิทยาลัย คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์

0004 0113 0258

มหิดล, มหาวิทยาลัย ภาควิชาสังคมศาสตร์

0007 0010

มหิดล, มหาวิทยาลัย สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท

0077

มานิต ศิริมหาราช

0236

มูลนิธิคุ้มครองสัตว์ป่าและพรรณพืชแห่งประเทศไทย

0235

มูลนิธิพิทักษ์สิ่งแวดล้อมและการท่องเที่ยว

0273

มูลนิธิ ฟรีดิช - เนาว์มัน

0235

เมตตา เสวตเลข

0355

เมือง พรหมเกษา

0307

ยงยุทธ เกษสาคร

0090

ยุวดี นิรัตน์ตระกูล

0326

เย็นจิต สิงห์ทอง

0034

เยาวลักษณ์ แผงสภา

0320

รพีพล ยูวะนิยม

0233

ริชาร์ด แกซ

0056

ลลิตา โภชนพันธ์

0252

ละเอียด ศิลาน้อย

0199

ลำพอง ศรีทับทิม

0225

วงศ จันทพานิช

0234

วจิณี แสงสว่าง

0153

วลัยภรณ์ คาวสุวรรณ

0058

วศิน อิงคพัฒนากุล

0149

วัชรพงศ์ วราภรณ์

0071

วันทนีย์ วุฒคนัยราษฎร์

0295

วาที ทรัพย์สิน

0148

วาสนา งามภักตร์

0073

วิจิตรา ชัยศรี

0177

วิโชค อ่างมณี

0316

วิทยา บัณฑิตกฤษดา

0210

วิทยาลัยครูกาญจนบุรี

0193

วิบูลย์ วงศ์กุลธนกิจ

0306

วิภาวดี วงษ์บริสุทธิ์

0093

วิรินทร์ เตชะปณิต

0253

วิริยา คุลยสุข

0196

วิไลลักษณ์ สุวจิตตานนท์

0288

วิศิษฐ พรหมบุตร

0305

วิสุทธิ ศรีคง

0052

วีระ กระสินธุ์

0211

วีระพร วงษ์ประเสริฐ

0227

แววตา ทองระอา

0309

ไฉ จามรมาน

0293

ศรัณญา กิจสำนอง

0135

ศรัณญา ศรีวัฒนะ

0222

ศรีสุดา ลอยพา

0095

ศักดิ์ศรี บริบาลบรรพตเขตต์

0315

ศิริจันทร์ เชื้อสุวรรณ

0269

ศิริธร สุวรรณเลิศ

0213

ศิริพร ธรรมภักดี

0178

ศิริมา ปุรินทรภิบาล

0098

ศิริวรรณ ทาปัญญา

0066

ศิริ ศิริวัลย์

0068

ศิลปากร, มหาวิทยาลัย. คณะมัณฑนศิลป์

0165

ศิลปากร, มหาวิทยาลัย. คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์

0029 0078 0281 0282

ศุภชัย มาดย์สร้อย

0311

สกรินทร์ โพธิวาสวริน

0267

สงขลานครินทร์, มหาวิทยาลัย สำนักวิจัยและพัฒนา

0031

สถาบันการจัดการโรงแรมและการท่องเที่ยวนานาชาติ

0040 0257 0265

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า วิทยาเขตเจ้าคุณทหาร ลาดกระบัง

0070

สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

0294

สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ คณะสถิติประยุกต์

0009

สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ศูนย์บริการวิชาการ

0103 0105

สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย

0021 0265

สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย

0001 0019 0027 0033 0080 0081 0084 0351 0353 0359

สถาปนิก 49 จำกัด, บริษัท

0014

สนิ นัยวินิจ

0335

สบธนา อันประเสริฐ

0302

สมจิต ปิยะศิลป์

0130

สมชาติ สุกกฤตยานันท์

0230

สมชาย รัตน์โกมุท

0145

สมบัติ ชำรงธัญวงศ์

0329

สมฤดี ทัพพรหม

0313

สมศักดิ์ งามพาณิชย์

0229

สมาคมไทยอเมริกัน

0221

สมาคมภูมิศาสตร์แห่งประเทศไทย

0193

สมาคมสถาปนิกสยามในพระบรมราชูปถัมภ์

0074 0162

สรณะ นายประเสริฐ

0254

สรพล พยุ่งวีระน้อย

0325

สว่างวิทย์ สุทธหลวง

0244

สัณฐาน ใจเอื้อ

0275

สันทัด จีระธรรมสุนทร

0279

สาธิต ประเสริฐ

0125

สาธิต แสงมหาชัย

0032

सानนท์ สุขศรี

0201

สามารถ ปือกตั้ง

0203

สายฤดี วรกิจโกศาการ

0056

สาลี ศิลปธรรม

0327

สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

0120

สำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ

0083 0166 0291

สำนักงานโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ

0299

สิทธิรัตน์ ปาจิณบุรวรรณ์

0051 0202

สินธุ สโรบล

0239

สิริวิดี อินทรกำแหง ณ ราชสีมา

0059

สุขเกษม โยธาสุมุท

0280

สุคนธ์ ประเสริฐวัฒนเสรี

0301

สุจินต์พร จินตนา

0152

สุชาติ สัยละมัย

0158 0209

สุดแดน วิสุทธิลักษณ์

0304

สุทธิเกียรติ จิราธิวัฒน์

0276

สุเทพ ประเทืองโกจรินญ

0248

สุธิดา วนะชกิจ

0170 0317

สุนิสา ฐานพรอนันต์

0310

สุนิสา พักตร์เพ็ญจันทร์

0328

สุนิสา โพธิ์เตี้ย

0216

สุปิยะ ตันศรีสวัสดิ์

0163

สุพล ศิริพรรณพร

0246

สุภาพรรณ ขวัญศรีวงศ์

0102

สุภาภรณ์ มุสิกะโสภณ

0247

สุภาวดี คงเจริญ

0205

สุรพล ปธานวนิช

0315

สุรศักดิ์ ป้อมทองคำ

0146

สุริย์ ชัมเจริญ

0055

สุริย์ บุญญาพงศ์

0146 0218

สุริย์วรรณ นัตรอนันทเวช

0217

สุวดี ศรีเบญจพลาญกูร

0226

เสรี วังสไพจิตร

0119

แสงไทย นราราชกูร

0292

โสภา ศิริเกษ

0354

โสภณ จงสมจิต

0147

เสาวณิต ตั้งตระกูล

0094

เสาเอก สถาปนิก จำกัด, บริษัท

0015 0017

หนังสือพิมพ์ฐานเศรษฐกิจ

0121 0137

หรรษา จรรย์แสง

0259

หอการค้าเขต 5

0250

หอการค้าจังหวัดอุบลราชธานี

0121

หอการค้าไทย

0121 0137

อดิศร จรรย์จิตต์

0173

อนุชา เล็กสกุลคิลก

0189

อภิวรรณ เกียงขวา

0096

อรชร แก้วประสบ

0224

อรัญญ์ เลิศจิตติสุทธี

0237

อรรจน์ สีหะอำไพ

0062

อรรถสิทธิ์ อินทร์พิบูลย์

0123

อริศรี ปาณินท์

0110

อรัญญา สุวรรณดี

0127

อัญชลี อินทรีย์วงศ์

0045

อาคม พัฒนิยะ

0179

อาร์ชีเพลน จำกัด, บริษัท

0358

อาร์ชีเพลน (ประเทศไทย) จำกัด, บริษัท

0012

อารยา หุมนชนะเสวี

0129

อำนวย พิรุณสาร

0056

อิทธิพล สุวรรณสว่าง

0308

อิสระ ชาญศรี

0159

อุกฤต สดภูมินทร์

0259

อุดม เกิดพิบูลย์

0240 0241

อุไรวรรณ ศุภรสิทธิ์รังษี

0231

เอกอรัน - ออมนิแทร์ค จำกัด, บริษัท

0006 0010

เอี่ยมพร เสนะเกษตร

0255

ครุฑนี้หัวเรื่อง

กฎหมาย

0181

กระบี่

0077 0333

กรุงเทพมหานคร

0024 0036 0079 0108 0139 0226 0255

กรุงเทพมหานคร

0118 0147

กว๊านพะเยา

0190 0244

กาญจนบุรี

0082 0149 0151 0172 0193 0224 0225 0306 0335

การกระจายรายได้

0053 0103 0294

การกำจัดขยะ

0117 0130 0153

การขนส่ง

0009 0340

การค้าประเวณี

0185

การจลาจล

0324

การใช้ที่ดิน

0071 0088 0141 0215 0216 0253

การใช้สารนิเทศ

0255

การเดินทาง -- แบบแผน

0150 0172

การตลาด

0105 0293

การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

0004 0025 0026 0073 0192 0251 0252 0273 0342 0347

0353 0360

การท่องเที่ยวทางทะเล

0007 0261

การท่องเที่ยวเพื่อการกีฬา

0087

การท่องเที่ยวเพื่อเป็นรางวัล

0002 0175

การท่องเที่ยวเพื่อสุขภาพ

0113

การท่องเที่ยวเพื่อสุขภาพ - การตลาด

0005

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

0233

การทำอากาศยานแห่งประเทศไทย

0300

การบริหารงานบุคคล

0247

การบำบัดน้ำเสีย

0326

การบินไทย

0279 0283

การปกครอง

0228

การประชาสัมพันธ์

0006 0114 0122 0140 0142 0180 0199 0205 0208 0231

0233 0280 0288

การประเมินผลโครงการ

0262

การพัฒนาการท่องเที่ยว

0018	0019	0038	0084	0086	0136	0138	0143	0157	0162
0174	0184	0188	0193	0207	0211	0213	0214	0244	0249
0250	0256	0257	0263	0265	0292	0314	0320	0329	0331
0333	0346	0348	0351	0352					

การพัฒนาการท่องเที่ยว - การวางแผน

0075	0145	0219

การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

0017

การเมืองและการท่องเที่ยว

0119	0223	0234

การรับข่าวสาร

0140	0319	0328	0335	0337	0338

การเรียนการสอน

0090	0339

การลงทุน

0287

การวางแผน

0306

การศึกษาและการท่องเที่ยว

0275

การส่งเสริมการท่องเที่ยว

0131	0186	0188	0195	0197	0224

การสื่อสาร

0168	0283

การแสดงแสงสีเสียง

0040

การให้แสงสว่างโบราณสถาน

0069	0108

การอนุรักษ์ชายฝั่ง

0060 0357

การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ

0017 0060 0067 0120 0129 0243 0297 0323 0330 0342

การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

0037 0058 0060 0126 0129 0155 0196 0198 0235 0284

0335

การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมศิลปกรรม

0061 0065 0067

กิจกรรมทางน้ำ

0007

เกาะ

0033 0081

เกาะตะรุเตา

0291

เกาะเต่า

0019

เกาะนางยวน

0019

เกาะพะงัน

0033 0060 0189

เกาะพีพี

0027 0333

เกาะลันตา

0077

เกาะสมุย

0001 0046 0049 0052 0070 0071 0080 0130 0133 0141

0196 0242 0275 0278 0321

เกาะเสม็ด

0047 0194 0209 0284 0322

ของที่ระลึก

0034 0043 0057 0133 0176 0304 0332

ขอนแก่น

0013

ข่าวสาร

0279

ขีดความสามารถทางสังคม

0047 0051 0054 0202

ขีดความสามารถในการรองรับ

0001 0027 0081 0125 0135 0154 0274

เขาตะเกียบ

0109

เขาสามมุข

0012 0014

เขาแหลม

0082

เขาใหญ่

0096 0097 0154 0208 0252 0336

เขื่อนกั้วลม

0016

เขื่อนเขาแหลม

0260

เขื่อนศรีนครินทร์

0172 0260

คณะกรรมการร่วมภาครัฐบาลและเอกชนเพื่อแก้ปัญหาทางเศรษฐกิจ

0224

ค่าใช้จ่าย

0158 0209 0222 0226 0227 0266 0267 0294 0301

ค่านิยม

0185

คุณภาพชีวิต

0174

โครงสร้างการท่องเที่ยว -- การวางแผน

0071

งานมหกรรมไม้ดอกไม้ประดับ

0268

จอมเทียน

0093

จันทบุรี

0156 0263

ชลบุรี

0015 0140 0167 0184 0203 0231 0253 0257 0263 0265

0305 0326

ชะอำ

0051 0143 0158 0166 0202 0215 0357

ชัยนาท

0068

ชายหาด

0360

ชายหาด

0047 0070 0081 0089 0093 0094 0202 0357

ชาวเขา

0243

ชุมพร

0213

เชียงใหม่

0360

เชียงราย

0107 0111 0186 0240

เชียงใหม่

0010	0050	0057	0066	0069	0076	0124	0126	0198	0235
0236	0245	0247	0248	0249	0266	0267	0268	0269	0272
0274	0295	0310	0323	0328					

ชุมพร

0213	0258

ญี่ปุ่น

0006

ฐานข้อมูลการท่องเที่ยว

0072	0123	0344

คอยตุง

0106

คอยสุเทพ

0323

คอยสุเทพ - ปุย

0235	0318

คอยอินทนนท์

0216	0274

ไคโนเสาร์

0013

ตรัง

0031	0105

ตราด

0081	0263

ตลาดน้ำดำเนินสะดวก

0153

ตำรวจท่องเที่ยว

0163	0229	0286	0307	0311	0325	0334

ถนนสีลม

0059

ถ้ำน้ำลอด

0037

ทรัพยากรใต้ทะเล

0007 0258 0259

ทรัพยากรธรรมชาติ

0017

ทางเดินเท้า

0036 0059

ท่าเรือ

0350

ที่จอดรถ

0024

ที่ตั้งสัมพันธ

0354

ที่พักแรม

0008 0096

เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์

0210

เทคโนโลยีสารสนเทศ

0072 0123 0139 0232 0344

ธุรกิจการท่องเที่ยว

0053 0137 0234 0293

ธุรกิจนำเที่ยว

0103 0295

ธุรกิจโรงแรม

0103

นครราชสีมา

0168 0208

นครศรีธรรมราช

0095 0105 0148

นโยบายการเงินการคลัง

0207

นราธิวาส

0018 0287

นวดแผนโบราณ

0113

นักท่องเที่ยว -- การประมาณ

0321

นักท่องเที่ยว -- พฤติกรรม

0343

นักท่องเที่ยวญี่ปุ่น

0006 0199

นักท่องเที่ยวญี่ปุ่น -- พฤติกรรม

0041

นักท่องเที่ยวต่างประเทศ

0102 0140 0152 0197 0201 0222 0229 0231

นักท่องเที่ยวต่างประเทศ -- ทักษะ

0277

นักท่องเที่ยวมาเลเซีย

0104

นักท่องเที่ยวสตรี

0056

นักท่องเที่ยวสูงอายุ

0011

นักธุรกิจท่องเที่ยว

0223

น่าน

0219

น้ำตกป่าละอู

0358

น้ำตกพลั่ว

0156

น้ำพุร้อน

0005 0113

นิทรรศการ

0175

บางแสน

0012 0015 0089

บึงขุนทะเล

0058

บึงบรเพ็ด

0312

บุคลากร - การพัฒนา

0285 0290

บุคลากร - การศึกษา

0254

บุญบั้งไฟ

0099

เบตง

0360

โบราณสถาน

0040 0054 0061 0064 0066 0069 0085 0108 0147 0256

0272 0303 0308

ประจวบคีรีขันธ์

0084 0094 0109 0143 0158 0166 0216

ประจวบคีรีขันธ์

0175

ปราจีนบุรี

0030

ป้อมมหากาฬ

0064

ปะการัง

0192 0258 0259

ปักยี่วิทยา

0149

ปัตตานี

0018

ปีการท่องเที่ยวไทย 2530

0169

ผลกระทบ

0141 0164 0178 0218 0245 0262

ผลกระทบ -- การศึกษา

0242

ผลกระทบ -- ความมั่นคง

0191

ผลกระทบ -- ประชากร

0157 0241

ผลกระทบ -- วัฒนธรรม

0010 0076 0177 0179

ผลกระทบ -- ศาสนา

0049

ผลกระทบ -- เศรษฐกิจ

0102 0127 0133 0134 0181 0203 0236 0237 0242 0267

0294

ผลกระทบ -- เศรษฐกิจและสังคม

0046 0076 0177 0240

ผลกระทบ -- สังคม

0010 0127 0133 0134 0146 0347

ผลกระทบ -- สิ่งแวดล้อม

0004 0076 0106 0144 0166 0194 0221 0238 0246 0299

0309 0313 0347

ผลกระทบ -- อาชญากรรม

0048 0298

ผลกระทบ -- อุทกภัย

0128

ผังเมือง

0167

ผ้าฝ้ายทอมือ

0057

ผู้ใช้แรงงาน

0003 0315

แผนการลงทุน

0042

แผนพัฒนาการท่องเที่ยว

0182 0356

แผนแม่บท

0020 0021 0082 0085 0118 0291 0359 0360

แผนแม่บท -- ภาคตะวันตก

0028

พระนครศรีอยุธยา

0078 0085 0165 0256 0303

พฤติกรรม

0202 0252

พฤติกรรมกรรมการบริโภค

0197

พฤติกรรมการสื่อสาร

0168

พฤษภามิพ

0178

พะเยา

0190 0219 0244

พัทยา

0083 0093 0140 0167 0231 0253 0257 0263 0265 0305

0326

พัทลุง

0095 0105

พิธีปอยส่างลอง

0146

พิพิธภัณฑิ์ไดโนเสาร์

0013

พิพิธภัณฑิ์ฝึน

0107

พิษณุโลก

0110

เพชรบุรี

0065 0073 0084 0088 0143 0158 0166 0202 0215 0357

เพชรบูรณ์

0020 0308

แพ

0306 0335

แพร่

0219

ภาคตะวันตก

0137

ภาคตะวันออก

0180

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

0121 0136 0150 0282

ภาคใต้

0018 0138 0179 0287

ภาคเหนือ

0239 0240 0241 0249 0250 0281 0348

ภาษาฝรั่งเศส

0098 0160 0200 0206 0270

ภาษาและการท่องเที่ยว

0032 0035 0062 0098 0112 0132 0160 0183 0200 0204

0206 0217 0207 0296 0327

ภาษาอังกฤษ

0062 0204 0217 0327

ภาษาอังกฤษ -- การเรียนการสอน

0032 0035 0112 0132 0183

ภูกระดึง

0125 0159

ภูเก็ต

0007 0056 0135 0142 0144 0157 0185 0228 0286 0287

0289 0292 0324

ภูมิทัศน์เมือง

0022 0162 0305

ภูมิศาสตร์และการท่องเที่ยว

0193 0201 0295 0345

มรดกโลก

0040 0085 0303

มลพิษทางน้ำ

0083

มัคคุเทศก์

0062 0155 0255 0325

มุกดาหาร

0034

แม่น้ำ

0351

แม่สอค

0360

แม่ฮ่องสอน

0029 0037 0038 0146 0177 0212 0218

ไม้แกะสลัก

0043

ยะลา

0018

ย่าวชน

0086 0314

รถโดยสารไม่ประจำทาง

0340

ระบบสารสนเทศ

0139

ระยอง

0047 0144 0194 0209 0246 0263 0284

ราชบุรี

0153

รายได้จากการท่องเที่ยว

0317

รายได้ประชาชาติ

0170

รีสอร์ท

0354

เรือโดยสาร

0350

แรงงาน

0115 0171 0264 0269 0285 0341

แรงงานเด็ก

0050

แรงงานสตรี

0050 0161 0266

ไร่แม่ฟ้าหลวง

0111

โรคเอดส์

0056

โรงแรม

0008 0187 0236 0239 0247 0248 0266 0269 0276

ลพบุรี

0214

ลำคลอง

0351

ลุ่มน้ำกก

0220

เลย

0125 0159 0368 0354

วัฒนธรรม

0114 0100

วัฒนธรรมขอม

0100

วัด

0281 0282 0310

วัด -- การอนุรักษ์

0271

วัด -- ภาคใต้

0023

วัดพระศรีรัตนมหาธาตุวรมหาวิหาร

0110

วัดพระศรีรัตนศาสดาราม

0054

ศูนย์ประชุม -- การออกแบบ

0014

ศูนย์ศิลปวัฒนธรรมไทย

0079

ศูนย์ศิลปาชีพบางไทร

0078 0165

สกลนคร

0039

สงขลา

0018 0095 0185 0201 0287

สตูล

0018

สถานพักฟื้นพยายาล

0113

สถาปัตยกรรม

0074 0162 0281 0282

สนามบิน

0210

สภาพแวดล้อม

0093 0094 0147 0225

สระแก้ว

0030

สระบุรี

0214

สวนนกชัยนาท

0068

สวนสัตว์ดุสิต

0055 0226 0355

สวนสาธารณะ

0063 0068 0101 0248

สวนหลวง ร. 9

0101

สวัสดิการสังคม

0003 0278 0315

สะพานข้ามแม่น้ำแคว

0151 0225

สาธารณูปโภค

0253 0278

สามเหลี่ยมทองคำ

0107

สิ่งแวดล้อม

0166 0189 0221 0274

สิ่งอำนวยความสะดวก

0012 0015 0016 0077 0092 0097 0101 0261

สี่เหลี่ยมเศรษฐกิจ

0236 0245

สื่อความหมาย

0101 0156 0159 0208

สื่อมวลชน

0231

สื่อและการท่องเที่ยว

0122 0140 0142 0180 0199 0205 0230 0279 0288 0296

0302 0328

สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

0359

สุโขทัย

0040 0045 0091

สุราษฎร์ธานี

0049 0052 0070 0080 0130 0133 0141 0189 0196 0211

0242 0258 0275 0278 0287 0321

หนองหาร

0039

นันทะสูง

0148

หลวงพระบาง

0359

หลักสูตร

0090

ห้องอาบนํ้าจืด

0015

หัตถกรรม

0099 0148 0304

ห้วยหิน

0094 0109 0143 0158 0166 0216

หาดนพรัตน์ธารา - หมู่เกาะพีพี

0116

หาดใหญ่

0128

แหล่งท่องเที่ยว -- การปรับปรุง

0257

แหล่งท่องเที่ยว -- การพัฒนา

0023 0031 0070 0089 0143 0165 0184 0189 0212 0220

0281 0282 0292 0312

แหล่งท่องเที่ยว -- การอนุรักษ์

0029 0106 0262

แหล่งท่องเที่ยวทางทะเล

0070 0109 0167 0246 0299 0309

แหล่งท่องเที่ยวทางน้ำ

0351

แหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์

0272

แหล่งท่องเที่ยวประเภทนันทนาการ

0355

แหลมแท่น

0012

อันดามัน

0009

อาคารชุด

0238

อาชญากรรม

0052

อ่าวไทย

0009

อินโดจีน

0034 0131

อีสาน

0121 0136 0150 0282 0356

อุตรดิตถ์

0219

อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว

0119 0124 0152 0164 0170 0171 0182 0191 0201 0232

อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว -- ปัญหา

0173

อุทยานประวัติศาสตร์

0040 0045 0256 0303 0308

อุทยานแห่งชาติ

0082 0092 0096 0097 0116 0126 0129 0149 0154 0156

0159 0208 0252 0274 0291 0322 0336 0358

อุทยานแห่งชาติเฉลิมรัตนโกสินทร์

0149

อุบลราชธานี

0075 0134

อุปสงค์การท่องเที่ยว

0227 0289 0316

อุปสงค์การนันทนาการ

0318

ครุฑนิชือเรื่อง

ลำดับที่	รายชื่องานวิจัย	ประเภท	ปี
0133	กระบวนการประกอบธุรกิจจำหน่ายอาหารและของที่ระลึกอีสานในแหล่งท่องเที่ยว อ.เกาะสมุย จ.สุราษฎร์ธานี	วิทยานิพนธ์	38
0349	กลยุทธ์การพัฒนาตลาดนักท่องเที่ยวสตรีในไทย 7 ประเทศ (อเมริกา,เยอรมัน, อิตาลี, ญี่ปุ่น, สิงคโปร์, มาเลเซีย, อินโดนีเซีย)	วิจัย	39
0126	กลยุทธ์การส่งเสริมการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ แนวอนุรักษ์ในอุทยานแห่งชาติ ดอยอินทนนท์ โดยใช้คู่มือแนะนำเชิงระบบนิเวศ : กรณีศึกษานักศึกษาชมรมอนุรักษ์ สิ่งแวดล้อมสถาบันราชภัฏเชียงใหม่	วิทยานิพนธ์	38
0190	กวี้นพะเยาเนิเวศวิทยาและศักยภาพในการพัฒนาเป็นสถานที่ท่องเที่ยว	วิจัย	34
0268	การกระจายรายได้จากการท่องเที่ยว : กรณีศึกษางานมหรหรรรมไม้ดอกไม้ประดับใน จ.เชียงใหม่	วิทยานิพนธ์	35
0103	การกระจายและการไหลออกของรายได้จากการท่องเที่ยวในธุรกิจโรงแรมและธุรกิจ นำเที่ยว	วิจัย	32
0288	การกำหนดนโยบายและแผนการสื่อสารเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว "ศึกษาเฉพาะกรณี พฤติกรรมกรับข่าวสารของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่มาเที่ยว จ.พระนครศรี อยุธยา"	วิทยานิพนธ์	32
0009	การขนส่งเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยวระหว่างเกาะชายฝั่งทะเลในอ่าวไทย และทะเล อันดามัน	วิจัย	33
0130	การจัดการมูลฝอยในพื้นที่ท่องเที่ยว : กรณีศึกษาในเกาะสมุย	วิทยานิพนธ์	38
0192	การจัดการท่องเที่ยวโดยการมีส่วนร่วมของประชาชน	วิจัย	39
0210	การใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่เพื่ออำนวยความสะดวกในการเดินทางเพื่อพัฒนา อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวแห่งชาติ	วิทยานิพนธ์	38
0062	การใช้ภาษาของมัลลเทศก์ : การสับเปลี่ยนภาษาระหว่างไทยและอังกฤษ	วิทยานิพนธ์	30
0158	การใช้โมเดลอุปสงค์ค่าใช้จ่ายในการเดินทาง วิเคราะห์แหล่งท่องเที่ยว หัวหิน-ชะอำ	วิทยานิพนธ์	31
0050	การใช้แรงงานเด็กและผู้หญิง : ทิศทางการพัฒนาชนบทและการขยายตัวของเมือง เชียงใหม่บนพื้นฐานของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว	วิจัย	31
0090	การใช้หลักสูตรธุรกิจการท่องเที่ยวระดับอนุปริญญาในวิทยาลัยครู	วิทยานิพนธ์	30
0353	การดำเนินการเพื่อกำหนดนโยบายการท่องเที่ยวเพื่อรักษาระบบนิเวศ	วิจัย	39
0169	การติดตามและประเมินผลโครงการปีการท่องเที่ยวไทย 2530 : 1 มค. - 31 ธค. 2530	วิจัย	31

ลำดับที่	รายชื่องานวิจัย	ประเภท	ปี
0148	การท่องเที่ยวกับการพัฒนาหัตถกรรมการทำรูปหนังตะลุง : ในเขตอำเภอเมือง จ.นครศรีธรรมราช	วิทยานิพนธ์	38
0099	การท่องเที่ยวในงานบุญบั้งไฟ และการแกะสลักไม้	วิจัย	35
0279	การบริการข้าวสารบนเครื่องบินของบริษัทการบินไทยจำกัด	วิทยานิพนธ์	33
0247	การบริหารงานบุคคลของโรงแรมใน จ.เชียงใหม่	วิทยานิพนธ์	36
0233	การประชาสัมพันธ์ของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย	วิทยานิพนธ์	37
0152	การประมาณการรายได้จากการท่องเที่ยวของประเทศไทย : กรณีศึกษานักท่องเที่ยวจากบางประเทศที่สำคัญ	วิทยานิพนธ์	38
0321	การประมาณการปริมาณนักท่องเที่ยวที่เกาะสมุย จ.สุราษฎร์ธานีในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 7	วิทยานิพนธ์	34
0194	การประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมของการท่องเที่ยวต่อเกาะเสม็ด จ.ระยอง	วิทยานิพนธ์	31
0199	การประเมินผลการใช้สื่อของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) ในตลาดญี่ปุ่น	วิทยานิพนธ์	34
0040	การประเมินผลโครงการจัดงานฉลองมรดกโลก ณ อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย ปี 2537	วิจัย	38
0262	การประเมินผลโครงการพัฒนาและอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) พ.ศ.2530-2536	วิจัย	37
0317	การประเมินผลสื่อการประชาสัมพันธ์และโฆษณาเพื่อการท่องเที่ยวภายในประเทศของ ททท.	วิจัย	38
0095	การประเมินมูลค่าของเขตห้ามล่าสัตว์ป่าทะเลน้อย จ.พัทลุง, สงขลา, นครศรีธรรมราช กรณีเป็นแหล่งท่องเที่ยว	วิทยานิพนธ์	32
0226	การประเมินมูลค่าประโยชน์ของแหล่งนันทนาการในเขตเมือง : ศึกษาเฉพาะกรณีสวนสัตว์ดุสิต กทม.	วิทยานิพนธ์	29
0143	การประสานการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว ห้วยหิน-ชะอำ	วิทยานิพนธ์	37
0046	การเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจ-สังคม เนื่องจากการท่องเที่ยว : กรณีศึกษาอำเภอเกาะสมุย จ.สุราษฎร์ธานี	วิทยานิพนธ์	30
0246	การเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยว : กรณีศึกษาบริเวณชายฝั่งทะเลระยอง	วิทยานิพนธ์	38
0338	การเปิดรับข่าวสารการท่องเที่ยวกับการตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยวต่างประเทศ	วิทยานิพนธ์	39
0198	การพัฒนาการท่องเที่ยวเกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม : จ.เชียงใหม่	วิทยานิพนธ์	39

ลำดับที่	รายชื่องานวิจัย	ประเภท	ปี
0150	การพัฒนาโครงข่ายและแบบแผนการเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศ : ศึกษาเฉพาะเส้นทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	วิจัย	29
0346	การพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวในส่วนภูมิภาคกับความมั่นคงของชาติ	วิทยานิพนธ์	32
0320	การพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว : การศึกษาเฉพาะกรณีการแก้ไขปัญหาที่ส่งผลกระทบเชิงนิเสธ	วิทยานิพนธ์	32
0151	การมีส่วนร่วมของประชาชนในการวางแผนปรับปรุงสถานที่ท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ : กรณีศึกษาสะพานข้ามแม่น้ำแคว จ.กาญจนบุรี	วิทยานิพนธ์	38
0058	การมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่นต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมบึงขุนทะเล (สุราษฎร์ธานี)	วิทยานิพนธ์	33
0196	การมีส่วนร่วมของผู้ประกอบการสถานที่พักตากอากาศในการพัฒนาคุณภาพสิ่งแวดล้อมบริเวณแหล่งท่องเที่ยว เกาะสมุย จ.สุราษฎร์ธานี	วิทยานิพนธ์	35
0319	การรับสารนิเทศเพื่อการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวต่างประเทศ	วิทยานิพนธ์	34
0328	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับข่าวสารความรู้ความเข้าใจในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและทัศนคติต่ออุตสาหกรรมท่องเที่ยวของประชาชนในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่	วิทยานิพนธ์	30
0295	การวิเคราะห์เชิงภูมิศาสตร์ของธุรกิจนำเที่ยวในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่	วิทยานิพนธ์	35
0345	การวิเคราะห์เชิงภูมิศาสตร์ต่ออุตสาหกรรมท่องเที่ยวใน จ.สงขลา ระหว่างปี พศ.2535-2538	วิทยานิพนธ์	38
0333	การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมชุมชนเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยว : กรณีศึกษาเกาะพีพี จ.กระบี่	วิทยานิพนธ์	39
0043	การศึกษาการดำเนินธุรกิจไม้แกะสลักของบ้านถวาย อ.หางดง จ.เชียงใหม่	วิทยานิพนธ์	39
0026	การศึกษา : การท่องเที่ยวเพื่อรักษาระบบนิเวศภาคเหนือ	วิจัย	37
0019	การศึกษากำหนดแนวทางการควบคุมพัฒนาการท่องเที่ยวเกาะเต่าและเกาะนางยวน	วิจัย	37
0270	การศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับศัพท์ภาษาฝรั่งเศส สำหรับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในประเทศไทย	วิทยานิพนธ์	31
0154	การศึกษาขีดความสามารถทางจิตวิทยาในการรองรับการใช้ประโยชน์ด้านนันทนาการ : บริเวณน้ำตกเหวสุวัต อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่	วิทยานิพนธ์	34
0001	การศึกษาขีดความสามารถในการรองรับการพัฒนาการท่องเที่ยวของแหล่งท่องเที่ยวเกาะสมุย	วิจัย	31

ลำดับที่	รายชื่องานวิจัย	ประเภท	ปี
0081	การศึกษาขีดความสามารถในการรองรับการพัฒนาการท่องเที่ยวและจัดทำแผนปฏิบัติการ การพัฒนาการท่องเที่ยวของหมู่เกาะและชายฝั่งทะเล จ.ตราด	วิจัย	37
0298	การศึกษาความคิดเห็นของผู้นำท้องถิ่นเกี่ยวกับผลกระทบของการท่องเที่ยวที่มีต่อการ เพิ่มปัญหาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนในเขต อ.เกาะสมุย จ.สุราษฎร์ธานี	วิทยานิพนธ์	34
0124	การศึกษาความเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวบริเวณที่ราบ ตอนกลาง จ.เชียงใหม่	วิทยานิพนธ์	38
0077	การศึกษาความเป็นไปได้ ในการพัฒนาและปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวก เกาะ ลันเตา จ.กระบี่	วิจัย	35
0079	การศึกษาความเหมาะสมในการจัดตั้งศูนย์ศิลปวัฒนธรรมไทย กรุงเทพมหานคร	วิจัย	37
0182	การศึกษาความเหมาะสมแผนพัฒนาการท่องเที่ยวเชียงใหม่และภาคเหนือตอนล่าง ฉบับย่อ	วิจัย	35
0069	การศึกษาความเหมาะสมและออกแบบรายละเอียดการให้แสงสว่างโบราณสถานใน ตัวเมืองเชียงใหม่	วิจัย	37
0107	การศึกษาโครงการพิพิธภัณฑ์พื้นสามเหลี่ยมทองคำ จ.เชียงราย	วิจัย	36
0111	การศึกษาโครงการไร่มะพร้าวหลวง จ.เชียงราย	วิจัย	36
0257	การศึกษาจัดทำแผนการปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยว เมืองพัทยา	วิจัย	37
0165	การศึกษาจัดทำแผนพัฒนาศูนย์ศิลปาชีพบางไทร : ด้านการออกแบบและฝึกอบรมงาน ศิลปหัตถกรรม	วิจัย	34
0104	การศึกษาตลาดนักท่องเที่ยวมาเลเซีย	วิจัย	34
0011	การศึกษาตลาดนักท่องเที่ยวสูงอายุ	วิจัย	37
0237	การศึกษาตัวชี้วัดการเจริญเติบโตของเมืองจากการพัฒนาอุตสาหกรรมและการท่องเที่ยว : กรณีศึกษา จ.ชลบุรี และระยอง	วิทยานิพนธ์	37
0028	การศึกษาทบทวนแผนพัฒนาการท่องเที่ยวภาคกลางฝั่งตะวันตก กาญจนบุรี อุทัยธานี สุพรรณบุรี ราชบุรี เพชรบุรีและประจวบคีรีขันธ์	วิจัย	39
0018	การศึกษาทบทวนแผนพัฒนาการท่องเที่ยวภาคใต้ตอนล่าง จ.สงขลา สตูล ปัตตานี ยะลา นราธิวาส	วิจัย	36
0163	การศึกษาทัศนะของผู้เกี่ยวข้องในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวที่มีต่อการปฏิบัติงานของ ตำรวจท่องเที่ยว : ศึกษาเฉพาะกรณีพัทยา จ.ชลบุรี	วิทยานิพนธ์	34

ลำดับที่	รายชื่องานวิจัย	ประเภท	ปี
0351	การศึกษาแนวทางการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวทางน้ำประเภทแม่น้ำลำคลอง	วิจัย	33
0308	การศึกษาแนวโน้มการท่องเที่ยวเมืองศรีเทพ	วิจัย	29
0248	การศึกษาบทบาทและผลกระทบของโรงแรมชั้นหนึ่งในกรุงเทพมหานคร	วิทยานิพนธ์	36
0073	การศึกษาเบื้องต้นเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยว จ.เพชรบุรี โดยระบบเส้นทางนิเวศน์ สัตยูจร	วิทยานิพนธ์	31
0101	การศึกษาประเมินความต้องการสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านการสื่อความหมายของ ผู้มาพักผ่อนที่สวนหลวง ร.9	วิทยานิพนธ์	34
0125	การศึกษาประเมินศักยภาพทางกายภาพและสังคมในการรองรับนักท่องเที่ยวของ อุทยานแห่งชาติภูกระดึง	วิทยานิพนธ์	38
0222	การศึกษาปัจจัยที่กำหนดพฤติกรรมการใช้จ่าย และระยะเวลาพำนักรักท่องเที่ยว ชาวต่างประเทศ	วิทยานิพนธ์	35
0024	การศึกษาปัญหาที่จอดรถของแหล่งท่องเที่ยวในกรุงเทพมหานคร	วิจัย	36
0167	การศึกษาผังเฉพาะเมืองท่องเที่ยวชายทะเล : กรณีศึกษาเมืองพัทยา	วิทยานิพนธ์	32
0033	การศึกษาแผนปฏิบัติการพัฒนาการท่องเที่ยว เกาะพะงัน	วิจัย	38
0039	การศึกษาแผนหลักพัฒนาการท่องเที่ยวหนองหาร จ.สกลนคร	วิจัย	35
0197	การศึกษาพฤติกรรมการใช้บริการร้านอาหารและภัตตาคารของนักท่องเที่ยวชาวต่าง ประเทศในประเทศไทย	วิทยานิพนธ์	29
0071	การศึกษาเพื่อการวางแผนโครงสร้างด้านการท่องเที่ยวและการเกษตร ชุมชนเกาะสมุย	วิทยานิพนธ์	34
0214	การศึกษาเพื่อการวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยว จ.สระบุรีและพื้นที่ใกล้เคียง (ลพบุรี)	วิทยานิพนธ์	31
0037	การศึกษาเพื่อจัดทำแผนการจัดการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติบริเวณถ้ำน้ำลอด จ.แม่ฮ่องสอน	วิจัย	38
0036	การศึกษาเพื่อพัฒนาเส้นทางเดินเท้าเพื่อการท่องเที่ยว กรุงเทพมหานคร	วิจัย	31
0030	การศึกษาเพื่อรองรับการขยายตัวของธุรกิจการท่องเที่ยว จ.ปราจีนบุรี และ จ.สระแก้ว	วิจัย	36
0215	การศึกษาเพื่อวางแผนใช้ที่ดินเมืองท่องเที่ยว : เทศบาล ต.ชะอำ	วิทยานิพนธ์	31
0219	การศึกษาเพื่อวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยว จ.แพร่ น่าน อุตรดิตถ์ พะเยา	วิจัย	30
0075	การศึกษาเพื่อวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยว จ.อุบลราชธานี	วิทยานิพนธ์	37
0184	การศึกษาเพื่อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาชุมชนสุขภาพดีแสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี	วิทยานิพนธ์	29
0086	การศึกษาเพื่อหาแนวทางพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวเยาวชน	วิจัย	33
0357	การศึกษาเพื่ออนุรักษ์พื้นที่ชายฝั่งทะเล กรณีชะอำ จังหวัดเพชรบุรี	วิจัย	39

ลำดับที่	รายชื่องานวิจัย	ประเภท	ปี
0216	การศึกษารูปแบบการพัฒนาการของชุมชนหัวหิน อันเนื่องมาจากการท่องเที่ยว	วิทยานิพนธ์	35
0296	การศึกษาลักษณะภาษาในวารสารเพื่อการท่องเที่ยวปี พศ. 2529	วิทยานิพนธ์	31
0354	การศึกษาลักษณะและที่ตั้งสัมพันธ์ของรีสอร์ทกับการท่องเที่ยว จ.เลย	วิทยานิพนธ์	39
0189	การศึกษาและวางแผนพัฒนา อ.เกาะพะงัน จ.สุราษฎร์ธานี	วิทยานิพนธ์	32
0220	การศึกษาศักยภาพการพัฒนาหมู่บ้าน (เชียงใหม่)	วิจัย	37
0212	การศึกษาศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวในจังหวัดแม่ฮ่องสอน	วิทยานิพนธ์	36
0147	การศึกษาสิ่งแวดล้อมเพื่อการอนุรักษ์ประวัติศาสตร์สถานที่เกาะเมืองรัตนโกสินทร์ ชั้นใน	วิทยานิพนธ์	30
0100	การศึกษาเส้นทางวัฒนธรรมขอมเพื่อการท่องเที่ยว	วิจัย	35
0305	การศึกษาองค์ประกอบทางกายภาพของชุมชนเพื่อเสริมสร้างความเป็นเอกลักษณ์ของ เมืองพัทยา	วิทยานิพนธ์	39
0289	การศึกษาอุปสงค์การท่องเที่ยวใน จ.ภูเก็ต	วิทยานิพนธ์	32
0336	การศึกษาอุปสงค์ต่อการท่องเที่ยวชมธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม : กรณีศึกษาอุทยาน แห่งชาติเขาใหญ่	วิทยานิพนธ์	38
0188	การส่งเสริมการท่องเที่ยวและองค์การเพื่อส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวของ ประเทศไทย	วิทยานิพนธ์	29
0341	การสร้างงานสาขาบริการ : ท่องเที่ยว	วิทยานิพนธ์	34
0183	การสร้างบทเรียนภาษาอังกฤษเพื่อจรรโลงวัฒนธรรมและส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิง อนุรักษ์ (ECO-TOURISM) ใน จ.มหาสารคาม เน้นเนื้อหาด้านการทำข้าวปุ้น (ขนมจีน)	วิทยานิพนธ์	39
0035	การสร้างบทเรียนภาษาอังกฤษเพื่อจรรโลงวัฒนธรรมและส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิง อนุรักษ์ (ECO-TOURISM) ใน จ.มหาสารคาม เน้นเนื้อหาด้านการปั้นหม้อ	วิทยานิพนธ์	39
0112	การสร้างบทเรียนภาษาอังกฤษเพื่อจรรโลงวัฒนธรรมและส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิง อนุรักษ์ (ECO-TOURISM) ใน จ.มหาสารคาม เน้นเนื้อหาด้านการแสดงหมอลำ หมู่บ้านโนนค้อ	วิทยานิพนธ์	38
0132	การสร้างบทเรียนภาษาอังกฤษเพื่อจรรโลงวัฒนธรรมและส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิง อนุรักษ์ (ECO-TOURISM) ใน จ.มหาสารคาม เน้นเนื้อหาด้านโบราณสถานและ โบราณวัตถุ	วิทยานิพนธ์	39

ลำดับที่	รายชื่องานวิจัย	ประเภท	ปี
0032	การสร้างบทเรียนภาษาอังกฤษเพื่อจรรโลงวัฒนธรรมและส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ (ECO-TOURISM) ใน จ.มหาสารคาม เน้นเนื้อหาด้านพิธิบายศรีสู่ขวัญ	วิทยานิพนธ์	39
0098	การสำรวจความต้องการเรียนภาษาฝรั่งเศสและปัญหาในการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสของนักศึกษาและครู ใน โปรแกรมวิชาการท่องเที่ยวในสถาบันอุดมศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ	วิทยานิพนธ์	35
0149	การสำรวจทางปักษีวิทยาเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติเฉลิมรัตนโกสินทร์ จ.กาญจนบุรี	วิทยานิพนธ์	38
0171	จ.กาญจนบุรีการสำรวจแรงงานในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวปี 2530	วิจัย	31
0277	การสำรวจและศึกษารายละเอียดและทัศนคติที่มีต่อประเทศไทยของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่เดินทางเข้ามายังราชอาณาจักรไทย	วิจัย	29
0038	การสำรวจศักยภาพเพื่อวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยว จ.แม่ฮ่องสอน	วิจัย	29
0122	การสื่อความหมายในการจูงใจนักท่องเที่ยวด้านเนื้อหาในแผ่นพับเพื่อการโฆษณาประชาสัมพันธ์ ขององค์กรส่งเสริมการท่องเที่ยวในปี พ.ศ.2536-2537	วิทยานิพนธ์	38
0231	การให้บริการข่าวสารผ่านสื่อมวลชนแก่นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศภายในเขตเมืองเมืองพัทยา	วิทยานิพนธ์	36
0239	ข้อมูลในการศึกษาเกี่ยวกับโรงแรมและการท่องเที่ยว	วิจัย	31
0051	ขีดความสามารถทางสังคมสำหรับการท่องเที่ยวชายหาดชะอำ	วิทยานิพนธ์	31
0047	ขีดความสามารถทางสังคมของแหล่งท่องเที่ยวประเภทชายหาด : ศึกษาเฉพาะกรณีเกาะเสม็ด จ.ระยอง	วิทยานิพนธ์	33
0054	ขีดความสามารถทางสังคมของแหล่งท่องเที่ยวประเภทโบราณสถาน : ศึกษาเฉพาะกรณีวัดพระศรีรัตนศาสดาราม กรุงเทพมหานคร	วิทยานิพนธ์	34
0206	ความเข้าใจในเอกสารจริงภาษาฝรั่งเศสเพื่อการท่องเที่ยวของนักเรียนชั้น ม.6 ในโรงเรียนรัฐบาล เขตการศึกษา 8	วิทยานิพนธ์	29
0275	ความคาดหวังของผู้นำท้องถิ่นต่อการศึกษาเพื่อใช้ประโยชน์ต่อการท่องเที่ยวของ อ.เกาะสมุย จ.สุราษฎร์ธานี	วิทยานิพนธ์	38
0254	ความคิดเห็นเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเพื่อการศึกษาของบุคลากรในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวทั้งในภาครัฐบาลและภาคเอกชน	วิทยานิพนธ์	30
0096	ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับการปรับปรุงและพัฒนาสถานที่พักแรมที่อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่	วิทยานิพนธ์	34

ลำดับที่	รายชื่องานวิจัย	ประเภท	ปี
0312	ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการพัฒนาสิ่งแวดล้อมทางกายภาพบริเวณอุทยานนกน้ำ บึงบรเพ็ด จ.นครสวรรค์	วิทยานิพนธ์	35
0092	ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อแผนนโยบายของรัฐให้เอกชนรับสัมปทานพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆในเขตอุทยานแห่งชาติ	วิทยานิพนธ์	34
0097	ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อแผนพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกบริเวณอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่	วิทยานิพนธ์	30
0342	ความคิดเห็นของประชาชนต่อการจัดตั้งชมรมอนุรักษ์ธรรมชาติและกองทุนเงินกู้โครงการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ธรรมชาติและพัฒนารูขุมชนเกาะเตนะ อ.สมุย จ.สุราษฎร์ธานี	วิทยานิพนธ์	38
0064	ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการจัดสภาพแวดล้อมบริเวณโบราณสถาน : ศึกษากรณีป้อมมหากาฬ กทม.	วิทยานิพนธ์	34
0055	ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อสวนสัตว์ดุสิต	วิทยานิพนธ์	32
0255	ความต้องการและการใช้สารสนเทศของมัลลิกูเทศก์	วิทยานิพนธ์	35
0045	ความแตกต่างทางสังคมและวัฒนธรรมของชุมชน ในพื้นที่โครงการอุทยานประวัติศาสตร์ : ศึกษากรณีชุมชนเมืองเก่า จ.สุโขทัย	วิทยานิพนธ์	34
0304	ความเปลี่ยนแปลงทางการผลิตผ้าพื้นเมืองชุมชนบ้านหาดเสี้ยว อ.ศรีสัชนาลัย จ.สุโขทัย	วิทยานิพนธ์	34
0225	ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อสภาพแวดล้อมทางกายภาพบริเวณสะพานข้ามแม่น้ำแคว จ.กาญจนบุรี	วิทยานิพนธ์	35
0355	ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อแหล่งท่องเที่ยวประเภทนันทนาการ : ศึกษาเฉพาะกรณีสวนสัตว์ดุสิต	วิทยานิพนธ์	39
0094	ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อสภาพแวดล้อมทางกายภาพบริเวณชายหาดหัวหิน	วิทยานิพนธ์	33
0068	ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวและประชาชนในเขตเทศบาลเมืองชัยนาทต่อสวนนกชัยนาท	วิทยานิพนธ์	32
0059	ความพึงพอใจของประชาชนต่อการปิดถนนสี่ลม เพื่อเป็นทางเดินเท้าในวันอาทิตย์	วิทยานิพนธ์	38
0269	ความพึงพอใจของพนักงานโรงแรมใน จ.เชียงใหม่	วิทยานิพนธ์	36
0067	ความรู้และความตระหนักของคณะกรรมการหมู่บ้าน (กม.) ในการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมศิลปกรรม : ศึกษากรณีอำเภอไทรโยค จ.กาญจนบุรี	วิทยานิพนธ์	29
0061	ความรู้และความตระหนักของประชาชนที่มีต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมศิลปกรรมในท้องถิ่น : ศึกษาเฉพาะกรณีองค์พระปฐมเจดีย์ จ.นครปฐม	วิทยานิพนธ์	33

ลำดับที่	รายชื่องานวิจัย	ประเภท	ปี
0284	ความรู้และความตระหนักของประชาชนในท้องถิ่นที่มีต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมบริเวณสถานที่ท่องเที่ยวชายทะเล : ศึกษาเฉพาะกรณีเกาะเสม็ด จ.ระยอง	วิทยานิพนธ์	32
0060	ความรู้และทัศนคติของประชาชน อ.เกาะพะงัน ที่มีต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรชายฝั่ง	วิทยานิพนธ์	33
0230	ความสัมพันธ์ของการแสวงหาข่าวสารด้านการท่องเที่ยวเกี่ยวกับการตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศของนักท่องเที่ยวไทย	วิทยานิพนธ์	33
0157	ความสัมพันธ์ระหว่างการย้ายถิ่นและการเลื่อนฐานะทางสังคมของประชาชนในจ.ภูเก็ต อันเป็นผลมาจากการพัฒนาการท่องเที่ยว	วิทยานิพนธ์	34
0172	ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเศรษฐกิจ สังคมกับระยะทางในการเดินทางของนักท่องเที่ยวในประเทศ : ศึกษากรณีเขื่อนศรีนครินทร์ จ.กาญจนบุรี	วิทยานิพนธ์	32
0335	ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมกับความรู้ทัศนคติและการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมอันเกี่ยวเนื่องกับธุรกิจแพท่องเที่ยวของประชาชนในเขตเทศบาลเมือง จ.กาญจนบุรี	วิทยานิพนธ์	38
0337	ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวกับระยะเวลาในการตัดสินใจเดินทางมาท่องเที่ยว จ.เพชรบุรี ของนักท่องเที่ยวชาวไทย	วิทยานิพนธ์	39
0168	ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการสื่อสาร ความทันสมัย และความน่าเชื่อถือของเจ้าหน้าที่กับทัศนคติที่มีต่อการพัฒนาเป็นหมู่บ้านท่องเที่ยวตัวอย่างของชาวบ้านปราสาท ต.ธารปราสาท อ.โนนสูง จ.นครราชสีมา	วิทยานิพนธ์	39
0327	ความสามารถในการฟังและพูดภาษาอังกฤษของผู้ที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่การศึกษา 2526-2528 ที่ทำงานในธุรกิจการท่องเที่ยว	วิทยานิพนธ์	32
0174	คุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่พัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยว	วิจัย	39
0110	คู่มือการพัฒนาทางด้านกายภาพของวัดพระศรีรัตนมหาธาตุมหายาวาร จ.พิษณุโลก	วิจัย	31
0265	คู่มือการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว "หมู่บ้านช้าง" จ.สุรินทร์	วิจัย	35
0070	คู่มือการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวชายทะเล : กรณีตัวอย่างเกาะสมุย จ.สุราษฎร์ธานี	วิจัย	38
0281	คู่มือการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวทางด้านกายภาพประเภทวัด เล่มที่ 2 : วัดในภาคเหนือ	วิจัย	29
0282	คู่มือการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวทางด้านกายภาพประเภทวัด เล่มที่ 3 : วัดในภาคอีสาน	วิจัย	30
0023	คู่มือการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวทางด้านกายภาพประเภทวัด เล่มที่ 4 : วัดในภาคใต้	วิจัย	29
0022	คู่มือพัฒนาภูมิทัศน์เมืองเพื่อการท่องเที่ยว	วิจัย	31
0025	โครงการการศึกษาการท่องเที่ยวเพื่อรักษาระบบนิเวศ : กรณีภาคใต้	วิจัย	38

ลำดับที่	รายชื่องานวิจัย	ประเภท	ปี
0105	โครงการการศึกษาเพื่อวางแผนทางการตลาดการท่องเที่ยวในพื้นที่ภาคใต้ตอนกลาง กรณีศึกษา จ.นครศรีธรรมราช พัทลุง และตรัง	วิจัย	37
0015	โครงการปรับปรุงและพัฒนาพื้นที่อาคารห้องอาบน้ำจืดบางแสน จ.ชลบุรี	วิจัย	39
0117	โครงการพัฒนาคุณภาพสิ่งแวดล้อมของเมืองหลัก : เล่ม 3 รายงานหลักการศึกษาและ จัดทำแนวการจัดการมูลฝอยสำหรับแหล่งท่องเที่ยวที่ห่างไกลชุมชน	วิจัย	34
0356	โครงการศึกษาเพื่อทบทวนแผนพัฒนาการท่องเที่ยวภาคอีสาน	วิจัย	39
0350	โครงการศึกษาเพื่อพัฒนาท่าเรือและองค์ประกอบเพื่อรองรับเรือโดยสารเพื่อการท่องเที่ยว	วิจัย	34
0013	โครงการพัฒนาพิพิธภัณฑ์ไดโนเสาร์ จ.ขอนแก่น	วิจัย	38
0145	โครงการวิจัยการศึกษาข้อมูลเพื่อวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยวในระยะแผนพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 6 พ.ศ.2530-2534	วิทยานิพนธ์	29
0175	โครงการศึกษาการจัดประชุมนานาชาติ นิทรรศการและการท่องเที่ยวเพื่อเป็นรางวัล ในประเทศไทย ปี 2537	วิจัย	37
0087	โครงการศึกษาการท่องเที่ยวเพื่อการกีฬาในประเทศไทย	วิจัย	37
0293	โครงการศึกษากิจกรรมการตลาดการท่องเที่ยวของภาคเอกชน	วิจัย	36
0340	โครงการศึกษาความต้องการรถโดยสารไม่ประจำทางเพื่อใช้ในอุตสาหกรรม การท่องเที่ยว	วิจัย	29
0274	โครงการศึกษาความสามารถในการรองรับได้ด้านการท่องเที่ยวบริเวณน้ำตกแม่กลาง ยอดดอย น้ำตกจิรัชธาร น้ำตกสิริภูมิ กม.31และน้ำตกแม่ยะ อุทยานแห่งชาติดอย อินทนนท์	วิจัย	36
0108	โครงการศึกษาความเหมาะสม และออกแบบรายละเอียดการให้แสงสว่างโบราณ สถานใน กทม.	วิจัย	31
0109	โครงการศึกษาความเหมาะสมในการพัฒนาศูนย์ท่องเที่ยวทางทะเล เขาตะเกียบ อ.หัวหิน จ.ประจวบคีรีขันธ์	วิจัย	38
0012	โครงการศึกษาความเหมาะสมและออกแบบรายละเอียดเพื่อปรับปรุงพื้นที่บริเวณชาย หาดบางแสน แหลมแท่น เขาสามมุข	วิจัย	37
0360	โครงการศึกษาจัดทำแผนแม่บทเพื่อปรับปรุงเมืองชายแดนทางการท่องเที่ยว แม่สอด เชิงของ เบตง	วิจัย	40
0004	โครงการศึกษาผลกระทบของการท่องเที่ยวเดินป่าต่อสภาวะแวดล้อมและประชาชน ในท้องถิ่น	วิจัย	35

ลำดับที่	รายชื่องานวิจัย	ประเภท	ปี
0144	โครงการศึกษาผลกระทบสิ่งแวดล้อมหลังการดำเนินโครงการโรงแรม และอาคารขนาดใหญ่ ใน จ.ภูเก็ต และระยอง	วิจัย	37
0016	โครงการศึกษาเพื่อปรับปรุงการจัดการสถานที่ท่องเที่ยวประเภทเขื่อน (กรณีศึกษาเขื่อนกั้วลม)	วิจัย	37
0260	โครงการศึกษาเพื่อปรับปรุงการจัดการสถานที่ท่องเที่ยวประเภทเขื่อน (กรณีศึกษาเขื่อนเขาแหลมและเขื่อนศรีนครินทร์)	วิจัย	34
0344	โครงการศึกษาและจัดทำระบบข้อมูลติดตามสภาพของทรัพยากรท่องเที่ยว	วิจัย	38
0113	โครงการสำรวจข้อมูลและศึกษาวิจัยเรื่องแนวทางในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเพื่อสุขภาพ (น้ำพุร้อน, นวด, สถานพักฟื้น)	วิจัย	35
0332	โครงการสำรวจความต้องการของนักท่องเที่ยวในเรื่องการซื้อสินค้าของที่ระลึกปี 2533	วิจัย	34
0072	โครงสร้างและการประมวลผลฐานข้อมูลการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย	วิทยานิพนธ์	37
0280	งานบริการข่าวสารเพื่อการประชาสัมพันธ์ของรัฐบาลในต่างประเทศ : ศึกษาโครงสร้างและการปฏิบัติงานของสถานเอกอัครราชทูตไทยสำนักงานแถลงข่าวไทยและการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยประจำกรุงลอนดอน	วิทยานิพนธ์	30
0119	จุดหักเหของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ชนวนให้เกิดขบวนการนิเวศวิทยาทางการเมือง	วิทยานิพนธ์	34
0200	ชุดการสอนภาษาฝรั่งเศส เพื่อการสื่อสารด้านการท่องเที่ยวเรื่องการนำเที่ยววัดสำหรับนักเรียน ม.6 โรงเรียนเซนต์จอห์น กรุงเทพมหานคร	วิทยานิพนธ์	32
0160	ชุดการสอนภาษาฝรั่งเศส เพื่อการสื่อสารด้านการท่องเที่ยวและการโรงแรมสำหรับนักเรียน ม.6 โรงเรียนจอมสุรางค์อุปถัมภ์ จ.พระนครศรีอยุธยา	วิทยานิพนธ์	30
0334	สำรวจท่องเที่ยวเกี่ยวกับปัญหาอาชญากรรมที่เกิดขึ้นกับนักท่องเที่ยว : ปัญหาในการนำนโยบายไปปฏิบัติ	วิทยานิพนธ์	39
0229	ทัศนคติของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่มีต่อการส่งมอบบริการของตำรวจท่องเที่ยว	วิทยานิพนธ์	36
0307	ทัศนคติของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่มีต่อการให้บริการของตำรวจท่องเที่ยว : ศึกษาเฉพาะกรณีกองกำกับการ 2 กองบังคับการตำรวจท่องเที่ยว	วิทยานิพนธ์	39
0339	ทัศนคติของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการศึกษาสาขาวิชาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว : ศึกษากรณีสถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร	วิทยานิพนธ์	39
0177	ทัศนคติของประชาชนต่อการพัฒนาการท่องเที่ยว : ศึกษาเฉพาะกรณี จ.แม่ฮ่องสอน	วิทยานิพนธ์	37
0065	ทัศนคติของประชาชนที่มีต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมศิลปกรรมในท้องถิ่น : ศึกษากรณีในเขตเทศบาลเมืองจ.เพชรบุรี	วิทยานิพนธ์	38

ลำดับที่	รายชื่องานวิจัย	ประเภท	ปี
0244	ทัศนคติของประชาชนที่มีต่อแผนพัฒนาทิวบ้านพะเยา	วิทยานิพนธ์	38
0052	ทัศนคติของผู้เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวต่อปัญหาอาชญากรรม ต่อนักท่องเที่ยวบนเกาะสมุย	วิทยานิพนธ์	35
0205	ทัศนคติของผู้ใช้เอกสารภาษาไทยด้านการท่องเที่ยวของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย	วิทยานิพนธ์	36
0034	ทัศนะของนักท่องเที่ยวต่อสินค้าในตลาดอินโดจีน จ.มุกดาหาร	วิทยานิพนธ์	39
0286	ทัศนะของผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวต่อบทบาทของตำรวจท่องเที่ยว (ศึกษาเฉพาะกรณีผู้ประกอบการกิจการท่องเที่ยว จ.ภูเก็ต)	วิทยานิพนธ์	31
0224	นโยบายการส่งเสริมการท่องเที่ยว : ศึกษาเฉพาะกรณีของกรอ. จ.กาญจนบุรี	วิทยานิพนธ์	32
0187	นโยบายการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยว : ศึกษาผลกระทบที่มีต่ออุตสาหกรรมโรงแรม	วิทยานิพนธ์	37
0041	นักท่องเที่ยวญี่ปุ่นกับโอกาสในการยกระดับคุณภาพการท่องเที่ยวไทย	วิจัย	39
0207	แนวทางการดำเนินนโยบายการเงินและการคลังเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยว	วิทยานิพนธ์	29
0005	แนวทางการตลาดการท่องเที่ยวเพื่อสุขภาพ กรณีศึกษาแหล่งท่องเที่ยวประเภทน้ำพุร้อน	วิจัย	38
0213	แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวใน จ.ชุมพร	วิทยานิพนธ์	33
0258	แนวทางการพัฒนาทรัพยากรใต้ทะเลเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว : กรณีศึกษา จ.ชุมพร และสุราษฎร์ธานี	วิจัย	30
0007	แนวทางการพัฒนาทรัพยากรใต้ทะเลเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว : กรณีศึกษา จ.ภูเก็ต	วิจัย	29
0003	แนวทางการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวเพื่อสวัสดิการสังคมของผู้ใช้แรงงาน	วิจัย	36
0002	แนวทางการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวภายในประเทศเพื่อเป็นรางวัล	วิจัย	35
0008	แนวทางการพัฒนาสถานบริการที่พักแบบประหยัดสำหรับนักท่องเที่ยว	วิจัย	32
0089	แนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวชายหาดบางแสน	วิทยานิพนธ์	38
0306	แนวทางการวางแผนและจัดการแหล่งท่องเที่ยวประเภทแพ จ.กาญจนบุรี	วิทยานิพนธ์	39
0253	แนวทางการศึกษาการใช้ประโยชน์ที่ดินเมืองพักตากอากาศกับการให้บริการน้ำประปา	วิทยานิพนธ์	36
0186	แนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวระหว่างไทย-พม่าและจีนตอนใต้	วิจัย	37
0131	แนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวระหว่างไทยและอินโดจีน	วิจัย	36
0114	แนวทางการกำหนดแผนการประชาสัมพันธ์งานการท่องเที่ยวที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยด้านวัฒนธรรม	วิจัย	39
0006	แนวทางพัฒนากลยุทธ์การตลาดและการโฆษณาของตลาดนักท่องเที่ยวญี่ปุ่น	วิจัย	38

ลำดับที่	รายชื่องานวิจัย	ประเภท	ปี
0329	แนวทางพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน	วิทยานิพนธ์	37
0323	บทบาทของกลุ่มอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการจัดการทรัพยากร : ศึกษาเฉพาะกรณีกระเช้าลอยฟ้า ดอยสุเทพ จ.เชียงใหม่	วิทยานิพนธ์	34
0276	บทบาทธุรกิจท่องเที่ยวและการโรงแรมที่มีผลต่อความมั่นคงและความมั่งคั่งของประเทศ	วิทยานิพนธ์	32
0223	บทบาทในทางการเมืองของนักธุรกิจท่องเที่ยว ในฐานะกลุ่มผลประโยชน์	วิทยานิพนธ์	34
0146	ประเพณีเพื่อการท่องเที่ยว : จุดเปลี่ยนของระบบความสัมพันธ์ทางสังคม	วิจัย	39
0156	ประสิทธิภาพของตัวกลางในการสื่อความหมาย การอนุรักษ์สภาพแวดล้อมแก่นักท่องเที่ยวบริเวณอุทยานแห่งชาติน้ำตกพริ้ว จ.จันทบุรี	วิทยานิพนธ์	34
0208	ประสิทธิภาพของสื่อความหมายธรรมชาติ เพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับสภาพพื้นที่และทรัพยากรธรรมชาติแก่นักท่องเที่ยวของอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ จ.นครราชสีมา	วิทยานิพนธ์	32
0159	ประสิทธิภาพของสื่อความหมายธรรมชาติในการให้ความรู้เกี่ยวกับสภาพพื้นที่และนันทนาการแก่นักท่องเที่ยวบริเวณอุทยานแห่งชาติภูกระดึง จ.เลย	วิทยานิพนธ์	33
0283	ปัจจัยการสื่อสารที่มีผลต่อการเลือกใช้บริการของการบินไทย : ศึกษากรณีผู้โดยสารขึ้นธุรกิจในเส้นทางบินระหว่างประเทศ	วิทยานิพนธ์	34
0201	ปัจจัยทางภูมิศาสตร์บางประการที่มีอิทธิพลต่อนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศใน จ.สงขลา	วิทยานิพนธ์	32
0297	ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการรับรู้ เกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของนักท่องเที่ยวในเขตอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่	วิทยานิพนธ์	31
0180	ปัจจัยที่มีผลต่อการส่งเสริมการท่องเที่ยวในภาคตะวันออกเฉียง	วิทยานิพนธ์	34
0066	ปัจจัยที่มีผลต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมแหล่งโบราณสถาน : กรณีศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนผู้มีถิ่นพำนักใกล้แหล่งโบราณสถาน อ.เมือง จ.เชียงใหม่	วิทยานิพนธ์	39
0155	ปัจจัยที่มีผลต่อความตระหนักในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของมัคคุเทศก์อาชีพ	วิทยานิพนธ์	32
0326	ปัจจัยที่มีผลต่อความเต็มใจที่จะจ่ายค่าบริการบำบัดน้ำเสียเมืองพัทยา	วิทยานิพนธ์	32
0325	ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบังคับใช้กฎหมายของเจ้าพนักงานตำรวจเกี่ยวกับการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ.2535 : ศึกษาเฉพาะกองบังคับการตำรวจท่องเที่ยว	วิทยานิพนธ์	39

ลำดับที่	รายชื่องานวิจัย	ประเภท	ปี
0204	ปัญหาการนำความรู้ภาษาอังกฤษไปใช้ในชีวิตปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาจากสถาบันฝึกอบรมวิชาการ โรงแรมและการท่องเที่ยว การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ตามการรับรู้ของตนเองและหัวหน้างาน	วิทยานิพนธ์	34
0176	ปัญหาความเดือดร้อนของนักท่องเที่ยวอันเนื่องมาจากการซื้อสินค้าของที่ระลึก	วิจัย	32
0302	ปัญหาและความต้องการสื่อการฝึกอบรมในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในเขตกรุงเทพฯ และชลบุรี	วิทยานิพนธ์	39
0347	ผลกระทบของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ : ศึกษาเฉพาะกรณีของ อ.แม่แจ่ม จ.เชียงใหม่	วิทยานิพนธ์	36
0294	ผลกระทบของการท่องเที่ยวต่อการกระจายรายได้ของประชาชนในท้องถิ่น	วิจัย	37
0010	ผลกระทบของการท่องเที่ยวต่อสังคมและวัฒนธรรม : กรณีศึกษา จ.เชียงใหม่	วิจัย	29
0049	ผลกระทบของการพัฒนาการท่องเที่ยวที่มีต่อธรรมชาติและศิลปวัฒนธรรม : ศึกษาเปรียบเทียบกรณีชาวไทยพุทธและชาวไทยมุสลิม อ.เกาะสมุย จ.สุราษฎร์ธานี	วิทยานิพนธ์	33
0242	ผลกระทบของการพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวต่อเศรษฐกิจและการศึกษาในเกาะสมุย	วิทยานิพนธ์	36
0309	ผลกระทบของโครงการพัฒนาชายฝั่งทะเลตะวันออกที่มีต่อคุณภาพน้ำในแหล่งท่องเที่ยวทางทะเล	วิจัย	38
0241	ผลกระทบของโครงสร้างทางเศรษฐกิจ (แบบใหม่) ที่มีต่อวิถีชีวิต (ปัจจุบัน) ของประชากรในภาคเหนือ	วิจัย	39
0048	ผลกระทบของปัญหาอาชญากรรมต่ออุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในประเทศไทย (ศึกษาเฉพาะกรณีความรู้สึกของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ)	วิทยานิพนธ์	31
0178	ผลกระทบของวิกฤติการณ์ทางการเมืองต่อการท่องเที่ยวของไทย : กรณีศึกษา พฤษภาทมิฬ	วิทยานิพนธ์	39
0128	ผลกระทบของอุทกภัยปี 2531 ที่มีต่อพื้นที่พานิชยกรรมและการท่องเที่ยวเมืองหาดใหญ่	วิทยานิพนธ์	33
0088	ผลกระทบจากการท่องเที่ยวที่มีต่อการใช้ที่ดิน จ.เพชรบุรี	วิทยานิพนธ์	38
0218	ผลกระทบจากการส่งเสริมการท่องเที่ยว : กรณีศึกษา จ.แม่ฮ่องสอน	วิทยานิพนธ์	39
0179	ผลกระทบจากการส่งเสริมการท่องเที่ยวต่อวัฒนธรรมภาคใต้	วิจัย	33
0236	ผลกระทบจากสิ่งแวดล้อมเศรษฐกิจที่มีต่อธุรกิจโรงแรมใน จ.เชียงใหม่	วิทยานิพนธ์	39
0181	ผลกระทบต่อการค้าบริการจากการเปิดเสรีภายหลังจากการเจรจาการค้าหลายฝ่าย-รอบอุรุกวัย	วิจัย	38

ลำดับที่	รายชื่องานวิจัย	ประเภท	ปี
0267	ผลกระทบทางเศรษฐกิจของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวใน จ.เชียงใหม่ เปรียบเทียบกับระดับประเทศ	วิทยานิพนธ์	36
0102	ผลกระทบทางเศรษฐกิจต่ออุตสาหกรรมท่องเที่ยวของประเทศไทยจากวิกฤตการณ์อ่าวเปอร์เซีย : ศึกษากรณีนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ	วิทยานิพนธ์	35
0127	ผลกระทบทางเศรษฐกิจและสังคมจากการท่องเที่ยว แก่งคุศคู บ้านน้อย ต.เขียงคาง อ.เขียงคาง จ.เลย	วิทยานิพนธ์	38
0134	ผลกระทบทางเศรษฐกิจ สังคม จากการพัฒนาการท่องเที่ยวต่อชาวบ้านภูเดื่อ ต.แจระแน อ.เมือง จ.อุบลราชธานี	วิทยานิพนธ์	33
0287	ผลการศึกษาและวิเคราะห์สถานะการลงทุนของธุรกิจการท่องเที่ยวภาคใต้ (สุราษฎร์ธานี สงขลา ภูเก็ต นราธิวาส)	วิจัย	33
0203	ผลของการท่องเที่ยวต่อกิจกรรมทางเศรษฐกิจในเขตสุขาภิบาลแสนสุข จ.ชลบุรี	วิทยานิพนธ์	32
0217	ผลของกิจกรรมฟัง-พูดภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาการท่องเที่ยวและการโรงแรม โดยการใช้การปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนในห้องเรียน	วิทยานิพนธ์	37
0116	แผนการจัดการอุทยานแห่งชาติ หาดนพรัตน์ธารา-หมู่เกาะพีพี จ.กระบี่ (พ.ศ.2533-2537)	วิจัย	33
0091	แผนพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยว จ.สุโขทัย	วิจัย	29
0314	แผนส่งเสริมการท่องเที่ยวทัศนศึกษาสำหรับเด็กและเยาวชน	วิจัย	39
0084	แผนหลักพัฒนาการท่องเที่ยว จ.เพชรบุรี และจ.ประจวบคีรีขันธ์	วิจัย	30
0252	พฤติกรรมกรการท่องเที่ยวในเชิงนิเวศน์สัญจรของนักท่องเที่ยวในเขตอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่	วิทยานิพนธ์	39
0343	พฤติกรรมกรท่องเที่ยวภายในประเทศของนักท่องเที่ยวชาวไทย	วิจัย	38
0140	พฤติกรรมกรเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเมืองไทยกับการมาท่องเที่ยวเมืองไทยของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ ณ เมืองพัทยา	วิทยานิพนธ์	32
0202	พฤติกรรมของนักท่องเที่ยวเพื่อกำหนดสมรรถนะทางสังคมที่ยอมรับได้ของพื้นที่ชายหาด : กรณีศึกษาชายหาดชะอำ	วิจัย	30
0153	พฤติกรรมของประชาชนในท้องถิ่นที่มีต่อการรักษาความสะอาดเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวบริเวณตลาดน้ำดำเนินสะดวก จ.ราชบุรี	วิทยานิพนธ์	35
0056	พฤติกรรมเสี่ยงต่อโรคเอดส์ ในกลุ่มนักท่องเที่ยวสตรี : การศึกษาใน จ.ภูเก็ต	วิจัย	39

ลำดับที่	รายชื่องานวิจัย	ประเภท	ปี
0300	ภาพพจน์ของการทำอาภาศยานแห่งประเทศไทยในทรรศนะของผู้โดยสารชาวไทย	วิทยานิพนธ์	38
0129	ที่ให้บริการ ณ ทำอาภาศยานกรุงเทพ : ศึกษาเฉพาะกรณีผู้โดยสารภายในประเทศ	วิทยานิพนธ์	38
0173	มาตรการทางกฎหมายในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยว : ศึกษาเฉพาะกรณีระบบอุทยานแห่งชาติทางบก	วิทยานิพนธ์	36
0322	มิติใหม่ของการท่องเที่ยวไทย	วิทยานิพนธ์	37
0123	มูลค่าของอุทยานแห่งชาติ : กรณีศึกษาเกาะเสม็ด	วิทยานิพนธ์	38
0256	ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์แบบโต้ตอบสำหรับการท่องเที่ยว : กรณีศึกษา จ.กาญจนบุรี	วิทยานิพนธ์	38
0359	รายงานโครงการพัฒนากิจกรรมการท่องเที่ยวในเขตอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา	วิจัย	38
0358	รายงานฉบับสมบูรณ์ โครงการศึกษาจัดทำแผนแม่บทเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวเมืองหลวงพระบาง สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว	วิจัย	40
0228	รายงานฉบับสมบูรณ์ สำหรับการศึกษาความเหมาะสมและออกแบบรายละเอียดเพื่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวตามคู่มือการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวประเภทน้ำตก บริเวณน้ำตกป่าละอู อุทยานแห่งชาติแก่งกระจาน	วิจัย	40
0264	รูปแบบการปกครองที่เหมาะสมกับการบริหารเมืองท่องเที่ยวในทัศนะของประชาชนชาวจ.ภูเก็ต	วิทยานิพนธ์	35
0115	แรงงานที่มีและที่ขาดแคลนในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว	วิจัย	36
0211	แรงงานในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว	วิจัย	35
0324	ศักยภาพและแนวโน้มการขยายตัวทางด้านอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของ จ.สุราษฎร์ธานี	วิทยานิพนธ์	38
0083	สถานการณ์ท่องเที่ยวภูเก็ตหลังเหตุการณ์จลาจลกรณีโรงงานแทนทาลัมและผลกระทบต่อที่เกิดขึ้นในวงธุรกิจท่องเที่ยวจ.ภูเก็ต	วิจัย	29
0232	สถานภาพและแนวทางแก้ไขปัญหามลพิษทางน้ำ เมืองพัทยา	วิจัย	32
0301	สถานภาพและแนวโน้มการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว	วิทยานิพนธ์	33
0164	สถิติวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวในเขตภาคเหนือประเทศไทย	วิทยานิพนธ์	38
0170	อนาคตอุตสาหกรรมท่องเที่ยวไทย	วิจัย	35
0191	อุตสาหกรรมท่องเที่ยวของประเทศไทย	วิทยานิพนธ์	30
	อุตสาหกรรมท่องเที่ยวกับความมั่นคงแห่งชาติ	วิทยานิพนธ์	29

ลำดับที่	รายชื่องานวิจัย	ประเภท	ปี
0316	อุปสงค์การท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ ในประเทศไทย	วิทยานิพนธ์	32
0318	อุปสงค์ของการนันทนาการกลางแจ้งของอุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ-ปุย	วิทยานิพนธ์	29